

JURE DULČIĆ i PERE DULČIĆ

RJEČNIK BRUŠKOGA GOVORA

Božidar Finka
Zavod za jezik IFF, Zagreb

O RJEĆNIKU JURE I PERE DULČIĆA I O NJEGOVU JEZIKU

1. Građa je za Rječnik bruškoga govora prikupljana u vremenskom slijedu od više desetljeća; praktički se u rječniku nalaze riječi koje su bile u aktivnoj uporabi od početka ovog stoljeća do danas. Mnoge se od njih danas, doduše, aktivno ne upotrebljavaju, ali su i one još uvijek u svijesti govornika, pa se može smatrati da sve pripadaju suvremenom bruškom govoru.

Jedva se može očekivati da bi se tolika građa i tako leksički raznovrsna mogla prikupiti bilo kakvim tipom anketiranja. Tek izvorni govornik poznaje sve životne situacije i njihove leksičke izraze s odgovarajućim značenjima i samo ih on može popisati i opisati u opsegu koji teži k iscrpnosti, no i on samo dugotrajnim radom, neprekidno prateći životne situacije i slušajući ili se pripjećujući još neobuhvaćenih riječi. Autori ovog rječnika J. i P. Dulčić obojica su izvorni govornici, bez prekida u dijalekatskoj govornoj komunikaciji, pa njihov rječnik odražava i obilje i izvornost rječničkoga fonda bruškoga govoru.

2. Svaki je dijalekatski podatak transkribiran fonološki. Glas *ń* bilježi se digramom *nj*, dok digram *lj* označava glasove *l + j* i digram *dj* glasove *d + j*. Zbog tehničkih razloga za glasove koji se u fonetskoj transkripciji obično predstavljaju grafemima *č* i *t'* upotrebljavaju se grafemi *č* i *č'.* S obzirom na specifičan čakavski glasovni razvoj, potvrđen u današnjem glasovnom stanju bruškoga govora, u bruškom govoru praktički se ne realizira glas *ȝ* (pravopisno *ȝj*) ni glas *ð*, pa u abecednom redu natuknica nema ni jedne koja bi se počinjala tim glasovima. Razumije se da u bruškom kao izrazito čakavskom govoru nema ni glasa *ȝ* (pravopisno *dȝ*), dakle ni natuknica koje bi se počinjale tim glasom.

Svaki je dijalekatski podatak pouzdano obilježen i akcenatsko-kvantitativnim znakovima, danas konvencionalnima u našoj dijalektologiji. Akcenatske su osobine u Brusju čakavске, posebno karakteristične za čakavski jugoistok, no s distribucijom bez isključivosti određene zemljopisnim položajem bruškoga govora na čakavskom jugoistoku. Razlika je između akcenatskoga bilježenja u Hrastinim Crticama o bruškom govoru (JF, 6, Beograd, 1926-1927, str. 180-214) i u ovom rječniku u tome što Hraste upotrebljava akcenatske znakove $\backslash \wedge / \wedge$, a u ovom rječniku prva dva znaka služe za istu akcenatsku vrijednost kao i kod Hraste, dok se mjesto druga dva Hrastina znaka ($/ \wedge$) u ovom rječniku upotrebljava samo jedan znak, i to \sim , kako se danas općenito uobičajilo u našoj dijalektologiji i kako odgovara fiziološkoj i kvantitativnoj vrijednosti akcenta koji se tim znakom bilježi.

U rječniku se daju i uobičajene gramatičke oznake (o rodu, broju i vrsti riječi), pružaju obavijesti i o morfološkoj kategoriji promjenljivih riječi (navođenjem gramatičkih nastavačkih morfema), o tvorbenim posebnostima (navođenjem kao posebnih natuknica izvedenih riječi) i o uporabnoj vrijednosti (kraticama o stilskoj razini ili opisom situacije u kojoj se riječ upotrebljava) itd. Dodatni su, ne manje vrijedni, podaci o vezama među riječima (uputama kao što su npr. "vidi" ili "isto") kojima se upozorava na najraznovrsnije odnose: glasovne, akcenatsko-kvantitativne, morfološke i tvorbene, zatim na zajedničko podrijetlo (etimologiju) riječi i, osobito, na semantičku povezanost među riječima. Obilje tih uputa uvelike pomaže da se riječi mogu višestruko uspoređivati i da se među uspoređenim riječima zapazi željeni vrijednosni odnos.

3. U rječniku se obilato donose govorne varijante na svim izraznim razinama, sve sa svrhom da se u njemu odrazi sva raznolikost i slojevitost govornih mogućnosti: od onih koje su na rubu arhaizma do onih koje odražavaju najnovije pojave u govornoj evoluciji. Govorna sustavnost nije dakle prikazana jednostrano i statički, nego kao sustavnost u kojoj supostoje elementi uvjetovani raznorodnim poticajima. Od njih su jedni posljedica unutarnje govorne evolucije u vremenu (vertikalna, dijakronijska dimenzija), drugi djeluju izvana, u obliku slabije ili jače međudijalekatske interferencije (horizontalna, sinkronijska dimenzija). Ukupnost

govornih pojava (na svim razinama) obuhvaćenih u rječniku odražava dakle govornu sustavnost tek relativno postojanu: doduše s pretežitom tendencijom sustavne postojanosti, ali i s tendencijama sustavne evolucije. Podaci u ovom rječniku omogućavaju da se te tendencije i zapaze i opišu.

4. Riječi se u rječniku nižu abecednim redom, sa svim podacima koji se o njima donose. Riječi koje ulaze u koje značajnije semantičko polje još se navode i pod karakterističnom natuknicom za to polje. Tako su, na primjer, s. v. *bāčvar* 'bačvar' navedeni nazivi za drvene sudove, za njihove dijelove i vrste oruđa kojima se služi bačvar; s. v. *bīl* 'bijel' pod *bīlo rība* 'bijela riba' nižu se nazivi te vrste ribe; s. v. *brōd* donose se nazivi za vrste brodova, posebno izdvojeno po vrsti, veličini i namjeni; s. v. *cviče* 'cviće' nalaze se nazivi za vrste cvijeća; s. v. *čūška* 'ptica' poređani su nazivi za ptice; s. v. *družīna* 'čeljad u poslu' dani su nazivi za svako posebno zanimanje; s. v. *hlōndavina* 'skupina ribe s morskoga dna' daju se nazivi riba te skupine; s. v. *mīsec* 'mjesec' nanizani su svi nazivi mjeseci; s. v. *plovūći* 'koji pliva' pod *plovūčo rība* navode se nazivi riba te skupine, za razliku od natuknice *stargōčni* pod *stargōčno rība* 'riba koja živi na kamenitu morskom dnu' gdje su sinonimi za tu vrstu ribe; itd., itd. To može biti od važnosti ne samo za profesionalne leksikografe nego, možda i više, za mnoge druge zainteresirane specijaliste, koji se mogu zanimati upravo za krug riječi njihova posebnog interesa. Svima je njima na ovaj način omogućeno da se jednim jedinim pogledom u rječnik mogu obavijestiti o nazivima svojega užega interesa, bez potrebe za pronalaženjem tih naziva razbacanih po rječniku.

5. U razložitu nastojanju da u rječnik ne unose knjiške riječi, odnosno riječi iz književnog jezika, autori su propustili uvrstiti u rječnik i neke riječi koje su doduše iste kao i u književnom jeziku, ali su istovremeno i prave, tradicionalne domaće riječi, glasovno, akcenatski i morfološki posve u skladu sa sustavom bruškoga govora. U rječniku nema, na primjer, dijalekatskog lika za riječi *brat* (ima *brātanīč* 'bratov sin', *brāte* 'hipokor. od brat', *brātona* 'bratova kćí'), *dimiti* (ima *dimūskāt*), *koza* (ima *kozjō brōdā* 'vrsta trave'), *kost* (ima *koščē*), *mlijeko* (ima *mličēvina* 'mirna površina mora kao mlijeko bijela', *mličan* 'mliječan',

mličić 'bijeli sok poput mlijeka iz nekih biljaka', *mlišće* 'bijeli ljepljivi sok od smokve'), *riječ* (ima *ričvāt* se 'rječkati se'), *zec* (nema ni izvedenica) itd. Rječnik je međutim veoma bogat specifičnim lokalnim riječima, od kojih mnoge ne nalazimo ni u najopsežnijim rječnicima. Osobito su dobro predstavljene brojne izvedenice (prefiksalne i sufiksalne tvorbe) s opisom značenja koje je nerijetko drukčije, najčešće šire, od očekivanoga ili poznatoga, pa u tom smislu ovaj rječnik donosi korisne novine i na planu odnosa tvorbe i semantike.

6. U rječniku se nalazi obilje govornih primjera za ilustraciju uporabe i značenja obuhvaćenih riječi. Ti primjeri redovito nisu autorske konstrukcije (kako se to često čini u sličnim rječnicima), nego prigodne izvorene izreke (često su to poslovice, kleverte i druge stalne rječničke sveze poznate i prepoznatljive svakom izvornom govorniku), pomno odabранe i znalački iskorištene. Nerijetko se pojedine riječi, pa i različita značenja iste riječi, ilustriraju i s više takvih govornih primjera. Ima doduše i riječi uz koje se ne donose govorni primjeri, no to je najčešće onda kad se radi o izvedenim riječima i o onim riječima koje se upućuju na druge.

Obilje i izvornost govornih primjera navedenih u rječniku mnogo govore ne samo o bruškom govoru nego i o mentalitetu i o kulturnom i civilizacijskom dometu i položaju bruških govornika. Ti su dakle primjeri izuzetno značajna podloga za raznovrsne zaključke, a kao dijalektska građa omogućavaju da se stekne stvarni uvid u funkcioniranje bruškoga govora.

7. Osobine su govora sela Brusja (na otoku Hvaru) u našoj dijalektologiji relativno dobro poznate. Kao što je već navedeno, taj je čakavski govor prvi u pregledu opisao M. Hraste, rođeni Brušanin (usp. *Crtice o bruškom dijalektu*), zatim je taj govor djełomično obuhvaćen u sumarnu Hrastinu opisu govora otoka Hvara (*Čakavski dijalekat ostrva Hvara*, JF, 14, Beograd, 1935, str. 1-59). Ima napomena o bruškom govoru i u radnjama nekih drugih autora (Belić, Šimunović i dr.), a u novije je vrijeme bruški govor obuhvaćen i sumarnim opisom čakavskih govora srednjodalmatinskih otoka u Šimunovićevu Uvodu *čakavsko-njemačkog rječnika* Mate Hraste i Petra Šimunovića (*Čakavisch-deutsches Lexikon*, Teil I, unter Mitarbeit

und Redaktion von Reinhold Olesch, Böhlau Verlag Köln Wien, 1979). Bruškim je govorom napisao i neke svoje pjesme P. Dulčić, jedan od dvojice autora ovoga rječnika. Prema tome, bruški govor ne iziskuje u ovoj prilici posebnu studiju. Ovdje ćemo stoga dati samo neke napomene o osobinama bruškoga govora, temeljeći te napomene isključivo na građi ovog rječnika, s najnužnijim usporedbama s Hrastinim opisom u *Crticama o bruškom dijalektu*. Tim se napomenama želi postići dvoje: 1. pomoći čitateljima i korisnicima rječnika, pa i onima koji nisu izraziti dijalektoloci, da lakše prate i razumiju raznovrsne dijalekatske podatke u rječniku, 2. upozoriti na one govorne specifičnosti koje u ovom rječniku bacaju određenije svjetlo na neke posebnosti bruškoga govora nego je to vidljivo u dosadašnjim opisima.

8. Analiza rječnika pokazuje da u bruškom govoru ima podosta riječi s ekavskim likom, odnosno s likom koji se ponaša kao ekavski, svakako više nego bi se očekivalo. Usp. o tome i u Hrastinim *Crticama*, str. 182. Navest ćemo samo osnovne riječi s ekavskim likom, pri čemu treba imati na umu da ekavski lik imaju i njihove izvedenice. To su riječi: *celivāt*, *celov*, *děklica*, *dőle*, *gőre*, *jästreb*, *kören*, *nevěra*, *őbe(dvi)*, *őde*, *őnde (őseka)*, *ővde*, *őzleda*, *oszlédít*, *poszlédít*, *rükovet*, *sěna*, *sěno*, *sěst*, *teleső*, *věnac*, *věra*, *věrni*, *zǎnovet*, *zanovětāt*, *zěnica*. Kao što se vidi, to su odreda frekventne riječi, pa ekavizmi dolaze i više do izražaja nego bi se to moglo zaključivati samo po njihovu broju. Otkuda ti ekavizmi u bruškom govoru? Ne treba li, možda, pomišljati na to da se u starije vrijeme ekavsko-ikavski tip čakavskog narječja, danas ovom području najbliži tek u zadarskom kraju, protezao ili barem u travgovima sezao i mnogo dalje na jugoistok, sežeći sve do srednjodalmatinskih otoka?! Ne treba naime smetnuti s uma da se veći ili manji broj ekavizama nalazi u svim govorima na čitavu čakavskom međuprostoru između zadarskog i srednjodalmatinskog otočnoga područja, konkretno na šibenskom otočju.

9. Za karakterizaciju bruškoga govora i određivanje njegova odnosa ne samo prema obližnjim govorima nego i prema govorima na prostornoj udaljenosti nešto svjetla može baciti i prefiksalno *v(a)-* (*< və-*), tipičnije za čakavski sjeverozapad s protezanjem te osobine do zadarskoga čakavskoga područja. Iako ih nema mnogo,

potvrđeni primjeri u bruškom govoru ipak upućuju na čvršću vezu čakavskog jugoistoka i sjeverozapada nego se obično misli ili barem ne idu u prilog strogim barijerama između tih dvaju čakavskih područja, odnosno tipova. U ovom su rječniku zabilježeni ovi primjeri: *vazest*, *vazēt*, *vazimat*, *vavik*, *vôdne 'danju'*, *vôškot 'nesvrš.* od *vazest'*. (Usp. i u Hrastinim Crticama, str. 181.) Potvrđeno je i *vazmēni*, no to može biti riječ koja je ušla na drugi način.

10. Dijalektološka literatura pokazuje da u mnogim čakavskim govorima nema stabilno mjesto glas *h*. Taj se glas često ili gubi bez vidljive zamjene ili se zamjenjuje kojim drugim glasom, između ostaloga i glasom *f*, koji također nema stabilno mjesto u sustavu. Smjenjivanje glasa *h* i *f* najtipičnije je na zadarskom čakavskom području, posebno u govoru otoka Iža, ali se u tragovima proteže i prema čakavskom sjeverozapadu i prema čakavskom jugoistoku. Pojava je zamjene glasa *h* glasom *f* dosta frekventna i na šibenskom (čakavskom) području (npr. *dofoditi*, *mafati*, *ofladiti*, *smif*, *tlof*), a kako pokazuju neki primjeri, nije neobična ni dalje prema jugoistoku. Usp. u bruškom govoru primjer kao *diféot*.

11. U Hrastinim se Crticama (str. 184) navodi: "Konsonant *d* ispred drugoga konsonanta na svršetku reči ili na svršetku sloga u sredini reči prelazi uvek u *l*." U nastavku Hraste kaže da se to, "premda retko, opaža i kod glasa *t*". Izgrađe se ovoga rječnika može zaključiti (1) da danas niti *d* u opisanoj poziciji uvijek prelazi u *l*, (2) niti da je zamjena glasa *t* glasom *l* u opisanoj poziciji tako rijetka. Usp. iz ovoga rječnika primjere kao: *podbit* i *polbit*, *podbuhnut* i *polbuhnut*, *podbûhot* i *polbûhot*, *podbûjût* i *polbûjôt*, *pôlkova* i *polplât* samo tako, *polplit* i *potplit*, *polplîtot* i *potplîtot*, *polstrić* i *podstrić*, *poltakajât* i *potakajât* (od *podtakajat*), *poltaknût* i *potaknût* (od *podtaknut*) itd. Kao što pokazuju navedeni primjeri, danas postoje gotovo jednake mogućnosti i da se zadrže glasovi *d* i *t* i da se mjesto njih ostvari glas *l*. Uza sve to, pojava glasa *l* u opisanoj poziciji mora se i dalje smatrati izuzetno značajnom osobinom jugoistočnog čakavskog tipa, kojemu pripada i bruški govor. Zato je i razumljivo što je Hraste prijelaz *d* → *l* u opisanoj poziciji ne samo registrirao nego je mogućnost da se uvijek ostvari prikazao kao realnost koja se uvijek i događa.

Moguće je, doduše, i to da u pitanju odnosa $d \rightarrow l$ ili $d \rightarrow d$ danas jače dolaze do izražaja međudijalekatske interferencije i izvandijalekatski poticaji koji pogoduju odnosu $d \rightarrow d$.

12. Koliko je bruški govor u nekim kategorijama neujednačen, najbolji su pokazatelji različiti morfi istih gramatičkih morfema. Iz Hrastina smo opisa poučeni da se npr. u G pl. "kod imenica i-deklinacije muškoga i ženskoga roda, a negde i kod imenica srednjega roda", razvilo "sekundarno h ". Hraste donosi primjere: *kostih, slostih, ričih, pútih, judíh, kópjih, kopiščih*. Tome Hraste dodaje: "Danas mlađi naraštaj govori sekundarno h u gen. plur. svih deklinacija muškoga, žen. i sr. roda..." (Crtice, str. 188). Uvidom u ovaj rječnik (koji obilato donosi potvrde i za morfološke varijante) može se utvrditi dvoje: 1. da riječi "i-deklinacije" redovito imaju u G pl. "sekundarno h ", tj. gramatički oblik koji se svršava na *-ih*, ali da i u toj deklinaciji ima alternativnih, varijantnih likova u tom paděžu. Usp. *pársih, pőrs i parsíjuh* od *pársi; pěst, pěstih/pěstíh* od *pěst*; 2. da sve ostale imenice imaju (ili mogu imati) u G pl. i kraći i dulji lik, onaj s nultim nastavkom i onaj s nastavkom *-ih*, dakle da dulji lik u G pl. nije danas osobina karakteristična samo za "mlađi naraštaj", nego da je govor na osobina svih bruških govornika. Usp. *bilōč i bilāčih* od *bilāča*, *bilīc i bilīcih* od *bilīca*, *bilobrādoc i bilobrōlcih* od *bilobrādac*, *bilānoc i bilōncih* od *bilōnce*, itd. Štoviše, ima riječi m. i sr. rođa čak i s tri različita paralelna lika u G pl.: s nultim nastavkom, s nastavkom *-ov* i s nastavkom *-ih*. Usp. *podlōmok, podlōmcik i podlōmkov* od *podlōmak*; *pīsok, pīskih i pīskov* od *pīsák*; *popěčok, popěškikh i popěškov* od *popěčak*; *pribōčok, pribōškikh i pribōškov* od *pribōčak*; *pridīvok, pridīvkikh i pridīvkov* od *pridīvak*; *prīmēčok, prīmējkikh i prīmēdkov* od *prīmēčak*; *rāšok, rāškikh i rāškov* od *rāšak*; *rūčok, rūškikh i rūškov* od *rūčak*; *rūg, rūzih/rūzīh i rūgov* od *rūgo*; *zōbōjok, zōbōjkikh i zōbōjkov* od *zōbōjak*, itd., itd.

Dvojaki likovi nisu neobični ni u L pl. imenica svih rodova i deklinacija. Usp. *pársih i parsíma* od *pársi*, *snogōh i snogíma* od *snōgā*, *sohōh i sohíma* pa i *sohāmi* od *sōha*, *škīnoh i škīníma* od *škīna* (pl. t. sr. r.), *škīroh i škīrima* od *škīra*, *värtlih i värtli- ma* od *värtal*, itd.

Različiti se likovi odnose jedni prema drugima kao arhaičniji prema recentnijima, odnosno kao izvorno naslijedeni bruški prema onima koji se primaju raznim posredstvima i utjecajima. Dok se može smatrati da su, na primjer, likovi s nultim nastavkom u G pl. primarno čakavsko nasljeđe, likovi sa završetkom -ih specifična inovacija govora i područja, dotle se može reći da likovi s nastavkom -ov pokazuju vezu po sličnosti s govorima koji se s tom morfološkom osobinom protežu prema sjeverozapadu, najkarakterističnije zastupljenom na zadarskom čakavskom području. (Usp. B. Finka, *Dugo-otočki čakavski govor*, HDZ, 4, Zagreb, 1977, str. 1-178, i literatura koja se u toj radnji navodi.)

13. Iz ovog se kratkog osvrta na Rječnik bruškog govora autora J. i P. Dulčića i na njegov jezik vidi da je taj rječnik ne samo prinos boljem poznavanju leksike čakavskog narječja i posebno leksike bruškoga govora nego da sadrži i vrlo važne obavijesti za upotpunjavanje slike o dijalekatskom stanju i položaju bruškoga govora u čakavskom narječju. Na taj način ovaj je rječnik višestruko korištan dijalektološki prilog, posebno za čakavsku dijalektologiju, pa je i njegovo objavlјivanje vrijedan dijalektološki dobitak.

PREDGOVOR

BRUSJE je izvorište ovoga RJEČNIKA. To je malo selo na otoku Hvaru. Uzvisilo se na oko 350 m iznad mora na proplancima brežuljaka, u blizini grada Hvara (udaljenog oko 6 km) da bi njegovi žitelji, dobjegli pred turskom najezdom početkom XVI. stoljeća, s visokom mogli kontrolirati kretanje neprijateljskih i gusarskih pohoda na otočni arhipelag, koji u vidokrugu obuhvaća Brač, Šoltu, Paklene otoke, Jabuku, Svetac, Vis, Lukavce, Šćedro, Pelješac, Korčulu: gotovo potpuni krug s divnim i uzbudljivim pogledom na morsku pučinu pod otvorenim nebosklonom.

A prvi su došljaci bili pastiri koji su svoja stada pasli na prostranim obroncima brežuljaka koji silaze do rtova i žala mnogobrojnih morskih uvala i draga. Kad se s vremenom povećao broj obitelji i razmnožio nov naraštaj, trebalo je od veleposjednika i hvarske vlastele pribavljati sebi zemljišni posjed da bi kroz decenije i vjekove čudesnom radinošću i neumornom upornošću na njemu osvajali male predjeli škrte zemlje za nasad pito-me i plodonosne vinove loze. Iz te zemlje istrijebiše neizbrojivo kamenje ugradivši ga u meje, pristave, lože i gomile, koje su postale i ostale slikovit karakteristični "ures" pejsaža na kojemu žive i rade.

U tom prostoru, izloženu suncu i vjetrovima i oplakivanu nedoglednim morem, razvijao se gospodarski, privredni, duhovni i prosvjetni život Brušana.

Ne zna se pouzdano kad su se pojavili prvi stanovnici na sadašnjem mjesnom položaju, ali se zna da su oni sišli s prethodne prve naseobine zvane *Gornje Brusje*. Bilo je to krajem XV. ili početkom XVI. stoljeća. Po podacima u matičnim knjigama župe grada Hvara, godine 1518. zabilježeno je prvo krštenje Brušanina: Juraj Dulčić, sin Marina. Te iste godine, po tim podacima, Brusje je imalo samo 18 stanovnika. Početkom XVII. stoljeća imalo je 70 stanovnika, a godine 1673., po matičnom popisu pučanstva, u Brusju ima 108 duša i 18 obitelji. Od toga je 10 obitelji sa 66 duša s prezimenom Dulčić; ostala su obiteljska prezimena: Brizanov, Duklin, Marčić, Palirić i Radišić.

Gospodarski i privredni život je jačao, a pučanstvo se povećavalo. Sredinom XIX. st. (1857) popisano je 773 stanovnika, dok je na prijelazu stoljeća 1900. godine Brusje doseglo najvišu točku svog demografskog uspona: bilo je u njemu 1058 stanovnika. To je doba gospodarskog cvata i blagostanja koje je potrajalo do prvog svjetskog rata. Temelj je tomu prosperitetu bio u proizvodnji i prodaji vina, zatim u ribolovu, soljenju i prodaji srdela, uzgoju buhača i drugim sporednim djelatnostima koje su donosile prihod, kao što su branje i destilacija ružmarinova lišća (Brusje je osnovalo prvu zadrugu i dobavilo prve kotlove u Dalmaciji za destilaciju ružmarinova eteričnog ulja, kasnije i lavandinog ulja) pa u proizvodnji vapna od spaljenog vapnenca u zidanim vapnenicama i napokon u proizvodnji maslinova ulja. Za vrijeme prvog svjetskog rata filoksera je potpuno upropastila i opustošila bruške vinograde. Težaci, vrativši se s ratnog bojišta, našli su se s obiteljima bez glavnog izvora svoje egzistencije. Od tada počinje ekonomsko i demografsko nazadovanje koje traje do danas; zaustavlja ga jači razvoj turizma na Hvaru. Broj se stanovništva nezaustavljivo smanjuje: sada u Brusju živi i stanuje manje od 280 stanovnika. Iseljivanje je počelo potkraj XIX., i početkom ovoga stoljeća, i to zbog negativnog djelovanja tzv. vinske klauzule, ali masovno iseljivanje nastaje poslije prvog svjetskog rata, najprije u prekomorske zemlje, a zatim u domovinske predjеле i gradove. Tomu je iseljivanju znatno pridonio neobično velik broj školovanih ljudi iz Brusja; bilo ih je na stotine, a od toga oko stotinu sa sveučilišnom diplomom.

U spomenutom razdoblju gospodarskog i demografskog uspona uznapredovao je do svog cvata i zadrugarski, društveni, prosvjetni i kulturni život u Brusju: u njemu je bilo, prema svojoj namjeni, nekoliko zadruga, pa seoska blagajna, čitaonica s knjižnicom, kulturno-prosvjetno društvo "Mladenački život" itd. Potpomognuti brojnim svojim studentima, a predvođeni svojim župnikom don Jurom Uulčićem, Brušani su se međusobno natjecali u kulturno-prosvjetnom radu dajući kazališne predstave, izvedbe pjevačkih skupina i zbora i ostale razne priredbe. Danas je od toga ostala samo uspomena, a goli turizam zamjenjuje sva prošasta kulturna dobra.

U naponu bruškoga gospodarskog i demografskog uspona preuzima župu don Juraj Dulčić, pisac ovoga Rječnika. Don Jure se rodio u Brusju 16. IV. 1875. a umro je 14. III. 1957. Župu je preuzeo kad je imao 27 godina. U Brusju je živio i župnikovao drugih 27 godina, tj. od 1902. do 1929., a trećih 27 godina do svoje smrti proveo je kao kanonik u Hvaru, ostavši u neprekidnom životom druženju sa svojim Brusjem i Brušanima.

Kao župnik u Brusju, svojom svestranom djelatnošću utisnuo je svoje ime, svoju ličnost, svoj profil u sve pore društvenog, prosvjetnog i kulturnog života svoga sela Brusja. Ni jedne nove ideje, ni jedne akcije nije bilo kojoj on nije bio ili začetnik ili najaktivniji sudionik. Za njegova župnikovanja osnovale su se sve gospodarske i zadružne ustanove koje su oslobađale sumještane od izrabljivanja i podložnosti moćnim špekulantima i lihvarima. Zajedno s naprednim Brušanima i ondašnjim studentima osniva čitaonicu "Bruška zora" koja je u kulturno-prosvjetnom, pa i političkom gibanju i patriotskom življenju zauzimala dominantni utjecaj na razvoj gospodarstvenih, kulturnih i političkih smjernica sela Brusja.

Uza sav taj rad javlja se svojim sastavcima i člancima iz različitih područja u raznim novinama i revijama, među njima i studijom o običajnom ribarskom pravu. Intenzivno se bavio pročavanjem hrvatskoga književnog jezika, pa je o nekim pitanjima i pisao. Napisao je raspravu o upotrebi određenoga i neodređenoga pridjeva. Pisao je i objavljivao novele, pjesme, a u rukopisu je ostavio zbirku pjesama pod naslovom "Otočke elegije". Ali, što je za nas najvažnije, cijeloga svoga života prikuplja je i bilježio narodne pjesme, poslovice, izričaje i riječi. Plod toga nastojanja i dugotrajnog prikupljanja riječi i izričaja upravo je ovaj *Rječnik bruškoga govora*.

Ovaj je Rječnik nastajao u velikom vremenskom razmaku od pedesetak godina: rastao je i množio se polako jer su riječi, izreke, poslovice, prispolobe bilježene iz svakodnevna govora i razgovora selektivnom metodom. Stoga nisu sve riječi bruškoga govora zabilježene, nego samo one koje je zapisivač don Jure Dulčić "lovio" iz razgovora jer su se razlikovale od standardnog jezika ili sadržajem ili značenjem ili oblikom, a da i ne spominjemo naglasak koji se redovito razlikuje od štokavskoga.

Osobitu je pomnju posvećivao "starijim" riječima, pojmovima, izrekama i poslovicama, jer je opažao da se takvi pojmovi i takve riječi sve manje čuju u govoru mlađeg naraštaja. Stoga su mu ispitanici bili ponajviše starije i najstarije osobe u selu, ali njihova imena nikad nije zapisivao. Kako je i sam bio Brušanin, a dobar poznavalac jezika, bilježio je, dakako, i iz vlastitoga govora ili domišljaja. No sve je to bilo prigodice, od vremena na vrijeme, a posve nesistematski: nije bilježio ni po abecedi, ni po sadržaju, ni po strukama posla i rada. Bilježio je don Jure kad je stigao i kako je stigao: u bilježnicu, na priručni komad papira, u svakaku smjeru vodoravno i okomito, po rubu papira, pa i preko već napisane riječi. Zapisivao je tako dok je župnikovao u Brusju i nastavio u Hvaru slušajući svoje Brušane koji su ga posjećivali. Naravno, u velikom vremenskom razmaku od pedesetak godina nesistematskog bilježenja mnoge su riječi zapisane više puta, pa su od raznih ispitanika i kazivača dobile i poseban smisao. To je bilo i korisno, jer se pri sređivanju zapisane grade moglo ustanoviti da pojedine riječi mogu imati i više značenja. Ipak, nastojanje i rad na zapisivanju u tako velikom vremenskom razdoblju sadrži u sebi neprocjenjivu dokumentarnost živog i osebujnog mjesnog govora koji živi u svijesti svojih govornika i govoritelja i neprestano se obnavlja u svom trajanju. Vrijednosna značenja mjesnog (bruškog) dijalekatskog govora osvijetljena su, razjašnjena i protumačena u svom vremenskom trajanju od preko pola stoljeća, pa bismo mogli utvrditi da ovaj Rječnik sadrži autohtone i autentične riječi koje su u živoj komunikaciji zadnjih decenija prošloga i prve polovice XX. stoljeća.

Iznemogao pod teretom poodmaklih godina, don Jure je svoj rukopis poslao u Zagreb, pedesetih godina. Tu amorfnu, razbarušenu, sirovu leksičku građu trebalo je, napokon pročistiti, srediti, sistematizirati i svrstati je u abecedni red. Golem i odgovoran posao. Njega se prihvatio Brušanin, profesor Luka Perinić. Velik i dugotrajan trud dovršen je i poslan don Juri Dulčiću u Hvar 1955. godine.

Kao rođeni Brušanin i dobar poznavalac bruškoga govora, Perinić je, sređujući jezično blago Dulčićeva Rječnika, usput dopunio novim još nezabilježenim riječima, a osobito onima tali-

janskovenecijanske provenijencije koje su, preobražene čakavskim jezičnim duhom, urasle u bruški govor. Na njegovu velikom trudu oko sređivanja i stvarnom doprinosu leksičke građe don Jure mu u pismu iskazuje veliku zahvalnost i priznanje, žaleći što je takve riječi donekle zanemarivao, a sada spoznaje njihovu važnost.

Po opaskama i napomenama prof. Perinića don Jure je gotovo do svoje smrti usavršavao svoj Rječnik koji je u leksikografskim zahtjevima bio vrlo oskudan, tj. redovito bez zabilježenog akcenta, bez oznake genitiva ili drugih padežnih osobina imenica, pridjeva i zamjenica; a glagoli bijahu zapisani samo u infinitivnom obliku. Don Jure je do bolesti i smrti (1957) od svih tih nedostataka dospio tek zabilježiti naglasak na pojedine riječi, ali ipak sa znatnim propustima; osobito nedostaju akcenti na paradigmatskim podacima, frazama i poslovicama.

Kad već spominjemo naglasak, moramo se ovom prilikom osvrnuti na don Jurino bilježenje. Čini se da u svom bilježenju prihvaca štokavski četveroakcenatski sustav, jer bilježi brzi, spori, silazni i uzlazni. Ne upotrebljava čakavski akut. U pitanju je ispravnost bilježenja sporog akcenta. Ipak, don Jure kao da nije siguran u tom bilježenju ili nije dosljedan, jer je iste riječi označivao znakom brzoga i znakom sporoga naglaska; npr. *bahanàt* i *bahanàt*; *bahùja* i *bakùja*; *błètkinja* ili *młètkinja*; *łozòvina* ali *bobòvina*; *bazdòvina* ali *smokòvina*; *cikuša* i *cikuša*; *ćikara* i *ćikaru kafé*; *dihot* i *dihot*; *dohòdak* i *dohòdak*; *dubòšnjok* i *dubòšnjok* itd. Dakako, u ovom Rječniku je proveden čakavski troakcenatski sustav, a problem postojanja sporog i uzlaznog naglaska u čakavštini (pa i na Brusju) neka bude prepušten znanstvenim istraživačima.

Takav rječnik, koji je don Jure Dulčić dovršio pred samu smrt, godine 1957., ponuđen je 1976. (dakle gotovo 20 godina nakon auktorove smrti). Razredu za filologiju JAZU koji ga nije prihvatio za objavlјivanje zbog već u ovom predgovoru navedenih i drugih, nespomenutih, nedostataka i propusta.

Po naputku recenzenta i u sporazumu s Razredom, započeo je tada drugi dio posla na Rječniku: da bi mogao doći u obzir za tiskanje i objavlјivanje, trebalo je, dakle, Rječnik donekle preraditi, izlučiti iz njegova sastava razne skupove riječi i

rečenica koje ne mogu zauzimati mjesto natuknice, i nadopuniti mnoge propuste, ispraviti nedostatke i razne nepravilnosti te učiniti još mnoge druge zahvate kako bi se Rječnik doveo u sklad sa zahtjevima suvremene leksikografije.

Taj je zadatak preuzeo pisac ovih redaka. Kao rođak don Jurja Dulčića, do svoje osamnaeste godine života proveo sam većinu dana u neposrednom življenu s njime i bio svjedokom mnogih don Jurinih "lovina" riječi, izreka, poslovica itd. koje je zapisivao i od sugovornika zahtijevao objašnjenje smisla i značenja izgovorene riječi. Tako mi je poznato i to da je naš slijedanin Mate Hraste kao mlad profesor, a i kasnije kao uvaženi stručnjak i znanstvenik, ima uvida u cijelokupnu građu don Jurina rukopisa.

Prvotni don Jurin rukopis znatno je obogaćen novom leksičkom građom, jer su unesene nove riječi i pojmovi iz područja ribarstva, brodogradnje i pomorstva. Te je riječi prof. Luka Perinić strpljivo i pomnjičivo povadio iz rukopisa don Jurja Dulčića napisanog 1950., i to u bruškom izgovoru. To je, naime, sastav koji je don Jure napisao i bio poslao Jadranskom institutu JAZU u Zagreb kao odgovor na razaslanu "Naputak za skupljanje narodnih pomorskih naziva". Na nesebičnoj požrtvovnosti, pomoći i korišnim savjetima iskazuje priznanje i osobitu zahvalnost prof. Periniću i pisac ovih redaka.

Osim tih termina i nezavisno od njih (tj. izvan zabilježaka autora Jurja Dulčića) Rječnik je nadopunjeno mnogim novim riječima, tako da sada rukopis sadrži više od 7.500 natuknica! Dakako, taj broj ne predstavlja cijelokupno jezično bogatstvo bruškoga govora, jer je u svojoj prvotnoj konceptiji, začetoj na prijelomu stoljeća, Rječnik imao zadatak i svrhu da se popišu samo specifični pojmovi i karakteristične riječi, izreke i poslovice, tj. riječi koje se ne mogu naći u redovitim standardnim rječnicima hrvatskoga jezika.

Rekosmo, Rječnik je obogaćen novim natuknicama, ali je i temeljito prerađen i dorađen. Slijedeći savjete recenzenta,

*U prikupljanju nazivlja za dijelove i opremu manjih brodova pomoc su mu pružali Ante i Ive Bilić pok. Vjekoslava; za ribe, mreže i ribanje Marko Vučetić-Vuna; za gradnju i opremu brodova Karmelo Dužević pok. Ante.

rukopis je temeljito pročišćen od svih izreka, skupova riječi i rečenica koje su neispravno zauzimale mjesto natuknice, i gdje je bilo moguće unesene su pod odredenu natuknicu kao paradigmatski i govorni podatak; ispravljeni su sve riječi koje nisu imale pravoga podatka o značenju ili nisu bile točno opisane ili nisu imale adekvatnu definiciju; ispravljen je i red u iznošenju podataka o pojedinoj riječi. Rječnik je znatno obogaćen novim paradigmatskim oblicima i frazama i poslovicama. Sve su riječi i govorni primjeri, od kojih su najčešće upotrijebljene domaće poslovice, pomnjiwo i pouzdano akcentuirane. Uz osnovni oblik sklonjivih riječi zabilježen je podatak o morfološkim i akcenatskim promjenama. Tako su sve *imenice* dobile nastavak za genitiv singulara, a velika većina njih i za genitiv plurala gdje god se javlja na dvojak i čak trojak način; za neke su riječi navedeni i drugi zanimljivi i karakteristični padežni oblici. Svi su *priđjevi* navedeni u atributivnom i predikativnom obliku. *Zamjenice*, kojih u prvotnom rukopisu i nije bilo, zabilježene su s karakterističnim padežnim promjenama. Riječi s konjugacijom, tj. *glagoli*, navedeni su u infinitivu i prvom licu prezentata; mnogi od tih glagola imaju dvojak oblik u prezantu i različit naglasak. Morfološke i akcenatske karakteristike i promjene dobile su svoju potvrdu u mnogobrojnim i poslovičnim primjerima.

Tako opsežan, temeljit i stručan posao ne bi bio moguć bez žive i neprekidne konzultacije s recenzentom, članom JAZU, dr. Božidarom Finkom koji je s neobičnom susretljivošću i osobnom požrtvovnošću uložio znatan napor i vrijeme kako bi ovo djelo što je moguće potpunije udovoljilo leksikografskim i znanstvenim zahtjevima; stoga mu i ovdje treba izreći najdublju zahvalnost i odanost.

Pere Dulčić

ā, uskl. nije ne

āa i *āha*, uskl. ne; nipošto

ābak, -a m tablica množenja

abaškā, pril. posebno, dodatno. *Ono ti je za plōću*, a ovđ ti *abaškā*.

abitrōvāt, -*ōjēn* nesvrš. dolaziti u dodir s čim; vrtjeti se oko čega. Isto: *obitrōvāt*

abrūm, -a m mamac za ribe, usitnjena slana riba koja se baca u more da se na to mjesto namami riba

abrumāt, -*mōn* svrš. baciti u more *abrūm* da se na to mjesto namami riba

abrumōvāt, -*ōjēn* nesvrš. bacati u more *abrūm*; v. *abrumāt*

abū neskł. samo u izreci: *Ki abū-abū* = što je tko ulovio - ulovio, i tomu slično.

abūnda, -e ž plima, dizanje mora pri obali: *Vēliko je abūnda* (Protivno je *ðseka*, tj. spuštanje mora.)

abundāt, -*dōn* svrš. narasti (o moru uz obalu) kad je *abūnda*: *čūvoj se mōra kād vēsēlo abundō*.

abundōvāt, -*ōjēn* nesvrš. dizati se (o moru za plime)

acēan, -a m ocean

acōl, -a i *acōla* m čelik: *Nōšli su se kakō lima i acōl* (tj. oba oštra kao turpija i čelik)

adēt, -a m običaj

afanāt, -*nōn* svrš. onesvijestiti se, pasti u nesvijest, slabost

afendīt, -*dīn* svrš. uvrijediti (mjesto *ofendīt*); v. *afendīvāt*, *ofendīt*

afendīvāt, -*dījēn* nesvrš. vrijedati (mjesto *ofendīvāt*).

afēža, -e ž uvreda (mjesto *ofēža*)

aficīr, -*īrā* m časnik (mjesto *oficīr*)

afōn, *afāna* m nesvijest, slabost

agūst, -a m kolovoz; v. *miseci*: *Agūst - dīcu pohūst* (tj. u kolovozu djeca često umiru)

agrampāt, -*pōn* svrš. zgrabiti na brzinu: Čā mu dōjde do rūk sve
agrampād.

agrampōvāt, -*pōjēn* nesvrš. grabiti; loviti; kūpiti na brzinu

ahā, uskl. (zadovoljstva, zluradosti) baš tako (ironički)

ajā, uskl. (odricanja) ne nikako; ne nipošto

ājbō, uskl. (odricanja) jok; ne nikako; ne nipošto

ājde dā, uskl. neka, neka bude

ājme, uskl. (boli) jao: Ājme mēni!

ajmē uskl. (u smislu navještenja, prijetnje): Biće ti ajme!

akobōjdo, uskl. dabogda: Skaršī ūbedvi (nōge), akobōjdo!

akužāt, -*žōn* svrš. dojaviti, izdati

akužāt se, -*žōn se* svrš. dati znak, pojaviti se: Riba se akužāla pod svičaricom.

akužōvāt, -*žōjēn* nesvrš. dojavljivati, izdavati

āla i ala dā uskl. deder

alibāt, -*bōn* svrš. pasti na manji dio (ponajviše o tekućini): vino u bačvi, māst (mošt) u badnjēnici: Uje u kāmenici krūto je alibālo; sparenjōjmo!

alibōvāt, -*bōjēn* nesvrš. padati na manji dio, v. *alibāt*

āloj, -*a* m agava

alōt, *alōtā* m alat: Prèz alōtā nī zanōtā. Alōti na ribarsken brodu: barilac s kalumon, mōlo svičalo za pod sviču, trāina, fružđa, mulinēl, ūrkul, šāčac, motovilo, kolōč, kanđenica, ūdice, pjūskalo, sinjōl, bucēl, tōja, krök, škandōj, jōgle, kōnce, britvica, pōbuk, parangōl, šemet.

amāka, pril. besplatno, bez protučinidbe, badava

ancikōr, -*kōrā* m drvo uz āštu unutar drvenog broda; v. kontraāšta i trihija.

anēl, *anēla* m 1. vitica (prsten) na vrhu štapa od sidra za koju se veže *surgadiña*; 2. prstenasti otvor u kamenu; v. prejica, sidro.

angūja, -*e* (G. pl. *angūjih/angūj*) ž jegulja (Jeguljaste su rive još: ugor ili gruj, marina ili morina, lamprida ili okatica.)

ankorāt, -*rōn* svrš. usidriti

aprīl, *aprīla* m travanj; v. miseci

ārambaša, -*e* m vođa mjesnih rondara

Arbanôška, -e ž žena iz Albanije, Albanka: *Arbanôška pûnte stis-nûjë* (kaže se kad tko od sna počne stiskati oči)

arbanôški, -o (predik. -a), -o arbanaški, koji se odnosi na Arbanase

arbûn, -bûna m vrst bijele ribe (Drugo je barbun.)

arçîz, -a m vrst cvijeća; v. *cvižce*

arçîzul, -a m sunovrat, narcis; v. *cvižce*

ârçit i ârçit, -in nesvrš. biti rastrošan, razmetati se (čime):
Kad se ârçti, nek se ârçti.

ardênj, -dêňja m (G pl. *ardênjov/ardênjih*) alat, oruđe: *Mêštru-pačugi ni ardênji ne vajâju*.

ardit se, ardîn se nesvrš. kavgati se, inatiti se, prepirati se.
Isto: *ordit se*

arganêl, -nêla m konop za brod, mreže i sl.; v. *konop*

argôn, -a m vrst konopa: Za izvâdit brôd iz mora hâčedu se *argôni*,
buceli i tôja.

argútla, -e (G pl. *argútol/argútlih*) ž prečka, držak nasaden na
timun, tj. kormilo lađe radi upravljanja

ârija, -e ž zrak: Činit âriju = praviti se važnim. Ne čîn âriju ôl mudôrca.

âriž, -a m vrst građevnog drva

arjâ, -e ž rđa: *arjâ i gûba* = čeljade i stvar što malo vrijedi;
nevolja. Tô ti je arjâ i gûba. Ôn znô arju i gûbu. Tô ti vriždi arju i gûbu.

ârjan-bârjan, nesk. izraz, čin pretjerane nesmotrenosti; v. *barjanat*. Učinili su ârjan-bârjan. Ôn je ârjan-bârjan (tj. vitla glavom).

arjâvit, -vin nesvrš. mršavjeti; slabiti u tijelu; propadati

arjâvo, pril. slabo; nevaljalo; rđavo; zlo

arjôv, -âvo, -âvo (odr. *arjâvi*; predik. ž. r. -âva) rđav, slab,
bolestan

arlekin, -a m lakrdijaš

arlekinôda, -e ž arlekinski čin

arlina, -e ž (mjesto orlina) orao; v. *čuška*

armadûra, -e ž deblji konac kojim je mreža privezana uz plutu i
olova

armelina, -e ž marelica

armivāt (se), -mijēn (se) nesvrš. pripremati (se) za posao, rad; pripremiti brod za plovidbu ili ribolov

armiž, -a m usidrenje i privezivanje broda za kraj: *Staviti brōd u armiž* = *armižat brōd*.

armižat, -žōn svrš. brod usidriti i konopima privezati za kraj; v. *armiž*, īrmot: *Kō dobrō armižō, slōrko spī*.

armižovāt, -žōjēn nesvrš. osiguravati brod sidrom i konopima u pristaništu protiv nevremena

arpa, -e ž hrpa, stog

aršin, -šinā m lakat (mjera)

art, artā m rt: *Tī hōd bōndon, a jō ēu artōn.*

artăčit se, -in se nesvrš. natjecati se, prepirati se. Isto: or-tăčit se

artăt se, -tōn se nesvrš. Isto: artăčit se

articōk, -a (G pl. articōk/articōkov/articōkih) m vrst biljke kao i mesnati jestivi plod te biljke; v. zēje

artikul, -a m komad, dio: *Svi su artikuli od metōlā.*

arvat se, -vōn se nesvrš. rvati se: *Arvō se zūbima i nojtīma* = bori se svom silom da što učini

ăšta, -e ž 1. stijeg; 2. nastavak kolumbe na kraju prove a i krme broda

aštūt, -o, -o (odr. aštūti; predik. aštūt, aštūtā, aštūtō) spre-tan, lukav: *Aštūt je kakō gūjā. Onā je aštūtā.*

atēl, -tēla m hotel

avantāč, -tăča m izazov druge osobe udarcem ruke; korist, dobit, ali u zlu smislu: *Ruke imāju avantāč* = ako pružiš ruku na drugoga, bit će ti odvraćeno

avlija, -e ž dvorište

ažgvělat, -vělto, -vělto (odr. ažgvělti; predik. ažgvělat, ažgvěl-tā, ažgvěltō) brz, okretan. (U riječ je umetnuto "g"; tako: ažgvěltica, ažgvěltīn, ažgvělto, žgvěljariň, zgvarijsat (se), zgvěrij, Zglōrinjaní.)

ažgvěltica, -e ž brzina, okretnost, spretnost

ažgvěltīn, -a m brzo, okretno mlado čeljade

ažgvělto, pril. brzo, okretno, spretno: *Posōl čīn ažgvělto!*

B

bāba, -e (G pl. *bōb/bābih*) ž 1. (*Bāba*) greben na moru uz otok sv. Klementa pred gradom Hvarom; 2. primalja; 3. majčina ili oče-va majka, nona, baka: *Plōti(t)* ēte ti, *vrōti(t)* ēte ti kāl potārgo bābu (*grōzje na bābi*) = Nikad ti neće vratiti.

babanjāča, -e (G pl. *babanjōč/babanjāčih*) ž velika glava kruha od ječma, obično crna, vojnička (U bivšoj Austriji jeli su je vojnici.)

babāu, -uta m stvar što uzrokuje strah; v. *bāu*

bābica, -e (G pl. *bābic/bābicih*) ž vrst puža morskoga; v. *školka*

bābit, -in nesvrš. pomagati pri rađanju, porodaju

bābji zūb, bābjega zūba m vrst povrća; v. *zēje*

babūko, -ota m onaj koji pobuđuje strah djeci

bacelāt, -lōn nesvrš. 1. nerедно govoriti od nepameti, vina ili ognjice; buncati; 2. brinuti se, mariti

bāčva, -e (G pl. *bāčov/bāčvih*) ž bačva; dijelovi i pribor: *dūga*; *dnd*; *ðbruð*; *porēbarnjok*; *utōr*; *cīngul*; *tapūn*; *tapunōra*; *špīna*; *tāk*; *kantīr*; (svaki tāk leži na dva kantīrā).

bāčvor, -a i *bačvōr, -vōrā* m bačvar; on ima sude i alōte; *badnjē-nica*; *badōnj*; *pritōr*; *kōca*; *karatīl*; *barīl*; *bāja*; *vinotok*; *dīžva*; *vridica*; *maštīl*; *lākomica*; *šēšula*; - na sudovima su: *tapunōra*; *špīna*; *čēp*; *rūb*; - vrsti su oruđa: *strūg*; *kosā*; *vi-jōla*; *vūk*; *macōla*; *nōstāvak*; *svilāc*; *vēz*; *mahīr*; *marās*; *pīlā*; *plānja*; *kompās*; *utōrnjok*; - za točenje i mjerjenje vina na hektolitre služi sud: *bigūnac*.

bačīr, -čīra m vrst slatke tikve; v. *zēje*

bāčo, -ota m čeljadi puno debljine, nabuhlo

bāčot, -čen nesvrš. davati mukao glas: *Bāče tīkva*; *bāče krūh* (kad se po uskisu tijestu rukom tuče); *Bāče kāmik* (kad je u njemu ili ispod njega šuplje)

badīl, -dīla m lopata

badnjēnica, -e (G pl. *badnjēnic/badnjēnicih*) ž razdijivena velika bačva; v. *bāčvor*

badnjīč, -a (G pl. *badnjīč/badnjīčih*) m dem. od *badōnj*; v. *sūdi*

badōnj, bōdnja (G pl. *bādonj/bōdnjih*) m u konobi drven sud otvoren, kaca; v. *badnjēnica*, *badōnj*, *sūdi*

bādot, -on nesvrš. bosti, bockati; v. *badūskāt*, *bōst*: *Bādoju se kakō kōzji rōzi*. Čā tē sotonā bādo.

badūskāt, -*dūskon* nesvrš. iter. od *bādot*, *bōst*

bāh, -*a* m isprazan ponos; v. *bōh*

bahanāt, -*nōn* nesvrš. iter. od *bāhot*, *bōhāt*

bahīč, -*hīčā* m dem. od *bāh*

bāhnut, -*nen* svrš. banuti; v. *nabāhnut*

bahōn, *bahāna* m velika buka, štropot; v. *bōh*

bāhor, -*a* m pučki liječnik, nadriliječnik

bāhorit, -*in* nesvrš. obavljati posao *bāhora* ili *bāhornice*; obavljati nadriliječništvo

bāhornica, -*e* (G pl. *bāhornic/bāhornicih*) ž pučka liječnica, nadriliječnica

bāhot, -*a* m mukao i lagan šum, šuštanj od hoda, kretanja, ticanja itd.; v. *bōh*: "Svaki će ti bāhot šārcen zalepečāt..." (Stih P. Dulčića iz pjesme "Na Ūzma")

bāhot, -*on* nesvrš. tapati rukama, činiti mukao štropot; v. *bahāt*, *bāškorit*

bahūja, -*e* (G pl. *bahūj/bahūjih*) ž svinja, prasica, guda; fig. tusta žena; v. *bāk*, *bakūja*: Na onōj bahūji mēso blībo.

bāja, -*e* (G pl. *bōj/bājih*) ž sud širok a plitak dobiven od raspolovljene bačve; v. *bāčvor*

bajđok, -*a* (G pl. *bajđok/bajđokov/bajđocih*) m vrst novca koji se zove još i *patakūn*

bāk, -*a* m svinja (muško), prasac; v. *bakič*, *bahūja*, *bakūja*

bakalōr, -*lōrā* m bakalar

bakanāce, -*eta* m strašilo, duh; v. *macič*

bakatūša, -*e* (G pl. *bakatūš/bakatūših*) ž plod od bora; češer, šiška; v. *kragūja*

bakič, -*a* m dem. od *bāk*, malo svinjče

bakūja, -*e* (G pl. *bakūj/bakūjih*), ž svinja (žensko); v. *bāk*, *bahūja*

bakūk, -*a* (G pl. *bakūk/bakūkov/bakūkikh*) m vrst cvijeća; v. *cvičē*

bāla, -*e* ž svežanj, namotaj (platna, sukna i sl. u trg.)

balambrāt, -*brōn* (čime) nesvrš. ljuljati što, koga kad je obješeno

balambrāt se, -*brōn se* nesvrš. ljuljati se, njihati se

balaštrîna, -e ž drvo s jedne i druge strane unutar drvenog broda na kojem leže drugi pajôli

Bălća-dolac, -dôlca m položaj zemljišta u Brusju (Nije Bălića dolac, kako neki govore, jer mu je prije bio gospodar hvarske plemić Balci.)

băle, -lih ž pl. gusta slina iz nosa

baligăt, -ljîgon i *baljigăt*, -ljîgon nesvrš. iter. od *bălit*, brbljati

balinăc, -linca m 1. malen, debeljuškast brz konjic, mûl; 2. sitni, kuglasti bajam

bălit, -in nesvrš. sliniti; fig. brbljati, blebetati, govoriti koješta; v. *izbălit*, *baligăt*

balônca, -e ž vaga

balôta, -e (G pl. *balôt/balôtih*) ž 1. kugla; 2. boća; 3. *balûn*: Bârz je kakô *balôta* od pûške; *balôta* od očijuh = bjeloočnica u šupljini oka

balûn, -lûnâ m lopta: Dôče mi *balûn* nă ruku (tj. dočekat ču zgodnu priliku); *balûn* od očijuh = bjeloočnica u šupljini oka (U sredini te *balôte* ili *balûnâ* nalazi se zinica ili zénica ili ônjel öd oka.)

baljigălo, -ota m onaj koji svašta brblja

baljigăt, -ljîgon, nesvrš. iter. od *băliti*; v. *baligăt*

baljigăvac, -gôvca m onaj koji svašta govoriti

bănak, bônka (G pl. *bănak/bônkih*) m 1. banka; 2. klupa; greda preko unutrašnjosti broda; 3. kamenita greda u moru (Ostala su sjedala: *bandic*, *škamlić*, *trupica*, *katrića*, *tronôgo*.)

bandic, -a m dem. od *bănak*

banîca, -e (G pl. *banîc/banîcih*) ž svrst starog kovanog novca (=10 šoldih)

bănut, -nen svrš. iznenaditi, pristupiti, doći naglo

banzăt, -zôn nesvrš. izvikivati; v. *blanzăt*, *kridăt*

băr, pril. valjda, možda; v. *bără*

băraba, -e (G pl. *bărab/bărabih*) m i ž razbcjnik, razbojnica

barabanăt, -nôn nesvrš. lupati, tući (kao na *barabôn*)

barabôn, -bâna m baraban (Funkcija Velikog tjedna u Veliku srijedu, četvrtak i petak uvečer. Zapravo lupanje za vrijeme tih funkcija u crkvi zovu *barabôn*.); v. *barabanăt*, *nabarabanăt*, *izbarabanăt*, rëšpice: Ćapô je ili ćapât ćeš svđj *barabôn* (tj. svoje batine)

barāka, -e (G pl. *barōk/barākih*) ž zidani podij u ribarskoj kući na koji se spremaju *barili* posoljenih srdela

barākula, -e ž vrst ribe od dna; v. *hlōndavina*

barānko, pril. barem

baraškōda, -e ž smutnja, sablazan; skandal

barāt¹, -rōn nesvrš. igrati (o ribi) na površini mora; v. *probarāt*, *probarōvāt*, *bōra* (Riba *barō* ili *probarōjē* onda kad igra na površini mora.)

barāt², -rōn svrš. navesti (koga) na tanak led da se osvijesti

vārat se, -rōn se svrš. nasjesti i opametiti se; v. *obarāt se*

baratāt, -tōn svrš. 1. nešto upotrijebiti nerедно; 2. zamijeniti medusobno stvari, izravnati se medusobno: *Mī smo se baratāli.*

bārba, -e m stric, ujak; v. *bōrba*

barbās, -bāsa m čeljade koje *barbasō*, tj. nejasno, žurno i zapinjući govor

barbasāt, -sōn nesvrš. brzo i nejasno zapinjući govoriti, brzo tepati, brbotati; v. *izbarbasāt*, *zabarbasāt*

barbatūrko, -ota m vrst morskog raka; v. *rāk*

barbita, -e (G pl. *barbičt/barbitih*) ž konop na pramcu broda kojim se brod veže za kopno

bārbot, -bon nesvrš. svojom rukom što pipati; nerедно hvatati ili mijesati, nezgrapno rukovati

barbūc, -a (G pl. *barbūc/barbūcih*) m kozja brada; fig. i u čovjeka: *Čapō ga je za barbūc kakđ jarūha.*

barbūn, -būna m vrst bijele ribe. Isto: *triđa*; v. *bīlo rība*

barčit, -čīn nesvrš. strujiti, bružiti, brenčati: *Zvōna barčū/ barčidū.*

bārdo, -a (G pl. *bōrd/bārdih*) m 1. brijeg; 2. češalj na krosnim: *Ne viđe bāba rādi tūjega bārda, nēgo rādi svojēga gārla* (poslovica)

bargamōt, -a m vrst cvijeća. Isto: *bergamōt*; v. *cvičće*

barhōn, -hāna m pamuk, bumbak

barīl, -rīla m 1. drveni sud za vino ili za ribu; 2. mjera za tekući nu 64.30 l; v. *bāčvor*, *sūdi*

barīlac, -rīlca (G pl. *barīloc/barīlcih*) m 1. dem. od *barīl*; 2. alat na ribar. brodu

barjanāt, -nōn nesvrš. rasipati uludo, rasipno trošiti napose hranu; svetkovati lumpajući; vitlati glacom; razmetati sebe ili novac; v. *ärjan-bärjan*: Ôn (sôbon) *barjanô* = razmeće (se) novcem, ponašanjem

barjanāt se, -nōn se nesvrš. neumjereni se veseliti, bančiti

barjāt, -jōn nesvrš. 1. obilato rasipati (kao i *barjanāt*);
2. mutiti, miješati, gnjetiti; v. *börjät*

barjōhāt, -jōhon nesvrš. mesti na brzinu, lako

barjōk, -jōkå (G pl. *barjōkov/barjōcih*) m barjak, zastava

bärk, -a (pl. *bärcei*) m brk: *Bärke imo trija. I rözi na jästogu su bärcei.*

bärk, *barkå* m velik jedrenjak, brod na križë koji ima tri jarbola od kojih dva na križë, a treći s röndon i kontraröndon

bärkaj, -kja m oštar komadić drva na stablu, gredi ili dasci koji stoji kao brk na koji se čovjek može nabosti: *Zäbol mi se je bärkaj u nogu.*

barkarica, -e (G pl. *barkaric/barkaricih*) ž najmanji od tri broda kod trate u kojem je *barkarjül* ili *barkir*; v. *börka*; *bröd*

barkarjül, -üla m član posade u *barkarici* koji pazi da säka bude pravilno otvorena pri potezanju trate; v. *barkir*

bärk-bëštija, -e ž velik jedrenjak za prijevoz životinja; ima 3 jarbola od kojih prvi 3-5 križih, a drugi i treći su s röndon i kontraröndon; v. *bärk*

barkir, -kirå m ribar u barkarici kod trate koji pazi na säku; v. *barkarica*, *barkarjül*

barkjäða, -e ž prirodna vješalica od drva (ponajviše od *smričä*) učinjena na više rogaljaka u obliku višekrakna sidra na koju se vješaju stvari, posuđe i staklene čaše

barkjün, -jünå m vješalica od prirodna drva koja ima samo jedan, i to veći *bärkaj* (klin); v. *barkjäða*

bärko, -ota m čovjek brkat

barövat, -öjen nesvrš. iter. od *barät*

bärožit se, -in se nesvrš. brundati, galamiti; inatiti se

barsajät, -jōn nesvrš. mrsiti što u govoru; brzo što reći tepejući; v. *barbasät*, *izbarsajät*: *Barsajô kakô barsäta* = štomudrago govoriti

barsäta, -e ž bljutavo vino: *İšlo je na barsätu* (vino). U prenes. smislu: *İšla je na barsätu* = ishlapij je; nije više vrijedan kao prije (o čeljadetu), pokvario se; v. *vind*

bārsnut, -nen svrš. brsnuti, uštipnuti mlade vršice bōrsti ili zelenila stabla ili bilja; v. bōrst: Nā, nāmur nī nēgo sōmo bārsnula (o kozi)

barstít, -in nesvrš. izbaciti iz sebe prvi cvat (o stablu); v. bōrst, obarstit: Māsline barstū u pramāliće.

barščón, -ščána m bršljan v. cviče

bārškot, -kon nesvrš. mijehati, prevrtati rukama što; v. bāškorit

bartvěla, -e (G pl. bartvěl/bartvělih) ž šarka, baglama; stožer (na vratima)

bārunе neskł. prijeziran poklik na despotna čovjeka

barūskat, -rūskon nesvrš. mijehati, tražiti, prevrtati; v. bārškot

barūza, -e ž u dnu, pri dnu širi drven sud za rakiju; v. posude drvene u konobi, sūdi

bārz, bārzo, bārzo (odr. bārzi; predik. bārz, barzā, barzō) brz

bārž, pril. valjda, možda. Isto: bār

basīl, -sīla m murtela, bosiljak

bašetīna, -e ž prirodno četvrtast i pločast kamen za gradnju

bašiš, -a m kazna (obično fizička): Rèču ti se māteri: čapāčeš bašiš.

bāška, pril. posebno, napose, odvojeno: Bāška je kōst, a bāška je rōžina (reče se onome koji mijeha govorenje)

bāškorit, -in (po čemu) nesvrš. prstima, rukama brčkati; mijehati ruke u što, ali nerado; gnušiti; v. izbāškorit, zabāškorit, bōrškot, bāhot: Čā bāškoriš po smrōdū?

baštīl, -tīla m smotana roba (vreća s travom) koja se stavi na glavu i pleća kad se nosi teret, npr. kamenje, da ne žulja

baštūn, -tūna m vrst igraće karte; v. dinōr, kūpa, špōda

baštuncīn, -a m kolčić na provi broda uz āštu za koji se privezuje flōk

bašūrit, -šūrin nesvrš. tajiti, mrsiti, mutiti da se ne obazna; v. zabašūrit

bātalo, -a sr uzak komadić zemlje ili što je na toj zemlji ovdje-ondje na kupove zasijano ili proradeno: Tō je nē zājedno, nēgo na bātala izniklo.

batāna, -e ž mali brod ravna dna. Isto: patāna; v. brōd

batěj, -tejā (G pl. *batějov/batějih*) m vrst bijele ribe; v. *bükva*,
bilo riba

batejič, -a (G pl. *batejič/batejičih*) m dem. od *batěj*

batibūj, -buja m svađa, tučnjava

batič, -a (G pl. *batič/batičih*) m mali mlat; v. *bōt*

batilo, -a sr mjesto u koje vjetar osobito bije, tuče

batōč, -a (G pl. *batōč/batōčih*) m bilo, klepalo, tučak

batōl, -tōlā m komad duguljasta, debela, ravna, obla i suha
drvena stupa (obično od bora i obično za gradnju)

batōlit, -tōlin svrš. zanemariti, omalovažiti

batūr, -tūrā m torba od mijeha, i to od nožnja, a za krunu se
stavi obručić od drva; v. *brahūr*

batūra, -e m i ž 1. maleno, a zdepasto čeljade; 2. megdandžija

batūrac, -tūrca (G pl. *batūroc/batūrcih*) m onaj koji je malen a
zbijen; predmet zbijen, npr. plod bajama malen i okrugao

batūrast, -o, -o (predik. ž.r. *batūrasta*) zakržljao; malašan
a zbijen, pače okrugao

baturica, -e (G pl. *baturic/baturicih*) ž 1. ona koja je mala a
zbijena, zaostala u rastu; 2. nevelika drvena toljaga koja
ima glavu deblju od ostalog (kao buzdovan); v. *batūra*,
zabatūrit

bāu-babāu, -uta m stvar ili predmet što uzrokuje strah

bāvit se, -in se (čega i čime) nesvrš. baviti se (čime): *On se těga ne bāví. Jō se bāvin svojih pôsol. Svák se bāvi svojõn nevôjon.*

bazdât, -dôn nesvrš. platno ili slično ne šivati, nego šavom
smještati da drži kraj, pa će se tek po tome šiti; v. *im-bazdât, izbazdât*

bazdeját, -jôn nesvrš. 1. bezglasno iz sebe puštati vjetar,
2. glupo govoriti, zanovijetati, vrpoljiti se; čà *bazdejòš gluparije?*

bazdōvina, -e ž bazga (Zapravo, bazdovina je lišće i granje, kao
i *lozôvina* i *smokôvina*.)

běba, -e ž 1. malo žensko dijete; 2. lutka

bēbe, -eta m bedak; onaj koji nema dovoljno pameti

běbica, -e ž dem. od *běba*

bēcāt, *bēcon* nesvrš. nesmotreno gaziti na svu nogu po glibavu mjestu, po mekanoj zemlji; v. *pobēcāt*, *izbēcāt*

bēč, -a m vrst novca (tal. *bezzo*) (U narodu se spominje *križni bēč*, a to je mletački novac kojim se izvodi i igra.); v. *pobečāt* se

bēčit se, *bēčin se* nesvrš. kriviti usta i oči na koga za porugu; v. *pēčit se*: *Ne bēč oči na dīte!*

bedevija, -e ž kobila

bedra, -e (G pl. *bēdor/bedrih*) ž bedro

begemišit, -in nesvrš. l. (komu) povlađivati; odobravati; ugadati, (koga) tetošiti, milovati; pitomiti; maziti

bēka, -e ž koza (jer *bēče*)

bēkāt, *bēčen* nesvrš. blejati: *Kozā bēče i bekeče.*

bekēčot, -ćen i *beketāt*, -tōn nesvrš. iter. od *bēkāt*

bēkica, -e (G pl. *bēkic/bēkicih*) ž dem. od *bēka*, kozlica

bekīna, -e ž oderana koža koze ili kozlice; fig. i čovjeka: *Dobre je bekīne. Čmo dōbru bekīnu* = dobre je kože, jak je, čvrst. *Slābe je bekīne* = slabo izgleda. *Nōsi bekīnu na panzōr* = ide u pogibelj. *Plōtit će bekīnon* = stradat će

belāj, -a m nevolja, nesreća, bijeda: *Sōmo da ne bude belāja.*

belengīja, -a (G pl. *belengīj/belengījih*) ž brus na kojem se oštiri hūštra (Koža za oštrenje je *burgija*.)

bēlit, *bēlin* (očima) nesvrš. l. kolačiti oči na koga, buljiti: *Bēli očima kakđ peđen zēc.* 2. buljiti u koga, u što; v. *izbēlit*

bēna, -e ž. 1. vrst ptice: šljuka; 2. bedasto čeljade

bēnast, -o, -o (predik. ž. r. *bēnasta*) bedast

bēra, -e ž sijeda mazga

berekīn, -a m nestaško, vragolan

berenica, -e ž plod masline koji se bere sa stabla; v. *kupjenica*

bergamōt, -ōta m vrst cvijeća; v. *bargamot*, *cvīće*

berīta, -e (G pl. *berīt/beritih*) ž kapa

berōč, -rōčā m berač, onaj koji bere

besīda, -e (G pl. *besīd/besidih*) ž riječ: *Od mōlih je besīd* (tj. nerado govori). *Puno besīd - mālo šēva!*

beštijom, -jama ž stado domaćih životinja

beštima, -e ž psovka; kletva

beštimat, -mōn nesvrš. psovati: *Beštimō kako Turčin, kako Žudīj;*
kako neprilika.

betēg, -a m 1. mana, greška; 2. bolest

betēzan, -žno, -žno (predik. ž.r. -a) slab, bolestan

bevōnda, -e ž piće napravljeno od dropa i vode

bēzdo, -ota m blesavo čeljade, budala

bežmēk, -a m vrst ribe od dna; nebogled: "Krđj bežmēk n̄ jedne r̄ibe
n̄eće n̄ego ..." (društvena igra)

bicērīn, -a m staklena čašica za žestoka pića

bidnit se, *bidnin se* nesvrš. bijednim se nazivati: Ča se bīdnis
kako dušā od pargatōrija..., kako sunčeno mōjka (ovo zadnje
ima mitološko značenje)

bīga, -e (obručih) ž smotaj (obruča: 12 komada)

bigūnac, -gūnca (G pl. bigūnoc/bigūncih) m drven sud s oznakom
hektolitara za mjerjenje vina; v. bāčvor, pōsude, sūdi

bīja, -e (G pl. bīj/bījih) ž motka, toljaga, trupac: *Inkordō se je*
kako bīja borovine = ukočio se je kao trupac borovine

bijac, bija m bilj, biljac; debo pokrivač od bijele vune satkan,
a vrlo runjav

bīl, *bīlo*, *bīlo* (odr. *bīli*; predik. *bīl*, *bīla*, *bīlo*) bijel: *bīlo*
riba (zove se još *stargāčno riba*, *riba od škrāpe* i *riba od kāmika*): *arbūn*, *bilīzna*, *būkva*, *cipal*, *čarnjēj*, *čučīn*, *čičurūša*,
drōzak/drōzg, *dugonosica*, *fīga*, *frōtar*, *gavūn/gaūn*, *gira/girica*,
muški je očok, a ženska *samica*, *hinjūša*, *īga*, *jubīn/lubīn*,
kavāla, *kīrnja*, *knjēz/gargurūša*, *kōkot*, *komōrča*, *kōntar*,
kōnjac, *kovōč/šanpjēr*, *krāška*, *lāstovica*, *lovrāta/podlāniča*,
lumbrok, *lunčērna*, *manjamōrti*, *mēnula*, *mužikōnt*, *ovča/ovčica*,
pāgar, *pāuk*, *pic*, *pirak*, *sōlpa*, *šārag*, *škarpiňa*, *škarpuň*,
škeram/jāram, *šōrnja/šōrnjača*, *špōr/šparič*, *tabinja*, *trāgaj*,
trīja/barbūn, *ušāta*, *vrāna*, *zubātac*

bīlāc, *bīlca* m onaj koji je bijele puti

bilāča, -e (G pl. *bilōč/bilāčih*) ž koza bijele boje

bīlast, -o, -o (odr. *bilāsti*; predik. *bīlast*, *-lāsta*, *-lāsto*) koji
je nešto bijel; bjelkast

bīl-bilkōst, *bīlo-bilkōsto*, *bīla-bilkōsto* (odr. *bīli-bilkōsti*,
predik. *bīl-bilkōst*, *bīla-bilkōsta/bilkāsta*, *bīlo-bilkōsto/bilkāsto*)
koji je posve bijel (candidus)

bileć, -lēća m vrst cvijeća; v. *cviće, trōva*

bilica, -e (G pl. *bilić/bilicih*) ž vrst smokve i pšenice; v. *smōkva, šenica*

bilit, -in nesvrš. propadati tjelesno do krajnosti od nevolje, gladi ili bolesti, a ne moći se pomoći; v. *izbilit*

bilit, biliń (zube) nesvrš. bijeliti zube, govoriti ni za što

biliźna, -e ž vrst bijele ribe; v. *bīlo rība*

bīlka, -e ž naziv za bijelu kokoš

bīlkast, -o, -o (odr. *bilkasti*; predik. *bīlkast, bilkasta, bilkāsto*) bjelkast

bīlko, -ota m onaj koji je bijele puti

bīlō, -à sr klepac, klatno, bat što visi u zvonu i bije u nj

bilobrādac, -brōdeca i *-brōlca* (G pl. *bilobrādoc/bilobrōlcih*) m onaj koji nosi bijelu bradu; v. *sidobrādac*

bilōjka, -e ž bjelasti teren bez raslinja na dnu mora.

Isto: *biljōvka*

bilojužina, -e ž južni vjetar u proljeće (Obično puše u tjednu od *pašijūni*, tj. muke, u Velikom tjednu, pa se kaže: *pašijūnska jugā*; tad lete nebom mnogi oblaci bez kiše.)

bilōnce, -a (G pl. *bilānoc/bilōneih*) sr bjelance u jajeta (žuto je *žumōnçe*)

bilopūtan, -tno (predik. *-tna, -tno*) koji je bijele puti

bīlo rība, -e ž (v. pod *bīl*)

bilōška, -e ž ovca bijele boje; v. *čarnōška*

bilouška, -e ž vrst zmije; v. *gūja*

biljarica, -e ž žena koja pere, bijeli platno

biljōka, -e (G pl. *biljōk/biljōkīh*) ž bijela pjega na nebu ili na moru

biljōvka, -e (G pl. *biljōvok/biljōvkih*) ž bijela pržina na dnu mora, bez raslinja. Isto: *bilōjka*

biljūhan, -hno (predik. *-hna, -hno*) bjelkast

biljušina, -e (G pl. *biljušīn/biljušīnih*) ž 1. zemlja bijela a gladna; 2. uvelo lišće duhana koje nije žuto, nije sazrelo, nego blijedo; duhan od prvih donjih listova

bīrba, -e (G pl. *bīrob/bīrbih*) ž kuja; v. *sīca, kūška*

bîrbica, -e ž mala kuja

bisâge, -ih i -sôg ž pl. dvije vreće zajedno spojene

bîsér, *bîséra* m 1. biserna zrna; 2. na maslini zakržljali grozdovi maslina

bîsîrić, -a m dem. od *bîsér*

bîša, -e (G pl. *bîš/bîših*) ž crvotočina: *U dârvo je udrila bîša.*

bîšov, -o (predik. -a), -o iscrvotočen

bîste, imper. 2.1. pl. od *bîžat*, bježite. *Bîste, bîste dičica, dökli vûko spî* (dječja igra)

bit, *bijen* nesvrš. lupati, tući

bîžat, *bîžin* (imper. *bîž*, *bîše*) nesvrš. bježati

bîž, -a m grašak; v. *zêje*

bîžica, -e ž dem. od *bîga*

Bjôž, -a m Blaž: *Kandalôra zîmâ fôra, a kosići priko môra, a govôri sveti Bjôž da je tô lôž.*

bjûtov, -o (predik. -a), -o koji je bez ugodna okusa, bljutav; v. *jîče*

blagokôran, -o (predik. -a), -o ljubezan (Trebalo bi biti *blago-kärvan*, ali se krv izgovara *kôr*, *kärvi*.)

blagokusan, -o (predik. -a), -o koji rado jede

blagovât, -gujen nesvrš. (finijim načinom) jesti; (ironično): *žerte, gospodine - blaguje mazgá.*

Blajne, -eta m obiteljski nadimak u Brusju (jer je slabo izgovarao "brajne", tj. rekao *l*)

blânbo, -ota m teško, pretilo čeljade na komu meso *blîbo*; v. *blîbot*

blanzât, -zôn nesvrš. razglasiti po telalu; glasno javljati; ot-krivati koga i mane mu; ozloglasiti; v. *razblanzât*

blazinja, -e (G pl. *blazînj/blazînjih*) ž 1. jastuk; 2. ležaj na kojem počivaju zvona; 3. ležaj na rubu broda u koji je utaknut škäram za veslanje; 4. jedan od dva slamom napunjena podloška na sedlu; v. *sedlô*

blêban, *blêbno*, *blêbno* (odr. *blêbni*; predik. *blêban*, *blêbna*, *blê-bnô*) mršav

blebetâlo, -a sr čeljade brbljavo

blebetat, -*běčen* nesvrš. koješta govoriti, brbljati
blebetuša, -*e* (G pl. *blebetuš/bblebetuših*) ž ženska brbljava
blēbnit, *blēbnin* nesvrš. mršavjeti, gubiti mesa: v. *blēban*
blējat, *blējon* nesvrš.; v. *blējít*

blējít, *blējin* i *blejžn* nesvrš. 1. puštati glas "ble", blejati;
2. govoriti gluposti: Čā tōt *blējiš* čā ne bi ni pāsu u riło
stālo. Kad ovča *blejī*, zālogoj *gubī*.

blēka, -*e* m glupo čeljade, budala

blēkast, -*o* (predik. -*a*), -*o* glup, budalast

blēko, -*ota* m glupo čeljade, budala

blētkinja, -*e* ž (i *mlēlkinja*, prema Mletci) vrst smokve; v.
smokve

blezgarija, -*e* ž glupo, isprazno brbljanje; nesmotren, nevrijedan
sadržaj riječi

blēzagat, *blēzgon* nesvrš.; v. *blēzgot*

blēzgo, -*ota* m budala; čovjek brbljav i nepametan

blezgōnja, -*e* ž i m; v. *blēzgo*

blēzgot, -*gon* nesvrš. koješta brbljati, svašta nepametno govoriti,
nepromišljeno govoriti

blēzgov, -*o* (predik. -*a*), -*o* budalast, brbljav i nepametan

blibavica, -*e* (G pl. *blibavic/blibavicih*) ž lagano pokretanje
inače tiha i mirna mora uz obalu

blibot, -*bon* nesvrš. lagano pomicati tekuću ili žitku masu u noše-
nju ili hodanju s jedne na drugu stranu, gore-dolje (o tustili,
mesu, vimenu itd.): *Blibo na njōj mēso kakđ u gandōjū*.

blibov, -*o* (predik. -*a*), -*o* koji se lagano, tromo trese; treptav

blid, *blido*, *blido* (odr. *blidi*; predik. *blid*, *blida*, *blido*)
bijed: *Blid je kakđ martvāc... -kakđ kārpa... -kakđ pēča.*
Blida je kakđ da je iz greba izošla.

blidast, -*o*, -*o* (predik. -*asta*, -*asto*) nešto blijed

blidica, -*e* ž čeljade blijeda lica (To su osobito djeca koja jedu
zemlju.)

blidjuhan, -*hno* (predik. -*hna*), -*hno* nešto malo blijed

bliščavina, -*e* (G pl. *bliščavin/bliščavinih*) ž svjetlosno isijava-
nje; velik (po intenzitetu i površini) blijesak, sjaj

bliščit (se), *bliščin* (se) nesvrš. davati od sebe odsjev; svjetlošću zasljepljivati; v. *zabliščit* se

bliščovci, -cih pl. m bljeskovi, odbljesci zore

blitva, -e (G pl. *blitov/blitvih*) ž vrst povrća; vrst meke morske trave; v. *zēje*, *trōvā*

blitvurīna, -e (G pl. *blitvurīn/blitvurīnih*) ž vrst meke morske trave; v. *trōvā*

blōg, *blōgo*, *blōgo* (odr. *blōgi*; predik. *blōg*, *blōga*, *blōgo*) blag; *blōgi dōn*; blagdan; v. *svetăšnji*

blōgo, -a sr blago: *blōgo Božje*, fig. kruh

blūdan, -o (predik. -a), -o nečist, prljav, mutan; *blūdno dilo*, nečisto djelo; bludni čin; *blūdno vrīme*, mutno, mrtvo, južno vrijeme kad nije ni odveć kišljivo ni vjetrovito

blūdit se, *blūdin se* nesvrš. tužakati i poplakivati (o razmaženu djetetu); maziti se; v. *blūlkot se*

blūlka, -e ž i m razmaženo dijete, pa i drugo čeljade: *Ona blūlka se sōmo hrinji*.

blūlkalo, -ota sr onaj koji se *blūlko*; v. *blūlkot se*

blūlkast, -o (predik. -a), -o koji je razmažen do poplakivanja

blūlkica, -e ž dem. od *blūlka*

blūlko, -ota m; v. *blūlka*

blūlkot se, -on se nesvrš. od *blūdit se* nasilno se naginjati na plač da se pobudi sažaljenje ili postigne udovoljenje; v. *blūdit*, *razblūtkot se*

bōb, *boba* m vrst mahunaste biljke; v. *zēje*

bōbak, *bōpka* (G pl. *bōbok/bōpkov/bōpkih*) m vrst ribe uz obalu pri dnu; v. *riba od rāpe*

bobica, -e (G pl. *bobīc/bobīcīh*) ž vrst sitna, okrugljasta (poput boba) ploda biljke; v. *zēje*

bōbojed, -a m vrst trave; v. *trōvā*

bobōvina, -e (G pl. *bobōvin/bobōvinih*) ž stručje (s lišćem) od biljke boba

bōca, -e (G pl. *bōc/bōcīh*) ž staklena posuda uska grla; v. *buti-lija*

bocūn, -cūnā m veća staklena posuda od bijela stakla; v. *butilija*

bočič, -a (G pl. *bočīč/bocīčih*) m dem. od *bōk*

bočina, -e ž ploča na čovječjim leđima povrh stražnjice između slabina, bokova. Isto: *hōz, tašćeboći*

bōd, bōda m rtić s kopna prema moru (u morskoj uvali): v. *puntiñ* *bodac, bōlca i bolca* (G pl. *bōdoc/bolcih* i *bōlcih*) m bodež, ubod, fig. zao duh koji na zlo potiče: *čā tē bodac bodè?* tj. zao duh potiče

Bōdnji dōn, Bōdnjega dnēva m dan uoči Božića, Badnjak

bōdnjok, -a m badnjak, tj. panj (obično borov) koji se za Badnju večer na vatru naloži, na nj se položi *rožonjāc*, a zatim se polije vinom (znakom križa)

bōdul, -a m otočanin koga označuje (posebno) čakavsko narječe

bōdulka, -e ž otočanka koju označuje (posebno) čakavsko narječe

bōdulski, -o (predik. -a), -o koji govori (posebnim, otočkim) narječjem: *Nōse gōdišć bōduli su pōčeli pisat pisme na bōdulskem jaziku.*

Bōg, Bōga m Bog: *Bōg me je pohodił reče se kad se nešto teško dogodilo, a nadoda se: Fōlā mu i slāva. Bōg mu dō(l) pōkoj dūši - nadoda se kad se spomene pokojnik (U lokativu je naglasak dūši, npr. Imo vēliki grīh na dūši.) Bōgu fōlā - kad je nešto ugodno, Fala Bōgu - kad je neugodno nešto. Pōč pri Bogu = poći na pričest. Bit pri Bogu = pričestiti se*

bogānac, -gōnca (G pl. *bogānoc/bogōncih*) m rujba, oteklina na rukama ili nogama od zime, ozeblina. Isto: *bogōnāc*

bōgarati, pril. (eufemizam) bogati

bogmē, neskl. interkalar začuđenja

bogmēša, neskl. interkalar začuđenja

bogmēšica, neskl. interkalar začuđenja

bogomōlan, -lno (predik. -lna), -lno komu je drago moliti, pobozan

bogōnāc, -gōnca, (G pl. *bogōnoc/bogōncih*) m rujba, oteklina na prstima od zime

bogōvat, -gōjēn nesvrš. psovati Boga; v. *izbogōvat se*

bogovit, -o (predik. -a), -o svaki, čitav (u smislu pojačanja): *bogoviti dōn, bogovitu nōč.*

bōh¹, -a m oholo, hvastavo držanje

bōh², -a m mukli, potajni šum ili štropot

bōhat, *bōhon* nesvrš. hvastati se; razmetati se riječima; obilato trošiti, gotovo rasipati preko reda novac, hranu itd.; -v.
bahanāt, *bōhōv*: *Ne bōhojmo is to kāpju ūja!*

bōhōv, -*avo* (predik. -*āva*), -*āvo* obilat i rasipan u dijeljenju i darivanju; hvalisav, razmetljiv: *Ne vajō bit bōhōvu!*

bōj, *bōja* m red kamenja u polju, vinogradu (Odatle *zōbōj*)

bōje, kompar. od dobar, bolje: *Hōmo tōrkāt ko ēe bōje.*

bōk, *bōka* (G pl. *bōk/bokōv/bōkih*) m veća ili manja uvalica u nekom predjelu, npr. u uvali; v. *bočić*, *pribōčak*, *taščebōci*

bōkast, -*o*, -*o* (predik. *bōkast*, -*kāsta*, -*kāsto*) stvar koja ima široke bokove

bōkē, -*ā* i *bokō*, -*ā* sr stručak cvijeća, buket

bōkē, -*ih* ž pl. uvale u Brusju, pri moru, i to *Vēle bōke* i *Mōle bōke*. (Trebalo bi biti Veli bok i Moli bok, ili Veli boci i Moli boci, ali se tako ne govorio.)

bokōn, -*kāna* m čovjek jakih bokova (Spominje se i kao prezime *Bokōn.*)

bōkulī, -*ih* i *bōkul* m pl. pramovi vlasti smotani kod ušiju u ukosnicu

bokūn, -*kūna* m komad

bokunić, -*a* (G pl. *bokunić/bokunićih*) m komadić

bōlan, -*lna* m trava bunika. Isto: *bōlno*; v. *zēje*, *trōvā*

bolećica, -*e* (G pl. *bolećicih/bolećic*) ž točka na tijelu koja je razboljena, mala ranica, otečeno ili crveno mjesto i sl.

bolećiv, -*ćivo* (predik. -*ćiva*), -*ćivo* osjetljiv, nježan, sentimentalan

bōlica, -*e* ž mala bolest, ranica

bome, pril. bogme: *Jēs se izvōji?* - *Bome jesōn!*

bome, neskl. (potvrđno) da: *A ūa si svē požānjo?* - *Bome!*

bōlno, -*a* sr trava bunika: Isto: *bōlan*; v. *zēje*, *trōvā*

bōn, -*a* m ban

bonāca, -*e* ž mirno, tiho more bez vjetra: *Bonāca je kakō ūje.*

bonacāt, -*cōn* svrš. stišati se, smiriti se (o moru, vjetru; vici)

bōnda, -*e* strana, bok: *bōnda od brōda*; *Mōlo bōnda* (dio sela u Brusju). *Ti grēš na jednu bōndu, a jō ēu na drugu.*

bōra, -e (G pl. *bōr/bōrih*) ž uzmućena površina mora gdje se javila
riba i zaigrala; v. *barāt*¹, *probarāt*, *probarovāt*: *Bōrā je,*
riba igro.

bōrba, -e m stric, ujak; v. *rōdbin*. imena (Kad je uz drugu imenicu
- apozicija - glasi *bārba*: *Bārba Pēre.*)

bōrđa, -e ž malko udubljen položaj gdje počiva voda (Tako govore i
u Jelsi i u Dolu, a u Vrbanju: *bōrčva*, -e. U Malom Grablju, i
u Hvaru; jer imaju u Milnoj dvije borče, nazivaju ih srednjim
rodom: *bōrče mōlo*, *bōrče vēlo*. Možda je to isto što i bara.
Borča se izgovara mjesto borčva, kao i *spārta* mjesto spartva,
prāska mjesto praskva.)

bōrjāt, *bōrjon* nesvrš. mesti, miješati; raditi neuredno i nepametno
pri kopanju i sl.; v. *zabōrjāt*, *zabarjōhāt*, *barjāt*

bōrka, -e ž najmanji od tri broda u sastavu brodova za tratu u
kojem je *barkarjūl* ili *barkīr*. Isto je što i *barkarica*.
Najveći je brod u tom sastavu *levūt*, onda je *gajēta svičarica*;
v. *brōd*

bormē, neskł. interkalar čuđenja

borōv, *borōvo* (predik. -a), -o borov: *Ol borōve kōre činī se mōst*
za *mōstīt mriže*.

boroviňa, -e ž borovo drvo, borovina: *Grēde oli dāske od boroviňe.*

bōrsa, -e ž stelja za sušenje smokava

bōrsanica, -e (G pl. *bōrsanic/bōrsanicih*) ž smokva koja se suši
na *bōrsi*; v. *smōkve*

bōrsarica, -e (G pl. *bōrsaric/bōrsaricih*) ž smokva sušena na
bōrsi; v. *sušilica*

bōrst, -i ž mlad još nerasvijen cvat na stablu, kupusu itd.;
v. *bārsnut*, *barstīt*

bōršot, -on nesvrš. meljati, blatiti; v. *bāškorit*

bōrtāt, *bōrton* (se) nesvrš. biti (se) rogovima, glavom; v. *ubōr-*
tāt, *izbōrtāt*, *nabōrtāt*, *probōrtāt*: *Jōnci i kozē se bōrtāju.*
Bōrtāju se kakō kōzji rōzi (poslovica)

bosīlje, -a sr strukovi bosiljka; v. *cvičē*

bosonōg, -o, -o (odr. *bosonōgi*; predik. *bosonōg*, -nōga, -nōgo)
koji je bosih nogu, izuven

bōst, *bodēn* nesvrš. bosti; v. *bādot*, *badūskat*

bōš, pridj. ružan, pust (Odatle i *Bōšča pāzuha*, tj. uvalica u
Brusju)

bōt, *bōtā* m bat, malj, udar; v. *batič*

bôta, -e (G pl. *bôt* i *bôtih*) ž val na moru

bôti, *bôtih* i *bôt* m pl. batine, udarci: Čapô je lîpih *bôt*.

bôtica, -e ž dem. od *bôta*, mali val na moru

botûn, -*tûnâ* m dugme: Da nîmo botûnih...spâle bi mu gâće (iz pojivek)

bôva, -e ž plutača

bôžji, -o, -e koji se odnosi na Boga: *bôžje drîvce*, vrst cvijeća; v. *cvîće*; *bôžje vrîme*, slabo vrijeme; *bôžji kokotić*, vrst ptice, pupavac, božjak; v. *čûška*; *bôžjo kokošica*, leptir runjavi, sivi, što se skriva po sobama

brâbojak, -jka (G pl. *brâbojok*/*brâbojkov*/*brâbojkih*) m izmet koze ili ovce

bracêra, -e ž jedrenjak s jednim jedrom i s jednim flokom; v. *brôd*

brâci, -ih m pl. konopi koji odozdo skupljaju jedro na križima; v. *bûnja*

bracjolêta, -e (G pl. *bracjolêt*/*bracjolêtih*) ž narukvica

bracôla, -e ž treći madir iznad kolumbe broda; v. *pîcûn*

bracûl, -*cûla* m 1. dio vesla između drška i mjesta gdje se veže štopôn (konopčićem); 2. daska ili gredica uz drugu dasku ili gredicu u uglu radi pojačanja; v. *veslô*

bradovnica, -e (G pl. *bradovnič*/*bradovnicih*) ž bradavica

bragîr, -*îra* m; v. *brahîr*

brahîr, -*îra* m sprava za uzdržavanje prijedora, kile; potpasač za herniju

brahûr, -*ûra* m posuda od mještine ili od gusta platna (kojoj ušće razapinje obruč) za grabljenje vode; v. *batûr*

brajîne, -eta m hipokor. od brat; v. *rðdbin.* imenâ

brâjne, -eta m hipokor. od brat; v. *rðbin.* imenâ

brambulât, -*lôn* nesvrš. tući, stresati tekućinom u zatvorenu sudu tamo-amo; v. *hmûtöt*, *prohmûtöt*, *probrambulât*

brandôj, -*dâja* m određen prostor slobodnog kretanja; nezavisnost, sloboda u određenom ograničenju: Ne dôj kozi pûno brandâja: vêž je konopân za kâmik oli stablô.

brankare la, -e (G pl. *brankare l*/*brankare lih*) ž duga palica što služi u konobi i polju

brasenica, -e (G pl. *brasenīc/brasenīcih*) ž jedan grozd cvijeća u kupusu, česmini itd. (Moralo bi biti barstenica ili borstena, ali se tako rijetko kaže.) Isto: *bresenica*; v. *barstić*

brašnjik, -njika (G pl. *brašnjīkov/brašnjīcih*) m torba od mijeha za kruh i druge potrepštine (Nosi se preko ramena.)

brātanič, -a m bratov sin; v. *rōdbin*. imena

brāte, -eta m hipokor. od brat; v. *rōdbin*. imena

brātona, -e (G pl. *brāton/brātonih*) ž bratova kći; v. *rōdbin*. imena

bravarūša, -e (G pl. *bravarūš/bravarūših*) ž vrst ptice: drozd imelaš; v. *čuška*

brazgōtina, -e (G pl. *brazgōtin/brazgōtinih*) ž zaraslica gdje je bila *brōzga*

brēcot, -con nesvrš. lagano klatnom kucati (ne zvoniti) u zvono s jedne strane: *Breco mōrtvi zvōn*; v. *zabrécot*, *zabréknut*, *brekūc*

brēčak, -ška (G pl. *brēčok/breškov/breških*) m jedan srk sisanja djeteta, kozlića ili janjčića; v. *brēškot*, *pobrēškot*

brečit, *brečin* nesvrš. zujati: *Muhā breči di mēso smardi*.

brēškot, -on nesvrš.; v. *brēškot*

brečat, *brečen* (na koga) nesvrš. navaljivati osorno i na mahove riječima, glasom na koga; v. *brēčot*, *zabréčot*

brēčot, -on nesvrš.: *Ne brēčoj nō me, nīsōn jō tvōj vlah*; v. *brecat*

brēhot, -on nesvrš. iz želuca izdavati dah, dotično glas; v. *uzbrēhot*

brékūc, -a m 1. sapnica; 2. zadnje zvonjenje koje zove na funkciju u crkvi

bresenica, -e (G pl. *bresenīc/bresenīcih*) ž mladi izdanak na stabljici kupusa pošto se posiječe; *čimula*; v. *brasenica*

brēškot, -on nesvrš. malo sisati (o kozliću i janjčiću); v. *pobrēškot*

bričit, *bričin* nesvrš. brijati; v. *obričvat*

brigantīn, -a m jedrenjak s oštrom provom i s jednim ili s više flōkih i s pūpon kvōdrōn; v. *brōd*

brik, -a m veliki jedrenjak, brod na križe koji ima dva jarbola, oba s križima; v. *brōd*; *križ*

brime, *brimena* (G pl. *brimenā/brimēn/brimenīh*) sr breme: *Kiće se ravnō u brimenā*.

brīst, *brīsta* m brijest, vrst drva

brīškula, -e ž vrst kartашke igre

britvica, -e ž mala britva; v. *aloti na ribar*. *brodu*

britvulin, -a m džepni nožić, periš

brizgot, -on nesvrš. (od dobre paše) puniti vjmena mlijekom (o kozi, ovci); v. *briznut*, *nabrizgot*, *nabriznut*: Kad kozā lizne (ili grizne), *brizne* (poslovica)

briznut, -nen svrš. naglo poteći, šiknuti: *Briznut u plać*.

brižan, -o (predik. -a), -o bijedan, nevoljan: *Brižan je*; čini mi milošću.

brižan, -o (predik. -a), -o koji ima brigu; brižljiv, pomnijiv

broć, -a m vrst trave; v. *cvičce*, *trovā*, *zēje*

broćac, -aca m dem. od *broć*

broćic, -ćica m dem. od *broć*; v. *cvičce*, *trovā*, *zēje*

brōd, *brōda* (G pl. *brodōv*/*brōdih*) m plovno sredstvo na vesla, jedra ili motor; lada; parobrod: *Brōd smēće*, *razmēće*, *zgārće*, *razgārće mōre* - kad u plovidbi sijekući kljunom more meće ga desno i lijevo. Vrsti brodova s ravnim dnem: *gūndula* ili *cātara*, *patāna* ili *batāna*; - brodovi s kolumbom: *kajic*, *gajēta*, *gūc*, *levūt*, *svidarića* ili *lōja*, *bōrka* ili *barkarića*; - brodovi na jedra: *štēla*, *kōter*, *bracēra*, *brigantin*, *trabākul*, *lōger*, *palabōt*; - brodovi na križeve: *škūner* ili *golēta*, *škūna*, *brik*, *bārk*, *bārk-bēštija*, *nāva*; - ratni brodovi: *fregōda*, *karocōda*, *inkročjadūr*, *fundatūr* (svi nekoć na jedra, a poslije na *tāmbure*); - sada su: *torpedinjēra*, *drenūt*, *minonōsac*, *podmōrnica*; - razni brodovi: *vapōr*, *kavafōng*, *maōna*, *cistērna*, *remurēadūr*, *kōča*.

brōda, -e ž vrst cvijeća; v. *cvičce*

brōdā, *brodē*, (G pl. *brōd*/*brōdīh*) ž brada

brodić, -a m mali brod; kajic

brodić, -dića m brodic kao dječja igračka

brodōr, -dōrə m brodograditelj; v. *kalafōt*

brodušina, -e ž augm. i pejor. od *brōd*

brōfulice, -ih ž pl. mali čirići

brōje, -eta m dem. i hipokor. od *brāt*

brōk, *brōka* (G pl. *brōkov*/*brōkīh*) m 1. položaj ispod razine morske; 2. vrst morske trave na njemu: v. *trovā*

brokosit, -kōsin i -sīn nesvrš. karati koga, prigovarati mu očima; v. *prokosit*

brokunōda, -e ž zabadanje, spočitavanje: *Ostāvila ga je mlōdo pōk čapōjē brokunōde ol dikmānih.*

brōkva, -e (G pl. *brōkov*/*brōkvih*) ž čavao

brombulāt, -lōn nesvrš. tekućinom hmutati u sudu (mijehu) kad se pere; v. *probrombulāt*, *izbrombulāt*

brōnče, -ih ž pl. škrge u ribe: *Kāl ga čapōn, brōnče ču mu izvādit.*
bronzīn, -žīna m lonac od gvožđa; v. *pōsude* od metala
brōska, -e (G pl. *brōsok/brōskih*) ž l. kiseli kupus; vrst zelja
koje ima lišće kao borovo; v. *zēje*
brōv, -a (G pl. *brōv/brōvih*) m vunja živina, ovnja živina: *Burnjō
kakō brōv* (*Mišetov*)
brōzgā, -ē ž brazda, ali ne na zemlji nego na papiru, licu (nekako
poput rovaša); v. *brazgōtina*
brōzgāt, *brōzgon* nesvrš. nešto pisati kao brazgu; pisati nerедно;
v. *izbrōzgāt*, *zabrōzgāt*
brūčak, -uška m trešćica kojom se začepi sitna rupica na mijehu
(Mogao bi biti valjda *obrūčak* = malen obruč - što inače kažu:
paprica - čime se začepi rupica.)
brūhnut, -nen svrš. naglo se nešto dogoditi, eksplodirati na neki
način; v. *izbrūhnut*
brujet, -a m riba na poseban način s octom i uljem za jelo prire-
đena; brodet
brūla, -e (G pl. *brūl/brūlih*) ž niz, krunica plodova nataknut na
konac (npr. smokava, kupina i sl.); niz djece, ljudi itd.
brūlica, -e dem. od *brūla*
brūn, *brūna* m čir: *Dō mu je kakō za na brūn* (tj. malo)
brunić, -a m dem. od *brūn*
Brūsje, -o sr Brusje (selo na o. Hvaru)
Brušāni, -na m stanovnik Brusja
Brūška, -e ž stanovnica Brusja
bruškāt, -kōn nesvrš. hvatati batine; v. *obruškāt*
brušketāt, -tōn svrš. izvući brojeve ili imena kad se nešto dijeli
ili dodjeljuje ili kad se ribarima određuje na koju će pōštu
loviti ribu
brūški, -o (predik. -a), -o bruški: *Brūško ūje (od māslin) svēja
je sküpje ūl drugih.*
bruškin, -a m četka za pranje
bruškināt (se), -nōn (se) svrš. očetkati (se): *Kād izahōdiš prid
svit, bruškinōj odicu i obucu.*
bruškinōvāt (se), -nōjēn (se) nesvrš. četkati (se)
bruškit, -a m izvlačenje brojeva ili imena kad se nešto dijeli ili
dodjeljuje
bruškitōvāt (se), -tōjēn (se) nesvrš. od *brušketāt*
brūzgamice, pril. curkom (curiti); kad nešto kao na čep teče
bruzgāt, *bruzgōn* nesvrš. teći kao na čep; v. *brūzgot*
brūzgot, -on nesvrš.; v. *bruzgāt*

bū, uskl. 1. kojim se koga plasi; 2. kojim se za kim kao iz roga trubi u pogrdju

bubāt, *būbon* nesvrš. tući, lupati kakvim predmetom po meku; v. *nabubāt*, *būbnut*, *būgnut*

būbla, -e ž gruda (npr. tijesta)

būblīca, -e ž mala *būbla* u tijestu i pečena; dugoljasta glavica kruha: *Obrōjci/obrāzi su njōj kakò būblīce.*

būbnut, -nen svrš. udariti (kao u babanj); pasti svom težinom; ređi što debelo; v. *bubāt*

bubōjak, -jka (G pl. *bubōjok/bubōjkih*) m okrugao a tvrd malen predmet ili grumen u meku (npr. robi, u slammatoj postelji, u vuni)

bubōtac, -(t)ca (G pl. *bubōtoc/bubō(t)cih*) m udarac; znak udarca na živim bićima: *Øl bubōtoc je vás u jednōj modričini.*

bubrīt, *būbrin* nesvrš. oticati (okruglo) kao bubreg (odatle i dolazi ta riječ); nadimati se; bujati; v. *nabubrīt*

bucāt, *būcon* nesvrš. 1. muklo udarati o hridine (o moru); 2. udarati po površini morskoj radi strašenja ribe; v. *pobuk*: *Pobukon se būco po moru kad se lovī riba*; 3. fig. govoriti bedasto i pretjeravajući

bucēl, -cēla m kolotur; v. *alōti na rībar*. *brodū*

Buciča, -ih sr pl. uvala u području Brusja

bucōl, -cōlā m uleknoto, udubljeno mjesto na dnu gdje se skuplja voda u bunaru ili čatrni

bucōnje, -o sr buka od morskih valova ili od udaranja *pobukon* po moru: *Ovō mūčōnje đeko bucōnje* (tj. nakon tišine stiže ne vrijeme)

bučāt, -čāto (predik. -čāta), -čāto koji je naslan, malo slanogorak (o vodi koja se pod zemljom miješa s morem): *bučāto vodā* = voda malo naslana ili teška

bučātan, -čātno (predik. -čātna), -čātno; v. *bučāt*: *bučātno vodā* = voda malo naslana ili teška

budēl, -dēla m vrst ribarske mreže za lovljenje srdela; v. *mriža*

budilīca, -e ž zadnje debelo crijevo

būgnut, -nen svrš. muklo, tupo udariti; v. *bubāt*: *Būgnul (i būgal) ga je kakò běštija.*

buhōč, -hōčā m industrijska biljka buhač; v. *cviče*

buhosērina, -e (G pl. *buhosērin/buhosērinih*) ž izmet buhe

būhot, -on nesvrš. bujati; v. buhotit, nabuhot

buhotit, -hotin nesvrš. v. būhot

bujāča, -e (G pl. bujōč/bujāčih) ž vrst velike tikve (Obla duga i žuta tikva zove se friganica; ona na dva dijela koja služi za nošenje vina i sl. zove se vino tikva.)

bujat, būjon nesvrš. bujati; v. nabujat, podbuhot

bujol, -a i bujola m malo drveno vjedro sa strane, pri vrhu zarezano za zahvat rukom (na brodovima)

bukapôrta, -e ž 1. ulaz u unutrašnjost broda; 2. pokriv toga ulaza (Takav ulaz na škafu broda zove se purtela.)

bukâra, -e ž otvoren, drven sudić s ručicom sa strane; v. posude, sudi

bukat¹, būčen nesvrš. iz roga trubiti: Prîn su ribori po noći bûkali u rôg.

bukât², bûkon (koga) nesvrš. trubiti iz roga ili usklikom "bu" za kim u pogruđu i prijezir

bukâvina, -e ž bučenje od udaranja mora o obalu: Od vitra i bukavi-ne ni čuške se ne čuju.

bükot, -on (na koga) nesvrš. govoriti kome "bu"; omalovažavati koga; prigovarati mu napadajima; v. zabukovat, zabükot: Ne bûkoj na dîte, jér ćeš ga zabûkot

bükva, -e (G pl. bükov/bükvih) ž vrst bijele ribe (Manja je bükvica ili bukvîn ili batěj.); v. bilo riba

bukvâča, -e (G pl. bukvôč/bukvâčih) ž vrst smokve; v. smôkve

bükvica, -e (G pl. bükvic/bükvicih) ž vrst bijele ribe; v. bükva, bilo riba

bukvîn, -a m vrst bijele ribe; v. bükva, bilo riba

bukvôra, -e ž vrst ribarske mreže za lov bukava; v. mriža

buligât, -lîgon nesvrš. vrtjeti se amo-tamo; obilaziti; hodati prve korake (o djetu); v. žimigât

bulîn, -a m u igri na balote ili na šâkve najmanji okrugao predmet koji je cilj igre

bûmba, -e ž bomba

bumbât, -bôn nesvrš. 1. pretjerano i superlativno govoriti; 2. močiti stvar u tekućini da je upije (te se smekša i nabuja); v. bumbisât: Ne bumbôj i čin kûco.

bumbažîn, -a m platno od bumbaka, pamuka

bumbić, -a m onaj koji voli piti, pijanac

bumbit, -in nesvrš. 1. piti (obično u dječjem žargonu); 2. (ironično) rado piti

bumbizat, -zōn nesvrš. *bumb*be (tj. bombe) u govoru bacati; pretjedano u superlativu govoriti; v. *bumbat*

bumbök, -bōkā (G pl. *bumbökov/bumböcīh*) m pamuk

bumbū, neskł. 1. ponuda djetetu da pije; 2. piće za dijete

bumbūja, -e (G pl. *bumbūj/bumbūjih*) ž ženska koja voli piti, pijanica

bumbūjka, -e ž; v. *bumbūja*

būn, -a m donji penūn na jedru trēvi (gornji penun je *pik*), gredica, tj. penun koji se može okretati a služi za ukrcavanje tereta (S njegova vrha visi konop zvan *mānat*, a na njemu visi gānjač kojim se zakvači teret.)

būnča, -e ž buka; žamor; alarmantne glasine

būngarit, -in nesvrš. pjevati (Glas "n" se umeće i drugdje, npr. *būngarski*, *prōnzor*, *nōnzōr*, *panzōr*, *venzīr*, *Ungarska.*)

būnja, -e ž škota na križima velikih jedrenjaka, brodova na *križē* (brāci su konopi koji odozdola skupljaju jedra na *križē*, a reverši ih smotaju uz *penūnē*)

būnjac, *būnjca* (G pl. *būnjoc/būnjcīh*) m natkrita pregrada (poput kućice) za živinu, građena od kamena u mrtvo

būnjica, -e (G pl. *būnjie/būnjicīh*) ž; v. *būnjac*

būra, -e ž vjetar sjeveroistočnjak

burāča, -e (G pl. *burōč/burāčih*) ž okrugla, mala, obična drvena bačvica bez ručke (za vino). Može biti i od kože; v. *sūdi*

burdiž, -a m 1. konop kojim se veže krma broda za obalu (a *barbita* je konop kojim se vezuje prova za obalu); v. *purdiž*; 2. jedno jedrenje protiv vjetra s okretnjem: *Užinić* ču dvō tri burdiž za priko vāle; v. *burdižōnje*

burdižat, -on nesvrš. jedriti cik-cak protiv vjetra; v. *jidrit*

burdižōnje, -o sr jedrenje cik-cak protiv vjetra

burgāt, -gōn nesvrš. ići okolo tražeći; v. *oburgōvat*, *progurgāt*, *proburgōvat*

burgija, -e ž kosir po kojemu se vuče i oštiri britva

būrica, -e (G pl. *būric/būricīh*) ž dem. od *būra*

buričko, -ota m magarac

buriń, -a m dem. od *bura*

burińat, -nōn nesvrš. kao bura nagliti; burno govoriti; treskati govorom; v. *izburinat*

burińet, -a m dem. od *bura*

burińit, *buriń* nesvrš. nešto obilato liti u posudu, sud; v. *naburińit*

burlat, -lōn nesvrš. oko loze motičicom čistiti travu; v. *pōrhot*

būrnjalo, -ota m onaj koji glavinja, koji nesmotreno srlja, radi; nesmotrenjak

burnjast, -ăsto (predik. -ăsta), -ăsto i *būrnjast*, -o (predik. -a), -o koji *burnjō*; koji nesmotreno, nepomišljeno ide, žuri; nesmotren; v. *burnjat*

burnjat, -njōn nesvrš. nesmotreno srtati, gurati se; v. *zaburnjat*

būrnjo, -ota m čeljade koje nesmotreno srlja, radi

būrnjok, -a m čeljade koje nesmotreno glavinja, radi

būs uskl. poziv ovnovima da se biju na robove

būs, -a m skup cvijeća ili lišća u zemlji kao cjelina na jednom korijenu: *Dvō būsa cmija i kadūje.*

būskot, -on nesvrš. 1. praviti "bus" ovnovima; 2. gurati i udarati koga sa strane, npr. u bok; gurati ga laktom, rukom ili tijelom; poticati na svadu; dražiti; 3. tiskati šikarje na ognju; v. *būsnut*: Čà mě būskoš?

būskot se, -on se nesvrš. 1. gurati se; udarati se međusobno laktovima, tijelom; 2. udarati se, tući se na robove (o ovnovima, janjcima i kozama)

būsnut, -nen svrš. od *būskot*

būsot, -on nesvrš. gurati, udarati; v. *būskot*

būšak, -ška m šuma: *Būšak se tūčē zārad japjēnice.*

bušin, -šina m stabljika (do 1 metar visoka) koje se lišće sljepi ljuje; v. *cvīče*, *trōvā*

bušinac, -inca m; v. *bušin*

būšit (se), -in (se) svrš. poljubiti (se), cjelivati (se): *Kako da je būšil kozū ūme roge* (tj. bijedan je, ružan je)

bušivat (se), -šiđen (se) nesvrš. cjelivati (se), ljubiti (se) usnama; v. *būšit (se)*: *Dikmōn bušiđe dīvnjū u pěšnje = mladić cjeliva djevojku u usnici*

būšt, -a m ženski grudnjak, prsluk

butat, -*tōn* svrš. (imper. *būta*, *butōj*) baciti, prevaliti: *Buta cimu!*

butiga, -e ž dućan

butilijs, -e (G pl. *butilijs/butilijih*) ž staklena posuda uska grla, staklenka; v. *bōca*

butilijsn, -*jūna* m velika staklena posuda uska grla

butōna, -e ž gruba pamučna tkanina. *Ôl butōne se šiju lancūni.*

butōrga, -e ž butarga, ikra, sjeme u ribe

butōvāt, -*tōjēn*, nesvrš. bacati; prevaljivati; v. *butat*

bū-trē, uskl. poziv kad se pred djetetom zatvore oči: *bū-* i otvori: *trē*, za šalu i igru.

būzdi, *būzdin*, nesvrš. govoriti gluposti, nesuvislosti: *Biz čā;*
čā mi tōte būzdiš!?

būzdo, -ota m bleka, nepamećak

buzdovōn, -*vāna* m vrst bojna oružja (u pjesmi), buzdovan

C

cakli (se), -*līn* (se) nesvrš. sjajiti (se), bliještiti (se):
Cakli se kako kristōl, kako dijamont.

caklō, -a (G pl. *cakōl/caklīh*) sr staklo

cārkavica, -e ž bolest koja uzrokuje pomor

capapije, -eta sr komad drva privezan na levūtu uz āstu od prōve
za uspinjanje na brod

cāpul, -a m dio rebra ili korbe na drvenu brodu; v. *kōrba*

cāta, -e ž vrst lubenice; v. *zēje*

cātarā, -e ž mali brod ravna dna. Isto: *gūndula*; v. *brōd*

cēdula, -e ž cedulja

celivāt, -*līvon* nesvrš. (ekav. refleks glasa jat) cjelivati

cēlov, -a m (ekav. refleks glasa jat) cjelov

cēnta, -e ž prvi (odozgor) *madīr* ili *pōs* na drvenu brodu

cēta, -e ž (ne četa) skupina (osobito vojske)

cèta-vijolèta, -e ž ljubičica; v. *cviće*

cibib, *cibiba* m vrst vinove loze i grožđa

cicēj, -cēja m najveća podnevna vrućina, žar, ili najveća studen:
U *cicēju* ḥol dneva (vrućinē). U *cicēju* ḥod zimē.

cicic, -a m vrst ptice. Isto: *cincic*; v. *čuška*

ciciljôna, -e ž vrst plesa (iz Sicilije). Isto: *siciljôna*; v.
tâmac

cič(a) prij. radi, poradi; v. *čič* i *čiča*

cidilo, -a (G pl. *cidîl/cidîlih*) sr pleter kroz koji cijedi tekući-
na (u kućanstvu): *Ostô si na cidîlu* = iznevjerena si

cigli, -a, -o jedan jedincat

cigônit se, -gônin se nesvrš. inatiti se; nagadati se i natezati
se u cijeni

cihât, *cihon* nesvrš. kihati; v. *čihât*, *kihât*

cikât, *cikon* nesvrš. piti (posprdno); v. *pocikât*, *nacikât se*

ciknut, -o (predik. -a), -o 1. napuknut (što je bilo cijelo);
2. nakiselkast (o vinu); v. *vinô*: *Tô je ciknuto vinô*.

ciknut, -nen svrš. 1. napuknuti; 2. okiseliti se, pokvariti se (o
vinu)

ciko, -ota m (uspaljen) jarac; v. *jarûh*; *cikuša*

cikuša, -e (G pl. *cikûš/cikuših*) ž ženska osoba koja trči za muš-
karcima, pogrdan naziv za pohotnu ženu

cîl, *cîlo*, *cîlo* (odr. *cîli*; predik. *cîl*, *cîla*, *cîlo*) 1. sav, čitav
(uzet u cjelini), što nije naciklo: *Ovâ je cîlo butilija*. *Ovâ*
je butilija *cîla*. 2. bezvodan: *Vinô je cîlo* = bezvodno je

cîl-cîlcost, -o, -o (predik. *cîl-cîlcost*, -câsta, -câsto) posve
cijel, čitav

cima, -e (G pl. *cîm/cimih*) ž 1. lišće na gomoljastu povrću (*ripi*,
rodâkvi); 2. kraj konopa kojim se veže brod: *Vêž cîmu za ko-*
lônú, za krôj. *Čapa cîmu!* 3. kraj svakog konopa, a u trâte i
vas konop kojim se mreža poteže

cimitîrij, -a m groblje: U Brûsju je cimitîrij ḥlma ispri crîkve.
Isto: *kopošont*

cincić, -a (G pl. *cincić/cincićih*) m vrst ptice, Isto: *cicic*; v.
čuška

cine, pril. jeftino; v. *drôgo*: *Vinô je cine*. *Riba je cine*.

- cīngul*, -a m mali čavao za bačvu; v. *bāčva*
ciniće, kompar. od *cine*, jeftinije: *o*, *jūdi*, *peštakula*: *ciniće*
grōzje od marūnā!
- cinkinić*, -a m britvica srpaste oštrice, a katkad i ručice u koju
 se oštrica zadijeva
- cinpris*, -a m čempres
- cīp*, *cīpà* i *cīpa* m dva privezana drveta kojima se vrše, tj. mlati
 pšenica na gumnu
- cīpal*, -pla (G pl. *cīpol/ciplih*) m vrst bijele ribe; v. *bīlo rība*:
cīpal od pōrta = prefriaganac, lukavac
- cipanica*, -e (G pl. *cipanīc/cipanīcih*) ž komad odcijepana drva,
 cijepanica
- ciplōra*, -e ž mreža za lov cipala; v. *mriža*
- cipōtak*, -tka (G pl. *cipōtkih/cipōtok*) m otpadak od drva ili kame-
 na pri cijepanju; v. *kārš, trišćica*
- cīrit*, -in (zube) nesvrš. ceriti, bijeliti zube na koga
- cīrit se*, -in se nesvrš. smijati se; v. *rascīrit se*
- cīsāt*, *cīson* nesvrš. životinju dirati po osjetljivu mjestu da brže
 ide (Za čeljade se kaže: *gīlit*, *kaškit* i *kiškit*.)
- citarāt (se)*, -rān (se) nesvrš. tresti (se)
- cīv*, -i ž (od nogē); v. *gnjōt*
- cīvil*, -o (predik. -a), -o izbirljiv u jelu: *Nī cīvil u jīčū* = ra-
 do i svesebice jede. Isto: *cīvīl*
- cistērna*, -e ž brod za prijevoz tekućeg tereta; v. *brōd*
- cmārit*, -in nesvrš. cvrčati pekući se, pištati, cviliti na vatru:
Riba cmāri na parsūri. Isto: *cmōrit*
- cmīdrīt*, *cmīdrin* nesvrš. poplakivati; v. *hrīnkot se*, *hrīnjit se*
- cmīj*, *cmīja* m smilje; v. *cvīče*
- cmijāt*, -jōn nesvrš. sličiti, nalikovati: *Dicā cmijāju na māter i*
 na öca.
- cmōrit*, *cmōrin* nesvrš.; v. *cmārit*
- cōk*, -a m panj: *Ovo je sūho kako cōk.*
- cōmpāt*, *cōpon* nesvrš. nespretno hodati, gaziti (kao šepajući);
 v. *cōpat*

côngov, -o (predik. -a), -o blatan; pun blata

côngovit se, -in se nesvrš. blatiti se (hodajući ili radeći); v.
côngovot se, iscôngovit se, iscôngovot se

côngovot se, -on se nesvrš. blatiti se; v. côngovit se

côpât, côpon nesvrš. hodati kao šepajući; v. cômpât

côtât, côton nesvrš. šepati; v. côtov

côtov, -o (predik. -a), -o šepav; v. côtât

crîkva, -e ž crkva: Oł nedîje je pûna crîkva svîta.

cucot, -on nesvrš. sisati; v. iscucot

cûf, -a (G pl. cûf/cûfih) m čuperak vlasti iznad čela

cûkar, -a m šećer: Lîpo govôri, sômo mu je pûno cûkara na jaziku.

cukarôni, -o (predik. -a), -o koji ima u sebi šećera; zašećeren;
koji je kristaliziran: cukarôni kâmik = najotporniji kamen
prema vatri, potreban za gradnju nekih dijelova japjénice;
vrst kremena. Isto: varstêni kâmik

cûmbot, -on nesvrš. piti (posprdno). Isto: cûmbot, cûmbrit

cûmbrit, -in nesvrš. (posprdno) piti. Isto: cûmbot; v. pocûmbrit

cûrma, -e ž množina čeljadi, skupina, mnoštvo ljudi; družina:
Prez cûrme se ne grë na trătu; v. incurmat

cûsnica, -e ž žena koja šepa (prigiba se jer je šepava)

cusnîvat, -nîvon nesvrš.; v. cûsnut

cûsnut, -nen svrš. čučnuti, sagnuti se u koljenima i tijelu do
zemlje; v. cusnîvat

cûsnut, -o (predik. -a), -o koji je u stavu čučnja, skvrčen, sag-
nut u koljenima

cvarjîv, -jîvo (predik. -jîva), -jîvo koji ima na sebi gamadi,
osobito uši

cvîće, -a sr cvijeće. Vrsti cvijeća: arbakanêla i erbakanêla;
arbarôza i erbarôza; arçîz ili arçîzul; bakûk; bargamôt ili
bergamôt; barščôn; bilîc; bosîlje (samo u narodnim pjesmama);
bôžje drîvce; brôć; broćîc; brôda; buhôč; bušîn; cmîj; čemer-
jika; cèta-vijolëta; còka; cokëta; dubočac; fûšija; garîful;
gomîlnjača i gominjač; gospino cvîće; īva; ivânovô zêje;
jânjetina; jelšomîn; jubica; kaduja; kâloper; kamomîl; kampa-
nêl; kâpar; kokosîka; konopjîka; kôpar; kopito; kopriva; koro-
mâč; kovîlje (samo u narodnim pjesmama); kozjô brôdâ; kupina;
levônda; lîla; lûk; lužänja; maci; mäčica, madrekôrda ili ma-
drekekôrdija; mak môli; mak vêli; mandulat; maravinac i mravinac;

margaritela; matereduha; maržurôna; mêtvica; mihurić; mišaki-nja; mîrta; murtela; nêvica; pâprot; pardëj; pâsjo kita ili vaprima ili veprima; pelin; primoj; puçalina; rôza; rûta; ružicq; slîz; smârdovina; spâroga; spuži i spužiči; škròbut; tetevica; udovičica; uzmiciči; vijôla; vrîs; vrîsak; zimorôd i zmorôd; zlatarica; zlök; zminac i žminac; zvizdôn; zvonica; žiga; žîj; žufrôn; žuka

cvît, -a (pl. cvîti, G cvitôv/cvîtih) m cvijet: Podmîri(l) ga je čâ u cvîtu čâ u mäku (tj. na jedan ili drugi način)

cvîl, -o (predik. -a), -o izbirljiv u jelu. Isto: civîl

cvôr, -i ž gamad po čovjeku, životinjama i bilinama (uš, buha, stjenica i sl.)

Č

čâ, česa i (novije) čega upit. i odn. zamjenica što, šta (Kao upitna uvijek je u vezi s drugim riječima u rečenici: Ča govđriš? Ča češ učinît?; kad je posve samostalna, uvijek je čô. Kao odnosna uvijek je čâ: Prđvjoj mi svè čâ si đula; v. čô

čâća-glôvâ, -glôvë ž visoka šumovita glavica puna česmine kraj Brusja (Mnogi sada izgovaraju čâća-glôvâ, a zapravo je ispravno: čâđja-glôvâ, jer joj tamna i gusta česmina daje tamninu, a to je čada, čmôd i čmâđina.)

čâdo, -a m čedo (upotrebljava se u pjesmi)

čâgaj, -gja m zvijer poput vuka na Pelješcu i na otocima: Drđi se kakò čâgaj.

čâgod, pril. štogod. Isto: čâgôd

čalabérknut, -knen svrš. založiti se, prigristi (Riječ je uvedena.)

čâle-tâle, neskł. štoli-toli

čâmit, -in nesvrš. uhvatiti mutnu tamnu boju (staklo od čadi, čeljade od bolesti): čâmi u tavnici. čâmi ol svojë nevđoe.

čamprâga, -e (G pl. čamprôg/čamprâgih) ž šapa; fig. noga čovječja

čâncura, -e ž širok, zdepast teretni brod na jedra

čângara, -e ž zla žena, smutljivica koja čini smutnju, svadu: v. smucičivica

čanjékât, -njékon nesvrš. dosadno se hrinjiti (prisilno poplakivati) za nečim; uvijeno izražavati želju da se nešto dobije od koga, glasno hlepiti za nečim, osobito za hranom

čāpja, -e (G pl. čāpoj/čāpjih) ž vrst ptice; v. čūška
čaratōn, -tāna m blebetalo, žvatovac
čarčit, -čīn nesvrš. cvrčati: Čōrčák čarčī.
čarlatōn, -tāna m; v. čaratōn
čarnāča, -e (G pl. čarnōč/čarnāčih) ž koza crne boje; v. bilāča
čarnica, -e (G pl. čarnič/čarničih) ž 1. vrst smokve; 2. crna
zemlja; v. smokve, čarnjenica
čarnica, -e ž ženska tamne puti
čarnilo, -a sr crnilo u sipi, hobotnici i sl.
čarnoglāsica, -e ž vrst pšenice; v. šenica
čarnomānjast, -o (predik. -a), -o nešto crn
čarnōška, -e ž ovca crne boje; v. bilōška
čarnjēj, -njējā m vrst male ribe crnih ljsaka (U Starom Gradu
čornjāc, u Dubrovniku čarnjul)
čarnjēn, -njēna, -njēno (odr. čarnjēni; predik. čarnjēn, čarnjenā,
čarnjenō) crven; Čarnjēn kako škarlāt. Čarnjēni kāmik.
Čarnjena je kako rāk, kako škarpiňa, kako kōr.
čarnjenāst, -nāsto (predik. -nāsta), -nāsto (odr. čarnjenāsti)
nešto malo crven, crvenkast
čarnjenica, -e (G pl. čarnjenič/čarnjenicih) ž crvena zemlja (crna
zemlja je čarnica)
čarnjēnko, -ota m čeljade crvene puti
čarvić, -a m dem. od čōrv, mali crv
čarvīv, -ivo (predik. -īva), -ivo (odr. čarvīvi, -a, -o) stvar
koja u sebi ima crve: Ovī je gnjōj čarvīv. Dāska je čarvīva.
čarvotōč, -i ž crv i trag, rupa koju crv toči u drvu
čarvotōčina, -e (G pl. čarvotōčin/čarvotōčinih) ž prah koji učini
crv točeći drvo
čašāt, -šōn nesvrš. dobro se doimati svojim izgledom; lijepo,
ukusno i privlačno izgledati: Dīvnjā se naprōvjo da bōje čašō.
čāuš, -a m glavarov poslužnik
čāv, -a m okrugli drveni čep, klin na spojevima kolūmbe ili kōrbe,
da kroz taj spoj more ne ulazi u brod
čāval, čōvla (G pl. čavōl/čōvlīh) m čavao; v. čedīna

čavarjāt, -jōn nesvrš. brbljati, čavrljati

čehuja, -e (G pl. čehuj/čehujih) ž 1. dio grozda što se s njega
otrgne, čehulja; 2. mali grozdić (u Grablju čehuja): Pozobo
son čehuju grōzjo.

čēj, čējte imperativ čekaj, čekajte

čejadīn, -dīna m čeljade. Isto: čjadīn

čejōdē, -jōdīna m čeljade

čemerjīka, -e (G pl. čemerjīk/čemerjīkih) ž vrst biljke čemerne,
gorke: Görak kakō čemerjīka; v. cviče

čemuhāt, -hōn nesvrš.; v. čemujāt

čemujāt, -jōn nesvrš. komušati; oljuščivati; orunjivati, npr.
kukuruz, grah itd., pa i glodati, npr. meso; v. očemujāt,
čemušāt, homuhāt

čemušāt, -šōn; v. čemujāt, homuhāt

čela, čelē (pl. čēle, G čēl/čēlih ž pčela

čenkāt, -kōn nesvrš. guliti meso od kosti i tako članke razglobiti

čep, čepa (G pl. čēp/čēpih) m čep; v. bāčvor

čepa, -e ž vrst plave ribe; v. sardelūn

čeparjāt, -jōn nesvrš. grepsti (ali manje nego garnjāt)

čeparkālo, -ota m 1. onaj koji čeprka; 2. trag od čeprkanja

čeparkāt, -kōn nesvrš. čeprkati, rasipati (o kokoši i o ljudima);
v. raščeparkāt, začeparkāt: Kokoše čeparkāju po osikū.

čepižit se, -in se nesvrš. buniti se, oštro prigovarati; v. čipižit
se, šipižit se

čepulica, -e ž mala, zabaturena djevojčica

čerēk, -a m i čerēk, čerēka m četvrt ali i komad mesa; stegno
(četvrt) ubijena brava: Rasikli su ga na čereke.

česmina, -e ž črniča, vrst crnogorice

česnōvit, -o (predik. -a), -o koji ima česna: česnōviti lük, češ-
njak: Blitva se zaluci česnōvitin lükon; v. lük

češaj, -čja (G pl. češoj/češjih) m 1. pribor za češljanje kose,
i to gusti manji češalj; 2. vrst lazeće živinice s mnogo nogu
(poput češlja) (Veliki rijetki češalj za kosu zove se
račešjök.)

češanica, -e ž pučki "gips" kojim se omotava slomljena ruka ili noge
(Učini se smjesa od stupe, jajna bjelanca i sapuna koja se
brzo ukruti i drži slomljeno udo u tvrdnu.)

češōj, -šōjā m; v. čežōj

četāre, broj četiri: Rekli smo četāre beside (tj. bio je povjerljiv razgovor)

četvartōk, -tōkā m mlada loza četvrte godine; v. sōd

četvort, -i ž četvrti dio, četvrtina

četvōrtak, -tvōrka m četvrtak; v. parvi dōn

čežōj, -žōjā m držak na kojemu visi grozd, smokva, maslina itd.

čibūk, -būka m cijev za pušenje, na luli

čičāk, čiška (pl. čiški, G čišok/čiških) m 1. jamica straga povrh kopita u kopitara (mula, magarca i sl.); 2. vrst trave koja čini mnogo sjemenika, i to dračastih: Izniklo je, narēsto je, uzmnnožilo se kakđe čičāk.

čic i čića, neskl. radi, poradi (starije cić i cića): Čića mene nemđi zōbit sèbe.

čihāt, čihon nesvrš. kao češljem raščinjavati, raščešljavati (npr. konop, komad lista od aloja i sl.)

čihōv, -hōva, -hōvo čiji

čihovac, -vca m vrst loze koja je donesena iz Čihova (Čiovo); v. ökruijčanin

čihōvič, -a, -e mjesto čihōv, čiji: Čihōvič ili Čihōviča ste vi?

čikūša, -e ž ženska koja trči za muškarcima. Isto: cikūša

čimāk, čimka (G pl. čimok/čimkih) m čimavica, stjenica

čimigālo, -ota sr imenica od čimigāt

čimigāt, -gōn nesvrš. hodati na ruke i na noge (o djetetu prije nego prohoda); koprcati se; srljati; nervozno nastojati poćići nešto u manjem stilu i bez osobite vrijednosti: v. buligāt

činit se, -nīn se nesvrš. oholiti se, npr. kad imaš novo odijelo, kad si lijepo čeljade, kad se umišljaš: Čini se kako da je krđju za brđu čapđ(l); v. pričinjāt se, načinjāt se

čiopa, -e ž vrst lastavice; v. daržjèvica

čipižit se, -žin se nesvrš. osorno se opirati; buniti se; prigovarati; ne puštati se drugome; v. šipižit

čipov, -o (predik. -a), -o nakratko odrezan; v. očipot

čisto srđā, čiste srđē ž Pepelnica, tj. prvi dan korizme

čivīre, -ih ž pl. drvena nosila na prečke

čjadîn, -dina m čeljade. Isto: čejadîn

čjôn, -a m članak

čjônak, čjônka (G pl. čjônok/čjônkov/čjônkih) m koljenac na nozi (na pregibu stopala) i na ruci (iznad zapešća); v. šćonâk

čmâdina, -e ž gusta magla; v. čmôd

čmék, čmékâ (G pl. čmékov/čmékih) m crvena izraslina, čirić na očnom kapku

čmôd, -i ž i čmôd, čmâda m lagana magla; v. čmâdina

čô, čësa i (novije) čëga upit. zamjenica što (Javlja se samo onda kad stoji samostalno: čô? (ali: čâgovòriš?); v. čâ

čobanîca, -e (G pl. čobanîc/čobanîcîh) ž pastirica; družina

čobđn, čobâna (G pl. čđbon/čobânih m pastir, čoban: Na Brûšju vèć nî čđbon/čobânih).

čôgôd, pril. štogod: Vazmi čôgôd za izist. Isto: čägod

čôr, čôrâ m guba na zelju, tj. povrću, a osobito na bobu (Drugo su čôri = maleficum.)

čôran, -rno, -rno (odr. čorni; predik. čôran, čôrnâ, čôrnô) crn: čôran je kakô oni čôrni, kakô oni iz pâkla, kakô lopiža, kakô pinjâta, kakô hrâg, kakô jâval, kakô čôrni grâvron.

čôrčâk, čôrška (G pl. čôršok/čôrškov/čôrških) m cvrčak: čôrčâk čarčî; v. čarčit

čôri, čôrih pl. m urok, tj. zlo djelovanje čaranjem na iskrnjega; v. čôr

čôrnka, -e ž kokoš crne boje; v. čarnica

čôrv, -a m crv

čovičan, -šno (predik. -šna), -šno kao pravi čovjek, čovječan

čovîk, -a (pl. jûdi, G jûdîh) m čovjek

čôvkonje, -a sr prepiranje: Svâj je od njîh čôvkonjo.

čôvkot se, -on se nesvrš. prepirati se

črîp, -a (G pl. čripôv/črîpih) m crijep

črîpnja, -e (G pl. črîponj/črîpnjih) ž polukugla kojom se pokriva prijesni kruh i na koju se nagrne žerava i suprôška da se kruh ispeče

črîpot, -on nesvrš. crpstî

črîvo, -a (G pl. črîv/črîvh) m crijevo

čūčka, -e ž; v. čuška

čūdan, -dno (predik. -dna), -dno kojemu se je ili čemu se čuditi, jer je čudne naravi, postupka, karaktera: čudno žensko glovā. Ona je čudna.

čūdan, -dno (predik. -dna), -dno koji se svemu lako, veoma čudi: Ne būl tāko čudna!

čudesō, -a (G pl. čudēs/čudesīh) sr čudo: Puno je čudēs na svitū.

čudesō, pril. veoma mnogo: U saki öl træte ribe je čudesō.

čumberlikāt, -kōn nesvrš. 1. govoriti koješta; 2. rado piti

čumbrikulāt, -lōn nesvrš. potajno, lukavo ukrasti

čūn, čūna m ako ne oštra, ali uzvisita izbočina iz drva ili iz kamena

čūnka, -e ž njuška u prasca; (posprdno) obraz čovjeka

čunjekāt, -kōn nesvrš. hrinjiti se, dosadno i prisilno poplakivati; v. čanjekāt

čūpak, -pka ili -vka (G pl. čūpok/čūpkih) m 1. pipak ili sisalčica (ima ih niz) na traku od hobotnice; 2. mala (tvrdna) izraslina na čovjeku kad ga npr. ubode komarac, ili na glavi od udarca tvrda predmeta

čūpāk, čūpka ili čūvka (G pl. čūpok/čūpkih) m zatiljak; v. čūpica

čūpeša, -e ž žena raskostrušena, zapuštena, u nerednu odijelu, pa i glupa

čūpešina, -e ž; v. čūpeša

čūpica, -e (G pl. čūpic/čūpicih) ž zatiljak; v. čūpāk

čūpot, -on nesvrš. kidati na pramene, npr. vlasti, travu

čvarđit, -čīn nesvrš. čvariti: U parsuri čvarđi.

čā, 1. uskl. odatle, van; 2. pril. odavle, daleko: *Pobiga je čā.*

čāča, -e m tata, otac (vok. čāča); v. rödbin. imena

čāča-glōvā, -gloven, ž; v. čāča-glōvā

čāče, -eta m tata, otac; v. rödbin. imena

čāk, pril. čak, dopokon, napokon; v. ščāk: Čāk je i grēb otvorī.
Čāk do na krōj selā ga se je čulo.

čākulā, -e (G pl. čākul/čākulih) ž časkanje, govorkanje, brbljarija;
v. čakulāt

čakulāt, -lōn nesvrš. časkati; brbljati

čakulōna, -e ž brbljavica, časkavica

čakulūn, -lūnā m časkavac, brbljavac

čapāt, -pōn svrš. (imper. čāpa, i čapōj) uhvatiti; dobiti: Čapāt
barabōn = dobiti batine (kao što u crkvi Velikog tjedna kad
se lupa šibama). Čapāt bankarāuš = dobiti batina (Bank heraus
je bila zapovijed da se iznese klupa pred vojnički logor i na
klupi su okrivljena vojnika tukli batinama.) Čapāt čāval za
svārdal; čapāt rīpu za rodākvu; čapāt rōg za svitču = uzeti
nevaljano za valjano; čapāt konjēt = dobiti otpusnicu iz
vojske. Čapāt češ kōnat = dobiti češ kaznu. Čapāt māšku u miňu.
= dobiti nešto nepoznato. Čapāt rēšpice = dobiti batina (jer
kad Velikog tjedna počne molitva: "Respice...", lupa se šiba-
ma, tj. počne barabōn). Čapāt sardēl = dobiti šibom po ruci
(obično u školi za kaznu). Čapāt u štumak = natugovati se.
Čapāt sīp = smočiti se (sipa je morski mekušac). Čapāt ščōpih
= dobiti batina (u vojsci su se davali štapi). Čapāt zēčā =
dubit bolest, ranu. Čapāt u brašnjik, ili: nā lokat = trpjeti
štetu. Čapāt priko glovē = izrugivati se s kime. Čapāt kōru öl
jōpna = prva pojava vapna na svodu japjēnice

čapēkālo, -ota m tepavac; mutavac

čapēkāt, -pēkon nesvrš. biti mucav u jeziku; tepati

čapōvāt, -pojen nesvrš. hvatati; dobivati; v. čapāt

čarāt, -rōn nesvrš. bistriti se: Čarō odozdōla = bistro se (nebo)
sa zapada. Ûje je pōčelo čarāt = ulje se počelo bistriti.

čedīna, -e ž čavao: Udiž dvi čedīne u bančič; gūzo se.

čefāla, -e ž glava, tjeme (na glavi): Čapā(t) češ dvi po čefāli.

čēla, -e ž golo tjeme, čela

ćelo, -a sr kilo(gram): Kup malo ribe: ćelo, ćelo i po, dvo. Isto:
ćilo

ćelov, -o (predik. -a), -o bez vlasti, kose; ćelav

ćelovit, -in nesvrš. ostajati bez kose, ćelavjeti: Mladi je, a već
ćelovi.

ćeser, -a m sjekira dvosjekla kojoj oštice stoje poprijeko;
v. těslo

ći, ćerē (pl. ćere, G ćer/ćerih i ćerih; L ćeroh/ćerima) ž kći.
Isto: ići

ćicuruša, -e (G pl. ćicuruših/ćicuruš) ž ribica slična gurguruši,
ali sitnija; v. bilo riba

ćihāt, ćihon nesvrš. kihati, kroz nos štropotati i slinu štrcati.
Isto: cihāt

ćihavica, -e ž kihanje: Čapala ga je ćihavica.

ćihnut, ćihnen svrš. kihnuti

ćika, neskl. usklik naslađivanja tuđem neuspjehu, pa i nesreći;
v. ćikat

ćikara, -e ž šalica; v. posude iz metala, zemlje

ćikarica, -e ž dem. od ćikara mala šalica: Vaze son ćikaricu kafę.

ćikat, -kōn svrš. nasladiti se tuđem neuspjehu, pa i nesreći:
Nego mi nemobj ćikat (ironično)

ćikovat, -kōjēn nesvrš. iter. od ćikat, naslađivati se tuđem ne-
uspjehu, pa i nesreći

ćilo, -a sr kilo(gram). Isto: ćelo

ćimula, -e (G pl. ćimul/ćimulih) ž sredina, vršak stabljičasta
kupusa

ćipirkot, -kon nesvrš. glasati se prvi put (o piletu); u prenes.
smislu: ogledavati se za djevojčicama (o dikmanđiću, tj.
momčiću)

ćiverica, -e ž 1. gornji dio glave; tjeme; 2. kapica koja se stav-
lja na tjeme; v. timenica

ćōće, -ta m tata, otac; v. čaća

ćōka, -e ž 1. vrst svijećnjaka (u crkvi); luster; 2. vrst cvijeća;
v. cviče

ćoketa, -e (G pl. ćoket/ćoketih) ž vrst cvijeća; v. cviče

ćončara, -e ž manja stvar i igračka male vrijednosti

ćončarice, ćončaric/ćončaricih ž pl. stvarčice male vrijednosti:
Hit čā te ćončarice.

ćoro, -ota m čorav čovjek

ćorov, -o (predik. -a), -o slijep: I ćorovo kokoš nōjde bobovo
zārno.

ćū, nesklik usklik kojim se doziva kokoš ponavljanjem: ćū, ćū,
ćū, ćū...

ćućat, ćućon nesvrš. sisati; v. ćućot, ćuskot

ćućin, -a m 1. dudica za djecu; 2. vrst bijele ribe; v. ćućat,
ćućot, bīlo riba

ćućiv, ćućivo (predik. -a), ćućivo (odr. ćućivi) nježan, osjetljiv

ćućot, -on nesvrš. sisati: Dite ćućo parst; v. ćućat, ćuskot

ćuh, -a m slab dah vjetra: Ni ni ćuha ni pūha (tj. potpuna je ti-
šina, bez vjetra)

ćuk, ćukā (G pl. ćukov/ćukih/ćueih) m vrst ptice; v. ćuška

ćuka, -e m i ž onaj koji je bedast (muško ili žensko) ali blago
rečeno

ćukat se, ćukon se nesvrš. od ušiju do ušiju govoriti: Čā se ćuko,
tō se i doćuko; v. proćukat se, doćukat se

ćulit se, ćulin se nesvrš. napinjati uši na slušanje; v. hūlit se,
nahūlit se

ćulūm, -lūma m (nadimak osobi, a znači:) onaj koji je blekast, bu-
dalast

ćumbot, -on nesvrš. piti (posprdno rečeno); v. cumbot, ćumbrit

ćumbrit, -in nesvrš. v. ćumbot

ćurle, -eta m i ćurlica, -e m nadimak osobi u Brusju po glasu ptice;
v. ćurlīkät, ćurlīkōvac

ćurlīkät, -līkon nesvrš. glas davati kao ptica ćurlīkōvac

ćurlīkōvac i ćurlīnkävac i ćurlīnkōvac, -kōvca m vrst ptice:
ševa poljska (dalmatinska); v. ćuška

ćurnüt se, ćurnen se svrš. malo se opiti

ćuskot, -on nesvrš. lagano sisati; v. ćućat, cūcot

ćušak, ćuška m dem. od ćuh, dašak vjetra: Ni ga ni ćuška!

ćušit, ćušin nesvrš. lagano puhati (o vjetru); v. ćuh

čuška, -e (G pl. *čušok/čuških*) ž ptica, kao opća imenica i kao naziv za svaku pticu. Vrste ptica: *arlina; bena; bōžji kokotić* (koji ima krunu na glavi); *bravaruša; cicić ili cincic;* *čapja* (morska ptica); *čuk; curlinkavac i curlinkovac;* *daržjēvica* (*čiopa*); *debelokjūnaci;* *divjī gōlub;* *divjō guska;* *divjō lāstavica;* *divjō pātka;* *dřozg i druzgēj;* *faganel;* *finko;* *fratrič;* *frizulīn ili frižulīn;* *galināca;* *gardečin;* *gārlica;* *gōlub;* *grāvron;* *guska;* *jāstreb;* *kāleb;* *kanarīn;* *kokoš;* *kokošōr;* *kosič;* *kukavica;* *kukviža;* *lāstavica;* *lūdula;* *lugarin;* *mīruļa;* *muntōnjok;* *norāk;* *oreb;* *pājka (patka);* *pārdavica;* *pastirica* (jer se vrti oko stada); *pāun;* *pazamohōvac;* *plavuša;* *plesko;* *pogarmuša;* *prēpēlica;* *repák;* *slavič;* *sokolič;* *sovā;* *strižič;* *šjūka;* *tuka;* *verdūn;* *viver;* *vuga;* *zōvkovac;* *ždrōl;* *žutovrātnica;* *žutuga*

D

dabōjdo, uskl. dabogda: Kad ozdrāviš, dabōjdo, pūstiću te na tōnce.

dāje, pril. dalje

dāji, -o, -e dalji

damijōna, -e ž demižon, opletten staklen sud

damjēn, -mjēno, -mjēno (odr. *damjēni*; predik. *damjēn, damjenā,* *damjenō*) davan, neizrabljen, sokovima bogat (o zemlji): *Ova je zemjā damjenā; v. starinā, novinā*

danāskoj(a), pril. danas

darnekūša, -e (G pl. *darnekūš/darnekūših*) ž vrst vinove loze i grožđa

darōvščina, -e (G pl. *darōvščin/darōvščinih*) ž imanje koje se druge gome daruje

dārpit, -in nesvrš. grabiti; v. *uđārpit, podđārpit, razdđārpit*

dārpit se, -in se nesvrš. napinjati se svim silama; mučiti se da se čega dočepaš zubima i noktima; grabiti svojski u poslu: *Ovi se mōli dārpri bōje od vēlikih.*

dārpot se, -on se nesvrš. materijalno drpati se; uhvatiti se u ruke; gurati se i derati se među sobom; v. *izdārpot*

darvarica, -e (G pl. *darvaric/darvaricih*) ž ženska koja posluje drvima; drvarica

darvenarija, -e (G pl. *darvenarij/darvenarijih*) ž drvenarija

dārvo, -a i *darvō, -ā* sr (pl. *darvā, G dōr*) drvo: *Mōre, donēs gor tō dōr = Mare, donesi gore ta drva*

darvōšan, -šno, -šno (predik. *darvōšan*, -vōšnā, -vōšnō) meka stvar koja se počela u drvo obraćati, npr. repa kad počne starjeti; tvrd; žilav; drvenast: *Ova je rīpa darvōšnā*.

daržālo, -a (G pl. *daržālih/daržōl*) sr ručica motike ili mašklinia; v. maškīn, matika: *Nasodi ga je na svojē daržālo* (tj. utuvio mu svoju volju, svoje ideje)

daržjēvica, -e (G pl. *daržjēvic/daržjēvicih*) ž vrst lastavice koja u masi naviješta dažd, kaže se i čiopa, -e ; v. čūška

daržjēv, -žjēvo (predik. -žjēva), -žjēvo kišovit: *Vrīme je daržjē-* vo.

daržjēit, -žjīn nesvrš. kišiti .

dātal, -a m vrst morske školjke, prstac; v. školka

dāt, dōn svrš. dati. *Dāt ogōnj* - spaliti boju na drvenu brodu: *Vajō dīgod brōdu dāt ogōnj*. *Dāt prōv*.= povladiti, odobriti, dati pravo. *Dāt rūku* = pripomoći pri poslu. *Dāt dobrīn* (komu) = dat prōv

davnjēn, -vnjēno, -vnjēno (odr. *davnjēni*; predik. *davnjēn*, *davnjēnā*, *davnjenō*) davni: *Davnjēno starinā* (ima to i Hektorović)

davnjina, -ē (G pl. *davnjīn*) ž davnina, davno vrijeme: *Tō je öl davnjīn*.

davōnt, -a m konopčić pri māci od lantīne do āšte od prōve (Drugi konopčić od iste māce do örbura zove se podörbur); v. konōp

dažjēvica, -e ž voda što je pala s neba kao dažd; v. kišnica

dē, usklik (gonjenja) kojim se tjera mul i mazga: *Dē simo! Dē tāmo!* (Magarcu se reče šō. Kad hoćeš da se okrene, reče se: prrr-pruuu... Kad hoćeš da ide ravno: uprov! Kad hoćeš da stane: štōj. Kad hoćeš da digne nogu, reče se: Dūra! Dūra tū nōgu.); v. mūl, šökica

debelokjūnac, -kjūnca (G pl. *debelokjūnoc/debelokjūncih*) m vrst ptice: batokljun; v. čūška

dēbel, -o, -o (odr. *debēli*; predik. *dēbel*, *debelā*, *debelō*): *dēbelo vīnō* = gusto, crno vino

debeljūhan, -hno (predik. -hna), -hno malko debeo, debeljkast

decēnbar, -bra m prosinac; v. mīseci

decipāt, -pōn svrš. teško uništiti (tjelesno ili u imovini); smlavit: *Tō će ga decipāt*. *Tīn će se se decipāt*.

dēgot se, -on se (s kim) nesvrš. inatiti se (o djeci); goniti se ne baš ljuto; svadati se; zadirkivati jedan drugoga; prepirati se: čā se dēgote kakō pās i māška.

dēklīca, -e ž (ekav. refleks glasa jat); v. diklica, dīvnjā

dēkot, -on (koga) nesvrš. tjerati mula usklikom: *Dē!* (ali i preneseno na čeljade)

děli, neskł. (u pjesmi) odvažan, junak

delija, -e m vojnik turski na konju; junak

derat, *děren* nesvrš. guliti; fig. globiti, pljačkati: *Děru te ná mihe i na kóžu* (tj. uzimaju ti puno najma, naplate, dobiti, poreza itd.)

derat se, *děren se* nesvrš. drečiti se: *Ne děr se kako čāgaj!*

děsna, -ih i *děson* sr pl. meso oko zuba

dešmōtaran, -rno (predik. -rna), -rno nesmotren; neuredan; neredit

dešperadūn, -dūnā m onaj koji živi raspušteno i na neodgovoran način

deštrigāt, -gōn svrš. uništiti; upropastiti

dežmēštiga, -e m i ž nevaljanac; propalica; onaj koji bi zlo učinio; previjanac; vragoljasto čeljade

dī, pril. (samostalno upitno) gdje: *Jō grēn ū poje (kopāt)*. - A *dī?* (tj. u koje polje) (Kad riječ nije samostalna, onda je *dī*: *Dī grēš? Dī sī bī?*): *Dī je tō, dī!* (čuđenje)

dīd, *dīda* m djed; v. *rōdbin*. imena

dīde, -ta m; v. *dīd*

dīfēot, -ćen nesvrš. jedva dihati

dīgod, pril. gdjegod: *Dīgod se prōpju potriiba izrepot.*

dīgōd, pril. gdje god: *Dīgōd iša - nī ga dō doma.*

dīhāt, *dīhon* nesvrš. disati

dīhēot, -ćen nesvrš. jedva dihati, iter. od *dīhāt*

dīhot, -on nesvrš. disati

dīklica, -e ž djevojka; v. *dēklica*, *dīvnjā*, *mladica*

dīkmōn, -māna m mladić, momak. Isto: *ditmōn*

dīlbica, -e (G pl. *dīlbic/dīlbicih*) ž dioba suvlasničkih nekret-nina, razvrgnuće zajednice: *Dī je dīlbice tōte je i svajbē.*

dīlkon, pril. dijeleći redomice: *Māt dīci dīlkon dōjē krūha.*

dīlnica, -e (G pl. *dīlnic*) ž dionica imetka: *I jō sōn dīlnica òčevega imōnjo.*

dīlnik, -a (pl. *dīlnici*, G *dīlnicih/dīlnikov*) m dionik imetka, stečevine, lovine

dilo je, neskl. treba, red je: Kad je govor obo ribbonju, nojprvi je dilo govoriti obo mriši.

dilot, -on nesvrš. tesanjem kidati komadiće od većeg komada drva: Ča se siče i lavurō deseron, to se sve reče da se dilo.

dīmnja, -njih sr pl. tantum donji dio trbuha (Odatle: dimnjilje - dimnija - dimije = hlače široke ispod dimanja)

dimuskat, -muskon nesvrš. od dimit, puštati slabii dim: Na kominu somo dimusko, ognja ni.

dīn, l.l. prez. od gl. govoriti: Dīn jo (bio je čest interkalar starijih ljudi)

dīnōr, -nōra m 1. novac; 2. vrst igrače karte; v. baštūn, kupa, špōda

dīnja, -e (G pl. dīnj/dīnjih) ž lubenica; v. zēje

dispensir, -sirā m vrst funkcionar na brodu; v. kipōj

diškargat, -gōn svrš. razmeđati teret (ili robu pri pranju)

dītē, diteta (pl. dica, dicē, dici, dicu, dīco, dici, dicōn) sr dijete

dītelina, -e ž djetelina; v. trōvā

dītenjok, -a (G pl. dītenjokov/dītenjocih) m velik oganj što se za veselje pali o Jurjevu i Božiću (ponajviše se djeca za nj brinu): Na Bōdnji dōn prid crīkvon plandō dītenjok.

dītētinon, neskl. kao dijete, djetetom: Kāl sōn bī dītētinon.

dītmōn, -māna m; v. dikmōn

dīva, -e ž djevica: Dīva Marija

dīver, -a m djever; v. rōdbin. imenā

divjakīnja, -e (G pl. divjakīnjih/divjakīnj) ž ženska neotesana, divljakinja

divjī, -ō (predik. -ā), -ō divlji: divjī gōlub = vrst ptice; v. čūška; divjī miš = vrst ribe od dna; v. hlōndavina; divjī spinot = vrst zelenja; v. zēje; divjī blītva =vrst zelenja; v. zēje; divjī gūska = vrst ptice; v. čūška; divjī lāstavica = vrst ptice: čiopa; v. čūška; divjī lobodā = vrst zelenja; v. zēje; divjī pātka/pājka = vrst ptice: divlja patka; v. čūška; divjī rība = vrst ribe s dna mora; v. hlōndavina; divjī škarpiṇa = vrst ribe od dna. Isto: gardobīna i hudobīna; v. hlōndavina

divjōk, -jōkā (pl. divjōci, G divjōcīh/divjōkov) m neotesan muškarac; divljak

divnjā, divnjē (G pl. *divnjīh/divōnj*; DLI *divnjōn/divnjāmi/divnjīma*) ž djevojka; djevica: *Bōje je crīkvu razorit nēgo dīvnji sriću izronit.*

divnjica, -e (G pl. *divnjīcih/divnjīc*) ž dem. od *dīvnja*

divōjka, -e (G pl. *divōjkīh/divōjok*) ž djevojka koja trajno pomaže u poslu; sluškinja: *Nikomu nēču bit divōjka. Nī vēč divōjok po kūcoh.*

dīžva, -e (G pl. *dīžvih/dīžov*) ž drven otvoren sud za vino koji ima držak gore sa strane; v. *bāčvor, pōsude, sūdi*

dličo, dličā m dlijeto (alat). Isto je: *lītō*

dnēvon, pril. danju, po danu: *Mōj je mūž dnēvon ū poje - nōčon nā more.*

dobiča, -e ž dobit; zarada; zasluga: *Nī svāko dobiča dobrā.*

dobit, -bījen svrš. posvojiti sasvim nešto: *Dōbi je igru i pineze, pōk vitli glovōn* (tj. pun je oholosti)

dobiták, -bītka (G pl. *dobitok/dobitkov/dobitkih*) m kamate na pozajmljeni novac; v. *dohōdak*

dobōta, pril. za malo da ne, skoro: *Tēte, dobōta! A nī, čérce, nēgo propja* (riječ je o padu)

dobrō, -ā sr imetak, imanje; posjed

dočikat, -čikon nesvrš. dočekivati: *Tri zajmēno svāk is strōhon dočiko;* v. *zajmēni*

dōč, dōjden svrš. doći: *Sve dohōdi na mānje sōmo nē rič Bōžjo. Dōša mu je na mānje = iznevjerio mu je. Dōč na dobrō 1. kōristiti; pruditi: Tūjo mu je propast dōšla na dobrō; 2. čerstitati blagdan: Na dobrō vōn dōšlo svēto Porojenje!*

dočukāt se, -čukon se svrš. dočuti, doznati glasinu širenu od uha do uha: *Ča se čuko, tō se i dočuko.*

dodit (se), -dīn (se) svrš. dotaknuti koga, dotaknuti se koga: *Nisōn ga ni pārston dodil.*

dōdonda, pril. donde: *Hōmo tōrkāt dōdonda:* ko će boje.

dohlipot, -pjen svrš. doći teško zadihan od umora: *Jedvā je brižna dohlipola.*

dohnjāt, -hnjōn svrš. doći jedva nekako; doći, ali s velikom mukom i trudom: *Kal dohnjōdu, več propja ništa ne mōredu.*

dohōdak, -hōlka (pl. *dohōlci, G dohōdok/dohōlcih*) m dio prihoda što ga težak daje gospodaru; v. *dobiták*

dohodit, -hōdin nesvrš. dolaziti: *dohodit ū toj = dolaziti u potrebu i upotrebu*

dohōdјat, dohōdјon nesvrš. iter. od dohodit: Ne dohōdjoj mi na oči!

dohrōnit, -hrōnin (nešto komu) svrš. uščuvati i dati: *Otač mu je dohroni kūču i imōnje.*

dojōt se, dōjmen se (čega) svrš. svojski se prihvati posla:
Veselo čemo krāju kal se dōjmemo poslā.

dojtūr, -tūrā (G pl. *dojtūrov/dojtūrih*) m umišljen verbalni izazivač

dojturāt, -rōn nesvrš. praviti se *dojturōn*; docirati, nepozvano a "učeno" o komu ili o čemu govoriti: *Čā mi tōte dojturoš??!*

dokūčit, -in svrš. domisliti se, shvatiti, dokučiti

dokulečāt, -lēcon svrš. doći hodajući (posprdno)

dolendrāt, -drōn svrš. dohrliti brzo (posprdno ili smiješno rečeno), nesmotreno dotrčati do nekog mjesta ili osobe

dolēndrot, -on svrš.; v. *dolendrāt*

dolevadāt, -dōn svrš. dotrkati brzo; v. *levadāt*

dolibīt se, -lībin se svrš. lukavo, oprezno se dovući: *Dolibī se je u kūču kakō măška.*

dolikōj(a), pril. dolje

domōnski, -o, -o domaći: *domōnsko rōba* (za razliku od kupovne)

dōn, dnēva (pl. *dnēvi*, G *dnēvih i dōn*) m dan: *Āko je poslā, jē i dōn - rēka je Bojdōn* (poslovica)

donikovnjo, pril. donedavno

dōnkle, vez. dakle

donōšak, -nōška m čedo rođeno od devet mjeseci

dōpokon, pril. čak (i ovo)

dorēnut, -nen svrš. dognati; donijeti: *Jutro me odrēne, vēčer me dorēne.*

dōrž, imper. od dōržāt drži: *Dōrž se drēto da se ne izgōbiš.*

dōrž, daržja (pl. *daržji*, G *daržjih*) m kiša, dažd

dōržāt, daržin (imper. *dōrž*) nesvrš. držati: *Dōržāt kozū u vēzālu = privezati kozu konopom*

dosēč, dosēgnen svrš. dohvati

dosēgnūt, -sēgnen svrš.; v. *dosēč*

dosimot, *dosimjen* nesvrš. dosezati; fig. shvaćati: *Ti tō ne dosimjes* (tj. ne shvaćaš)

doslipot, *doslipon* svrš. po tmini ili slaboj svjetlosti doći: *Evo son ti jedva doslipola.*

dōsle, pril. dosad

dostat, -stānen svrš. dotaknuti se dna mora i na noge stati gdje se može (a to kad se pliva)

dōša, -ð m čeljade koje rado dijeli svoje

doščentat, -tōn svrš. doštedjeti; dohraniti

dōše, -etā m; v. *dōša*

došembrēcat, -brēcon svrš. doći teturajući se; v. *šembrēcat*

dōškot, -on svrš. dočekati, ali samo u vremenu: *Ne dōško do ū jutro. Nēće dōškot zimē* (ili: *stārosti*)

dōta, -e ž miraz: *Deštrigāla bi dōtu svēte āne.*

dōtan, -tno, -tno (predik. *dōtan*, *dōtnā*, *dōtnō*) koji rado daje, dijeli; darežljiv: *Tēško ti je po dōtnoj zdilici* (tj. teško je biti ovisan o tuđoj darežljivosti)

dotat, -tōn svrš. dati miraz: *Līpo su te dotāli!* (ironički, jer nije dobila miraza)

dotēgnut, -tēgnen svrš. dovući: *Kād se mriža ol trāte dotēgne na plīš, zdrūži se parvō i zōtēga.*

dotēč, -tēgnen svrš. dostignuti: *Dalekō si hīti sidro: surgadīna ne mōre dotēč. Itili smo svū mōžu zakopāt, ma nī dotēklo vrimena.*

dōvāt, *dōjēn* nesvrš. 1. davati; 2. zaudarati; puštati određeni miris, vonj: *Riba dōjē sirovīnon.*

dovelikē, pril. do velike nevolje, do ljute potrebe: *Dovelikē ne bi tō učinī* (tj. kad se ne bi moglo drugačije)

dovidot, *dovidon* nesvrš. dovoditi: *Njēmu morskič čovik ribu dovīdo* (poslovica)

dozlogārdit, -in svrš. dodijati, dozlogrditi

dozlogārstit, -in svrš. dogaditi, ogaditi: *Dozlogārstilo mi je.*

dōzvon, -a m četvrti i posljednji poziv crkvenim zvonom na misu ili večernju

dozvonit, -nīn svrš. zazvoniti zvonom četvrti i posljednji put pozivajući vjernike na bogoslužje; fig. propasti; ne uspjeti; umrijeti: *Misli je jōsat, ma mu je dozvonilo.*

drăča, -e (G pl. *drăž/dračih*) ž 1. igličasti list koji bode (npr. od *smričā*); 2. trn (npr. od *kupine*); 3. kost u ribi (a glavna kost u ribi je *vélo drăča*)

drăčevica, -e ž vrst zelenja; v. *zéje*

drăgahan, -hno (predik. *dragahna*), -hno mio i drag; dražestan: *Ti si měni mǎlašan, ti si měni drăgahan...* (majčino tepanje)

draga-voda, -ē ž voda što se iz bunara crpi

draginja, -e (G pl. *draginj/draginjih*), ž skupoča

dragočinac, -čincea (G pl. *dragočinoc/dragočincih*) m onaj koji skupo prodaje

dragočinica, -e (G pl. *dragočinic/dragočinicih*) ž ona koja skupo prodaje

dragojūb, -juba m vrst trave; v. *trōvā* (trava koja se privije na zdravu kožu, pa ako se koža *učali*, to je znak da toga zamišljena osoba voli, ljubi)

dragojūban i *dragojūban, -o* (predik. -a), -o ljubezan; srdačan

dragokôran, -o (predik. -a), -o dobar; ljubezan (mjesto *dragokärvan*, jer se krv reče *kôr*)

drăgovot, -gujen nesvrš. maziti, iskazivati pažnju, ljubav, rukama i djelom nekoga gladiti

drenut, -a m vrst suvremenog ratnog broda; v. *brôd*

drët, -o, (predik. -a), -o ravan, uspravan: *Drët je kakò sviča.*

dricat (se), -côn (se) (imper. *drīca (se)* i *dricôj (se)* svrš. ispraviti (se), izravnati (se))

dricovat (se), -côjén (se) nesvrš. ispravlјati (se); izravnavati (se)

drim, drimā m lagano spavanje

drimac, drimcea (G pl. *drimoc/drimcih*) m; v. *drim:* *Komiř linac, a postejá drimac* (poslovica)

drimalo, -ota m onaj koji puno spava

drimavica, -e (G pl. *drimavic/drimavicih*) ž drijemež: *Drimavica me je čapala.*

drimež, -mëža m; v. *drim, drimac*

driskavica, -e ž lijavica, proljev

dristâ, dristë m i ž 1. onaj koji se dreći; 2. onaj koji previše brblja koješta; 3. onaj koji je jako mršav: *Dreči se kakò dristâ.*

dristat, -*tōn* nesvrš. imati driskavicu, tj. proljev

drištīt, *drištin* nesvrš. neodgovorno brbljati: Čà *drištis*??!

drištīt se, *drištin se* nesvrš. drečiti se

drivo, -a sr 1. drvo; 2. u staro vrijeme drven brod; v. *dārvo*

drôb, *drôba* m trbuh i kulin (utroba)

drôban, -o, -o (odr. *drobnî*; predik. *drôban*, *drobna*, *drobnô*)
sitan: *Drôbno cviče*. Ovâ murtëla je *drobna*.

drobit, -*bîn* i *drôbin* nesvrš. učiniti drobninu, tj. mrviti: U
mlîkô *drôbin* krûh. Dökli *drobîn*, ne mögu jist.

drôf, *drofa* m izažet kom od masta; istiješteno grožđe; drop

drofûja, -e (G pl. *drofûj/drofûjih*) ž rakija od vinskog *drofa*

drôg, *drôgo*, *drôgo* (odr. *drôgi*; predik. *drôg*, *drôga*, *drôgo*)
1. mio, drag; 2. skup (kompar. *drâžji*; superl. *nôjdrâžji*):
Moja drôgo divnjica. Onâ divnjica mi je *drôga*. Drôg mu je
kakô lük očiman (tj. neprijatelj mu je)

drôgo, pril. skupo: Têško je živit, jer je svê krûto drôgo; v.
cinê

dronjât, *drônjen* nesvrš. spavati (posprdno rečeno): Drônješ kakô
puh.

drôzak, -*zga* (pl. *drozgi*, G *drôzok/drôzgih*) m vrst bijele ribe;
v. bîlo rîba

drôzg, -a m vrst ptice: drozd i bijele ribe; v. čûška, bîlo rîba

drûg, -a (pl. *drûzi*, G *drûzih/drugôv*) m član družine u poslu; v.
družina

druzgêj, -*gejja* m vrst ptice; v. čûška

družben, -o (predik. -a), -o koji pripada družini. Družbenen konjû
uvik sôdnô (tj. tude se ne pazi, nego se dozla iskorisćuje)

druževan, -*vno* (predik. -*vna*), -*vno* koji voli drugarstvo

družina, -e ž pridružena čeljad u poslu (Svaki pojedini od njih
je *drûg*. Momak koji pomaže trajno u poslu zove se *junôk*, a
ženska *divôjka*. Pomagač od prigode u poljskim poslovima zove
se *težôk* i *čovik*, a ženska *težačica*. Po staležu se reče za
poljodjelca da je *težôk/težakinja*. Pomagač od prigode u svima
poslovima uopće zove se *tûj*, a ženska *tûjo*. Ti pomagači mogu
biti - za poljske poslove: *kopôč*, *raskopôč*, *targôč*, *gonjôč* i
gonâč, *tišćôr*, *berôč*, *targačica*, *ogribačica*, *okopačiça*; - za
trvanje ulja: *taryôč*; - za ribanje: *družina*, *drûg*, *ribarica*;
- za pašu: *pastirica*, *čobanica*; - za poslove oko vapnenice:
japjêniçor, *paljôč*, *paljačica*, *prilagačica*, *podlagačica*,

japnōr; za domaće poslove: *perija*, *pletija*, *predija*, *pripre-dija*; - *vrtilarica*, *zejarica*, *darvarica*, *šumarica*, *pečarica*.

dubočac, -*bojca* (pl. *dubōjci*, G *dubōjcih/dubōjoc*) m vrst trave (U Brusju i nominativ kažu: *dubojač*, -*bojca*, a to prema genitivu. Ime dolazi zato jer baca duboko žile. Korijen mu služi za slabokrvne i piće se kao čaj svako jutro natašte po jedna šalica.); v. *cviče*, *trôva*

dubojač, -*bojca* m; v. *dubočac*

dubošnjok, -a m lupor koji se nalazi dublje u moru; v. *lúpor*

*dućat*¹, -ćon nesvrš. gutati, jesti (posprdno rečeno); v. *gucat*

*dućat*², -ćon (konop) nesvrš. smotati konop ili mrežu kao kolač; v. *izdućat*, *pridućat*

dude, -eta m onaj koji je naivan, trom, pomalo blezgav

duga, -e ž savijena daska kao sastavni dio bačve; v. *băčva*: *Falî* mu *duga*. *Nisù* mu *sve* *dûge* na *mistu* (tj. nije zdrave pameti)

dugå, *dugë* ž duga na nebu

dugonösica, -e ž vrst bijele ribe; v. *bîlo* *riba*

dûha, -e ž zadah

duhât, -hâto (predik. -hâta), -hâto (odr. *duhâti*) jedva živ; slab da je jedva duh u njemu: *Jedva* je *duhât*. *Jôš* je *duhâta*.

duhâtan, -o (predik. -a), -o; v. *duhat*: *Sômo* je *duhâtan*.

duhopérât, -pêron nesvrš. životariti; jedva još živjeti zbog zla, slabosti, bolesti itd.: *Brišan* čovîk: *jedvâ* *duhopero*.

duhopîrit, -pirin nesvrš.; v. *duhopérât*

dûle, *duletâ* m i *dûle*, -eta m 1. dug čovjek; 2. (*Dûle*) nadimak u Brusju

dulić, -a m usko grlo na staklenci; v. *gärlid*

dundôr, -dôra m redoslijed na poslu, u čekanju na međdanu; međdan: *Sâd* je ôn na *dundôru* = sad je na njemu red. *Jôš* *sôn* na *dundôru*. *Ostô* je *sôm* na *dundôru* = ostao je sam na međdanu, ili u veliku poslu. *Parvî* na *dundôru* = prvi na redu, na udarcu, npr. za udaju, za smrt

dunjít, -njîn nesvrš. muklo tutnjiti, muklo odzvanjati

duperât, -rôn nesvrš. rabiti, upotrebljavati: *Veštît od rukovõnjo* rîlko se *duperô*.

dupîn, -pîna m pliskavica, delfin; v. *riba balîna*

dupinôra, -e ž mreža za lov dupina; harpun kojim se love dupini;
v. *mriža*

dûpka, -e ž jamica, škulja; v. *dûvka*

dûplice, -ih ž pl. diple (duplicice zato jer su sastavljene od dvije svirale)

dûr, *dûro*, *dûro* (odr. *dûri*; predik. *dûr*, *dûra*, *dûro*) spor, dug u poslu, hodu i sl.: *Dûr kakô dûro korîzma*.

dûra, uskl. povik mulu ili magarcu da makne nogu; v. *dê*

durât, -rôn nesvrš. trajati: *Durât će tô kako mõli zvončić* (tj. vrlo malo, razbit će se)

dûšâ, *dušë* (G pl. *dûš*) ž duša: *Bôg mu dô pôkoj dûši! Bôgu dûšu - Bôg je nêđe* (reče se za dugotrajnu, mučnu agoniju s aluzijom na neki teški grijeh na duši umirućega)

dušîca, -e (G pl. *dušîc*/*dušicîh*) ž mali gumb, puce, dugme

dušpîr, -pînâ m rupa na vapnenici kroz koju, od podanka do vrha, ima odušak dim i vatru koja prodire usred kamenja: *Dîm i ogônj izdušîjë krûz dušpîre*.

dûvka, -e ž mala rupa, izdubina; v. *dûpka*

dvignut, -nen svrš. dignuti, v. *išat*: *Kad izôjdemo iz vâle dvignut ćemo jidro. Bâhornica mu je dvigla urök.*

dvîzâc, *dvîjca* (G pl. *dvîzoc*/*dvîjcîh*) m 1. mlada loza druge godine; v. *sôd*; 2. mjesec druge noći poslije mlađaka

dvizîca, -e (G pl. *dvizîc*/*dvizicîh*) ž životinja koja drugi put poleže; v. *parvakinja*

dvizot, -žen nesvrš. dizati

dvojčîca, -e ž blizankinja; v. *dvojčić*

dvojčić, -a m blizanac; v. *dvojčîca*, *dvojôški*

dvočîci, -ih i *dvojčîc* m pl. blizanci

dvojelitka, -e ž vrst smokve; v. *smôkve*

dvojôč, pril. dvojako, na dva načina, puta: *Mî smo svoji po dvojôč* (tj. dvojako smo u rodu, po dvjema lozama: muškoj i ženskoj)

dvojôški, -kih m pl. blizanci (Jedan od dvojice muških je *dvojško*, a jedna od dviju ženskih je *dvojčica*.)

dvôški, -kih m pl.; v. *dvojôški*

E

eē..., usklik 1. čuđenja; očekivanja; 2. prijezira
eē, uskl. davno; toliko toga!
epeṭ(a), pril. opet; v. *jēpet*
erbakanēla, -e ž vrst cvijeća; v. *cvičē*
erbarōza, -e ž vrst cvijeća; v. *cvičē*
eška, -e ž; v. *ješka, ognjišće*
evala, uskl. bravo

F

facōl, -a m rubac
facolēt, -a m rupčić; v. *facōl*
fafinjāt, -njōn nesvrš. nešto na brzinu praviti; gurati, premeta-
 ti; bosti prstima; v. *isfafinjāt, zafafinjāt:* Ne fafinjōj mi
 po toj skrinji.
faganēl, -nēla m vrst ptice: obična juričica; v. *čuška*
fagarūn, -rūna m hrpa krupne žerave
fagatāt, -tōn nesvrš. kočiti i izbjijati ispod kože ili zamotka:
 Stavi si ništō u nīdra, pōk ti tō fagatō ispod košuje.
fagōt, -a m svežanj
fajdā, -ē ž korist: Ni fajdē. Kojō fajdā.
fakin, -a m 1. trhonoša; 2. neuljudno, prostačko čeljade
fāla, neskł. samo u izreci: *Fāla Bōgu, hvala;* v. *fōla*
fālas, fōlso, fōlso (odr. *fōlsi*; predik. *fālas, fōlsa, fōlso*)
 nepouzdan, nevjeran: Ón ti je kakō fōlso munita (sitni novac)
faldāt, -dōn nesvrš. praviti slojeve, pregibe (na platnu, papiru);
 pregibati; v. *fōld*
falit, -iñ svrš. 1. pogriješiti: *Falī son;* 2. manjkati, nedosta-
 jati: Óde falī pōl stvōrih.

falkuša, -e (G pl. *falkuš/falkuših*) ž brod kojemu je za obranu od mora nadograđena duž cijele razme mrtva strana (To osobito rade u Komiži na Visu.)

falsôna, -e ž nepouzdana žena, prevrtljivka

falsûn, -sûnâ m nevjeran čovjek, prevrtljivac

falupa, -e ž prijevara; opsjena; obmana

falupât, -pôn nesvrš. dati za istinu što nije; obmanuti; v. *falupôvat*

falupôvat, -pôj n nesvrš. davati za istinu što nije; obmanjivati

faljuša, -e (G pl. *faljuš/faljuših*) ž i m čeljade koje se odviše hvali

fam ja, -e (G pl. *fam j/fam jh*; L pl. *fam jima/fam joh*) ž obitelj

fand nije, -jih ž pl. isprazne riječi; glasine

fan la, -e ž tkanina od vunice; flanel

fang t, -g n nesvrš. vaditi *f ng*, tj. blato

fant stik, -o (predik. -a), -o koji fantazira

Fante, -eta m nadimak osobe u Brusju

far t, -r n nesvrš. krupno mljeti; v. *isfar t*, *prifar t*

fark t, -k n nesvrš. boduckati za pljen otvor (da se otvori):
Fark n  p nu (na b v) jer je zapjuf la; v. *profark t*.
Isto: *frak t*

fa nj t, -nj n nesvrš. bosti što je za pljeno; nerедно kopati, npr. stvari u  krinji; kopati prstom u nutrini npr. i naro ito nos, u usta; v. *profarnj t*, *nafarnj t*

farv ski, -o (predik. -a), -o hrvatski

fast dij, -a m dosada; zlovolja; neugodnost;  ini  mi fast dij  ivot .

fastidij t, -j n nesvrš. dosadivati komu; ozlovoljavati koga:
Fastidij s mi is t n  uš ron.

fa ina, -e ž zajedni ki (dragovoljni) rad na uređivanju putova:
Na fa inu se gr  prid jem tvu: tr bi se st nje po p tih,
 estoj  se gomile i koln ci da bi se l snje jem tva isag n la.

fa ol, -a m grah; v. *z je*

f c, -a m fes

- fēca, -e ž vinski talog (obično u bačvi): *Gnjîl je kakô fēca.*
 felōr, -lōra (G pl. fēlor/felōrih) m (mjesto ferol) svjetionik;
 v. ferōl
- fēndik, -a m vrst novca
- fēnta, -e ž izlika (lažna), lukava varka: *Čini fēntu da ne čuje;*
 v. fintā
- fermat, -mōn svrš. zadržati, zaustaviti, stati; v. fremat
- fermentūn, -tūnā m kukuruz
- fērmo, -ota m 1. (*Fērmo*) nadimak osobe u Brusju; 2. koji nije
 bistre pameti; neodgovoran
- ferōl, -rōla (G pl. fērol/ferōlih) m vrst svjetiljke; v. felōr
- fēta, -e (G pl. fēt/fētih) ž kriška kruha, dinje i sl.; v. krūh
- fibra, -e ž ognjica
- fidēl, -o (predik.-a), -o vjeran
- fidelāsk, -āsko (predik. -āska), -āsko (odr. fidelāski) koji se
 ulaguje
- fidelāt se, -lōn se nesvrš. udvarati se
- fidelini, -ih m pl. sitna, tanka tjestenina
- fido, -ota m vjeran pas
- fīga, -e ž vrst bijele ribe; v. bīlo rība
- figūra, -e ž izgled, lik, vanjski obris
- figurāt, -rōn nesvrš. izgledati, predstavljati što
- fijāka, -e ž 1. ulagivanje; 2. tromost
- fijakāst, -kāsto (predik. -kāsta), -kāsto 1. koji se ulaguje;
 2. tromast
- fijakāt, -kōn nesvrš. udvarati (komu), dodvorivati se
- fijāšak, -ška m vrst posude od zemlje, s dvjema ručicama i malim
 grlićem (3-4 l); v. pōsude
- fijēra, -e ž dernek, pazar
- fikāt, -kōn svrš. zabiti, uvaliti, uvući, u pren. smislu: podvali-
 ti; v. fikōvāt
- fikōvāt, -kōjēn nesvrš. zabijati, uvaljivati, uvlačiti; fig. pod-
 valjivati; v. fikāt

filarēt, -a m daska po vrhu oklopa *mōrtve bōnde* (mrtve strane) broda

filet, -a m drvo na *cēnti* (prvom *madirū* odozgo) izvana, za ures; v. *kordūn*

filīr, -līra m novčić, tj. 1/2 šolda

filōda, -e (obično u pl. *filōde*, *filōd/filōdih*) ž naduto, prijezirno i podrugljivo ponašanje: *činit filōde* = ponašati se prema komu (namjerice) oholo, prijezirno i podrugljivo: *Ostāvi je jē mlōdi, pōk mu čini filōde.*

filošēra, -e ž filoksera, bolest na vinovoj lozi: *Filošēra je izila nāše lozjē.*

filūn, -lūna m vrst plave ribe; v. *plovūćo riba*

fiñ, *fiño*, *fiñō* (odr. *fiñi*; predik. *fiñ*, *fiñā*, *fiñō*) tanak; gladak; nježan; uglađen; vrlo osjetljiv; pametan; lukav

finčukast, -o (predik. -a), -o koji je (finih manira) prefrigan; osobito snalažljiv; lukavo uslužan: *Da nī onāko finčukast, čovik bi ga vāze zanasprovju.*

fiñko, -ota m vrst ptice (zovu je i *muntānjok*); v. *čuška*

finocā, -ē (G pl. *finōč/finōčih*) ž osobina onoga što je fino

finōnc, -a m carinik; službenik državnog erara

fiñta, -e ž; v. *fēnta*

fīrsa, -e (G pl. *firos* i *fīrsih*) ž jednako širok komad tkanine, robe kako se daje u prodaju: *Jidro je, a mōre bit i flōk, sašivenō od vēče firos/fīrsih šavon.*

fīrsōda, -e plahta sašivena od više komada platna jednake širine

fiščāt, -čōn svrš. 1. zviždnuti; 2. obmanuti; dati rog za svijeću

fiščōvāt, -čōjēn (komu) nesvrš. obmanjivati; davati rog za svijeću: *Kōmu tī tō fiščōjēš; ostāv govorit!*

fišēk, -a m puščani naboj

fjorīn, -a m forint (vrst novca)

flāk, *flāko* (predik. -a), -o (odr. *flāki*) mek, razvučen, labav

flāko, pril. nestegnuto; razvučeno; labavo

flē(g)ma, -e ž 1. najgora, najslabija rakija; 2. slabo, mlitavo čeljade

fločāt, -čōn nesvrš. razmetati se; hvastati se (služeći se izmišljotinama, lažima)

flocūn, -čūna m razmetljivac; hvališa (koji se služi izmišljotinama, lažima)

flök, -a m trokutno jedrilje na pramcu broda (Na uglovima ima reförce. Konopčić koji ga vezuje s vrhom jarbola zove se montič; koji ga vezuje s āšton zove se găša; koji ga vezuje sa škafon zove se škota.): Onen fločunu svaka mu je is flökon.

fôdra, -e ž 1. podstava; v. lista; 2. daščana obloga s unutarnje strane pri dnu drvena broda: fôdra mōrtve bōnde =daščana obloga s nutarnje strane mōrtve bōnde iznad ruba broda

fodrät (se), -drōn (se) svrš. podstaviti; obložiti iznutra; zaštiti se: Kād je zimā, vajō se dobrō fodrät.

fodriňa, -e ž tanka daščica izvana na razmi škafa na brodu, koja se zove još i kuvertēla i fodrūn; v. rāzma

fodrōvāt (se), -rōjen (se) nesvrš. prema fodrät (se)

fodrūn, -drūna m; v. fodriňa .

fōj, fōja m list: fōj kōrte

fōka, -e ž naprava vlasti na glavi, frizura nad čelom: Fōka njōj je kakō spārta na glōvi.

fōlā, folē ž hvala: Bōgu fōlā! reče se kad je nešto ugodno; Fāla Bōgu kad je nešto neugodno, pa se rezignira; v. fāla

fōld, -a m sloj; prijeklop; gib; pregib na tkanini, karti, papiru; v. faldāt. Isto: pjēta

fōlit, fōlin, nesvrš. hvaliti: Fōl mōre, ma dōrž se krāja!

fōng, -a m blato

Fōr, Fōra m Hvar

fōr, fāra m krupno (kukuruzno) mlivo u žrvnjima

Fōrāni, -na m Hvaranin

Fōrka, -e ž Hvarkinja

formō, -ā m zlatna kopčica na ženskim prsima

fortūna, -e ž veliko valovlje na moru

fošōl, -šōlā m prokop, rov iskopan u zemlji za sađenje loze: Kopōč isvārđe zēmju iz fošōlā.

fradiđ, -diđa m pradjed; v. rōdb. imenā

frāja, -e ž raskošan potrošak, gozba: Uđinili smo frāju ðl spužih.

- frajāt*, -jōn nesvrš. trošiti raskošno
frajōna, -e ž ženska koja raskošno živi
frajūn, -jūnā m čovjek koji raskošno živi
frakāt, -kōn nesvrš. boduckati začepljen otvor (da se otvori).
Isto: *farkāt*
- franōna*, -e ž prabaka; v. *rōdb.* imenā
- franžete*, -ih ž pl. 1. pram. podrezane kose preko čela; 2. resice na rubu stolnjaka i sl.; v. *frunčēla*
- fratōr*, -tōrā (= gen. pl. od *frōtar*, koji je postao nominativ) m (sing. tantum) samostan i crkva fratara: *Grēn u fratōr. Misa je u fratōru.*
- fratrič*, -tričā m sjenica; v. *čuška*
- fregāt*, -ōn nesvrš. ribati, četkom prati
- fregōda*, -e ž vrst ratnog broda na jedra, kasnije na *tāmbure*; fregata
- frēgulica*, -e (G pl. *frēgulic/frēgulicih*) ž mrvica, komadić
- fremāt*, -mōn svrš. stati, zaustaviti; v. *fermat*
- frementūn*, -tūnā m kukuruz; v. *fermentūn*
- frementunjāča*, -e (G pl. *frementunjōč/frementunjāčih*) ž kukuruzni kruh
- fretūra*, -e ž stvar male vrijednosti; malenkost
- friganica*, -e ž obla, duga i žuta tikva; v. *bujača*
- frigot*, -on nesvrš. pržiti na ulju ili masti: *frigono rība*
- frimilōnt*, -a m žigica. Isto: *friminōnt*, *fulminōnt*
- friminōnt*, -a m žigica. Isto: *frimilōnt*, *fulminōnt*
- frīskāt*, *frīskon* nesvrš. tankim a oštrim mlazom točiti, frcati: *Suze frīskodu. Kōr frīsko iz žile.*
- frīsnut*, -nen svrš. frchnuti: *Suze frīsnu nā oči, iz očijuh.*
- frizulīn*, -a m vrst ptice: obična žutarica. Isto: *frizulīn*; v. *čuška*
- frīž*, -a m brazda, grebotina (lagana); v. *zafrižāt*
- frižak*, -ško (predik. -ška), -ško svjež: *Zapūhala je frižko bura. Riba je friška.*

frižulin, -a m vrst ptice: obična žutarica. Isto: *frizulin*; v. *čuška*

frnjökul, -a m udar prsta po obrazu

frönca, -e ž zarazna spolna bolest (importirana iz Francuske)

fröncov, -o (predik. -a), -o zaražen spolnom bolešću; v. *frönca*

frontin, -a m sjenilo nad čelom na kapi

frötar, -tra m 1. redovnik; 2. vrst bijele ribe; v. *bjelo riba*

frukadela, -e (G pl. *frukadēl/frukadēlih*) ž ukosnica

frukōč, -a m drvo s dva ili tri rogaljka, utaknuto na vanjski rub škāfa ili koridūra na brodu, također *furkōč* i *söha*

frukōda, -e ž štap s dva roga za prostiranje mreža: *Usđ frukōde i stāv na njih kôlce, pôk ēemo prostrit mriže.*

fruncēla, -e ž pram vlasti nad čelom ili nad uhom; v. *franzete*

frušta, -e ž bič: *Na Brūšju se ne goni živo frušton nègo pâlicon.*

fružōda, -e ž ; v. *frukōda*

fugac, -gäca (G pl. *fugōc/fugaciḥ*) (òl karvi) m nasjelost (krvi)

fugista, -e m ložač na brodu; v. *kipōj*

fukat, *fukon* nesvrš. proždrljivo, puno i naglo jesti; v. *nafukat se, popukat*

fulmin, -a m žigica

fulminōnt, -a m žigica. Isto: *frimilōnt, friminōnt*

fumat, -mōn nesvrš. pušiti: *Jō son fumō(l), mà već ne fumōn.*

fumōr, -mōrā m dimnjak. *Udrit u fumōre* = planuti (od jeda, ljutnje); naljutiti se, rasrditi se: *Öl tvojē prizōčnosti meni olma udre u fumōre.*

fūnat, *fūnta* m mjera za težinu

fundāć, -dāća (G pl. *fundōć/fundāćih*) m talog

fundamēnat, -mēnta (G pl. *fundamēnot/fundamēntih*) m temelj

fundamēntat, -tōn svrš. utemeljiti

fundat, -dōn svrš. uroniti, utopiti

fundat se, -dōn se svrš. uroniti se u more, vodu

fundatūr, -tūrā m vrst ratnog broda na jedra, a kasnije na tāmbure; v. *brōd*

fürba, -e ž lukava ženska: *Ond furba ga je propju zamarjušila.*

furbačūn, -čūna m veliki lukavac

furbarija, -e ž lukavost

furbast, -o (predik. -a), -o lukav

fürbo, -ota m lukav čovjek, lukavac

furda, -e i *fürda*, -e ž staro gvožde, otpaci, odresci

furkōč, -a m; v. *frukōč*

furlin, -a m vrpca što se stavi mladu mulu na grivu za ures

furlona, -e ž vrst plesa iz Furlanije: v. *tānac*

furnēl, -nēla m zidan stalak u koji se smjesti sud za kuhanje, a ispod njega se pali vatra

furnjat, -njōn svrš. nači, bilo kako nešto dobiti; v. *ofurnjat*

fušija, -e ž vrst cvijeća; fuksija; v. *cvīče*

fušta, -e ž mletački srednjovjekovni brod na dva jedra: *Vrāg fušta*, *vrāg galija* (tj. zlo je biti na njima)

fuštānja, -e ž runjava, ali ne vunena tkanina

fuštōn, -a m ženska suknja: *Dospī je pod fuštōne* = zavladala je njime žena; *zadīt fuštōni* = nepotrebitno i prekomjerno zadržati se u razgovoru: *Ne šdīj njū, njōj ūvik zadīju fuštōni.*

fuž, -a m 1. procjep; 2. "štap" sidra; v. *sidro*.

G

gāđe, *gāđih/gōđ* ž pl. hlače: *Ni gōđ nīmo kakō čovik* (tj. odrpanac je; bijednik je; prijezira je vrijedan)

gādalina, -e ž 1. stvar gadna i čeljade gadno; 2. otrovna zmija: *Svēti Gargūr pōpa na dvonāste mōrča - gādaline vōnka* (tj. pojavljuju se zmije)

gāde, -eta m hipokor. od gad, inatljivo, nezahvalno čeljade: *Ôn je vēliki gāde.*

gafatāt, -tōn nesvrš. nabijati, zbijati nešto u šupljinu, u usta, u sud

gāja, -e ž komad obradive zemlje uza stranu između dvije uspo-redne gomile ili *kolnička* (*Kolničk* nije u nas kolni put, nego zid u mrtvu.)

gajēta, -e (G pl. *gajēt/gajētih*) ž ribarski brod sa škafon (tj. palubom na pramcu)

galija, -e ž 1. mletački brod na jedra i vesla; 2. vrst pauka s mnogo nogu poput vesala na galiji, što se penje po zidu

galijôla, -e ž mjesto uz more gdje su se istezale galije, ili je pak mjesto slično galiji

galijôt, -a m 1. kažnjenik kao veslač na galiji; 2. ugursuz i obješenjak

galinâca, -e (G pl. *galinôc/galinâcîh*) ž šljuka, bena; v. čuška

gänjač, *gönjča* m željezna kvaka na dršku ili na konopu

garbiñ, -a m jugozapadni vjetar; v. *vitar*: *Garbiñ jüti mōre smûti*.

garbinôda, -e ž augment. od *garbiñ*; v. *vitar*

garbinjäčina, -e (G pl. *garbijnjäčin/garbinjäčinîh*) ž augment. i pejor. od *garbiñ*; v. *vitar*

gärc, *garcâ* m vrst morskog pužića, ogrc; v. *ugärc*, škôlka

garçôn, -čâna m grkljan; v. *guçôn*: Čapâ ču te za *garçôn*.

gärdan, *gärno*, *gärno* (odr. *gärni*; predik. *gärdan*, *garnâ*, *garnô*) grdan, ružan

gardełîn, -a m vrst ptice pjevice, češljugar; v. čuška

gardobâ, -e (G pl. *gardôb/gardobîh*) ž 1. gruboća; 2. zlo čeljade

gardobiña, -e ž vrst ribe od dna; v. *hudobiña*, fig. rugoba, gad (npr. čovjek)

gargarizât, -zôñ nesvrš. grgljati: *Gargarizô gärlo jerbo mu se infetâlo*.

gargašât, -šôñ nesvrš. češljati da bude raščihano (npr. vuna)

gargâše, -ih i *gargôž* ž pl. češljevi na dvjema daskama punim svinutih čavala kojima se češlja zbijena vuna; fig. ružna i nakostrušena ženska

gargurûša, -e (G pl. *gargurûš/gargurûših*) ž vrst bijele ribe (zove se i *knêz* i *knjêz*.); v. *bîlo rîba*

garifful, -a m klinčić (Kad mu se čaška u cvatu rastvori, zovu ga *raspûknjok*); v. *cviče*

garîtula, -e ž debo i uzak kolač bijela kruha s usađenim jajetom u sredini (Peče se za Uskrs.)

garkjôn, -kjâna m grkljan; v. *garćôn*, *gućôn*

gärlica, -e ž 1. vrst ptice: grlica; 2. difterija

gärlid, -a m uski vrh na staklenci; v. *dulić*

garlin, -a m konopčić (na brodu) koji se omata kao petlja oko česa

gärlo, -a sr grlo: *Dô bi ti iz (svôga) gärla* (tj. sebi bih uskratio, a tebi dao)

garmâc, -macâ m lagano grmljenje; v. *garmatâc*, *garmjävina*, *garmatõnje*

garmalizina, -e ž. Isto: *garmolizina*

garmatâc, -tacâ m lagano i kratko grmljenje; v. *garmâc*

garmatât, -tôñ nesvrš. iter. od *garmit*

garmatõnje, -o sr učestala grmljavina; v. *garmâc*, *garmjävina*

garmit, -mîñ nesvrš. grmjeti; v. *garmatât*, *garmûcât*

garmjävina, -e (G pl. *garmjävin/garmjävinih*) ž dugo grmljenje; v. *garmâc*, *garmatõnje*

garmolizina, -e m i ž staro čeljade koje se zgrbljeno jedva vuče: Isto: *garmalizina*: *Puzi*, *puzi garmolizina* kakô spuž.

garmûcât, -mûcon nesvrš. iter. od *garmit*

garmušât, -šon nesvrš. rukama derati, drpati, perušati (npr. odijelo, kose itd.); v. *izgarmušât*, *pogarmušât*

garmušât se, -šôñ se nesvrš. grabiti se rukama i laganom tučnjavom čupati i drpati jedan drugoga; v. *izgarmušât se*, *pogarmušât se*

garnjât (se), -njôñ (se) nesvrš. grepsti (se): *Mâška garnjô*. Čovik se garnjô nôjtima po tîlû; v. *izgarnjât (se)*, *zagarnjât (se)*

gärstit se, -in se i *garstit se*, -tiñ se nesvrš. osjećati odvratnost, gaditi se (ipak u blažem smislu): *Garstî mi se tô jičë*. Isto: *grastit se*.

garasûn, -zûnd m pomagač na brodogradištu i u drugom obrtu

gästa, -e ž stari novac od bakra; v. *gazëta*

gäša, -e (G pl. *gôš/gäših*) ž kvaka od konopa; petlja; konopčić koji svezuje flök s ašton; v. *flök*, *konôp*

gaǔn, -ūnā m vrst bijele ribe; v. *bilo riba*

gaunič, -a m dem. od *gaǔn*, vrst bijele ribe; v. *bilo riba*

gaunôra, -e ž vrst ribarske mreže za lov gauna. Isto: *gavunôra*; v. *mriža*

gavan, -a m bogat čovjek

gävanka, -e ž bogata žena

gavǔn, -vūnā m vrst bijele ribe. Isto: *gaǔn*; v. *bilo riba*

gavunôra, -e ž vrst ribarske mreže za lov gavuna. Isto: *gaunôra*; v. *mriža*

gazëta, -e (G pl. *gazêt/gazetih*) ž star novac od bakra: *Bi(t) će rûgâ po gazetu* (tj. bit će rugla, sramote po ništa); v. *gästa*

gête, *gêt/gëtih* ž pl. muške cipele bez vezica (sežu do gležanja)

gîb, *gîba* m 1. pokret tijela; 2. nabor na suknji ili bluzi

gîlit, -in nesvrš. dražiti koga po razdražljivu mjestu tijela da se smije (npr. po tabanima)

gilit se, -in se nesvrš. biti vrlo škakljiv: *Jõ se gîlin pol pâzuhon*, a tî ūsvuda; v. *kaškit*, *kiškit*, *cisât*

gindac, -dâca m konop kojim se diže jedro na jarbol; v. *mânat*, *konop*

gîra, -e (G pl. *gîr/gîrih*) ž vrst bijele ribe (muški je *očök*, a ženska je *samica*); v. *bilo riba*: *Di će gîra nauđit zubâcu!*

gîrarica, -e ž vrst ribarske mreže za lov gire; v. *mriža*

gîrica, -e (G pl. *gîric/gîricih*) ž dem. od *gîra* (muški od girice je *očök*, a ženska *samica*); v. *bilo riba*

gîrôra, -e ž vrst ribarske mreže za lov gire; v. *mriža*

gîsta, *gistë* ž 1. dug, bijel crv u gnoju; 2. dug, bijel crv u čovjeku

gizdelîn, -a m kicoš

glâdak, *glalkô/glajkô/lajkô* (odr. *glalkî*; predik. *glâdak*, *glalkâ*, *glalkô*) gladak; v. *Lajkô ploča*

glâdit, -in nesvrš. maziti; ravnati dlanom glavu i kose; v. *poglâdit*, *zaglâdit*

gladomîrat, -mîron nesvrš. iter. od *gladovat*

gladovat, -dujen nesvrš. gladovati

glādovot, glādujen nesvrš. gladovati

glamōč, -a m vrst ribe od rāpe; v. *glavōč*

glavāt, -vōn nesvrš. pojavljivati glavu (u mnoštvu): *U muću* (hrpi, mnoštvu) *glavō Vēli Ivōn.* *Riba glavō po vōrhū* od mora.

glavāt, -āto (predik. -āta), -āto koji ima glavu, npr. kupus

glavića, -e (G pl. *glavić/glavicih*), ž l. omanji brijeg tupu vrha; 2. gornji dio klobuka (njegova se krila zovu pōje)

glavičica, -e (G pl. *glavičic/glavičicih*) ž dem. od *glavica*, od *glavice* još manji brijeg tupu vrha

glavnīca, -e ž dem. od *glōvnja*

glavnjīca, -e (G pl. *glavnjīc/glavnjīcih*) ž dem. od *glōvnja*

glavōč, -a m vrst morske ribe, ugvāt

glavōr, -vōrā m seoski starješina

glavūrdast, -o (predik. -a), -o koji ima veliku glavu; fig. koji ima smušenu glavu

glavūrdo, -ota m čovjek velike glave; fig. čovjek tupe glave

gle i glēj, uskl. gledaj

glēndā, glendē ž šala

glēndot se, -on se nesvrš. šaliti se

glōd, -a m glad

glōdan, -dno (predik. -dna), -dno gladan: *Glōdan bi ga slušo* (jer ugodno pri povijeda). *Glōdan po veđeri* (tko je oskudan, a ipak se umišlja)

glōde, -eta m gladan čovjek (Postoji i nadimak *Glōdetovi.*)

glōgod, -i ž vrst, skupina čeljadi svake fele i nereda, meteža

glōgoj, -a m vrutak koji iz dna kipuće vode izbija na površinu (Kad tek počne kipjeti, onda *struji*, od *strujit.*)

glogojit, -jīn nesvrš. kipjeti (o tekućini), tj. na površinu bacati *glōgoje*

glōs, -a (G pl. *glōs/glōsih i glōsīh*) m l. glas; 2. (mjesto *kłōs*) klas

glōsinj, -sinja m trava žitarica; v. *šenica, trōvā, žitarice*

glōsje, -a sr (mjesto *kłōsje*) klasje

glōvā, *glovene* (pl. *glōve*, G *glōv/glōvih* i *glōvīk*, L pl. *glovoš/glōvīma*) ž 1. dio čovječjeg i odgovarajućeg životinjskog tijela; 2. veći brijeđ tupa vrha; 3. gornji deblji dio čavla: *Ako ostane glōvā, narěst će trōvā* (tj. bit će dobro ako se ostane živ). *Glōvā ga za tō ne bolī* (tj. ne briga se za to; nije mu stalo za to). *Glōvā kruha = hljeb. Čà prōzniš glōvu?!* (tj. govorиш koješta). *Glōvā mu je u vitru* (tj. nesmotren je, vrto-glav je). *Glōvā (mi) ognjen gorī* (tj. od velika posla, od velike brige). *Čapat koga priko glovē* = izrugivati se s kime

glōvna, -e ž; v. *glōvnja*

glōvnja, -e ž glavnica

glōvnjā, *glovnjē* (pl. *glōvnje*, G *glavōnj/glōvnjih* i *glōvnjīh*) ž nagoren komad drva

glūh, *glūho*, *glūho* (odr. *glūhi*; predik. *glūh*, *glūhā*, *glūho*) 1. koji ne čuje (zbog slabih ušiju); 2. hrana u kojoj nema dovoljno soli, v. *jidē*: *Glūh kako glūhi kòkot* (tj. ne umije pjevati). *Glūhā je kakò riba. Zēje je a tho kakò zemjā.*

gluhobòrina, -e ž nezačinjena hrana (reče se posprđno valjda zato što se i jedna yrst bora zove gluhi bor, pa se to prenosi na hranu); v. *obòrit*

gluhōn, -hāna m živo biće koje je gluho, tj. koje ne čuje

gluhōnja, -e m i ž onaj koji ne čuje (posprđno)

gluntüp, -a m glupak, bedak

glušāc, *glušca/glujca* (pl. *glušci*, G *glušcīh/glušoc*) m; v. *gluhōn*

gnjēcat, *gnjēcon* nesvrš.; v. *gnjēst*

gnjēčit, *gnjēčin* nesvrš.; v. *gnjēst*

gnjēst i *gnjēst*, *gnjēčin* nesvrš. pritiskati, stiskati žitku, gibljivu materiju (npr. grožđe, tijesto)

gnjēškot, -kon nesvrš. rukama pritiskati i premetati tijesto u *kopānji*, tj. načvama; v. *gnjēst*, *krūh*

gnjida, -e (G pl. *gnjīd/gnjidih*) ž jajce uši: *Dōla si mi gnjīdu tèga* (tj. malo)

gnjīl, *gnjīlo*, *gnjīlo* (odr. *gnjīli*; predik. *gnjīl*, *gnjīlā*, *gnjīlo*) gnjio: *Gnjīl je kakò feca. Gnjlā je kakò gnjīlo jābuka.*

gnjīla, -e ž glina; v. *pāga*

gnjilica, -e (G pl. *gnjilīc/gnjilicih*) ž već sazrela oskoruša (tada je i gnjila)

gnjīlod, -i ž gnjilež

gnjilötäk, -lötka/lölkä (G pl. *gnjilötök/gnjilölcih*) m nagnjio
täkaj, tj. kolčić sa dva rogaljka koji ne služi više za podu-
piranje loze, nego za gorivo; v. täkaj

gnjōj, gnjōja m gnoj

gnjojít (se), -jin (se) nesvrš. gnojiti (se): *Otač gnjojí vārtal.*
Gnjojí mi se pärst näcilo.

gnjōt, gnjōtä m gnjat; golijen (Reče se i *cīv od nogě.*)

gnjüs, -a m onaj koji je gnusan, prljav; fig. gnusan moralno

gnjüsa, -e ž ona koja je gnusna, prljava; fig. gnusna moralno

gnjüsan, gnjüsnö, gnjüsnö (odr. *gnjüsní*; predik. *gnjüsan, gnjüsnä*,
gnjüsnö) gnusan: *Gnjüsan je kakö da je tör üje. Onä gnjüsnö*
žēnsko gnjüsnä je kakö da je bïla u kolcù (od kotac)

gnjusüra, -e ž zapuštena, zamazana ženska; v. *hlüšča*

göčica, -e (G pl. *göčic/göčicih*) ž izmišljena mala priповijest,
gatka; v. *göñčica, göjčica*

göd, -a m 1. godišnjica ili drugi stanovit spomendan na rođenje,
smrt, događaj itd.; 2. ugoda, nešto što godi, pristoji, odgo-
vara nekomu ili nečemu drugomu; 3. sklad s drugim glazbalima
dotično glasovima i žicama; akord; harmonija: *Poznäjen mu göd*
(tj. kako će mu ugoditi)

godibil, -o (predik. *-a*), -o koji je umiljata vlađanja; prilagod-
ljiv: *Onä je godibilo žēnska. Blögo famëji di je nevišta*
godibila.

gödina, -e ž 1. trajanje vremena od 365 dana; 2. uspjeh (dobar
ili loš), rezultat plodina u određenom razdoblju; 3. vršnjak,
vršnjakinja

godisće, -o (G pl. *gödisć/godisćih*) sr trajanje vremena od 365
dana: *godisće döñ*

godisbina, -e ž stanje godine: 1. u vremenskim pojavama; 2. u
plodinama, tj. prirod: *Ovö je godisbina zlä (dobra).*

göf, -a m vrst plave ribe; v. *plovüčo riba*

göj, göjä m gaj; uređena šumica

göjčica, -e (G pl. *göjčic/göjčicih*) ž priča, gatka; v. *göčica*

göla, -e ž 1. rupa na argütlji koja se natakne na vrat *timünä*;
2. polukružna udubina na škäfu gdje se nasloni örbur u nekih
brodova

golécät se, -lēcon se nesvrš.; v. *goletät se*

golëta, -e ž veliki jedrenjak; v. *škuner, bröd*

goletat se, -tōn se nesvrš. nositi se slabo obučen, ne pokrivši određene dijelove tijela; v. *golecat se*

golica, -e (G pl. *golīc/golicih*) ž vrst pšenice; v. *šenica*

golicat se, -līcon se nesvrš. ježiti se na doticaj, biti škakljiv; v. *gilit*, *kiškit se*, *kaškit se*

gologlavac, -glōvca m onaj koji je gole glave

gologlōv, -glāvo (predik. -glāva), -glāvo koji nema pokrivenu glavu

gologuz, -o (predik. -a), -o koji je gole stražnjice

gologuzac, -gūjca (G pl. *gologūzoc/gologūjcih*) m onaj koji je gole stražnjice

golonōg, -o (predik. -a), -o koji je golih nogu

golopārs, -pārso (predik. -pārsa), -pārso koji je golih prsiju (tj. bez dlaka)

goloruk, -o (predik. -a), -o koji je golih ruku

golovrāt, -vrāto (predik. -vrāta), -vrāto koji je gola vrata

golovrātnica, -e ž ona koja je gola vrata

golovrātnjok, -a m onaj koji je gola vrata

gōlti, -tih m, pl. tjesnac u grlu kud glas prolazi (gdje je glasovnica: *Stisnuli su mu se bili gōlti* öl stroha (od ganūdō, öl sroma) da ni möga ni progovori(t).

gōltit, -tin (koga) nesvrš. lijepo gojiti, njegovati, dvoriti, pitati, maziti (koga): *Gōlti onā njèga kakò cvit u jēruli.*

gōlub, -a m 1. golub (ptica); 2. vrst ribe od dna; v. *hlōndavina*

golubić, -a (G pl. *golubić/golubićih*) m 1. dem. od golub; 2. kriška u glavici češnjaka; v. *lük*

gōmbot se, -on se nesvrš. goniti se; inatiti se; gombati se; v. *kōmbot se*

gomila, -e (G pl. *gomil/gomilih*) ž 1. hrpa kamenja, 2. kameni zid (ograda) zidan u dvostruko, i to u mrtvo (bez žbuke): *Govorit mu i puhat u gomilu*, tō ti je sve isto (tj. uzaludan trud)

gomilnica, -e ž kućica u suho građena (tj. na način *gomile*, mrtvim zidom)

gomilnjača, -e ž vrst biljke na starim zidinama; v. *cviče*, *trōvā*

gominjaca, -a m; v. *gomilnjača*: *Gominjaca rěste po sulđrih i mřih.*

gonac, -nca (pl. *gonci*, G *gonoc/goncīh*) m isto što *gonjōč*; v. *družina*

gōnčica, -e (G pl. *gōnčic/gōnčicih*) ž; v. *gōčica*

gonjōč, -njōča m gonič živine (poglavito u jemstvi)

gōr, pril. gore

gorā, -e ž šuma: *Gorā ne pletē i ne prēdē*, nēgo rēste (poslovica)

gorčik, -čika m vrst trave; v. *mekōč*, *zēje*

gōrē i *gōre*, pril. gore

gorikōj(a), pril. gore

gorščica, -e (G pl. *gorščic/gorščicih*) ž vrst trave; v. *trōvā*

gospinā kokošica, *gospinē kokošice* ž leptir što se vrti oko svijetle, a zimi se sakrije u robu ili iza slike na zidu

gospino cviče, *gospinēga cvičo* sr vrst cvijeća; v. *cviče*

gospino zēje, *gospinēga zēja* sr vrst žutog poljskog cvijeta

gōspat se, *gōspon se* nesvrš. prepirati se; inatiti se; goniti se: Nekā se (oni) *gōspodu/gōspaju*.

gospodičic, -a m mlad gospodin

gospodit, -o (predik. -a), -o gospodski, ne težački: *On rabotō na gospoditoj zemji*.

gospojica, -e (G pl. *gospojīc/gospojicīh*) ž sličica svetačka (što se obično drži u molitvenicima)

goščica, -e (G pl. *goščic/goščicih*) ž samonikla trava (u kršu)

gōvno, -a (G pl. *gōvon/gōvnih*) sr govno

govorit, -vōrin (imper. *govōr*, *govōrte*) nesvrš. govoriti: *Govorit rōz�đon* = govoriti razložito. *Govorit vēlicima* = govoriti višokim glasom. *Govorit za kīn* = zlo o njemu govoriti

govorjīv, -jīvo (predik. -jīva), -jīvo koji rado i puno govoriti: *Bōje je bit popardjīvu*, nēgo pūno *govorjīvu* (poslovica)

govorōjka, -e (G pl. *govorōjok/govorōjkīh*) ž riječ koju svijet govori; poslovica

govorōjčica, -e (G pl. *govorōjčic/govorōjčicīh*) ž dem. od *govorōjka*

gōzd, -a m šuma, planina

grabiš, -a m grabljenje, grabež

gračišće, -o sr razvaline gra(d)ca ili gradića; v. *gradišće*
gradića, -e (G pl. *gradić/gradićih*) ž sledene kapi kiše manje veličine: tuča, grad; v. *sugradića*

gradikule, -lih (L pl. *gradikuloh/gradikulima*) ž pl. roštijl: *Riba se peče na gradikuloh.*

gradišće, -o sr mjesto gdje je bila prije kuća, zgrada; v. *gračišće*

gradnī, -nō (predik. *gradnā*), -nō gradski, tvrđavski: *Poštenā je kakō gradnō vröta* (ironički)

gradobitina, -e ž težak grad koji bije; teška tuča

grägorit (se), -in (se) nesvrš. puštati glas "gr" pjevnim načinom: *Grägori se kakō kokoš kal snese jöje.* Isto: *grogbit (se)*

gräh, *gräha* m grah; v. *zēje*

graharäčina, -e ž obradiva zemlja koja je puna malih kamenčića

graharast, -rästo (predik. *-rästa*), -rästo koji je sličan grahu po obliku: *Tä je zemjä graharästa* (u kojoj ima mnogo malih kamenčića); v. *pärhk*

grähorica, -e ž vrst povrća; v. *zēje*

grähovišće, -o sr mjesto gdje raste grah

granät, -nōn nesvrš. pretvarati u zrna, zrniti; v. *izgranät*

granat se, -nōn se nesvrš. puštati iz sebe grane, širiti se u grane; v. *razgranat se*

grancigula, -e ž vrst morskog raka (Muški se zove *bojdōn*); v. *räk*

grančat (se), -čōn (se) nesvrš. grepsti (se), čeprkati (se)

grandžik, -žikā m kvaka za vađenje stvari, npr. dropa

grastit, -tīn nesvrš. osjećati odvratnost. Isto: *gärstit*

gratakâža, -e ž strugalica (kuhinjska); ribež. Isto: *rakatëža*

grativ, -a m konop prišiven okolo cijelog jedra zbog čvrstoće; v. *konop*

grävon, -a m; v. *grävron*

grävron, -a m gavran; v. čuška: *Grävron gräče.*

grē, 3. l. sing. prez. od *hodit* ide, hoda

grēb, *grèba* m grob: *Bliđ je kakō da je iz greba izoša.*

grēben, -a m morska hrid

grebenica, -e (G pl. *grebenič/grebenicih*) ž 1. prut koji se ne otkine, nego sa žive loze polegne i zakopa u zemlju gdje pruži žile i postane nova loza koja se onda otkine od matice; 2. opkop oko loze nakon rezanja; 3. dupka u koju se ukopa živi prut loze: *Pogrebeničit lōzu* = povaljati joj jedan prut u zemlju neodsječen i izvesti iz njega novu lozu (Kad se sva loza s glavom zakopa da dade obnovljenu lozu, zove se *povaljuša* ili *povoljenica*.)

grebine, -ih ž pl. mjesto gdje se igraju i valjaju psi

grēbja, -e ž mjesto u vrtu obradeno i puteljcima ispresijecano (Svaka od tih lijeha zove se *grēbja*.)

grēbjica, -e ž dem. od *grēbja*

grebotina, -e (G pl. *grebotin/grebotinih*) ž oderina; ogrebotina

grebuja, -e (G pl. *grebūj/grebujih*) ž vrst nakriviljena kuhinjskog željeznog alata kojim se struže (grebe) pod, načve itd.

grebuјāt (se), -jōn (se) nesvrš. derati (se), strugati (se)

grēdā, *gredē* (pl. *grēde*, G *grēd/grēdīh*) ž 1. drvena greda; 2. duga kosa u moru

grēdu, 3. l. pl. prez. od *hodit*: *Stōri jūdi pomālo grēdu*.

gredica, -e (G pl. *gredicih/gredīc*) ž mala greda

gregôda, -e ž vrst kuhana jela od ribe (To je *brujēt* bez kvasine.)

gregolevānat, -vōnta m vjetar s istoka; v. *kozomōrac*, *vītar*

gregotarmuntōna, -e ž vrst vjetra sa sjeveroistoka; v. *vītar*

grēmō, 1. l. pl. prez. od *hodit*: *Grēmō u Fōr nā noge*.

grēn, 1. l. sing. prez. od *hodit*, idem, hodam: *Grēn čā*.

grēš, 2. l. sing. prez. od *hodit*, ideš, hodaš: *Grēš kakō mōrtvi zvon* (tj. presporo, jedva)

grēštva, -e (G pl. *grēstov/grēštvih*) ž kiselasto, još nezrelo voće: *Ovō grōzje je jōš grēštva*.

grētē, 2. l. pl. prez. od *hodit*, idete, hodate: *Dī grētē?*

grīntat se, -ton se nesvrš.; v. *grīntot se*

grīntav, -o (predik. -a), -o; v. *grīntov*

grīntavac, -vca m; v. *grīntovac*

grīntavica, -e ž; v. *grīntovica*

grîntot se, -ton se nesvrš. tužiti se; poplakivati, cmizdriti s razmaženosti i to vanjskim načinom pokazati

grîntov, -o (predik. -a), -o koji poplakuje, cmizdri s razmažeností

grîntovac, -vca (G pl. grîntovoc/grîntovcih) m onaj koji se tužaka i cmizdri s razmaženosti

grîntovica, -e (G pl. grîntovic/grîntovicih) ž ona koja se tužaka i cmizdri s razmaženosti

grist, grîzèn nesvrš. gristi

grîskot, -on nesvrš. iter. od *grist*

grišpa, -e (G pl. grišp/grišpih) ž 1. vraska; nabor; 2. ovratnik prišiven uz košulju, kaput itd.

grišpat (se), -pôñ (se) nesvrš. praviti bore; borati se

grîz, -a m u želucu neprokuhana hrana

grizica, -e (G pl. grizîc/grizîcih), ž 1. moljac koji izjeda robu, vunu i sl.; 2. čeljade nervozno i zajedljivo

grizišlo, -lota m onaj koji rado jede, izjelica, proždrljivac:
Išće grizišlo ča bi izilo.

grîznut i *grîznut*, -nen svrš. malo zagristi

grizuskât, -zûskon i *grizuskot*, -kon iter. od *grist*

griža, -e ž 1. dizenterija; 2. kršovit položaj tla; krš

*grôd*¹, -a m grad (opidum, civitas); 2. stupanj, stepen

*grôd*², grâda m sledene kapi kiše većeg obujma, tuča, grad

grôdit, grôdin nesvrš. graditi: Grôdit u mortvo = graditi, zidati kamenom, ali bez vapna. Grôdit u živo = vapnom graditi

grogorit (se), -rin (se) nesvrš.; v. grâgorit (se)

grogotat, -tôn nesvrš. štropotati (o kamenima, kukuruzu, orasima, bajamima) pri kretanju, presipanju; Grogotâju/grogotôdu omênduli kal ih iskrenijemô iz vriče.

grôhnut, -nen svrš. lupnuti; razoriti se; strovaliti se sa štropotom o tle; v. grûhnut

grôjba, -e ž gradba, i to posao, predmet i mjesto

grop, gropâ m kvrga; zauzlanost; čvor

gropâst, -pâsto (predik. -pâsta), -pâsto čvorast: Gropâsto drîvo teško je dilot.

grōta, -e ž kamenje vađeno ispod zemlje za vapno u vapnenici (ne zidovi ni vrata)

grotāc, grolcā m malo drveno vjedro (ima i provišlo) za grabljenje vode (u kućanstvu); v. pôsude, sûdi

grotôm, -tâma m drobno kamenje; žalo pri moru s krupnijim kamenjem (Ako je manje kamenje, onda je pîsak; ako je sitno, onda je jarîna; ako je posve sitno, onda je salbûn ili sarbûn.)

grozdenjâča, -e ž 1. vrst pšenice; 2. prsten izrađen poput grozda; v. šenica, ūitarice, pârsten

grôzje, -o sr grožde

grûb, grûbo, grûbo (odr. grûbi; predik. grûb, grûbâ, grûbo) ružan: Grûb je kakô nôć, nevêra, jâval.

grûbo, pril. ružno, neugodno: Grûbo mi je siđit na ovôj trupiċi.

grubôn, -bâna m ružan čovjek

grubûhan, -hno (predik. -hna), -hno ponešto ružan

grubûja, -e (G pl. grubûj/grubûjih) ž ružna ženska

grûda, -e (G pl. grûd/grûdih) ž komadi izgnječena tijesta, gline, zemlje, snijega

grûdot, -on nesvrš. praviti grude (od tijesta)

grûdot se, -on se nesvrš. nabacivati se grudama snijega

grûhnut, -nen svrš.; v. grôhnut

grûhot, -on nesvrš. drmati: Mûl kal grê grûho; v. izgrûhot

grûj, -a m vrst jeguljaste ribe. Isto: ūgor; v. angûja

grûnda, -e ž namrgodeno lice s inata i srdžbe: Obîsi je grûndu.

grundôl, -dôlâ m streha na krovu kuće

guba, -e ž 1. pamučna tvar koja se pali iskrom iz kremena; v. ognjišće; 2. guba (bolest): Gûba te smëla (kletva)

gubiš, -bišâ m gubitak

guc, -a m brod s āšton na provi i na krmi; v. kajîć; brôd

guceaj, -a m ono što se odjednom proguta; gutljaj: Pôpi son guceaj vînâ.

gucât, -cân nesvrš. gutati; v. guđat, pogucât, prigucovât

gûća, -e (G pl. gûć/gûćih) ž od vune pletena maja: Težôci i liti, zâral pôta, nosidu gûću.

gučāt, -čōn nesvrš.; v. *gucat*

gučišnjok, -a m zadnje debelo crijevo u tijelu (mjesto *guzišnjok*)

gučōn, -čāna m jednjak: Čapā(t) ču te za *gučōn*.

gūda, -e (G pl. *gūd/gūdih*) ž prasica, krmača; v. *gūdāc*

gūdāc, *gūlca* (G pl. *gūdoc/gūlcih*) m prasac, svinja

gūde, -eta m isto što *gūdāc*

gudēj, -dējā m zlata mara ili drugi slični tvrdokrilci

gudejuša, -e (G pl. *gudejūš/gudejūših*) ž manja vrst gudeja, zlate mare, ali runjava

gūdica, -e (G pl. *gūdic/gūdicih*) ž dem. od *gūda*

gudīn, -a m malo prase, mala svinja

gūdit, *gūdin* nesvrš. 1. svirati u gusle; 2. puštati glas "gu" (o svinji)

gūjā, *gujē* (G pl. *gūj/gūjih*) ž zmija (Vrsti *gūj*: *biloška*; *huhorica*; *kravosac*, *pečatina*; *pōskok*; *smričalina*; *užak*)

gūjina, -e i *gujina*, -e ž naziv za rod gmazova; fig. velika ljuta *gūjā*

gulčic, -a m dem. od *gūdāc*

gulišnjok, -a m; v. *gučišnjok*

gūlit, *gūlin* nesvrš. iskorjenjivati (npr. travu); guliti (npr. kožu)

guljavina, -e ž; v. *guljevina*

guljevina, -e ž strnište i sve što se trave ili zelja guli pošto se posrpa ili pobere; trava, povrće izguljeno (ne košeno).

gūmina, -e (G pl. *gūmin/gūminih*) ž debeo konop za velike brodove; v. *libōn*, *konop*

gundovōj, -vōjā m vrst tvrdokrilca što valja balegu (U balegu unese jajašca, pa je zaobli u kuglicu i valja.)

gūndula, -e ž vrst malog čamca s ravnim dnom, gondola. Isto: *cātarā*; v. *patāna*, *brōd*

gūnj, *gūnjā* m bijelj, biljac

gūnjāc, *gūnjca* (G pl. *gūnjoc/gūnjcih*) m; v. *gūnj*

gunjurlat, -lōn nesvrš. gundai, mrmljati

gurije, pril. kompar. od gore

gūrit se, -in se nesvrš. zbijati se; lijeniti se i maziti se (osobito o djitetetu kad se lijeni u krevetu, i o živini koja bi htjela da je tkogod tetoši); v. *izgūrit se*

gustārica, -e ž staklena bočica koja ima ručicu i dug nosak (služi za vodu i vino kod mise)

gustīrna, -e (G pl. *gustiron/gustīrnih*) ž čatrinja, zidana cisterna

guščāvina, -e (G pl. *guščāvin/guščāvinih*) ž položaj gdje je šuma gusta: guštara

gūščer, -a m l. gmaz; 2. pruga mišica na vratu: *Sāpe me je gūščer* (kad je od prehlade vratnih žila teško okretati glavom zbog boli)

gušmāt (se), -mōn (se) nesvrš. gužvati (se): v. *izgušmāt, izgušmējāt (se)*: *Bōjo se rōba ne gušmō.*

gūta, -e ž i *gūti*, -ih m pl. ulozi, guta, podagra: *Čapāli su ga gūti.*

gūtlit, -in nesvrš. krpiti loše (kao na mrtvacu), kako mu drago nešto činiti; v. *zagūtlit, izgūtlit*

gūtolit, -in nesvrš.; v. *gūtlit*

gūzāt (se), *gūzon (se)* nesvrš. na stražnjici se micati, okretati, ljuljati. (Prenosi se i na drugo: *Zūb se gūzo. Rēp se gūzo. Brōd se gūzo*); v. *tantagūzāt*

guzica, -e (G pl. *guzīc/guzīcīh*) ž stražnjica

gūzina, -e ž čovjek debelih stražnjica

guzišnjok, -a m stražnje crijevo; v. *gulišnjok, gučišnjok*

gvāča, -e (G pl. *gvōc/gvācīh*) ž na živoj kokoši (peradi) kesa ispod vrata

gvāča, -e ž želudac u kokoši i ptica

gvaštapaniča, -e (G pl. *gvaštapanīc/gvaštapanīcīh*) ž žohar

gvatāt, -tōn nesvrš. proždrljivo, pohlepno, naglo jesti, gutati; v. *nagvatāt se, nagvātot se*

gvōzd, *gvōzda* m željezo, gvožđe

gvozdenjāča, -e (G pl. *gvozdenjōč/gvozdenjāčīh*) ž posuda od gvožđa, željeza

gvozdūn, -dūnā m lopta od željeza

gvōžje, -o sr gvožđe, željezo

gvožjurina, -e (G pl. *gvožjurīn/gvožjurīnīh*) hrpa stara gvožđa

hāja, -e ž haljina, halja uopće

hājak, -a m umnjak (zub); v. *kājak*

hāknut, -nen svrš. dahnut na nešto, u nešto

hākot, -on nesvrš. hakati na nešto, dahom duhati u nešto (ne puhati)

halā, -lē ž 1. gnus; 2. zao duh; opako čeljade; 3. nesreća: *Halā te odnīla*. Kojō je tō *halā* u tēbi. Bižī kakò da ga *halā* nosi.

halabūka, -e ž velik štropot; velika buka

halabūra, -e m i ž čeljade naglo, nepromišljeno, ljuto, koje viče ili brzo i nesmotreno radi, koje uzrokuje smutnju

halamōnski, pril. neredno, nesmotreno: Ovo je učinjenō *halamōnski*.

halōč, -lōčā m čovjek nesretan

hāmati, -tih m pl. dobit na pozajmljeni novac, kamata

hāmatnik, -a m onaj koji daje novac na kamate

hambōr, -bōrā m skladište; v. *pohambōrit se*

hāmeton, pril. hametice, potpuno

hamōn, -māna m nadimak od tur. riječi aman

hāmot, -on nesvrš. čupati, derati, guliti, kidati neredno: Ne hāmoj zēje u vārtlu, nēgo ga sōmo progūl; v. *pohāmot*

handorōvica, -e ž 1. zemljište koje je pokriveno *handrōčjen*, tj. dračjem; 2. (*Handorōvica*) u Brusju mala udolina na sjevernoj strani sela ispod predjela koji se zove Šiberija

handrāčišće, -o sr trnjak; trnište

handrāčje, -o sr; v. *handrōčje*

handrōčje, -o sr spičje, dračje po zemlji ili u gnoju; v. *strabročje*

hanšīja, -e ž bič od konopa na okovanu držalu i s nekoliko metalnih vitica kojima se plaše konji i muli

hanžōr, -zōrā m velik nož, bodež

hānjula, -e (G pl. *hānjul/hānjulih*) ž zavojka koju navuče težak (kopač) na nogu do koljena da mu dok radi u polju ne uđe zemlja u cipele i da ne ognusi hlače. Veže se ispod koljena, a jezičcem pokriva cipelu: Ako nī *hānjul* na nogōh, šporkōš gāče i postoli pūni zemjē.

haramine, -ih i *haramîn* ž pl. objed ili zakuska u kući mrtvaca prigodom smrti: karmine

hărdot, -on nesvrš. nemilo harati; nemilo kidati; nesmotreno udarati; v. *pohărdot*, *ishărdot*

harkâ, -ě ž čin hrkanja; čeljade koje hrče; v. *harkât*

harkât, -kôn nesvrš. tjerati silom i uz zvuk katar iz nosa u usta, ili iz grla; hrkati u snu; v. *hôrkât*, *härknut*

härknut, -nen svrš. istjerati silom katar iz sebe; v. *harkât*

hărkot, -on nesvrš.; v. *harkât*

harkötina, -e (G pl. *harkötin/harkötinih*) ž sluz koja se hrkanjem izbací (iz grla) ili pljune pošto je kašljem istjerana iz pluća; v. *harkât*

harmēdat, -mēdon nesvrš. više bolježiv nego zdrav biti i tako se držati i vući; kuburiti (u zdravlju).

harmēdina, -e (G pl. *harmēdin/harmēdinih*) ž meso od svinje; v. *prajđevina*

harōč, -rōčâ m namet, harač

harōčit, -rōčin nesvrš. utjerivati što teško kao harač turski

harôl, -rôlâ m široka vreća (od kostrijeti): *Požor bi pûn harôl.*
Nasrô bi pôl harôlâ.

haromine, -mîn/minih ž pl. karmine: *Nî haromîn nî vêc u Brûsju.*

hart, *harta* m hrbat: *Pôj ti nistarmon, a jôc éu po hartu.*

hăštrit, -in nesvrš. harati; nemilo sjedi (kljaštriti); v. *hlăštrit*, *ohăštrit*

hèznut, -nen svrš. ošinuti; ne teško udariti; v. *ohèznut*

hîb, -a m hljeb

hibac, -a m mala glava kruha; v. *hîb*, *krûh*

hîknût, *hîknen* svrš. naglo provaliti, provreti, šiknuti

hînko, -ota m previjanac, lukavac

hînüt, *hînen* svrš.; v. *hîknût*

hînjäc, *hînjeca* m muški koji se pretvara

hînjit se (što), -njin se (što) hiniti: *čâ mi se tôte hînjiš* (reče se odraslu djetetu kad nizašto plače)

hinjuša, -e (G pl. *hinjuš/hinjuših*) ž 1. vrst male ribice;
2. ženska koja je himbena

hitit, -in svrš. baciti: *Hit kitu na pūt - nōće se ko ēe je povuć* (tj. glasina, obično lažna, lako se potajno širi).
Hiti je kāmik, a sakri je rūku (tj. potajno je nešto opravio).
Lozā je hitila kakō vōrbā. Hiti je nō nje arjōv glōs (tj. oklevetao je)

hitivot (se), -von (se) nesvrš. bacati (se): *Nemōj se hitivot* (Ne hitivoj se) stiňjen jer ēeš komugōd razbit glōvu.

hitot, -on nesvrš. bacati: *Niko ne hito mriže.*

hizot, -on nesvrš. hitati se stražnjim nogama (o mulu, magarcu itd.); ritati se

hjib, -a m; v. *hib*

hladat se, -dōn se nesvrš. odmarati se, uživati u hladu ili kupanju: *Oł svēca se hladōmo na dvōru pōl smōkvu, a mlādost po vāloch.*

hladēnac, -dēnca (G pl. *hladēnoc/ t'adēnecih*) m bunar hladne vode

hladišće, -o sr od sunca zasjenjeno, zaklonjeno mjesto

hladolēža, -e m i ž lijeno stvorene koje neće da radi

hladolēžat, -lēžon nesvrš. ljenčariti (u hladu ležati); ništa ne raditi; stajati bez posla: *Hladolēžoš kakō pās na fōrskoj pijāci.*

hladolēžo, -ota m lijenčina

hlahliščat se, -hlīšcon se nesvrš. živo i sitno se smijati (za razliku od grohotom). *Dalekō se nīdir hlahlišču dīkmāni* (Stih P. Dulčića iz pjesme: *Māslina na pūtu*)

hlatamatat, -tōn nesvrš. iter. od *hlāmot*

hlāmot, -on nesvrš. visjeti mlohavo, nespretno: *Odiča na tēbi hlāmo kakō na martvacū. Jidro hlāmo: nī vitra. Ne hlāmoj životōn kakō hlōndavina.*

hlandolēžat, -lēžon nesvrš.; v. *hladolēžat*

hlāp, *hlāpa* m 1. morski rak poput jastoga, ali boje tamnozelene (a ne crvene); 2. ljudeskara neredna, prosta držanja; izješa.

hlāpast, -o (predik. -a), -o proždrljiv; koji puno jede

hlapat, -pōn nesvrš. naglo (pohlepno, proždrljivo) jesti: *Hlapō kakō pās.*

hlapnjā, -ē ž mimički i zvučno (osobito u živine) izražena žudnja za pićem ili hranom

hlāpnut, -nen svrš. naglo pojesti; v. *hlapat*

hlāpot, -pon nesvrš.; v. *hlapat*

hlāščot, -čon nesvrš. davati zvuk što ga čini u hodu noge s vodom u cipeli

hlāščot se, -čon se nesvrš. gnušati se, zamazati se

hlāščit, -in nesvrš.; v. *hāščit*

hlīnka, -e ž vrst ribe od dna; v. *hlōndavina*

hlīpot, -pjen nesvrš. 1. teško disati od umora; 2. davati lagani glas pohlepe za nečim (o mulu ili magarcu): *Hlīpje kako tovōr za ugōton* (tj. pun je požude)

hlōbut, -a m stvar blibava bez određena oblika: *Na njemu stoji rđba kakò hlōbut.*

hlōbutast, -tāsto (predik. -tāsta), -tāsto koji nereditno robu na sebi nosi

hlōd, -a m hlad: *Targačice tārgojte ga hlōdon...* (iz nar. pjesme)

hlōdit, *hlōdin* nesvrš. hladiti: *Hlōdit zūbe = govoriti utaman, nepametno. Ne hlōd zūbe! Čā hlōdiš zūbe za ništa!*

hlōndavina, -e ž vrst ribe od morskoga dna, *divjō riba*, *riba ol salbūnā*. To je: *rāža*, *pās*, *māška*, *hlīnka*, *gōlub*, *volina*, *gar-dobina* ili *hudobina* ili *divjō škarpiṇa*, *misec* ili *tambūr* ili *tōrba*, *tarnjāča*, *rōmb*, *barākula*, *švōja* ili *list*, *oštrūja* ili *gēra iz dubinē*, *sōkol* ili *sklat*, *štanjūn*, *sābja*, *divjī miš*, *šiba*, *lampūga*

hlōnjā, *hlōnjē* ž ženska koja se nereditno nosi

hlōnjat se, *hlōnjon se* nesvrš. dangubiti; bez posla se potucati

hlōnje, -eta m lijenčina; danguba; smucalo

hlopāt, -pen nesvrš. lagano prodirati, strujiti kroz vrata ili prozor u zatvorenu prostoriju (o dahu vjetra, strujanju zraka): *Odonde hlopē.*

hlōšča, *hlōščē* ž osobita volja, želja, pohlepa: *U hlōšči mi je* (tj. u volji mi je, u velikoj želji)

hlūšča, -e ž ženska zapuštena; zamazanica; odrpanica

hmēt, -a m kmet

hmūčák, *hmūjka* (G pl. *hmūčok/hmūjkih*) m jaje koje hmuta (jer se u njemu začelo pile ili jer je pokvareno)

hmūtalina, -e (G pl. *hmūtalin/hmūtalinih*) ž i m čeljade na kojemu meso hmuta kao u mijehu; v. *pohmūtnica*

hmūtnica, -e (G pl. *hmūtnic/hmūtnicih*) ž pilo od svježeg mlijeka i (cijela) vina

hmütot, -ton nesvrš. mijehati, tući, tresti tekućinu u zatvorenu sudu, mijehu, staklenci i sl. (ponajviše da se sud opere); v. brambulât

hmütot se, -ton se nesvrš. bibati se (o tekućini); klimavo ići (o čeljadetu): Hmuto se kad grē kakō voda po kopānji.

hnjät, hnjön nesvrš. drijemati; v. hñnjät

hōbot, -a m (velika) muška hobotnica

hobötnica, -e (G pl. hobötnic/hobötnicih) ž vrst morskog mekušca (muški je hōbot)

hodac, holeč (G pl. hodoc/holcīh) m onaj koji brzo hoda

hodinica, -e ž; v. hodunica

hodinić, -a m; v. hodunić

hodit, prez. grēn, grēš, grē, grēmo, grētē, grēdu; imper. hod i hōl, hōmo, hōte i hōlte nesvrš. hoditi, ići: Hōd/hōl tř, dōču jō (reče se o lijenčini, jer on drugoga pušta da krene za poslom, a sam oteže da se posla prihvati). Hodimo = Hod' simo, dodí!

hodunica, -e (G pl. hodunic/hodunicih) ž žensko dijete koje je počelo samo hodati

hodunić, -a m muško dijete koje je počelo samo hodati

hoftina, -e ž komina od grožda; v. hostina

hōkät, hōkon nesvrš. dahtati

hōknut, hōknen svrš. dahnuti

hōl, holte, imper. od hodit, hodi, hodite; idi, idite: Hōl dōma, drōgi.

hōmo, imper. od hodit hodimo, hajdemo, idimo

homuhät, -hōn nesvrš. truniti, otrunjivati lišće od stručja, napose kod ružmarina; v. ohomuhät, čemušät, čemujät

hōmul, -a m suho lišće; v. pelühje

homulit, -lin nesvrš. vrlo loše i nerедно nešto raditi

hōmut, -a m spičje; dračje; v. handrōčje

hōrkät, hōrčen nesvrš.; v. harkät

horugva, -e ž zastava (Gundulić u "Osmanu" ima korugva.)

hostina, -e (G pl. hostiñ/hostinh) ž ono što ostane kad se orune zrna s grozda

hostūja, -e (G pl. *hostūj/hostūjih*), ž voćno stablo s crnim bobicama, a u njima velika koštica i malo mesa; v. *koščela*

hotīnje, -o sr htijenje; zahtjev: *Svē čini po svojēn hotīnju.*

hōz, hāza m ploča na ledima čovječjim povrh stražnjice između slabina, bokova, što se zovu i *bočina* (pl.) i *taščebōke*: *Zabolilo ga je u hōzu/hāzu.*

hrāg, -a (G pl. *hragōv/hrōzīh* i *hrōzih*) m vrag (eufemizam): *Biži kākō hrāg ol tamjāna, ol kāršćene vodē. Kakō da je hrāgu utěka is ūdice* (tj. opak je). *Hrāže, nā ti gāče!* (tj. ispričanu zgodu nije moguće vjerovati. - Uzeto iz jedne mornarske priče); v. *sotona*

hrastoviňa, -e (G pl. *hrastoviň/hrastovinih*) ž hrastovina: *Nōjbōje su dāske od hrastovine.*

hrēb, hrēba (G pl. *hrēb/hrēbih*) m trupac posječena stabla, u zemlji ili izvan nje, s dijelom korijena: *Hrēb od māsline. Nalōž tō hrēb!*

hrebjē, -ō sr zbirna imenica od *hrēb*: *Nalōž tō hrebjō.*

hrelāt, -lāto (predik. *-lāta*), *-lāto* krilat

hrelō, -a (G pl. *hrēl/hrēlih*) sr 1. krilo u ptice ili peradi: *Ôn je na hrēlih* (tj. pripravan je da poleti, da pode brzo, jedva čeka); 2. riblja peraja; 3. rub laticе željeznog dijela motike: *Kopāt na hrelō* = slabo, površno kopati

hrepčić, -a (G pl. *hrepčić/hrepčićih*) m dem. od *hrēb*

hrinjast, -o (predik. *-a*), *-o* koji prisilno poplakuje i pritom se tužaka; v. *hrinjiti se*

hrinjiti se, -njin se nesvrš. prisilno poplakivati i tužakati se (o razmaženu djetetu): *Hrinjiš se kakō blūlka.*

hrinjkot se, -on se nesvrš. iter. od *hrinjiti se*

hripālina, -e (G pl. *hripālin/hripālinih*) ž i m onaj koji hriplje (posprdno): *Nāša Mōrā hripje kakō stōro hripālina; v. hripāt*

hripāt, hripjen nesvrš. puštati oštar glas iz prehladenih pluća; teško disati uz "sviranje" u plućima: *Ôn hripje kakō stōro ovčā.*

hripāvac, -pōvca (G pl. *hripōvoc/hripōvcih*) m kašalj hripavac, veliki kašalj (osobito u djece); v. *hripāt, kukuričāvac*

hripāvica, -e (G pl. *hripāvic/hripāvicih*) ž hripanje od kašlja: *Čapāla ga je hripāvica.*

hripāvina, -e (G pl. *hripāvin/hripāvinih*) ž teško disanje uz "sviranje" iz pluća

hripeji, *hripējih* m pl. šupljine u nosu dublje u unutrašnjosti

hrōg, -a m vrag (eufemizam); Isto: *hrāg* i v. *sotona*

hrōnit, *hrōnin* nesvrš. 1. hraniti; 2. spraviti na mjesto za čuvanje od pogibelji: *Hrōni son pineze nā siguro. Hrōni se (pōse) po pūpcima* (tj. prebire za jelo ono najbolje i najslade)

hropāt, *hrōpjen* nesvrš. teško disati i krkljati: *Ôn hrōpje kakō da umire.*

hrōpit, *hrōpin* nesvrš. grubo srtati riječima na koga; v. *nahrōpit*, *hrūpit*

hrōpot, -a m glas koji u tešku disanju izlazi kroz usta i nos; v. *hropāt*

hrōspov, -o (predik. -a), -o hrapav: *Hrōspov je kakō borōvo kōra.*

hrōznica, -e ž na mašklinu plosnati dio; v. *maškīn*

hrūbit, *hrūbin* nesvrš. zubima nešto tvrdo (uz lomljavu i kršenje toga) drobiti, gristi: *Hrūbiš tū kōru krūha kakō mūl prūće.*

hrūpov, -o (predik. -a), -o hrapav

hrūpovac, -vca (G pl. *hrūpovoc/hrūpovcih*) m čovjek hrapava lica

hrūst, -a m vrst tvrdokrilca; hrušt

hrūstot, -ton nesvrš. žvakati tvrdnu hranu da se čuje hrskanje; hrskati: *Hrūstoš kōru krūha kakō mūl prūće.*

hrustit se, *hrustīn se* nesvrš. gaditi se; grstiti se

hrūstula, -e (G pl. *hrūstul/hrūstulih*) ž meko pofrigani na razne načine smotani kolačići, a učinjeni od jaja, mlijeka, šećera i bijela brašna (Izriče se više u pluralu.)

hrūščit, *hrūščin* i *hruščīn* nesvrš. sitnu i tvrdnu hranu mrviti pod zubima da se lomljava i vani čuje: *Ovi krūh hruščit kakō salbūn.*

hubōtnica, -e ž; v. *hobōtnica*

hūde, -eta m kučak, pas: *Opāreno hūde hlōdnu pūru hlōdi* (poslovica); v. *kūžák*

hūd, *hūdo*, *hūdo* (odr. *hūdi*; predik. *hūd*, *hūdā*, *hūdo*; kompar. *hūji*, -o, -e): zao, opak

hudilica, -e i *hudilica*, -e (G pl. *hudilic/hudilicih*) ž žena koja sebe i druge uvijek hudi (tj. tuži se na nešto)

hudit, -in nesvrš. tužiti se na koga, kuditi

hudit se, -in se nesvrš. tužiti se na sebe

hudobā, -ě (G pl. *hudōb/hudobīh*) ž i m vrag; v. *sotona*

hudobina, -e ž vrst ribe od dna; fig. rugoba, gad; v. *hlōndavina*,
gardobina

hudobīnjok, -a m vragolan

hūhor, -a m roščić ili vrst grive na glavi živina

hūje, pril. huđe, opakije, rđavije: Čā tūje - tō hūje.

hūhorica, -e ž vrst zmije koja ima *hūhor* (roščić) na glavi;
poskok; v. *gūjā*

hūji, -o (predik. -a), -o kompar. od *hūd*, huđi, opakiji, rđaviji

huka, -e ž mukao zvuk vjetra (oluje), valova itd.

hūkāt, *hūčen* nesvrš. 1. dahom iz rastvorenih usta puhati (npr. u
ruke, u prste da se zgriju od studeni); 2. teško i tužno
uzdisati: Tiž ūvik *hūčeš* svojū nevdju; 3. šumiti od olujna
vjetra

hūlit se, *hūlin* se nesvrš. napinjati uši i uopće se razdraživati
(osobito živine); v. *čūlit*, *načūlit*

huncūt, -a (G pl. *huncūtov/huncūtih*) m nitkov

huncutarija, -e ž nepodopština

hūnderit, -rin nesvrš.; v. *hündrit*

hündrit se, -in se nesvrš. mrgoditi se, mijenjati se na gore:
Vrime se *hündri*.

hūnkot, -on nesvrš. 1. pognute glave raditi; mnogo se mučiti
radom; 2. iz nosa govoriti

hūnjāt, *hūnjon* nesvrš. drijemati; v. *hnjāt*, *kunjāt*, *kjāt*

hunjāvica, -e ž vrst prehlade: Čapăla ga je *hunjāvica*.

hūrlit, -in nesvrš. žurno trčati; hrliti (ponajviše se upotrebljava
u participu): Olhōdi *hürled*.

hūstot, -on nesvrš. 1. polagano (i manjom silom) žvakati što je
meko; 2. fig. isprekidano govoriti: Govōr čōro: ne *hūstoj*
beside; v. *ishūstot*, *pohūstot*, *nahūstot*

hūštra, -e (G pl. *hūštor/hūštrih*) ž 1. britva, brijača; 2. ljuto,
oštro čeljade nagle čudi, naročito žensko

hvāstot, -on nesvrš. žvakati hranu, ali nerедно otvarajući usta
da čak iz usta izlazi hrana, navlastito tekućina od hrane:
Mūl *hvāsto grōzje* u kōci i svē mu iz rīla cīdi; v. *ishvāstot*,
pohvāstot

i (ponovljeno: *iiii...*), uskl. koji znači: obilato, mnogo čega
ī (ponovljeno *iiī*), uskl. ih, otkad

īcī, īerē (pl. N *ċere*, G *ċér/ċerih*, D *ċerōn/ċerāmi/ċerima*) ž kći:
Dī je pūno ċér mālo dōjde ċerōn za dōtu. Isto: ċī īdrit, -drin nesvrš. ploviti jedrima, jedriti; v. *jīdrit ifišāt, -on nesvrš.*; v. *infīšāt*

īga, -e ž; v. jīga

īgica, -e ž; v. jīgica

igrāvac, igrōvca (G pl. *igrāvoc/igrōvcih*) m igrač (na karte, novice): *Igrāvac ništā neimāvac* (poslovica)

īk, prijedl. k, ka: Grēn īk tēbi.

īličō, -čēsa zamj..išto: Vāze bi kāl bi mi tō īličemu slūžilo.

īlikad, pril. ikad; kad god; ma bilo kad

īlikako, pril. ikako; bilo kako

*imat, īmon nesvrš. imati: Oni imāju/imodu svēga do tičjega mlikā.
 īmo zlōtne rūke: ċā očīma vidi, tō rukāmī učini.*

*imbagutit (se), -tīn (se) svrš. smesti (se); zaprepastiti (se):
 Nesriča svākoga imbaguti.*

imbaracāt (se), -cōn se svrš. upasti u blato. Isto: imbaratāt (se)

imbaratāt (se), -tōn (se) svrš.; v. imbaracāt (se)

*imbazdāt, -dōn svrš. narijetko prošiti; fig. zasnovati nacrt,
 izraditi u glavnim crtama; v. basdāt*

imbazdit, -dīn svrš.: v. imbazdāt

imboškamēnat, -mēnta m; v. imbuškamēnat

imbōzd, -a i -bāzda m prošivanje

*imbregāt, -gōn svrš. svezati, ščvoriti više stvari zajedno:
 Napārt mi ovō tantahōrij na mūlā i krūto imbregōj īs tvojīn
 briemenon.*

*imbrik, -a m zemljana ili gvozdena posuda s noskom za mlijeko
 ili slično; v. posude*

imbūrtit, -in svrš. sve zajedno neredno pomiješati (više o tekućinama); zamiješati nešto (posprdno rečeno); v. krūh, zabūrtit

imbuškamēnat, -mēnta m dio od rebara na provi ili krmi broda koji odgovara cāpulu na rebru usred broda (jer su rebra ili kōrbe na provi i krmi drugačije forme). Reče se i *imboškamēnat*

imōnje, -o sr imetak: *Vēci mu je dūg od imōnjo.*

imperārio, pril. uzrak, uvis: *Kād natrūdiš nōge, īša ih imperārio.*
Od jida je svē hiti(l) imperārio.

imūć, -o, -e (predik. *imūć*, *imūća*, *imūće*) imućan

inakije, pril. drugačije, inače: *Jō ēu ti rēč īnakije* (tj. opominje da će drugačije, tvrđe, grublje reći, postupiti)

īnakiji, -o (predik. -a), -e drugačiji

inbūrtit, -in svrš.; v. *imbūrtit*

incurmāt, -mōn svrš. skupiti veči broj ljudi; složiti družinu:
Incurmō sōn dīcu za trībit kamēnje; v. *cūrma*

inčitāt, -tōn svrš. zapeti glavom u oko mreže (o ribi)

inčitōvāt, -tōjēn nesvrš. od *inčitāt*: *Ne dviž mriže dōkli inčitōjū (sardèle).*

īndi, pril. drugdje; drugamo: *U nōs ti je ovāko, a īndi je īnakije.*

indurāt, -rōn svrš. brašnom natrusiti i pržiti (ribu): *Riba se nōjpri indurō, pōk se frigo.*

infetāt (se), -tōn (se) svrš. zaraziti (se); inficirati (se):
Rāna mu se infetāla.

infišāt, -šōn svrš. biti zaljubljen u koga ili što; biti zanesen za kim ili za čim: *Infišōn je ū nje kakō svēti Tōma u prōjca (poslovica)*

ingarbujāt, -jōn nesvrš. postati mutan, mračan, olujan (o vremenu i oblacima): *Nāpodan šōlte se ingarbujālo: nevēra ēe.*

ingarbujōn, -o, (predik. -a), -o mutan, olujan (o vremenu)

ingōrd, -o (predik. -a), -o lakom za čim; proždrljiv

ingordija, -e ž lakomost, škrrost: *Ingordija mūdrost pridobiđe.*

ingordūn, -dūna m onaj koji je lakom za čim; proždrljivac: *U ingordūnā nī ni botūnā.*

ingordūša, -e ž ona koja je lakoma za čim; proždrljivica

ingrupāt (se), -pōn (se) svrš. začvoriti (se), skupiti (se) u čvor: *Ništō mi se ingrupālo u pārsih.*

inkānat, *inkōnta* (G pl. *inkānot/inkōntih*) m dražba, licitacija:
Øl svajbē i nevōđe dōjde se na inkānat.

inkanôtrit, -in svrš. sastaviti, složiti nešto od nedostatna malo vrijedna materijala; v. *skupûsit*

inkantât (se), -tôñ (se) svrš. zaustaviti (se); ukipiti (se); začarati: *Inkantô son ga kakô Šâre* (nadimak u Brusju) *gûjû*.

inkantôn, -o (predik. -a), -o zaustavljen, ukipljen, začaran: *Kâl sôn mu tô rëka, ostô je inkantôn*.

inkapotât se, -tôñ se svrš. obući kaput: *Ti si se inkapotô, a još nî zimeš*.

inkapotôvât se, -tôjén se nesvrš. oblačiti kaput: *Ne inkapotôj se pri vrimena*.

inkârat, *inkôrta* m žbuka. Isto: *inkôrt*

inkartât, -tôñ svrš. ožbukati: *Nôjprî izgrôd, pôk inkartôj*.

inkartôvât, -tôjén nesvrš. žbukati

inkavât, -vôñ svrš. izdupsti

inkordât, -dôñ svrš. ukrutiti; ukočiti: *Rôba se na šušîlu inkordâla od vèlike zimeš*.

inkordôñ, -o (predik. -a), -o ukručen, ukočen: *Onî dikmôñ grê inkordôñ kakô da mu je bija u škinoh*.

inkôrt, -a m žbuka: *U stôrih kûc nî bîlo inkôrta*. Isto: *inkârat*

inkrištât, -tôñ svrš. zapasti u škrapu, procijep, odakle je teško izvući nogu, stvar

inkrođadûr, -dûrâ m vrst ratnog broda na jedra, a kasnije na tambure; v. *brôd*

inostrôñac, -õnca m stranac

inpicât, -côñ svrš. izazvati; podbosti riječima: *Hrâže, ne inpicôj!*

inpicôvât, -côjén nesvrš. izazivati; dražiti; podbadati riječima: *Tî svêja inpicôjëš rôzgärbu*.

intâčit (se), -in (se) nesvrš. inatiti (se) zadirkujući: v. *zadarcovât*

intemorît se, -rîñ se svrš. zbunuti se; smutiti se; prestrašiti se; zamrijeti: *Kâl sôn vidila gorit görû ispod selâ, svâ sôn se intemorila*.

intrât, -trôñ svrš. ući, naići: *Iskô je ovcù, a intrô je na zmajù* (misli se na ženu)

intrîg, -a m zadjevica

intrigât (se), -gôñ (se) svrš. zadjeti (se), uplesti (se)

intrigōvāt (se), -*gōjēn* (se) nesvrš. zadijevati (se), upletati (se): *Ne intrigōj se u tūje poslē.*

intrōda, -e ž ljetina (ponajviše o vinogradima)

intrōvāt, -*trōjēn* nesvrš. ulaziti, nailaziti: *Jō u tē poslē ne intrōjēn.*

injul, -o (predik. -a), -o jednostruk; tanašan; slab: v. *unjul*

is, prijed. s, sa: *Hōd is nāmin* = hodi sa mnom. *Is kīn si se ono razgovōrāla?*

isagnāt, -*nōn* svrš. na živini prenijeti sve do kraja: *Kāl bi tovāri zapovīdāli*, ne bi se nikad jemātva *isagnāla* (poslovica)

iscōngovit, -*in* svrš. izblatiti se

iscōngovot, -*on* svrš.; v. *iscōngovit*

iscūcot, -*on* svrš. isisati; v. *cūcot*

isfafinjāt, -*njōn* svrš. brzo izvući, istražiti, premetati što je bilo skriveno, spremljeno; v. *fafinjāt*, *zafafinjāt*

isfaldāt, -*dōn* svrš. ispregibati, napraviti pregibe: *Hōl mi pomōz isfaldāt lancūnē*; v. *faldāt*

isfarāt, -*rōn* svrš. krupno samljeti (npr. kukuruz žrvnjima); v. *farāt*

isfošalāt, -*lōn* svrš. iskopati u zemlji prokop, rov (za sadnju loze)

isfrīgot, -*on* svrš. ispržiti na ulju: *Riba se nōjbōje isfrīgo u parsūri.*

isfrižāt, -*žōn* svrš. izbrazditi; izgrepsti

ishārdot, -*don* svrš. isharati, iščupati; v. *hārdot*

ishītit, -*in* svrš. izbaciti: *Ishītilo se kakō vōrbā.*

ishītit se, -*in se* svrš, sjetiti se, dohititi pameću: *Biš virovola: nīsōn se na tō ishitila.*

ishōd, *ishōda* m izlazak; ishodište; istok

ishōdilišde, -o sr prostor pred kućom i okolo kuće za obiteljsku i gospodarsku porabu

ishōdnji dōn, *ishōdnjega dnēva* m obljetnica smrti

ishōmulit, -*lin* svrš. učiniti, uraditi loše, rđavo: v. *hōmulit*

ishūstot, -*ton* svrš. 1. ižvakati; 2. izgovoriti s prekidima; v. *hūstot*

ishvăstot, -on svrš. ižvakati hranu do slinavosti; v. *hvăstot*

iskanculăt, -lōn svrš. izvaditi sudom vodu iz bunara, *gustirne*:
Iskanculōj mi sić vode!

iskăpit, -in svrš. oslabiti od glada ili druge nevolje; v. *isko-pisit*

iskarcat, -cōn svrš. istovariti

iskarcōvăt, -cōjēn nesvrš. istovarivati

iskarnji, -o, -e iskonji, bliži

iskarpūcăt, -pūcon svrš. rđavo, loše iskrpati

iskăškovit, -in svrš. blatom zamazati; v. kaška

iskăt, išćen nesvrš. tražiti, iskatiti: *Išće zlo nă pineze.*

iskečit, -kečin (nešto od koga) svrš. teškom mukom *istrgnuti*, dobiti, izvabiti: *Jedvà son dûg od njëga iskeči.*

iskipit, -kipin svrš. iscijediti: *Jăstogu je iz slomjene nogë sve mëso iskipilo.*

iskisnut, -nen svrš. skisnuti (o kruhu)

isklapatăt, -tōn svrš. od klapot, istući, iskucati; izbrbljati, izblebetati

isklapatăt se, -tōn se svrš. potući se; fig. izbrbljati se

isklăpot, -on i -pjen svrš. istući, iskucati; izbrbljati, izblebetati

isklăpot se, -on se i -pjen se svrš. potući se; fig. izbrbljati se

iskôdit, -kôdin svrš. ući u trag komu; pronaći: *Izgubi son mûle i ne mogu ih iskôdit.*

iskopăt, -pōn svrš. iskopati; tajnu ispitivanjem doznati

iskopisit, -pisin svrš. izlinjati, sasvim propasti u tijelu; fig. svenuti od čeznuća; v. *kopisit*: *Vâs je od nevoje iskopisi: nî ga slôv. Iskopisila son čà te nî.*

iskopôrcit se, -pôrcin se svrš. pasti i izvrnuti se; v. *kopôrcit se*

iskorubăt, -bōn svrš. izgladiti

iskosit se, -sîn se (na koga) svrš. napasti koga surovim riječima. Za svâku se mõlu (stvõr) nô me iskosîš.

iskrénut, -krénen svrš. iz suda suhu stvar isuti, izvrnuti; v. *prikrénut*

iskrepenit se, -nī̄n se svrš. smrznuti se
ismantāt, -tō̄n svrš. ošamutiti; izgubiti ravnotežu; fig. zaluditi
koga. Isto: *smantāt*

ismantōvāt, -tō̄jē̄n nesvrš. od *ismantāt*

ismēčit, -mēčin svrš. zgnječiti: *Dī je tī muškardīn, jō ču mu iſmečit klobuk.*

isbōčit, -in svrš. suočiti, staviti obraz u obraz

ispacugāt, -gō̄n svrš. učiniti, napraviti stvar male vrijednosti;
v. *pačugāt*

ispajdušit se, -dūšin se svrš. pustiti (potajno) iz stražnjice
neugodan vjetar

ispapuščit (se), -puščin (se) svrš. isprazniti djelomično što je
bilo napeto od punine; smežurati se: *Ispapušči se je kakō sūho smokva*; v. *papuščit*

ispārčit, -in svrš. izbočiti, isturiti: *Ispārčila je pārsi i guzicu*; v. *pārčit*

ispārit se, -in se svrš. sav se opariti

isparvice, pril. s početka, u početku

ispasarāt, -rō̄n svrš. zaprljati, zamazati: *Ispasarō si cīli veštīt*;
v. *pasarāt*

ispastročāt, -čō̄n svrš. pokvariti, upropastiti: *Brijōč ti je ispaštrocō lazarinu.*

ispēčit se, -pečin se (na koga) svrš. iskriviti usta i oči (na
koga) s porugom; v. *pēčit*

ispēskot, -kon svrš. sporo učiniti, loše napraviti nešto

ispēstāt, -pēston svrš. istući šakom; v. *pēstāt*

ispeštāt, -tō̄n svrš. učiniti udarcem, pritiskom stvar plosnatom;
spljoštiti, zgnječiti.

ispināt, -nō̄n svrš. presahnuti od žive želje, čežnje, žudnje:
Ispināla son: hočeš mi dōč; v. *pināt*

ispīrit, -pīrin svrš. izduhati oganj u začetku, raspiriti

ispirlitāt (se), -līton (se) svrš. iskititi (se) pretjerano, ki-coški; v. *pirlitāt*

ispjūcot, -con svrš. ispljuvati; v. *pjūcot*

ispjūhnut, -pjūhnen svrš. iz zatvorenosti u podobi vjetra izletjeti: *Mēzgrā je ispod kōžice od grōzjo ispjūhnula. Mīna je ispjūhnula* (tj. nije eksplodirala)

ispjuskot, -on svrš. dati komu pljusaka, ispljuskati

isplahinat, -nôñ svrš. pitomu živinu nezgodnim postupkom divljom učiniti, isplahiriti: *Isplahinô si mi mlôdega mûlâ*; v. *isplashinat*

isplahirît se, -hîrin se svrš. plahim postati; v. *plahirît*

isplanjât, -njôn svrš. izblanjati; v. *planjât*

isplašinat (se), -nôñ (se) svrš. strah zadati; plašljivim postati; v. *plahirît*

ispleskot (se), -kon (se) svrš. 1. ispljeskati, izudarati blago rukom po golom tijelu: *Mât isplësko dîtè po gôloj guzici*; 2. ispljeskati se (rukama od oduševljenosti)

isplokât, -plôkon svrš. brzo isprati, isplahnuti; v. *plokât*

isplönjât, -plöñjon svrš. isplasnuti, smanjiti obujam; v. *plänja, plönjât*: *Isplönjâlo ti je tustilo.*

isplôskat (se), -plôskon (se) svrš. ispljuskati (se) s puno vode: *Onâ môlo ti se je svâ isplôskala.*

ispôškot, -on svrš. potrošiti na dobro jelo; v. *pôškot*

isprasât, -sôñ svrš. učiniti posao za ruglo, neredno, po *prasâšku* (tj. kao prasac)

ispri, pril. ispred: *Hôd ispri mène.*

isprinevôjke, pril. preko volje, na silu

ispručit, -in svrš. potrošiti sve: *Ispručila bi dôtu svête Ône* (poslovica). *Ispruči bi da imo Ivanića blôgo* (poslovica - Misli se na Matija Ivanića, vođu pučkog ustanka na Hvaru 1510-1514); v. *pručit*

ispručot, -on svrš. istrošiti sve bez potrebe

ispûškot, -on svrš. potrošiti sve (kao iz puške izbaciti, ispaliti); v. *pûškot*: *Ako ispûškoš čà sôñ ti dô, ne dohôd mi nâ oči, vê!*

ispût, -ûjen svrš. iscrpiti tekućinu iz čega; v. *put*

ispuznut, -nen svrš. skliznuti: *Riba vêselo ispuzne iz rukë.*

istaknût, -täknen svrš. izduhati, raspiriti (organj u početku); v. *ogônj*

istančit, -čîn svrš. istanjiti: *Ribor je istandî rôžônj za pëc sardële*; v. *tančit*

istargât, -gôñ svrš. istrugati: *Istargôj tù zagòrinu*; v. *stargât*

istārit (se), -rin (se) svrš. obrisati (se): Istār ruke i dobro se istār po obrazu.

istārknut, -nen svrš. ištrcati, iscuriti: Öči ti ispäle i istärkle (kletva)

istarmät (se), -män (se) svrš. izjesti robu (o moljcima) - izjesti se od nervozna iščekivanja, izmučiti se od brige i strepnje: Svå son se istarmäla čä tè nî.

istegnūče, -o sr izvlačenje broda iz mora na žalo

isteplít (se), -těplin (se) svrš. stopliti (se): Ne mögu zaspät dökli se u postěji ne istěplin.

istōk, -a m prvo točenje dozrela vina iz bačve

istōkät, -tōkon nesvrš. iter. od točit, istakati: Istōkon vīno iz băčve.

istōkät se, -tōkon se iter. od točit, istakati se (reče se ponajviše o vremenu): A vríme se pomälo istōko.

istrančunät, -nän svrš. izgaziti, istlačiti

istrápit, -in svrš. iskrčiti zemlju za sijanje ili sađenje, tráp učiniti u zemlji

istrătit, -tin svrš. potrošiti; v. trătit

istrăbit, -trăbin svrš. istrijebiti, očistiti (npr. nevaljalo povrće da ostane valjano što će se skuhati za jelo); v. trăbit: Istrăb onož zéja, čérce!

istrépot se, -pon se i -pjen se (na koga) svrš. iskaliti bijes (na koga); v. trépot

istrigūcät, -gūcon svrš. iter. od stric, istrici na sitno, ali neuredno

istriskät, -triskon svrš. izlupati, izlemati; v. triskät

istriskät se, -triskon se svrš. izudarati se, premoriti se od teška rada, truda: Istriskó se je maškinajuč tráp.

istrōskät, -trōskon svrš. istjerati; v. trōskät

istrūsit, -trūsin svrš. sve do dna popiti (npr. vino iz čaše)

isvărć, isvărgnen svrš. svrgnuti, svrći: Kakö da ga je mīna isvărgla (tj. neotesan je, surov je). Mül je plahív: isvărće te = mul je plašljiv: svrgnut će te (ako uzjašeš); v. svargnivat

isvărćot, -ćen nesvrš. svrgavati, izbacivati: Kopōč isvărće zemju iz fošolâ.

iš, usklik kojim se tjera kokoš, ovca, koza (ponajviše s dodatkom:
Krepāla!)

išat, *išon* svrš. (imper. *iša* i *išoj*, *išojmo*, *išojte*) dignuti:
iša jidro! Išoj ti kamik!

išat se, *išon* se svrš. dignuti se, uspeti se: *Išo se je na kuvērtu za udit mōž.*

iščetit, -in svrš. pokvariti, oštetiti; iščašiti: *Iščeti son rūku.*

išekat, -kōn svrš. more ili vodu izvaditi, izbaciti iz broda

iškodit, -dīn i *iškōdin* svrš. utjerati novac, dug

iškōdjat, -kōdjon nesvrš. utjerivati novac, dug: *Pojōr i finōnc iškōdjaju/iškōdjodu tāšu po selu.*

išmārdot, -on svrš. gubicom ispremiješati hranu; izgnusiti; fig. pokvariti, zaplesti, izgrditi; neredno učiniti posao; ulagati se u tuđe poslove; neredno nešto govoriti

išovat, -ōjēn nesvrš. dizati

itit, *hoču*, *hočeš* nesvrš. htjeti: *Itila bi da njoj šōra* (tj. šarena koza) *lēže dvō* (tj. želi pretjerano; nije zadovoljna postignutim uspjehom)

īva, -e ž vrst žute trave i cvijeća; v. *trōvā*, *cviče*: *Trōvā īva čint̄ od mōrvā žīva* (poslovica)

ivānovō zēje, *ivānova zēja* sr vrst cvijeća; v. *cviče*

Ivōnjdōn, *Ivōnjdneva* m treći dan Božića, Ivandan

izāda, pril. straga; v. *izōda*

izahodit, -hōdīn nesvrš. izlaziti: *Ne izahōdi kakō ni svēti Gargūr iz korizme* (poslovica). *Računōn*, *računōn*, ma mi ne izahōdi kakō tēbi.

izārnit, -in svrš. izruniti zrnje (s grozda, s klipa). v. *zārnit*: *Svē si mi grōzje izārni.*

izažēt, *izažmen* svrš. pritiskom istjerati tekućinu; v. *izažimot*

izažimot, -mjen nesvrš. pritiskom istjerivati tekućinu (iz rublja u pranju)

izbālit (se), -lin (se) svrš. 1. oblatiti (se); 2. izbrbljati (se); v. *bālit*, *baljigāt*

izbarabanat, -nōn svrš. istući, izlupati; v. *barabon*, *barabanat*
izbarbasat, -sōn svrš. brzo i nejasno izgovoriti, izbrbotati; v. *barbasat*
izbarsajat, -jōn svrš. smrsiti nešto u govoru; v. *barsajat*
izbaškorit, -in svrš. opipati, izgnusiti što; v. *bashkorit*
izbazdat, -dōn svrš. narijetko prošiti; v. *imbazdat*
izbecat, -bēcon svrš. sve pogaziti po mokroj ili prhkoj zemlji;
v. *becat*
izbejunat se, -nōn se svrš. od straha izgubiti razbor; zaprepastiti
se
izbelit, -bēlin (oči na koga) svrš. raskolačiti oči: *Izbēli* je oči
kakō peđen zēc; v. *bēlit*, *bēlit*
izbelivat, -lijēn nesvrš. od *izbelit*
izbilit, -in svrš. oslabiti; izmožditi se tjelesno; v. *bilit*
izbit, -jen svrš. udarcem, tučenjem istrgnuti: *Izbi* mi je tri zuba.
izbjuhnut, -bjūhnen svrš. od nabujalosti izaći van (npr. zemlja,
vino uzavrelo itd.)
izblebnit, -blēbnin svrš. smršavjeti; ocijediti se u tijelu (oso-
bito u licu); v. *bleban*
izbòdak, -bōlka (G pl. *izbòdok/izbòlkov/izbòlkih*) m prut koji je
pri rezanju glavna pruta loze uriven u zemlju, pa se primi
izbogovat se, -gōjen se svrš. ispovati Boga
izbòjak, -bōjka (G pl. *izbòjok/izbòjkov/izbòjkih*) m mladica koja
iz korijena izbija
izbòrak, -bōrka (G pl. *izbòrok/izbòrkov/izbòrkikh*) m stvar koja
je preostala u izboru (obično u pluralu: *izborci*)
izbòrtat (se), -bōrton (se) svrš. istući (se) rogovima, glavom (o
kozama i janjcima); v. *bòrtat*
izbrèhnut (se), -hnen (se) svrš. podrignuti (se): *Dobrò je kāl
ditē izbrèhne posli piće.*
izbrehuvot (se), -ügen (se) nesvrš. podrigivati se
izbrombulat, -lōn svrš. isprati tekućinom zatvoren sud, mijeh; v.
brombulat
izbròzgat, -bròzgon svrš. napisati nerедно kao brazgu; v. *bròzgat*
izbruhnut, -nen svrš. naglo probiti i proliti se, prosuti se;
naglo izreći; v. *bruhnut*

izbubāt, -*bubon* svrš. natući; istući; v. *bubat*

izbūnut, -*nen* svrš. izreći nešto debelo; v. *būnut*

izburināt se, -*nōn se* svrš. izvikati se žestoko, poput bure:
Dobro sōn njōj se izburināla, nekā znō.

izbūrtit, -*in* svrš. zamutiti, zamesti nešto; obično u tekućinu
staviti i nedovoljno zamiješati; v. *imbūrtit*

izbušivāt se, -*šijēn se* svrš. iscijelivati se, izljubiti se usnama;
v. *bušivāt (se)*

izcōngovit se, -*in se* svrš. izblatiti se

izcōngovot se, -*on se* svrš.; v. *izcōngovit se*

izdahnūt, -*dāhnen* svrš. (perf. part. *izdāha(l)*) izdahnuti, umrijeti:
Sīn mu je na rūkima izdāha(l).

izdārpot (se), -*on (se)* svrš. iskižati (se); ogrepsti (se);
ozlijediti (se) gurajući se i tukući se među sobom: *Ajme,*
sīnko, ko tē je tō izdārpo(l); v. *dārpot se*

izdricāt (se), -*cōn (se)* svrš. uspraviti (se), izravnati (se);
v. *dricāt*

izdrobit, -*bīn i drōbin* svrš. zdrobiti, izmrviti; v. *drobit*:
Izdrobiču krūha u mlikō. Kad izdrobiš/izdrōbiš, iziž.

izdrofunjāt, -*njōn* svrš. usitniti, izmrviti, zdrobiti (da izgleda
kao *drōf*): *Ribu si svù izdrofunjāla, pōk je nīson vōjan jist.*

izdučāt, -*on* svrš. skupiti konop ili mrežu kao kolač; v. *dučāt*

izdūšit, -*dūšin* svrš. 1. izdušiti; 2. nanjuškati; tajno ispitiva-
njem doznati

izgada, -e ž gad; ruglo

izgarmušāt, -*šōn* svrš. izderati, izdrpati, isperušati rukama; v.
garmušāt, pogarmušāt

izgarmušāt se, -*šōn se* svrš. rukama se međusobno izderati, izdrpa-
ti; v. *garmušāt se*

izgarnjāt (se), -*njōn (se)* svrš. izgrepsti (se); v. *garnjāt*

izgōbit se, -*bin se* svrš. postati grbav: *Izgōbi se je ōl starosti
i bōlesti.*

izgranāt, -*nōn* svrš. pretvoriti u zrna, tj. oljuštiti oblogu od
zrna; izrniti; iskomušati; v. *granāt*

izgrančāt (se), -*čōn (se)* svrš. izgrepsti (se): *Măška me izgrančāla
po rūci. Izgrančō son se u kupinu;* v. *grančāt*

izgruhot, -*on* svrš. zdrmati teškim hodom, kasom; v. *gruhot*: *Mūl me je u jāhonju izgruhō(l)*.

izgubit se, -*bīn* se svrš. 1. izgubiti se; 2. u licu, u tijelu spasti

izgūrit se, -*in* se svrš. zbiti se; izlijeniti se; smaziti se; v. *gūrit se*

izgušmat (se), -*mōn (se)* svrš. zgužvati (se): *Izgušmō si veštīt*.

izgušmejat (se), -*jōn (se)* svrš.; v. *izgušmat*

izgūtlit, -*in* svrš. loše zakrpiti, učiniti (kao na mrtvacu)

izgūtolit, -*in* svrš.; v. *izgūtlit*

izida, -*e* (G pl. *izid/izidih*) ž i m zajedljivo čeljade koje svojim primjedbama i ponašanjem izjeda, muči sebe i svoju okolinu

izidina, -*e* (G pl. *izidin/izidinih*) ž mjesto na robi koje je ostalo izjedeno, izgrzeno, nagrzeno od moljaca ili drugih štetotina: *Grizice su izile rōbu, ostāle su sōmo izidine.*

izist, *izīn* svrš. izjesti, progučati: *Čā mu dōš, sve izī. Hrāga izī(l)* (kletva). *Mōre te izīlo* (kletva)

iziša, -*e* m i ž čeljade koje puno jede, izjelica; v. *požerina*

izjānut, -*nen* svrš. izlanuti; izjaviti (više nehotice)

izlambričat, -*cōn* svrš. neredno nešto učiniti u gospodarsko-trgovackom poslovanju

izlāmbrit, -*in* svrš. pazariti, prodati; v. *polāmbrit*

izlēmat, -*lēmon* svrš. istući, natući, izmlatiti (obično konopom ili šibom); v. *lēmat*, *nalēmat*

izlendičat, -*cōn* svrš. isparati, istrgati u *lendiče*, v. *lendič*

izličit, -*ličin* svrš. izliječiti; v. *zaličit*

izlindovat, -*vōn* svrš. izlizati, pohabati (o robi); v. *lindovat*

izlindōvjen, -*o* (predik. -*a*), -*o* izderan, istrošen, pohaban

izlinjāt, -*linjon* svrš. posve oslabiti; iščeznuti; nestati; pomanjkatи; v. *linjāt*

izlīzāt, -*līzon* svrš. izlizati

izližen, -*o* (predik. -*a*), -*o* izlizan, nepoderan ali istrošen

islōhat, -*lōhon* svrš. istrošiti gotovo sve; brzo požuriti; hodom letjeti

izlōjāt, -*lōjon* svrš. otplivati; otpraviti; otjerati; istjerati van; v. *lōjāt*, *lōhat*: *Surlīkājuć je izlōjō iz vāle.*

izlōskāt, -*lōskon* svrš. žurno otici; pobjeći; istjerati koga; v. *lōskāt*

izlōtit, -*lōtin* svrš. istjerati; v. *lōtit*

izlukētāt, -*kēton i -ketōn* svrš. iskrivudati, napraviti zavoje, lukove; iskrivudati besjedama; v. *lukētāt*

izlumbardāt (se), -*dōn (se)* svrš. izlupati (se); izmučiti (se) poslom; v. *lumbardāt*

izmarāt, -*rōn* svrš.; v. *izmorāt*

izmarknāt se, -*nōn se* svrš. utruditi se teškim fizičkim radom

izmarvunjāt, -*njōn* svrš. strti; mrvice učiniti, smrviti

izmaškarāt (se), -*rōn se* svrš. zamazati (se), isprljati (se)

izmaškināt, -*nōn* svrš. iskopati mašklinom, pijukom; v. *maškināt*

izmēćot, -*ćen* svrš. izbaciti: *Mōre te na krōj izmēćolo* (kletva)

izmējāt, -*mējon i -mejōn* svrš. isprljati, zamesti; v. *mējāt*

izmeštūrit, -*tūrin* svrš. učiniti nešto tobože kao majstor, iznadri-majstорити; v. *meštūrit*

izmičak, -*ška* (G pl. *izmičok/izmiškov/izmiških*) m izmak; izlaz: *Iti bi ne dōč, ma mu ni izmiška.*

izminivot (se), -*nijen (se)* nesvrš. izmjenjivati se

izmlēdnit, -*mlēdnin* svrš. smršavjeti: v. *mlēdnit*

izmoč, -i ž neprilika od čeljadeta; preneredno čeljade; *izrod*; propalica. Znači i zbir., npr. opaku čeljad. Isto: *izmočina*

izmočina, -e ž; v. *izmoč*

izmorāt, -*rōn* svrš. u moru oprati: *Mriže tukō dobro izmorāt.*

izmōtāt, -*mōton* svrš. izmamiti; izbaviti: *Izmōtō bi iz mātere dite* (tj. velik je "žicar"); v. *mōtāt*

iznebjušit, -*šin* svrš.; v. *iznebušit*

iznebuha, pril. iznenada; nenadano

iznebušit (se), -*šin (se)* svrš. iznenaditi (se); v. *iznebjušit*

iznerāt, -*iznēren*, svrš. 1. izroniti; 2. isprati, izlokati zemlju: *Vēlika voda iznēre sve pūte.*

izneveričit (se), -čin (se) svrš. pokvariti (se), izopačiti (se);
v. *izvaričit* (se)

iznôndit, -din svrš. što je bilo u redu staviti u nered; isprevrnuti; poremetiti; iznakaziti

iznôse, pril. straga, odostrag: *Ôn je mälo iznôse* (tj. umno nedovljno razvijen)

izobât se, -bôn se, svrš. izgristi se; progristi se (o odijelu, o tankoj kovini i sl.)

izobrâzit se, -in se svrš. zaboraviti na obraz; odbrusiti drugomu na nepristojan način

izôč, *izôjden* svrš. izaći; v. *izahodîť*

izôda, pril. straga; v. *izäda*: *Hôd näprid; ne glèdoj izôda.*

izokola, pril. naokolo: *Na škoju je izokola sômo môre.*

izorcât, -côn nesvrš. doteći; dostati; dovoljno biti (valjda od *orcât*)

izradovât, -vôn svrš.; v. *izrâdovot*

izrâdovot, -vôn svrš. izuživati nešto, nauživati se čega do kraja; douživati; v. *izradovât*: *Tô mu je veštît od rukovõnjo, mà ga pokôjnik nî izrâdovo.*

izrênut, -nen svrš. izagnati: *Rukovõnje će bit kâd izrênemo jemâtvu.*

izrêpot se, -pon se svrš. nabacati se stražnjim nogama u zrak (o mulu, tovaru, mazgi); fig. naplesati se, naskakati se; naigrati se (o čeljadetu); v. *rêpot*

izrigot (se), -on (se) svrš. izbljuvati (se): *Izrigot ćeš sve čâsi pôzor!*

izripât se, -ripin se svrš. veliku naravnu nuždu učiniti, i to žitko

izripit se, -ripin se (na koga) svrš. ljuto napasti koga riječima

izrôbit, -rôbin svrš. izigrati koga u dobiti, radu, trgovini

izubijât (se), -bijen (se) svrš. teško natući koga; teško se izmučiti radom: *Na japjénici se čjadîn propju izubijè od poslâ.*

izumîslit, -in svrš. otići iz misli; izgubiti se; zavrći se:
Izumîslilo se ništò = zavrglo se; izišlo je iz misli nešto

isvârđot (se), -đen (se) nesvrš. izvrtati (se): *Čâ izvârđeš očima??*

izvaričit (se), -čin (se) svrš. pokvariti (se); izopačiti (se);
v. *varičit*, *izneveričit* (se)

izverināt, -nōn svrš. izviti, razviti konop od njegova spleta, pa time nastaju vēre, tj. prstenovi

izveršunāt, -nōn svrš. izvitlati nekim predmetom; izvrtjeti glavom; izmicati predmetu razgovora; v. veršunāt

izverunāt, -nōn svrš.; v. izverināt

izvetōšit se, -tōšin se svrš. izgubiti ukus, snagu; puštati miris po gnjileži, plijesni (o vinu); v. vētoš

izvihot se, -on se svrš. izdignuti se iz nevolje

izvit, -a (G pl. izvitov/izvitih) m izlika; isprika: *Oni ūvik nahōđidu izvite.*

izvitrit, -in svrš. u vjetar poći; ishlapiti; fig. *Izvitrla mu je pāmet.*

izvōd, -a m način uspravljanja loze kad se reže da se može uvis penjati: *Izvel, dōvel lōz na izvōd* (tj. podigao je na više, čak na östroge te ih uredio). *Rizot na izvōd* = ostaviti jedan prutić (najviše dva) kratak s dva pupa i s trećim slipićen (pup na prutu koji ne baca mladice), pa iz toga izvesti lozu. (Mjesto na izvōd reče se i: *na bārkaj*. Protivno tome je: *na stāricu*, tj. kad se ostavi jedan dug prut, a ostali se odrežu.)

izvodniť, -vōdnin i -dniň svrš. pretvoriti se u vodenasto, npr. tikva; fig.: *Izvodnili su mu mōžjoni.*

izvojevāt, -jūjen svrš. dobiti borbu, bitku: *Āko sičanj ne isiče, vejāđa ne izvojuje, mārač opakuje* (poslovica)

izvojīt se, -vōjin se i -jīn se svrš. dati sebi na volju; popustiti želji, pohlepi, pohoti do mile volje; v. vojīt

izvōlit, -vōlin svrš. nešto krupno, nepromišljeno reći; v. obōlit

izvōlit se, -vōlin se svrš. izvaliti se

izvrōžit (se), -vrōžin (se) svrš. poput vraga (se) pokvariti: *Mlōd se u tūjen svitū vēselo izvrōži.*

ižōt, -o (predik. -a), -o točan: *Ižōt je kakō relōj.*

jablōm, -blāma m jablan

jābučica, -e (G pl. *jābučic/jābučicih*) ž 1. mala jabuka; 2. kuk na stražnjim stegnima živine (mula, konja)

jābučina, -e (G pl. *jābučin/jābučinih*) ž biljka koja čini plod sličan jabuci, samo šupalj; v. *trōvā*

jābuka, -e (G pl. *jābuk/jābukih*) ž 1. jabuka: *Ovi govōri: Dōšlo je jābuk...* (iz djeće igre); 2. izbočene kosti (kuk) na stegnu (ljudi ili živina)

jādar, -dro, -dro (odr. *jadri*; predik. *jādar, jadra, jadrō*) jedar: *Jādar je kakō sliva, kakđ sīrno grūda.*

jagla, -ē (G pl. *jagōl/jōgлиh*) ž igla; v. *jōgla*

jaglenica, -e (G pl. *jaglenic/jaglenicih*) ž posudica za igle

jagličora, -e ž vrst ribarske mreže za lov *jaglice*; v. *mriža*

jaglūn, -lūna m vrst plave ribe (veća od *jaglice*); v. *plovučo riba*

jāgma, -e i *jagmā, -ē* ž natjecanje kad se ima što ugrabiti

jāgoda, -e (G pl. *jāgod/jāgodih*) ž 1. plod kupine; 2. izbočina obraza ispod oka (većinom u pl.); 3. zrno grožđa: *Grōzje imo līpu i jōdru jāgodu. Konistrīca je puna jāgod.*

jāgodica, -e ž dem. od *jāgoda*

jakēta, -e (G pl. *jakēt/jakētih*) ž malen, kratak kaput, sako
(Na njoj se prednji dio zove *sprīdnjica*, a stražnji *strōž-njica*; ima *kulōr* s *laticima*.)

jakuhan, -hno (predik. *-hna*), *-hno* poodrastao; dijete, živina ili stabalce koje se malko podiglo od sitnosti

jālo, -a sr ono što je lojno, lojavo, masno, voštano i služi za gorivo: *Dōče jālo na takālo - poznāt će se sve vajālo* (poslovica); v. *takālo*.

jāmit, -in nesvrš. uzimati; sadržavati; obujmljivati (ne upotrebljava se nego u mjeri sudova: *Jāmi dvō bari-la, dvō siča, dvō tōlitra...*

jančić, -a (G pl. *jančīc/jančīcīh*) m janje

jandōrm, -a (G pl. *jandārom/jandōrmih*) m žandar

jānjac, jōnca (G pl. *jānjoc/jōncih*) m janjac

jānjetina, -e ž 1. janjeće meso; 2. vrst cvijeća na livadi; v. cviće

japjēnica, -e (G pl. *japjēnic/japjēnicih*, L pl. *japjēnicima/japjēnicoh*) ž presvođena kamena građevina u vrhu obložena vapnencem koji se u vatri pretvara u vapno; vapnenica.
Ispod Brūsjo vēc nī *japjēnic*: nīt se grōdu/grōdidu, nīt se pōlu/pōlidu, jērbo, parvō: nōse gōdišč pōčeli su targōvci prodōvāt umitno jōpno kojē nī dobrō kakō onō dd *japjēnice* mā je ciniće; drugo: u Brūsju nī vēc snogē: svē je išlo ū svit, a sadōja ūde, u Fōr, u turizam. A vēliki se trūd podnese za pōč u *japjēnicu*. Kal se grōdi mōlo *japjēnica*, mōre tō i jedna vēdo fameja di je rūk i snogē; mā kāl se imo grōdit vēčo *japjēnica*, onda se slōžidu dvi druzine: jedna ēe potūc (gōru, šumu), izravnat i prinīt (kiče), a drugo izvādīt grōtu, izgrōdit *japjēnicu* i spōlit je. - Parvō druzina grē u tūču. Potučenō se kiče ravnd u brimenā (ravnōnje kičo) i na brime se stōvjo kārag. Kad je kiče suho, a grōjba *japjēnica* gotōva, muški prinīšaju brimenā (kičo), a slūžidu se arđenjima: kargēron, konopōn, kjūkon i baštilon. Ženske polkargāju brime kargēron, podvūču konop, stēgnedu ga i zadiju kjūkon da kiče ne ispādo, onda ga išāju/išōdu muškēn na plečā pōvar baštila; ôn ēe ga krūz būšak donīt prid *japjēnicu*, raspārtit i stivat na kōpu. - Drugo druzina grē vādīt grōtu na petrōru. Arđenji su: maškin, matika, pōluga, mašür i baštīl. Kad je grōta izvādjena, iskopō se jāma i pōšme grōjba *japjēnica*. U jāmi se učini kotōl/kotlič i po njegōven kolišu, pōk do na vōrh, grōdidu se dušpiri koji se ogradiju kantirima i stōvjāju se prāzi (N sig. prōg). U tū se svārhu stōvjo suknēni kāmik i cukarōni kāmik. *Japjēnica* imo vēlo vrōta, kojā daržu/ daržidu sklopi i prōg, a pōslī se stāvidu mōlo vrōta kojā daržu jērte. U grōbi se stōvjāju plöče pōvar kantirih (dušpižrih) a kinima se mālo po mālo svoltojē trīm di ēe gorit ogōnj, ispod tēga vōlta. Kōlo trīm hito se kamēnje i još jedōn mētar pōvar njēga; tad je gotō vēli pōrez. Pōvar njēga, na užji koliš, ēpeta se hitijē kamēnje i učini se mōli pōrez. Nāvar tēga se nasipje drōbno kamēnje, savura, i *japjēnica* svaršijē is kūjbon. Zvōnka, kōlo *japjēnica* grōdi se zvōnjski zīd, a ume njēga i košujice (kamēnje ča imo postat jōpno) varžijē se zemjā. Zvōnjski zīd svaršijē is òbe bōnde vēlikih vrōt nafōzu mezolūne; tā dvo zīda se zovū špāle, i tō muškō špāla (dēsno) i žensko špāla (livō). - U trīm se stivō dēbje i tānje šume i peluhjo i stāvi se blagoslovjene māslīne (one od Nedije òl pōlme) i onda se užežē. U ogōnj se uvaltijē kiče rōjēn; tō je posōl paljōčā, a njēmu kiče dodōjē prilagačica. Kad vōlat čapō kōru od jōpna, stōvjodu se mōlo vrōta. Ogōnj gorī prez pristōnka, pōk se paljōč i prilagačica izminijū u škīroh. *Japjēnica* se pōli dōkli unūtarnje kamēnje ne postāne jōpno. Ondā se zatvōridu vrōta i nāspu zemjōn da ne ulizo ārija i na vrōta se stāvi križ.

japjēničor, -a m onaj koji je u poslu oko gradnje i paljenja *japjēnice*; v. druzina; jōpno

japnōr, -nōrā (G pl. *japnōrov/japnōrih*) m onaj koji se bavi kupoprodajom vapna; v. druzina; v. jōpno

jāram, jōrma m 1. greda preko broda na kojoj se vesla s jedne i s druge strane broda; 2. vrst bijele ribe; v. bīlo riba

jārica, -e (G pl. jāric/jāricih) ž kokošica (mlada kokoš, tj. već odraslije pile); v. pīrica

jariñna, -e ž sitno ovalno kamenje u moru, na morskom žalu; v. grotōm

jarūh, -rūha (G pl. jarūhov/jarūsih) m jarac: Išlo je vrime na jarūha (tj. krenulo je na buru). Vrime od jarūhov = doba parenja: Dāt, odvest kozu pōd jarūhā (tj. da se naskotni = postane zbabna)

jāstog, -a m vrst morskog raka; v. rāk

jāstreb, -a m vrst ptice; v. čuška

jāščerica, -e (G pl. jāščeric/jāščericih) ž čirić na jeziku (nastao navodno zbog izrečene laži): Ona nimo jāščerice na jaziku = brbljava je

jaukat, -kōn nesvrš. naglas plakati; jaukati

jāval, jōvla m davao: Jāval te ódni(l)!

javalski, -o (predik. -a), -o vražji; vragometan: Ne šulentōj kolo njě: ona ti je svá javalská.

jazičac, -zičca (G pl. jazičcov/jazicih) m mali jezik

jazičan, -čno (predik. -čna), -čno koji je oštra jezika; jezičav

jazičit, -in nesvrš. puno govoriti

jazik, -a (G pl. jazikov/jazicih) m jezik: Jazik ză zube! Imáčemo krūha i jazika (tj. za jelo suhi kruh)

jazišnica, -e ž ženska osoba jezičava, brbljava, oštra jezika; v. lājavica

jazišnost, -i ž jezičavost: Arjávo će bit is tōbon čiće tvojej jazišnosti.

jazišnjok, -a m brbljavac; muškarac oštra jezika

jēcot, -on nesvrš. jecati

jēdin, -o (predik. -a), -o ujednačen; koji je jednake npr. duljine (Drugo je jedin u značenju unicus): Nekā tō sve būde jēdino (tj. sve izjednačeno, jednake duljine, širine i debljine)

jedīn, -o, -o (predik. jedīn, jedīnā, jedīnō) jedin

jedīn-jedincōst, jedinēga jedincōstega jedan-jedini

jednāga, pril. zajedno; u isti čas: Svi su dōšli jednāga.

jèdnok, -o (predik. -a), -o (u pl. *jèdnoci*, -cih) jednak
jèk, -a m čin jecanja

jèknut, -nen svrš. pustiti jek, oriti se; v. *jècot*

jelàvica, -e (G pl. *jelàvic/jelàvicih*) ž vrst bolesti na živinama
(kozama): *Jelàvica u te udrla* (kletva)

jèlice, -cih i jèlic ž pl. elisa; propeler: *Ispod timùna su jèlice od motòra.*

jelšomin, -a čemin; v. *cvičce*

jemàtva, -e (G pl. *jemàtov/jemàtvih*) ž berba grožđa: *Ni vèć jemàtov čà sù bìle pri ràta (1914-1918), jer je filosèra dobòta svè izila.*

jenažij, -a m gimnazija: *Poslò sòn sìna u jenàžij.*

jèpet(a), pril. opet; v. *èpet*

jèrbo, vez. jer: *Ne pitòj, jèrbo znòš čà hoču reč.*

jèrte, jèrtih/jeròt ž pl. tri mala praga od posebnog, tj. *suknènega i cukarònega kàmika* kao dijelova malih vrata u gradnji *japjènice*

jèrula, -e (G pl. *jèrul/jèrulih*) ž odjelita i ogradena lijeha za cvijeće; sud; sanduk i sl. za cvijeće: *Gojì se kakò cvít u jèruli.*

jèsen, -i ž jesen (godišnje doba): *U jèsen je počimola i duràla jemàtva.*

jèsen, -a m jasen (biljka): *Kàl se stàvu od jèsena mäži - viruj, dûšo, da tò nisù lâži.*

jesòn (jës, jë, jesmò, jestè, jesù) prezent od biti, jesam; v.
sòn

jèška, -e ž mamac koji se natakne na udicu za lovљenje ribe:
Čapò sòn ga na jèšku kakò kònjca.

ješkàt, -kòn nesvrš. naticati mamac na udicu; v. *naješkàt*

jèštar, -tra (G pl. *jèštor/jèštrih*) m živo, živahno raspoloženje;
uzbudljivost: *Bí(l) sòn propju od jèštra kàl sòn se iš njìn čapò(l).*

jèzero, -a (G pl. *jezér/jèzerih*) sr jezero, dubina u moru veća nego što je okoliš

ježiv, -zivo (predik. -ziva), -zivo koji pobuđuje grozu; osjetljiv
jèž, -a m vrst morske školjke. Isto: *ježina*; v. *škôlka*

ježa, -e ž ograđen komad u polju za povrće (obično u prikrajku ili zōrovu, ili između kosa, kamenja)

ježina, -e ž morska školjka izvana puna bodljika. Isto: *jěž ježit se*, *jěžin se* nesvrš. kostriješiti se od zime, ganguća, straha ili groze

ježiv, -živo (predik. -živa), -živo osjetljiv (u živcima); razdražljiv: *Ježiv je kakô osinac, kakô da se je na dräču po pišô. Ježiva je kakô repjivo mazgâ.*

ježur, -a (G pl. *ježur/ježurih i ježurih*) m srh (neugodan u ledima od zime): *Ježuri me čapôju i lizidu po škînôh/škinima i po cîlen tilû.*

ježurina, -e (G pl. *ježurîn/ježurinîh*) ž; v. *ježur*

jicē, *jicô* sr jelo. (*Jicê može biti: prîsno, ako je bez soli; slôno ili prislono, ako je odveć soli; bjûtavo, ako nema slasti; ôzeto ili privôrno ili navôrno, ako nije začinjeno; gluho, ako nema dovoljno soli; jûto, ako se je uskiselilo; nãjuto, ako je tek kiselo, kiselkasto; prožuklo, ako se je pokvarilo; prigoreno ili zagôreno, ako ga je oganj previše osušio; dôvat zagôrinon, ako je tek nešto zagorjelo.*)

jid, -a m bijes, ljutnja; jed

jidan, -dno (predik. -dna), -dno bijesan, ljut

jidat (se), *-dôn (se)* nesvrš. ljutiti (se); bjesnjeti: *Ne jidôj se, pogrubit ćeš.*

jidovit, -o (predik. -a), -o koji se brzo naljuti; koji lako pada u bijes

jidrit, -in nesvrš. ploviti na jedra, jedriti: *Jidri se u karmû* (tj. u pravcu plovidbe), *u pôl karmë* (tj. kad puše u bok jedrilice), *na ôrcu* (tj. protiv vjetra), a tad se *burdižô*.

jidro, -a (G pl. *jidnih/jidor*) sr jedro: *jidro pêna ili pêna trokutasto jedro, jidro trêvo ili trêva jedro na četiri ugla.*
Trêva koja dolje nema penûn zove se nûstika: Svâken vitru jidra otvôro = bez karaktera je

jiga, -e ž ribica poput mala gaunića: *Nî ulovi ni jige. Môjno je kakô jiga* (tj. malešno je)

jigica, -e ž, dem. od *jiga*

jist, *jîn* (imper. *jîj*) nesvrš. jesti: *Vêlo riba môlu jî. Jî kako pâs. Oto ti, pôk jîj!*

jîzbina, -e ž vrst jela i jestvina: *Ovô je lîpo jîzbina. A kako jîzbina?*

jōš, mēne (I sg. s *nāmin*) zamj. ja (pl. *mi*, GA *nōs*, DLI *nōn*):
Hōl s nāmin, pōk ēeš ostāt iš nōn na večēru.

jōdar, jōdro, jōdro (odr. *jōdri*; predik. *jōdar, jōdra, jōdro*)
jedar; v. *jādar*

jōgla, -e (G pl. *jagōl/jōglik*) ž igla; v. *jagla, alōti na rībar.*
brodu

jōje, -a (pl. *jōjā, jōj*, L *jajih/jōjima*) sr jaje: *Kvōška kvōče na jajih/jōjima.*

jōk, jōko, jōko (odr. *jōki*; predik. *jōk, jōkā, jōko*; kompar. *jāžji, -o, -e*) snažan, čvrst: *Jōk je kakō ūigont, kakō Sansūn.*
Za tēžji posōl hōće se jāčjo žēnsko.

jōki, -ā, -ð dosta velik: *Oni tvōj mōli bogmēša je jōki.*

jōnka, -e ž mala udubina; jamica: *Pravica jōnka* (u igri bajamima "na omēndule" broji se koliko je bajama u *jōnki*, a ne koliko ih je izvan nje)

jōnji, -o, -o koji se odnosi na janjad: *Jōnjo spila* (špilja za zaklon janjadi)

jōpno, -a sr vapno, klak; v. *japjēnica*

jōrbul, -a m jarbol: *Na jōrbul se dvižu jidra.*

jōrčišće, -a sr 1. obor, zagon za jarce; 2. (*Jōrčišće*) lokalitet u Brusju

jōrih, -a (G pl. *jōrihov/jorihih i jorisih*) m orah

jorišac, -šca/-jca (G pl. *jorišoc/jorijcih*) m vrst povrća; v. *zēje*

jōrōm, jōrma (G pl. *jōrom/jōrmih*) m "jaram", greda pružena po krmi s obje strane izvan broda nad morem, a ima ležō i škāram za vozēnje

jōsāt, jōson nesvrš. jahati (u smislu zagospodariti nad drugim):
Ne jōsojmo, dikmāne! (tj. ironično: Ne gospodujmo, mladiču!)

jōtarva, -e ž jetrva; v. *rōdb. imena*

jōtra, -e ž jetra

jūbi, neskł. (u pjesmi) draga; ljubavnica

jubica, -e ž vrst cvijeća; v. *cviće*

jubīn, -bīna m vrst bijele ribe; v. *lubīn, bīlo riba*

jubīt, jūbin nesvrš. ljubiti, voljeti, rado imati: *Ko sūsīdu jūbi dalekō ne trūdi, nit opōnke dēre nit mu sārce vēne. Åko von se jūbi... (To je ponuda namjerniku da kuša ili uzme jelo, tj.: Izvolite!)*

jubopitan, -tno (predik. -tna), -tno znatiželjan

jūbōv, *jūbāvi* ž ljubav: *O jūbāvi, sārcu čā čū da vđn prōvjon...*
(Stih P. Dulčića.) (iz pjesme "Sārce na škojù")

jūgo, -a sr južni vjetar: *Pašijūnska jugā* (južni vjetrovi koji pušu bez kiše oko Uskrsa, u tjednu od pašijūni, tj. u Velikom tjednu)

jūgovina, -e ž južni vjetar; v. *jūgo*

jūj, *jūjā* m vrst žitarice; v. *šenica*, *žitarice*

junōk, -nōkā (G pl. *junōkov/junōcīh*) m 1. momak koji trajno po-maže u težačkom poslu; 2. junak; v. *družina*

jūr, pril. već, tako brzo: (H. Lucić). "Jūr nijednā nā svit vīlā..."
Jūr si dōša.

jūski, pril. pristojno; uredno: *Jūski se dōrž i juskī govōr kāl si is jūdīma.*

juskī, -ō, -ō pristojan, učtiv, uljudan; uredan: *Onā je juskō dīvnjā.*

jūsta, *jūst/jūstih* sr pl. usta: *Stāv ditētu čudīn u jūsta.*

justūra, -e ž ljuštura; v. *škōlka*

jušātan, -tno (predik. -tna), -tno židak; koji sadrži dosta juhe:
Ne vajō pulēnta jušātno: bōjo je kāl se zgūsne.

jūšīt se, *jūšin se* nesvrš. dražiti se, uz nemirivati se, žigati se, uspaljivati se, od ljutine, straha, strasti (Obično se reče o živinama kad napinju uši, a o čeljadetu kad je razdraženo, uspaljeno.): *Jūši se na njū kakō tovōr na ugđtu.*

jūšt, -o (predik. -a), -o točan: *Jūšt je kakō relōj, kakō balōna.*

jūt, *jūto*, *jūto* (odr. *jūti*; predik. *jūt*, *jūtā*, *jūto*) kiseo; žestok; ljut; v. *jīčē*: *Jūt je kakō kvasina, škalōnja; kakō gūjā ispod kāmika; kakō hūštra.*

jūtast, -o, -o (predik. *jūtast*, *jutāsta*, *jutāsto*) kiselkast, nešto ljut

jutīka, -e (G pl. *jutīk/jutīkīh*) ž vrst luka, kozjak. Isto: *škalōnja*; v. *zēje*

juvenglija, -e m mladoženja; mlad zaručnik

južīn, -a m lagani južni vjetar; v. *vītar*

južina, -e ž južno vrijeme; v. *jūgo*

K

kabanica, -e (G pl. *kabanic/kabanicih*) ž ogrtač *kabaniću* sličan, ali kupovan

kabanić, -a m dem. od *kabon*

kabōl, kōbla (G pl. *kābol/kōblih*) m 1. drvena posuda za vodu; 2. (*Kabōl*) poluotok koji sa sjeverne strane štiti, pače sačinjava *Starogrōjžicu*, tj. starogradsku luku na Hvaru

kabōn, -bāna (G pl. *kābon/kabōnih*) m kaput s kukuljicom od *mār-đine*, tj. tkanine od vune neomaštene (ako je omašteno, onda je sukno)

kāčica, -e (G pl. *kāčic/kāčicih*) ž metalna velika žlica za grabljenje jela; v. *pōsude*

kād, vez. kad; prijed. kod: *Bī son kād njēga dōma.* Isto: *kāl* (u nekim pozicijama)

kadarūn, -rūna m vrst loze

kadifa, -e (G pl. *kadif/kadiñfih*) ž baršun

kadija, -e m sudac turski

kadūja, -e ž kadulja; v. *cviče*

kadūna, -e ž žena suca; gospođa turska

kadūnjok, -a m velik puž na kršu koji se hrani kaduljom; v. *spuž*

kājak, -a (pl. *kōjci, G kājok/kōjcih i kojōk*) m 1. umnjak (zub); (ostali su: *parvī zūbi, očnjōk, kūtnji zūbi*); 2. vrst gredice na brodu ispod škāfa, palube; v. *lāta*

kajić, -a (G pl. *kajić/kajićih*) m mali brod s kolumbom, kojemu je posjećena krma. Mornari kažu da ima pūpu *kvōdru*. (Takav se tip zove i *pāsara*; a ako mu nije posjećena krma, nego ima āstu na krmi kao i na provi, zove se *gūc*); v. *brōd*

kajīn, kajīna m sud za umivanje; umivaonik

kajīš, -a (G pl. *kajīš/kajīših*) m pojas od kože, remen

kaka, neskl. u dječjem jeziku znači izmetinu ili uopće nešto nečisto

kāl, vez. kad; prijed. kod: *Vidi(t) ćeš kāl dōjdeš.* *Bī son kāl njēga;* v. *kād*

kalafatāt, -tōn nesvrš. stupu zabijati u raspukline broda; pravljati brod

kalafatōnje, -o sr zabijanje stupe u raspukline broda; popravljanje broda stupon i pāklinon

kalafōt, -a m onaj koji gradi drveni brod, popravlja ga te stupon i pāklinon ga zacjeljuje

kalāis, -a m kotlar; onaj koji kalaiše posude

kalāt, -lōn svrš. spustiti; v. maināt

kalcēta, -e (G pl. *kalcēt/kalcētih*) ž čarapa: *Stāvit ēće ōbe dvī nōge u jednū kalcētu* (tj. uhvatit će ga žurba; zadovoljiti će se manjim)

kāleb, -a m galeb; v. čūška

kāleba, -e ž objeda, potvora, sumnja, krivnja: *Kāleba je nō nje pāla* (makar krivo)

kalina, -e ž mjesto udubljeno gdje počiva kaljužina; v. *kaljūža*

kalobēr, -bēra m rogač

kalōda, -e ž magla teška, spuštena (osobito na horizontu)

kāloper, -a m vrst cvijeća; v. *cvičē*

kalōta, -e ž naziv za lukōču na korbi (rebru) krme ili pramca

kalōvāt, -lōjēn nesvrš. spuštati; v. maināt

kalūma, -e ž konopčić kojim je privezan bariłac na pritanj da mreža ne potone

kalūžina, -e ž mjesto gdje počiva mnogo kala

kaljūža, -e ž mjesto gdje počiva voda i kal

kaljūžina, -e ž; v. *kaljūža*

kamarjēr, -jēra m sobar u hotelu ili na brodu; v. *kipōj*

kāmenica, -e ž 1. kameni sud (za ulje, vino i sl.); 2. ōstriga, vrst morske školjke; v. *škōlke*

kāmik, -a m kamen, stijena: *suknēni kāmik* = siv kamen, tvrd, otporan prema vatri; *cukarōni kāmik* = najotporniji kamen prema vatri, kristaliziran. Obadva potrebna za gradnju *japjēnice*; v. *japjēnica*

kamomil, -mīla m kamilica; v. *cvičē*, *zēje*

kampanēl, -nēla m 1. tulipan; v. *cvičē*; 2. zvonik

kanarin, -a m kanarinac; v. *čūška*

kānat, kōnta (pl. *kōnti*, G *kānot/kōntih*) m pjev

kănavava, -e ž konoplja
kănavina, -e ž platno od konoplje; v. kănovac
kanculăt, -lōn nesvrš. crpiti tekućinu, npr. vodu iz bunara
kančēlica, -e (G pl. kančēlic/kančēlicih) ž; v. kančēnica
kančēnica, -e (G pl. kančēnic/kančēnicih) ž udični aparat za lov
kanjāca; v. kanjāc
Kandalōra, -e ž Svijećnica (crkveni blagdan): svīđa kandalōra
= voštana svijeća koja je blagoslovljena na Kandaloru:
Kandalōra zimā fōra, a kosići priko mōra... (poslovica)
kandēla, -e (G pl. kandēl/kandēlih) ž svijeća od voska, lojanica
kanēla, -e ž slavina; pipa za bačvu
kanēt, -a (G pl. kanēt/kanētih) m kratka palica na vrhu koje je
rupica u koju se udije igla kada se plete
kanētan, -tno (predik. -tna), -tno slab i tanahan kao kanēt
kănica, -e ž tkanica, pleten trak koji obično služi za podvezu
kanijēla, -e (G pl. kanijēl/kanijēlih) ž vrst dugog zlatnog lanca,
ogrlica
kanižēla, -e (G pl. kanižēl/kanižēlih) ž uski prolaz ograđen s
obje strane
kanižēlica, -e (G pl. kanižēlic/kanižēlicih) ž dem. od kanižēla
kanōča, -e ž vrst morskog raka; v. rāk
kanōta, -e ž svečanost, gozba kojom se slavi svršetak ili zadnja
faza neke gradnje ili drugog velikog posla (jematve i sl.)
kănovac, -vca m platno od konoplje; v. kănavina
kantăt, -tōn nesvrš. pjevati: Kāl kantōš, kantōj öl sarca.
kantīr, -tīrā m 1. kamen (ima ih četiri) na kojem стоји tāk pod
vodoravno položenom bačvom; v. bāčva; 2. vertikalni kamen
koji poput prozorčića ograjuje dušpīrē u gradnji japjēnice
kantūn, -tūnā m ugao, brid: A da te kō čapō iža kantūnā i reče:
"Nuko takujīn!"
kanjčēnica, -e ž; v. kančēnica
kanjōča, -e (G pl. kanjōč/kanjōčih) ž cijev na luli, čibuk
kanjūš, -a m 1. riba izvan trāte ili ostavljena na žalu (to je pr-
votno značenje); 2. riba koju družina potajno ugrabi; v.
kanjūšit

kanjušit, -in nesvrš. potajno nešto prisvajati

kanjušor, -a m čeljade koje potajno ribu ukrade i sakrije

kăpar, -a (G pl. kăpor/kăparih) m vrst bilja koje raste po starim zidinama; pupoljci toga bilja (spremljeni u ocat za jelo); v. *cviće*

kapăra, -e (G pl. kapôr/kapărih) ž zalog kao jamstvo za zajam, dug

kapić, -a m poklopac na kotlu (za kuhanje ružmarina, rakije); fig. glava: *Udrilo mi je u kapić* (tj. uzrujao sam se)

kapitōn, -a m 1. kapetan na brodu; 2. vrst časnika u vojski; v. *kipđoj*, *principoł*

kăpja, -e (G pl. kăpoj/kăpjih) ž kaplja: *Mlôd je kako kăpja*.

kapuc, -a (G pl. kapuc/kapucihi) m glavati kupus

kapuč, -a (G pl. kapuč/kapučih) m kukuljica, npr. na *kabaniču*

kapula, -e (G pl. kapûl/kapûlih) ž crveni luk; v. *luk*, *zêje*

kărag, kôrga m teret; roba koja se prevozi brodom: *Riba se stâvi pol kărag da se iscîdi iz një kărvina. Brôd je u kôrgu = krcat je tereta*

karaguja, -e ž; v. *kraguja*

karampôna, -e ž zlo govorenje; zao glas; skandal, buka, treska

karatât, -tôr nesvrš. potvarati koga za nešto gorega, npr. za lupeža

karâter, -a m 1. karakter; 2. obilježje rukopisa

karatîl, -tila m bačva (od 4 do 10 hektolitara); v. *bâčvor*, *pôsude*, *sûdi*

karatîlac, -tilca (G pl. karatîloc/karatîlcih) m dem. od karatil (bačva manja od 4 hekt.)

karcât, -côr nesvrš. tovariti u brod robu, životinje, ljude

karcât, -câto (predik. -câta), -câto krcat, pun

kargâče, -ih i kargôž ž pl. leđa, pleća: *Vâze ga je na kargâže = uzeo ga na leđa (tako da su mu ruke oko nosačeva vrata, a noge uz nosačeve bokove). Kalôj dîte is kargôž/kargâžih!*

kargât, -gôr svrš. opteretiti; izdignuti iz ležaja: *Kargôj mi mâlo ovô brime.*

kargêra, -e ž poluga: *Kargêron se pomîče brôd nă suhu.*

karhötina, -e ž krhotina

karîna, -e ž zaraslina, modrica, ogrebotina kao posljedica udarca, reza i sl.: *Još mu je lipo karîna pod okon.*

karlajîš, -jiša m kraljež (obično u pl. *karlajîši*): *Dvignut karla-jišë* = liječiti bolest istegnuvši čašama meso koje je zaledlo

karlipit, -in nesvrš. jedva živjeti; kuburiti (ali ne u življenju, nego u tijelu)

karmâ, -e ž stražnji dio broda: *Jidrit u karmû* (kaže se kad je vjetar u smjeru plovidbe)

karmëj, -mëjä m krmelj, sluz u bolesnu oku

karmejîv, -jivo (predik. -jiva), -jivo krmeljiv; v. *karmëj*

karmejôn, -a m krmeljiv muškarac

karmejônka, -e ž krmeljiva ženska osoba

karmica, -e ž mali škafic na krmii barke (zove se i *pûlmica*.)

karnër, -nëra m pletena torba za lov

karnovôl, -vâla m karneval, mesopust; v. *poklădi*

karnjôtäk, -njôlka (G pl. *karnjôtok/karnjôlkih*) m okrhnut Zub, krnji Zub

karòc, -a (G pl. *karòc/karòcîh*) m vrh od ãste koja se povrh korita diže na pramcu broda (Tako u Brusju i Komiži. Inače brodograditelji uzdignuti dio kolumbe u svom zavoju, na provi i krmii, zovu *karòc*, a uspravni dio ãsta.)

karòcôda, -e ž vrst ratnog broda, nekoć na jedra, kasnije na tâmbure; v. *brôd*

karompôna, -e ž; v. *karampôna*

karònja, -e (G pl. *karònj/karònjih*) ž 1. mrcina; 2. nečasna osoba: *Karònju ni môre nêće.*

kärpa, -e ž sirova volska koža: *Imât rilo, obrôz od kärpe* = biti bez imalo stida

karpëj, -pëjä m vrst gamadi na živini, najviše na kozi; krpelj

kärpit, -in nesvrš. krpati: *Ženske kärpidu röbu i postolë.*

kärpuçat, -pücon nesvrš. loše, rdavo krpati; v. *kärpit*

kärš, karša m 1. kamenito područje; 2. komadići drvlja od cijepanja ili obrađivanja većega komada (premda se svaki komadić od tih drvaca zove *cipotak*)

kartôl, -tolâ m pletena košara ravna dna, u vrhu šira nego u dnu, a ima jaku ručicu poprijeko; v. posude

kartolčić, -a m dem. od *kartôl*; v. posude

kârvina, -e ž krv, sukrvica: Riba se stavi pol kârag da se iscidi iz njê kârvina.

karvopijac, -pijca (G pl. karvopijoc/karvopijcih) m krvopija: Mârač karvopijac nôsi tri vele bure.

kârvov, -o, -o (odr. kârvövi; predik. kârvov, karvövâ, karvövö) krvav: Kârvov je ispod kôže (tj. okrutan je; žestok je)

karvövâc, -vövca m nasjedina krvi gdje se tko udari; krvava pjega ispod kože uslijed udarca

kasîl, -sila m mrtvački sanduk; lijes: Ne priš, Andrija: dôće kasîl (poslovica)

kastanjér, -njérâ m bačva od tvrda drveta

kastanjôla, -e ž kukica izvana na krmi broda o koju se zadjene škota. Zove se i kûka; v. škota

kašëta, -e (G pl. kašêt/kašëtih) ž sanduk, velika kutija

kâšjot, -jen nesvrš. kašljati

kašjucat, -jucon nesvrš. iter. od *kâšjot*

kâška, -e ž glib, blato: Po kâški se ne grë u vârtal.

kašketina, -e ž augment. od *kâška*

kaškit (se), -kîn (se) nesvrš. škakljati (se); v. cisat, gilit

kâškov, -o (predik. -a), -o blatnjav, kaljav

kaštig, -a (G pl. kaštigov/kaštigih) m kazna: Ovo je kaštig Bôžji po na nôs.

kaštigât, -gôñ svrš. kazniti: Frâmasune, Bôg će te kaštigât.

kaštigôvat, -gojen nesvrš. od *kaštigat*

kaštradîna, -e ž suho ovnovo meso

kašûn, -šuna m veliki sanduk

katanâc, -tôncâ i -tancâ (pl. katanci, G katânoc/katôncih/katancih) m lokot, kopča za zaključavanje vrata

katîna, -e ž greda preko broda. (Zove se i katinela ili bânak. Neki i prvu gredu u škafu što je prema stîvi i na njoj škaf počiva, zovu katîna, a neki trastan, po čemu se onda i veslo tako zove.); v. lâta

katinēla, -e ž greda preko broda (a mogu biti i dvije); v. *katīna*
katramāt, -mōn svrš. omastiti katranom
katramōvāt, -mōjēn nesvrš. prema *katramāt*
katrīda, -e (G pl. *katrīdor/katrīdih* ž sjedalica, stolac; v. *bānak*
katrōm, -trāma m katran: *Īs katrāmon se katramōjē brōd.*
kavāla, -e ž vrst bijele ribe; v. *bīlo rība*
kavēc, -a m kratak konop, tj. dio *prītnja* koji visi s obje strane
mreže, a služi za privezivanje mreže za kraj, kopno s jedne
strane i za *kavitēl*, signal, māžor s druge strane, kad je
mreža u moru: *Vīj pōl kavēc jē čō inčitālo* (tj. s kavecom se
podigne i nešto mreže da se provjeri ima li kakve lovine)
kavicōl, -eōlā m podglavlje na postelji
kēnja, -e (G pl. *kēnj/kēnjih*) ž magarica; v. *ugōta*
kēnjāc, *kēnjca* (G pl. *kēnjoc/kēnjcih*) m magarac; v. *tovōr*
kēnjica, -e (G pl. *kenjīc/kenjicih*) ž dem. od *kēnja*
kērit, *kērin* nesvrš. teško raditi; teško rabotati
kēšer, -a pletena košara ravna dna, gore uža, nema ručice; v.
pōsude od pletera
kešerić, -a m dem. od *kēšer*
kiće, -o sr zbir. imen. od *kīta*, posjećeno granje s lišćem:
Grēn u kićę (tj. idem nabrati lisnata granja za hranu ko-
zama). *Nosit kiće* (nositi suho kiće za paljenje vapnenice)
kīdot, -don nesvrš. kidati
kīhāt, *kīhon* nesvrš. kroz nos kašljati; kihati. Isto: *čīhāt*
kihāvica, -e ž; v. *čihāvica*
kīhnūt, *kīnnen* svrš. kihnuti; v. *kīhāt*
kīja, -e ž drvo poput klina umetnuto među druga drva na brodu:
kīje od karmē
kikīnov, -o (predik. -a), -o koji je u nutrini crn (npr. repa)
kīmā, *kīmē* ž sklonost; poticaj: *Pomiđe me kīmā da ti grūbo rēzen.*
kīmot, -on nesvrš. padati naprijed glavom od sna ili u znak odo-
bravanja: *Dīde na trupici sidi i kīmo* (tj. spava mu se).
Tī svākemu kīmoš (tj. svakomu odobravaš)
kīn, *kīnq* m klin; komad željeza za cijepanje drva; v. *maškīn*,
matika

kini, *kinih* m pl. duguljasto kamenje kojim se presvodiye prostor za vatru (*tr̄im*) u gradnji *japjénice*

kípit, *kípin* nesvrš. kapati; lagano točiti; cijediti (kaplju po kaplju): *Kípi kakđ lojěno svíčá* (čovik u bolesti).

kipôj, -*pâja* m posada broda (Na većim brodovima jesu: *kapitôn*, *makinista*, *noštrômo*, *dispensîr*, *timunjér*, *fugista*, *kôgo*, *kamarjér*, *môli od fagûnâ*, *môli od kuvêrte*)

kîrnja, -e ž vrst bijele ribe; v. *bîlo rîba*

kîsal, -*slo* (predik. -*sla*), -*slo* koji je uskisao djelovanjem gljivična vrenja (o tijestu); v. *krûh*

kîsnut, -*nen* nesvrš. rasti, bujati djelovanjem gljivična vrenja

kiškit, -*in* nesvrš. škakljati. Isto: *gîlit*

kiškit se, -*in se* nesvrš. biti škakljiv: *Jô se kiškin i na kolînu*; v. *cîsat*, *gîlit*

kišnica, -e ž. 1. voda kišnica; 2. vrst lastavice koja se javlja prije kiše; v. *čîopa*, *daržjëvica*, *dažjëvica*

kitâ, -e (G pl. *kit*/*kitih*) ž grana s grma ili stabla s lišćem: *lîša je na kitu* = umro je (jer se zmija pred navodno uginuće popne na kitu)

kjâkov, -o (predik. -a), -o koji ima zgrčenu, sakatu ruku ili nogu; kljast

kjâkovit, -in nesvrš. postajati kljastim

kjâst, *kjâsto* (predik. *kjâsta*), *kjâsto* kljast; v. *kjâkov*

kjât, *kjôn* nesvrš. lagano drijemati; v. *knjât*, *kunjât*, *hunjât*

kjûcot, -on nesvrš. udarati kljunom i hvatati hranu (o peradi)

kjûčica, -e ž dem. od *kjûka*, svinuta igla za ručni rad, tj. kačkanje: *Kjûčicon se pletû mîrlidi*.

kjûka, -e (G pl. *kjûk*/*kjûkih*) ž kuka; oruđe koje je na kraju zavinuto da se može zadjeti za predmet (osobito u branju maslina i paljenju *japjénice*)

kjunătîca, -e (G pl. *kjunătic*/*kjunăticih*) ž motičica koja s jedne strane ima dva krila kao motika, a s druge strane oštar šiljak, kljun, pa i dva kljuna.

kjûška, -e ž petlja (kao ukras): *Věž mi pecetu na kjûšku*.

kjûvat, *kjûvon* nesvrš. kljuvati; v. *kjûcot*

kladénc, -*dênc* (G pl. *kladénoc*/*kladéncih*) m bunar hladne vode

klādot, -on nesvrš. stavljati, polagati, odlagati; metati

klādot se, -on se nesvrš. stavljati se (na ugled, na usporedbu); gurati se gdje mu nema mjesta: *Klādo se ume bogatiye* (tj. gura se naviše, među odličnije); v. *klāst*, *prikłod* (Od *klādot se* dolazi *oklada*, *oklādit se* i *poklōd*, pl. *poklādi* = karneval.)

klāpa, -e (G pl. *klōp/klāpih*) ž skup, mala družina; rulja nerednih osoba

klapatāt, -tōn nesvrš. kuckati, lupetati; fig. blebetati; v. *klāpot*

klāpavica, -e (G pl. *klāpavic/klāpavicih*) ž mjesto sastanka, skupljanja na kojem se svašta govori

klāpot, -on i -pjen nesvrš. kucati, lupati po tvrdu; fig. blebetati: *Dökli klāpje kosōr, klāpju i zūbi* (poslovica: o ljudima koji se bave oskudnim šumskim radom i *kosorōn* sijeku šumu): *čā klāpješ??!* (= Što koješta brbljaš??!)

klāpovac, -vca (pl. *klāpovci*, s *klapovoc/klāpovecih*) m brbljavac

klāpovica, -e (G pl. *klāpovic/klāpovicih*) ž 1. brbljavica; 2. mjesto gdje se *klāpo*; v. *klāpot*

klapūcat, -pūcon nesvrš. iter. od *klāpot*

klāst, *klāden* svrš. staviti; položiti; metnuti: *Nemōj mu klāst grubo ime na karstu.* *Zōbin, bīdna, dī kudiju klāden.*

klēncot, -on nesvrš. klimavo, labavo hodati (a i raditi); na muku hodati kao obješen, a ipak nastojati; padati sključenim koljenima

klēpac, *klēpca* (G pl. *klēpoc/klēpcih*) m 1. onaj koji je slab, klimav, za malo što sposoban; koji je mrtve naravi; 2. bilo u zvonu

klēpast, -o (predik. -a), -o klempav: *Visidu mu klēpaste uši kako prōjcu.*

klepica, -e (G pl. *klepīc/klepīcīh*) ž ona koja je mlitava, za malo što sposobna (fizički i moralno)

klēt, *kunēn* nesvrš. kleti, proklinjati

klētūt, pril. nimalo, niti: *Ma nī ga tōte bilo klētūt.* Ako je složenica, onda se gubi -t na kraju: *Nīs u zēje ulīla kletu-kāpju ūja* (tj. niti kaplje)

klevēčot, -čon (komu što) nesvrš. utuvljivati komu glasno u pamet; preporučivati; opominjati. Isto je i *klevetāt*: *Koliko son mu govorila i klevēčola, sve mi je bilo zālud.*

klevetāt, -vēčen (komu što) nesvrš.; v. *klevēčot*

klišča, *klišč/kliščih* sr pl. kliješta

klobuk, -*buka* (G pl. *klobukov/klobūcīh*) m šešir: *Klānjo se skūtōn i klobukōn* (tj. velik je ulizica)

klōnfa, -*e* ž željezna kuka zavinutih šiljastih krajeva, vrst brodograditeljeva alata

klubōnce, -*a* (G pl. *klubānoc/klubōncīh*) sr malo klupko; v. *klūko*

klūko, -*a* sr klupko: *Preja se namotō u klūko da se ne zamušejo*.

klūkot, -*on* nesvrš. ključati (o vodi)

kljūči, *kljūčih* m pl. dvije kosti koje spajaju prsni koš i lopatiku

kmēčit, *kmēčin* nesvrš. puštati tanak, piskutljiv glas: *Kmēče zēc kāl ga čapō pās.*

kmēkat, *kmēkon* nesvrš.; v. *kmēčit*

kmīkāt, *kmīkon* nesvrš.; v. *kmēčit*

knēz, -*a* m 1. knez; 2. vrst bijele rive; v. *knjēz*, *garguruša*, *bīlo rība*

knjāt, *knjōn* nesvrš.; v. *kjāt*, *kūnjāt*

knjēz, -*a* m vrst bijele rive; v. *knēz*, *garguruša*, *bīlo rība*

kō, *kōga* zamj. tko

kobērīt se, -*bērin se* nesvrš. gušiti se; postavljati se u pozu od straha, od ljutine

kobīt, -*bīn* i *kōbin* (koga) nesvrš. navješčivati, donositi komu slabu sreću, kob; v. *pokobit*

kobīt se, -*bīn se* i *kōbin se* nesvrš. dozivati ili pribavljati sebi slabu sreću; ubijati se mišlju; v. *pokobit se*

kobōl, -*bolā* (pl. *kōbli*, G *kōbol/kobōlih*) m lozova starica (stari prut) pod grožđem, otkinuta za sušenje i pravljenje prošeka

kōca, -*e* ž drven sud za tještenje masti, koji obično sadrži mjeru od 12 sīć: *Nī druge: dvonāste sīć u kōci* (tj. gotovo je; nema više opoziva). *Ôn je dognō zōdnju kōcu* (tj. na kraju je životna); v. *bāžvor*

kōcka, -*e* ž; v. *ždrīb*

kōčica, -*e* ž dem. od *kōca*

kōčul, -*a* m kopča; svinuti komad željeza na dnu *kōmōštor* (željez nog lanca nad ognjištem) na koji se vješa *lopīža*, *kotlēnka* i sl. (Služi i za druge svrhe.)

koc̄a, -e ž 1. vrst mreže; 2. ribarski brod s mrežom koćom za lov-ljenje ribe na otvorenu moru; v. *mriša*; *brđd*

koc̄eta, -e (G pl. *koc̄et/koc̄etih*) ž krevet

kōd, -a m kad; aromatični dim (npr. od tamjana)

kōdit, *kōdin* nesvrš. 1. paliti aromatičnu materiju radi dima; 2. tjerati kunu kadom iz njezine rupe; tjerati koga iz sa-krivena mjesta; v. *kōd*

kōfa, -e (G pl. *kōf/kōfih*) ž široka pletena posuda, košara; v. *pōsude od pletera*

kōfica, -e (G pl. *kōfic/kōficih*) ž dem. od *kōfa*

kōgo, -ota m kuhar (na brodu); v. *kipōj*

kogōj, -gōjā m vrst ribarske mreže; v. *mriža*

kōgomā, -e ž sud za kuhanje kave; v. *pōsude*

kōjba, -e ž krletka (za ptice)

koji, *kojā* i *kojđ*, *kojē* zamj. koji

kokočika, -e ž vrst biljke; v. *cviče*, *zēje*

kokočot, -en nesvrš. kokodakati; v. *kokotat*: Kōkoš kokoče kāl snese jōje.

kokoš, *kokoše* (pl. *kokoše*, G *kokoš/kokoših* i *kokoših*) ž kokoš: U osiku je pūno kokōš; v. *čuška*

kokošor, -šōrā m vrst ptice: jastreb kokošar; v. *čuška*

kokot, -a m 1. pijevac; 2. vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*

kokotat, -tōn nesvrš. kokodakati: Kōkoš kokotō kāl snese jōje.

kōl, *kāla* m (pl. *kāli*) kurje oči: Ne mogu vēč hodit od kālih.

kōl, -a m glib

kōla, -e (L pl. *kōlima/kōloh*) ž put između kuća: Po tūjih kōloh mi ne grēmo i ne arbitrojemo.

kōlāc, *kōlca* (G pl. *kōloc/kolcīh*) m livada gdje počiva kal i ra-ste zelena meka trava (mekuša)

kōlāc, *kōlca/kolcā* (pl. *kōlci/kolci*, G *kōlcih* i *kōloc*) m obla-tanka gredica

kolačica, -e (G pl. *kolačic/kolačicih*) ž tvrd obručić (od lima ili kartona) oko grla kozi da ne može vrat pružiti sebi do vimena i sisati se

kōlci, -ih i *kōloc* m pl. predjeli gdje su vijugasti putovi, a po njima *kōl*, tj. glib i trava

kolčić, -a m mala obla tanka gredica

kolēja, -e ž 1. skupina koja ide *kolendrāt*; 2. koleda

kolejāni, -ih m pl. koledari. Isto: *kolēndori*

kolēnac, -lēnca m; v. *kolinac*

kolēndori, -ih m pl. koledari. Isto: *kolejāni*

kolēndot, -on nesvrš.; v. *kolendrāt*

kolendrāt, -drōn nesvrš. ići u *kolēju* i odabranicima nazvati dobar dan uoči Mladog ljeta i Tri kralja

kōli, -ih m pl. mjesta, jedno uz drugo, gdje počiva voda, pa čini *kōl*, tj. glib

kōlica, -e (L pl. *kōlicima/kōlicoh*) ž uzak putić između kuća

količák, -ška, -ško koliki

koliki, -a, -o (pl. *kolici*) koliki

kolinac, -līnca (G pl. *kolinoc/kolīncih*) m 1. na lozi, žitaricama, travi zglob između dijelova pruta ili vlati; 2. zglob na prstima (osobito ruke)

koliš, -lišā m crta naokolo, može i ne biti okrugla

kolišan, -šna, -šno koliki (je malen)

koliž, -ližā m; v. *koliš*

kolnīk, -nīkā m (pl. *kolnīci*, G -nicīh i -nīkov) zid u mrtvu koji služi kao ograda

kōlo, pril. okolo, naokolo; oko: *Ne tančunoj kōlo mene!*

kolō, -ā sr 1. kolo; 2. kotač; 3. krilo (ima ih dva: *parvō* i *zōtega*) na mreži trati; v. *trāta*

kolobōr, -bōrā m 1. crta okrugla, npr. oko mjeseca, sunca; 2. podočnjak (tamni)

kolōž, -lōčā m 1. kruh pečen u obliku kola; 2. sprava na ribarskom brodu; v. *alōti na rib.* *brodū*

kolōna, -e ž kameni (željezni) stup na obali za privezivanje broda

kolūdrica, -e (G pl. *kolūdric/kolūdricih*) ž duvna, redovnica stroga reda (koja ne izlazi iz samostana)

kolūmba, -e ž vanjska osnovna greda na dnu broda, kobilica broda: *Iša je užbardon kolūbon = propao je*

komandōnt, -a m pomorac koji upravlja teretnim brodom (zove se i *kapitōn*); v. *principōl*

kombāčit se, -in se nesvrš. iter. od *kōmbot se* inatiti se; goniti se

kōmbot se, -on se (s kim) nesvrš. goniti se; svađati se (i riječima); inatiti se s kim. Isto: *gōmbot se*; v. *kombāčit se*

komeš, -a m ženski prsluk: *Donikovnjo su žēnske nosile komeš*.

komīn, -mīnā m niska četvorouglasta ograda na kojoj se loži vatrica (u kuhinji); ognjište: *Prōvdot ču se īs njīn makōr mi ne ostalo lūgā na komīnu*.

komišūra, -e ž raspuklina, rasjeklina između madīrih na brodu, dasaka na podu i sl.

komō, -ā sr komoda, vrst pokućstva

komōrča, -e (G pl. *komōroč/komōrčih*) ž vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*

komōštra, -ih i -tor sr pl. gvozdene veruge koje vise iznad komīnā (služe za vješanje lonaca nad vatrom): *Kotlēnke i lopīže zakučaju se kōčulon za komōštra*.

kompās, -pāsa m kompas; v. *bāčvor*

kompasāt, -sōn svrš. kompasom odrediti

konāta, -e (G pl. *konōt/konātih*) ž drven sud za vino; v. *sūdi*, *zbānja*

kōnce, -a sr konac; v. *alōti na ribar*. brodū

kōnča, -e ž začin: *U dōbru jīzbinu i dōbru kōnču*.

konīstra, -e (G pl. *konīstor/konīstrih*) ž okrugla pletena posuda, košara (ima ravno dno i dvije male ručice na rubu); v. *kōfa*

konīstrica, -e (G pl. *konīstric/konīstricih*) ž dem. od *konīstra*, košarica

kōnke, -ih ž pl. drvene naprave što se stave na *sedlō* kad se prti savūra, kamenje i sl.

konōba, -e (G pl. *konōb/konōbih*) ž podrum (s bačvama vina)

konōp, *konopā* m konop (Na brodu su ovi konopi: *surgadīna*, *ūza*, *barbita*, *purdiž*, *lancōna*, *gūmina*, *ličmina*, *arganēl*. Za jedra: *gindāc* ili *mānat*, *trōca*, *škōta*, *davōnt*, *podōrbur*, *gāša*, *sōrtije*, *montič*. Za povezivanje: *gratīv*, *tarcarūli* ili *tarca-lūni*, *marafūni*)

konopjīka, -e (G pl. *konopjīk/konopjīkīh*) ž vrst biljke; v. *cvīče*

konpīr, -pīra m krumpir; v. *zēje*. Isto: *kunpīr*

kôntar, -a m vrst bijele ribe; v. *bîlo riba*

kontraâšta, -e ž drvo uz âštu unutar drvenog broda na pramcu i na krmi. Isto: *trihija* i *ancikôr*

kontracênta, -e ž daska s unutarnje strane rebara nasuprot centi u provi broda

kontrafôrta, -e ž gredica za pojačanje u provi broda ili u uglu ispod palube

kontrafûnd, -a m daska složena i skrojena u obliku kruga (kao dno *barîla*) kojom se stješnjuje svaki posoljeni sloj srdela u *barîlu*

kontrakolûmba, -e ž gredica poviše kobilice unutar broda

kontramadiîr, -dîrâ m daska s nutarnje strane na boku broda

kontrapûnta, -e ž gredica koja se nastavlja iznad druge grede u brodu

kontrarônda, -e ž vrst jedra na velikim jedrenjacima

kônj, *kônjâ* (G pl. *kônj/kônjih*) m 1. konj; 2. dvokrak potporanji slimi na krovu kuće; 3. drvce u lîri koje podupire žice kroz rupu

kônjâc, *kônjca* (G pl. *kônjoc/kônjcih*) m vrst bijele ribe; v. *bîlo riba*

konjîc, -njîcâ m 1. mali konj; 2. vrst morskog raka; v. *križic*

kônjik, -a m konjanik

kônjnik, -a m konjanik

konjôd, -a m šurjak, pašanac, svak; v. *rödb.* imenâ

konjôda, -e ž jetrva, šurjakinja, zaova, svast; v. *rödb.* imenâ

kônjska, -e ž vrst morskog račića. Isto: *skônska*

kônjsko kopîto, *kônjskega kopîta* sr vrst trave koja raste po starinama, ali se jede; v. *zêje*, *vratizêl*

kôp, *kôpâ* m voda što pada sa strehe: *Stâvit sùd pôl kôp* = metnuti sud pod strehu (da u nj pada voda)

kôp, -i m čin okapanja lozja i vrijeme kopanja. Isto: *kopâtva*, *kôpica*

kôpa, -e ž veliki stog: *Kâd se pôli japjénica, svâ se potučeno šûma stivô kôlo një na jednù kôpu*.

kopânja, -e ž načve: *Rûke su mi u kopânji* = u poslu sam koji ne mogu napustiti

- kôpar, -pra m aromatična trava (biljka); v. cviće, zêje
 kopârce, -parca m trava po listu slična mrkvi, a ima u zemlji
 gomolje; v. zêje
 koparcat, -côn nesvrš. nogama kopati, čeprkati zemlju i za sobom
 je razmetati (o kokoši)
 koparcat se, -côn se nesvrš. koprcati se (o kokoši i o čeljadetu)
 kopât, -pôn nesvrš. kopati: Kopât na hrelô = slabo, površno kopati;
 v. hrelô. Kopât ôči = čitati, raditi pri slabu svjetlu: Čà
 kopôš ôči?!
 kopâtva, -e ž; v. kôp
 kôpica, -e (G pl. kôpic/kôpicih) ž; v. kôp, raskôpica
 kopisit, -pišin nesvrš. puno mršavjeti i slabiti (u tijelu);
 ginuti od čeznuća, bolesti, nevolje
 kopišće, -o sr drveni štap, držak za osti
 kopitnjok, -a m vrst morske školjke; v. kopito, škôlka
 kopito, -a (G pl. kôpit/kopîtov/kopîtih) sr 1. kopito; 2. vrst
 cvijeća; 3. vrst morske školjke; v. cviće, škôlka
 kopôđ, -pôđa m onaj koji kopa; kopač: smârtni kopôđ = rđav kopač;
 v. družina
 kopođont, -a m groblje
 kopriva, -e (G pl. kôpriv/koprivih) ž korovna biljka; kopriva;
 v. cviće, trôvâ
 koprîvnica, -e ž (metateza od kropilnica, kropivnica) kamenica za
 blagoslovljenu vodu kod crkvenih vrata
 kôr, kârvî m krv: Dô bi zô nje kârvi ispod vrôta = prinio bih za
 njega najveću žrtvu
 kôra, -e ž 1. vanjski dio, obloga drveta, kora: Obrôz mu je na-
 vrâšđen kakô borôvo kôra. 2. stvrdnuti vanjski sloj (o kruhu
 i nekim plodovima), v. krûh
 kôrap, kôrpa m tijelo; v. vôrša
 kôrât se, kôron se (is kîn) nesvrš. svadati se (s kime) riječima:
 Jô se nêđu is onõn đângaron kôrât.
 kôrba, -e ž karanje; svađa riječima
 kôrba, -e ž rebro na brodu; v. rebrô (Donji dio uz kobilicu zove
 se lukôđa, a na njezina oba kraja nastavljaju se dijelovi
 zvani câpuli. Kôrba, dakle, ima tri dijela.)

kordūn, -dūnā m drvo na cēnti izvana (s donje strane, za ures, na brodu). Zove se i filet.

kōren, -a m (refleks e glasa jat) korijen

korenica, -e ž u povrću središnja deblja sastojina, srčika

koridūr, -dūrā m na brodu "put" od jednoga do drugoga škāfa (ako su dva) ili od škafa na provi (ako je jedan) pa prema krmī, a poviše rēbor i madīrih

kōrka, -e ž kora od bora od koje se pravi juha za maštenje mreža

korojit, -jīn nesvrš. karati, koriti: *Uboh rūgā korojit: ostāje rūgo*.

korōm, *korāma* m koža za potplate

koromāč, -māča m komorač; v. *cviče*, *zēje*

kōrta, -e (G pl. *kārot* i *karōt/kōrtih*) ž papir; karta (igrača)

korūgva, -e ž zastava; v. *horūgva* (U Hvaru je crkvica Korugvenica, sada Kruvenica.)

kosā, -ē (pl. *kōse*, G *kōs/kōsih* i *kosīh*) ž 1. nakriv nož sa dvije ručice (sa svake strane po jedna), a služi bačvaru; v. *bāčvor*; 2. vlasti, pletenica; 3. klisura

kosić, -a (G pl. *kosić/kosičih*) m vrst ptice; kos (ženka) crna kljuna; v. *čuška*

kosić šutokjūnac, -kjūnca m vrst ptice; v. *čuška*

kōskot (se), -on (se) nesvrš. prepirati (se); karati (se); goniti se

Kōsmača, -e ž ime rtu između uvale Jagodne i Lozne (Zastupca) pod Brusjem (jer je rt gusto šumovit, kosmat)

kosmāt, -māto (predik. -māta), -māto koji je duge, guste dlake; v. *rūnjav*

kosmēj, -mējā m runjavi morski račić

kosōr, -sorā m 1. donja čeljust; vilice; 2. kosijer (oruđe). (Kosōr i *vinđrizac*; dijelovi: 1. *ručica*; 2. *tulija* = cijev u koju se utakne ili nasadi ručica; 3. *đstarje*; 4. *petica* = izbočen oštrac na hrptu; 5. *lukonōžje* = konkavni dio oštarja; 6. *vōrh* ili *pūnta*)

kosorāča, -e ž tanji kosōr i bez petice; v. *kosōr*

kōstret, -i ž kozja dlaka, kostrijet

kostrīč, -ričā m vrst trave koja se jede; v. *zēje*

kostrušina, -e m onaj koji je nakostrušen
kostrušinka, -e ž ona koja je nakostrušena
kostrušit se, -strušin se nesvrš. ježiti se od straha, ljutine; kostriješiti se
košantiň, -a m vrst plesa; v. *tānac*
košarica, -e ž pletena posuda plitka kao zdjelica ili tanjur
koščē, -ō sr kup kosti
koščela, -e (G pl. *koščēl/koščēlih*) ž; v. *hostuža*
koščunast, -nästo (predik. -nästa), -nästo (odr. *koščunästi*) mršav, koji ima više kosti nego mesa
köško, usklik kojim se navodi koza, ovca na pilo: *Köško...*
 köško... köško..., šōra! (šarenka)
košūjica, -e (G pl. *košūjic/košūjicih*) ž 1. mala košulja; 2. građevni dio *japjénice*, tj. okrugli žid oko vèlelega i mölega pôreza koji će se paljenjem pretvoriti u vapno
kotašencija, -e ž; v. *kvatašencija*
köter, -a m jedrenjak oštra pramca; v. *brōd*
kotilo, -a sr mjesto u moru gdje se rađa riba; mrijestilište
kotit (se), -tīn (se), nesvrš. leći (se); v. *nakotit se*, *zakotit se*
kotlēnka, -e ž kotluša od mjedi ili bakra; v. *pôsude*
kotôl, *kötłà* m 1. kotao; v. *pôsude*; 2. u jami *japjénice* zasnovan krug od kojega se naokolo grade *dušpíri*
kötula, -e ž pretinac u nutrini škrinje za važnije pologe: *čà je u skrinji, tō je u kôtuli.*
kotûrac, -tûrca m obod plosnata predmeta u obliku kruga: *Hitit kämik na kotûrac* (tj. da se valja obodom)
kotûrat se, -tûron se nesvrš. kotrljati se (niz strminu); v. *pokotûrat se*, *olkotûrat se*
kôvgonje, -o sr v. *kôvkonje*
kovîlje, -a sr vrst cvijeća; v. *cvîče*
kôvkonje, -o sr prepiranje; natezanje; *Dico, hólte lëc: bîde sútra kôvkonjo* (tj. nećete htjeti tako lako ustati)
kôvkot (se), -on (se) nesvrš. prepirati se; natezati se; tužiti se
kovõč, -võčā m 1. kovač; 2. vrst bijele ribe. Reče se i *šanpjér*; v. *bîlo* riba

kozjō brōdā, kozjē brodē ž vrst trave koja se jede; v. *cvićē, zēje*

kozodērina, -e m onaj koji dere koze (posprdno)

kozomđrac, -mōrca (G pl. *kozomōroc/kozomđrcih*) m studen vjetar s istoka zajedno s kišom (*gregolevānat*) koji zimom mori koze

kozopăsnica, -e ž čobanica (posprdno rečeno)

kožūp, -a m kožuh

kožūrak, -žūrka (G pl. *kožūrok/kožūrkih*) m smotaj u koji se smota svilena buba

krădimice, pril. potajno, kradom

kragūja, -e (G pl. *kragūj/kragūjih*) ž borov plod, češer. Isto i *bakatūša*

krăkavica, -e (G pl. *krăkavic/krăkavicih*) ž žaba kreketuša

krăkot, -on nesvrš. koracati, hodati široko i nestalno; v. *škrăkot*

krakūn, -kūna m kračun; prečka na vratima za zaklop (obično metalna)

krăška, -e ž vrst bijele ribe; v. *bīlo rība*

krăvosac, -vojca m vrst zmije (koja navodno sisa krave - kravosac); v. *gūjā*

kravūja, -e ž; v. *kragūja*

krēčat se, krēčen se (u koga) nesvrš. dirati koga, vrijeđati:
Ne krēč se ū me! Trisnu ga je, jer se ū nje krēčđ.

krejōnca, -e ž uljudnost, skladnost, učtivost

krēmik, -a m kremen; v. *ognjišće*

krepăvica, -e (G pl. *krepăvic/krepăvicih*) ž (posprdno) svaka bolest: *Čapăla ga je krepăvica.*

krepenit se, -nīn se nesvrš. smrzavati se od zime; v. *iskrepenit se*

kresăt, krešen nesvrš. kresati kamen; kremen za oganj

krèsot, -son nesvrš.; v. *kresăt*

krēška, -e (G pl. *krēšok/krēških*) ž vrst trave koja se jede; v. *vratizēl, zēje*

kridat, -dōn nesvrš. izvikivati nešto; v. *banzăt*

krīlă, krīl/krīlih sr pl. obod oko klobuka, šešira

kričlimice, pril. krilom; po krilu: *Ti poj na stablo, a jo ču mäslíne brat kričlimice/kričlen da se ne išočen.*

kričlo, *kričla* sr 1. sinus; 2. krilo majčinsko, očevo itd.: *Vazmi dite u kričlo/na kričlo*; 3. vrećica ili pregača koja se otvorena drži pred se za skupljanje maslina, buhača itd.: *Küpiti u kričlo*. *Brat kričlo ili kričlimice ili kričlen* = brati ne na stablu, nego oko stabla s tla. (Krilo u peradi i ptice zo- ve se *hrello*.)

kričlen, pril.; v. *kričlimice*

kripa, -*pno* (predik. *-pna*), -*pno* krepak

kripostan, -*sno* (predik. *-sna*), -*sno* krepak, jak; v. *kripa*: *Tô ti je kriposno kako jühä od hubotnice* (posprdo, tj. nema u njoj krepkoće)

krič, -*a* m krijes, tj. najveća ljetna vrućina; v. *krišnjök*

krišnjök, -*njöka* m mjesec srpanj (a lipanj je u nas *sörpanj*); v. *krič*, *miseci*

kričvaca, -*e* ž 1. vrst pšenice; 2. vrst smokve; v. *šenica*, *smökva*, *žitarice*

kričiti se, *kričvin se* nesvrš. 1. kričiti se; 2. drečiti se (osobito u plaču): *Ča kričviš rilo??!* (= Šta se dereš??!)

kričodušnica, -*e* ž ona koja ima "kriču", nepravednu dušu

kričodušnjok, -*a* m onaj koji ima "kriču", nepravednu dušu

kričovrātnjok, -*a* m onaj komu je krič vrat

krič, *kriča* m 1. krič; 2. dio jarbola s poprečnim gredicama za jedra (*Veli brodi na kriču su škuner, škuna i drugi. Bark imo tri örbura, od njih dvô na kriču, a treći is rondon i kontrarondon.*)

kriči, *kričih* m pl. hrptenjača: *Dâču mu joč po kričih* (tj. isprebijat ču ga)

kričic, -*a* m 1. mali krič; 2. na magarcu i na mulu pruga preko prvih pleča (Ostale riječi koje svršavaju na -ic a ne na -ic: *mličic*, *sičic*, *konjčic*, *bročic*, *vonjčic*, *ražnjič*, *škojčic*.)

krični běč, *kričnega běča* m novac mletački koji je imao krič (Kad se s novcem igra pod kapicom, glavni igrač pita: *Krič ol mäarak*, tj. krič ili Marko, jer je mletački novac imao s jedne strane lava sv. Marka, a s druge krič.)

kričnjok, -*a* m vrst morskog raka. Isto: *kričolnica i morskô zvízda*; v. *rak*

kričolnica, -*e* ž vrst morskog raka. Isto: *kričnjok i morskô zvízda*; v. *rak*

krōbit (se), *krōbin* (se) nesvrš. otapati (se); taliti (se); v.
raskrōbit (se)

krōj, *krōjā* (pl. *krōji*, G *krōjih* i *krōjih*) m kralj: *Bōg visoko - krōj daleko.*

krōj, *krāja* (pl. *krāji*, G *krājih*) m 1. svršetak; 2. kraj, kopno

krōk, -a m pojas oko pasa ribara za koji se prihvati uza trate
poradi potezanja mreže; v. *alōti na rib. brodu*

krokočāt, -kōčen nesvrš. kokodakati: *Krokōče kōkoš: isnīla je jōje.*

krokōnt, -a m karamelizirani šećer s bademima

krōnak, -a m mali odljev tekućine od nekoliko kapi: *krōnak ūja*

kronculāt, -lōn svrš. udariti; nalemati: *Dobrō ga je kronculō.*

krōnut, -nen svrš. uliti nekoliko kapi tekućine: *Nīs krōnula ni krōnak ūja u ovō zēje.*

krōp, -a m voda u kojoj se kuhalo zelje, povrće. Isto: *ukrōp*

krōtak, *krōlko*, *krōlko* (odr. *krōlki*; predik. *krōtak*, *krōlka* i *krōlkā*, *krōlko*) 1. kratak; 2. koji je kratke pameti, bedast:
Eee... bīdan *krōlki!* - Ova je bija *krōlkā*!

krosnā, *krosn*/*krōsnih* i *krosnīh* sr pl. razboj, (tkalački) stan:
Kōmu su krosnā nī mu ga do snā (poslovica)

krōv, *krōva* m na kući gornji dio kojim se ona zaštićuje: *Krōv na jednu vōdu i krōv nā dvi vōde* (tj. na jednu plohu ili na dvije koje spaja sljeme)

krūg, -a (pl. *krūzi*) m ogroman, a obao kamen; ogromno kamenje
(u zemlji ili izvan nje); glob

krūh, -a m kruh (*hīb/hībac/glōvā krūha* = gomolj kruha, hljeb;
fēta/rīžanj = komad urezan od kruha; *podlōmak* = komad podlomljen od kruha; *ulōmak* = komad koji je otkinut gore na kruhu (Kruh ima: *gōrnju kōru* i *dōlnju kōru*; pod krom je *pūpa*. Kruh se pravi od mukë. *Mukā se nōjpri prosiye*, pōk se *imbūrti*, tj. zamiješa voda s brašnom, pōk se *gnješko*, pōk se *natiro*, tj. gnječi i mijesi, pōk se *grudo* i *razgrudōjē*, tj. prave se grude. *Ondā se slōži ū peć i krūh se zanīti*, tj. zarumeni, pōk se *uvōri*, tj. užari ili *prigorī*. Kruh je *kvōsan* ili *prišan*, tj. s kvascem ili bez njega ili ga nema dovoljno; *đn ne iskiene đli prikisne*, tj. kad premalo i previše nabuja tijesto; *pripeđe se*, tj. kad se previše ispeče; *pobulō se*, tj. kad dobije tamne mrlje; *pāde*, tj. kad se u pečenju smanji; *navrāšći se*, tj. nabora se. *Krūh je krūpan ili sitan*, tj. kad je krupno ili sitno mljeveno brašno.)

krūpan, -pno (predik. -pna), -pno (odr. *krūpnī*) koji je većeg obujma: *Krūh je krūpan* (tj. od krupno mljevena brašna); v. *krūh*

krūto, pril. veoma, mnogo: *Krūto son se umori.*

krūz, prij. kroz: *Vitar pūše krūz ponīstru.*

kružēt, -a m jelek; prsluk

kū, pril. kako (prijekorno): *Mā kū līpo ðl tebe!*

kūco, uskl. šuti: *A līpo sōn ti govorī(l): "Ne govor!"*, a tō ti hōće reć: *Kūco čīn!*

kūčāk, *kūška* (G pl. *kūčok/kūških*) m pas, psić; v. *kūče*, *hūče*, *kučīn* *kūča*, -e (G pl. *kūč/kūčih*, L pl. *kūčima/kūčoh*) ž kuća: *U Brūšju je pūno prōznih kūč.*

kūčica, -e (G pl. *kūčic/kūčicih*) ž 1. mala kuća; 2. vrst morske školjke; v. *škōlka*

kūčīn, -a m psetance; v. *kūčāk*

kūčišće, -o sr zgrade, pojate itd. okolo kuće i kući potrebne

kudižja, -e (G pl. *kudižj/kudižijh*) ž preslica

kūdnji, -o (predik. -a), -o zadnji, krajnji: *Vidićemo na kūdnju.*

kuhanija, -e ž kuhanjelo koje se jede žlicom: *Pūna je kūča vopě ðl tē kuhaniye.*

kuhomētāt, -mēton nesvrš. jedva ostajati u životu; biti dosta boležljiv. Isto: *kukomētāt*

kūjba, -e ž kube, kupola na zvoniku i na vapnenici

kūk, -a m 1. kuk (bedreni); 2. hrid: *arlōv kūk = orlov kuk*

kūka, -e ž 1. kukica izvana na krmi broda o koju se zadjene škota; 2. vrst morskog raka; v. *rāk*

kukavica, -e ž vrst ptice; v. *čūška*

kukoj, -a m kukolj; v. *šenica*, *zēje*, *žitarice*

kukomētāt, -mēton nesvrš. jedva životariti, biti teško bolestan: *Brižan čovik, kukomēto* (tj. slabo stoji)

kükot, -on nesvrš. kukati: *Kūko kakō kūkavica.*

kukumar, -a m krastavac; v. *zēje*

kukurikāvac, -kōvca m veliki kašalj, kašalj hripavac. Isto: *păsji kašaj*

kukviža, -e (G pl. *kukviž/kukvižih*) ž vrst noćne ptice, jejina; v. *čūška*

kūlaf, kūlfa m daleko obzorje i pučina na moru: *Od kūlfa narestedu i dovođodu se vēliške bōte* (= s pućine narastu i dovaljaju se veliki valovi)

kulēcat, -lēcon nesvrš. hodati (posprdno rečeno); v. *dokulēcat, olkulēcat*

kulēcot, -on nesvrš.; v. *klēcot*

kūlin, -a m drob; želudac: *vēli kūlin* (ostala se crijeva zovu: *mōli kūlin*)

kulōr, -lōra m ovratnik na *jakēti*, kaputiću

kumōnda, -e ž komanda, zapovijed

kumpōr, -a m kum; v. *rōdb. imena*

kunpiř, -piřa m krumpir. Isto: *konpiř*; v. *zēje*

kūnja, -e ž dunja

kūnjaboka, -e ž kukac koji u skupu živi u vlazi, a pri dodiru brzo se smota u kuglicu

kūnjāt, kūnjon nesvrš. drijemati; v. *kjāt, knjāt, hūnjāt*

kūnjoboka, -e ž; v. *kūnjaboka*

kūpa, -e (G pl. *kūp/kūpih*) ž 1. zemljani crijep za krov; 2. vrst igraće karte: *Đe se ne zno ni kūpe ni špōde* (tj. razgovor je nejasan); v. *baštūn, dinōr, špōda*

kupīna, -e (G pl. *kupīn/kupinih*) ž vrst biljke; v. *sviće, trōva*

kūpjenica, -e ž plod masline kupljene sa zemlje (jer je sama otpala) za razliku od *berenice*; v. *māslina*

kupōvan, -pōvno (predik. *-pōvna*), *-pōvno* koji se kupuje (a ne izrađuje u kući): *Kupōvno rōba je čā sē na tōrg prodōvālo ɔliti kupūvolo, a domōnsko je rōba onā čā sē dōma napravījāla.*

kupūs, -a m vrtni i glavati kupus; v. *zēje*

kupušnjok, -a m leptir koji se najviše vrti oko kupusa i sisa mu cvijet

kurāja, -e ž 1. morski koralj; 2. ogrlica od koralja

kurēnat, -rēnta m struja u moru: *Kurēnat je odozgōra = gōrnjo je voda; kurēnat je odozdōla = dōlnjo je voda*

kurijožitōd, -i ž znatiželja

kurōt, -a m župnik

kūs, -a m komad: *kūs krūha. Drēti su ovi kūsi drīva.*

kūsāt, *kūson* nesvrš. jesti

kūška, -e ž kuja; v. *bīrba*, *kūčak*

kuštāt, -tōn svrš. pristati brodom uz kraj; privući živinu uz kamen da se lakše može naprtiti ili uzjahati

kuvērta, -e (G pl. *kuvērot/kuvērtih*) ž 1. krov kuće; 2. ovojnica pisma; 3. oplata na gornjem dijelu broda; paluba

kuvertēla, -e ž daščica na razmi škafa izvan. Isto: *fodrīna* i *fodrūn*; v. *rāzma*

kvārat, *kvōrta* (G pl. *kvarōt/kvōrtih*) m četvrt

kvartūč, -a m mjera sadržine 5,5 l

kvasīna, -e ž vinski ocat: *Juto je kakō kvasīna.*

kvatašēncija, -e ž eterično ružmarinovo ulje

kvatropāši, -ih m pl. vrst plesa; v. *tānac*

kviđit, -in nesvrš. zbijen stati i čekati; čučiti

kvocāt, *kvōčen* nesvrš. kvocati: *Kvōška kvōče na jōjima/na jajīh*

kvōdar, *kvōdra* (G pl. *kvōdor/kvōdrih*) m uokvirena slika; okvir

kvōrta, -e (G pl. *kvārot/kvōrtih*) ž mjera za žito i sol, oko 40 lit.

kvōs, -a m kvasac

kvōsan, -sno, -sno (odr. *kvōsni*; predik. *kvōsan*, *kvōsna*, *kvōsno*) koji je izazvan vrenjem kvasca: *Kvōsni krūh*; v. *krūh*

kvōška, -e ž kvočka; kokoš u ognjici

lăbara, -e ž brbljava ženska osoba

labarăt, -rōn nesvrš. čavrljati; govoriti velikom brzinom

lăchan, -čno (predik. -čna), -čno gladan: *Ne ūčini smăman*, čă ūčini
lăchan (poslovica)

lăgodan, -dno (predik. -dna), -dno udoban

lăjavica, -ę (G pl. *lăjavic/lăjavicih*) ž ona koja je oštra jezika;
v. *jazišnica*, *žvătovica*, *čakulōna*

Lajkō plöča, *Lajkē plöče* ž položaj iznad uvale Lučišća kraj
Brusja; v. *lašćit se*

lăjov, -o (predik. -a), -o koji puno i oštro govoriti; lajav

lăkomica, -e (G pl. *lăkomic/lăkomicih*) ž 1. vjedro koje ima rupu
i pipu na dnu kuda se lije vino u bačvu; 2. škrtač, škrtica;
v. *bačvor*, *südi*

lăma, -e ž sječivo, oštrica

lambik, -a (G pl. *lambikov/lambičih*) m kotao za destilaciju (ra-
kije, ružmarinova ulja)

lambikăt, -kōn nesvrš. puštati veliku paru kao dim: *Lambikō kakō
iz lambika*.

lămbrica, -e m preprodavalac; v. *polămbrit*

lămica, -e (G pl. *lămic/lămicih*) ž dem. od *lăma*

lămit, -in nesvrš. hrliti više smušeno nego uredno; hodati žurno
i razmahano

lampăt, -pōn nesvrš. sijevati, bljeskati (o munji): *Lampăt na
sūšu* (tj. neće od naumljena posla biti ništa - kao što nema
kiše kad sijeva sa sjeveroistoka)

lamprīda, -e ž vrst jeguljaste ribe. Isto: *okătica*; v. *angūja*

lampūga, -e ž vrst ribe od dna; v. *hlōndavina*

lancōna, -e ž veoma debeo konop spleten od trave; v. *libōn*

lancūn, -cūnă m plahta

landeskăt, -kōn (komu) nesvrš. udvarati se (komu); neiskreno
govoriti slatkom besjedom

lănen, -o (predik. -a), -o lanen, koji je od lana; v. *lōn*

lantērna, -e ž svjetionik

lantina, -e ž drvo uz koje je pričvršćeno platno jedra
lasketat (se), -tōn (se) nesvrš. svijetliti (se); bijeliti (se);
ljeskati (se): Pête mu se lasketaju (jer ima poderane čarape);
v. *laščit se*

lašnut, -nen svrš. usplamsati; potpaliti vatru da zaplamsa

lăstavica, -e (G pl. *lăstavic/lăstavicih*) ž 1. vrst ptice; 2. po-
bočne strane na kući koje pod krovom prave kut, a taj se zove:
učělak; 3. kut škafa na brodu uz kontraštu; 4. vrst bijele
ribe; v. čuška, bilo riba

lastōn, *lasnō* (predik. *lasnā*), *lasnō* neumoren poslom; neutruđen:
Sita kūsa, *lasnā poslā* (poslovica)

lastovat, -tujen nesvrš. ne raditi; lagodan život provoditi

lăstovica, -e ž; v. *lăstavica*, čuška

laščetat se, -tōn se nesvrš.; v. *laščit se*

laščetica, -e (G pl. *laščetič/laščeticih*) ž 1. vrst trave koja se
ljeska na suncu; 2. ono što se ljeska (npr. glazura na pokuć-
stvu); v. *trōvā*

laščit se, -ščin se nesvrš. blistati od glatkoće, ulaštenosti

lašnje, pril. lakše

lašnji, -o (predik. -a), -e kompar. od *lăk*, lakši

lăta, -e (G pl. *lōt/lătih*) ž 1. lim, limena posuda; 2. gredica
(ima ih više) na kojoj počiva brodska paluba; v. *posude*

lătica, -e (G pl. *lătic/lăticih*) ž 1. listić u cvijetu; 2. trougla-
sto uho odijela ispod vrata na kaputu, košulji itd.

latiskat, -tiškon nesvrš. iter. od *lōskat*, tjeruckati

latūn, -tūnā m bakar: čovli od latūnā neće zaruževit.

lazānja, -e (G pl. *lazōnj/lazānjih*) ž 1. u pl. tjestenina domaća
(na remike, tj. remene) rezana; 2. udvorna riječ; 3. udvorno
čeljade: Ne guštō me puno, veliki je lazānja.

lazanjat, -njōn (komu) nesvrš. udvarati se; laskati

lazanjör, -njörā m okruglo, glatko drvo kojim se rasteže i izrav-
nava tjestenina za pravljenje *lazānjih*; valjak za rastezanje
tijesta

lăzar, -a m 1. (*Lăzar*) vlastito ime; 2. čovjek bolestan naročito
ako je kljast

lazareć, -a (G pl. *lazarēt/lazarētih*) m l. samica za bolesne mornare i za karantenu; 2. teža tamnica (U nas *lazareć* znači težu tamnicu, jer su teži kažnjjenici tamnovali u splitskom lazaretu. Po tom je ova gradacija: 1. tavnica *obi paržūn*; 2. *lazareć*; 3. *ištrija* *obi Kapodištrija*; 4. *Gradiška* *obi Gradāška*; 5. *višala*. U staro vrijeme sigurno su zločinci vješani na sohamu, jer još postoji poslovica: *Oni bi te volili vidit na sohōh, něgo na nogōh.*)

lazarina, -e ž vrst striga, šišanja kose muške mlađeži (Nategli bi vlasti na zatiljak i sve ih ravno od uha do uha podstrigli. Naziv *lazarina* dolazi od *a la nazarena*, jer se Nazareni u Isusovo vrijeme nisu ni brijali ni šišali.)

lažit, -in nesvrš. 1. vući se, plaziti: *Lazi kakō gūjā*; 2. vaditi med od pčela u ulištu

laža, -ež ž laž: *Mi smo laža, a Bōg je istina. Mi smo na laži, a Bōg na istini* (poslovice). *Nisōn jō od laže. Nōša se je u laži.* (Ne javlja se u akuzativu: tada je od imenice *laž*, *laži*, npr. *On govori laž.*)

lebić, -a m jugozapadni vjetar; v. *vitar*

lebićoda, -e ž žestoki jugozapadni vjetar

lečevišće, -o sr mjesto gdje se sije leča

lēdje, -a sr zbir. imen. za led: *Do Božića zēja, po Božiću lēdja* (poslovica)

lēg, -a (G pl. *lēgov/lēgih*) m porodaj u životinje: *Ovo je njōj parvi, drugi itd. lēg. Kozlić je bl trećega lēga.*

lēlije, -ih (L *lēlijoh*) ž pl. ljubakanje: *Ide po lēlijoh.*

lēlujot se, -jon se nesvrš. zibati se, ljuljati se u nogama

lēmat, *lēmon* nesvrš. mlatiti

lemiš, -a m lemeš (U Brusju se jedno polje zove *Lemiša*.)

lendić, -a (G pl. *lendić/lendićih*; L pl. *lendićima/lendićoh*) m krpa (dronjak) koja visi na odrpanu odijelu ili na mreži kad je razderana ili na jedru rastrganu od vjetra: *Svē mu je jidro u lendićoh.*

lendićat, -čōn nesvrš. visjeti kao *lendić*; *Iii..., ča ti mriže lendićaju!*

lendrāt, -drōn nesvrš. brzo ići; v. *dolendrāt*

lēngva, -e ž mali brijeđ u moru ispod površine ili na površini, a oko sebe ima *pliš*, tj. pličinu

lepātica, -e (G pl. *lepātic/lepāticih*) ž lopatica na tijelu

lepečat, -ćen nesvrš. drhtati, lepetati (osobito krilima): *Sarce mi je lepečalo; v. zalepečat, uzlepečat*

lepčot, -ćen nesvrš. drhtati, lepetati, lepršati: *Sve lepeče meso na njemu bilo stroha; v. lepečat*

lēpuh, -a m vrst trave; v. *trōvā*

lešat, -šen svrš. iskuhati na vodi ribu, meso

lēšo, pril. kuhano (na vodi); v. *lešat*

lešoda, -e ž na vodi kuhana riba; v. *lešat*

lētō, lēta sr 1. kraj od odijela, skuta; 2. vratašca i ispred njih daščica na košnici koja služi za izlijetanje i ulijetanje pčela

lētrika, -e ž elektrika

levadat, -dēn nesvrš. trčati brzo; v. *dolevadat*

levānat, -vōnta m 1. istočni vjetar; 2. strana svijeta: istok.
Isto: *levōnt*; v. *vitar*

levantić, -a dem. od *levānat*, lagani istočni vjetar; v. *vitar*

levantin, -a m ljetni vjetar istočnjak koji se gotovo dnevno izmjenjuje s maestralom. (Mjesto *levantina* puše i *burinjet*.); v. *vitar*

levantora, -e ž žestok *levānat*; v. *vitar*

levōnda, -e ž biljka od koje se dobiva eterično ulje; ulje od biljke *levōnde*

levōnt, -a m; v. *levānat*

levut, -a m ribarski brod sa dva škafa (palube) na provi i na krmu; v. *brōd*

ležō, -ā m log; ležaj; v. *jōrōm*

lībar, -bra (G pl. *libōr/librih* i *librih*) m knjiga: *Upisat se u lībar svetega Lüke = oženiti se. Lībar kūpi* (tj. knjiga dužnika u trgovca skuplja i čuva račune i istinu)

lībit se, *lībin se* nesvrš. lukavo, oprezno vući se; vlačiti se; šuljati se; v. *dolībit se, odlībit se*

libōn, -bāna m od trave debo konop za opasivanje dropa pri ti-ješćenju vina na turnu (Slični su: *gūmina*, *lancōna*, *ličmina*)

librica, -e (G pl. *libric/libricih*) ž mjera: nosi 45 dkg: *Zajōla son libricu sōli.*

lica, -e (G pl. *līc/licih*) ž vrst plave ribe; v. *plovuđo riba*

- ličmina, -e (G pl. ličmin/ličminih) ž debeo konop od lika
 lignja, -e (G pl. lignonj/lignjih) ž vrst morskog mekušca; v. sipa
 līh, -a m nepar (broj): Igrat se na līh i tōk (tj. na par i nepar);
 v. tōk
- līhā, līhē ž komadić (obično duguljast) obrađene zemlje za povrće,
 cvijeće; lijeha, gredica
- lihotak, -tka (G pl. lihotok/lihotkih) m stvar ili svota koju netko
 uzme uz dio na radu, a ne pripada mu; pa i u svojoj kući kad
 netko kriomice krade: čini lihotak. Ne poznajen nikakova li-
 hotka.
- lijavica, -e ž proljev; v. litavica
- likor, -kora m liječnik
- lila, -e ž jorgovan; v. cviče
- lima, -e ž turpija: Nosi su se kako lima i acol (tj. oba oštara
 kao turpija i čelik)
- linac, lince (G pl. linoc/lincih) m lijencina
- linast, -o, -o (predik. linast, linasta, linasto) ponešto lijen
- lindovat, -vōn nesvrš. trošiti, lizati, habati (o robi); v. izlin-
 dovat
- lingvet, -a m angina
- linja, linjē ž i m čeljade koje opada u tijelu; tjelesno opadanje,
 nestajanje težine
- linjat, linjon nesvrš. nestajati (polako, neopazice): čovik linjo
 u životu, u obrazu kako svjeća; v. izlinjat, polinjat
- lip, lipo, lipo (odr. lipi; predik. lip, lipa, lipo) lijep:
 čihovo je ono lipo dite. Ona divnja je lipa kako Gospa.
- lipost, -i ž ljepota
- lipota, -e (G pl. lipot/lipotih i lipotih) ž ljepota: Lipota se
 na parsuri vori, a dobrota po svetu svit u foli (poslovica).
 Isto: lipost
- lipuhan, -hno (predik. -hna), -hno ljepušast
- lipušast, -šast (predik. šasta), -šast (odr. lipušasti); v.
 lipuhan
- lira, -e ž glazbalo na tri žice: ču(t) ču liru - něču pōc na tōn-
 ce (stih iz pučke pjesme),
- lis, -e (G pl. lis/lisih) ž ustroj od uređenih drvaca za tješ-
 tenje vina iz mastā (mošta) na tūrnu

lisarica, -e (G pl. *lisarīc/lisaricīh*) ž greda (obično od jelovine) koja стоји u krovu s jedne i s druge strane *slime* do zida kuće, pa i pod podom

lisko, -ota m ulizica; previjanac poput lisice

liskot, -kon nesvrš. 1. liskati; pomalo jesti; 2. lisičji se dodvoravati; v. *lizat*

list, *lizin* nesvrš.; v. *lizit*

list, -a (G pl. *listōv/listīh* i *līstih*) m 1. list na stablu; 2. pismo; 3. list u knjizi; 4. vrst ribe od dna. Isto: *švoja*; v. *hlōndavina*

lista, -e (G pl. *list/listih*) ž vanjski dio, lice robe

listopad, -a m suho lišće koje otpada sa stabla

liš, prije. (s genit.) osim; izuzevši: *Tō je běštija liš karsta koji je na njemu.*

liš, -o, (predik. -a), -o gladak

lišat, -šōn nesvrš. gladiti: *Měštar rašpō i lišō dāsku.*

liše, prij.; v. *liš*

lišoj, -šōjā m kožna upala (koja sliči lišaju na stablu)

litavica, -e ž proljev; v. *lijavica*

litnji, -o (predik. -a), -o ljetni; v. *litski*

litō, *litā* (G pl. *litov/litih*) sr dlijeto

lito, -a (G pl. *lit/litih*) sr ljeto

litoskoj(a), pril. ljetos

litski, -o (predik. -a), -o ljetni: *Litsko rōba. Ne vīruj litskoj oblačini ni zīmskoj vedrini.*

lizalica, -e ž kamena ploča po kojoj se klizi. Isto: *puzalica*

lizat, *lizēn* nesvrš. lizati

lizit, -in nesvrš. kliziti; plaziti; gmizati: *Lizi kako gūjā.*

liznut, -nen svrš. liznuti

loboda, -ē (G pl. *lobōd/lobodīh*) ž vrst povrća; v. *zēje*

lōg, -a m ležaj, ležište: *Lōgon ležat.*

lōger, -a m veliki jedrenjak, ima dva jarbola (ako ima 3 ili 4, zove se *palabōt*. I *lōger* i *palabōt* mogu imati po više *flōkikh*); v. *brōd*

lōhāt, *lōhon* nesvrš. obilno trošiti; (gotovo) rasipati; fig. pre-tjerivati riječima

lōj, *lōjā* m uzak, okrugao vrtić opasan visokim plotom

lōja, -e ž svjećarica kod trate (u Vrbovskoj *lōjda*); v. *bōrka*; *brōd*

lōjāt, *lōjon* nesvrš. kupiti se i odlaziti (pokunjen): *Lōjat kōga* = poraditi da *izlōjo*, tj. da se pokupi; tjerati koga

lōjčić, -a m dem. od *lōz*, mali *lōz*

lōka, usklik kojim se mul ili magarac nanuđa na lokanje: *Lōka-lōka-lōka!*

lokardica, -e (G pl. *lokardīc/lokardīcīh*) ž vrst plave ribe; v. *plovūčo riba*

lōkat, *lōjta* (pl. *lōjti*, G *lakōt/lōjtih* i *lojtīh*) m 1. lakat; 2. mjera za dužinu: *dvō lōjta rōbe*

lokōnj, *-kōnja* m ogradiena lokvica; pojilo za živine. Isto: *pojilo*, *pojilišće*

lokōrdq, -e (G pl. *lokārod/lokōrdih*) ž vrst plave ribe; v. *plovūčo riba*

lōn, *lāna* m lan

lonac, *lonča* i *lōnca* (G pl. *lōnoc/loncih* i *lōncih*) m sud s jednom ručicom; v. *pōsude*: *Di nī oca nī ni lōnca* (poslovica)

lōnp, *lōnpa* m bljesak munje: *Bārz je kakō lōnp.*

lōnski, -o (predik. -a), -o 1. lanjski; 2. neiskusan: *Nīsōn mīga lōnski* = nisam valjda neiskusan (da me prevariš)

lopātica, -e (G pl. *lopātic/lopāticīh*) ž 1. mala lopata; 2. dio sidra; v. *sidro*

lopiža, -e (G pl. *lopiž/lopižih*) ž zemljana posuda s provišlōn, tj. presvođenim drškom

lōskat, *lōskon* nesvrš. brzo trčati; bježati od straha pred kim; v. *izlōskat*, *odlōskat*, *prolōskat*

lōskat, *lōskon* (koga) nesvrš. tjerati koga, istjerivati koga; v. *lōtit*

lōtit, *lōtiñ* nesvrš. tjerati: *Pās lōti zēca*; v. *polōtit*, *izlōtit*, *razlōtit*, *lōskat*

lovica, -e ž mačka koja dobro lovi miševe

lovrāta, -e ž vrst bijele ribe. Isto: *podlānica*; v. *bīlo rība*

lōz, *lăza* m komad zemlje u strani podgrađen *priſtavon*, tj. zidom u suhu (Ako je ta *priſtava* manja, zove se *mēja*.)

lōza, -e (G pl. *lōz/lōzih*) ž otvor u ogradi za ulaz u vrt, polje, dvorište; vrata od ulaza u ogradu

loză, *lozē* (pl. *loze*, G *lōz/lozh* i *lōzih*) ž trs; vinova loza:
Pôl vejâče - *loză plăže*, tj. pušta sok. *Loză pûpavi* - kad se deblja pup. *Loză zébo* - kad izlazi prvo mlado lišće;
2. stup sa žlijebom na vijak, na koji se utakne škrôva na tûrnú (Na turnu su dvije loze, a na svakoj po jedna škrôva.)

lozišće, -a sr mjesto gdje su loze

lozovina, -e ž lozovo lišće

lōž, *lăzi* ž laž: U *lăzi* su krôlke nôge; v. *lažă*

lubac, -pea m 1. obručić od jasenove kore ili drugoga stabla u koji se stavi svjež gomolj sira; 2. obručić nad zipkom djeteta da mu na obraz ne padne pokrov (roba) i ne uguši ga

lubîn, -bina m vrsta bijele ribe. Isto: *jubîn*; v. *bîlo rîba*

luc, -a m vrst plave ribe; v. *plovûđo rîba*

lûč, *lûčă* m sredina, srž, srčika, smolasta bora

lûđac, *lûjca* (G pl. *lûđoc/lûjcih*) m zavinuti donji dio pruta od loze koji se urine u zemlju

luđica, -e (G pl. *luđic/luđicih*) ž mala luka; pristanište; v. *pôrat*

lûđic, -a m kriška u glavici češnjaka

lûđit se, *lûčin se* (komu) nesvrš. ići od ruke; posrećiti se: *Lûđi mu se* - ne *lûđi mu se* = ide mu - ne ide mu od ruke; ne posrećuje mu se

lûda, -e ž luda ženska osoba

lûdi Rôko, *lûdega Rôkota* m vrst plesa; v. *tânc*

lûdit, *lûdin* svrš. činiti koga ludim: *Ne lûd lûda!* Čâ më *lûdiš*!

ludôn, -dâna m onaj koji mahnita

lûdula, -e ž vrst ptice: ševa kukuljava; v. *čûška*

lûg, *lûgă* m 1. bolest na lozi (isto što *pôlacr i nedâča*); 2. pepeo: *Prôvdot ču se za pravîcu makôr mi ne ostâlo lûgă na kominu.*

lugarîn, -a m vrst ptice: zelenkasta konopljarka, zelenčica ovčica; v. *čûška*

lûk, -a m luk (Vrsti luka: česnôviti lûk; pôljski lûk; vârtalski lûk; kapûla. U glavici češnjaka ima više: golubičih ili lûđicih); v. *zêje*: *Drôg mu je kakô lûk očima.*

luk, -a (pl. *luci*, G *lukov/lucih* i *lucih*) m luk na sedlu; v. *sedlo*
lukā, *lukē* ž luka; v. *pōrat*

lukētat, -kēton i *luketat*, -tōn svrš. krivudati; hoditi ili trčati
"na luke", na zavoje, sad amo, sad tamo (npr. o zecu); fig.
krivudati riječju, šarati govorom; v. *izlukētat*

lukno, -a sr stanje čovjeka kad od starosti ili bolesti zalegne u
postelju bez nade da će ustati; uzetost: *Zapăst u lukno* =
trajno zaleći u postelju od starosti ili obnemoglosti

lukoča, -e (G pl. *lukoč/lukočih*) ž drvo koje je sastavni dio
rebrà ili kōrbe na brodu; v. *kōrba*

lukonōžje, -o sr konkavni dio oštarja u vinorisca ili kosora; v.
kosor

lulov, -o (predik. -a), -o blekast

lulovac, -vca (G pl. *lulovac/lulovcih*) m onaj koji je blekast

lulovica, -e (G pl. *lulovic/lulovicih*) ž ona koja je blekasta

lumbardat, -dōn nesvrš. 1. pucati iz lumbarde, puške itd.;
2. tuči, lupati; v. *izlumbardat*, *nalumbardat*

lumbel, -bēla m blanjevina, hobljevina, otpaci od blanjanja

lumbrök, -brōkā m vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*

lumin, -a m kandilo

lunčerna, -e ž vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*

lūpat, *lūpon* nesvrš. 1. lupati; 2. brati, lupiti *lūpore*: *Lūpomo*
lūpore, pōk čemo ih stāvit na brujēt.

lupeška, -e ž lupežica

lupēž, *lupēža* (G pl. *lupēžov/lupēžih*) m kradljivac, lupež

lupežovat, -žōjēn nesvrš. nazivati koga lupežom

lupja, -e ž lubanja

lupor, -a m školjčica koja se lijepi uz morske stijene, priljepak;
lupor dubošnjok, -a m lupor koji je dublje u moru; v. *škōlka*

lustra, -e (G pl. *lustor/lustrih*) ž ljuska na ribi

lustura, -e (G pl. *lustur/lusturih*) ž periska, vrst morske školjke;
v. *škōlka*

luš, -a m luksus

luščetina, -e (G pl. *luščetin/luščetinih* i *luščetin*) ž kora koja
se oljušti, npr. s luka, mahune

luščit, *luščin* nesvrš. ljuštiti; guliti kožu ili koru; v. *naluščit*, *zaluščit*

lušija, -e ž voda s pepelom kuhana za pranje rublja; lužina; v. *lušijat*

lušijat, -jōn nesvrš. prati rublje *lušjon*

luža, -e ž mlaka voda na putu: *Mōkar sōn kakō luža.*

lužanja, -e (G pl. *lužōnj/luzānjih*) ž vrst trave, vrst povrća; v. *trōvā*, *zēje*: *Ovo je glūho kakō lužanja* (tj. bez soli je)

lužit, *lužin* nesvrš, lugom, tj. pepelom posipati, mazati; v. *nalužit*, *obluzit*

lužnjok, -a m l. krpa platna kroz koju se ulijeva *lušija* na rublje prigodom pranja; 2. mjesto (u *osikū*) gdje se baca lug, tj. pepeo, od lušije poslije kuhanja

M

mā, vez. ali, ma. -*Mā jē* = (negacija) ne: *Tarčiš za onōn divnjicon, a?! - Mā jē!*

māc, usklik kojim se tjera mačka; v. *maūkat*

māca, -e 1. donja glava, (kraj) na *lantini*; 2. veliki mlat

macavarija, -e (G pl. *macavarij/macavarijih*) ž dupla drvena *māca*

macič, -a (G pl. *macič/macičih*) m duh nekrštena djeteta; strašilo, avet

macôla, -e ž drveni bat, mlat; v. *băčvor*

māčice, -ih ž pl. vrst cvijeća; v. *cvîče*

māča, -e (G pl. *mōč/māčih*) ž mrlja

māčeha, -e ž mačuha; v. *rōdb. imenâ*

madîr, -dîr̄a m oplatna daska pribijena izvana na rebrima broda: *madîri od kuvêrte* = daske na gornjoj strani palube ili škâfa

madrekôrda, -e ž vrst cvijeća; v. *cvîče*

madrekôrdija, -e ž vrst cvijeća; v. *cvîče*

mäestro-tarmuntôna, -e ž sjeverozapadni vjetar; v. *vitar*

magalîsan, -sno (predik. -sna), -sno odveć malen

magalūsan, -*sno* (predik. -*sna*), -*sno*; v. *magalisan*

maganjāt se, -*njōn se* svrš. razboljeti se (malo), ne osjećati se posve zdravim: Čovik se *vēselo* (brzo, lako) *maganjō po arjāven* (rdavu) *vrūmenu*.

magarēnje, -*o* sr zbir. imen. od *magarac*, skup *magaraca*: *Koјē magarēnje!* (= Puste li *magaradi*!)

magōnj, *magānja* m boljetica, pobolijevanje: *Čapāli su me niki magānji* (tj. ne osjećam se dobro)

maharjāt, -*jōn* nesvrš. vitlati mačem ili drugim oružjem; v. *mahīr* *mahīr*, -*hīra* m velik bačvarska ili mesarski nož (Parčić ima: *mohar* = ubojica, boja, krvnik). Isto: *marās*; v. *bāčvor*

mahorūčice, pril. zamahom ruke; mašući praznim rukama: *Zalepoti ga je mahorūčice*. Jō *nōsin*, a ti grēš *mahorūčice*.

māištra, -*e* ž glavni konop na parangalu; v. *parangōl*

maještrōl, -*ōlā* m zapadni vjetar, zmorac (i *majštrōl*); v. *vitar*

majīca, -*e* (G pl. *majīc/majīcih*) ž moljac; grizica što izjede robu: *U suknēnu se rōbu petō* (uvuče) *majīca*.

majināt, -*nōn* svrš. spustiti, stišati (se): *Majināt jīdro*. *Majina jīdro!* Pōćemo kad mōre i *vitar* mālo *majinō*.

majštralić, -*a* m lagani maestral, zapadni vjetrić; v. *vitar*

majštralūn, -*lūnā* m vrlo jak maestral, vrlo jak zapadni vjetar; v. *vitar*

majštrōl, -*rōlā* m zapadni vjetar, zmorac. Isto: *maještrōl*; v. *vitar*

māk, *māka* (G pl. *mākov/mākih*) m vrst cvijeća. Ima: *māk mōli* i *māk vēli*; v. *cviće*: *Öl u cvitū öl u māku* (tj. svakako valja nešto na bilo koji način učiniti, platiti, izbiti)

mākina, -*e* ž stroj; stroj na parobrodu; stroj za polijevanje vino-grada modrom galicom = *mākina od polivōnjo*

makinista, -*e* (G pl. *makinist/makinistih*) m strojar; v. *kipōj*

mālan, *mōlna* m štap, drvo na žrvnju kojim se gornji žrvanj okreće; ručica; v. *zōrna*

mālašan, -*šno*, -*šno* (predik. *mālašan*, *maлаšnā*, *malašnō*) vrlo malen, sitan: *Mālašan kakō zārno prōsa*, *kakō gnjida*.

māma, -*e* ž mama, majka (Vok. *māma*); v. *rōdb.* imena

mamēnat, -*mēnta* m momenat, hip, čas: *Da si iša öl mamēnta!*

mānat, mōnta m 1. konop kojim se jedro diže na jarbol. Isto:
gindāc. 2. željezni konop na brodskoj dizalici tereta;
v. montić, būn, konđp

manavēla, -e (G pl. manavēl/manavēlih) ž drvena motka (bilja) na
brodu, toljaga, batina: Prihojēga(l) ga je manavēlon priko
hāza (nom. hōz)

mancāt, -cāto (predik. -cāta), -cāto hermafroditski; jalov

mandrāč, -drāča m ograđeni prostor u moru za čamce, ograđena lučica

mandulāt, -lāta m 1. vrst cvijeća; v. cviće; 2. vrst slatkiša s
bajamima

manikēla, -e (G pl. manikēlih i manikēl) ž rupica (ima ih više) na
mrtvoj strani broda razom palube, kuda se istoči voda što
padne na palubu: Mōre dohōdi do manikēl (tj. teško je; opasno
je; i u prenes. smislu)

mantāt se, -tōn se nesvrš. mutiti se komu u glavi (od vina, vrtnje,
brige i sl.); v. smantāt se, zamantāt se

manjamōrti, -ta i -teta m vrst bijele ribe; v. bīlo rība

manjaūr, -ūra m 1. sotona; 2. čovjek koji puno jede

manjīga, -e (G pl. manjīg/manjīgih) ž zreli plod planike; magi-
nja: Manjīga se jī i od njē se činī rakija.

manjkāt, -kōn svrš. nedostajati: Manjkō mi ās ḥl dinōrih (tj. ne-
mam novaca). Manjkō mu jedna dūga u glōvi (tj. nije mu u gla-
vi sve na mjestu)

mānjuš, -i ž sitnež

maōna, -e ž brod teglenica; v. brōd

māra, -e ž jedna od četiriju lopatica na sidru

mārač, mōrča m ožujak; v. mīseci: Mārač-karvopijac (jer je opasno
njegovo sunce). Ako sičanj ne isičē, vejāča ne izvojuje, ma-
rāč opakuje (poslovica; govori se o atmosferskom vremenu)

marafūn, -fūna m konop kojim je vezan donji penūn uz jedro
trēvu; v. konđp

marangūn, -gūna m drvodjelac, stolar

mārcā, uskl. (psu): bježi, odlazi

marās, -rāsa m velik nož u bačvara; v. bāčvor, mahīr

maravīnac, -vīnca (G pl. maravīnoc/maravīncih) m aromatična biljka;
v. mravīnac, cviće, zēje

maravōn, -a m pokvareno kiselo vino; v. vīno

marčić, -a m preziran naziv za ožujak: *marčić-naručić* (tj. izreka za obično malen lov ribe u mornštu, jer se sva riba može nositi na ruci). Isti smisao: *Marčić* - stavljačku u škripić.

märčina, -e (G pl. *märčin/märčinih*) ž sukno satkano od crne, tj. kestenjaste vune, neomaštene; v. *kabōn*

marčit, -čīn nesvrš. mutan biti, mračiti: *Kad märač marči*, bāčva skvarči (tj. kad je u ožujku kišovito, bačve su pune)

märdit se, -din se nesvrš. mrgoditi se; srđiti se i to pokazati na licu: Čā se märdiš na pulēntu? -jīj!

marēnda, -e ž doručak; v. *marendat*

marendat, -dōn svrš. doručkovati

mareta, -e (G pl. *marēt/maretih*) ž gibanje mora u valovima poslijevjetra ili oluće; v. *mōrtvo mōre*

margaritēla, -e (G pl. *margaritēl/margaritēlih*) ž vrst cvijeća; v. *cviče*

margōdit se, -din se svrš. isto što i *märdit se*, ali izražajnije

Marića, -e ž vlastito ime; dem. od *Marija*; v. *Mōra*

marina, -e ž vrst jeguljaste ribe, murina; v. *angūja*

marināt, -nōn nesvrš. marinirati, na kiseli način priređivati prženu ribu

marinōda, -e ž marinirana riba za jelo

märka, -e ž mrkva; v. *zēje*, *sōrbēž*

märkal, -klo (predik. -kla), -klo mrk: *Märkal* kakō märklo nōč.

marknāt (se), -nōn (se) nesvrš. gibati (se) tijelom, a ne se lijeniti; mučiti tijelo radom: *Marknāt se životōn*. *Marknāt živōt*.

märkva, -e ž mrkva; v. *zēje*

marnjīt, -njīn (na koga) nesvrš. zazirati i podmuklo koga gledati; izražavati antipatiju: *Rūgo na svākoga marnjī*, a zō nje niko ne hāje.

marslūk, -a m obješenjak; velik (i debeo) a nehajan čovjek

marslūkov, -o (predik. -a), -o obješenjački; mlohat, nehajan

märtina, -e (G pl. *märtin/märtinih*) ž mrča (mirt)

märtinovik, -a m šuma märtine

martōr, -tōrā m kameni sud za satiranje u prah kave i sl.: *Tūč vōdu u martōr* = uzaludan posao činiti

mартвак, -vacā m mrtvac

mартвиčина, -e ž i m obješeno, tromo, nepokretno čeljade; čeljade za malo što sposobno

mартворит, -tvōrin nesvrš. malaksati, mlohayjeti; osjećati se bolesnim, slabim: *Mартворин* kakō i ová jūgovina.

марун, -rūna m pitomi kesten

марвежа, -e (G pl. marvejōč/marvejāčih) ž izraslina na glavi ispunjena gustim lojem i zrncima, a ne boli; v. *mravijāča*

марвежак, -vějka (G pl. marvějok/marvějkih) m sitna uš

мăрвика, -e (G pl. mărvic/mărvicich) ž mrvica; vrlo malo čega; v. *pinkica*

мăсле-пăсле, neskł. društvena igra u kojoj dvojica, jedan za ruke, drugi za noge, prihvate trećega pa ga ziblju i tresnu mu stražnjicom o tlo: *Игруду се на мăсле-пăсле*.

мăслина, -e (G pl. măslin/măslinich) ž maslina (Vrsti masline: oblica; mastrînka pičču; mastrînka divjō. Plodovi masline jesu: kûpjenice koje se kupe sa zemlje; berenice koje se beru sa stabla.)

мăсло, -a sr maslac

мăст, mastā m zgnječeno grožđe, mošt (mast u kojem ima obilato vina = opòlit măst). S vrâgon mîh i măst(!)

mastrînka, -e ž vrst masline; v. *мăслина*

маšице, mašicih i mašic ž pl. željezne štipaljke na ognjištu kojima se hvata žerava

мăшка, -e (G pl. măškikh/măšok) ž 1. mačka; 2. vrst ribe od dna: *Măška maúče i njaúče*.

мăшкара, -e m i ž čeljade koje se o karnevalu maskira; krabulja; fig. ružno čeljade (u fizičkom i moralnom smislu)

maškëta, -e (G pl. maškët/maškëtih) ž gvozdeni "škaram" na meza-lûnu. Isto: *furkòč*

maškîn, -kînā m mašklin (Na njemu je: pûnta = šiljak; hrôznicica = plosnato badalo; darâšlo = ručica; kîn = klin.)

maškinat, -nôn nesvrš. kopati mašklom

maškinič, -a m dem. od *maškîn*

мăшкул, -a m željezni okov: *Уз ашту od karmē pridišen je măšku-lima timûn*.

maštil, -tiža m velik drven sud s ručicama za pranje rublja; veliko vjedro; v. *băčvor*, pôsude, sudi

mašūr, -šūra m plitka kopanja, načve od jednoga komada za prenosenje kamenčića, zemlje i sl.

māt, mātere ž majka: *Moja māt imo svoju māter.*

matereduha, -e ž vrst bilja koje se jede; v. *cviče, zēje*

materekōrdija, -e ž vrst cvijeća; v. *cviče*

mäterice, -cih i *mäteric* ž pl. nedjelja druga pred Božić (Prva pred Božić zove se *Otač-dôn*)

Matij, -tiјa m muško ime Mate: *Po Matiju je* (tj. nije mu glava na mjestu. Dolazi od toga što je Mate ili Mato sličan talij. riječi matto = sulud, a riječ po pridoda se jer je i evangelje prvo po sv. Mateju, pa iz te formalne sličnosti taj izraz.)

matika, -e (G pl. *mötik/matikih*) ž motika (ima: *uši* = otvor u koji se nasadi držalo; *püntu* = vrh; postrane se latice zovu: *hrelā, kīn* = klin; *daržālo* = držalo)

matopīr, -pīra m leptir; šišmiš: *Pôl miša, pôl matopīra.*

matopirica, -e (G pl. *matopirîc/matopirîcîh*) ž leptirica; v. *matopir*

matōr, -tōra i *mätra* m vrst trave na hridinama u blizini mora; v. *trōvā, zēje*

matrikula, -e ž isprava za navigaciju mornara

matūn, -tūna m opeka

maūkat, -ūčen nesvrš. mijaukati: *Mäška maūče i njaūče.* (Kad se mäčka tjera, kaže joj se "mäc!", a kad se zove: "mic...mic...mic!".)

mazgā, -ē ž ženska križanica između konja i magarice; v. *mūl*

mazijsa, -e ž čelik

mažinîn, -a m mlinac za kavu

mažōr, -žōra m 1. kamen s rupom u koju mladići udjenu *mōž*, tj. vitku, granatu kitu cvijeća na kući voljene djevojke u osviti 1. svibnja - *mäža*; 2. južni vjetrovi u svibnju

mäžor, -a m kamen s rupom koji se upotrebljava za sidro manjih brodica, ili za druge ribarske svrhe

mažürka, -e ž vrst plesa; v. *tānac*

mažurôna, -e ž mažurana; v. *cviče*

medič, -a m guba na smokvi

medura, -e ž piće na medu učinjeno

medurina, -e ž piće od vode i meda

medvîd, -dvîda (G pl. *medvîdov/medvîdih*) m 1. medvjed; 2. vrst tuljana. Isto: *morski čovik*; v. *riba balîna*

měja, -e (G pl. *měj/mějih*) ž nizak zid (u mrtvo) koji podržava zemlju na strmu predjelu; manji komad zemlje koji je podgraden zidom u mrtvo; v. *lôz*

mějât, *mějon* nesvrš. mastiti, blatiti; v. *měst*, *izmějât*, *omějât*, *zamějât*, *razmějât*

mejbâ, -e ž raspra, smutnja; nesporazum: *Nastala je ūme njîh jûto mejbâ*.

mejðš, -jōšā m međaš, međa

měju, prij. između. Isto: *měu*: *Mûl je pasô měju bore.*

měk, *měko*, *měko* (odr. *měki*; predik. *měk*, *měka*, *měko*) mek: *Zemja je měká kako měko pûpa.*

mekðč, -kōčā m plod bajama koji ima meku koru; v. *měndul*

mekopûtan, -tno (predik. -tna), -tno osjetljiv; v. *varbëć*

mekuјa, -e (G pl. *mekûj/mekuјih*) ž vrst vinove loze i grožđa

měkuša, -e ž meka trava; mahovina; v. *trôvâ*

melancâna, -e ž patlidžan; v. *zêje*

mělò, *mělâ* sr svijena zidarska alatka (na dugu štapu) kojom se mijeha živo vapno kad se u vodi gasi; ili za miješanje maltera

měncovot, -cujen svrš. spomenuti, imenovati: *Kal govòrin o grîhu, ne měncujen grišnika.*

mendât, -dôñ svrš. pokrpati

mendôvât, -dôjèn, nesvrš. krpiti što je rasparano, poderano

měndul, -a m bajam (stablo i plod). (Vrste ploda: *mekðč* koji ima meku koru; ako ima gorku pînku = jezgru, onda je *gorđik*; ako ima malen, obao plod, onda je *balînac*.) Isto: *oměndul*

měnula, -e ž vrst bijele rive; v. *bîlo rîba*

mérke-pérke, neskl. rastrgani, isjeckani komadići: *Išlo je své u mérke-pérke.*

měsan, -sno, -sno (predik. *měsan*, *měsnâ*, *měsnô*) mesan: *měsno jûha* = juha od mesa

mesâtan, -tno (predik. -tna), -tno mesnat, pun mesa (u tijelu)

měst, meten nesvrš. mesti: Iči mi mēte dvōr.

měst, meten nesvrš. miješati: Kāl pometen kúcu, vajō mi pōc měst mūkū u kopānji.

měška, -e ž drvo (na jednom kraju deblje) kojim se meči u kaci grožđe (za vrijeme jemavje): Měškon se měči grōzje u kōci.

měštar, -tra (G pl. měštor/měštrih) m 1. učitelj; 2. majstor, obrtnik, zanatlija: měštar pačuga = obrtnik ili radnik koji rđavo radi posao

měštričja, -e ž krojačica

měštròvica, -e (G pl. meštròvic/meštròvicih) ž učiteljica

měšturič, -tūrin nesvrš. činiti nešto nadrimajstorski, tobože kao majstor

metejiv, -jivo (odr. -jivi; predik. -jiva), -jivo slab u zdravlju; zaražen bolešću, posebice sušicom

meterbija, -e (G pl. meterbij/meterbijih) ž smutnja; nesporazum; v. mejbā

metőjka, -e (G pl. metőjok/metőjkih) ž palica (sa tri rogaljka) kojom se mete kukuruzno brašno kad se usiplje u lopižu pri kuhanju pulénte

metől, -tōla m metal, kovina

mětvica, -e ž vrst biljke; v. cviče

měu, prij. između. Isto: měju: Stān měu nōs.

mezalún, -a m postolje na kojem je zataknuta mašketa

mězgrā, mezgrē ž jezgra, srž, srčika biljke

mezolûna, -e ž polukrug: Špale na japjenici su nafožu mezolûne.

měžjov, -o (predik. -a), -o; v. mežnjiv

mežnjiv, -njivo (odr. -njivi; predik. -njiva), -njivo delikatan u tijelu i zdravlju; slabunjav

mičić, -a m mali mijeh; v. mijčić: Mičić na rāme, sōrp zā pos! (Poziv na branje ružmarina)

midenica, -e ž posuda od mjedi ili drugog metala

migavicq, -e (G pl. migavic/migavicih) ž vrst ribarske mreže; v. mriža

migot, -on nesvrš. očima davati znak; namigivati; v. namignut, namiguvot, namigovat, namigivat, žmikot

mīh, -a (G pl. *mīhōv/mīhīh*) m mijeh: *Nekā se stōri mīsi dēru* (tj. neznatnija, lošija stvar se izlaže trošenju i pogibli mjesto vrednije); v. *mijčić*, *mišina*

mihūr, -*hūra* m mjehur

mihurić, -a m.l. mali mjehur; 2. vrst cvijeća; v. *cviće*

mija, -e (G pl. *mīj/mījih*) ž milja (geograf.): *Tri mīje pūta iz Brūsjo do u Fōr* (Stih P. Dulčića)

mijčić, -a (G pl. *mijčić/mijčičih*) m dem. od *mīh*, mali mijeh: *Božjo dūšā, a hražjī mijčić* (tj. onaj koji je licemjeran)

Milnō, -ē ž ime uvale uz more na Hvaru, i na Braču

milo, pril. žao: *Milo mi ga je.*

milocā, -ē ž milina: *Milocā ga je vidit.*

milostīv, -*stīvo* (odr. -*stīvi*; prelik. -*stīva*), -*stīvo* osjećajan: *U milostiva likōra ognjojī se rāna.*

milosćā, -ē ž 1. nježna sučut; milosrdno žaljenje: *Njejō mi nevōja i bōlest činidū milošćū*; 2. utjeha; roditeljska ljubav: *Mojā dicā su svā mojā milošćā.*

milovot, -lujen nesvrš. gladiti nekoga rukama s nježnosti; iskazivati mu simpatije u nesreći; v. *drāgovot*

milūn, -*lūna* m dinja; v. *zēje*

minā, *minē* (G pl. *mīn/mīnih*) ž mijena (mjesečeva). (Mijene se zovu: *mlōđi mīsec* = mlađ; *parvī kvārat*; *pūn mīsec* ili *tūnd*; *trećōk ili trēći kvārat*.)

minčūn, -*čūna* m vrst plave ribe; v. *plovūčo riba*

minonōsac, -*nōsca* m vrst suvremenoga ratnoga broda; v. *brōd*

mīr, *mīrā* (pl. *mīri*, G *mīrih*) m zid

mirica, -e (G pl. *miric/miricih*) ž metalan pōtić; sudić za tekućinu

mirina, -e (G pl. *mirīn/mirinih*) ž zidina

mirit, -in nesvrš. mjeriti

mirit se, -in se nesvrš. mjeriti se; usporedjivati se; natjecati se

mīrlīć, -a m čipka: *Mīrlīć se pletē kjučicon.*

mīrlis, -a m miris

mirlisat, -sōn nesvrš. mirisati; davati miris

mirlūh, -a m miomiris

mîrta, -e ž vrst cvijeća; v. *cviće*

mîrula, -e ž vrst ptice: stijenjak; kos žuta kljuna; v. *čuška mis*, usklik kojim se zove mačka: *Mis...mis...mis...!*

misec, -a (G pl. *misēc/misecih i misēcikh*) m 1. mjesec (na nebu): *Misec* (tj. mjesecina) je kako dōn; 2. mjesec (*kalendarski*) (Starinski nazivi; 1. *sičanj*; 2. *vejača*; 3. *marač*; 4. *aprīl*; 5. *mōž*; 6. *sōrpanj*; 7. *krišnjōk*; 8. *agūst*; 9. *šetēnbar*; 10. *otōbar*; 11. *novēnbar*; 12. *decēnbar*: Ako sičanj ne isiđe, *vejača* ne izvojuje, - marāč opakuje (govori se o vremenu); 3. vrst ribe od dna; v. *tambur*

mîstika, -e ž jedro trêva, ako dolje nema penûn; v. *jidro*

mišac, *mîjca* i *mîsca* m mišica; list na nozi (debelo meso niže koljena do pete): *mišac od noge*

mîsto, -a (G pl. *mîst/mîstih*) sr mjesto

mišakinja, -e ž vrst biljke koja se jede: v. *cviće, zêje*

mišina, -e (G pl. *mišîn/mišinîh*) ž koža rasparana mijeha; v. *mîh*

mišnjica, -e (G pl. *mišnjîc/mišnjicih*) ž 1. mišičje oko nadlaktice, dapače sva ruka povrh lakta; 2. svirala na dah (većinom u pl.)

mizarôla, -e ž posuda dosta velika, dugoljasta za prijenos vode; vučija ili fučija

mlačić, -a m čekić, mali *mlöt*

mladica, -e (G pl. *mladîc/mladicih*) ž 1. mlad prut na lozi i na drugom stablu; 2. djevojka; v. *diklica, dîvnja*

mladić, -a m *mladić*; v. *dikmôn*

mladićac, -dîjca m dem. od *mladić*

mladîkov, -o (predik. -a), -o 1. *mladićki*, *mladenački*: *Oni stôri je još mladîkov*; 2. pomladen *mladicama* (o stablu): *Stablo je mladîkovo*.

mlâđost, -i ž 1. *mladost*; 2. *mladež*: *Na tõncih se skupi svâ mlâđost selâ.*

mlakătan, -tno (predik. -tna), -tno 1. malo mlak; 2. koji je izgubio snagu, izvjetrio (o vinu, kvasini)

mlâšcot, -kon nesvrš.; v. *mlâšdot*

mlâšdot, -čen nesvrš. premetati sporo (tvrdnu) hranu po ustima da se pri tome i neki zvuk čuje; otvarati i stiskati usta s nekim štropotom a hrana da se ne grize; mljaskati

mleđan, -*dno* (predik. -*dna*), -*dno* mršav, ocijeden
mleđnit, mleđnin nesvrš. mršavjeti; v. *izmleđnit*

mlelkinja, -e ž vrst smokve. Isto: *bletkinja*; v. *smokve*

mlič, *mliča* m riblja mlađ, tek izležene bjelkaste ribice; 2. kao mljeko bijeli sok nekih biljaka (npr. čežođ smokve); v. *mličic*; 3. sok otrovne trave (kojim se sokom slijepi riba radi lova); v. *mličit*

mličan, -čno (predik. -čna), -čno mliječan: *mlični zubi* (tj. oni koji prvi narastu u djeteta). *Imo još mlične zube* (tj. odma-kao u godinama, a pameti djetinja)

mličevina, -e ž mirna površina mora kao mljeko bijela

mličic, -a m bijeli sok poput mljeka iz nekih biljaka; v. *križic*

mličit, *mličin* nesvrš. slijepiti *mličon* ribu radi lova

mličće, -a sr bijeli ljepivi sok od smokve (kad se još nezreli plod ili list otrgne)

mlitva, -e ž kost, čašica u koljenu

mlivo, -a sr meljava

mlizina, -e ž prvo gusto mljeko što se muze poslije lega

mlōd, *mlōdo*, *mlōdo* (odr. *mlōdi*; predik. *mlōd*, *mlōda*, *mlōdo*) mlađ: *mlōdi miseć*. *Mlōd* je kakō *Mlōdo lito*. *Mlōda* je kakō *kāpja*.

mlōdi, -*dega* m vjerenic

mlādo, -e ž vjerenica

mlōhōvščina, -e (G pl. *mlōhōvščin/mlohōvščinih*) ž mlojavost, slabost, slaba volja

mlōk, *mlōko*, *mlōko* (odr. *mlōki*; predik. *mlōk*, *mlōka*, *mlōko*) koji je malo topao, mlak

mlōt, -a m 1. mlat (alat); 2. vrst morskog psa koji ima glavu kao mlat; v. *riba balina*

mlōtit, *mlōtin* nesvrš. mlatiti: *Mlōtidu prōznu slāmu* (tj. uzaludan posao rade)

mōča, -e (G pl. *mōč/mōčih*) ž komad dobre ležeće, ravne zemlje ko-ja nije *priставom* poduprta (za razliku od zemlje u strani)

mōdar, *mōdro*, *mōdro* (predik. *mōdar*, *modrā*, *modro*) modar: *Modro je kakō mōdro sūkno.*

modričina, -e (G pl. *modričin/modričinih*) ž modrica

modrikast, -o, -o (odr. *modrikästi*; predik. *modrikast*, *modrikästa*, *modrikästo*) koji je nešto modar

modrök, -ökä (G pl. *modrökov/modröcih*) m modar kamen

modruja, -e (G pl. *modruj/modrujih*) ž vrst pšenice i vrst smokve; v. šenica, smokva

mōhā, *mohē* ž pleteni dio "ôrmone", tj. za upotrebu dogotovljene mreže; v. ôrma, ôrmot

mōhje, -o sr vrst meke trave u moru

mohräma, -e (G pl. *möhrom/mohrämih*) ž rubac za glavu

mōjan, -o (predik. -a), -o malešan, sitan

mojica, -e (G pl. *mojic/mojicih*) ž moljac koji izjede robu; v. majica

mōjka, -e ž majka: Čekoču te kakô sunčeno mōjka (tj. čekat ču te sveđer u nadi, pa i u nevolji). Bidan i nevojan kakô sunčëvo mōjka.

mojônka, -e ž hajdučko ždrijelo: Kakô da je iz mojônce (tj. razbojnik je)

mōkar, -kro, -kro (predik. *mōkar*, *mokra*, *mokrō*) mokar: Mōkar je kakô pívac. Kakô sipa je mokra.

mōl, -a m vrst ribe. Isto: *tovôr*, *murluc*, *oslić*

molât, -lôn svrš. (imper. *môla* i *molôj*) pustiti: Jednëga se krâja molô, a drûgega se ne čapô (kletva). Môla škotu. Molôj cîmu!

molëte, -tih i *molêt* ž pl. hvataljke s dva kraka (za žeravu), mašice na ognjištu: Ne bi ga se molëtim tâka.

môli, -o, -o malen; mali; fig. dijete, dječak

môlne, pril. malne; zamalo: Môlne son pô (pao).

môme, hipokor. i vok. od mama; v. rôdb. imena

mônd, -a m prigovor, zamjerka: Ni mu mônda; v. zamandôvât

mônkul, -a m stupić na rubovima broda za konop kojim se brod veže uz obalu

môntala, -e ž vrst hrane od friganih jaja

môntale, -ih i *môntol* ž pl. prvi izmeti novorođenčeta na pelenama: Ol si bî na môntale? (ironiziranje paskinja, tj. gozbe prigodom krštenja)

montid, -a m konopčić na flôku koji ga svezuje s vrhom jarbola; v. mânat, konop

Mōra, Morē ž vlastito ime Marga (od Margarita), v. Mōrica

morbīn, -a m raspojasanost, obijest, uspaljenost: Ōl te je čapō
morbīn!?

moreta, -e (G pl. morēt/moretih) ž valjanje "mrtva" mora, valova
Mōrica, -e ž dem. od Mōra

morina, -e ž vrst jeguljaste ribe. Isto: marina; v. anguja
mornarina, -e m jak, hrabar mornar

mornōr, -nōra m mornar koji plovi na brodovima

mōrnjōv, -njāvo (predik. -njāva), -njāvo mrk, namrgoden, mrzovoljan:
Vrime je mōrnjāvo.

morskī, -ō, -ō koji se odnosi na more: morskī čovik, morskēga čo-
vika m vrst tuljana. Isto: medvid; v. riba balina; - morskī
klobūk, morskēga klobūka m vrst morskog mekušca; v. sipa; -
morskī pās, morskēga pasā m riba morski pas; v. riba balina;
- morskī prōsāc, morskēga prōjca m morsko prase, vrst mekušca;
v. sipa; - morskī spuž, morskēga spužā m vrst morske školjke;
v. škōlka; - morskō zvīzdā, morskē zvīzde ž morska zviježda,
vrst morskog raka. Isto: križōlnica, križnjok, v. rāk; -
morskō žāba, morskē žābe ž velika morska kornjača

mortōv, mōrtvo, mōrtvo (odr. mōrtvi; predik. mortōv, mōrtvā, mōrt-
tvō) mrtav: Leži ni živā ni mōrtvā. - mōrtvi zvōn, mōrtvega
zvōna m mrtvačko zvono: Grē kakō mōrtvi zvon; - mōrtvo bōnda,
mōrtve bōnde ž mrtvi bok (ograda) podignut na rubu palube
broda za obranu od mora; v. falkuša; mōrtvo mōre, mōrtvega
mōra sr valovito more kad se, poslije oluje, smiri vjetar.
Slično: marēta

mōst, -i ž mast

mōstir, -a m samostan

mōstīt, mōstin nesvrš. bojiti: Mriže vajō veče pūtih mōstīt.

mōščenje, -o sr maščenje, bojenje mreža

mōškot, -kon nesvrš. žderati poput mačka; v. pomōškot

mōšnja, -e (G pl. mōšonj/mōšnjih) ž mahuna

mōštra, -e ž uzorak: Ovō ti je bāla i mōštra.

mōtā, motē ž snop zelenila ili aloja s bijelom krpom svezan na
dugu uzicu koji se s kraja odbacuje u more za vabljene i
lov hobotnica

motāt, -tōn nesvrš. motati

mōtāt, mōton nesvrš. vabiti, mamiti: Mōtāt ūje = kupiti ulje pri
trvenju metlicom s površine

motika, -e ž; v. *matika*

motovati (se), -tōjēn (se) nesvrš. davati tajne (ugovorene) znakove (npr. u igri na karte)

motovilo, -a m drvo na koje se namotava žica (od udice) za lovљenje ribe; v. aloti na ribar. brodū

mōvkot, -kon nesvrš. glasati se tiho i jedvice (o mački): *Oni čovik jedvā mōvko* (tj. od slabosti jedva govori); v. *promōvkot*

mozdrūja, -ūjih i -ūj sr pl. nozdrve

mōzit (se), *mōzin* (se) nesvrš. mamiti (se), popuštati ugodnosti, naslađi, užitku: *Mōzidu ga dīvnjē zatō grē na tōnce*; v. *namōzit* (se)

mōž, -a i māža m l. maj, mjesec svibanj; 2. kita vitih grana (obično od jasena) narešenih cvijećem i vrpcama što je mlađići udjenu na kuću voljene djevojkę u osvit 1. svibnja (*māža*): *Kād se stāvu od jēsena māži, viruj, dūšo, da tō nīšu lāži.* (To ovako opisuje Zoranić u Planinama: "U ovo jutro, ko jest prvi dan mjeseca cvitnja, običaj jest sfojim najdražim ljubomorcima pridvratja cvitjem i mirisnimi zelji potrusiti i visoke grane od vitih jel obtrcane cviti razlikimi na ulicah prid njih vrata usaditi i tuj sfoje želje i ljubveni uzrok u pisnih pojući izreći.")

mravijāča, -e (G pl. *mravijōč/mravijāčih*) ž izraslina na glavi čovjeka (ispunjena gustim lojem i zrncima, a ne boli); v. *marvejāča*

mravinac, -vīnca (G pl. *mravinoc/mravīncov/mravīncih*) m aromatična biljka; v. *maravinac*, *cviće*

mravinjāča, -e (G pl. *mravinjōč/mravinjāčih*) ž; v. *mravijāča*

mravišće, -o (G pl. *mravīšč/mraviščih*) sr mravinjak

mriža, -e (G pl. *mriž/mrižih*) ž mreža. Velike mreže jesu: *litnjo trāta* (potegāča) i *plivarica*, *zīmsko trāta*, *migavica*, *girarica*, *strašin*, *kogoj*, *kōča*, *peškafōndo*, *dupinōra*. - Male mreže jesu: *popōvnice*, *tonotā*, *palandōra*, *salpōra*, *zubacōra*, *jagličōra*, *bukvōra*, *ušatōra*, *girōra* ili *girarica*, *gavunōra* ili *gaundra*, *šabaka*, *orđos*, *budeli*, *prostice*, *slipo öko*

mrižetina, -e (G pl. *mrižetīn/mrižetīnh*) ž malo vrijedna mreža: *Vārgli smo bližje žōlā ništō stōre mrižetine.*

mrižica, -e (G pl. *mrižic/mrižich*) ž 1. mala mreža; 2. vrst travе uz more slične mrežici; v. *trōvā*, *zēje*

mrižina, -e (G pl. *mrižin/mrižinih*) ž odbačena, neupotrebljiva mreža

mrōk, -a (pl. *mrōki/mrōci*, G *mrakōv/mrōkikh*) m 1. mrak, tama; 2. vrijeme kad je dozvoljen ribolov tratom (ima ih 6 u godini, a svaki traje po 20 dana)

mucigöt, -a m onaj koji je vragometan; nestoško; dovitljivac
mūcot, -con nesvrš. slabo izgovarati; mucati
mūčan, *mūšno* (predik. *mūšna*), *mūšno* naporan; težak: *mūčan posol*
mūčan, -čno (predik. -čna), -čno pun *mukē* (brašna), posut, naprašen
brašnom

mučātan, -tno (predik. -tna), -tno koji šuti: *Mučātnen ditetu mat sisu ne dōje*.

mūč, -a m mnoštvo

mūda, *mūdih* i *mūd* sr pl. muška spolovila

mudārac, *mudōrca* m onaj koji je umišljen da je mudar

mudrikulat, -lōn nesvrš. igrati ulogu mudraca; govoriti u stavu
mudraca; smišljati kao mudarac ili mudrac

mūfa, -e ž bljutavo vino (pomodri i zamuti se); v. *vīno*

muhā, -ē (pl. *mūhe*, G *mūh/mūhīh*) ž muha

muhica, -e (G pl. *muhīc/muhicih*) ž dem. od *muhā*. Isto: *mušīca*

muhosērina, -e ž izmet što ga čini muha; v. *buhosērina*

mūhor, -a m vrst trave; v. *trōva*

mūja, -e (G pl. *mūj/mūjih*) ž glava hobotnice; fig. zaobljeni kraj
na dugoljastoj glavi kruha; okrugla čovječja glava

mujāča, -e (G pl. *mujōč/mujāčih*) ž vrst *barīla*; v. *sūdi*

mūjāt, *mūjon* nesvrš. jesti zatvorenim i punim ustima; v. *pomūjāt*,
namūjāt se

mujica, -e (G pl. *mūjic/mūjicih*) ž dem. od *mūja*

mūjte, pril. mukte

mūka, -e (G pl. *mūk/mūkih*) ž 1. muka; bol; napor; mukom stečena
imovina

mūkā, *mukē* (pl. *mūkē*, G *mūk/mūkīh*) ž brašno; v. *krūh*

mukāst, -kāsto (predik. -kāsta), -kāsto sipak kao *mūka*; v. *konpir*

mūl, *mūlā* m 1. muški križanac između konja i magarice. (*Mazgā* je
ženska križanica između konja i magarice. *Mul* i *mazga* se
pone govoreći: *dē!* Magarac se goni sa: *šō*. Kad je potreba s
dodatkom: *dē simo* ili *šō simo*, *dē tāmo* ili *šō tāmo*. Da dignu
nogu, reče se *dūra*, ili *dūra tū nōgu*. Zovu se na žderanje
i lokanje: *nā*, *nā*, *nā*, ili im se zviždi); 2. gat, brana, lu-
kobran

mulinēl, -nēla m vrst alata na ribar. brodu; v. *alōti na ribar.*
brođu

mulōvina, -e ž meso od mula

mūmot, -mon nesvrš. premetati i polagano žvakati hranu zatvorenih usta, ne gristi: *Nōna nimo zūb, pōk mūmo.*

munīta, -e ž sitniš (o novcu)

muntōnjok, -a (G pl. *muntōnjokov/muntōnjocih*) m vrst ptice: modrokos; v. *čuška*

murēl, -rēla m veličina oka na mreži; kalup za veličinu oka na mreži; v. *mōhā*

mūrit, -rin nesvrš. peći malo i nedovoljno; v. *smūrit*, *posmūrit*

mūrga, -e ž talog, mutež od ulja

murlūc, -a m vrst morske ribe. Isto: *tovōr*, *oslič*, *mōl*, *ugōtica*

murtēla, -e (G pl. *murtēl/murtēlih*) ž bosiljak; v. *cvīče*

mūrva, -e (G pl. *mūrov/mūrvih*) ž ženski dud

murvāc, -vāca m muški dud: *Pōć pod murvāc. Zagnjojít murvāc* (znači umrijeti, jer je u Brusju na groblju veliki i stoljetni murvac)

mūs, uskl.; v. *mīs*

mūsa, -e ž (vok. *mūse*) mačka; fig. osoba naljučena u sebi, obješena nosa

mūsast, -o, -o (predik. *mūsast*, -sāsta, -sāsto) namrgoden, mrgodljiv; v. *muslijast*

mūse, neskli. mačka; fig. lukavo čeljade: *Mūse, slalkī kūse!*; v. *mūsa*

mūsit se, *mūsin se* nesvrš. mrgoditi se; v. *namūsit se*

muskōj, -kōjā m velika muha koja rilcem probije kožu i sisa krv mulu ili magarcu; obad

muskot, -kon nesvrš. iter. od *mūst* sisati nešto tekuće: *Jančić mūsko iz vimēn kād nabrīzgoju/brīzgodu.*

muslijā i muslijā, -e m i ž onaj koji je namrgoden i koji je sklon mrgodenju

muslijast, -jāsto (predik. *-jāsta*), -jāsto koji se često i budzašto mrgodi, objesi nos; v. *mūsast*

muslijāt, -jōn nesvrš. mrgoditi se; biti obješena nosa: *Onā muslijā epeta muslijō.*

mūst, mūzēn nesvrš. istezati iz vimena kozi, ovci i sl. mlijeko;
v. *muskot*

mustāče, -ih i mustōč ž pl. brkovi: Od vēlikih mustōč nīmo jūst; tō ti je mustačūn.

mustačīnka, -e ž ona koja ima mustāče: Stōj dāje öl ženē mustačīnke.

mustačūn, -čūna m muškarac velikih kosmatih brkova

musūr, -sūrā m 1. stalaktit; 2. zimi sledena voda što visi niz rub krova; 3. gusta slina što (obično djeci) visi iz nosa

mušč, -a m mošus (miomiris): Žēnskoj se hōće mušča i žberlēta.

mušeјāt, -jōn nesvrš. nezgrapno plesti; mrsiti; v. *zamušeјāt*; odmušeјāt

mušīca, -e ž dem. od *muhā*. Isto: *muhīca*

mušīce, -ih i mušīc ž pl. prve i rijetke pahuljice snijega: Prilične puno mušīc öl sniga.

muškardīn, -a m tjelesno razvijen, čvrst, jak, snažan momak

muškētāc, muškēlca (pl. *muškēlci*, G *muškētoc/muškēlcih*) m 1. muškarac od pubertetske do zrele dobi; 2. ženska osoba muškaračkih osobina, muškarača

muškī, -kēga (pl. *muškī*, G *muškīh*) m muškarac

muškīč, -kīčā (G pl. *muškīčov/muškīčih*) m malo muško dijete; dječačić

mūšnica, -e ž ona koja se puno muči, radi; v. *mūšnik*

mūšnik, -a m onaj koji se puno muči, radi; v. *mūšnica*

mūšula, -e (G pl. *mūšul/mūšulih*) ž vrst morske školjke; v. *škđlka*

mūtolit, -lin nesvrš. polagano žvakati zatvorenih usta; v. *pomūtolit*

mūtrija, -e (G pl. *mūtrij/mūtrijih*) ž velika glava u čovjeka (posprđno)

mūzgavac, -goveća (pl. *mūzgovci*, G *muzgovoc/muzgovcih*) m vrst mor-skog mekušca; v. *sipa*

mužātan, -tno (predik. -tna), -tno koja ima muža: mužātno ženā

mužikōnt, -a m 1. svirač; 2. vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*

nā, uskl. uzmi, primi, drži: *Nā ti!* = evo ti. *Vidiš nā!* = vidiš eto, vidiš što je. *Nā, divôjko, pârsten,* mój te rôd ne jûbi... (iz nar. pjesme). Tim se usklikom vabi i živina: *Nā, mojá, nā, nā...*

nabâhnut, -nen svrš. nabasati (na koga); v. *bâhnut*

nabarabanât, -nôn svrš. natući, nalupati; v. *barabanât*

nabâtala, pril. mjestimice: *Vajô pôrhot svë rêdon, a ne nabâtala.*

nabezdêhat, -dêhon svrš. v. *nabezdeját*

nabezdeját, -jôn svrš. nalemati koga žestoko

nabiđât, -biđen (uši komu) nesvrš. govoriti nekomu protiv koga: *Nabiđe njoj uši proti sekârve.*

nabit (se), -bijen (se) svrš. natući (se): *Nabije se živina kal je nažujo sedlo. Mêstar je nabî obruce na bâcvu;* fig. *Nabit kômu obruce = nabiti komu rebra, nalemati ga*

nablihat, -hôr svrš. naliti (npr. u jelo) puno tekućine.

nabôrtat se, -bôrton se svrš. natući se rogovima, glavom (o kozama i janjcima); v. *bôrtat*

nabrižgot, -on svrš. od dobre paše napuniti vimena mlijekom (o ovci i kozi); v. *brîzgot*

nabrižnut, -nen svrš.; v. *nabrižgot*

nabrunâtit se, -in se svrš. 1. opupaviti; kad se cvijet nadigne kao brûn; 2. namrgoditi se; naoblačiti se (o nebu)

nabûbât, -bûbon svrš. natući; v. *bûbat*

nabûbrit, -bûbrin svrš. nabujati; oteći; v. *bûbrit*

nabuhôcen, -o (predik. -a), -o nabujao, natečen; v. *zabûhon*

nabûhot, -hon svrš. nabujati, nateći: *Nabûha(l) je u obrâzu;* v. *bûhot*

nabuhotit, -tiñ svrš. oteći, nabujati

nabûjât, -bûjon svrš. nabujati; bujno narasti; v. *polbûjât*, *polbûhot*

nabumbât se, -bôn se svrš. nabujati primivši u se dosta tekućine: *Kruh se nabumbô mlîkâ.*

nabumburiķât (se), -riķon (se) svrš. 1. previše popiti (ne i opiti se); 2. napuniti do vrha; prepunuti sud; 3. fig. zatrudnjeti (obično izvan braka)

nabūrit, -*būrin* svrš. napuniti obilato posudu ili sud tekućinom
(kao bure)

nacičat se, -*cikon* se svrš. napiti se (posprdno); v. *cikat*
nāciilo, pril. bez vanjske ozljede (zadobiti bolno mjesto na tijelu):
Zaboli me je pārst nāciilo.

načinjat se, -*činjon* se nesvrš. kititi se (da budeš lijep); v.
činit se

načulit se, -*čulin* se svrš. staviti se u pozu napetosti zbog stra-
ha, čudenja i sl.: Načulī je ūši kako zēc; v. čulit se, hūlit
se, napēlit se, najūšit se

nadazirot (se), -*ron (se)* nesvrš. jedva (se) razabirati; mutno gle-
dati; naslučivati; zavirivati: Ne nadazire se Brōč bl čmādine.

nadazrit (se), -*zrin (se)* svrš. mutno vidjeti (se); zaviriti;
naslutiti

nadimavica, -e ž nadutost, nadimanje: Čapāla ga je nadimavica.

nadimot (se), -*dimjen (se)* nesvrš. napuniti (se) vjetra (o plući-
ma, želucu; jedrima)

nadit, -*jen* svrš. nadjeti (npr. na konac); nabijajući napuniti npr.
crijevo živine za kuhanje (rižom, zeljem itd.)

nadivanica, -e ž kobasica u koju se jelo nadije

nadrobit, -*bin* i -*dròbin* svrš. nadrobiti, izmrviti v. drobit

nadronjat se, nadronjen se svrš. naspavati se (posprdno)

nadubat se, -*dubon se*, svrš. v. nadupst se

nadupst se, -*dubon se* svrš. dobro se najesti, natrpati se jelom

nadut, -*dügen (koga)* svrš. napuniti koga ljutine, bijesa, tuge

nadut se, -*dügen se* svrš. preveć se napuniti; oteći od fermentacije
i vjetra u crijevima, onda od jada i ljutine: Nadula se tugē
i sväke nevōje.

nafarnjat (se), -*njön (se)* svrš. nabiti (se) hranom: Nafarnjō se
je zēja.

nafōžu, pril. na način, poput: Kōrbe su kūsi nafōžu izvōrnute pōl-
kove.

nafukat se, -*fukon* se svrš. pohlepno se najesti; v. fukat

nagorak, -*görka* (pl. *nagōrci*, G *nagōrok/nagōrkih*) m dio što ostane
od goreće svijeće; v. nagorit, Isto: nōgorak

nāgoričan, -*čno* (predik. -*čna*), -*čno* malo gorak; nešto gorak

nagorit, -*rīn* svrš. malo nagorjeti

nagôrje, -o sr zanovijet: Oprostite/oproste ča sôn von dôla mälo nagôrjo.

nagovêdat, -vëdon svrš. namlatiti (koga govedom žilom ili kao govedo)

nagrišpat (se), -pôn (se) svrš. nabrati (se); naborati (se)

nagrišpôn, -o (predik. -a), -o nabran, naboran

nagrûhot (se), -hon (se) svrš. nadrmati (se); v. grûhot

nagrûndit se, -in se svrš. namrgoditi se (o čovjeku mrku i o oblačnu nebu). Isto: nahûndrit se, napûndrit se, napunderat se

nagucât se, -ôn se svrš. nagutati se; v. gucat

nagûnit, -gûnin svrš. opraviti komu (podmuklo) neugodnost iz osvete, inata i sl.; dati šilo za ognjilo

nagvatât (se), -tôن (se) svrš. pohlepno i obilato (se) najesti; v. gvatât, nagvâtot se

nagvâtot (se), -ton (se) svrš.; v. nagvatât se

nahärdot (se), -don (se) svrš. nemilo (se) naharati

nâhlada, -e ž prehlada

nahlôdit se, -hlôdin se svrš. nazepsti; prehladiti se

nahnjât, -njôn svrš. namjeriti se (na što); nastupiti (na što); nabasati (na što)

nahodit (se), -hôdin (se) nesvrš. nalaziti se: U tõj se vâli nahodi i moja stôro kuća.

nahodit se, -dîn se svrš. nahodati se: Kad se dobrò nahodiš, dobrò se umoriš.

nahrôpit, -hrôpin svrš. grubo napasti na koga riječima (i načinom). (Drugo je nahrûpit.)

nahropivât, -pijen nesvrš. od nahrôpit

nahûlit se, -hûlin se svrš. napeti uši u razdraženu stanju; v. načûlit

nahûndrit se, -in se svrš. objesiti nos; namrgoditi se: Nahûndrilo se je = namrgodilo se nebo. Nahûndri si se kakô oblačina; v. hûndrit

nahûstot, -on svrš. 1. nažvakati polagano; 2. izreći nešto žvačući riječi; v. hûstot

naješkât, -kôn svrš. nataknuti mamac na udice: Čapat će se rîba kad je palangôr dobrò naješkôn; v. ješkât

najēžit se, -jēžin se svrš. nakostriješiti se (od zime, ganuća, straha)

najušit se, -jušin se svrš. ušpaliti se (od ljutine, straha, strasti); v. jušit se, nadūlit

nājut, -o (predik. -a), -o kiselkast; v. jičē

nakargāt, -gōn svrš. opteretiti, navaliti teret na što: Nakargāli su me poslōn.

nakēčit, -kēčin svrš. nakriviti; naheriti: Nakēči je beritu nā uho.

naklapatāt, -tōn svrš. natući, nalemati; nalupati; v. klāpot

naklapatāt se, -tōn se svrš. potući se

naklāpot (se), -on (se) svrš. natući, nalupati; naraditi se; fig. nabrbljati se: Naklāpo se je = naradio se je teško; nabrbljao se je

nakobērit se, -bērin se svrš. napeti se; na ljutu se pozu staviti (u pogibelji); v. kohērit

nakōnit se, -kōnin se svrš. konačno se od svoje volje odlučiti na što, ali jedva, teškom mukom

nakosmējāt se, -smējon se svrš. nakostriješiti se; v. raskosmējāt

nakosmejōn, -o (predik. -a), -o runjav, rutav

nakostrūšit (se), -strūšin (se) svrš. naježiti (se); pobuniti se: Nakostrūši se je kakō jēž.

nakotit se, -kōtin se i -tīn se svrš. naleći se (o živinama)

nākriū, -o (predik. -a), -o nešto kriv (tj. kos)

nakvičit se, -in se svrš. nadviti se nezgrapno ili šćućureno nad što

nalāvit, -in svrš. navaliti (na koga) kao lav

nalēmat, -lēmon svrš. namlatiti (štapom, toljagom); v. lēmat

nalipot, -pjen svrš. skupljati se na što (u neprijateljskom smislu); nalijetati; nasrtati: Nalipje kakō grāvron na mulōvinu... guděj na smōkve.

nalojít, -jīn svrš. lojem namazati

nalumbardāt (se), -dōn (se) svrš. nalupati (se); namučiti se poslom; v. lumbardāt

nalūščit, -lūščin svrš. ogrepsti nešto kože na prutu loze: Nalūščit lōzu = ščipôlnicon ogrepsti, uštipnuti lozu

naluščivot, -ščijen nesvrš. prema *naluščit*

nalužit, -lužin svrš. lugom namazati, npr. mijeh; v. *lužit*

namārdit se, -in se svrš. namrgoditi se

namargđit se, -din se; svrš. v. *namārdit se*

namaškarat (se), -rōn (se) svrš. namazati (se); maskirati (se):

Namaškarala je obrōz kako măškara.

namečit se, -měčin se svrš. privoljeti se nečemu; uporno se navrati na doživljenu ugodnost i naviknuti se na manu: *Naměči se je na dōbro vīno u sūsida.*

naměst (se), -meten (se) svrš. oguliti (se): *Postōl mi je nāme pārste od nogē i pētu.*

namignut, -gnen svrš. očima davati znak; namignuti; v. žmikot

namigđuvot, -gügen nesvrš. iter. od *namignut*

nāmin instr. sing. od zamj. jō, mnem: Hōl prid nāmin; jō ēu za tōbon.

namotat, -tōn svrš. namotati

namōtāt, -mōton nesvrš. 1. namotati; 2. svrš. namamiti, navabiti

namotōvāt, -tōjēn iter. od *namotat*

namōzit (se), -mōzin (se) svrš. namamiti (se); popustiti ugodnosti, naslađi, užitku: *Kał se măška namōzi sviču lizāt: ḥl sviču razbit, ḥl măšku ubit (poslovica).*

namūdit se, -mūdin se svrš. namrgoditi se

namūjat se, -mūjon se svrš. pohlepno se dobro najesti; v. mūjat

nāmur, uskl. bome; ta: *Nāmur sōm tō znōš = ta to sam znaš*

namūsen, -o (predik. -a), -o namršten u licu (od inata, srdžbe)

namūsit se, -mūsin se svrš. namrštiti lice od inata, srdžbe; v. mūsit

namuščāt (se), -ščon (se) svrš. namirisati (se): *Olsvēca se dīvnjē namuščāju i žberletāju.*

nanikāt, -ničen i -nikon nesvrš. za porugu dovikivati komu kao što se radi psima: *Ūnana, ūnana...*

nanūdjāt (se), -nūdjon (se) svrš. naginjati (se), siliti (se) na nešto što nije po ēudi

naoblōčit se, -blōčin se svrš. pokriti se oblacima (o nebu)

nāobrabice, pril. uzajamno istim radom: *Tō ēemo učinit nāobrabice; v.. obrōbit*

naoposūn, pril. naopako: *Grē mu svē naoposūn; v. naposnū*

naorčōs, pril. nakrivo, ukoso

nāpa, -e (G pl. *nōp/nāpih*) ž drvena ograda nad kominom za skupljajne dima

napajdūšit se, -*dūšin se* svrš. napuhati se, napeti se od jeda, zloče ili posla, a navlastito od hrane; v. *pajdūšit*

napārđit (se), -*pārđin (se)* svrš. izbočiti stražnjicu

napārtit, -in svrš. natovariti (živinu): *Napārti je na mūlā mīhe. Onā žēnsko je dobrā: za napārtit je i užjāhot*; v. *upārtit se*

napēlit (se), -*pēlin (se)* svrš. sav se napeti od straha, iznenadeja, očekivanja: *Napēlī je ūsi kakō mlōdi mūl*; v. *načūlit*

napēstat (se), -*pēston (se)* svrš. natući (se) šakama; v. *pēstat*

napēt, *nāpnen* svrš. napeti

napirlitāt (se), -*līton (se)* svrš. nakititi (se), naresiti (se) pretjerano; v. *pirlitāt*

napirliton, -o (predik. -a), -o nakičen, narešen pretjerano, ki-coški; v. *pirlitāt*

napitot, -*ton* nahraniti koga stavljajući mu u usta hranu: *Dōču ti kāl napiton dīte*; v. *pitot*

napjuskot, -on svrš. dati komu pljusaka, napljuskati

naplašināt, -*nōn* svrš. naplašiti (živinu); v. *plašināt*, *plahīrit*

naplovina, -e ž zemlja koju je voda nanijela; v. *nōplōv*

nāpodan, pril. nadnu, nadno; na kraju; ispod: *Nojslāji je zālogoj nāpodan tēće. Nōšli smo se nāpodan Čāca-glovē.*

nāpoglavice, pril. posebice: *Svākoga son nāpoglavice opomēnūl.*

napōlica, -e ž žito od dvije vrsti (pol jedne i pol druge); v. *nōpolica*

napōrat, -*pōron* svrš. nabrati (zelja, jer se obično nožem reže, para): *Napōrala je zēja pūno cidilo.*

nāporuč, pril. pri ruci, nadohvat ruke: *Nekā su ardēnji svēja nāporuč.*

naposnū, pril. naopako, krivo (Protivno tomu: *nōprovo, drēto*): *Išlo mi je naposnū; v. naoposnū*

naposūn, pril.; v. *naposnū*

napravījat (se), -*vījēn (se)* nesvrš. činiti, praviti; popravljati (se): *Dikmōn napravījē lazariņu.*

nāpripardice, pril. *nabusice* (ali rēdovito s ironijom zanovijetati):
zälud mu jō brižna teslōn: ôn iš nāmin svè nāpripardice.

naprōvját se, -prōvjon se nesvrš. kititi se odijelom ili drugim
sredstvima: *Dīvnjā se naprōvjo za pōč u crīkvu.*

napučit, -pūčin svrš. naseliti

napučivāt, -čijēn nesvrš. dāvati dobar naputak, savjet

napunderāt (se), -rōn (se) svrš.; v. *napūndrit*

napundēron, -o (predik. -a), -o namrgoden

napūndrit (se), -in (se) svrš. naprčiti usne (od ljutine); pokazati
srditost, zlovolju (Reče se o čeljadetu i o vremenu, naoblache-
nu nebu.); v. *pūndrit*, *punderast*

napuštīt, -pūstīn svrš. 1. napustiti, ostaviti; 2. pustiti mlijeko
u vime (o kozi); v. *napuščat*

napuščat, -pūščon nesvrš. 1. napuštati, ostavlјati; 2. puštati
mlijeko u vime (o kozi) da bude pomuzena: *Kozā je počela na-
puščat mlīkō.*

naragāt, pril. (i suviše) žurno: *U nesriči se naragāt tarčī u pōmoč.*

narenut, -nen svrš. nagnati: *Vitar narene obloke.*

narikuša, -e (G pl. *narikuš/narikuših*) ž ona koja plače za mrtvacem

nāručanj, -čnja (G pl. *nāručonj/nāručnjih*) m breme ili snop što se
može u naručju ponijeti

narūdit, -rūdin svrš. nakovrčati (kose); v. *rūdit*

nasakāt se, -kōn se svrš. napuniti se jada, tuge; natužiti se:
Nēčū ik martvacū da se ne nasakōn.

nasārčot, -čen nesvrš. nasrtati: *Ne nasārči na nelāgodna, ve!*

naskotnit se, -nīn se i -skōtnin se svrš. postati zbabna, zbabniti
se (o živini): *Moje su se kozē naskotnile i barzd ċe izlēč;*
v. *olpast se*

nāsladičan, -čno (predik. -čna), -čno slatkast

nasliđovon, -o (predik. -a), -o koga prate zli dusi

naslōdit se, -slōdin se svrš. izraziti, očitovati (komu) uživanje
u tuđoj nevolji, nesreći: *Āko te i ostavi mlödi, nēčū ti se
naslōdit.*

naslonit se, -slōnin se svrš. nasloniti se: *Naslonit se na živjē-
nje* = hipotekom opteretiti cjelokupne nekretnine

nasmečivāt, -čijēn nesvrš. iter. od *nasmetit*

nasmećivot, -čijen nesvrš. od nasmetit

nasmetit, -tīn svrš. posuti (obično nehotice) smećem: Ne met tōte da mi ne nasmetiš jizbinu.

nasnovonō, pril. suđeno; nakanjeno; po volji; po osnovi: Ni mu bilo nasnovonō.

nasōdit, -sōdīn svrš. *nasaditi*, nataknuti: Nećeš ti njega nasōdit na svoje daržalo (tj. nećeš mu utuviti svoje ideje; naturiti mu svoje misli)

nasprōvju, pril. naivno, bez malicije, prostodušno: On sve misli i čini nasprōvju.

nāsramotu, pril. na silu; pod silu: Vajalo mu je nāsramotu pitat proščenje.

nāsri(d), prij. nasred: Dikmāni kantāju nāsri selā ol sarma.

nastinut, -nen svrš. prehladiti se nazepsti; v. stinut

nastōvјat se, -stōvjon se nesvrš. svadati se; prepirati se, natezati se: Nemoj se is lüdin nastōvјat.

nastrašināt, -nōn svrš. nešto trajnije nekoga ustrašiti; v. strašināt

nastrigūcāt, -gūcon svrš. nastricí na sitno, ali neuredno, loše; v. strigūcāt, stric

nastupit, -stūpin svrš. 1. staviti nogu; 2. nagaziti (kako u puku misle) na čare, na mjesto za čare gdje može nauditi ili gdje je naudilo

nastvorit, -stvōrin i -rīn svrš. pribaviti; zgotoviti

nasūkāt, -sūkon svrš. brod natjerati na žalo ili podmorski greben itd.

našābot, -bon svrš. naći pipajući što, napipati; v. šābot: Jedva son našabola jöglu na stolu.

naščē, pril. natašte: Jöš son naščē sōrca.

našeјat se, -jōn se svrš. nagrabiti, namaknuti, nabrati: Našejo se je piněz, pōk nězno kud bi is glovōn.

našembrēcāt, -brēcon svrš. 1. nakasati se; 2. natuci, nalemati koga; v. našembrot, šembrēcāt

našembrot, -on svrš. natuci; v. našembrēcāt

naškarnjāt, -njōn svrš. 1. čampragama nagrepsti; 2. napisati, narisati, učiniti pruge kao čampragama: Naškarnjālo se něbo oblocima.

našnjūrit se, -*šnjūrin se* svrš. namrgoditi se; v. *namūsit se*

našumplināt, -*nōn svrš.* izmlatiti (koga disciplinarno)

našuškot, -*on svrš.* nahuškati; v. *ūcot*, *ūskot*

natapāt, -*pōn i natāpot*, -*on svrš.* naći nešto pipajući; naići na koga, što hodajući

nātapat, pril. nabusice; nasumce: Škūro je: grēn nātapat. Isto: *nātopot*

natāpot, -*on svrš.*; v. *natapāt*

natārt, -*tāren svrš.* natrti (kruh kad se mijesi; platno kad se pere)

natašće, pril.; v. *našće*

natebōra, pril. u zgodan čas; hoćeš li vidjeti; eto; eno; bogme (interkalar): Prōvjon jō ūbo njēmu, a ôn, *natebōra*, dohōdi.

natezavica, -e ž natezanje kao za proljev (a nema što da izbacis): Čapāla ga je natezavica.

natirāt, -*tīron nesvrš.* trti i razvlačiti tijesto prije grudanja; v. *krūh*

natkvičit se, -*in se* (nad što) nesvrš. nadviti se nad što (npr. nad oganj, jamu); v. *kvičit*

natojegāt, -*jēgon svrš.* natući toljagom (šibom, konopom)

nātopot, pril.; v. *nātapat*

natotōlit, -*tōlin svrš.* navesti; skloniti; namamiti

natotōlit se, -*tōlin se svrš.* pustiti se nasjesti; jedva se (obično tudim nagovorom) skloniti na nešto; konačno se odlučiti

natriškāt (se), -*triškon (se)* svrš. nalupati (se); nalemati (se); premoriti se od velika truda; v. *triškāt*

natrovōšen, -*o* (predik. -a), -*o travom posut*; zamazan travom: Svā je mriža natrovōšena.

natrovōšit (se), -*vōšin (se)* svrš. posuti (se) travurinom ili drugom trohōn (obično nehotice); v. *trovōšit*: Natrovōšila mi se svā mriža.

natrūdit, *natrūdin svrš.* pretegnuti (od posla) tetive u tijelu

natruhlit (se), -*lin (se)* svrš. učiniti da bude trudna, da začne; zatrudnjeti: Natruhlila se je. Ôn je je natruhlili.

natrūnić (se), -*trūnin (se)* svrš. trunkom se osuti; v. *trūn*

- natrūsit, -trūsin svrš. posuti mnogo soli (ili slično) po nečemu
 natrūsit se, -trūsin se svrš. napojiti se dobro vinom
 natucuvot, -cūjen svrš. jedva čitati; sricati u čitanju ili u govoru
 nauckot, -on svrš. smišljeno navesti i razdražiti koga na što; v.
 ūcot
- nāud, -i ž; v. nāuda
- nāuda, -e ž škoda (tijela ili duše) što dođe od mrtvaca ili zla duha ili čari (Ako je teža nāuda, onda je nōmēt.)
- nāudal, -dla m; v. nāuda
- naudit, -din svrš. 1. naškoditi komu, kako narod misli, od zlih duhova, čari; 2. naškoditi želucu od hrane: Nauditlo mu je.
- naukīr, -kirā m ribar na trāti koji pazi na potezanje mreža na parvōj; v. parūn
- naukot, -kon svrš.; v. nauckot
- nāuznak, pril. na leđa: Lèz nāuznak. Pô je nāuznak.
- nāva, -e ž veliki jedrenjak, brod na križe koji ima 3, 4 i 5 jarkbola od kojih su tri križna
- nāvar, pril. navrh, iznad: Nāvar kūć se porēdodu čuške.
- navārēot, -ēen nesvrš. kalamiti jednu vrst loze na drugu. Isto: navārtot
- navārtak, navārkja (pl. navārkji, G navārtok/navārkjih) m nakalamljeni predmet
- navārtot, -ton nesvrš.; v. navārēot
- navīnūt, -vīnen svrš. zakrenuti rukom ili nogom da se žila ili meso pretegne; v. žagnut
- navisit, -sin svrš. objesiti o lanac nad oganj: Navis bronzin (na komoštra, na ogōnj).
- nāvlaka, -e ž jastučnica
- navlāš, pril. navlastito, osobito
- navojit se, -vōjin se i -jīn se svrš. dati sebi na volju; popuštati pohotij; v. vojiti se
- navōran, -rno (predik. -rna), -rno bez začina; v. jīcē
- navōrnūt, -vōrnen svrš. nakalamiti (jednu vrst loze na drugu): Navornū son amerikanicu.
- navoščit, -vōščin svrš. voskom namazati

navrāšćen, -o (predik. -a), -o naboran, izbrzdan: Stōri su jūdi
navrāščeni kakō borōvo kōra.

navrāšćit, -in svrš. napraviti vraske, bore

navrāšćit se, -in se svrš. dobiti vraske, bore; nabrati se: Koža
se navrāšči stōren čoviku na obrāzu i vrōtu.

nazentat se, -ton se svrš. pristupiti navlaš da se okoristiš; na-
metnuti se: Dōša se je nazentat na obid. Nazento se je na dīl.

nazēpst, -zēbēn svrš. prehladiti se

nazidat, -zidon svrš. 1. nanizati; 2. nazidati (sagraditi)

nazirat se, -ziron se nesvrš. diviti se, gledati s ponosom: Tō je
za se nazirat na tī lavūr i dīčit se is njīn.

nazubetat, -beton svrš. napraviti "zube", udubine na glatkoj povr-
šini; stepeničasto, na "zube" šišati: Kož je ovi nōž nazubetō?
Jō ēu te ostric: neću te nazubetat.

nazubeton, -o (predik. -a), -o koji ima zube (kao pila)

nazubetōn, -o (predik. -a), -o nazubljen od upotrebe, od kvara:
Ivi je vinđrizac vās nazubetōn.

nazubot, -bon svrš.; v. nazubetat

nazvat, -zovēn svrš. nazvati. Nazvat dobr dōn ili nazvat na dobrō
= čestitati blagdan: Dōšli smo von nazvat dobr dōn. danas
Svārhu ol godišće sūtra Mlōdo Lito (uvodne riječi čestitanja
koleje za Novu godinu)

nažbendrat (se), -drōn (se) svrš. nakriviti (se) na bok; izbočiti
stranu tijela: Čā si se nažbendrāla?

nažbendrōn, -o (predik. -a), -o nakrivljen na bok; izbočen stranom
tijela: Makni tu nažbendrōnu guzicu!

nažēt, nažmen svrš. teško pritisnuti da nešto iscijedi: Nažēcu ti
jō brūn.

nažimot, -mon i nažimjen nesvrš. od nažēt: Nažimot norōnče = ro-
niti lažne suze. Ne nažimoj/nažimji mi tōte norōnče, nećeš
me iš njima zamarjūsit.

nažmiknut, -nen svrš. dati znak okom; namignuti; v. žmikot

nažujat (se), -žujon (se) svrš. nažuljati (se)

nedāča, -e (G pl. nedoc/nedāčih) ž 1. bolest na lozi: lug, polac;
2. bilo koja nevolja; v. pōlāc

nedija, -e (G pl. nedij/nedijih) ž nedjelja; v. parvi dōn: Nedija
ol pōlme = Cvjetnica

nedohôdnyj, -o (predik. -a), -o koji ne običava dolaziti: *Dôšli su non nedohôdnyj gôsti.*

nedonôšak, -ška (G pl. *nedonôšok/nedonôških*) m nedonošče; v. *donošak*

nêdorast, -a m onaj koji nije dovoljno narastao

nêdorest, -a m; v. *nêdorast*

nêhaja, -e (G pl. *nêhoj/nêhajih*) m i ž onaj kojemu ni do česa nije stalo

nêhajan, -jno (predik. -jna), -jno nemaran

nehôjan, -jno (predik. -jna), -jno; v. *nêhajan*

nehôjnica, -e ž ona kojoj nije drago raditi: *Ne vôd mi u kûču za ženù nehôjnici*; v. *nêhaja*

nehôjnik, -a (G pl. *nehôjnikov/nehôjnicih*) m onaj komu nije ni do čega stalo; v. *nêhaja*

neizmisal, -sli m onaj koji je pripravan učiniti svaku ili opačinu ili lukavost, što se drugi ne bi domislio ili što ne bi izmislio: *Ôn je prôvi neizmisal.*

nêjoč, -i ž nejačad

nêkon, vez. netom; kad; čim: *Nêkon je dôša, udîja se čapô poslâ*; v. ūko

nelâgodan i *nêlagodan*, -dno (predik. -dna), -dno slabašan; nesposoban za teži fizički rad

nenodînja, -e ž nenadana stvar; nenadanost; nesreća: *Vêliko me nenodînja čapâla.*

neopaza, -e ž neopreznost; nepomnja: *Pôrad neopaze pûno se šcëte dogodi*; v. opaza

nepâčan, -čno (predik. -čna), -čno koji ne trpi drugoga, nego je na nj zlovoljan; nenavidan, zloban: *Oni koji imaju nepâčni su na siromâha.*

nepâčnjica i *nepâtnjica*, -e (G pl. *nepâčnic/nepâčnicih*) ž ona koja drugoga ne trpi; zlobnica; nenavidnica; v. *nepâčan*

nepâčnjok i *nepâtnjok*, -a m onaj koji drugoga ne trpi; zlobnik; v. *nepâčan*

nepâtnjica, -e ž; v. *nepâčnica*

nepâtnjok, -a m; v. *nepâčnjok*

neprotiva, -e m i ž čeljade koje ne odgovara, ne dolikuje drugomu: *Nisû mogli zâjedno, jer je ôn njôj bî neprotiva.*

*nerāt, nēren nesvrš. roniti, Isto: norīt
nesačica, -e ž kokoš koja dobro nese jaja
neshāran, -rno (predik. -rna), -rno neharan; v. spāmetan
neshārnost, -i ž neharnost
nesīca, -e (G pl. nesić/nesicih) ž kokoš koja dobro nese jaja; v.
nesačica
nesričnica, -e (G pl. nesričnic/nesciċicih) ž (posprdno) zla žena;
opaka žena
nesričnjok, -a (G pl. nesričnjokov/nesciċnjocih) m (posprdno) zao
muškarac; opak čovjek
nēst, nesēn nesvrš. nositi, nesti (jaja): Kōkoš nesē jōjā.
nēšma pril. nekmoli, kamoli
nēšmali, pril.; v. nēšma
neumiljen, -o (predik. -a), -o neumiljat
neumitan, -tno (predik. -tna), -tno koji ne umije; koji se ne
snalazi; nevješt, nespretan
nevēra, -e ž (ekav. refleks glasa jat) oluja
nēvica, -e ž vrst cvijeća; v. cviće
nēvid, -i ž duh koji obilazi, a ne vidiš ga; prikaza; sablast
nevista, -e (G pl. nevišt/nevištih) ž sinova žena; v. rōdb. imena
nevističa, -e (G pl. nevištictic/nevištictih) ž tek udana žena
nevōja, -e (G pl. nēvoj/nevōjih) ž nevolja, bijeda, siromaštvo
nīč, pril. nešto
ničihov¹, -a, -o nečiji: Ničihovo dīte plāče.
ničihov², -a, -o zamj. ničiji: Ničihoven pāsu/pasū - svāk gospodōr.
nīdir¹, pril. negdje: Nīdir sōn stāvi ḡrib i sād ga ne mōgu nōč.
nīdir², pril. nigdje: Nīdir sōn stāvi ḡrib i sād ga nīt nīdir.
nīdor, pril. nikad: Nīdor ne dōsla!
nīdra, -drih i nīdor sr pl. njedra: Dāje rūke od mojīh nīdor!
nīgovot, -gujen nesvrš. njegovati
nikad¹, pril. nekad: Nikad sōn dobrē vōje, a nikad nīsōn.*

"nikad"², pril. nikad: Ne dohôd mi v  c n  kad.

n  kako¹, pril. nekako: N  kako   e iz     d  n i pos  l.

n  kako², pril. nikako: N  kako mi ne gr   pos  l od ruk  .

niko¹, zamj. netko: Niko gr  ; vi  j (vidi) ko je.

niko², zamj. nitko: Ni   niko d    a.

nikolici, -cih m pl. nekoliko njih, nekolicina: R  ka(l) s  n t   nikolicima od v  je.

nikovnjo, pril. nedavno, onomadne: T   s  n   ula t  te nikovnjo.

n  kud¹, pril. nekuda: S  n mi je i  a n  kud u svit.

n  kud², pril. nikuda, nigdje: I    en n  p  rstak i n  kud ga ni  .

*n  m  t, n  mon nesvr  . 1. nemati; 2. ne smjeti: N  mon ni k  pju vod  .
Ma t   nikomu n  mo   re  , ve!*

nimo, pril. mimo: N  cu pas  t nimo njej   dv  re.

*n  starmo/n pril. nizdol; strmo: Gr  n n  starmon, u Loznu. Ko n  starmo
gle  do, tri   e dr  ugo priv  rit (poslovica)*

ni  sto, pril. nešto; v. ni  : Vi  din ni  sto, ma n  eznon   a je.

n  t, nes  n nesvr  . nositi, nesti (jaja): N  ce k  ko   u vik n  t.

*n  , prij. (u nekim pozicijama) na: N   nje (n   te, n   me) p  la je
ar  ja.*

*n  b  j, -boja m otekлина koja nastane kad se nabije nogu od hoda:
Boli me n  b  j od postolja.*

n  č, zamj.   a,   o s prijedlogom na: N  č se uzireš? (tj.   emu se nadaš)

n  č, no  i z no  : C  lu n  č ni stak   sn  .

n  č, n  jden svr  . na  i: Ko ne n  jde od m  ra, n  če ga u grebu.

n  čon, pril. no  u, po no  i: Dnevom u poje - n  čon na more.

n  dijot se, -jen se nesvr  . nadati se: Od njega se ne n  dijen dobr  .

*nog  , -   (pl. n  ge, G n  g/nog  h i n  gih, L nog  h/nog  ma/nog  mi)
z nogu: Bolest n  g mi ne d   da stojim na nog  h.*

n  gorak, -gorka (pl. n  gorci, G n  gorok/n  gorkih) m ostatak dogorene svije  e. Isto: nagorak

nog  rje, -o sr zanovijet: Oprostite/oproste   a s  n v  n d  la nog  rja.

n  hat, n  jta (pl. n  jti) m nokat

nōhōdit, -o (predik. -a), -o koga nalaze dusi; kojemu dusi dolaze
nōhōjīt, -o (predik. -a), -o osjetljiv; koga lako snađe nezgoda,
a osobito bolest

nōjtēžji, -o (predik. -a), -e najteži

nōjunutrije, pril. superl. od *unūtra*

nōjvānije, pril. superl. od *vōnka*

nōligovot, -gujen (nekom) nesvrš. pripadati; pristajati; biti po
želji makar zloj; ići k srcu: *Grē ik onima dīvnjima: niko mu
tāmo nōliguje.*

nōliža, -e ž dar za uslugu (naime ono što komu *nōliguje*, pripada,
njegova kompetencija; pristojbina za uslugu)

nōmēt, -a m 1. teži čar negoli *năuda*; 2. na jedno mjesto nagnut
materijal zemlje, smeća itd.

nōmrōz, nomrāza i *nōmrōza* m prehlada; nazeba

nōmzōr, *nōmzōra* m; v. *nōnzōr*

nōna, -e ž baka; v. *rōdb.* imenā

nōnci, pril. niti. Isto: *nōnka*

nōnka, pril. niti: *Nōnka da sōn se u vodi ḥpil* (nikako ne bih tako
ludo učinio). Isto: *nōnci*

nōnzōr, *nōnzōra* m nadzor: *Dōša je po nōnzōru* (tj. zakasnio je, kad
nema što nadzirati); v. *būngarit*

nōpārstak, *nōpārska* m naprstak: *Ulij mi nōpārstak rakiye* (tj. malo)

nōpāsnik, -a m napasnik; sotona

nōplāta, -e ž koža gornjeg dijela cipele (donji dio je *poplāt*)

nōplōv, -plōva m zemlja koju je voda nanijela. Isto: *naplōvina*

nōpōj, -pōja m napoj: *Nōvōrno zēje ti je kakō nōpōj za kozē.*

nōpoko, pril. 1. s naličja stvari, s nutarnje "krive" strane tkanine;
2. krivo; naopačke: *Obūka je jakētu nōpoko* (tj. nutrašnja je strana došla izvana); v. *nōprovo*

nōpolica, -e ž žito od dvije vrsti pomiješano: pola pšenice i npr.
pola raži

nōprovo, pril. s lica stvari, s vanjske "prave" strane tkanine: *Ova
rōba īmo nōprovo cvitiće, a nōpoko ih nīmo*; v. *nōpoko*

norāk, *nōrka* i *norkā* m ronac, vrst ptice; v. *čuška*

norit, *nōrin* i *norīn* nesvrš. roniti: *Na vīku i trīsku rībe zanorū/ zanoridū*. Isto: *nerāt*

norōnča, -e (G pl. *norānoč/norōnčih*, L *norōnčima/norōnčoh*) ž naranja: *Nažimot norōnče = roniti lažne suze*

nōrōv, *nōrāvi* ž narav, čud: *Nī mi u nōrāvi čini t kōmu grūbo.*

nōs nas

nosāk, *nōska* i *noskā* m na sudu izbočak sličan nosu kroz koji se izlijeva ili cijedi tekućina

nōse, pril. otrag, straga: *Nōse gōdišč = ima tome (dosta) godina.*
Stān nōse. Ostō je nōse. Iša je nōse.

nōstāvak, -stōvka (pl. *nōstōvci*, G *nōstōvok/nōstōvkov/nōstōvcih*) m komad drva preko kojega se nabijaju obruči na bačvi; v. bāčvor

nōstōjot, -jin nesvrš. marljivo se baviti poslom

noštrōmo, -a i -ota m nadstojnik družine i robe koja se prevozi brodom; v. kipōj

nōvalica, -e ž navala; vreva; stiska

novanija, -e ž nova isprika; novost

novēnbar, -bra m mjesec studeni; v. mīseci

novinā, -ē ž prvi put obrađena zemlja; v. starinā, *damjēn*

novōran, -rno (predik. -rna), -rno nezačinjen; bez začina: *novōrno zēje = nezačinjeno povrće*

nožica, -e (G pl. *nožīc/nožīcīh*) ž otvor na mijehu gdje je bila nogu kozi (U pl. *nožīce* zovu se i male noge živih živina. Gdje su na mijehu bile stražnje noge i rep, tj. otvor, zove se ūšće.)

nōžice, -ih i *nōžic* ž pl. škare za striženje

nōžōnj, *nōžnja* m dno u mijeha gdje je bio vrat (s prednjim nogama) oderane životinje

nūg, -a m kut

nūgal, -gla m v. *nūg*

nūj, uskl. nuder; hajde; pokušaj. Imper. 2. lice sg. od *nūkot*

nūjmo, imper. 1. lice pl. od *nūkot*; v. *nūj*

nūjte, imper. 2. lice pl. od *nūkot*; v. *nūj*

nuko, uskl. daj ovamo: *Nuko tū motiku!*

nūkot, -on nesvrš. nutkati, poticati; v. *nūtkovot*

nūs, uskl. nuder

nūt, uskl. nuder

nūtkovot, -*kujen* nesvrš. nutkati, poticati; v. *nukot*: *Nī njēga potriča nūtkovot*: ôn sōm vāzme.

NJ

njākara, -e ž mala trubljica (dječja igračka)

njakarāt, -*rōn* nesvrš. trubiti u *njākaru*

njāsa, -e ž pukotina puna zemlje: *zemjā na njāse*.

njaūkāt, -*ūkon* nesvrš. mijaukati

njejī, *njejō*, *njejē* (G *njejēga*, *njejē*, *njejēga*) njezin: *Tō je njejī mūž, njejō māt i njejē dītē*. To su *njejī posli*. Jō se u *njū i njejīh ne krēčen*.

Njīnja-glōvā, -*glōvē* ž glavica, brijeg blizu Brusja (Prvotno je moralo biti zbog bližnjih *njīvica Njīvnja glōvā*. Kod nas su pak starinom u pridjeva mjesto "n" govorili "nj", kako se i sada govorи, npr. *kūtnji zūb*, *litnji dōn*, *ishōdnji dōn*, *vīčnji pokōj* itd.)

njōnka, pril. niti; v. *nōnka*: *Nēčeš ga dobit njōnka pīnkice*.

njūnkalo, -*ota* m onaj koji govorи kroz nos

njūnkot, -*kon* nesvrš. kroz nos govoriti

njūnja, -e ž; v. *njūnkalo*

njūnje, -*eta sr*; v. *njūnkalo*

njūrkot, -*kon* nesvrš.; v. *njūnkot*

njūrnjulica, -e ž ona koja govorи kroz nos

0

o, uskl. otegnuto 1. znak čuđenja; 2. odziv na poziv

obāda, -e m pozornost, susretljivost, učtivost; v. *obōd*

obadāt, -*dōn* nesvrš. voditi brigu; voditi računa (o komu, o čemu) paziti (na koga, što); osvrtati se; pokloniti pažnju: *Ne obadōn ti!* Jō mu govorin, jō ga pozdravīžen, a ôn nōnci obāda ne obadō (tј. i ne obazire se na moje govorenje ni na pozdrav)

obajaglāt, -*glōn* svrš. obašiti (rub) koncem da se rub ne suče
obarāt se, -*rōn se* svrš. nasjesti, "opeći se" i opametiti se: *Dobi-*
čes čā te grē, pōk čes se *obarāt*; v. *barāt se*

obārēot (se), -*čen (se)* nesvrš. obrati (se); okretati (se): *Ne*
obārēi se za divnjōn.

obarstīt, -*tīn* svrš. pojaviti se prvim cvatom (*bōrst*) na stablu:
Obarstile su māsline; v. bōrst, barstīt

obarve, -*ih* ž pl. dlake iznad šupljine od oka; obrve

obašit, -*šin* i -*šijen* svrš. rub obaviti i iglom sašiti s jedne i
s druge strane

obatōlit, -*tōlin* svrš. učiniti da netko postane nepokretan poput
batōla, tj. trupa od borovine; otrupiti; v. *batōlit*: *Hrōnā i*
bōlest obatōli čovika.

obazirot se, -*ren se* nesvrš. obazirati se; v. *ozirrot se*

obīd, *obida* (G pl. *obīdov/obīdih*) m jelo, obrok o podne; v. *rūčāk*

obīdvot, -*on* svrš. objedovati

ōbis, -*a* m bijes; bijesno nevrijeme; nevera: *Zapūhālo je kakō ūbis.*
Kakō da su svī ūbisi ū moru.

obišan, -*šno* (predik. -*šna*), -*šno* običan

obitrōvāt, -*trōjēn* nesvrš. doći u dodir s nečim; vrtjeti se oko
čega. *U vāše kōle jō ne obitrōjēn.*

objēhnut, -*nen* svrš. očitovati, objaviti tajnu (više nehotice):
Svē mu je objēhnula ča smđ govorili.

objēhnut se, -*nen se* svrš. očitovati se; izjaviti se: *Objēhnul se*
je, nī dōržō besidu.

objēhot (se), -*hon (se)* svrš. v. *objēhnut se*: *Objēha se je, nī ū*
riči.

objišt se, -*jīn se* svrš. do mile volje se najesti; najesti se do
sita

oblājot se, -*jon se* svrš. izgovoriti se do mile volje (obično ne-
redno): *Oblājola se je.*

oblančāt, -*čōn* svrš. na brzinu nešto obaviti

oblanzāt, -*zōn* svrš. oglasiti koga ili što (obično zlo) glasno,
čak i vikom: *Kād me oblanzōte po svēn selū, būsi(t) ū vōs.*

oblēbnit, *oblēbnin* svrš. omršavjeti, oslabiti u tijelu; v. *blēban*

obliča, -*e* (G pl. *oblič/obličih*) ž vrst masline; v. *māslina*

oblihat, -*hōn* svrš. oblići

oblihovat, -*hūjen* nesvrš. oblijevati

obljija, -e ž dugoljasto-obla glava kruha u koju se stavi nešto grožđa, bajama i smokava te se odozgo načička za ures viljuškom. Peče se za Svesvete; v. *ublija*

oblitat, *oblīton* svrš. oblijetati: *Na svētu Dorotēju snīg oblīto* (poslovica).

oblivāča, -e ž voda kojom se oblige oprana roba ili predmet; v. *otočenica*

oblizat, *oblīzen* svrš. obлизати; v. *lizat*

obliznut se, -nen se svrš. nešto dobro izjesti

oblizovat (se), -zūjen (se) nesvrš. lizati jezikom iz same požude za hranom; v. *lizat*

oblōčit se, *oblōčin se* nesvrš. pokrivati se oblacima (o nebu)

oblōnit se, *oblōnin se* svrš. pomoći se u zdravlju; pomladiti se opet; opet biti dobar kao prije (o čovjeku, stablu poslije bolesti)

oblōtīt se, *oblōtin se* svrš. postati zbabna (o živini); v. *olpāst se*

oblūščit, *oblūščin* svrš. ogrepsti svu kožu oko stabla

oblūžit (se), *oblūžin (se)* svrš. staviti na glavu lug (pepeo) na čistu srijedu; lugom se posuti; v. *lūžit*: *Uz komīn se dīde vās oblūži.*

obniť se, *obnesēn se* svrš. snaći se, prilagoditi se: *Ne obnesē se svāka nevista u nōven stōnū.*

obo, prij. o (komu), o (čemu): *Govōrin obo drīvu i čōvlima.*

obod, -a m 1. obad; 2. opseg; obujam; sadržaj: *Dōsta je oboda.*
Īmo vēliki obod. *Īmo pēt kīl oboda.* Isto: *zōpāč*

obōd, -a m pozornost, susretljiva učtivost: *Pasāla je nīmo mēne, ma nōnka obōda.*

obodit, -o (predik. -a), -o koji je opsežan, obuhvatan

obodit, -o (predik. -a), -o ježiv; ljut; oštar (tj. ako u nj dirneš, uvrijedi se odmah i plane)

oboj, uskl. (boli, tuge) jao: *Oboj mēni!* *Oboj svētima koji pādodu u jemātvu* (tj. jer nema vremena za svetkovanje; radi se na njihov dan - poslovica)

obojaglāt, -glōn svrš. obašiti kraj, rub platna iglom da se ne suče

*obojkāt, obojčen nesvrš. vikati oboj; kukati; ridati: Oboj mēni!
Bidnoj mēni! Ajme mēni! Rōspe mōj! Prosūcē mojē!*

*obolit, obolin svrš. oboriti: Obolit teštamenat = oboriti oporuku;
v. privolit, razvolit, povolit, izvolit, uzvolit*

obor, -a m ograđeno mjesto za ovce; v. vōr i ūbor

*oborit, oborin svrš. obvariti; (malo) svariti: Ne vajō zēje kād se
sōmo obōri, nēgo ga tukō na obilāto vodē iskūhot.*

obričit, obričin svrš. obrijati; v. bričit

*obričmat, -mōn svrš. obrezati do najmanje mjere, npr. potplat oko
postola; v. postol*

obričvat, -čvōn svrš.; v. obričmat

obrizot, -zon svrš. obrezati (lozu, stabla)

*obrōbit, obrōbin svrš. vratiti račnōm radnju, vratiti nadnicu
nadnicom: Jō ču ti obrōbit ēa si mi pomoga izmaškināt.*

*obrosit (se), -sīn (se) svrš. napuniti (se) rosom, orositi (se):
Caklō se obrosio.*

*obrōz, obrāza m obraz, lice: Obrōz mi olpādo kād vidin da čes bit
zāppripovist.*

*obrūbit, obrūbin svrš. 1. obašiti po rubu; 2. očistiti (npr. plo-
dovima bajama kožu); ogristi okolo debla koru: Tovōr obrūbi
svū koru na stablima smokve kād nīmo čō žerāt; v. rūbit*

*obruč, -a (G pl. obrūč/obručih) m željezni pojaz oko bačve koji
drži duge; v. bāčva*

obruškāt, -škōn svrš. dobiti batina: Obruškāt čes ti mēni.

obruža, -e ž pogrda koja drugoga ruži

obružen, -o (predik. -a), -o pokuden; pogrđen

obujāt, obujon svrš. obuzeti: Obujāla me je tūgā. Isto: obujōt

obujōt, -jōn svrš. obuzeti: Obujōla me je tūgā. Isto: obujāt

obulen, -o (predik. -a), -o zamazan uljem

*oburgāt, -gōn svrš. obaći naglo (predjele) tražeći nešto: Oburgāla
son cīlo selō, ma ga nīson nōšla; v. oburgōvāt*

*oburgōvāt, -gōjēn nesvrš. od oburgāt obilaziti amo-tamo pretražu-
jući; v. burgāt, proburgāt*

*obürít (se), -rin (se) svrš. nastati burno vrijeme: Obürilo se;
v. burinat*

obvarovāt, -rujen svrš. uščuvati od groma: *Svēta Bōre, obvarūj = sv. Barbaro, uščuvaj od groma* (jer je ona zaštitnica)

ōbvor, -a m; v. *ōbor*

ocīdina, -e (G pl. *ocīdin/ocidinih*) ž tekućina koja se ocijedila
ocīdit, *ocīdin* svrš. otočiti zadnji dio tekućine

ocīdit se, *ocīdin se* svrš. izgubiti meso u licu, tijelu; smršavjeti: *Ociđi se je kakđ limūn.*

očāmit, -in svrš. sasvim potamnjeti; v. *čāmit*

očemuħāt, -hōn svrš. oljuštiti; oruniti; v. *očemujāt*

očemujāt, -jōn svrš. oguliti; oruniti; omaniti, npr. klip od kukuruga, listiće oko kupusa, mijeh itd.; v. *čemujāt*

očemušāt, -šōn svrš. okomušati; oljuštiti; raščihati; oruniti; v. *čemujāt*, *homuhāt*

očenkāt, -kōn svrš. razglobiti kosti u mesu (kad se jede); dobro oglodati meso oko kostiju (pri jelu): *Očenkōj dobrō tō mālo mēsa na kosti.*

očeparjāt (se), -jōn (se) svrš. ogrepsti (se): *Māška očeparjō. Očeparjō son se na kupinu*; v. *čeparjāt*

očepušāt, -šōn svrš. oguliti; opljačkati

očihāt, *očihon* svrš. raščiniti; raščešljati; v. *čihāt*

očipit, -in svrš. odrezati odveć nakratko (kose, odijelo, potplat); okljaštriti. Isto: *očipot*

očipot, -on svrš.; v. *očipit*

očitstvo, -a sr očitovanje, razjašnjenje: *Bōg dō očitstvo* (tj. da se dozna prava istina)

očjankāt, -kōn svrš.; v. *očenkāt*

ōčnji, -o, -o očni: *ōčnji zūb*; v. *očnjōk*

očnjōk, -njōkā (G pl. *očnjōkov/očnjōkīh*) m očnjak (zub). Isto: *ōčnji zūb*; v. *kājak*

ōčuh, -a m majčin drugi muž; v. *rōdb. imenā*

očōk, *očōkā* m mužjak girice (ženka je samica); v. *bīlo rība; gīra*

očorovit, -in svrš. oslijepjeti; postati slijep, čorav

odadnit, *ōdadnen* svrš. skinuti dno s bačve: *Odadni bāčvu i kad je ūčadneš, otuc striš.*

odāt (se), odōn (se) svrš. udati (se): Kāl se odōš, dōču ti se rādovot.

oddit, -jen svrš. otkopčati; v. oldit

ōde i ūde, pril. ovdje: Ūde se mōre hodit, ma nē ūde.

odekōj(a), pril. ovdje

odiča, -e ž odjeća (Odiča je: svetāšnjo, nedijjno, olsvēca, svajdōnjo, sēbišnjo, rabōtežno, od rabōtnika, po svāku, ol parkāđa)

odit, odiđen svrš. odjenuti

odilivot (se), odilūjen (se) nesvrš. odlaziti; odjeljivati (se); odvajati (se): Evo ti se odilūjen ūl pribīla dvorā tvōga... (početni stih pjevane bruške pjesme)

odjejūhot (se), -on (se) svrš. opremiti (se); snaći se; uputiti (se): Čēkoj čās kad se dicā odjejūhoju; v. ugjāt

odlibāt, -bōn svrš. odlijevati, crpiti s vrha: Odlibāli smo dobōta pôl kāmenice ūja.

odlibit se, -libin se svrš. lukavo, oprezno se povući; v. libit se

odlōskāt, -lōskon svrš. odbjeći, pobjeći; v. lōskāt: Odlōskō je od nōs kakō opāren.

odmardovāt, -dūjen nesvrš. mrgodeći se odbijati se od čega: Ūn odmarduje od pulēnte i poslā u osikū.

odmarduvot, -dūjen nesvrš.; v. odmardovāt

odmēt, -a m odbačaj (o udici); v. odmētac

odmētac, odmēca (G pl. odmētoc/odmēcīh) m naprava s udicom na uzici koja se odmeće s kopna za ribolov

odmičak, -miška (pl. odmiški, G odmičok/odmiškov/odmiških) m odgoda, odgađanje: Ni vēc odniška, nēgo ūdma.

odmōć, -mōgnen svrš. reći ili učiniti nešto protiv koga; ne pomoći; odmoći: Ako nēćeš svōga pomōć, nemōj ga ni odmōć.

odmušeјāt, -jōn svrš. otplesti što je spleteno; odmotati, odmr̄siti što je zamr̄seno: Jedvā son tō odmušeđ; v. mušeјāt

odnēs, -a m čin odnošenja tučetine kako je npr. potučena šuma: Nahōdi se na pōtuku i na odnēsu (tj. izloženo je šteti po svom položaju)

odnikovnjo, pril. odnedavna

odnō, -a sr dno (broda, suda, mora...)

odōjba, -e (G pl. odōjob/odōjbih) ž udaja

odôjbenica, -e (G pl. *odôjbenic/odôjbenicih*) ž djevojka koja se udaje

odolita, pril. dogodine: *Odolita ču se rukovat.*

odonda, pril. odonda

odonda, pril. odanle

odôr, *odôra* m zemlja sposobna za obrađivanje: *Nî mi tûjega potribno, imon dôsta svôga odôra.*

odragatât, -tôn svrš. otkoturati; otici hodajući žurno sa štropotom; v. *ragatât*

odrèhnut, -nen svrš.; v. *odrèhot*

odrèhot, -hon svrš. отправити, отпремити koga da ide na put, za poslom: *Vajô izjutra odrèhot težôkâ u poje, jednû dicu is brôvima/brôvîma u pâšu, a drûgu is librima/librima u skûlu.*

odrènut, -nen svrš. odagnati: *Dicâ odrènu brôve u pâšu. Odrèn mûlâ dôr u För.*

odridnut, -nen svrš. odgurnuti; odrinuti; v. *ridot*

ôdrina, -e ž stalak za lozu (podignut pred kućom)

odsîčje, -a sr tančad što otpada pri sjeći granja i drva; v. *osîčje, usičje*

odšembrècât, -brëson svrš. otici teturajući se. Isto: *olšembrècât*; v. *šembrećât*

odsepäjit, -jin svrš. otici nesmotreno; odvući se pokunjeno i brzo; odjuriti (govoreći više podrugljivo). Isto: *olšepäjit*

ofaçelât, -lôn svrš. opraviti lukavo i neugodno komu što; učiniti brzo i lukavo: *Bîla je lopîzica brûjëta, a ôn je sve ofaçelô. Ofaçelô mu je šlipu po rilu.*

ofarcuvot se, -cûjen se svrš. bacati se kamenjem

ofarkât, -kon svrš. obletjeti; uznastojati oko čega s interesom

ofarkôvât, -kôjèn nesvrš. oblijetati; žurno nastojati oko nečega; vrebati naokolo s izraženim interesom: *Dikmôn ofarkôjë ökolo lîpih divõnj.*

ofarkûvot, -kûjen nesvrš.; v. *ofarkôvât*

ofendit, -dîn svrš. uvrijediti; v. *afendit*

ofendîvât, -dîjèn nesvrš. vrijedati; v. *afendîvât*

ofêža, -e ž uvreda; v. *afêža*

oficir, -cīra m časnik; v. *aficir*

öfrisan, -sno (predik. -sna), -sno koji je nešto ziman, prohladan; koji ponešto grize (o vremenu): *Öfrisno je danas.*

ofujkot, -kon svrš. otjerati

ofurnjat, -njōn svrš. bilo kako nešto pronaći, pribaviti; v. *furnjat*.

ögarlina, -e (G pl. *ögarlín/ögarlínih*) ž pasica ili konop što se metne mulu od samara preko prsiju (ispod grla) da mu samar nazad ne odmiče; v. *sedlo*

ogarnjat (se), -njōn (se) svrš. ogrepsti (se); v. *garnjat*

öglov, -a (G pl. *oglōv/öglovih*) m ular

ognjišće, -o (G pl. *ognjišće/ognjišćih*) sr kesica učinjena od puhova krzna (da drži suhoću i čuva od vlage) (a u njoj je: sićivo, krēmik, guba ili ēška za vatru, pa bi k tome pristajala i sumparela za potpirivanje vatre)

ognjuš, -a m vrst zapisa (koji se prije sigurno zvao *agnjuš dei*)

ogoloručit se, -čin se svrš. ogoliti ruke, zasukati rukave

ogonj, *ognja* (pl. *ognji*, G *ogōnj/ognjih*) m ognj (O ognju se kaže: *isprič*, *istaknut ognj*; kad smalaska: *potaknut ognj*; kad se razgori plamenom: *plandō, rasplandō se je.*) Ognjen je od posla (tj. silan i žuran posao). *Glōvā ognjen gort*.

ograda, -e ž 1. ograda oko zemljišta, vrta itd.; 2. daska koja pregrađuje unutrašnjost broda dijeleći jedan prostor od drugoga

ogrančat (se), -čōn (se) svrš. ogrepsti (se); v. *grančat*: *Ogrančō sōn se na kupinu.*

ogrēpst, *ogrebēn* (lozu) svrš. odgrnuti oko loze zemlju radi lakšeg obrezivanja; v. *ogribot*, *grebenica*

ogrib, -a m ploskasto drvo ili gvožđe (što ima ručicu), a služi za čišćenje zemlje s motike kad se kopa

ogribačica, -e (G pl. *ogribačić/ogribačicih*) ž 1. mala motika; motičića zgodna za *ogribonje*; 2. ženska osoba koja *ogribje*; v. *ogribot*, *družina*

ogribonje, -o sr glagol. imenica od *ogribot*

ogribot, -bjen nesvrš. odgrnjivati (otkopavati) zemlju od lozove glave da se može lakše rezati pruće; v. *ogrēpst*

ogrīst, *ogrīzen* svrš. 1. ogristi; 2. dobiti, doživjeti za kaznu pljusku, neugodnost: *Ogrīst će ih kāl dōjde dōma otac* (tj. dobit će pljusaka kad dođe otac)

ogrīzina, -e (G pl. *ogrīzin*/*ogrīzinih*) ž ubrana grana kojoj je lišće obrstila koza, ovca; fig. ono čega se je tko nauživao:
Nēčū jō tūjih ogrīzin(ih).

ogrīznut, -nen svrš. *Ogristi*; v. *ogrīst*

ohamuhāt, -hōn svrš. otruniti lišće od stručja, napose od ružmari-na; v. *homuhāt*

ohāštrit, -in svrš. okljaštriti nemilo; v. *hāštrit*

ohēznut, -nen svrš. ošinuti, ne teško udariti. Isto: *hēznut*

ohlāštrit, -in svrš.; v. *ohāštrit*

ohmat, -mōn svrš. posjeći; poraziti; poharati; uništiti

ohmēt, -a m odmet: *Nī tō na ohmēt.*

ohmičot, -on nesvrš.; v. *ominjot*

ohmine, -ih i *ohmīn* ž pl. pljeva od pšenice, mekinje kukuruzova zrnja itd.; v. *hostina*

oholija, -e (G pl. *oholij*/*oholijih*) ž oholost

ohvāsnut, -nen svrš. udariti: *Ohvāsnu mu je dvi po rīlu.*

objō, uskl. jok; nikako; ne nipošto

okārpit, -in svrš. 1. zakrpati nešto; 2. fig. odrapiti: *Ne òkarpi ga za tō mānje od mijōra.*

okārpit se, -pin se svrš. oporaviti se gospodarski, materijalno: *Ôn se je okārpi i sād stojí dobro.*

okātica, -e ž vrst jeguljaste ribe. Isto: *lamprīda*; v. *angūja*

okitit, -tin svrš. kitama obviti mlado cvijeće, povrće i voće da ga mraz, zima, vjetar i sunce ne ofuri ili omlati

okjākovit, -in svrš. postati kljast; v. *kjākovit*

oklāpnut, -nen svrš. udariti, klepnuti

oklāpot, -pon (komu) svrš. udariti koga, klepnuti koga: *Oklāpo mu je dvi šlipe.*

oklapūvot, -pujen nesvrš. od *oklāpot*: *Vitar ne čapōje jidro, pōk oklapuje.*

oko¹, -a sr (pl. *oči*, G *očiju*, L *očima*) organ vida

oko², -a sr (pl. *okà*, G *òk*, L *okima*) oči na mreži, oka

okopačica, -e (G pl. *okopačīc*/*okopāčīch*) ž ona koja okapa motikom lozu ili drugi nasad; v. *družina*

okopitit, -*tin* svrš. otegnuti kopita; *crknuti*; *uginuti* (o živima); fig. *umrijeti* (o ljudima): *Ono rūgā od čovika vēselo će okopitit.*

okopnit, -*pniñ* i -*kōpnin* svrš. 1. *okopnjeti* (o snijegu); 2. *ocijediti* se u tijelu; *omršavjeti*

okoran, -*rno* (predik. -*rna*), -*rno* 1. koji je tvrde kore; 2. koji je tvrde naravi; *osoran*

okorit, -*rīn* svrš. učiniti koru; *otvrdnuti*: *Okorilo mu je sārce;*
v. *zakorit*

okosit, -*o* (predik. -*a*), -*o* goropadan

okosit se, -*sīn* se svrš. napasti (koga) surovim riječima

okrepenit (se), -*nīn* (se) svrš. osloboditi (se) smrznuća; *okopnjeti* (o snijegu)

okrōtit, *okrōtin* svrš. 1. kratkim postati: *Okrōti mu je vid.*
2. kratkim učiniti: *Ovo si daržalo mālo okrōti.*

Okrug, -*a* m selo na otoku Čihovu (Čiovu) kod Trogira, a spominje se poradi loze koja se zove *okrujčanin*

okrujčanin, -*a* m vrst loze iz Okruga na Čiovu kod Trogira (Zovu je i *čihovac*, po imenu mjesta i otoka odakle je donesena na Brusje. Trogirani ne govore Okrug, nego Okruk, pa se taj dočetni k u nas pretvara u č.)

ol, 1. vez. ili: *Ol ti šija, ol ti voga: nećeš priko pūnte* (tj. veslao ti natrag ili naprijed, iz uvale nećeš; tj. nikako nećeš postići što želiš); 2. prij. od u nekim pozicijama:
Grēn ol doma. Isto: *oli*

olaftat, -*tōn* (komu) svrš. udariti, prilijepiti pljusku

oldit, -*jen* svrš. otkopčati

oldōvat, -*dōjen* nesvrš. odjekivati, odzvanjati

oli, vez. ili. Isto: *ol*

oliš, prij. osim; izuzevši; v. *liš*, *liše*

olkotūrat, -*tūron* svrš. otkotrljati. Isto: *otkotūrat*

olkrēčit (se), -*krēčin* (se) svrš. odlupiti (se); *otkršiti* (se).
Isto: *otkrēčit*

olkučat, -*čōn* svrš. otkvačiti. Isto: *otkučat*

olkulēčat, -*lēcon* svrš. (posprdno) otići hodajući. Isto: *otkulēčat*; v. *kulēčat*

olma, pril. odmah

olmēt, -a (G pl. *olmētov/olmētih*) m odbačaj (o udici). Isto: *odmēt*
olmētac, olmēca (G pl. *olmētoc/olmēcich*) m naprava s udicom na uzici
koja se odmeće s kopna za ribolov. Isto: *odmētac*

olmušeјāt, -jōn svrš. otplesti što je spleteno; odmotati, odmrstiti
što je zamršeno: *Jedvā sōn tō olmušeјō*. Isto: *odmušeјāt*; v.
mušeјāt

olovnica, -e (G pl. *olovnić/olovnicih*) ž komad olova na mreži
olpārhnut i olparhnút, olpārhnen svrš. otpasti od cvjetića, a
plod ne otrijebiti (o lozi). Isto: *otpārhnut*

olpāst, -pādnen svrš. otpasti: *Sūho lišće veselo olpādne.*

olpāst se, olpōsen se svrš. zbabniti se (o živini). Isto: *otpāst*
se; v. *oblōtit se, naskotnit se*

olpečit se, -pēčin se svrš. odvrnuti se što je sljubljeno. Isto:
otpēčit se

olpečīvat, -čījēn nesvrš. stršiti izvan svoga mjesta; ne priljub-
ljivati uz što, nego se odvajati, stršiti: *Olpečīju vēlike*
uši. Isto: *otpečīvat*

olpijāt, -pijen (misu) nesvrš. pjevati (misu); ministrirati. Isto:
otpipjāt

olpisāt se, -pišen se svrš. odreći se baštinstva u korist drugoga

olpit, olpijen (misu) svrš. 1. otpjevati misu, ministrirati;
2. srknuti tekućinu (kad je razom posude da se ne prelije).
Isto: *otpit*

olpōhāt, -pōhon svrš. otpraviti, otjerati

olpređāt, -prēdon nesvrš. trzati se od straha, uzdrhtavati.
Isto: *otpređāt*

olpređot, -don svrš. uzdrhtati (od straha). Isto: *otpređot*; v.
prēdot

olprēnut, -nen svrš. naglo trgnuti (od straha)

olprošit, -prōšin svrš. poći brzo; pobjeći

olsvēca, prił. za blagdan, preko blagdana: *Olsvēca se nōsi svetāš-*
njo odiča.

olšembrećāt, -brēcon svrš. otići teturajući se. Isto: *odšembrećāt*;
v. *šembrećāt*

olšepājit, -jin svrš. otići nesmotreno; odvući se pokunjeno i
brzo; odjuriti (sve to posprdno). Isto: *odšepājit*

oltrehājit se, -jin se svrš. pomoći se u tijelu; okrijepiti se iz
slaba zdravlja i stanja. Isto: *otrehājit se*

*oltrehānjit se, -njin se svrš.; v. oltrehājit se
olulovit, -vin svrš. postati blesast
oluščit, oluščin svrš. dignuti ljudsku; oljuštiti
omanút, omānen svrš. otresti rukom (nježno i polako): Gūsti zēbal
i pūpke boje je mālo omanút.*

*omara, -e ž teška vrućina, ne izravno od sunca, nego od mutne,
zagušljive atmosfere (bez čuha vjetra)*

*omartvōrit, -tvōrin svrš. smalaksati, omlohabiti, objesiti se poput
mrtvaca; v. martvōrit*

*omējāt, omējon svrš. omastiti, oblatiti: Omējō je pārste u čarnjēnu
pitūru; v. mējāt, zamēst*

*omekotit, -tiň svrš. 1. učiniti mekim (npr. zemlju); 2. postati
mekim*

omēla, -e ž 1. imela (biljka); 2. ptičji lijepak

omendāt, -dōn svrš. pokrpiti na brzinu; obašiti

omēndul, -a m bajam (stablo i plod). Isto: mēndul

*omēst, ometēn svrš. otkinuti što je izraslo ili što je prilijeplje-
no: Pōmnjivo hōd da ne ometeš pūpke na lozi.*

*omēt, -a m 1. radnja obašivanja platna, odijela po rubu da se ne
suče; 2. rub haljine što se vuče po tlu, pa i vuna na ovci
koja joj se vuče po blatu*

omētice, pril. rubom: Omētice kārpit, šit.

ometlāt, -tlōn svrš. pomesti metlom ili poput toga

omicot, omičen nesvrš. kriomice pokazivati: Omicola mu je nōgge.

omīdot, -ćen nesvrš. iter. od omēst

ominjivat se, -njivon se i -njujen se nesvrš.; v. ominjot se

ominjivot se, -on se i -njijēn se nesvrš.; v. ominjot se

*ominjot se, -njen se nesvrš. nečkati se, i to vanjštinom pokazivati;
otezati s početkom posla: Ča sē ominješ tōte: čāpa/čapōj se
poslā.*

omira, -e ž mjera, omjera

*omirat, omiron nesvrš. uzimati mjeru: Postolōr dobrō omiro kad
vazimje omiru od postolā.*

*omlakātit, -tin svrš. postati mlakim (u vjeri, ljubavi i sl.); iz-
gubiti žestinu, ukus; oblјutaviti: Īs godiščima se u svēmu
omlakāti.*

omlaskovat se, -kújen se nesvrš. iter. od mláskot, oblizivati se od pohlepe za jelom

omlaskúvot se, -kújen se nesvrš. iter. od mláskot. Isto: *omlaskovat se*

omlôtit, omľôtin svrš. omlatiti: Osúšeni zimorôd omlôti se na stírâlu viloron.

omorât, -rôn svrš. oprati u moru mrežu (na poseban način)

omôstít, omôstin svrš. omastiti: Omôstít mriže = obojiti mreže.
Omôstít brôdù = okoristiti se

omrâza, -e ž mržnja; zavada; raspirivanje neprijateljstva, svade;
v. *omrâzit*

omrâzit, -in svrš. prikazati koga neprijateljem; raspirivati svađu;
ocrniti koga: Grîh je ôd Boga omrâzit muža prid ženôñ.

omûčit (se), omûčin (se) svrš. natrusiti (se) brašnom

omûrit, -rin svrš. ispeći slabo i nedovoljno; v. *mûrit*

onakôvac, -kôvca m onaj koji je onakav (u lošem smislu); v. ovakôvac

onakôvica, -e ž ona koja je onakva (u lošem smislu): Må da mi je dôšla, pôk da mi je rôkla i onakôvicih i ovakôvicih...ma ništa, propja ništa, nã (tj. ja sam očekivala prigovore i napadaje da bih mogla odgovoriti, a ona je šutjela); v. ovakôvica

õnde, pril. (ekav. refleks glasa jat) ondje: Õnde je tûsto kôkoš = ondje je bogatstvo, dobar miraz i sl.

ondekôj(a), pril. ondje

ondikôj(a), pril. ondje

oni, oná, onô (G onëga, onë, onëga, D onën, onôj, onën; pl. onî, onë, onâ; G onîh) pok. zamj. onaj, ona, ono

õnkara, -e ž veliko sidro s dvije lopate i s križem

ono, zamjenjuje genitiv sing. i pl. od onî, oná, onô: Biž od ono (mjesto onë) bêštije, od onô (mjesto onîh) vragôv.

onoko, pril. onoliko; v. ovôko

onoličak, -ško (predik. -ška), -ško onolik

onolisan, -sno (predik. -sna), -sno onolik (za vrlo male stvari); onolik malešan

onôški, -o (predik. -a), -o onolik

onûhan, -hno (predik. -hna), -hno onolik malen

onu̯je, pril. kompar. od ondje, više onamo
onu̯san, -*sno* (predik. -*sna*), -*sno* onolik malešan
onjel, -a m 1. andeo; 2. zjenica od oka
opahāt, -*hōn* svrš. otresti pljevu; v. *opōhāt*
opačīna, -*e* (G pl. *opačīn/opačīnih*) ž opačina: *Ti̯ si opačīna* (inkarnirana)
opahīvat, -*hījēn* nesvrš. iter. od *opōhāt*
opahnūt (se), *opāhnen (se)* svrš. ošinuti tankim predmetom (šibom, bičem, konopom); lagano se udariti šibom
opāhot, -*on* svrš.; v. *opahnūt*
opakīv, -*kīvo* (predik. -*kīva*), -*kīvo* ne odveć opak: *Opakīva je kakō repjivo mazgā* (tj. mazga koja se rita)
opaklit, -*klin* svrš. paklinom namazati; v. *katramat*
opakovāt, -*kujen* nesvrš. biti opak; činiti opake stvari: *Āko sičanj ne isiče, vejača ne izvojuje, mārač opakuje* (poslovica)
opaletāt, -*tōn* svrš. 1. brzo opraviti posao; 2. pritisnuti srdele paleton
öpara, -*e* ž 1. čin kad se tko opari; 2. stvar oparena, tj. rana na koži po dodiru ognja ili vrele vode: *Vēlika je tō öpara! Öparu je grubo ličit*; v. *opārit*
opärhnut, -*hnen i opärhnüt*, *opärhnen* svrš. otpasti (iz cvijeta plod): *Kad lozā opärhne, ni̯ rôda na njōj.*
opärnit (se), -*in (se)* svrš. ofuriti (se); fig. doživjeti neugodu: *Ko sē jedōn püt opäri, nēće provät drugi püt.*
opärtit (se), -*in (se)* svrš. uzeti na se kao breme; oprtiti se. Isto: *upärtit*
opasarāt (se), -*rōn (se)* svrš. izmrčiti (se); zamazati (se): *Ti̯ nîs brôd piturô nego opasarô*; v. *pasarāt*
öpaza, -*e* ž oprez; opreznost; pomnja: *Vajô imât öpaze.*
opelāsit, -*sin* svrš. na brzinu nešto učiniti: *Opelāsi son mu dvi partiđe, pôk je jût* (tj. brzo sam mu dobio dvije igre na kar-te, pa je ljut).
opěščat se, *opěščon se* nesvrš. iter. od *pěskot*, otezati poslom; neodlučan biti; nečkati se; sporo se opremati; v. *pěskot*
opět, *öpnen* svrš. rastegnuti, napeti
opijāt, *opijēn* nesvrš. vaditi, izbacivati zemlju iz rova, jarka; v. *zôrôv*

opinit, -in svrš. pokupiti pjenu (na kipućoj vodi i sl.)

opinjot, -njen nesvrš. moriti (onoga od koga se nešto moli, traži, zahtijeva), pretjerano zanovijetati: *Opinje mi dušu da je pustin na tonce.*

opinjot se, -njen se nesvrš. mukom se na što davati; opirati se; nečkati se

opipat, opipon svrš. pipajući pobrati (sitnije voće); obrati zrno po zrno

oplökät (se), oplökon (se) svrš.; v. *oplöskät (se)*

oplöskät (se), oplöskon (se) svrš. smočiti (se) pod pljuskom kiše, mlazom vode: *Oploskó me dörž do köže.*

oplotit, -tin i -plotin svrš. plotom ograditi

opočan, -šno, -šno (odr. *opōšni*; predik. *opočan, opōšna, opōšno*) opak, zao; v. *opök*

opogovorit, -vörin svrš. opozvati, reći drugo. Isto: *oporeč*

opohät, opöhon svrš. 1. očistiti pšenicu od pljeve na vjetru: *Dōču kad opohomo šenīcu.* 2. dahom otpuhati prašinu s predmeta; 3. otjerati: *Veselo són ga opöhö.*

opök, -o, -o (predik. *opök, opöka, opökö*) opak, zao

opöl, opöla m vrst vina (rumenkasto) na po crno na po bijelo (Tako se miješano žito zove *nöpölica*); v. *vino*

opölit, -o (predik. -a), -o koji je obilat vinom (o mastu, moštu); v. *mäst*

opoměnüt, -měnen svrš. ublažiti, smanjiti; ponestati: *Opoměnulo mu je = napustila ga bol, ublažila mu se muka*

opor, -o (predik. -a), -o tvrd, nepopustljiv: *Opore je čudi.*

öporan, -rno (predik. -rna), -rno koji se opire: *öporno nöröv*

oporeč, -rečen svrš. poreći, opozvati: *Né doj mi se, Böže, oporeč.* Isto: *opogovorit*

öpose, pril. napose: *Ol sad čemo živit svaki öpose.*

opöškot, -kon svrš. opasti, popasti: *Koža mi je opöškola díl värtla;* v. *päst*

öprava, -e ž roba uopće

oprävit, -in svrš. obaviti posao; v. *oprövjet*

oprävit se, -in se opremiti se, spremiti se: *I svät bi se oprävil!* (reče se onome koji je spor)

*oprīščit (se), oprīšdin (se) svrš. oprištiti (se) vodenim mjehu-
rima od opeklina; ozlijediti (se) prištevima: *Opriščila mi se
rukā od vrile vode.**

*oprōsit, oprōsin svrš. prognati koga tako da se žurno i zastiđeno
mora pokupiti*

*oprōvjāt, oprōvjon nesvrš. obavljati posao: Ko grē oprōvjo, ko
šāje - čeko (poslovica)*

*oprūžit, -o (predik. -a), -o dugoljast, ali manje nego što je
prugast*

*opūjāt, opūjon svrš. 1. pokupiti, poloviti ūši (gamad) po kosi,
tijelu, rublju; 2. dobiti komu sve u igri; opljačkati; v.
pujāt*

*opūznut, -nen svrš. ostati bez dlaka; očelavjeti: Jāš si mlōd, a
opūznu(l) si.*

orātoj, -a m orač

*orbāčit se, -in se svrš. prepirati se, goniti se, inatiti se.
Isto: ortāčit se*

*ōrbur, -a m jarbol (Polukružna udubina na škāfu u koju se jarbol
usadi i priveže zove se gôla.)*

orcāt, orcōn svrš. okrenuti brodom i jedrom uz vjetar; v. izorcāt

orcōvāt, -cōjēn nesvrš. prema orcāt

orcōs, -cōsā m vrst ribarske mreže: Hodit na orcōs = hoditi nakrivo

ordit se, -dīn se nesvrš. inatiti se, prepirati se. Isto: ardit se

ōreb, -a m vrst ptice; jarebica; v. ēuška

ōrho, -ota m zli duh visoka kipa (velikih dimenzija)

ōrkul, -a m vrst alata na ribar. brodu

*ōrma, -e ž debliji tračići (konci) kojima je mreža, mōhā privezana
uz plutu i olova (To se zove i armadûra. Zato se i reče da
vajô mrižu ôrmot. Između armadure i mohē je polplit.)*

*ôrmot, -on svrš. 1. privezati mrežu, mōhū jačim koncem uz plutu i
ollova; v. ôrma; 2. pripremiti (brod za ribolov ili plovidbu):
Dignite brod iz armîza i ôrmojte ga za pût (tj. oslobođite
brod od sidra i veza s kopnom i pripremite ga)*

*ôrmot se, -on se svrš. spremiti se (sebe i stvari) za posao, rad
itd.*

*ortāčit se, -in se nesvrš. inatiti se; prepirati se; goniti se.
Isto: artāčit se, orbāčit se*

ortat se, -on se nesvrš. isto što artat se, ortačit se
orudje, -a sr orude, alat. (Orude brodara ili kalafota: teslica, tesla ili česer, sikira, šeća ili pilja, plānja, mlot, mlačić, klišča, svārdal, strug, dlitō ili litō, macola, vijola, borel)
osakatit, -in svrš. ostati bez dijela ruke; v. sākat
oseka, -e ž povlačenje mora, spuštanje mora uz obalu (Suprotno: plima, abūnda)
oseknut (se), osēknen (se) svrš. slinu očistiti: Osēknut svicu = očistiti ugljen na pavaru (stijenu) uljanice.
Osēklo je mōre = nastala je oseka
osičak, osiška m odsječak olova za tane u pušci; v. siška
osičje, -a sr tanko granje što otpadne kad se drvo siječe. Isto: odsičje, usičje
osik, -a i osik, -sika (G pl. osikov/osicih) m ograda za živinu, ali i za gnoj; gnojište
osin, -a i osin, osina m sjena
osinac, osinca (G pl. osinoc/osincih) m 1. gnijezdo od osa: Bđe ti je taknut u osinac nego u nju; 2. vrst čira (poput osinaca)
osip, -a m vrst kožne bolesti
osirit, osirin svrš. osijedjeti: Govoru da je pokojni kapiton (ol brodih na jidra) Dulčić-Puce osiri u jednu noć; v. sirit
oslavit, -in (komu) svrš. pljusnuti: Oslavi mu je dvi po rilu (Riječ dolazi od slavjenjo, tj. svečanog udaranja u zvona bilom.)
osle, pril. odsad
oslič, -liča m vrst ribe. Isto: tovor, murluc, mol
oslipit, -lipin svrš. učiniti koga slijepim; postati slijep; v. slipit
oslobod, -a m vrst trave; v. trova
osmudit, osmudin svrš. lagano opaliti nešto, a da ne daje plamena (npr. vjeđe, vlasti, vunu)
osnova, -e ž na krosnim žice na kojima se tka (žica koja se barčicom premeće kroz osnovu zove se utak.)
osoran, -rno (predik. -rna), -rno surov, grub, goropadan;
osridak, osrilka (G pl. osrilkov/osridok/osrilcih) m u ogradi neograden dio oko kojega je zemlja ostala neobrađena
ostargat, -gđn svrš. ostrugati: Ostargoj tu zogorinu.

osti, -ih ž pl. vrst oruđa za ribolov: trozub ili višezub koji je nasaden na kopīšće (drveni držak).

ostinut, -nen svrš. vrlo se ohladiti; v. *stinut*

ostrič, *ostrižen* svrš. ošišati svu kosu na glavi; v. *podstrič*

ostroga, -e ž suho granato drvo (grana) uzeto kao plot ili kao oslon za lozu ili biline penjalice

osvitlat, -tlōn svrš. učiniti svijetlim: *Osvitlat obrōz* = osvjetlati lice, opošteniti se

ošekāt, -kōn svrš. izbaciti more (iz broda): *Ošekōj gajētu.*

ošinut, -nen svrš. šibom udariti

ošit, *ošita* (G pl. *ošitov/ošitih*) m vrst zidne pregrade između soba u kući

oškajat, -jōn svrš. otuci okrajke, rubove: *Šākvu vajō oškajat za iš njōn igrāt.*

oškorupat, -pōn svrš. skinuti skorup; v. *škorūp*

oštar, -tro, -tro (predik. *oštar*, *oštā*, *oštō*) oštar: *Oštā je kakō brijātno britva.*

oštarija, -e ž krčma

oštarje, -a sr bilo koje oštro oruđe ili oružje, ili njihov dio; v. *kosōr*

oštōr, *oštōra* m krčmar: *Cini kōnte prez oštōra* = čini račune bez krčmara, tj. problematično je

oštriga, -e (G pl. *oštrig/oštrigih*) ž kamenica, vrst morske školjke; v. *škōlka*

oštrijōda, -e ž vrst južnog vjetra; v. *vitar*

oštro, -a sr vrst južnog vjetra; v. *vitar*

oštrūja, -e ž vrst ribe od dna. Isto: *gira iz dubine*; v. *hlōnda-vina*

otāč-dōn, -dnēva m dan uoči Božića (*očici* = nedjelja pred Božić, *Māterice* = majčin dan pred Božić, *Ivōnj-dōn* i *Stīponj-dōn* = dani poslije Božića)

otarnut, *otārnēn* svrš. u rastu zaostati, zastati zbog zakasnjelosti: *Smđkva vēče pūtih otārne jer zakasnī.*

oteč, -i ž otekлина. Isto: *otoč*

otēl, otēla m hotel. Isto: *atēl*

oterāča, -e (G pl. *oterōč/oterāčih*) ž otirač, ručnik. Isto: *oti-
rāča, terāča*

oti, otā, otō (G *otēga, otē, otēga*; D *otēn, otōj, otēn*) zamj. taj,
ta, to

otifćit se, -in se svrš. upaliti se, ognojiti se (oko rane, čira,
otekline), oprištiti se (po koži): *Dici se otifćidu jūsta od
vělike fibre.*

otirāča, -e (G pl. *otirōč/otirāčih*) ž otirač, ručnik. Isto: *oterā-
ča, terāča*

otkoturāt, -tūron svrš. otkotrljati

otkrēčit, -krēčin svrš. odlupiti, otkršiti

otkučāt, -čōn svrš. otkvačiti. Isto: *olkučāt*

otkulēčāt, -lēcon svrš. (posprdno) otići hodajući. Isto: *olkulē-
cāt; v. kulēčāt*

oto, pril. i uskl. eto: *Öto ti, pōk pīj. Öto ih, grēdu.*

otōbar, -bra m mjesec listopad; v. *mīseci*

otoč, -i ž otekлина. Isto: *öteč, ötok*

otočēnica, -e ž voda koja se otoči nakon pranja; v. *oblivāča*

otok, -a m otekлина. Isto: *ötoč*

otōk, -a m istakanje slatkog vina (mošta) iz *badnjēnica*

otōlič, pril. maloprije. Isto: tōlič

otōrnūt, otōrnen, svrš. otrnuti: *Öl tīsnih postōlih otōrnu/otōrnedu
nōge.*

otpārhnut, -nen svrš. otpasti od cvjetića, a plod ne otrijebiti
(o lozi). Isto: *olpārhnut*

otpāst, otpādnen svrš. otpasti: *U stōrin kūćima otpādne inkđrt.*
Isto: *olpāst*

otpāst se, otpōsēn se svrš. zbabniti se (o živini). Isto: *olpāst
se; v. oblōtit se, naskotnit se*

otpēčit se, -pēčin se svrš. odvrnuti se. Isto: *olpēčit se*

otpečīvat, -čījēn nesvrš. stršiti izvan svoga mjesta, ne priljub-
ljivati uz što, nego se odvajati. *Otpečījū vělike uši.*
Isto: *olpečīvat*

otpērhot (se), -*on* (se) svrš. jedva (se) odgojiti, podići, uzrasti.
Isto: *olpērhot* (se). Jedvā je onō ditēta *otpērhola*. Mōli se
je lipo *otpērho*.

otpijat, -*pījen* (misu) nesvrš. pjevati (misu); ministrirati. Isto:
olpījat
otpit, -*pījen* (misu) svrš. 1. otpjevati misu; ministrirati;
2. srknuti tekućinu (kad je razom posude da se ne prelije).
Isto: *olpit*

otpōhat, -*pōhon* svrš. otpraviti, otjerati. Isto: *olpōhat*

otpređat, -*prēdon* nesvrš. trzati se od straha, uzdrhtavati. Isto:
olpređat

otpređot, -*don* svrš. uzdrhtati (od straha); Isto: *olpređot*; v.
pređot

otprošit, -*prōšin* svrš. poći brzo; pobjeđi: *Otproši* je = pokunjen
je pobegao

otrehājit se, -*jin se* svrš. pomoći se u tijelu; okrijepiti se iz
slaba zdravlja i stanja. Isto: *oltrehājit se*

otrehānjit se, -*njin se* svrš.; v. *otrehājit se*

otrēsit, -*o* (predik. -*a*), -*o* 1. jak, krepak u tijelu; krupan:
otrēsit čovik = krupan, jak čovjek; 2. ljut, drzak: *Tāko*
govōri sōmo *otrēsito rīlo*.

otribina, -*e* (G pl. *otribin/otribinih*) ž ostatak od čišćenja povrća

otribit (se), *otribin* (se) svrš. očistiti (se) od nečistoće, nepo-
trebna dijela, dovršena cvata (o povrću i voću): *Otribila sōn*
zēje za večeru. *Māsline su se vēć otribile* (tj. otpao je cvi-
jet i pokazao se plod)

otrōnčina, -*e* (G pl. *otrōnčin/otrōnčinih*) ž dronjak: *Nēčū tūjih*
otrōnčin, pōk da su ūl krajice.

otrūnit (se), *otrūnin* (se) svrš. otpasti na sam dodir (npr. pup,
cvijet)

otrūpit, *otrūpin* svrš. postati kao trup; oteščati u tijelu (obično
od obilata jela). Isto: *utrūpit*

otūje, pril. kompar. od tu, više tamо: *čā otūje, tō hūdje*. *Stān*
otūje = stani malo dalje; v. *ovūje*

ovča, -*ē* (pl. *ōvce i ovčē*, G *ovōc/ovcīh*) ž 1. ovca; 2. vrst bijele
ribe; v. *bilo rība*

ovāko i ovakō, pril. ovako: *Kakō se navārće lozā?* - *Ovāko, a mōre*
se i ovakō.

ovakōvac, -*kōvca* m onaj koji je ovakav (u lošem smislu); v. *onakōvac*

ovakòvica, -e ž ona koja je ovakva (u lošem smislu); v. *onakòvica*
ovčica, -e ž 1. mala ovca; 2. vrst bijele ribe; v. *bilo riba*
ðvde, pril. (ekav. refleks glasa jat) ovdje

ovi, *ova*, *ovo* (G *ovèga*, *ovè*, *ovèga*, D *ovèn*, *ovòj*, *ovèn*; pl. *ovi*,
ovè, *ova*; G *ovih*) pokaz. zamj. *ovaj*, *ova*, *ovo*

ðvnji, -o (predik. -a), -e koji je od ovce, ovna: *ðvnjo živina*
(tj. ona koja pripada u vrstu ovce). *Ovo* je *ðvne mëso*.

ovòko, pril. ovoliko

ovoličak, -ško (predik. -ška), -ško ovolik

ovolisan, -sno (predik. -sna), -sno ovolik malen: *Ni mi dô ni ovo-*
lisnu märvicu krùha.

ovòški, -o (predik. -a), -o ovolik

ovuhán, -hno (predik. -hna), -hno ovolik sitan. Isto: *ovùsan*

ovùje, pril. kompar. od ovdje, više ovamo: *Stàn ovùje* = stani bliže
ovùsan, -sno (predik. -sna), -sno ovolik malešan. Isto: *ovuhán*
ozìrot se, -on se nesvrš. okolo gledati; osvrtati se: *ča sè ozìroš*,
kakò da se na ništò uzireš.

òzleda, -e ž (ekav. refleks glasa jat) ozljeda

ozlèdit, *ozlèdin* svrš. (ekav. refleks glasa jat) ozlijediti

òzrinj, -a m glavica-vidikovac između Brusja i Grablja (dolazi
od glag. *ozìrot se*): *Spríko òzrinja ni kozù* (tj. iz tuđega
mjesta ni kozu, kamoli ženu)

ozùbit se, *ozùbin se* svrš. ljuto protiv koga ustati; oprijeti se;
pokazati zube: *Rèka sòn mu ča gà je hodilo*, ma se nì ufo
ozùbit.

ožet, *ožmen*, svrš. izažeti (vodu iz robe u pranju)

ožet, -o (predik. -a), -o koji nije začinjen: *ožeto zéje*

oživan, -vno (predik. -vna), -vno koji nije dovoljno razvodnjen:
Vino je oživno.

pačvōrit, -čvōrin nesvrš. raditi posao bez vrijednosti i kako mu
drago

pačūga, -e (G pl. *pačūg/pačūgih*) ž i m stvar, osoba male vrijednosti; neznatan posao: *Měštar pačūga* = zanatlija male sposobnosti (nadimeštar) ili koji radi stvari male vrijednosti

pačugāt, -gōn nesvrš. raditi posao male vrijednosti: v. *ispaćugāt*

paděla, -e (G pl. *paděl/padělih*) ž zdjela od zemlje; v. *pōsude*

pafarèla, -e ž ružan čin (koji je na zazor i sramotu): *Ne hōd mi nā oči: līpu si mi pafarèlu naprāvila!* (Oksimoron *līpo pafarèla* pojačava ružnost i sramotnost čina.)

pāga, -e ž glina; v. *gnjila*

pāgar, -a m vrst bijele ribe; v. *bīlo rība*

pāh, -a m dah; ugodno strujanje zraka, vonja, mirisa, v. *pahāt*

pāhaj, -hja (G pl. *pāhōj/pāhjhīh*) m pramen (vune, vlasti, kose) koji se svjetlošću i bojom razlikuje i ističe od ostalog: *Akušōjē je bīli pāhaj vlōs na glōvi.*

pāhajica, -e ž pahuljica: *pāhajice vūne* = mali pramenovi vune koji se češljaju

pahāt, -hōn nesvrš. davati vonj, miris: *U pramaličē šuma, mōre, ūrija pahō mīrlisima. Biž čā: pahāt mi vīnōn, rakijon, čā lī!?*

pajāk, -jkā (G pl. *pajōk/pajkōv/pajkīh*) m dem. od *pōj* (tj. palj), velika drvena žlica; v. *pajvēn*, *pōsude*, *sūdi*

pajđica, -e (G pl. *pajđīc/pajđīcīh*) ž dem. od *pajka*, sitna koštica u plodova

pajđit, -dīn (komu) svrš. prijati: *Nī mu pajđilo ča je izī.*

pajdūšit se, -dūšin se nesvrš. napuhivati se, napinjati se od jedu, zloče ili od posla, navlastito od hrane; v. *ispajdūšit se*

pajike, -kih i *pajik* ž pl. mjesto popaljeno (npr. u šumi); garište u svrhu da izgori divljač (divlje grmlje) da bi ispod pepela brzo poniknula trava za pašu, za sijanje ili sađenje

Pajīz, -a m Stari Grad (na Hvaru)

Pajizāni, -zānina m stanovnik *Pajīza*

pājka, -e ž (G pl. *pačōk* i *pajkīh*) koštica od ploda (grožđa, masline itd.)

pājka, -e ž patka; v. *čūška*

pajđol, -a m pomična daska pri dnu broda iznad *tercarije* i *kôntraljokolûmbe* koja se zove i *permezôl*, *tremezôl* i *tramezôl*. (Ispod pajđolih je šupljina zvana *santîna*. Iznad prvih nalaze se i drugi pajoli što počivaju na *balaštrîni* s jedne i druge strane broda.)

pajvén, -věno, -věno (odr. *pajvěni*; predik. *pajvěn*, *pajvenâ*, *pajvenò*) grabljen, kupljen paljem: *pajvěno ûje* = ulje koje se ne cijedi, nego tare i grabi paljem; v. *tarvěn*

päklina, -e (G pl. *päklin/päklinîh*) ž crni katran za premazivanje broda; v. *pakđol*

pakđol, *päkla* m 1. pakao; 2. crni katran za premazivanje broda; v. *päklina*

palabòt, -a m jedrenjak s tri ili četiri jarbola i s više *flòkih*; v. *lòger*, *brôd*

pälac, *pôlca* m 1. prst na ruci; 2. na brodu drvo s prstom na koji se naslanja veslo kad se vozi. (Sliči ruci s palcem; kad je to samo prst, zove se *škâram*.); 3. vrst bolesti na lozi (Bolest je na lozi još i *nedâća* i *lûg*. Druga je bolest *peronô-spera*); v. *štröp*

palamîda, -e ž vrst plave ribe. Isto: *polônda*; v. *plovûđo rîba*

palandôra, -e ž vrst ribarske mreže; v. *mriža*

palangôr, -gôrâ m naprava s udicama za ribolov. Isto: *parangôl*

palarija, -e (G pl. *palarij/palarijh*) ž velika drvena zdjela; fig. širok obraz (pospr.); v. *sûdi*, *pôsude*

palèta, -e (G pl. *palêt/palètih*) ž plosnata daščica kojom se pri-tišću srdele pri soljenju u *barilu*

paletât, -tôñ nesvrš. 1. brzo trčati: *Mûl paletô kakô sajita*;
2. pritiskati srdele (soljene u *barilu*) *palèton*.

paležât, -žôñ nesvrš. motikom ili lopatom u *zôròvu* raditi i izba-civati za sobom odvaljenu zemlju

pälica, -e (G pl. *pälic/pälicih*) ž šiba: *Pri su meštròvice kaštigôvâle dîcu pälicon po rukôh; tô su se zvôle sardèle.*

palîž, -lîčâ m kopriva; fig. oštar, otrovan jezik ili čud ili čejljade

palôc, -a m palača

palùba, -e ž paluba. Isto: *kuvêrta*

paljačica, -e (G pl. *paljačic/paljačicih*) ž ona koja ubacuje u go-ruće žvalo vapnenice kiće, šumu; v. *prilagačica*, *družina*

paljëvina, -e (G pl. *paljëvin/paljëvinih*) ž 1. opaljena stvar;
2. vonj nečega što je opaljeno. Isto: *pôljëvina*; v. *pôlj*

paljōč, -ljōčā m onaj koji ubacuje kiće, šumu u žvalo vapnenice;
v. *družina; japjēnica*

pamidōr, -a m rajčica: *Od pamidōrih se čini šūfiga.*

pāmrok, -a (pl. *pāmroci*, G *pāmrokov/pāmrocih*) m pomućenje pameti:
čā su ti udrili pāmroci ū glovu. Njemu su u glōvi pāmroci
(Vjerljivo je to metateza od *pomrak*.)

pančēta, -e (G pl. *pančēt/pandētih*) ž potrušnica: *Pančēta od ugora*
je nōjbōjo pešenā.

pandūr, -dūrā m seoski redar od prigode do prigode: *Pandūrih vēc*
nī ðl pri Parvēga rāta.

panđda, -e (G pl. *panđd/panđdih*) ž kuhan kruh: *Kad nī krūha, jist*
ćemo panđdu (ironiziranje neimaštine)

pānula, -e (G pl. *pānul/pānulih*) ž vrst naprave s udicom za ribolov
(povlači se za sobom dok brod vozi)

panzōr, -zōrā m pazar; v. *būngarit*

papā, -ē ž jelo (za djecu): *Plēskon, plēskon, čāča grē, nōsi bumbū*
i papē.

pāpica, -e ž dem. od *papā*, jelo (za djecu): *Hōčeš pāpice?*

pāpit, -in nesvrš. jesti (obično o djeci): *Hōčeš pāpit?*

papōr, pāpra m papar

papranica, -e ž posudica za papar

pāprenjok, -a (G pl. *pāprenjokov/pāprenjocih*) m vrst slatkiša što
ga prave u Starom Gradu na Hvaru od brašna i meda, a začinjavaju
ga žufrōnon

paprica, -e (G pl. *paprič/paprich*) ž 1. okrugao komad drva ili
pluta kojim se začepi veća rupa na mijehu (Oko nje se sveže
rub rupe.); 2. malena zbijena ženska osoba; 3. papreno čeljade

pāprot, -i ž vrst biljke; v. *cviće, trōvā, zēje* (Više je u izgovo-
ru: *prāprot*, kao i *grāvron* više od *gāvron*.)

papūč, -a m lagana cipela, obično svečana; v. *postðl*

papūča, -e ž; v. *papuč*

papūšći (se), -pūščin (se) nesvrš. prazniti mesnati sadržaj i
uslijed toga mréškati se: *Nōni se papūšći vrōt kakō zaborāvje-
no smōkva na stablū.*

pāra, -e ž životno počelo u živine: *Pustī je pāru = uginuo je*

paramār, -a m drvena ogradičica na razmi škāfa; v. *rāzma*

parangōl, -gōlā m sprava s udicama za ribolov. Isto: *palangōr*.
(Ima māištru, tj. glavni konop o kojem vise konci, pičák, s
udicama); v. *aloti na ribar*. brodū

parašōl, -a m oveći komad platna ili jute (služi za prenošenje
mreža ili komadnih stvari)

pārčit (se), -in (se) nesvrš. izbočivati (se), stršiti: *Pārči se*
kakđ rōg u vr̄ici. *Pārči sise i guzice*.

parčogūzac, -gūjca (G pl. *parčogūzoc/parčogūjcih*) m mrav koji uz-
diže stražnji dio tijela: *Stāvit ču te pod māslinu neka te par-*
čogūjci izidū.

parčūn, -čūnā m muška kosa, duga niz leđa spuštena. Isto: *perčīn*

parčat, -čōn svrš. pripremiti, prirediti: *Večera je parčōna*.

parčōvāt, -čōjēn nesvrš. pripremati; priredivati: *Parčōjē se ne-*
vēra. Riba se parčōjē na brujēt, na lēšo i na gregōdu.

pārdamaž, -a m jelo koje se bez osobite potrebe (gladi) pojede:
Ôn bi sve u pārdamaž požor (tj. požderao)

pārdavica, -e ž ptica crno-bijela koja daje glas kao prdac; v.
čuška

pardēcāt, -dēcon nesvrš. iter. od *pardit*, puštati vjetar

pardēj, -dējā m vrst divljeg jestivoga povrća koje ima dug korijen
(čvrgastiji od skuloba); v. *cviče*, zēje

pardejēvica, -e (G pl. *pardejēvic/pardejēvicih*) ž glavica (brijeg)
gdje ima pardējā

pardejīvat, -jīvon nesvrš. iter. od *pardit*, puštati vjetar. Isto:
pardēcāt

pardejūska, -e (G pl. *pardejūsk/pardejūskih*) ž pljuska; v. zašnica

pardit, -dīn nesvrš. puštati vjetar; v. pardēcāt

pārhāl, *pārhlo* (predik. *pārhla*), *pārhlo* prhak, prašinast

pārhk, *pārhko*, *pārhko* (odr. *parhki*; predik. *pārhk*, *parhkā*, *parhko*)
koji prši, koji je kao prah, prašinast, prhak: *pārhko zemjā.*
Zemjā je parhkā = brašnasta zemlja u kojoj nema kamenčića
(Ako je u njoj kamenčića, onda je *graharāsta*.)

parhnālišće, -o sr mjesto gdje se kokoš parhūto (tj. valja i raz-
meće zemlju, prah); v. *parhūtat*

parhnīšće, -o sr mjesto gdje je prhka zemlja

pārhot, -a m prhut na glavi (u vlasima)

parhutāst, -tāsto (predik. -tāsta), -tāsto pun prhuta

parhūtāt se, -hūton se nesvrš. valjati se i razmetati zemlju, prah (o kokoši): Iš, čà sè tōte parhūtōš?!

parhutāvac, -tōvca (G pl. parhutāvoc/parhutōvcih) m; v. parhutōvac

parhutōvac, -tōvca (G pl. parhutōvoc/parhutōvcih) m bolest od koje loza olpārhne, tj. kojoj plod otpadne u cvijetu

parič, -riča m malo veslo (za male brodice)

parip, -a m živina za teret (mul, magarac)

*pārit, -in nesvrš. peći, grijati, sušiti: Pāri žerāva i ogōnj.
Pārit žile = živjeti: Mālo će već oni stōri pārit žile.*

*parit se, -in se nesvrš. grijati se, peći se na suncu, uz oganj:
Stōrci se pāridu u pripēčku.*

parit (se), -rīn (se) nesvrš. činiti se, izgledati: Vēdri se: pari da nēće dōrž. Pari mi se da je tō dn.

*parkāč, -kāča (G pl. parkōč/parkāčov/parkāčih) m posao prost;
šrapac: Ôn je od sväkega parkāča. Ôn je za parkāč. Röba od parkāča (tj. stara poderana i zakrpana roba koja služi kao krpa)*

*pārkno, -a i parknō, -a sr prkno (ali se pristojno reče tilo:
Udrīla mi je niko bolest dōle ù tilo. Čin mi bānje nā tilo.)*

parkosit, -sīn nesvrš. prkositi

parkosít, -o (predik. -a), -o prkosan, prkosít

parmezōl, -zōlā m greda u brodu na lukočima iznad kolumbe, kontrakolumba. Isto: permezōl, tremezōl i tramezōl

paroda, -e ž glava od grede pružena po krmi izvan broda (iznad mora)

pārojak, -jka (G pl. pārojok/pārojkih) m malen, nuzgredan roj u pčela

pārsi, pārsih/pōrs/parsījuh: (L pārsih/parsima) ž pl. prsa

pārst, pārsta (pl. pārsti, G pārstih i pōrst; L pārstih/pārstima m prst: Pārst od rukě bi zō nje prigorila. Pārst òživna = malo vina bez vode. Dūgih je pōrst = rado krade. Grē na pārstih.

pārstac i parstac, parstaca (pl. parstaci, G parstōc/parstaci h) m prstac, vrst morske školjke; v. škōlka

pārsten, -a m prsten, vitica oko prsta kad ima oko (Ako nema oko, zove se vēra; ako je na grozd izrađena, zove se grozdenjāža; ako je vēra u podobi zmije, zove se biša.)

parsūra, -e (G pl. parsūr/parsūrih) ž tava; v. tōvā: Lipotā se na parsūri vōri - dobrotā se po svēn svitū fōli (poslovica)

paršurāta, -e (G pl. *paršurōt/paršurātih*) ž u *parsūri*, tj. u tavi frigani na ulju uštipci u koje se stavi sūhve, komadići smo-kava, limuna itd.

paršūt, -a m slano, osušeno svinjsko stegno, pršut

partēn, -tēno, -tēno (odr. *partēni*; predik. *partēn*, *partenā*, *partēnō*) koji nije tkan od vune (jer je taj *suknēn*); fig. koji je slaba ustroja i zdravlja: *Ovd dītē ti je partēnō*.

parūn, -rūnā m upravljač družinom i mrežom trāte, a posebice zōtēge (Uza nj je naukīr koji se iskrca s *parvōn* na obalu i nad-gleda potezanje); v. trāta

parvakīnja, -e (G pl. *parvakīnj/parvakīnjih*) ž živina (npr. koza) koja prvi put poleže (Kad drugi put poleže, reče se: dvizīca. I za ženu koja prvi put rodi reče se *parvakīnja*.)

parvī, -ō, -ō prvi: *parvī dōn*, ponедjeljak (Ostali dani tjedna: *tōrij*, *sridā*, *četvōrtak*, *pētak*, *subōta*, *nediјa*)

parvōd, -ō ž krilo mreže trate koje se prvo baca u more (Drugo kri-lo se zove zōtēga. Na *parvōj* družinu prati pri potezanju nau-kīr, a na zōtēgi je prati *parūn*, a *barkīr* je nad *sinjōlōn* iz-nad sāke.); v. trāta

paržūn, -žūnā m zatvor

pās, *pāsa* i *pasā* (pl. *pāsi* i *pasī*, G *pōs/pāsīh* i *pasīh*) m l. pas; 2. vrst ribe od dna; v. *hlōndavina*

pāsara, -e ž brod posječene krme; v. *kajīć*

pasarāt, -rōn nesvrš. kvariti (gotov) posao, mrčiti, mazati: *Ti ne pišeš nēgo pasarđš kōrtu*.

pasarela, -e ž čin mrčenja, mazanja, kvara dovršena djela

pāsika, -e ž ograden predjel gdje pase blago

pāsji, -a, -o pseći: *pāsji kāšaj* kašalj hripavac; crni kašalj; v. *kukuričkāvac*; *pāsjo kīta* vrst biljke; v. *cviće*

pasketāt, -tōn nesvrš. dobro se gostiti: *Na paskinjoh se pasketō kakō na pīru*.

paskinje, -ih i *paskīnj* ž pl. gozba prigodom krštenja; krstitke

pāskvica, -e (G pl. *pāskvic/pāskvicih*) ž vrst biljke; v. *zēje*

pāsmo, *pasmā* (G pl. *pāsom/pāsmih*) sr namotaj pređe ili žice u dugoljast oblik (ne u klupko)

pāst, *pōsēn* nesvrš. pasti: *Iči mi pōsē brōve u Njīnja-glōvu*.

pāst, *pāden* svrš. pasti: *Dōrž se šōldo da ne pādeš*.

pāstar, *pastrā*, *pastro* nešto malo vlažan: *pastro sukōnce*, *pastrā košūja*

pastirica, -e (G pl. *pastiric/pastiricih*) ž 1. pastirica; 2. vrst ptice; v. *družina*, *čuška*

păstorak, -rka m pastorak; v. *rădb.* imenă

păstorka, -e ž pastorka; v. *rădb.* imenă

păša, -e ž hrana i predjel gdje se nalazi hrana za ovce, ribu i sl.: Grén u păšu = gonim koze ili ovce na pasište. Tāmo je năjbōjo păša za mūlă.

pašajica, -e (G pl. *pašajic/pašajicih*) ž vrst vijka koji prolazi kroz dasku da bi se učvrstio maticom na kraju

păšma, -e ž gredica iznad kolumbe na provi broda

pašmăga, -e ž vrst obuće (u pjesmi starinskoj); v. *postol*

paštūn, -ūnă m žbuka: Paštūn se čini od jōpna i sarbūnă i vodē.

păta, pril. izjednačeno, namireno, izravnano: Ti měni ono, jō tèbi ovo i sâd smo păta.

patăfa, -e (G pl. *patōf/patăfih*) ž mrlja; modrica

patakūn, -kūnă m vrst starog novca (metalnoga)

patâna, -e ž mali brod ravna dna: Isto: batâna; v. *brđd*

pătit, -in nesvrš. 1. patiti, trpjeti; 2. umišljati se: Onă păti da je lîpă. Pătit po Matiju = biti malo zvrkast; biti bolesno, zvrkasto umišljen

pătošćina, -e ž naslaga kala na odijelu, što zaudara: Smardi pătošćinon.

păuk, -a m 1. pauk; 2. vrst bijele rive; v. *bîlo rîba*

pavēr, -vēră m stijenj: Ni pavēră u tûbu.

pazamohōvac, -hōvca m vrst ptice; v. *čuška*

pazdejat, -jōn nesvrš. lakomisleno se provoditi; rasipati; skitati se

pecēta, -e ž kravata: Olsvěca (za blagdan) dikmāni stăvu/stăvidu pecetu.

pēča, -e (G pl. *pēč/pēčih*) ž 1. velik komad: pēča čovičine, pēča ženě; 2. krpa (osobito platna): Blid je kakō pēča.

pečătina, -e (G pl. *pečătin/pečătinih*) ž vrst zmije: riđovka; v. gūja; fig. mrlja na gnjatima opaljena od žara, vatre: Pečătine su ti po nogħi ċa se pūno pekōliš (tj. stojiš previše blizu ognja)

pēčit se, *pēčin se* (na koga) nesvrš. kriviti obraz (osobito usta) prema komu za porugu. Isto: bēčit se

pečūrva, -e (G pl. pečūrov/pečūrvih) ž pečurka

peć, pečen nesvrš. peći: Oni peču ribu na gradikuloh, a mi na rôž-nju.

peć, -i ž mjesto gdje se peče kruh

pečarica, -e (G pl. pečarić/pečaričih) ž pečarica; v. družina
(Pečarica je ne samo ona koja tuđi kruh peče, nego i svaka
ženska osoba koja doneše peći svoj kruh.): Danas je puno pe-
čaric.

pečarina, -e (G pl. pečarin/pečarinih) ž pristojbina za pečenje
kruha

pečnjica, -e (G pl. pečnici/pečnicih) ž zgradica u kojoj je peć
(gdje se peče kruh)

pečor, -čorā m onaj koji peče kruh

pēgula, -e ž paklina, smola, fig. nezgoda, nesreća, "peh"

pegulat, -lōn svrš. paklinom namazati brod. Isto: opaklit, katramat

pehōr, -hōrā m drvena posuda (udjelana od jednog komada) iz koje
se pije; v. sudi

pēkja, -e (G pl. pēkoj/pēkjih) ž petlja; uzao na vrpcu

pekjanija, -e (G pl. pekjanij/pekjanijih) ž zapletaj, zanovijet;
neprilika u moralnom smislu

pekōlit, -kōlin nesvrš. iter. od peći, grijati (više grijati nego
peći): Ča toliko pekōliš gnjāte?!

pekōlit se, -kōlin se nesvrš. grijati se na suncu; grijati se
previše i vrlo blizu vatre

pelendōr, -dōrā m sud i daske za pranje pelena

pelin, -līna (G pl. pēlin/pelinih) m biljka gorka okusa; v. cviče:
gorak kakō pelin

pēlit (se), pēlin (se) nesvrš. širiti (se); izlagati se (peći,
suncu, ognju): Pēlit gnjāte na kominu.

pēluh, -a m suh list, tanka suha grančica

peluhje, -o sr suho lišće, tanke suhe grančice; v. hōmul: I peluhjo
se stāvi u japjēnicu pri nēgo se užežē da veselije i bōje
zaplandō.

peluške, -ih ž pl. posao o kojem se ne priča: Grēn u peluške. Bi
son u peluške (tj. idem, bio sam za poslom o kojem neću da
govorim)

pēna, -e ž jedro na trokut; v. jidro

penūn, -*nūnā* m vrst gredice na brodu. Jedro *tréva* ima na donjem kraju *penūn* koji je privezan uz jedro *marafūnima*; v. *būn* i *būnja*

penuncin, -a m gredica uz āštu od prove namještena nad morem, za *flōk*

pēpot se, -on se nesvrš. ne znati se uputiti u posao, nego oklijevati; otezati s poslom: *Dökli se tī pēpoš po dvōru*, *drugi su vēc ū poju na poslu*.

pēpov, -o (predik. -a), -o koji oteže, oklijeva s poslom

pēpovac, -vca (G pl. *pēpovoc/pēpovcih*) m onaj koji oteže, oklijeva s poslom

pēpovica, -e (G pl. *pēpovic/pēpovicih*) ž ona koja oteže, oklijeva s poslom

perčin, -a m muška kosa, duga niz leđa spuštena. Isto: *parčūn*

pērhot (se), -on (se) nesvrš. jedva (se) gojiti, hraniti: *Ono diteta se jedvā pērho*.

perhūtāt se, -hūton se nesvrš. čistiti se od perja trešnjom ili čupanjem (o pticama)

periža, -e (G pl. *perižj/perižjih*) ž pralja; v. *družina*

pērje, -o sr pera od ptica

perjē, -ô sr vrst trave na pjeskovitu morskom dnu: *Mriža je pūna perjō*; v. *trōvā*

permezalět, -a m drvo u oplati s unutarnje strane broda

permezōl, -zōlā m greda na dmu broda iznad kolumbe, kontrakolumba. Isto: *tramezōl*, *tremezōl*

peronōspera, -e ž vrst bolesti na lozi, peronospora; v. *pōlāc*

perūčac, -rūjca (pl. *perūjci*, G *perūćoc/perūjcih*) m bolest kože na dječjoj glavi

perūn, -rūnā m viljuška: *Zēje se jī perūnōn.*

pēskot (se), -on (se) nesvrš. petljati (se); krzmati (se), sporo raditi: *Oni pēskovac se pēska kūs jūtra.*

pēskov, -o (predik. -a), -o koji petlja, sporo radi, oteže s poslom

pēskovac, -vca (G pl. *pēskovoc/pēskovcih*) m onaj koji krzma, petlja, oteže s poslom

pēskovica, -e (G pl. *pēskovic/pēskovicih*) ž ona koja krzma, petlja, sporo radi, oteže s poslom

pěst, -a (G pl. pěst/pěstih i pěstih) m šaka stisnuta: Dô mu je dvôr pěsta u škîna. Čapô je pěst.

pěstât (se), pěston (se) nesvrš. tuči (se) šakama
pestiš, -tiša m briga: Svâk imo svôj pestiš.

pěšnja, -e (G pl. pěšonj/pěšnjih) ž usna: Dikmôn je bûši(l) dîvnjù u pěšnje. Dîvnjâ debèlih pěšonj.

pešnjardîn, -a m onaj koji ima debele usne

pešnjardînka, -e ž ona koja ima debele usne

pešnjárdo, -ta m; v. pešnjardîn

peštakul, -a m metateza od špetákul

peštamôra, -e ž 1. vrst igre (udarajući kovanim novcem o zid ili dasku; dobitnik je onaj komu novac, odbivši se od zida ili daske, upadne u naznačeni krug); 2. fig. zaigravanje oko osoobe ili nekog događaja: Vidi(t) čemo i tù peštamôru.

peštât, -tôr nesvrš. činiti stvar plosnatom gnječenjem; spljoštati; gnječiti

pěták, pětka i pělka (pl. pětki/pělki, G pětkih/pělkih/pětkov/pělkov) m petak; v. parví dôr

petât, -tôr (komu što) svrš. udariti koga čim (kamenom, šakom) Petô mu je kâmik u glovu.

petât se, -tôr se svrš. uvaliti se, dati se, uljesti: Petâla se je u stâdo gûba. Petâla se je mojica u suknenu rôbu. Petô se je čôrv u mäsline.

petice, -e (G pl. petîc/peticih) ž izbočen oštrac na hrptu kosorâ ili vinôrisca (tj. na vanjskoj strani); v. kosôr

petinêla, -e ž gredica, daska ispod šôjera od bukapôrte na brodu

petopârst, -pârsto (predik. -pârsta), -pârsto petoprst: rûta peto-pârsta

petrôra, -e ž kamenolom: Iz petrôre se vâdi grôta za japjênicu.

petròvača, -e (G pl. petròvoč/petròvačih) ž vrst smokve koja dvaput rodi, prvi put o sv. Petru; v. smôkva

petrôvčica, -e (G pl. petrôvčic/petrôvčicih) ž; v. petrôvača

petrôvkinja, -e (G pl. petrôvkinj/petrôvkinjih) ž; v. petrôvača

pîc, -a m vrst bijele ríbe; v. bîlo rîba

picûn, -cûnâ m prvi madir uz kolumbu (Drugi iznad njega zove se višepicûn; treći je bracôla. Svi drugi imaju svoj broj, a prvi odozgo zove se cênta.)

pičôla, -e ž vrst povrća, radič; v. *zêje piča*, -e ž majčino mlijeko: *Bloženâ piča kojõn te mat zadojila.*

pičák, -čakà m končić na glavnom konopu na parangalu; na njemu vise udice na parangalu

pičan, -čno (predik. -čna), -čno hranjiv; krepak (o hrani)

pičôna, -e ž povisoka zdjela s ručicom; v. *pôsude*

pičônica, -e ž dem. od *pičôna*: *A mat vävik pičônicom za diteton.*

pihât, *pihon* nesvrš. teško i brzo disati od bolesti, nervoze, od posla ili brza hoda; dahtati

pihavina, -e ž teško disanje (u zadusi)

pihnût, *pihnen* svrš. naglo dihnuti, izdahnuti, umrijeti

pihûra, -e ž zaduha: *Zaduši(t) de ga pihûra.*

pihûrast, -rasto (predik. -rasta), -rasto koji ima zaduhu

pijac, *pijca* i *pijcà* (G pl. *pijoc/pijcih* i *pijeñh*) m stapka sa sjemenkama u povrća (npr. luka, ljutike, salate: *Zêje je išlo u pijac* (tj. učinilo je sjeme i više nije za jelo). Fig.: *îša je u pijac* = onaj koji naglo visoko naraste.

pijäca, -e (G pl. *pijôc/pijäcih*) ž trg, tržnica

pijänac, -jôncia (G pl. *pijänoc/pijôncih*) m onaj koji voli piti

pijančina, -e (G pl. *pijančîn/pijančinih*) m teški pijanac

pijandôra, -e ž ona koja se rado opija

pijänica, -e (G pl. *pijänic/pijänicih*) ž ona koja voli piti:
Pijänica po sèbi znänica (poslovica)

pijât, -jâta (G pl. *pijôt/pijâtih*) m tanjur; v. *pôsude*

pijätič, -a dem. od *pijât*

pijävica, -e ž 1. vijavica koja u vrtlogu srče more; 2. životinja-
ca koja se stavlja na tijelo da sisu krv (radi liječenja)

pijoglävac, -glövea (G pl. *pijoglävoc/pijoglôvcih*) m glavati crvič koji se ljeti nalazi u vodi, punoglavac

pijönac, -jôncia; v. *pijänac*

pijuskât, -jûskon nesvrš. iter. od *pit*, malo-pomalo piti

pik, -a m gornji penûn na jedru trëvi (donji se zove bûn)

piknja, -e (G pl. *pikonj/piknjih*) ž točka; fig. mali dio, mala količina čega

pīlā, *pīlē* (pl. *pīlē*, G *pīl/pīlih*) ž l. *pila*; v. *bāčvor*; 2. eufem. izraz za ženski spolni organ: *Pīlo*, *đl ne vīdiš da te čapōjū priko glově?*

pīlat, -lōn nesvrš. *piliti* (*pilom*). Isto: šegāt

pīna, -e (G pl. *pīn/pīnih*) ž pjena: *Mōre je pūno pīne od vēlikih bōtih.*

pīnat, -nōn nesvrš. živo željeti, žudjeti, čeznuti za kim: *Pinōn tēbe kakō dūšā rāja*; v. *ispinat*

pīnezi, *pīñz/pīnezih* m pl. novac: *Prēz pīñz se ni u crīku ne grē (poslovica)*

pīnit, -in nesvrš. *pjeniti*: *Pinidu bōte: mōre se bili.*

pīnka, -e (G pl. *pīnjok/pīnkih*) ž mesnata jezgra u koštanu plodu ili koštana jezgra u mesnatu plodu: *Pīnke od omēndula se stō-vjāju u krokōnt. U zārnu grōzja su pīnke.* Isto: *pīnjkā*

pīnkica, -e (G pl. *pīnkie/pīnkicih*) ž dem. od *pīnka*; fig. sitnica, vrlo malo čega: *Dōj mi pīnkicu krūha.*

pīnjāta, -e (G pl. *pīnjōt/pīnjātih*) ž zemljan sud za kuhanje (manji od *lopīze*), nema provisla

pīnjka, -e ž isto što i *pīnka*

pīnjovīna, -e ž borovo drvo, tj. drvena građa. Isto: *borovina*

pīpa, -e (G pl. *pīp/pīpih*) ž lula: *Dō mu je kakō za u pīpu stāvit (tj. malo, gotovo ništa). Nāši su stōri mornōri imāli līpīh, vēlikih pīp iz Trebižōnde (Trapezunt na Crnom moru)*

pīpīca, -e ž dem. od *pīpa*

pīpīta, -e ž bolest na jeziku i grlu kokoši

pīplīca, -e (G pl. *pīplīc/pīplīcih*) ž pile (žensko); v. *pīrica*

pīplīć, -a m pilić, pile (muško)

pīpov, -o (predik. -a), -o spor; koji se gubi u nevažnim stvarima i sitnicama

pīpovac, -povca (G pl. *pīpovoc/pīpovcih*) m onaj koji se gubi u nevažnim stvarima i sitnicama

pīrak, *pīrka* (G pl. *pīrok/pīrkih*) m vrst bijele ribe; v. *bīlo rība*

pīri, uskl. kojim se doziva kokoš

pīrica, -e (G pl. *pīric/pīricih*) ž pilica (žensko pile). Isto: *pīplīca*, *jārica*

pirija, -e ž lijevak

pīrit, *pīrin* nesvrš. 1. lagano podžizati (vatru); podjarivati kavgu): *Niti vīri niti pīri* = jedva pokazuje život (o stablu, cvijetu); 2. biti bez životne energije (o čovjeku)

pirlitāt (se), *-līton* (se) nesvrš. kititi (se); resiti (se) pretjerano, kicoški

pīrnīca, -e (G pl. *pirnīc/pirnīcīh*) ž ona koja je na piru

pīrnīk, *-nīkā* (G pl. *pirnīkov/pirnīcīh*) m onaj koji je na piru

pīsāk, *pīska* (G pl. *pīsok/pīskov/pīskih*) m manje kamenje na žalu, oblutak; v. *grotōm*

pīskarālo, *-ota* m onaj koji neuredno i koješta piše

pīskarāt, *-rōn* nesvrš. iter. od *pīsāt*, koješta pisati, neuredno pisati

pīskot, *-kon* nesvrš. iter. od *pīt*, pijuckati

pīsma, -e (G pl. *pīsom/pīsmih*) ž junačka pjesma koja se pjeva (*vērsi* i *versōnje* = ljubavne pjesme koje se pjevaju ispod prozora djevojke, često na mjestu složene; *popīvkinje* su ostale pjesme)

pīstēj, *-tējā* m trp morski

pīstula, -e (G pl. *pīstul/pīstulih*) ž epistola, poslanica

pīsakōn, -a m vrst biljke; v. *zēje*. Isto: *pīsikōnt*

pīsāt, *-šōn* nesvrš. puštati vodu, pišati, mokriti

pīsavēre, *-ih* ž pl. izmotavanje; dosadivanje; izrugivanje: *Dodījo-
že su mi vēć tvojē pīsavēre. Čā će mi tē tvojē pīsavēre. Čā
igroš is nāmin na pīsavēre.*

pīščētak, *-ětka* (G pl. *pīščētok/pīščēcih*) m voda koja se cijedi iz kamena ili iz čega drugoga

pīščetāt, *-tōn* nesvrš. iter. od *pīščit*

pīščit, *-čīn* nesvrš. pištiti; cijediti: *Ovi mičič pīšči.*

pīsikōnt, -a m vrst jestive biljke; v. *zēje*. Isto: *pīsakōn*

pīšjīv, *-jīvo* (predik. *-jīva*), *-jīvo* izjeden, izbušen od moljca, crvotoči. Isto: *pūšji*, *pušjīv*: *Ne vrīdi ni pīšjīva bobā.*

pīšota, -e ž mokraća

pītōnje, -o sr pitanje; *pōć na pītōnje* = poći na zaruke: *Dikmōn is
ōcen i is zermōnima grē u kūću divnjē na pītōnje.*

pīter, -a m vaza u kojoj se goji cvijeće. Isto: *pītōr*

pitōr, -tōrā m; v. pīter: Gojī se kakō cvīt u pitōrū.

pītot, -ton nesvrš. hraniti koga stavljajući mu u usta hranu; v. napitot

pitūra, -e ž boja

piturōnje, -o sr bojadisanje

piturōvāt, -rōjēn nesvrš. bojadisati

pīvāc, pīvea (G pl. pīvoc/pīvcih) m kokot

pivatāt, -tōn nesvrš. iter. od pivot, popijevati

pivatōnje, -o sr popijevanje

pivot, -on nesvrš. pjevati: Pivo kakō slavić, kakō organj; v. pivatāt, pivuskāt, versat

pivuskāt, -vūskon nesvrš. iter. od pivot, pjevati pod glas

pizdodērina, -e ž cjelokupna obiteljska pokretna i nepokretna imovina koju muž stekne ženidbom i dođe na ženino imanje (ironično i prijezirno)

pjantāvina, -e (G pl. pjantāvin/pjantāvinih) ž vrst biljke; v. zēje

pjāt, pjāta (G pl. pjāt/pjātih) m tanjur. Isto: pijāt

pjēta, -e (G pl. pjēt/pjētih) ž sloj; prijeklop; pregib na tkanini. Isto: föld: Onā nosi fuštān na pjēte.

pjōjba, -e ž mjesto gdje naplije i počiva voda

pjückāt, pjückon nesvrš. iter. od pjückot; v. ispjückot

pjückot, -con nesvrš. pljuvati; v. pjūvāt

pjūguta, -e (G pl. pjūgut/pjūgutih) ž (ponajviše u pluralu) pjega na licu; mekinje po licu (bjeloputnih osoba): Čelō mu je pūno pjūgutlih).

pjuhōtina, -e (G pl. pjuhōtin/pjuhōtinih) ž izmuzena, ispraznjena koža; zrna grožđa ili čega drugoga (većinom u pluralu)

pjūna, -e ž pljuvačka. Isto: plūnja

pjūnut, -nen nesvrš. pljunuti; v. pjūvāt: Pjūn, pōk ćeš noč šōld (reče se djetetu kad padne i plače)

pjūska, -e (G pl. pjūsok/pjūskih) ž zaušnica; pljuska

pjūskāt (se), pjūskon (se) nesvrš. ispirati (se) u mnogo vode; v. isplōskāt se, pjūskot se

pjūskālo, -ta sr naprava s udicom za lov kanjaca. Isto: kančenica; v. alōti na ribar. brodū

pjuskot (se), -*kon* (se) nesvrš. iter. od *pjuskat*, pljuskati (se)
po vodi, štrcati vodu

pjūvat, *pjūvon* nesvrš. pljuvati; v. *pjuckat*, *pjucot*

pjuvotina, -e (G pl. *pjuvotina/pjuvotin*) ž pljuvotina (od katara)

plāh, *plāho*, *plāho* (predik. *plāh*, *plahā*, *plahō*) plašljiv; koji je
brzih pokreta: *Bōje je svojē lino, nēgo tūje plahō*.

plahirit, -*hīrin* nesvrš. plašiti (živinu); v. *usplahirit*, *plašinat*

plahiv, -*hīvo* (predik. -*hīva*), -*hīvo* plašljiv; razdražljiv; osjet-
ljiv: *plahiv kāmik* = kamen koji brzo i krivo puca ispod mlata

plakot, -*čen* nesvrš. 1. plakati; 2. cijediti sok iz loze kad je re-
zana: *U pōl vejāče lōzā plāče*.

plakūš, -a m plač (posprdno): *Dōće smihūš na plakūš* (tj. nepriklad-
na dječja igra svrši obično s plačem)

Plāme, -*mih* i *Plōm* ž pl. istočni predjeli otoka Hvara: *Iša je na
Plāme za se nāpit sūrute* (tj. išao je daleko zbog sitnice,
bez uspjeha u poslu)

Plamūs, -a m velik planinski čovjek s hvarskega Plama

plandat, -*dōn* nesvrš. plamsati; v. *plōmsot*, *plōndot*, *zaplandat*

plandiskat, -*dīskon* nesvrš. iter. od *plandat*

plānja, -e (G pl. *plōnj/plānjih*) ž blanja; v. *bāđvor*

planjat, -*njōn* nesvrš. raditi blanjom, blanjati; v. *isplanjat*

planjōnje, -o sr blanjanje: *čěko me planjōnje dasōk*.

plašinat, -*nōn* nesvrš. plašiti (živinu). Isto: *plahirit*

plašit, -*in* nesvrš. plašiti

plašiv, -*šīvo* (predik. -*šīva*), -*šīvo* plašljiv (o čovjeku): *Plašīv
je kakō zēc*.

plavac, -*vča* m 1. vrst loze i grožđa (ima dvije vrsti: *vēli* i *mōli* *plavac*); 2. greben, sika što viri iznad površine mora kao
da pliva

plavuša, -e (G pl. *plavuš/plavuših*) ž vrst sive ptičice koja ljeti
najradije kljuje smokve; v. *cūška*

plāzit, -*in* nesvrš. vući se po zemlji (kao zmija)

plāža, -e (G pl. *plōž/plāžih*) ž predjel prema suncu blizu mora

plehutat se, -*tōn* se nesvrš. valjati se po zemlji i smetati smeće
po sebi (o kokoši)

plehùtina, -e (G pl. *plehùtin/plehùtinih*) ž pljeva od žitarica i sočivica (ponajviše što se pokupi)

plèsat, plèson nesvrš. gaziti, tapkati golim *plesnima* (tabanima) po vodi, pa i po putu: *Ond sparčoděnjo plèso plesnima po kăški.*

plèskast, -o (predik. *-a*), *-o* koji je s jedne i s druge strane stisnut; spljošten, plosnat

plèskat, plèskon nesvrš. tući dlanom o dlan; pljeskati; v. *plèskot, poplèskot*

pleskatat, -tōn nesvrš. iter. od *plèskot*

pleskatōnje, -o sr gl. imen. od *pleskatat*, pljeskanje

plèskavica, -e (G pl. *plèskavic/plèskavicih*) ž vrst plesa u kojem se i zaplješće u ritmu; v. *tānac*

plèsko, -ta m 1. vrst šumske ptice; 2. harlekin kao dječja igračka koja, pritisnuta po prsima, pljeska rukama; v. *čūška*

plèskot, -kon nesvrš. pljeskati: *Plèskon, plèskon, čāča grē - nòsi bumbù i papē* (dječja pjesmica)

plesnō, -a (G pl. *pleson/plesnih*) sr taban, stopalo: *Plesna su mi ol hòda pùna kòl* (kurjih očiju)

plešćica, -e (G pl. *plešćic/plèšćicih*) ž pahuljica od snijega ili stvar tomu slična

plèšćot, -ćen nesvrš. pljuskati, pljuštiti: *Plèšće dôrž po kuvêrti i sùlorù.*

plêt, -a m šal, veliki pleteni rubac što se nosi preko pleća

plêtä, pletë ž cvanciga; 33 novčića

pletenica, -e (G pl. *pletenicih/pletenic*) ž kosa spletena (na ženskoj glavi, većinom u pluralu)

pleténka, -e ž pletena posuda (između kartolà i spárte, šira nego këšer; na dnu i vrhu jednakо široka; nema ručice); v. *posude*

pletîja, -e (G pl. *pletij/pletijih*) ž ona koja za plaću spleće ženskim osobama kose; v. *družina*

plevètina, -e ž pojedini struk na polju, pošto se požanje pšenica

plím, -e (G pl. *plím/plímh*) ž dizanje mora uz obalu. Isto: *abûnda* (protivno je *öseka*)

pliš, plišä m pličina (u moru)

plîva, -e ž divlja trava koja se *plîvi* i *oplîvi* (= očisti); pljeva; lušćetina od pšenice koja se na vjetru *opôho*

plivariča, -e (G pl. *plivarič/plivaričih*) ž vrst veće ribarske mreže; v. *mriža*

plivotina, -e (G pl. *plivotin/plivotinih*) ž pljeva od žitarica i sočivica (ponajviše što se pokupi)

ploča, -e (G pl. *ploč/pločih*) ž 1. tanki plosnati kamen (ploča); 2. vrst novca; polkrunka; 3. leđa: *ploča od škinih*

pločba, -e ž mjesto gdje kaplje i počiva voda. Isto: *pjobja*

pločka, -e ž ploča pod kojom se love *kosići*

plokat (se), *plokon* (se) nesvrš. dobro (se) močiti; močiti (se) pljuskajući; v. *oplökat*, *isplökat*, *płoskät*

płomik, -a m plamen

płomsot, -on nesvrš. plamsati; v. *plandat*

płona, *ploně* (G pl. *płon/płoni*) ž šupljina ispod ploča u potkrovilju (između zida i krova) i šupljina između svih nasлага bilo drvlja bilo ploča što se nalaze iznutra u krovu kuće: *stavít pod płonu* = spremiti pod *płonu* predmet manjeg obujma kao na sigurno mjesto (npr. spise, novce itd.)

płondot, -don nesvrš. plamsati; v. *plandat*: *Cmij płondo kad se užeże.*

płonjat, *plonjon* nesvrš. plasnuti, padati u debljini (mršavjeti) ili oteklini; v. *isplonjat*

płosa, *płose* ž gola ravnica u strani brda; ploča usred ili povrh klisure

płoskät, *płoskon* nesvrš. iter. od *płokat*, močiti pljuskajući

plovac, -vca m grebenič što viri iz mora, kao da pliva na njemu

plovučac, -vūjca i *plovujca* m; v. *plovučak*

plovučak, -vujka i -vūjka (G pl. *plovūčok/plovūjkih*) m komadić vulkanskoga kamena koji pliva (po moru)

plovući, -o (predik. -a), -o koji pliva: *płovūčo riba* ž riba koja u moru pliva pod površinom (za razliku od *stargāčne ribe*). Isto: *płavo riba*, *riba od māse*, *riba od kūlfa*. (Plovućo je riba: *tūnj*; *polōnd* ili *palamīda*; *licā*; *gōf*; *lūc*; *filūn*; *trūp*; *lokōrda* i *lokardica*; *skūša* i *skušajica*; *sardēla* i *sardēlica*; *minčūn*; *čēpa* ili *sardelūn*; *jaglica* i *jaglūn*; *šnjür*)

plovutina, -e (G pl. *plovutin/plovutinih*) ž smeće, trava, drvjje što dopliva na morsko žalo

płucer, -a m dugoljast sud s grličem i ručicom; v. *posude*

plućina, -e ž čeljade debelo, tromo, blībovo, ni za što sposobno
plūnja, -e ž pljuvačka. Isto: *pjūna*

plūnjāt, *plūnjon* nesvrš. pljuvati. Isto: *pjūvāt*

plūnjit, -njen svrš. pljunuti. Isto: *pjūnut*

pobābit, -in svrš. pomoći pri rađanju; biti babicom pri rađanju

pobarābit se, -in se svrš. postati razbojnik poput Barabe

pobēcat, -bēcon svrš. malo pogaziti po mokroj ili prhkoj zemlji;
v. *bēcat*

pobečat se, -čōn se svrš. skupiti među znance i prijatelje novac
za određenu namjenu ili svrhu kad je jednomu teško toliku
svotu dati; v. *bēč*, *križni bēč*: *Ôn nîmo piñez za pašōj u Jamerike, pōk smo se mi prijateji pobecali.*

pobekōvčic, -a m mlado koje beče, bekeće: *Kozlič pobekōvčic*; v.
zajmēni

pōbognjica, pril. (eufemizam) pobogu

pōbora, pril. pobogu (interkalar): *Nisōn ti se nōdijol, a tī, pōbora, pri svih.*

pobrātim, -a m pobratim; v. *rōdb. imenā*; fig. i eufemiz. muško
spolno udo

pobrāvičor, -a m čobanin koji pase samo pojedina brava; onaj koji
profesionalno nije pravi čobanin; (posprdnio): čobanski šegrt:
Čō òn, čobōn? nî òn čobōn! - òn je apēna pobrāvičor! (prover-
bijalna izjava)

pobrečkot, -kon svrš.; v. *pobreškot*

pobreškot, -kon svrš. malo posisati (o kozliću i janjčiću); malko
pomusti iz vimena; v. *brēškot*

pōbrica, -e m pobratim; v. *rōdb. imenā*

pobrižje, -o sr skup bregova; (*Pobrižje*) predjel ispod Brusja

pōbuk, -a m drvena naprava kojom se lupa po površini mora da se
riba plaši i natjera u mrežu; v. *būčat*, *alōti na ribar*. brodū

pobulāt se, -lōn se svrš. potamnjeti od žestine ognja (o kruhu); v.
krūh

pobūrnjok, -a m 1. vjetar koji nije prava bura nego poteže na bu-
ru; 2. maestral koji žestoko odvrati buri: *Majstrōl pobūrnjok
gōri je od büre.*

pocidak, -cīlka m (ponajviše u pluralu: *pocīlci*, -ih i *pocīdok*) vi-
no što se na koncu pretakanja ocijedi iz bačve i sudova: *Homo*
u sūsida na pocīlke!

pocikat, -cīkon svrš. popiti; v. *cīkāt*: *Pocīkō je pūn vārč vīnā.*

pocīlu, pril. nacijelo: *Rōba se raspōre pocīlu bli po šōvū*; v.
šōv

pocūmbrit, -in svrš. (posprdno) popiti; v. *cūmbrit*

pōč, zamj. *čā*, čō s prijedlogom u ak. sing. pošto: *Pōč je riba na
peškariji?*

počēt, pōšmen svrš. početi: *Kād pōšmeš, ne fremōj, nēgo tīra do
na krōj.*

počīvalo, -a sr mjesto gdje se u putu navadno počine

pōč, pōjden (imper. *pōj*, *hōmo*, *pōjte*; part. perf. *iša(l)*, *išla*,
išlo) svrš. poći: *Kāl je iša ūn, pōj i tī (hōmo i mī).*

počuskot, -on svrš. nešto malo posisati; v. *čūskot*

pōd, pōda (pl. *pōdi* i *podī*, G *pōd/pōdīh* i *podīh*) m 1. pod; 2. pla-
fon

podārpit, -in svrš. sve ugrabiti, pograbiti; v. *dārpit*

pōdavan, pril. onomadne: *tōte pōdavan* = malo dana otrag; tu nedav-
no

podbit, -bījen svrš.; v. *polbit*

podbrādak, -brōtka (G pl. *podbrādok/podbrōtkih*) m od tustila mes-
nata izbočina pod bradom

podbūhnut, -nen svrš. nateći, oteći u licu; v. *būhot*

podbūhot, -on svrš. nateći; v. *podbūhnut*

podbuhotit, -hotīn svrš. nateći; v. *podbūhnut*, *būhot*

podbuhotivēn, -tivēno, -tivēno (odr. *podbuhotivēni*; predik. *pod-
buhotivēn*, -tivenā, -tivenō) natekao (uopće u licu)

podbūjāt, -būjon svrš. oteći u tijelu

podburlāt, -lōn svrš. potkopati i podignuti predmet plosnatim oru-
đem (npr. *lūpora*); podsjeći (npr. salatu i sl.)

podburlōvat, -lōjēn nesvrš. iter. od *podburlāt*

podbūtolit, -lin svrš. nateći

podērčina, -e (G pl. *podērčin/podērčinīh*) ž stara poderana odjeća ili
njezini ostaci; dronjci (češće u pluralu); v. *otrōnčina*

pôdgarklina, -e ž trak (pasica) na samaru preko prsiju živini (koja nosi teret); v. *ôgarlina*

podgôrina, -e (G pl. *podgôrin/podgôrinih*) ž zemlja tanka, pločasta, na kojoj od suše sve bilje podgori

podgûzina, -e (G pl. *podgûzin/podgûzinih*) ž ropska duša; udvorica; onaj koji drugom služi (makar u zlu) ulagajući se

podguzovât, -zûjen nesvrš. ropski komu služiti; dodvarati se; posluživati (posprdo rečeno)

podîć, -a dem. od pod; postolje na kojem počivaju žôrna

podigrât, -grôñ svrš. doći drugu na kartama u odgovarajuću boju; fig. lukavo komu pružiti, dati, reći, učiniti što će on neoprezno prihvati i tako se otkriti: *Podigrô mu je fôlsu kôrtu, a ôn je vêselo zagrizâ*.

podigrôvât, -j en nesvrš. iter. od *podigrât*: *podigrôvât glôson* = tresti glasom

podigrôvči , -a m onaj koji igra, poskakuje: *jan i  podigrôvči *; v. *zajm eni*

podlaga ica, -e ž; v. *prilaga ica*, *dru ina*

podl anica, -e ž vrst bijele rive. Isto: *lovrâta*; v. *bîlo rîba*

podl omak, -l omka (G pl. *podl omok/podl omkov/podl omcih*) m ulomak s donjega dijela hljeba (Ako je drugdje, a ne s donje strane, onda je *ul omak*); v. *kruh*

podmkn ut, -m knen svrš. dati komu što ispod ruke da drugi ne zna i ne vidi

pôdm et, -a m pasica platna postavljena po rubu odjeće iznutra da je štititi od deranja

podmitot, - en nesvrš. šiti podme u i rub pod šav

podmitot se, - en se (komu) svrš. biti podra en na bljuvanje: *Podmi e mi se.*

podmotat (se), -t on (se) svrš. zgrnuti oko tijela (sebe) pokriva , u postelji

p do, prij. (ispred akuz. osob. zamjenice: me, te, se) ispod, pod(a): U init *p do se* = pomokriti se u postelji. I lo je vr ime *p do se* = Naglo se vrijeme promijenilo s ki om.

pod ban, -bno (predik. -bna), -bno pristojan; sli an

pod bno, pril. doli no: *Nî pod bno.*

pod rbur, -a m konop i  koji ve e m cu od lant ne s jarbolom; v. *dav nt*, *kon p*

podrepina, -e ž trak koji ispod repa živini drži sedlo
podresti, -tih i *podrest* ž pl. bolest i bol ispod vitih rebara
podržit, -držin svrš. poskupjeti: *U butigi je sve podržilo.*
podrubit, -rūbin svrš. kraj platna podvaliti i sašiti
podstric, -strižen svrš. skratiti kosu na glavi; v. *ostrič*
podstric se, -strižen se svrš. nešto skratiti vlas, i to na do-
njoj strani blizu vrata
poduminat, -nōn svrš. prema *poduminovat*
poduminovat, -nōjēn (s nekim) nesvrš. poticati, uckati koga; za-
dirkivati koga, dražiti koga; počinjati neki razgovor s kim,
što inače ne ide: *Ne poduminj is namin, nego stav beritu na
kolina i poduminj se iš njōn!*
podušnica, -e (G pl. *podušnic/podušnicih*) ž (obično u pl.) bolest
i otekliна ispod ušiju
podvārč, -vāržen svrš. skrovito baciti (ukradenu stvar) da gospo-
dar nađe; podmetnuti (kokoš koja rijetko nese *podvārže koje
jajce*)
podveza, -e ž trak kojim se podvezuje čarapa
podvijat se, -vižen se nesvrš. podvijati se (o granama stabla):
Od puno ploda măslini se grone podviju/podvijedu.
podžbrikovat se, -kujen se nesvrš. podrugivati se
podžbrikunovat se, -nōjen se nesvrš.; v. *podžbrikovat se*
pofina, -e ž pasica (na samaru, sedlu) straga ispod repa živini,
v. *sedlo*
pofolan, -lno, -lno (odr. *pofolni*; predik. *pofolan*, *pofolna*, *po-
folno*) pohvaljen: *Tetă mlila, a Mōre kantăla, dok je Mōre
pofolna ostăla* (starinska pjesma uz žđrna)
pofriga, -e ž na ulju prženi luk
pofrigot, -on svrš. napraviti, začiniti jelo *pofrigom*
pofukat, -fūkon svrš. pojesti naglo sve; *fukat*
poganica, -e ž vrst bolesti
pogarmuša, -e (G pl. *pogarmuš/pogarmuših*) ž 1. vrst nakostrušene
ptičice; 2. osoba koja se neuredno nosi; v. *čuška*, *garmušat*
pogarmušat se, -šōn se svrš. u kavzi se međusobno gurnuti, poču-
pati; v. *garmušat se*

pogilit, -in svrš. dirnuti, pogladiti osjetljivo mjesto tijela. Isto: *poškakjít*

poglădit, -in svrš. prijeći rukom preko lica, kose druge osobe od dragosti; v. *glădit*

pogōnac, -gōnca m vrst bolesti na živinama; vrst čira; (*Pōgonac*) nadimak jedne obitelji u Brusju

pōgonje, -ih i *pōgonj* ili *pogōnj* ž pl. mjesto određeno za živinu da ne uđe u štetu (slično: *zōgōn*)

pogospodit se, -dīn se svrš. od siromaha postati gospodin; uzoholiti se

pōgovor, -a m opoziv; prigovor

pogrebeničit, -in svrš. ukopati živ prut loze da u zemlji pusti žile i izraste nova loza; v. *grebenica*

pogrizovat, -zūjen nesvrš. iter. od *grist*; fig. zanovijetati zajedljivo

pogrūbit, -grūbin svrš. postati grub, tj. nelijep, ružan: *I līpo žēnsko kad ostāri, pogrūbi.*

pogrūzit se, -grūzin se svrš. oznojiti se

pogucat, -cōn svrš. progutati; v. *gucat*

pohambōrit se, -bōrin se svrš. učiniti veliku nuždu (eufemizam)

pohāmot, -on svrš. počupati, poderati, poguliti, pokidati, polomititi, uništiti; v. *hāmot*

pohārdot, -on svrš. počupati, poharati; v. *hārdot*

pohāštrit, -in svrš. nemilo uništiti, poklaštriti, oklaštriti. Isto: *shāštrit*

pōhāt, pōhon nesvrš. čistiti od pljeve (pšenicu na vjetru)

pohibit, -in svrš. himbeno preuzeti, odnijeti; potkradati ukući hib, tj. hljeb i sl.: *Dōče licumirci pōk će ti sve pohibit.*

pohitit, -in svrš. malo posla učiniti; obaviti lagan posao: *Oto sōn ništō pohitila po kući i dvōrū.*

pohjibit, -in svrš.; v. *pohibit*

pohlapat, -pōn svrš. pojesti naglo; prozdrijeti; v. *klapat*

pohlāpnut, -nen svrš.; v. *pohlapat*

pohlāpot, -on svrš.; v. *pohlapat*

pohmūtnica, -e ž voda kojom su isprane bačve, sud; mješavina tekućine svake vrsti, pa je neukusna; fig. stvar nevrijedna; v. *hmūtot*

pohmūtot, -on svrš. potresti malo tekućinu u zatvorenu sudu; fig. nesmotreno i nepametno govoriti: *Tô ti je: pohmūtoj, pôk prolîj!*

pohombit, -hombin svrš. himbeno odnijeti

pohustot, -on svrš. zubima malo požvakati: *Mât pohusto kôru za dât ditetu.*

pohvastot, -on svrš. požvakati hranu ustima; v. *hvastot*

pôj, imper. od *pôć*, podi: *Pôj zbôgon!*

pôj, *pôjâ* m velika drvena žlica za grabljenje iz suda (osobito ulja); v. *pajvén*

pojarica, -e (G pl. *pojarîc/pojarîcîh*) ž vrst priprosta "madrac" za ležanje, slamarica

pojat, -jôñ svrš. okrenuti brodom niz vjetar; fig. popustiti u raspravi; odustati od svađe, prepirke

pôje, -a sr 1. polje; 2. krila klobuka, šešira; v. *glavića*

pojekivât, -kîvon nesvrš. iter. od *jecot*, stenjati u plaču glasno, na mahove; v. *jecot*

pojilišće, -o (G pl. *pojilišć/pojiliščih*) sr.; v. *pojilo*

pojilo, -a (G pl. *pôjil/pojîlih*) sr udubljeno i ograđeno mjesto gdje se poje živine; v. *lokônj*

pôjma, -e ž trak koji straga oko stražnjice živini drži sedlo, zapravo drži *pôfinu*; v. *sedlo*

pôjmit, *pôjmin* svrš. uzeti, uhvatiti, prihvati; u duhovnom smislu: shvatiti, dohvati; v. *pripôjmit*

pojôr, -jôrâ m plaćeni seoski čuvar polja, vinograda, plodina itd. Isto: *pudôr*, *pujôr*

pôjte, imper. 2. l. pl. od *pôć*, podite: *Àla dîco, pojte ča.*

pôk, vez. pak

poklădi, -ih i *poklôd* m pl. mesopust; poklade. Isto: *karnovôl*

poklapata se, -tôñ se svrš. potući se; v. *klâpot*

poklepot se, -on se svrš. objesiti se, omlohayiti se: *Zêje se je poklepolo od slonë.*

poklôd, -klâda m; v. *poklădi*

poklopica, -e ž vrst mreže za traglje (Ima četvorostrani okvir od kolaca, a na njemu je nanizano kamenje umjesto olova, pa se baci povrh kotila tragalja; zato se zove poklopica.)

pokobit, -kobin i -bin (koga) svrš. u zao čas što komu učiniti, reći, pa naškoditi; v. *kobit*

pokobit se, -kobin se i -bin se svrš. zlu kob dobiti; samoga sebe u slabu kob tjerati; slabe se sreće nazivati; ureći se; v. *kobit se*

pokojnik, -a (G pl. *pokojnikov/pokojnicih*) m onaj koji je umro, umrli

pokomolit, -lin svrš. poraditi štogod; barem nešto uraditi

pokondrija, -e ž strah pred (umišljenom) bolešću; stanje (duševne) potištenosti

pokonji, -o (predik. -a), -e zadnji (Ima u Hvaru predio: *Pokonji dôl.*)

pokoponje, -o sr polaganje u grob (obred na Veliki petak)

pokoturat se, -turon se svrš. pokotrljati se

pôkripa, -e ž hrana, pokrepa: *Dôli smo njîn priobuku i pôkripu* (tj. da se presvuku i najedu)

pokrit, -jen svrš. pokriti: *Pokrit dûg živjênen* = staviti pod hipoteku imanje dužnika

pôkriv, -a m; v. *pokrivac*

pokrivac, -krîveca (G pl. *pokrîvoc/pokrîvcih*) m poklopac: *Svâken lôncu pokrivac* (poslovica)

pokrîvni, -o (predik. -a), -o koji pokriva. *Pokrîvno nedîja* = Gluha nedjelja, tj. nedjelja prije Cvjetnice (jer se tada pokrivaju oltari i križevi u crkvi)

pokrôv, -krôva m l. pokrivač kojim se u postelji pokriva;
2. grobna ploča: *Od povôja do pokrôva se pâti* (tj. uvijek)

pokućera, -e (G pl. *pokućer/pokućerih*) ž ona koja se skita od kuće do kuće

pokunit (se), -künin (se) svrš. prignuti se glavom naprijed; zastidjeti (se); posramiti (se); objesiti se tjelesno i duševno; ozlovoljiti se; v. *skunit se*: *Pokuni je glâvu.*

pokûnen, -o (predik. -a), -o posramljen; ozlovoljen

pokunjit (se), -künjin (se) svrš.; v. *pokunit (se)*

pōlā, *polē* ž 1. drvena lopata kojom se unosi kruh u peć; 2. platno sa svetačkom slikom na oltaru; 3. plosnati dio vesla koji se veslanjem uranja u more; v. *veslō*

pōla, -e ž kamena ravnica ili ploča u hridini

pōlāc, *pōlca* m vrst bolesti na lozi. Isto: *nedāća*, *lūg*

polagīvāt, -*gījēn* nesvrš. 1. malo lagati; 2. ponavljati, potvrđivati tuđu laž: *Āko drugi lāže, jō polagijēn.*

polākomit se, -*in* se svrš. lakomošću se zavesti za čim

polāmbrit, -*in* svrš. pazariti, prodati; v. *izlāmbrit*, *lāmbrica*

polaptāt, -*tōn* svrš. naglo i proždrljivo pojesti. Isto: *pohlāpot*, *pohlapat*

polāsnica, -e ž popuštanje, davanje komu na volju: *Ne dōj ditētu polāsnicu* (tj. ne popuštaj djetetu)

polbit, -*bijen* svrš. odozdo što brzo prihvati rukom; brzo što uhvatiti; lukavo, potajno uzeti, ukrasti; fig. zgodno komu spočiñnuti ili odgovoriti, ali kratkim izrazom ili prihvatom: *Evala ti: dobrō si mu polbi!*

polbrādak, -*brōtka* (G pl. *polbrādok/polbrōdcih*) m od tustila izbočina mesa pod brađom. Isto: *podbrādak*

polbrēhnut (se), -*hnen (se)* (komu) svrš. podrignuti (se): *Ditētu se polbrēhne kad se nasiso.*

polbrehūvot (se), -*jen (se)* (komu) nesvrš. podrigavati (se)

polbūhnut, -*hnen* svrš. oteći u licu. Isto: *podbūhnut*

polbūhot, -*on* svrš. nateći. Isto: *podbūhot*

polbuhotit, -*hotīn* svrš.; v. *podbuhotit*, nateći

polbuhotivēn, -*tivēno*, -*tivēno* (odr. *polbuhotivēni*; predik. *polbuhotivēn*, -*tivenā*, -*tivenō*) natekao (uopće u licu)

polbūjāt, -*būjon* svrš. oteći u tijelu. Isto: *podbūjāt*

polburlāt, -*lōn* svrš. potkopati i podignuti predmet plosnatim oruđem (npr. *lūpora*); posjeći (npr. salatu i sl.). Isto: *podburlāt*

polburlōvāt, -*lōjēn* nesvrš. iter. od *polburlāt*

polbūtolit, -*lin* svrš. nateći. Isto: *podbūtolit*

polēdica, -e ž smrznut snijeg ili mraz po putu, poledica

poletūša, -e ž vrst bolesti na očima koja učini povlaku

pôlgarlina, -e ž trak (pasica) na sedlu preko prsiju živini (koja nosi teret). Isto: *pôdgarlina*; v. *ôgarlina*

polgôrina, -e (G pl. *polgôrin/polgôrinih*) ž zemlja tanka, pločasta na kojoj od suše sve bilje podgori

polgûzina, -e (G pl. *polgûzin/polgûzinih*) ž ropska duša; udvorica; onaj koji drugom služi (makar u zlu) ulagajući se

polguzovât, -zûjen svrš. ropski komu služiti; dodvarati se; posluživati (posprdno rečeno)

pôlica, -e (G pl. *pôlic/pôlicih*) ž daska u *ponâri*, ormaru itd. na koju se može što nasloniti, odložiti

polinjat, -lînjon svrš. nestati, ponestati; ponešto propasti u tijelu; izgubiti se; v. *lînjât*: Čâ u kûdi *polinjo*, nôđe se (naciće se), ma nêđe äko je *prominilo gospodôrâ*. *Polinjâla mu je otoč*, ma je i ôn vâs *polinjô*.

polinôzica, -e ž naziv za veljaču (Treba značiti: ponešto lijena)

pôlit, *pôlin* nesvrš. paliti: *Japjénica se pôli dôn i nôđe dôkli ne izgorî*.

politak, -tka (G pl. *politok/politkov/politkikh*) m ostatak plodina; pojedini grozdici što ostanu na lozama poslije jemavte, i maline poslije branja; paljetak

politâvac, -tôvca m vrst trave

pôliz, -a m glatka koso položena geološka kamena naslaga (u zemlji) da se po njoj može *poliznut*

poliznut, -nen svrš. poskliznuti: Čuvaj se da po *pôlizu ne polizneš*.

pôlka, -e ž vrst plesa; v. *tânc*

polkargât, -gôñ svrš. podbočiti. Isto: *potkargat*

polkargôvât, -jèn nesvrš. iter. od *polkargat*

polkârpit, -in svrš. postaviti na cipeli, papuči donji dio, tj. potplat. Isto: *potkârpit*

pôlkova, -e ž potkova

pôlma, -e ž palma; palmina grana, grančica. *Nedîja ôl pôlme = Cvjetnica*

polkožit se, -in se svrš. odebljati se

pôlôg, *pôlôga* (G pl. *pôlôgov/pôlôgih*) m kamen (koji ima oblik jaja) koji se stavi pod kokoš da uza to snese druga jaja; podlog

polônda, -e ž vrst plave ribe. Isto: *palamîda*; v. *plovućo rîba*

polötít, -lötin svrš. potjerati; v. lötít

polpazuhanj, -hnja m snop što se može ispod pazuha ponijeti

polplat, -pláta m donji dio cipele (ispod tabana); potplat; v. postol

polplest, -pletén svrš. potplesti (npr. čarapu ako se na jednom mjestu podere)

polplit, -a m ono što je potpleteno; v. potplit

polplitot, -plíčen svrš. plesti donji dio čega što je poderano; v. potplitot

polpuntelat, -lón svrš. podbočiti

polsič, -sičen svrš. podsjeći: Bit će dobro ako u kúlfu polsiče (tj. ako se ispod oblaka ili mutna neba počne vedriti)

polstrič, -strizén svrš. podšišati; v. podstrič

poltakját, -kjón svrš. poduprijeti lozu takjima; v. tákaj. Isto: potakját

poltakjovát, -kjójén nesvrš. podupirati lozu tákjima; v. tákaj, takját

poltaknút, -táknen svrš. zbiti bolje drva na ognju da jače gore; v. polticot. Isto: potaknút

polticot, -čen nesvrš. prema poltaknút

polušiját, -jón svrš. oprati rublje lušijon; v. lušija

poluterit se, -in se svrš. iskvariti se u moralnom smislu (o čovjeku); iznevjeriti se; postati bezbožac; ići krivim putem u vjeri

polutka, -e ž pol glave kruha (Gornja i donja kora sa svojom pupom su dvije polutke. Sredina hljeba, tj. meki dio, zove se púpa. Sam gornji dio bez pupe je górnjo kóra, a donji dio je dôlnjo kóra.)

pôlj, -a m paljevina: Dôjë pôljon (tj. osjeća se vonj paljevine)

pôljèvina, -e (G pl. pôljèvin/pôljèvinih) ž 1. vonj čega što je opaljeno; 2. opaljena stvar. Isto: paljèvina

pomälo, pril. polako: Pomälo se grë u rôj (poslovica)

pomanjkönje, -o sr slabost, mala snaga, nesvjestica: Čapälo ga je pomanjkönje.

pomarat, -rđn svrš. satrti, uništiti, poharati (goru, travu)

pomilovot, -lujen svrš. 1. pogladiti koga u znak simpatije; 2. oprostiti komu

pômnja, -e ž pažnja; brižljivost; opreznost: *Imoj pômnu ol živo-tă.*

pomôškot, -on svrš. brzo, neopazice i pohlepno kao mačka pojesti; v. *môškot*

- *pomûjât*, -mûjon svrš. pohlepno, naglo pojesti sve; v. *mûjât*: *Pomûjâj je u hîp pûnu terênu zêja.*

pomukôvčić, -a m onaj koji muče: *telić pomukôvčić*; v. *zajmени*
pomûlit se, -in se svrš. povući se unutra

pomûrit, -in svrš. popeći malo i nedovoljno; v. *mûrit*

pomûtolit, -lin svrš. polagano prožvakati zatvorenih usta; v. *mûtolit*

ponâra, -e ž četvorokutna rupa u zidu kuće s unutarnje strane, za spremanje potrebitih stvarčica: *Hit că tantahârije iz ponare.*

ponistra, -e (G pl. *ponistor/ponistrih*) ž prozor: *Ponistra je drîovo, a prâzi su stîne* (stih popijevke)

ponôđen, -o (predik. -a), -o nadvit, nagnut, pognut

ponôsít, -o (predik. -a), -o 1. koji je pognut sprijeda (o čeljadi-tu): *Darži se mälo ponôsito* (tj. malo savinutih leđa); 2. po-nosan; ohol

ponuda, -e ž jelo što se daje bolesniku: *Dôvala sôn mu svâke pônde.*

pôpa, -e m papa

pôpara, -e ž ono što je popareno, zapržak; fig. neugodnost: *Capât će te pôpara* = uhvatit će te gorka neugodnost

popardîlo, -lota m 1. onaj koji često iz sebe pušta vjetrove; 2. fig. onaj koji svašta i(lí) nesuvislo govori: *Că slušoš tega popardilota!*

popardjîv, -djivo (predik. -djiva), -djivo koji često iz sebe pušta vjetrove: *Bôje je bit popardjivu nêgo pûno govorjivu* (po-slovica)

popâržit, -in svrš. na žeravi što kruto popeći: *Kad popâržiš one dvi fete krûha, izdrôb jih u mlîkô.*

popêčak, -ška (G pl. *popečok/popeškov/popeških*) m žarač, ožeg; že-ljezna šipka kojom se potiče oganj: *Rašešár žerâvu popêškon.*

popič, -piča m noćni cvrčak

popišât (se), -šôn (se) svrš. pustiti iz sebe mokraću

pôpit, -in nesvrš. jesti (reče se djeci)

popivkinja, -e ž popijevka (pjevane pjesme koje nisu junačkog ni serenadnog značenja); v. *pisma*

poplakivat, -kijen svrš. iter. od *plakot*

poplat, -plat (G pl. *poplot/poplatih*) m donji dio cipele, ispod tabana; potplat; v. *postol*

popleskot, -on svrš. udariti dlanom koga po golu tijelu; udariti dlanom, prstima da se čuje zvuk poput pljeskavice: *Vajđ krūh mālo pārstima popleskot*, pōk āko bāće onda je *iskisal i mōre pōć u peć*; v. *pleskot*

poplotit, -tin svrš. plot popuniti, popraviti: *Lakō je stōri plōt poplotit, ma nī nōvega učinit.*

popostātot, -stājen svrš. zaostajati: *Āko parvō popostāje, barkir viče: "Parvō bōje!"* = Ako prvo kolo mreže trate zaostaje, barkir ih potiče da bolje povuku mrežu.

popōvnica, -e (G pl. *popōvnic/popōvnicih*, L *popōvnicoh/popōvnicima*) ž popunica (To je trostruka mreža, tj. središnja je mreža (mōhā) malih ūk (v. *oko*), a obložena je sa svake strane na tegnutim mrežama velikih ūk. Druge vrsti mreža s jednom mohōn zovu se *prostice*.)

poprēgnut, -prēgnen svrš. pričvrstiti sedlo mulu ili magarcu pojasm ispod prsnoga koša (Taj se pojas zove *poprōg* ili *poprūg*.)

poprišćit se, -prišćin se svrš. dobiti prišteve u vrlo maloj mjeri (ako je u većoj mjeri, onda je *oprīšćit se*)

poprōg, -prōga i -prāga (G pl. *poprāgov/poprāgih/poprōgih*) m pojas ispod prsnoga koša živine kojim se pričvršćuje sedlo; v. *sedlo*, *poprēgnut*

poprūg, -prūga m; v. *poprōg*

poprūtnica, -e (G pl. *poprūtnic/poprūtnicih*) ž mali prutići u rezu loze koji ostanu po zemlji pošto se pokupe veliki

popūnac, -pūnca (G pl. *popūnoc/popūncih*) m vrst biljke

popūrit, -in svrš. popeći, popržiti što na žeravi: *Girice je dōsta mālo popūrit po žeravi.*

popūt, -pūjen svrš. iscrpsti tekućinu iz čega; v. *pūt*

popuznut, -nen svrš. poskliznuti

pōr, pōra m vrtni luk

pōr, pōra m par: *pōr kalcēt* = par čarapa

poragatat, -tōn svrš. pokoturati se; brzo i naglo otići uz štropot; v. *ragatāt*

porāmenica, -e (G pl. *porāmenic/porāmenicih*) ž uzak komad platna što preko ramena spaja prednji i stražnji dio būšta (tj. prsluka)

porāpnjok, -a m vrst ribe od rape; v. *riba od rāpe*

pōrat, pōron i *pōren* nesvrš. parati; kidati

porazat, -zōn svrš. ispuniti sud razom vrha

porazōn, -o (predik. -a), -o koji je ispunjen razom (vrha otvorena suda)

pōrčac, pōrčca i *pōrjca* (G pl. *pōrčoc*) m želudac u hobotnice ili u peradi; pogrdno: i u čeljadeta: *Dat ēu ti nōgu u pōrčac.*

porebarnjok, -a m obruč na bačvi po boku; v. *bāčva*

porēdnja, -e ž lukno, doprinos koji pripada župniku od puka. Isto: *porešćina, redovina*

porēšćina, -e ž; v. *porēdnja*

pōrez, -a m 1. porez; 2. građevni dio vapnenice: *vēli pōrez* = dio iznad volta u gradnji *japjēnica*; *mōli pōrez* = dio iznad *vēlega pōreza* u gradnji *japjēnica*

pōrhrot, -hon nesvrš. oko loze (ili po okrajcima kamo ne može motika) motičicom ili mašklinićem čistiti travu

poričvat se, -vōn se svrš. porječkati se; v. *ričvat*

poridnūćē, -ō sr porinuće: *poridnūćē brōda* u more

poridnut, -dnen svrš. porinuti: *Kād poridnemo gajetu* u more, pōče-mo pod svicu.

porojēnje, -o sr porođenje (samo Kristovo): *Na dobrō vōn dōšlo Svēto Porojēnje!*

porosit (se), -sīn (se) svrš. pomočiti (se) sitnom kišicom; v. *rōskot*

porubat, -bōn svrš. zaplijeniti ovrhom; v. *rubat*

porugūša, -e (G pl. *porugūš/porugūših*) ž i m čeljade koje se drugome rado ruga, podruguje ♀ pjesma takva: *Kād se udōvci ūenidu pišu njin se i kantāju pisme porugūše* bliti šātare.

porunit se, -rūnin se svrš. zgrčiti se od starosti (Originalno: omotati se runom u starosti, u bolesti i po zimi.)

pōs, -a m pojas

posamnica, -e ž hobotnica (ženka) puna sjemena koja se o sebi drži; v. *samica*

posarpāt, -*pōn* svrš. srpom posjeći: *Zimorōd se posarpō, na stōge osūši, na stirālo omlēti lišće, na mūlē i tovāre u vričoh dorene u selđ, u lambikoh iskuško i dobije se kvatašēcija; v. sarpāt*

posegundat, -*dōn* svrš. pristati uz drugoga; povladiti (komu)

posegundōvāt, -*dōjēn* nesvrš. pristajati uz drugoga; povlađivati (komu): *Ne posegundōj ditētu kāl je krīv.*

posilit se, -*in* se svrš. osiliti se

poskōčice, pril. trkom bacati dvije po dvije noge (o živini); u galopu: *Oni mūl tarči poskōčice.*

pōskok, -a m vrst zmije; v. *gūja*

poskokōvčic, -a m onaj koji posakuje: *jančić poskokōvčic*

pōskot, -*on* nesvrš. pasti (travu); v. *past*

pōsli¹, pril. poslije: *Sad ne mogu; dōču pōsli.*

pōsli², prij. poslije: *Dōču ti pōsli večere.*

poslōdit, -*slōdin* (komu) svrš. 1. malo okusiti čega za želju: *po-slōdit jūsta*; 2. slatkim riječima i načinom ugoditi komu (u nadi na vlastitu korist): *Poslōdi mu je oni slōde i svē je dobi ča je iti* (tj. Polaskao mu je onaj laskavac i dobio je sve što je htio)

posmōlica, -e (G pl. *posmōlic/posmōlicih*) ž povlaka smole na drvu; komad drva po kojem je smole (npr. borovina)

posmūrit, -*in* svrš. malo i nedovoljno popeći; v. *mūrit*

posokolit se, -*lin* se svrš. odvažiti se srčano na što; ojunačiti se čim; oduševljeno prihvati se posla

posōl, *poslā* (pl. *posli*, G *pōsol/poslīh*) m posao: *Bila proklēta kakđ nedijjni posōl.*

posōlica, -e (G pl. *posōlic/posōlicih*) ž lagana povlaka soli gdje je more klisuru poštrapalo pa ishlapilo

pospugāt, -*gōn* svrš. upiti, pokupiti (spužvom i sl.): *Postugōj vōdu po podū!*

posrāka, -e ž udubina ispod klisure za zaklon ljudi i živina

posrōnac, -*srōnca* (G pl. *posrōnoc/posrōncev/posrōncih*) m posranac

pōstarga, -e ž tijesto ostruženo po kopānji pošto se umijesi kruh; kuhana, zagorena hrana ostružena po sudu; v. *stargōtina*

postargāt, -*gōn* svrš. postrugati: *Postargōj tu izgōrenu kōru po krūhu; v. stargāt*

postarikov, -o (predik. *-a*), *-o* koji je već pomalo star postol, *-stol* m cipela (Delikatnije cipela *papuča* i *papuč*, a u pjesmi *pašmaga*. Trak kojim se sprijeda vezuje postol zove se *ulaka*; kojim se na peti vezuje postol i dopire preko gležanja sprijeda na vez zove se *prigoda*. Ako je postol širok, u nj se stavi *zolozak*. Gornji dio postola zove se *noplata*, a donji *poplat* i *polplat*. Postol se *omiro* ili se *vazme omira od njega*, onda se *šije*, *kärpi* se a može se *obričmat* ili *obričvat*, tj. obrezati okolo ako je malko širi.)

postrančunat, -nōn svrš. pogaziti, potlačiti; v. istrančunat posuda, -e (G pl. *posud* i *posudih*) *sud, posuda pôsude* - drvene (otvorene) manje: *bujôl, bukâra, dîžva, grotac, maštîl, pajak, palarija, pijat, vagančić, vagôn*

- drvene u konobi: *bâčva, badnjénica, badônj, barûza, bigûnac, dîžva, karatîl, kôca, kôčica, lâkomica, pri-tôr, šešula, vinotok, vridica*
- od metala, zemlje i sl.: *bronzin, čikara, čikarica, fijâšak, imbrik, kâčica, kôgoma, kotlênska, kotôl, lambik, lâta, lonâc, lopiža, padela, parsûra, parsûrica, pićôna, pićônica, pijat, pijatič, pjat, pjatič, pinjâta, plücer, pôt, têca, terêna, zdila, zdilica, žara*
- od pletera: *kartôl, kartolčić, kešer, kešerič, kôfa, kôfica, konistra, konistrice, košârica, pletênska, spârta, spârtica*
- od stakla: *bičerîn, boçûn, butilija, gratakâža, pâpranica, rakatêža, solnica, žmûl, žmulič*

posukalcât, -côn svrš. potaknuti, pouckati; podražiti; v. sukal-
cât

posukalcôvât, -côjèn nesvrš. iter. od posukalcât

posvêtit, -svêtin svrš. učiniti svetim; zazivati posvećenje, milost nad kime: Rûka ti se posvêtila (zbog učinjena dobra, osobito kad za pokaranje oštine ili udari dijete)

posvištít, -svištin svrš. kazniti, udariti (osobito mlađega) da se osvijesti

pošâbot, -bon svrš. potapkati rukama u potrazi za čim: Pošâboj u ponâri: nôceš čâ išćeš; v. šâbot

pošćer, -šćera m poštar

pošćik, -šćika (G pl. *pošćikov/pošćicih*) m procjenitelj

pošćikat, -kôn svrš. poštrcati: Stârkaj čâ uz môre rëste pošćikô; v. šćikat i stârkaj pod 3.

pošćikôvât, -kôjèn nesvrš. iter. od pošćikat

pōšica, -e ž priljepčiva bolest; pošast
poškakjít, -jīn svrš. dirnuti, pogladiti po "ježivu" mjestu tijela;
v. *pogilit*

poškarnját, -njōn svrš. pogrepsti; v. *škarnját*

poškorúpit, -rūpin svrš. skinuti skorup; v. *škorúp*

pōškot, -on nesvrš. rasipati, trošiti (ali više u dobrim jelima, proždrljivošću); v. *ispōškot*, *raspōškot*

pōšmen (*pōšmeš*, *pōšme...*) prez. od gl. *počēt*, počnem...; v. *počēt*

pošpētica, -e ž (običnije u pl. *pošpētice*, G *pošpētic/pošpēticih*, L *pošpēticoh/pošpēticima*, bagatele; stvari male vrijednosti; poslovi nakon glavnih; zaostaci. *Izgubi(l) son don u pošpēticoh.*

pōšta, -e ž 1. pošta; 2. položaj gdje se lovi riba

poštropít, -štropin svrš. tekućinom malo politi (više u kapljama):
Poštrop rōbu pri něgo ēeš je šuprašovāt.

pošuštit se, -šuštin se umuknuti; ušutjeti; pritajiti se

pōt, *pōta* m znoj

pōt, -a (G pl. *pōt/pōtih*) m metalni sud s ručicom za vodu ili vino;
v. *pōsude*

potāč, -tāča m poticanje

potakját, -kjōn svrš. poduprijeti loze tākjima; v. *takját*. Isto:
pol-takját

potakjōvat, -kjōjēn nesvrš. podupirati loze tākjima. Isto: *pol-takjōvat*

potaknūt, -tāknen svrš. potaknuti vatru kad smalaksa: *Potakni ogōnj!*

potāšnica, -e ž ona koja potiče (na osvetu, bunu i sl.)

potāšnik, -a m onaj koji potiče (na osvetu, bunu i sl.)

poteğāča, -e (G pl. *poteğōč/poteğāčih*) ž vrst velike mreže; v. *mriža*

potēgnūt se, -tēgnen se svrš. zamahnuti šakom na koga: *Potegnū(l) se je nō nje pēston/pēšču.*

potēklica, -e ž; v. *potolica*

potetūrot se, -on se svrš. posrnuti, nesigurno koraknuti

potēzāt, -tēžen (na koga, na što) nesvrš. vući, prelaziti, sličiti na koga, na što: *Potēže na čarnjenō* (tj. boja prelazi poprešto na crvenu). *Potēže na māter* = sliči na majku. *Potēže jazikon/gòvoron na varbōnjski.*

pòtić, -a m dem. od *pòt*; v. *pòsude*

potimrok, -a m onaj koji je u sebi zatvoren; osobenjak; podmuklica: *Is oniñ potimrokon mi se nì drôgo ni u pùtu nòč.*

potkargàt, -gòñ svrš. podbočiti. Isto: *polkargàt*

potkargòvat, -jèn nesvrš. iter. od *potkargàt*

potkàrpit, -in svrš. postaviti na cipeli, papući donji dio, tj. potplat: *Vajò mi potkàrpit postolè za pòč u poje.* Isto: *polkàrpit*

potkòžit se, -in se svrš. odebljati; fig. opskrbiti se; obogatiti se

potlehùša, -e (G pl. *potlehùš/potlehùših*) ž kuća na tlu, bez podruma i bez kata

potlehùšica, -e ž dem. od *potlehùša*

potòjat se, -tòjon se svrš. pritajiti se; učiniti kao da te nema: *Potòjo se i ogònj i mîna, mà se potòjo i čovik.*

potòlica, -e ž povlađivanje; pogodnost; povlastica: *Dàt ili dòvàt potolicu* = odobriti; povlađivati; pohvaliti. *Dò mu je potòlicu*, pòk se sàd na èudu iš njîn (tj. dao mu je slobodu i pristao na njegove čine, pa se uzobijestio i zagospodario). *Nemoj mu dòvàt potòlicu* (tj. nemoj ga braniti kad je kriv da se ne uzobijesti)

potpàzuhanj, -hnja m snop što se može odnijeti pod pazuhom, pod rukom

potpìrit, -pirin svrš. puhanjem pobuditi organj; v. *pìrit*

potplìt, -a m ono što je potpleteno. (*Potplìt* su na velikim mrežama dva-tri reda okòv debljega konca, a nalazi se između *armadûre* i mohë. Mreža ima na vrhu *arganèl* koji se zove *pri'tan*. Na njemu su putà i na dnu olovà. Na pluta i olova dolaze deblji tračici koji se zovu ôrma ili *armadûra*. Armadura se vezuje pri mohù *potpliton*.)

potplitot, -ćen nesvrš. plesti donji dio čega što je podezano: *Màt potplìće raspòrene kalcète* (tj. čarape). Isto: *polplitot*; v. *potplit*

potribica, -e (G pl. *potribic/potribicih*) ž držalo drveno na ròju (ralju) od vapnenice

potribit, -trìbin svrš. очистити; razlučiti; pokupiti nevaljalo, suvišno; v. *trìbit*: *Pri nègo će procesjùn dicà potribidu pùtè od kamènjo.*

potribit, -o (predik. -a), -o potreban

potrūpice, pril. po grumenju (zemlje): *Ti sōmo iskopōj, a jō ţu si-jot potrūpice.*

potrūsīt, -*trūsin* svrš. malo posuti nečim sitnim: *Po rībi se potrū-si mālo sōli i mukē* (brašna)

potučēn, -*tūčēno* (predik. *potučenā*), -*tūčēno* (predik. -*potučenō*) potučen

potuć, -*tūčēn* svrš. potući: *Potuć gōru ili šūmu = mašklinom potu-ći, pokidati, izlomiti granje od trupa grmlja*

potujāt se, -*tūjon se* svrš. spotaknuti se; poteturati se: *Stōri se čovik lako potujo* (pōk se privōli).

pōtuk, -a m 1. mjesto koje živine mogu potući, oštetiti; 2. čin oš-tećenja šume osobito živinama: *Tō je na pōtuku i bōnesu* (tj. izloženo je šteti po svom položaju): *Mūli mōgu u lozjū učinit vēliki pōtuk.*

pōtuka, -e ž; v. *pōtuk*

potūlit se, -*tūlin se* svrš. prignuti se tijelom sprijeda; šćućuri-ti se naprijed

potūrčit se, -*in se* svrš. iznevjeriti se; zastraniti

potvorit, -*tvōrin i potvorin* svrš. okriviti koga neopravdano, optu-žiti lažno: *Potvorili su me da sōn njin vāze kosōr.*

povaljūša, -e (G pl. *povaljūš/povaljūših*) ž loza koja se (kad je stara) sva ukopa u zemlju da baci mladiće i da se pomladи (Odatle se reče: *povōlit lōzu*. U grebenice se *povōli* samo jedan prut, a ne glava.)

pōvar, pril. povrh, iznad: *pōvar mōra*

povarč, -*vārgnen* svrš. pobaciti, zametnuti: *Girice se povārgnu po živoj žerāvi da se ispečū. Ča sē u kūči povārgne, tō se i nōj-de. Arjāvo je kāl se dōbri bōbičaji povārgnu.*

povečerak, -*čērka* (G pl. *povečerok/povečerkih*) m jelo poslije veče-re; v. *rūčak*

pōvlaka, -e ž ono što se pruža, povlači lagano po čemu: *Caklō je pōnu pōvlake od vopē od kuhanije.*

povlasat se, -*sōn se* svrš. počupati vlasti jedan drugome; v. *vlasat se*

povlōdit, -*in* (komu) svrš. ugoditi komu; ići na volju; odobriti

pōvodanj, -*dnja* m veća poplava

povōlit, -*vōlin* svrš. povaliti: *povōlit lōzu = ukopati svu lozu u zemlju da na mlado zēne* (tj. baci mladicu); v. *povaljūša*

povōlenica, -e ž; v. *povaljūša*

pōzdrav, -a m pozdrav

pōzdravi - *zāzivi* - *zākletve* - *interkalari*:

Bōg pomōgal! - *Bōg pomōgal i Divica slōvno Marija!* - *Tēbi iz ūst, a Bōgu ū uši!* - Kad se spomene pokojnik, doda se: *Bōg mu dō pokōj dūši!* - *Fōljen Bōg!* (odgovor) *Vāzda būdi!* (tako se pozdravlja na moru). - Pozdrav i odzdrav na kopnu: *Fōljen Isūs!... Vāzda būdi!* - *Fōljen Isūs i Marija!... i svā neběsko kumpanji!* - *Dobro jutro!... Bōg dō dobrō!* - *Dobra večer!... Bōg dō dobrō!* - *Dobra nōć!*... *Bōg nā pomoć!* - *Zdrāvi bili!... i vēseli!* - *Dōbar počinak!* - *Dobra sriča!* - *Dōbar pūt!* - *Bili srični i kuntētti!* - *U zdrovlje!* - *Bōg dōl!* - Pri smrti i rođenju želi se: *Bōg ti dō dōbru ūru!* - *Bōže pomōz!* - *Bōg von plōtil i nastvoril!* - *Imāli i dōvāli!* - *Nē doj mi se, Bōže, porēć!* - *Ne būd mu urōka!* - *Tō ti je čā mi biše drđgo rēć...* - Podsjeta govorniku pri digresiji: *Ne zaboravte na kojōj ste!* - U pripovijedanju: *Tō je, pomōzte mi rēć,...* - *Ovo ti je istina kakō Bōg.* - *Tō je istina kako ovo svitlosti īgnja gorūćega.* - *Ovēga mi krīža Bōžjega* (pri čemu se prekrizi). - *Pōtoga (mjesto poboga).* - *Posūparsta!* (umjesto poisūkarsta) - *Zā Boga!* - Rijetko se spomene riječ vrug ili jäval, nego više sotona ili sinonimi: *oni īčrni, oni iz pākla, oni iz jäme, oni īčrni i rogati, smetišnjok, dūh nečisti, dūh paklēni, nōpasnik.*

pozēpst, -zēben svrš. postradati od mraza; v. *zēpst*

pozingovon, -o (predik. -a), -o pocinčan: za brōd se hōčedu pozin-govoni čōvli.

požānjot, -njen svrš. požeti; v. *žānjot*

požbrikovat se, -kūjen se svrš.; v. *požbrikunōvat* se

požbrikūn, -kūna m onaj koji se drugome ruga

požbrikunōvat se, -nōjēn se (s kim) nesvrš. podrugivati se; šaliti se rugajući se: *Oni požbrikūn bi se i(s) svākin požbrikunōvō(l).*

požerāst, -rāsto (predik. -rāsta), -rāsto proždrljiv

požerina, -e ž i m proždrljivac; izješa; v. *izīša*

požerlāst, -lāsto (predik. -lāsta), -lāsto proždrljiv

požimot, -mjen nesvrš. čuvati, štedjeti, skrivati za kasnije

požlapat, -pōn svrš.; v. *požlāpot*

požlāpot, -on i -pjen svrš. naglo pojesti. Isto: *požlapat*

pōzor, *požorla*, *pōzorlo* gl. pridjev od *požrīt*, požderao

požrīt, -žēren svrš. požderati; v. *žerāt*

pōzuda, -e ž l. požuda; 2. biljeg, znak, trag na tijelu novorođenčeta (kao posljedica neudovoljene želje, trudnice)

pôžudan, -dno (predik. -dna), -dno pohlepan: Pôžudan je na ríbu kakô mäška.

prâča, -e ž pračka: Ne hitivoj se prâčon; razbit češ caklă ol po-nistor.

prajčevina, -e ž svinjsko meso, svinjetina; v. harmédina

prako, vez. nego ako; tek ako; osim ako (Ovo je jači veznik nego "ako", jer sadrži isključivost: jedino ako): Ócu mi je slábo, nêče ostat, prako da Bôg učini čudo. Tô je ôn sôm môga učinit, prako da su mu dopustili. Tô ti po sèbi nê znoš, prako da ti je kô rëka.

pramaličé, -ð i pramaliče, -o sr. proljeće

prâprot, -i ž vrst biljke. Isto: pâprot; v. cviče, trôvâ

prasâški, -o (predik. -a), -o koji je kao prasac, svinja: Nekâ mi ne grê nà odi onô prasâško riľo!

prasâški, pril. na način prasca; poput svinje, kao prase: Zabôrjô si onô zemjê prasâški (tj. neuredno si iskopao onu zemlju kao prase)

prasât, -sôn nesvrš. nagrditi, izgnusiti (poput prasca): Ne prasôj mi po kûci is kâškon (tj. blatom)

prâška, -e (G pl. prâsok/prâskih) ž 1. breskva; 2. zvuk jake lomljave, treska; 3. đječja pucalica: drvena cijev kroz koju se šipkom tjera zrak da na protivnoj strani cijevi uz prâšak istjera "metak"

praskozôrje, -o sr početak zore

prâsnut, -nen svrš. udariti: Prâsnu ga je po tîmenici.

prâšcerica, -e ž (samo u izreci - poslovici): Jâšcerica prâšcerica s mene prôšla nô te dôšla; v. jâšcerica

praščit, -ščin nesvrš. (pasivno: ne boljeti, nego) zagrizati, peći (i to na površini oštros, a ne teško): Prašči me môlo râna. Opâri sôn se na koprivu, pôk me prašči.

prâť, pérén nesvrš. prati: Prâť tovâru glôvu = raditi jalov posao (jer se uzalud troši voda i sapun i trud)

prâťik, -o (predik. -a), -o koji ima praksu, koji je stručan: Svičôr kako čovik prâťik po tôntulu znô koliko je rîbe pod svičôn.

pravčât, -câto (predik. -câta), -câto (pojačani izraz od prôv) is-pravan, pravedan: prôv pravčât = posve pravedan

prazetina, -e (G pl. prazetin/prazetinîh) ž meso od prôza, tj. neuškopljenia ovna ili jarca

prazev, -*evo* (predik. -*eva*), -*evo* koji je od *proza*, tj. neuškopljena ovna ili jarca: *Prazèvo mèso; ma i zèje je prazevo kad je u cvitù.*

prazevina, -*e* (G pl. *prazèvin/prazèvinih*) ž okus mesa od *proza*, tj. neuškopljena ovna ili jarca; v. *pròz*: *Mèso dòjè prazèvinom.*

praznoruk, -*o* (predik. -*a*), -*o* koji je praznih ruku

precat se, *prečen se* nesvrš.; v. *prečot se*

prečot se, -*čen se* nesvrš. miješati se u što: Čà se prečeš (ne prečoj se) u tuge poslè.

predenica, -*e* (G pl. *predenîc/predenicîh*) ž jedan grozd cvijeća u kupusu, česvini itd. Isto: *bresenica*

predîja, -*e* (G pl. *predîj/predîjih*) ž ona koja prede; v. *družina*

predjîv, -*djivo* (predik. -*djiva*), -*djivo* (odr. *predjîvi*) koji od straha predra, koji je previše plašljiv: *Predjiva je kakò mlôdo mazgâ.*

predmeti u kuhinji: iznad komina: u *fumôrû komoštra s kôčulon*, a okolo *nâpa*. - na ognjištu: *popèčak* i *trinoge*. - uz komin: *ponâra* i ploča za gorenje *lûča*. - na zidu: *skancija*; *barkjâča*. - oko komina-ognjišta: *trupica* ili *bânak*; *tronogo* ili *bandic*; nizak *stolič*. - pribor: *zlica*, *perûn*, *nôž* ili *britvica* ili *cinkinič*.

predot, -*don* nesvrš. previše se strašiti; od straha predati; drhati; bojati se uz trzaje

preja, -*e* (G pl. *prêj/prêjih*) ž nit od vune ili kostrijeti; pređa

prejica, -*e* (G pl. *prêjic/prêjicîh*) ž vitica, karika, trak bilo od čega, a osobito od metala; v. *anêl*, *sídro*

prên, pril. tek sada: *Prên si dôša, a jô te čekon imo kûs ûre.*

prênutia, -*e* ž suhi tanki vršci granja za uspirivanje ognja. Isto: *prônita*

preobuka, -*e* ž drugo odijelo, osim onoga što se nosi na sebi. Isto: *prômina*

prepêlica, -*e* (G pl. *prepêlic/prepelicih*) ž vrst ptice; v. *čuška*

prešimilo, pril. osobito, naročito

prez, prij. bez: *Prêz pinêz se ni u crîkvu ne grê* (poslovica)

preza, -*e* ž kamena izbočina uz more za koju se zadjene konopčić mreže

prezdôban, -*bno* (predik. -*bna*), -*bno* koji je bez dna; predubok: *Dubok kakò prezdbano jâma.*

prezočan, -čno (predik. -čna), -čno drzak, prepotentan, bezobrazan; koji uvijek hoće biti prvi: *Prezočan je kako nepošteno žena.*

prezočarija, -e ţ prepotencija; preuzetnost; bezobraznost; bestidnost

prezošnjica, -e ţ bezočnica; bezobraznica, ona koja je bez ljudskih i društvenih obzira

prezošnjok, -a m bezočnik; bezobraznik, onaj koji je bez ljudskih i društvenih obzira: *Obrôz de mi olpast ôl prezočarije onega prezošnjoka.*

pri, prij. pri, kod, uz: *Pôsli îspovidi se grê pri Bogu. Jës ti, čoviče, pri sebi?!*

pri (i *priñ*), pril. i prij. prije: *Tako je bîlo pri. Dôša sôn pri(n) tèbe.*

pribijât, -bîjon nesvrš. 1. *pribijati* (čavlima); 2. *prebijati*, kršiti, prelamati; v. *pribit*: *Pribijât kosti* = radom se odveć mučiti

pribit, -jen svrš. 1. *pribiti* (čavlima): *Pribit dašćicu na mir;* 2. *prebiti*; prelomiti; teško izmlatiti: *Pribî je kosti* = prelomio je kosti: *Pribili su ga u životù* = teško su ga izmaličili

pribôčak, -ška (G pl. *pribôčk/pribôškov/pribôških*) m strana uz bok, uz udolinu; v. *bočić*

pribodâča, -e (G pl. *pribodôč/pribodâčih*) ţ igla pribadača

pribôdak, -bôtka/-bôlka (G pl. *pribôdok/pribôlkov/pribôlkih*) m 1. dodatak čemu glavnom: *Tovôr goni brime pûno pribôdok;* 2. spica koja se pribode u zemlju da drži (protiv vjetra) stâricu na lozi

pribrât, -beren svrš. 1. izabratи nešto od množine i razmjestiti; 2. fig. dobro promisliti i odabratи što je bolje: *Pribro sôn da mi je ôl dvo zla boje bit rânjenu nêgo ubijenu.*

pribrumat, -môn svrš. pritegnuti, pridružiti k sebi koga, obično više njih

pričac, pričca i prišca (G pl. *pričoc/prišcih*) m prečac: *Ôn je iša na pričac, a mi hîmo drête po putu.*

pričat se, pričon se nesvrš. prepirati se; rječkati se

pričavlјat, -vlôn svrš. pribiti čavlima

pričinjât se, -činjon se nesvrš. prikazivati se u boljem svjetlu; oholiti se; tašt biti; hvastati se: *Pričinjo se kako da je krôjja za brôdu čapđ.*

pričnica, -e ž poprečno drvo na sedlu koje spaja dva luka. Isto:
prišnica

pričut, -čújen svrš. krivo čuti: Kad se veselo govòri, lakò se
pričuju beside.

prid, prij. pred: Hòl prid namin.

pridít, -íjen svrš. pridjeti: Pridili su mu ime Turlálo.

pridivak, -dívka (G pl. pridivok/pridivkov/pridivkih) m nadimak

pridivat, -díjen nesvrš. pridijevati

pridòr, -dòra m kila (hernia)

pridòrit, -o (predik. -a), -o kilav; koji ima herniju

pridòvat, -dòjén (komu) nesvrš. davati sotoni nekoga zajedno s
hranom koju jede i piye; zaklinjati da nekoga vrag odnese:
Ôn njòj ne obadò, a ona mu pridòjè čà je izi i popi (tj. on
se i ne osvrće na nju, a ona ga šalje k vragu što je pojeo
i popio: Vrâga izi i popi!)

pridučat, -čón svrš. skupiti na hrpu kao kolač konop ili mrežu;
v. dučat

prifaldat, -dòn svrš. preklopiti tkaninu; napraviti (samo jedan)
pregib: Prifaldòj ščavínu pòk se iš njón pokrij; v. faldat

prifaldovat, -dòjén nesvrš. praviti pregibe (na tkanini); prekla-
pati tkaninu; v. faldat, prifaldat

prifarát, -ròn svrš. krupno samljeti: Prifaròj ovo frementuna za
iskuhot puléntu; v. farát

priglodnit, -glödnin svrš. odveć ogladnjeti

prigoda, -e ž 1. prilika (occasio): Prigode bëru jágode (poslovi-
ca); 2. trak prikopčan na peti cipele i svezan sprijeda (da
cipela čvršće stoji na nozi); v. postòl

prigodišcit, -in svrš. trajati od jedne do druge godine: Slono
sardela vajò da prigodišći da se dobrò uđini. Boji je prošek
čà prigodišći i počije na fèci.

prigoren, -o (predik. -a), -o pregoren; v. jíče

prigorit, -rín svrš. pregorjeti; skroz progorjeti: Prigorî bi zô
nje parst od ruke.

prigosit, -gòsin svrš. veoma smanjiti plamen svjetiljke

prigriznut, -nen svrš. prigristi

prigucovat, -čújen nesvrš. teško s mukom i polako gutati; fig. s
negodovanjem trpjeti nanesene zanovijeti ili uvrede; v. gučat

priguzovat se, -züjen se nesvrš. u hođu tromo guzom kretati; tromo hodati; lijeniti se u hodu; fig. vrzati se tamo-amo bez posla

prihinit, -hiňin svrš. prevariti; zavesti; hinjeno oduzeti (osobito u mjeri)

prihilit, -in svrš. prebaciti; preteći: Ðn se dobro varžije stignjen, ma su ga prihitili.

prihlada, -e ž prehlada. Isto: *nählada*, *nömröz*, *studenica*

prihojegnut, -gnen svrš. ošinuti žestoko preko leđa; udariti konopom, štapom i sl.

prihorit, -in (komu što) svrš. preuzeti, prigrabiti k sebi: *Prihoril mi je u mejōšu lipi kús zemjē*. *Ôn bi prihorî!* (kao moralna ocjena čovjeka)

prihûlit se, -hülin se svrš. pognuti se tijelom (od slabosti ili od starosti)

prihûljen, -o (predik. -a), -o pognut

prihûstot, -ton svrš. 1. nešto malo prigristi; 2. fig. prigristi riječi u govoru: *Dobôta svâku rič prihûstoš*.

prijagmit, -in (k sebi) svrš. prisvojiti

prijanût, -jänen (oko čega) svrš. prionuti, svojski se prihvati posla: *Neton ustâne za poslân prijâne*.

prijist se, -jin se svrš. prejesti se

prijöt, *primin* svrš. primiti; prihvati. *Prijöt se posla* = svojski prionuti na posao

prijubodînov, -o (predik. -a), -o pohotan; razbludan; bezobrazan: *Onò je prijubodînovo rilo*.

prikarličit, -čin svrš. pregaziti, prepriječiti

prikarlipit, -pin svrš. prokuburiti, jedva ostati živ; v. *karlipit*

prikidot, -don nesvrš. prekidati

prikinut, -nen svrš. prekinuti

prikisnut, -nen svrš. prebujati od kvasca; v. *krûh*: *Vajô mi primisi tîsto da mi ne prikisne*.

priklădovot, -dujen nesvrš. uspoređivati, prispopabljati: *Onâ je svêtâ, ne priklădujuć, kakô môjka Bôžja*; v. *kłast*

priklôd, *priklâda* m prispopoba: *Na jedôn priklôd*.

priklôdno, pril. dolično, dostoјno: *Nî tô priklôdno*.

priko, prijed. preko: Gr̄e priko = prelazi preko, prelijeva se preko ruba posude

priko, prij. preko: Veće pūtih priko dneva gr̄en priko selà, a koji pūt i priko voje.

prikòs, -a m prkos; v. parkosit

prikrènùt, -krènen svrš. prebaciti, sasuti, presuti (iz suda u sud, iz vreće u vreću): Mäsline tukò prikrènùt da se ne upòlidu.

prikùhot, -hon svrš. odveć skuhati: R̄izi ne vajàju kàl se prikùhu-du/prikùhoju.

prikužit, -in svrš. preboljeti kugu; (općenito) preboljeti bolest; prebroditi zlo, nevolju

prilagačica, -e (G pl. prilagačic/prilagačicih) ž ona koja pri paljenju vapnenice prilaže kiće paljòčù; v. družina

prilepetat, -tòn svrš. prilijepiti: Prilepetò mu je žlipu po rìlu.

prilepetat se, -tòn se svrš. prilijepiti se uz koga ili uz što: Prilepetò se je uz njù kako lùpor.

prilepetovat (se), -tòjèn (se) nesvrš. prema prilepetat

prilipit, -lìpin svrš. 1. prilijepiti, priljubiti, spojiti ljepilom; 2. pljusnuti, dati pljusku: Prilipit žlipu.

prilipivat, -pijèn nesvrš. priljepljivati

prilipot, -pjen (komu što) nesvrš. biti po čudi; odgovarati želji, ukusu: Ne prilipje mi, sìnko, sàrcu tå tvojà divnjica.

prilipot se, -pjen se nesvrš. lijepiti se uz koga, udvarati se: Ni mi drôgo ča mi se toliko prilipje.

prilipovat (se), -pujen (se) nesvrš. iter. od prilipot (se)

prilötít, -lòtin svrš. pritjerati, prignati (npr. stado): Prî nègo se is pâše ide dòma, vajð prilötít brôve.

prilüpít se, -lùpin se svrš. sagnuti tijelo naprijed (od bolesti, slabosti, starosti, glada); pasti preko grede, daske, kamena (te se dobro udariti o tlo)

prilüpjen, -o (predik. -a), -o pognut naprijed; v. prilüpít se

prima, prijed. prema; protiv: Ti stojiš prima mèni. Nemôj zlò reć prima njèmu. Ona dîvnja dobro stoji prima (prema) onèn díkmànu, a ona drugo nè prima svojèn, jèr je òn pùno pùtih prima (protiv) njòj govorì.

primaliće, -o (i primaliće, -o) sr proljeće

primärznut, -nen svrš. dodijati, neugodno postati; *Primärzne jidče* kād svaki dōn isto jidč.

primećak, -ćka i -jka (G pl. *primećok*/*primećkov*/*primećkikh*) m
1. ponavljanje igre (jer je poništena zbog toga što je bila nejasna i neodlučna); 2. drugo tiještenje istoga mastā ili drofa

primećat, -mećen nesvrš.; v. *primećot*

primećot, -ćen nesvrš. prebacivati: Drđf vajō primećot da se ne upoli. *Primeće* ga iz rōžnja na gradikule (tj. muči ga na sve moguće načine)

primitit, -mītin svrš. jedno preko drugoga pregibnuti, prebaciti, pridjeti (npr. platno, papir, ruke, zube itd.)

primitivot, -tījen nesvrš. od *primitit*: Gōrnji zūbi primitijū pri-ko dōlnjih.

primōg, -a m vrst cvijeća; v. *cviđe*

primolit, -molīn svrš. isprositi velikim molbama

primōtan, -tno (predik. -tna), -tno koji je u prvom redu uvažen, cijenjen; koji se rado prihvata da napravi red, posao: Onā je primōtno ženā.

primōtat, -mōton svrš. privabiti; v. *mōtat*

primotat, -tōn svrš. premotati

primotōvat, -tōjēn nesvrš. premotavati: Nōna primotōjē klūko pre-je.

primōzit, -mōzin svrš. (konačno) primamiti; popustiti užitku, ugodnosti

prinišat, -nišon nesvrš. prenositi: Muški prinišaju brimenā kićo, jer je tō nōjtežji posōl i trūd na japjēnicici.

principōl, -pōla m gospodar maloga teretnog broda (*Komandōnt* ili kapitōn upravlja takvim brodom, a drugi su mornōri.)

prinīt, *prinesēn* svrš. prenijeti: Kād prinesemō kiće, užećemo japjēnicu.

prinitit se, -nītin se svrš. malo zagorjeti (o kruhu u peći)

prinoćit, -ćīn svrš. proći noć; prenoćiti

priobuka, -e ž odjeća za promjenu. Isto: *preobuka*: Izvūkli smo ih iz mora i dōli njin priobuku i pokripu; v. *prominā*

priōrmīt, *priōrmin* (komu) svrš. preuzeti k sebi; prisvojiti: Pomāka je mejōš i priōrmi je svojēn dīlū dōbar kūs tūje zemjō.

pripeć, -pečen svrš. previše ispeći: *Nemđj pustit da se krūh pri-peđe;* v. *krūh*

pripećak, -ćka i -pejka (G pl. *pripećok/pripećkov/pripećkih*) m 1. dio kruha što se dade pekaru za trud; 2. mjesto uz vrata peći gdje se zgrće pepeo; 3. mjesto izloženo vatri ili suncu, gdje sunce pripiče: *Zimi se stōri jūdi zakabanāju i u pripećak se pripeču/pripečidu.*

pripelit se, -pelin se svrš. izložiti se peći, suncu, ognju; v. *pēlit*

pripelivat se, -lijen se nesvrš. iter. od *pripelit se:* *Stōri se jūdi pripeliju na suncu, u pripećku.*

pripeštat, -tōn svrš. prignječiti, pritiještiti; v. *peštat*

pripešto, pril. radije; što više; što prije: *Ne dōj rūgū potoli-cu; pripešto ga naūč krejōncu.*

pripeštōn, -o (predik. *-a*), *-o* prignječen; pritiješten: *Sva je pripeštōna: nimo ni sis ni guzic, kako da je izošla ispod škrđve.*

pripeštōvati, -tōjen nesvrš. prignječivati, pritiještati: *Ribor svāku stīvu sardēl u barilu dobro posoli, pōk je pripeštōje kontrafundon.*

pripet, -o, -o (predik. *pripet, pripeṭa, pripeṭō*) uzbrdit: *Na onen pripeten bārdu nōjgōre je ona stina na vōrhū pripeṭa.*

pripinjot, -njen nesvrš. pripinjati

pripit se, -pijen se svrš. preko mjere se napiti; v. *prijist se*

priplānut, -nen svrš. dobiti od sunca smeđu boju; osušiti se od sunca ili zime (o zelenju i voću); potamnjeti i smršavjeti (o čeljadetu)

priplānut, -o (predik. *-a*), *-o* osušen od žege ili zime (o voću i zelenju); fig. smršavljen, oslabljen (o čeljadetu)

pripleškon, -o (predik. *-a*), *-o* spljošten, stiješten s obadvije strane

pripleškot, -on svrš. 1. spljoštit; stijesniti s obadvije strane; 2. dlanom udariti da se čuje zvuk: *Pripleško mu je dvi (žlipe) po rilu;* v. *pleskot*

pripojmit, -pōjmin svrš. prihvatišti što ti se daje; pripomoći: *Ovo je težko: pripojmi mi.*

pripredija, -e ž ona koja ponovno prede već ispredeno; v. *družina*

priprika, -e ž 1. zapreka sprijeda; 2. preša, žurba, hitnja: *Ni priprike = nije stiska da se ne bi moglo ni šire ni dalje*

priprička, -e ž poticalo na žurbu

prirenut, -nen svrš. prignati

prišan, -sno, -sno (predik. *prišan*, *prišna*, *prišno*) koji je bez kvasa (o kruhu): *Niko ne voli jist prišan kruh. Něču krůha ako je prišan.*

prisarkovat, -kujen nesvrš. iter. od *sorkat*, posrkavati

prisartit, -tīn (k sebi) svrš. zaželjeti; pribaviti; prisvojiti: *Kad bi mogla, on bi sve prisartili.*

prisaspit, -piň svrš. odviše propasti u tijelu (Lakše od toga je *saspit*.): *Sva son bđena prisaspila bl tugë i nevode.*

prisipot, -pjen nesvrš. presipati (iz jednog suda u drugi)

prisirat, -siron (komu) nesvrš. zanovijetati (trivijalno); šmrdati: *Ti svakomu prisiroš. Ne prisiroj mi rič = ne upadaj mi u riječ, ne prekidaj mi govor.*

prisjat, -sjón svrš. okom, edom svrnuti: *Ne more se ni pristupiti ni prisjati (npr. zdjeli, pa ni mrvičak okusiti; ili: ne može se odzvati na svijeta).*

prislon, -o (predik. -a), -o odviše slan; v. *jice*

prislönak, -slönka (G pl. *prislönok/prislönkov/prislönkih*) m prislon, naslon: *Hodit prislönkon = hoditi ne samostalno, nego prislanjajući se na nešto ili nekoga (osobito o djetetu prije nego samostalno počne hodati)*

prismë, -a m položaj prema suncu; uleknuto tlo. Isto: *prismen*

prismen, -mëna m; v. *prismë*

prišnica, -e (G pl. *prišnic/prišnicih*) ž publica, pogaćica koja se skupi iz zakutaka *kopanje* (načava), kamo ne dopre ni sol ni kvas (zato je obično prijesan kruh u njoj)

prisotonit, -nīn svrš. pritegnuti ga (na svoju) sotonsku stranu

pristānak, *pristónka* (pl. *pristónci G -ih/pristánok/pristónkov*) m prestanak

pristat, -stānen svrš. 1. izgubiti, pokvariti okus (o hrani kad preko reda gotova čeka i u pogibelji je da se pokvari ili barem izgubi okus): *Homo na obid da ne pristánu rízi* (riža); 2. dokinuti, dovršiti, prestati

prištava, -e ž međa pred lazom zemlje; zid koji podrži zemlju; *kolnik* po kojemu se može hodati

pristöt, -stānen svrš.; v. *pristat*

prisuk, -a m pređa što se u dvije žice priredi; namotano vreteno presukane opredene vune; klupko pređe koja se drugi put isukala za upotrebu; v. *prisukat*

prisukalo, -a i -ota sr vreteno s presukanom predom

prisukat, -sūkon nesvrš. sukati i presti dvije niti u jednu; v. *prisuk*

prisukovat, -kujen nesvrš. iter. od *prisukat*

prisut, *prispen* svrš. presuti (iz jednog u drugi sud); v. *sipot*

prisvedit (se), -svēdin (se) svrš. lagano (se) nagorjeti; vatrom, žarom opaliti (se): *Prisvēdi si nogāvicu. Rēba ēte tī se prisvēdit.*

prisvidit, -svīdin svrš.; v. *prisvedit* (se)

priša, -e ž brzina, žurba: *Koja ti je priša; hōl pomālo!*

prišć, *priščā* m oparena koža ispod koje je voda; mjehur od opekljene; v. *opriščit*

priščargovat, -gūjen nesvrš. govoriti nečisto, neartikulirano; u govoru gutati riječi: *Ān priščargūje.*

priščenta, -e ž prištednja

priščentat, -tān svrš. prištedjeti nešto malo; v. *doščentat*

priščorbit, -ščōrbīn svrš.; v. *priščorbnut*

priščorbnut, -ščōrbnēn svrš. (tuđe) preuzeti k sebi (nešto malo).
Isto: *priščorbit*

prištit, -in nesvrš. žuriti se: *Ne priš, Andrija, dōće kasīl* (poslovica)

prišmardovat, -dūjen nesvrš. iter. raditi posao za ruglo, površno; v. *šmārdot*

prišmārgnut, -gnen svrš. iščeznuti; zarasti: *Prišmārgnula je rāna.*
Prišmārgla je rāna.

prišnica, -e (G pl. *prišnic/prišnicih*) ž prečka na samaru, sedlu (obično u pluralu); v. *sedlo*

prišumit, -in svrš. učiniti što na brzinu

prišušlit, -in svrš. privremeno i žurno, makar slabo neki posao urediti (npr. napisati, zavezati): *Ovo īemo brime dobrō zapārtit, a sakētiē īemo sōmo prišušlit.*

pričit, *pričden* svrš. prići; doći: *Nī mi stālo umrīt, nēgo dī ēu pričit.*

prītač, -a (G pl. *prītoč*) m priča; primjer; ispričana zgoda; poslo-vica; mudra izreka; prilika; izgled; usporedba; prispopoba

prītanj, -tnja (G pl. *prītonj/prītnjih*) m l. izvinuta žila u zglo-bu noge ili ruke; 2. konop na mreži na kojem su nanizani ko-madi puta na vrhu ili komadi olova na dnu mreže (Onaj se pr-vi zove: *prītanj putnjī*, a drugi: *prītanj olovnjī*.)

priteža, -e m i ž čeljade koje sebe i svoje vrijednosti nametljivo ističe; onaj koji se bezično nameće

priticot, -ičen nesvrš. pred kim u putu ishoditi, izlaziti; pretje-cati

pritihnut, -hnen svrš. prestati začas, za kratko vrijeme (o kiši, o vjetru, o djetetu u plaču): *Nastāvmo posōl: dōrž je pritiha*.

pritīl, -tilo (predik. -tila), -tilo (simplex: *til*, *tilo*, *tilo*, ali se ne upotrebljava) tust, debeo: *Jančić je pritīl kako prajčić*.

pritōr, -tora m polovica vodoravno presječene bačve; v. *bāčvor*, *pōsude*, *sūdi*

privārc, -vārgnen svrš. prebaciti: *Težōk privārgne saketić i mičić priko rāmena i grē ū poje.*

privarćiv, -ćivo (pred. -ćiva), -ćivo (odr. *privarćivi*) prevrtljiv

privārcot, -ćen nesvrš. prebacivati, preokretati, prevrtati: *Mōjka te na dāsku mōrtvega privārcola!* (kletva)

privārtot, -ton nesvrš. prevraćati; preokretati: *Mōre te svārtolo i privārtolo!* (kletva)

privēć, pril. previše: *Da i cīli misec pādo dōrž, ne bi ga privēć bīlo.*

privēživat, -žijēn nesvrš. privezivati

privōlit, -vōlin svrš. oboriti, srušiti, prevaliti; v. *obōlit*

privōr, -vōra (G pl. *privōrov/privōrih*) m uleknuto mjesto između dva brijege; prijelaz, klanac između dva brijege

privōrac, -vōrca m dem. od *privōr*

privōran, -rno (predik. -rna), -rno koji je bez začina; v. *jīče*

prizdrāvit, -īn svrš. ozdraviti, ali ne potpuno

prizlit, -līn svrš. oslabiti (u tijelu) veoma od zla, od nevolje, bijede; v. *sazlit*

prizōčan, -čno (predik. -čna), -čno koji uvijek hoće biti prvi; dr-zak, bezobrazan, prepotentan. Isto: *prezōčan*

prizočnost, -i ž svojstvo osobe koja hoće uvijek biti prva; nametljivost, drskost; bezobraznost

prizōć, -zōjden svrš. ispred sebe ili uza se povesti: *Koga sōn nōša tēga sōn i prizōđa.*

prižēt, prižmen svrš. pretjerano stisnuti vezom

prižimot, -mjen nesvrš. prejako stiskati; žuljati: *Prižimje me trđk od postolih.*

probarāt, -rōn svrš. pojaviti se iz skrovišta; napraviti bōxū na površini mora; fig. dati, najaviti znak uspjeha: *Kad riba probarō, parćōj mriže* (tj. kad riba zaigra, pojavi se na površini mora, pripremi mreže)

probarōvāt, -barōjēn nesvrš. iter. od *probarāt*

probit, -bijen svrš. skroz provrtjeti: *Probit zübe* = dobiti zube (o djetetu)

pribodāča, -e (G pl. *pribodōč/probodāčih*) ž igla za pribadanje vlas i sl.

probōj, -bōja m proboj; prodornost: *Njegōv glōs imo veliki probōj.*

proboračit, -in svrš. umiriti se; promisliti se i razabrati se (kad je netko ljut ili smućen): *Ně vaja zanōglit, boje je proboračit. Proborāv, sînko mōj, proborāv!*

probortat se, -bōrton se svrš. malo se međusobno rogovima, glavom otući (o kozama i janjcima); v. *bōrtat*

probrambulat, -lōn svrš. protresti tekućinu u zatvorenu sudu; v. *brambulat*

probrombulat, -lōn svrš.; v. *probrambulat*, *brombulat*

probuka, -e ž drugo odijelo, osim onoga što se nosi na sebi. Isto: *prōmina*

proburgat, -gōn svrš. na brzu ruku nešto pronaći, ispitati, obići, opremiti; v. *burgat*, *oburgat*, *oburgōvāt*

proburgōvāt, -gōjēn nesvrš. iter. od *proburgat*

procak, -a i -oska m brašnjik; v. *prūcak*

procip, -a m pukotina u kamenu ili drvu

procipac, -cīpca m sir koji se stavi sušiti u palicu (npr. mlade česmine) *prociponu* na tri grane koje se u vrhu stisnu i svežu

procukat se, -ćukon se svrš. proširiti glasinu od uha do uha; v. *ćukat*

prodil, -a m razdjeljak

prodolina, -e (G pl. *prodolín/prodólinih*) ž duboka uvala između dvaju ili više bregova

prodovat, -dōjēn nesvrš. prodavati. *Prodovat kajonje* = biti slab, bolestan, nemoćan, obnemogao: *Prodōjē mu riju za rodakvu* (tj. prodaje mu jedno za drugo)

profarkat, -kōn svrš. probosti začepljen otvor: *Profarkat špinu na bāčvi*.

profarkovat, -kōjēn nesvrš. iter. od *profarkat*

profarnjat, -njōn svrš. probosti što je začepljeno; prekopati stvari po nutrini; v. *farnjat*

prog, *prāga* (pl. *prāzi* G *prāzih/prāgov* i *pragōv*) m prag: *Ponistra je drivo, a prāzi su stine* (stih iz popijevke)

progorit, -riñ svrš. progorjeti

progucat, -cōn svrš. progr... Mōre te progucālo! (kletva)

progulit, -gūli. svrš. ovdje-ondje poguliti (mlado bilje da se preostalo u rastu bolje razvija)

prohmütot, -ton svrš. promiješati tekućinu u zatvorenu sudu; v. *brombulat*, *hmütöt*. *Prohmütotj pōk prolīj* = promiješaj, pa prolj (o govoru ili činu čovjeka što slabo ili ništa ne vrijedi; pa i o čovjeku samom)

projist se, -jīn se svrš. probiti se od rđe, od uporabe (o sudu, odjeći): *Projile su mi se gāće, pōk su proglēdola kolina.* Isto: *prozobat se*

prokarlipit, -pin svrš. prokuburiti, jedva živ ostati: *Bit će dobro ako prokarlipin ovu zimu.*

prokodit, -kōdin svrš. proći mirisnim kadom kroz određeni prostor; fig. pronaći koga koji se skriva: *Sakri se je u būnjiću, ma isto su ga prokodili*; v. *kōdit*

prokosit, -sīn i -kōsin nesvrš. karati, napadati očima izražavajući neslaganje, opomenu i prijekor; v. *brokosit*

prokužit, -in svrš. jedva i teško prokuburiti: *Ona je brižna prokužila svaku nevōju*; v. *prikužit*

prolivavica, -e ž proljev

proližen, -o (predik. -a), -o prolizan

prolōhat, -lōhon svrš. potrošiti, rastrošiti gotovo sve; v. *lōhat*

prolōjāt, -lōjon svrš. pokupiti se i nestati; natjerati koga da se pokupi; v. lōjāt

prolōncije, -cij, -cijih ž plur. obavijest s oltara o ženidbi zaručnika: *Rekli su njin se prolōncije*, pōk će se ovē subōte oženit (biće njin ženba).

prolōskāt, -lōskon svrš. protaćati brzo; proletjeti; v. lōskāt

prōmina, -e (G pl. prōmin/prōminih) ž drugo odijelo, osim onoga što se nosi na sebi. Isto: prōbuka

promināt, -nōn svrš. naškoditi želucu (od hrane), dobiti proljev: *Ni mi pajdila hrōnā: prominālo me je.*

promōvkot, -kon svrš. promrmljati nejasnim slabim glasom; v. mōvkot

promūtit, -mūtin svrš. naškoditi želucu (od hrane)

prōnita, -e ž suhi tanki vršci granja za uspirivanje ognja. Isto: prēnuta

pronitīt, -nītin svrš. staviti pronitu; uspiriti oganj

prōnzor, prōnzōra m prozor; v. būngarit

propasnica, -e (G pl. propasnic/propasnicih) ž ona koja je zlobno nenavidna, koja želi tuđu propast. Isto: prōposnica

propastovāt, -tūjen nesvrš. mrziti; nenavidjeti; proganjati; željeti komu propast: *Ona mene propastuje.*

propašnjōk, -šnjōkā (G pl. propašnjōkov/propašnjōcih) m onaj koji je zlobno nenavidan; onaj koji želi tuđu propast. Isto: prōpošnjōk

prōpjā i prōpjū pril. baš, upravo, taman

prōpōr, prōpōra m mjesto na suknji probijeno da se kroza nj stavi ruka u džep. Isto: rōspōr

prōposnica, -e ž; v. propasnica

prōpost, -i ž nenavidnost; zloba

prōpostan, -sno, -sno (predik. prōpostan, propōsnā, propōsnō) nenavidan na tuđe dobro žečeći tuđu propast; zloban: *Bila bi šēvno dīvnja da nī propōsnā.*

propošnjōk, -njōkā m; v. propašnjōk

prōpuh, -a m propuh

prōpuhal, -hla m rupa u zemlji ili u špilji odakle često struji zrak

propoutat, -tōn svrš. uspjeti nešto; ići u dobro što je učinjeno "na sreću" ili u pogibelji. (Riječ dolazi od putā, tj. puta koja se dižući mreže pojave na površini.): Riščo son, i čko mi proputō, biće bōje mēni i tēbi.

propotovat, -tōjēn nesvrš. ići, kretati u dobro, k uspjehu: Jidān je, jer mu ne propotojě kako je pensō.

propotovati

prorēdit, -rēdin svrš. staviti nešto reda

prorest, -a m pojava prorijeđena rasta poslije sjetve: Išlo je zēje u prōrest (tj. počelo je ovdje-ondje rasti)

prorešetat, -tōn svrš. proći kroz rešeto; fig. zlo o komu govoriti: Prorešetō ga je na sitō i rešetō (tj. o njemu je sve nاجore govorio)

prorešetovat, -tōjēn nesvrš. iter. od prorešetat

proridit, -riđin svrš. prorijediti, proguliti gusto raslinje da se preostalo bolje razvije

prōsac, prōjca (G pl. prōsoc/prōjcih) m prase, svinja

prošac, projča (pl. projci, G projcih) m onaj koji prosi, pita, skuplja milodare (a nije prosjak od zanata)

prosēst se, -eden se svrš. prosjeti se: Prosēlo se pōl tōbon! (kletva)

prosijat, -siđon nesvrš. valjati brašno u situ

prosijot, -jen svrš. pročistiti brašno kroz sito; v. krūh

prosinac, -sīnca m 1. zadnji mjesec u godini; 2. vrst šumske biljke; v. cviče

prosipot, -pjen svrš. prosipati; v. sīpot, usīpot

proskrōjat, -krōjon nesvrš. rešetati na rešetu i trijebiti pljevu: Šeniku vajđ proskrōjat.

proskrojít, -jīn svrš. prorešetati i otrijebiti pljevu; v. proskrōjat

proskrōjke, -ih i proskrōjok ž pl. pljevitina, mekinje: H̄it proskrōjke, a šeniku samlij!

prosōpit, -sōpin svrš. promisliti; pribrati u misli

prostarc, -starca m kolac, grana (obično više njih) koja se usadi u zemlju (medaš) da bude osnova plotu

prostica, -e (G pl. *prostic/prosticih*) ž ribarska jednostruka mreža, tj. ima mohlu (kao npr. ušatdrā, girdrā i sl., dočim je popôvnica trostruka mreža)

prosūkat, -sūkon svrš. skroz probiti nožem, bodežom i sl.

prosvirit, -svîrin svrš. skroz probiti: Zârno ga je prosvirilo.

proščenje, -o sr oprost, opraštanje: Učini si grûbo, pôj piťoj proščenje.

prošek, -a m vino iz sušena grožđa

prošešarit, -rin svrš. malo porastrkati žeravu da bolje grijе

prošmârdot, -don svrš. učiniti posao za ruglo, neredno, površno; v. šmârdot

protapanat, -nôn svrš. biti skroz promokren tekućinom ili kišom: Ôl pôta mu je protapanâla košulja (tj. od znoja mu je košulja skroz mokra). Dôrž mu je protapanô do kôže (tj. kiša ga je smočila do kože)

protargivat, -gîjén nesvrš. iter. od targot, prije jemavte ovdeje-onđe nešto grožđa brati u lozju

protezâvica, -e (G pl. *protezâvic/protezavicih*) ž nagon za protezanjem udova i mišićja (rukou, nogu): Čapâla ga je protezavi-ca.

protiva, -e (G pl. *protiv/protivih*) m i ž osoba koja odgovara drugoj: Ôn ni njemu protiva (tj. nije njegov par). Razôšli su se, jer nisù bili protiva (tj. razišli se, jer ni po čemu nisu odgovarali jedno drugom)

proto, -a m predradnik u brodogradilištu i gradilištu

prôv, pril. pravo: Imo (ôn) prôv.

prôva¹, -e ž prednji dio broda, pramac; v. *gajeta*

prôva², -e ž pokus: Vajô imât pûno prôvih za móć lîpo i jûski kantât.

prôvi, -o, -o pravi, jednaki, isti: Prôvi je čâća. (Iz imena i nadimaka izveden je određen pojam koji se drugome prišiva: Prôvi si Årne (pijanica si). Prôvi si Fêrmo ili Turlâlo (kratkouman si). Prôvi si Malpûrgo (lijenčina si, nehajnik). Prôvi si Meternik (lukavac si, prefriaganac, silovit)).

provîslô, -a m gvozdena šipka na luk (ili konop) što se stavi sudu od ušice do ušice: Nôša je spârtici provîslô (tj. našao je dobru izliku)

prôvjavat, prôvjon nesvrš. pripovijedati; kazivati: Kâl dîde, kâd nôna, prôvjavaju nôn gojčice.

provôljenica, -e ž mjesto gdje se je što provalilo, propalo

prôz, -a m neuškopljen janjac ili jarac

prozobât se, -zôbjen se svrš. proderati se; projesti se (o robi kad se prodere ili o tankoj kovini izjedenoj rđom ili trošenjem); v. *izobât se*, *projist se*

prožeg, -a m željezna palica na ognjištu za poticanje vatre

prožidit, -žîdin svrš. učiniti žitkim, tekućinom prorijediti da postane žitko: *Āko se tîsto têško gnjèško, jô ga mälo prožidin.*

prožigot, -gon nesvrš. prožegom probijati: *Dîde prožigo darvo za naprävit kamiš na pipu.*

prožuknut, -o (predik. -a), -o koji je kiseo i bljutav (o povrću i hrani općenito); v. *jîče*

prožuknut, -nen svrš. postati kiseo i bljutav (o pokvarenoj kuhanoj hrani): *Kâd zêje prožukne, ne môre ga se jist.*

prrru!, uskl. povik na mula, mazgu, magarca da se okrene: *Prrrruuuu... tovârë!*; v. *dë!*

prùcak, -ska m zemljana boca za tekućinu; v. *pròcak*

prùča, -e ž i m rasipnik. Isto: *sprùča*

prùčit, -in nesvrš. trošiti bez potrebe; rasipati (imanje). Isto: *prùčot*; v. *isprùčit*, *isprùčot*, *rasprùčit*, *rasprùčot*, *sprùčit*

prùčot, -čon nesvrš.; v. *prùčit*

prûd¹, -a m rt, tvrda naslaga u moru od pijeska, pržine, kamena

prûd², -a m korist

prûdan, -dno (predik. -dna), -dno koristan

prûdit, -din nesvrš. koristiti: *Ča tî tô prûdi! Ne prûdi = ne koristi*, ali i: ne smeta

prûg, -a m (pl. *prûzi*) vrst skakavca; štetočinja na lozi

prûga, -e ž 1. dugoljast potez, crta (npr. na odijelu, udubina na drvu ili čarapi itd.); 2. željeznička pruga

prûgast, -o (predik. -a), -o koji je povisok, dugoljast: *Prûgast mûl je bâržji ol drûgih.*

psôst, -i ž psovka

pùcalica, -e ž smokva napuknuta od zrelosti; v. *tvardiška*

pūcalina, -e (G pl. *pūcalin/pūcalinih*) ž vrst biljke; vrst morske trave s bobicama; v. *cviče*, *zēje*, *trōvā*

pūcot, -on nesvrš. pucati (iz puške); v. *pusketat*, *puškarat*

pudōr, -dōrā m plaćeni čuvar vinograda, plodine ili zemlje. Isto: *pujōr*

pudozdōl(a) pril. nizdol

pudozgōr(a) pril. uzgor

pūh, -a m dašak vjetra: *Nī ni ēūha ni pūha* (tj. potpuna je tišina, bez vjetra)

pūhal, -hlo, -hlo (odr. *pūhli*; predik. *pūhal*, *pūhlā*, *pūhlō*) nabu-jao; rahli; mekan: *Krūh je pūhal. Zemjā je pūhlā.*

puhālo, -a sr otvor straga (na čovjeku); šupak

puharat, -rōn nesvrš. iter. od *pūhat*

pūhat, *pūhon* i *pūšen* nesvrš. puhati: *Pūhon u upōljenu prōnitu da se razgori. Pūše būra.*

puhēra, -e m i ž osoba koja puše teško dišući (od umora, debljine, zaduhe)

pūho, -hota m l. onaj koji puše na usta ili kroz nos (o čovjeku i živini); 2. onaj koji je previše debeo pa nije dobar ni za što

pūjat, *pūjon* nesvrš. čistiti gamad po komu: *Pūjat kōmu cvōr; fig. pljačkati*; v. *opūjat*

pūjat se, *pūjon se* nesvrš. sebi čistiti gamad po tijelu

pujōr, -jōrā m; v. *pudōr*

pūklina, -e ž rez napukle kože (na ruci težaka od truda)

pūl, prij. prema, put: *Grēn pūl doma.*

pulēnat, -lēnta m vrst vjetra, zapadnjak; v. *vitar*

pulēnta, -e ž kuhana kaša od kukuruzna brašna: *Slōno rība i pulēnta tō je svē dobrō* (iz popijevke)

pulentac, -tāca (G pl. *pulentōc/pulentācīh*) m vrst vjetra, lagani zapadnjak: *Pulentac jūgu otac*; v. *vitar*

pulentōda, -e ž vrst jakog zapadnog vjetra; v. *vitar*

pūlič, -a m mladi magarčić: *Ugōta nōn je izlēgla pūliča.*

pūlmica, -e ž škāfič na krmi barke. Isto: *karmica*

pūnat, pūnta (pl. pūnti, G punōt/pūntih i pūnot/puntīh) m l. bod iglom pri šivanju; poen u igri; 2. rt, vrh, zadnji čas: Ne bi mu oprostī nī na pūnat od smārti (tj. nikada)

punderast, -rāsto (predik. -rāsta), -rāsto koji se budzašto mrgodi; v. napūndrit

punderin, -a m onaj koji se često i budzašto mrgodi; v. napūndrit se

punderina, -e ž ona koja se često i budzašto mrgodi; v. napūndrit se

punderijast, -jāsto (predik. -jāsta), -jāsto koji se često i budzašto mrgodi. Isto: punderast

pūndrit se, -in se nesvrš. mrgoditi se; v. napunderat se, napūndrit se

pūnica, -e (G pl. pūnic/pūnicih) ž ženina majka; v. rōdb. imenā

pūnta, -e ž vrh; bodac; šiljak; letva kojom se drže rastvorene škūre; rt u moru; v. kosōr, maškin, matika: pūnta od stīve = uzdužna gredica nasred bukapōrte; v. sūkālac

puntāla, -e ž veslo na levutu (po položaju). Ima puntāla gōrnjo i puntāla dōlnjo; v. veslo

pūntin, -a m mali rt; v. pūnta

pūpa, -e ž mekani dio kruha; mesnati dio tijela, ploda i sl.; v. krūh, polūtka

pūpa u svezi: pūpa kvōdra, pūpe kvōdre ž "posječena" krma broda; v. kajic

pūpak, -pka m (pl. pūvci, G pūvcīh/pūpok/pupkōv) pupak (npr. na čovjeku); pup (na lozi, maslini)

pūpanjoč, -i m plod smriča: Kad je glōd i pūpanjoči se jidū.

pūpavit, -in nesvrš. puštati pupove: Lozā vēć pūpavi.

pūpoj, -a m vrst građevnoga drva

purdīz, -a m konop po krmi broda vezan za obalu

purtēla, -e (G pl. purtēl/purtēlih) ž otvor na škāfu broda uz zōju ili lāstovicu

pusketat, -kēton i pusketat, -tōn nesvrš. iter. od pūcot, puckati, pucketati: Darvā na ȸgnju puskētodu/pusketāju/pusketōdu.

pūstar, -tro, -tro (predik. pūstar, pustrā, pustro) ponešto vlažan: Ovo pustò je dobro pustro.

pustica, -e (G pl. pustīc/pustīcīh) ž pusteni uložak (na dnu suknje da se ne dere rub)

pustimice, pril. bacivši, pustivši predmet iz ruke: Kamjenjen je
pustimice stādo vrōčō/vrāčo.

pustit, pustin svrš. ostaviti, odložiti: Pustit vodu = popišati
se

pustō, -a sr sukneno platno, ponajviše što se stavljaj mūlū ili
tovāru na hrbat pod sedlo da ga ne nažulja; v. sedlō

pustolišće, -a (G pl. pustolišć/pustoliščih) m mjesto opustošeno:
Pustolišcu se niko ne veseli, a svak nō nje tarči (poslovica)

pustolōvčić, -a m raspušteno dijete

pustopāšice, pril. razuzdano; bez nadzora: Ne pūšćoj brōve pusto-
pāšice, jer će učinit ščetu. On žive pustopāšice, pōk niko
zō nje ne hāje.

pustūma, -e ž vrst velikog čira

pūšji, -o (predik. -a), -o izbušen i izjeden od moljca

pušjīv, -ivo (predik. -iva), -ivo; v. pušji

puškarat, -rōn nesvrš. iter. puškarati

pušketat, -tōn nesvrš. iter. puškarati

pūškot, -kon nesvrš. trošiti novac, rasipati imanje (kao iz puške):
Evo ti, sînko (sôldi), ma ščed i ne pūškoj!; v. ispuškot

pūt, pūjen nesvrš. crpiti, grabiti tekućinu; v. ispuškot, popūt, za-
pūt (U Dolu na Hvaru pajvēno ulje zovu puvēno ulje.)

putō, -a (pl. putā, G pūt/putīh) sr pluto

pūzalica, -e (G pl. pūzalic/pūzalicih) ž glatka kamena ploča po ko-
joj se klizi

pūzdrè, -dretā m onaj koji je blesav; derište

puzit, -zīn nesvrš. plaziti; kliziti: Puzū/puzidū mu sūze nīz ob-
rāze.

R

rabanjat, -njđn nesvrš. muklo lupati, bučiti: Ne rabanjđj po kuci, neka dică spidu!

rabota, -e (G pl. rabot/rabotih) ž l. radnja uopće; 2. u cipelni iznutarnji komad kože oko pete, gdje peta dere cipelu

rabotan, -tno (predik. -tna), -tno; v. rabotnji

rabotnji, -o (predik. -a), -e radni; Rabotnji đon je za teške posle, a svetlašnji đon je za počinak i za crikvu.

rabotašnji, -o (predik. -a), -e koji je namijenjen za rad; radni: Rabotašnjo se roba nosi od rabotnjega dneva.

rabotat, -ton nesvrš. raditi (obično materijalan posao)

rabotěžan, -žno (predik. -žna), -žno radni; v. rabotnji

rabotěžnik, -a m radnik za teške, fizičke poslove

rabotnik, -a (G pl. rabotnikov/rabotnicih) m radni dan (za razliku od svetlašnjega dneva): Od rabotnika se ne nosi svetlašnjo roba.

rabotot, -ton nesvrš.; v. rabotat

rašešjök, -jöka (G pl. rašešjökov/rašešjöcih) m češalj (rijetkih zubi) za raščihavanje i glađenje (drugo je češaj za češljanje)

račić, -a (G pl. račić/račicih) m brežuljak, rtić; v. röt

radić, -a m vrst povrća, radič; v. zēje

radivoga, -e m onaj koji predvodi radove, predvodnik radova

radonča, -e ž rupa na reforcima jedrilja

rādovat, -dujen nesvrš. uživati nešto, služiti se čime s užitkom do kraja: Rādovo sōn jaketu dēset gōdišć i nisōn je mogla iz-rādovot: vajalo mi je jē prodat pri vrimena.

rādovanje, -o sr čestitanje događaja koji nije vezan s kalendrom: Grēn mu na rādovanje: rođ mu se sin.

rādovot se, -dujen se nesvrš. čestitati (komu) događaj, uspjeh: Jō vōn se rādujen ča imote tāko vrīdnu dicu.

ragat, samo u sintagmi: na ragat = žureći navrat-nanos: Tarči na ragat da čapđ vapđr.

ragata, -e ž žurba, natjecanje: Ne priš: kojđ ragata!

ragatāt, -*tōn* nesvrš. 1. ustrajno se koturati: *Ragatō kāmik niz bōndu* (tj. kotura se kamen niza stranu). *Ragatāju omēnduli kad se igro na tōčac* (tj. koturaju se bajami kad se igra na tōčac); 2. žurno i uz štropot hodati: *Čà tāko ragatōž; ne priš: dōčemo* (tj. što tako juriš; ne žuri se: doći čemo)

ragatōnje, -*o* sr 1. koturanje: *Kolđ ragatō nistarimo(n)*; žurno i bučno hodanje: *Tvoje ragatōnje mi činī fastidij.*

ragōn, -*gāna* m vrlo jaki vjetar; v. *uragōn*

rāk, *rāka* m morski rak (Među morske rakoве još idu: *jästog*, *hlāp*, *vodenjōk*, *kosmēj*, *škōnp*, *zēzalo*, *kūka*, *grancīgula*, *bojdōn*, *kanōća*, *šilo*, *konjic*, *barbatūrko*, *kōnjska* i *skōnska čōrno* i *čarnjēno*, *rožinjōl*, *križōlnica* ili *križnjok* ili *morskō zvīzda*, *ušenak* ili *pedōć*)

rakatēža, -*e* ž strugalica (kuhinjska), ribež. Isto: *gratakāža*

rampunjāt, -*njōn* nesvrš. rogoriti, brundati, buniti se riječima; žestoko prigovarati

rancāt, -*cōn* nesvrš. iter. od *rānit*, rano raniti na rad

rānit, -*nin* nesvrš. rano ustajati ili rano počinjati posao

rankāt, -*kōn* nesvrš. iter. od *rānit*, ubijati se velikim radom rano raneći

rānjač, *rōnjča* (G pl. *rānjoč/rōnjčih*) m ležaljka od tvrda platna

rāpa, -*e* (G pl. *rōp/rāpih*) ž rupa: *S tōn (besīdon) u rāpu!* (tj. jer je neumjesna, besmislena, glupa)

rāpenjok, -*a* (G pl. *rāpenjok/rāpenjocih*) m puž koji kod otvora ima rupicu; v. *spūž*

rāpjev, -*o* (predik. -*a*), -*o* koji ima na sebi rupe; rupičast

rasapēt, -*sāpnēn* svrš. razvezati zōvūzu: *Rasapni mūlā!*

rascīrit se, -*in se* svrš. 1. pasti u smijeh pretjeran i dug; 2. rastvoriti se (o cvijeću, plodu i sl.); v. *cirit*: *Smōkve su se rascīrile* (tj. raspukle od prebujnosti)

rasflakāt, -*kōn* svrš. razvući što je stegnuto; razlabaviti: *Rasflakōj mi pēkju na pecēti.*

rasflakōvat, -*kōjēn* nesvrš. prema *rasflakāt*

rashlāmat, -*mon* svrš.; v. *rashlāmot*, *hlāmot*

rashlāmot, -*mon* svrš. mlohavo rastresti amo-tamo; neredno razvitsjeti (o robi); v. *hlāmot*

rashrejūtit, -*jūtin* svrš.; v. *raskrejūtit*

rasipot, -*pjen* svrš. rasipati

raskidot, -*don* svrš. poderati: *Raskido son postole.*

raskokodokat se, -*dökon*, se svrš. raskokodakati se (o kokoši); fig. hvalisati se: Čà si se tõte raskokodokô kakò kokoš kàl snese jõje.

raskomušat, -*šön* svrš. rastresti, neredno rasplesti: *Ona raskomušo vlõse kakò višćica.*

raskopica, -*e* (G pl. *raskopic/raskopicih*) ž raskopavanje (vinogarda). (Protivno je *köpica*.) Isto: *roskòpica*

raskopč, -*pōča* m onaj koji raskapa već iskopani vinograd; v. *družina*

raskosmejat se, -*jön* se svrš. raskostriješiti se: *Raskosmejö son se* (tj. vlasti sam raskostriješio); v. *nakosmejat*

raskosmejöñ, -*o* (predik. -*a*), -*o* koji je razbarušene kose

raskostrušit, -*strušin* svrš. zbrkano, neredno stršiti (obično o kosama); v. *raskostrušit se*

raskošmejöñ, -*o* (predik. -*a*), -*o*; v. *raskosmejöñ*

raskrakovat, -*küjen* nesvrš. u široko koracati

raskrečit, -*krēčin* svrš. rastaviti, raškrčiti stvar po sredini: Čovik raskreči noge. Grén raskrečit hréb.

raskrečit se, -*krēčin* se svrš. silom rastaviti nogu od noge širom do krajinjih mogućnosti: Dicà se miridu ko ðe se boje raskrečit (tj. djeca se natječu tko će bolje raskoraknuti)

raskrejutit se, -*jütin* se svrš. rasrditi se riječju i tijelom; poletno se prihvati posla (poslije mrtvila, sna)

raskrižje, -*o* sr mjesto gdje se križaju putovi

raskrabit (se), -*kröbin (se)* svrš. otopiti (se); rastaliti (se): U nös se snig i lëd vëselo raskröbi; v. *kröbit*

raskučat, -*čön* svrš. raskvačiti; v. *zakučat*

raskvocat se, -*cön* se svrš. raskvocati se: Čuvoy se kokošë kàl se raskvocö i lëgne na jõjä; v. *kvocat*

raspačat, -*čön* svrš. raznijeti; razdijeliti; rasprodati

raspalankat, -*kön* svrš. širom rastvoriti (prozor, vrata). Isto: *rasplanzat*

rasparhutat, -*tön* svrš. raspršiti, rastrkati

raspärtit, -*tin* svrš. skinuti teret (sa životinje); rasprtiti: Raspärt mula i stav ga u tezu.

raspehūrit se, -hūrin se svrš. raširiti se; spljoštiti se: Raspehūrla mi se je tûrta (tj. spljoštio mi se hljeb kruha)

raspehutat se, -tôr se svrš. pokidati se u komade: Oblok se nad nôr raspehutô(l).

raspelit (se), -pêlin (se) svrš. raširiti (se); v. pêlit

raspikluća, -e (G pl. raspikûć/raspikûćih) m i ž rasipnik, rasipnica

raspirot, -ren nesvrš. iznutra ušir djelovati ili tjerati: Gnđoj mi raspire u brûnu (u čiru)

rasplacuša, -e (G pl. rasplacuš/rasplacuših) ž l. smokva rascijepljena da se bolje osuši; 2. prorez na (muškom) kaputu straga na kraju: Jaketa mu izôda imo rasplacušu.

rasplandat (se), -dôr (se) svrš. rasplamsati (se): Ogônj se je rasplandô: bit će žerave; v. plandat

rasplanzat, -zôr svrš. širom rastvoriti (prozor, vrata). Isto: raspalankat

rasplehutat se, -tôr se svrš. razmahati se po prašini i čeprkati (o kokoši); fig. lamatajući rukama, koješta izbrbljati (o čovjeku); v. plehutat se

raspliščit se, -pliščin se svrš. raširiti se, stanjiti se pod utjecajem vode ili tereta: Postoli od kärpe se raspliščidu kad se iš njima pûno vrimenâ bêco po mokrû. Isto: raspluščit se

rasplötít, -plötin svrš. rascijepiti; razlučiti

raspluščit se, -pluščin se svrš.; v. raspliščit se

raspôrat, -pôron i -pôren svrš. rasparati, pokidati; v. pôrat

raspôškot, -on svrš. rasuti, rastrošiti (ponajviše u jelu); v. pôškot

rasprûčot, -čon svrš. rasuti imanje, novac; potrošiti rasipno; v. pručit, ispručot

raspûknjok, -a m rascvjetani klinčić; v. garîful

raspûškot, -kon svrš. rastrošiti sve (kao iz puške); v. ispûškot, pûškot

raspuštenjök, -njôka m onaj koji je neuredna, raspuštena života

rastapât, -pôr svrš. rascijepati na komade (drvo, staklo): Kâd rastapôr darvâ, učini(t) ēu fagarûn.

rastarmejât, -jôn svrš. rastjerati; raspršiti

rastarmeјat se, -jōn se svrš. raspršiti se; razbuditi se; smiriti se poslije uzbudjenja: *Obloci su se rastarmeјali*. Čovik se rastarmeјo od snā. Još je jīdan; pūst ga neka se rastarmejo.

rastarmeјoњje, -o sr raščišćenost; smirenje

rastezāvica, -e (G pl. *rastezāvic/rastezāvicih*) ž protezanje tijela i udova

rastōrkāt (se), -tōrkon (se) svrš. razliti (se); raspršiti (se); razletjeti (se): *Rastōrkalo se kakò voda po kopānji*.

rastrūbit, -trūbin svrš. 1. razglasiti: *Rastrūbili su tvoju srāmotu po svēn selu*; 2. raskoliti: *Rastrūbi mu je glōvu*.

rastumbōčat, -bōcon svrš. razbaciti; razvaliti; v. *tumbat*

rastumbōvāt, -bōjēn nesvrš. razbacivati; razvaljivati; v. *tumbat*

rasūkāt, -sūkon svrš. razviti prisuk; v. *sukut*

rasušan, -šno (predik. -šna), -šno rasušen. Isto: *rašušan i rošušan*

rasušit se, -sūšin se svrš. rasušiti se (o sudu koji je sastavljen od dužica)

rasūt, rāspen svrš. rasuti: *Rasūla bi Ivāniča blōgo* (Ivanic je bio vođa pučkog ustanka na Hvaru 1510-1514., ali je - po predaji - bio i vrlo imućan)

rasvanut se, *rasvānen se* svrš. rasvanuti se

rāša, -e ž debelo, surovo sukno. Isto: *rašeta*

rāšak, -ška (G pl. *rāšok/rāškov/rāških*) m vitao, sprava za namotavanje konca prede: *rāšak prěje* = namotaj prede

raščemuhāt, -hōn svrš. raščihati; raščešljati što je vlasasto; v. *čemuhāt*, *čemuјāt*

raščemujāt, -jōn svrš.; v. *raščemuhāt*

raščeparkāt, -kōn svrš. raščeprkati; v. *čeparkāt*

raščihāt, -čīhon svrš. raščešljati; raščiniti (npr. konop); v. *či-hāt*

raščjankāt, -kōn svrš. u zglobu rastaviti; razglobiti; v. *čenkāt*

raščmādit, -din svrš. rastjerati čmādinu, čmōd; razbistriti

rašešārit, -rin svrš. raspretati (ali ne razbacati) da jače plane ili razgrije ogōnj, žerāva, suprōška: *Kad niž ognja, dobrō je i suprōšku rašešārit za se mǎlo isteplít*.

raš̄eta, -e (G pl. *raš̄et/raš̄etih*) ž debelo grubo sukno. Isto: *rāša raš̄eta, -e* (G pl. *raš̄kēt/raš̄kētih*) ž kapa s frontinom, tj. sjenilom nad čelom

rāšpa, -e ž turpija

raš̄pat, -pōn nesvrš. turpijati

raš̄ušan, -šno (predik. -šna), -šno rasušen. Isto: *rasušan* i *roš̄ušan*

ratač, ra(t)ca (G pl. *rātoc/racīh*) m mali brežuljak, rtić
ratižēj, -žēja m vrst divljega povrća; v. zēje

ravnōnje, -o sr sravnjivanje; *ravnōnje kićo* = slaganje i sravnjivanje u bremena (ubrane šume)

razaznāt, -znōn svrš. raspozнатi: Kad je čmōd nā moru, onda se Viš dobota ne more razaznāt.

razbit, -jen svrš. 1. lupanjem u komade pretvoriti: *Razbij se caklō, zmūl, lopiža.* Razbit kontrat, testamēnat = razvrći ugovor, oporučku; 2. razbuditi se: *Razbit sōn* = razbuditi se; ne biti više pospan

razblanzāt, -zōn svrš. javno oglasiti; razglasiti; v. *blanzāt*: Nē-čū ti reć da ne razblanzōš po svēn selū.

razblūdit (se), -blūdin (se) svrš. razmaziti (se). Isto: *razblūtkot, razblūlkot*

razblūdjen, -o (predik. -a), -o razmažen; v. *hrinjast*

razblūdnica, -e ž ona koja je odveć razmažena

razblūlkot, -kon svrš.; v. *razblūtkot*

razblūtkot, -kon svrš. učiniti koga previše razmaženim

razbūhnut, -nen svrš. zarumenjeti se i razbujati (o grožđu): *Lipo je ložjē kad grđzje razbūhne*; v. *būhot, buhotit*

razbumbāt (se), -bōn (se) svrš. u mokru nabujati i postati mek: *Kruh se razbumbō u mlīkū*; v. *bumbāt*

razbūncot, -con svrš. razglasiti; rastrubiti

razdārpit, -in svrš. sve razgrabiti; v. *dārpit*

razdōnit se, -dōnin se svrš. nastati dan; razdaniti se

razgārčot, -čen nesvrš. razgrtati: *Kāl brōd šīko, more razgārče.*

razgarnjāt (se), -njōn (se) svrš. razgrepsti (se); v. *garnjāt*

razglobit, -biň svrš. u zglobu rastaviti

razgorit, -riň svrš. činiti da se rasplamsa vatra

rāzgovoričan, -čno (predik. -čna), -čno koji rado razgovara

razgranat (se), -nđn (se) svrš. raširiti grane; raširiti se granama; v. *granat* se

razgrūdot, -don svrš. učiniti od tijesta grude: *Grēn razgrūdot tīsto*; v. *krūh*; *grūdot*

razlōtit, -lōtin svrš. rastjerati; v. *lōtit*

rāzma, -e že drveni okvir okolo škāfa od dvije grede na brodu. (Ako je razma pokrivena izvana tankom dašćicom, ta se zove *kuvertēla*, *fodrīna* ili *fodrūn*. Ako je na razmi barke kakva drvena ogradica, zove se *paramār*. Ogradica na kraju škafa prema stivi zove se *travērs*.)

razmantat (se), -tōn (se) svrš. raztrijezniti (se); doći k sebi; v. *smantat*

razmantelāt, -lōn svrš. razmazati kojekuda ono što je žitko kao mōntale

razmarknāt (se), -knđn (se) svrš. u gibanje staviti tijelo iz mloha-vosti; v. *marknāt*

razmējāt, -mējon svrš. razmastiti; razblatiti; razmesti; v. *mējāt*

razmōhat se, -mōhon svrš. razmahati se: *Tēško nā moru kal se būra razmōho.*

razmolāt, -lōn svrš. opustiti; razriješiti; oslobođiti; v. *molāt*

razmolōn, -o (predik. -a), -o opušten; razriješen; oslobođen

razmušejāt (se), -jōn (se) svrš. razmrsiti (se); v. *mušejāt*, *zamu-šejāt*

raznōndit, -din svrš. rastresti; poremetiti; v. *iznōndit*

razōć se, *razōjden se* svrš. razići se; poći amo-tamo; nestati; išceznuti: *Stōvjoj bānje dōkli se otoč ne razōjde* (tj. stavljaj obloge dok otekлина ne iščezne). *Razōšla se je nevēra.*

razoglōvit, -glōvin svrš. skinuti ular; odulariti: *Razoglōv mūla i tovāra i polōt jih u osīk.*

razridnut, -nen svrš. razgurati; rasturiti; v. *riđnut*

razverināt, -nđn svrš. razviti konop od njegova spleta; v. *verināt*

razveršunāt, -nđn svrš. razmrsiti; v. *raskosmejāt*

razverunāt, -nđn svrš.; v. *razverināt*

razvodnīt, -vodnīn i -dnīn svrš. vodom razrijediti: Težōk ne pije cīlo vīnō, nēgo ga svēja razvodni/razvodnī.

razvodnjen, -o (predik. -a), -o razrijedēn vodom: U težōškoj kū-či se svēja pije razvodnjeno vīnō.

razvōlit, -vōlin svrš. razvaliti

rāža, -e (G pl. rōž/rāžih) ž raža, vrst ribe od dna; v. hłondavi-na

ražnjić, -njicā m ražnjić; v. križic

rebatiń, -a m poprečno željezo na kormilu za pojačanje

rebatińa, -e ž zakovica (Ima i rebatińa pašajica.)

rebro, -a (pl. rebra, G rebor/rebrih i rebōr/rebrih) sr l. rebro; 2. gredica (u obliku izvrnute potkove) na kolumbi broda; zove se i kōrba; 3. Rebra (u pl.) naziv predjela u gornjoj pūnti (rtu) od Stinive (toponim; jer kamene naslage sliče ljudskim rebrima).

rebumbōvāt, -bōjēn nesvrš. udarati tamo-amo

rēč se, rēčen se svrš. potužiti se; optužiti koga: Rēču ti se māteri čā si mi učini (tj. tužit ēu te majci što si mi učinio)

redovina, -e ž lukno što pripada župniku od župljana. Isto: porēšćina, porēdnja

refōrc, -a m pojačanje platna na uglovima jedra ili flōka, a i ispod tarcarūlih i uz gratiū (na jedrilju broda)

rēful, -a m udarac vjetra

regulāt (se), -lōn (se) svrš. održati se u pravoj mjeri; ponijeti se; nagoditi se: Regulōjte se kakō znōte.

relōj, -lōja m sat (aparat): Koliko je ūrih na relōju?

remetiť se, -tiň se svrš. popraviti se tjelesno; okrijepiti se: Pōčeš ū poje kāl se remetiš.

remik, -a (G pl. remíkov/remíkih) m remen: Učinit sve u remike = u komadiće poput vrpce razderati, raskinuti, sasjeći

remurć, -a m vučenje, odvlačenje; tegljenje: Čapat u remurć = odvuci, otegliti brod (i sl. po moru)

remurćadūr, -dūra m brod za tegljenje; teglenjak; v. brđd

rēoplan i reoplān, -a m aeroplan, zrakoplov

rēp, rēpa m rep: U rēpu je nōž slomi(l) (tj. na koncu posla mu se ponesrećilo; na kraju je pokvario)

rēpāk, rēpka (G pl. *rēpok/rēpkov/rēpkih*) m vrabac; v. *čūška*

repjīv, -pjīvo (predik. *-pjīva*), *-pjīvo* koji je sklon ritanju (o mulu, mazgi, magarcu): *Zlā je ženā kakō repjīvo mazgā* (poslovica). *Ovā je mazgā repjīva.*

rēponje, -o sr glag. imen. od *rēpot*, ritanje

rēpot, -on nesvrš. bacati se stražnjim nogama (o *mūlū, tovāru*); fig. razmetati se; divljati: *Onī dīkmōn rēpo kakō mlōdi mu-lič.*

rēsā, -ē (G pl. *rēs/rēsīh*) ž l. meso što visi na donjem kraju ušnice; 2. cvijeće na česmini, bazgi itd.; 3. ukras na rublju, vrpcu, po kraju odijela itd.

rēst, -a m rast: *Kojī je onō dīkmōn līpega rēsta?*

rēst, -a m spleteni niz lučnih glavica

rēst, rēstēn nesvrš. rasti. *Divjō +rōvā vēselo* (tj. brzo) *rēstē* (poslovica)

rešetat, -tōn nesvrš. proći kroz rešeto; fig. zlo o kome govoriti: *Ti si tākōva da imāju čō rešetat.*

rēšpice, neskł. šibanje, batinanje (U Velikom tjednu, na početku molitve: "Respice, Domine..." nastane lupanje šibama, tj. barabōn): *Čapāt češ rēšpice.*

revērš, -a m konop kojim se smotavaju uz *penūnē* jedra na križevima jedrenjaka; v. *būnja*

rība, -e ž riba. Složeni nazivi: *rība balīna, kit* (Među velike ribe idu još: *ulješūra, morskī pās, mlōt, morskī čovik ili medvīd, dupīn*); *rība ol dñā* ona vrst ribe koja živi na dnu mora. Isto: *divjō rība, rība od salbūna; v. hlōndavina; rība od kāmika bijela* rība koja se drži uz kameniti teren u moru; *v. bīlo rība; rība od kūlfa; v. plovūčo rība; rība od māse;* *v. plovūčo rība; rība od rāpe* rība koja boravi u rupama u moru. (To su *glamoč, ugvāt* ili *bāba* ili *bōbāk, bilāc, bež-mēk, porāpnjok, slīnko*); *rība od salbūna* vrst rībe koja živi na pjeskovitu dnu mora; *v. hlōndavina; rība od škrāpe; v. bīlo rība.*

rībarica, -e (G pl. *rībaric/rībaricih*) ž ženska osoba koja se bavi ribolovom

rībarščina, -e (G pl. *rībarščin/rībarščinih*) ž ribarstvo; ribare-nje

ričvāt se, -vōn se nesvrš. riječima (bez vike) karati se, rječkati se međusobno; v. *poričvāt se*

rīdnut, -nen svrš. gurnuti, odrinuti: *Hōće se veče rūk za rīdnut brōd u more; v. rīdot*

ridot, -*don* nesvrš. gurati; v. *ridnut*, *razridnut*, *odridnut*: Ne ri-
dojte se kako brövi.

riga, -*e* (G pl. *rīg/rigih*) ž vrst jestive biljke; v. *zēje*

rigavica, -*e* (G pl. *rīgavic/rigavicih*) ž bljuvanje

rigot, -*gon* nesvrš. bljuvati

rikat, *ričen* nesvrš. rikati (o mulu)

rikula, -*e* ž vrst jestive biljke; v. *zēje*

riło, -*a* (G pl. *rīl/rilih*) m rilo, gubica; (posprdno) obraz, lice:
Imo rilo ol kartūna. *Imo rilo ol kärpe* (od sirove volujske
kože).

ripa, -*e* ž repa; v. *zēje*

riž, -*a* m 1. čin rezanja lozja; 2. rez, tj. mjesto gdje se zasjeklo nožem ili oštricom

rizi, -*ih* i *rizih* ž pl. riža

rizot, -*zon* i -*žen* nesvrš. rezati: *Rizomo lozjē*. *Rižen krüh*. *Bärba Jüre rizo lōzu na izvōd*; v. *izvōd*

rizuskat, -*žuskon* nesvrš. iter. od *rizot*: *Dide rizusko vreteno*.

rizuskot, -*kon* nesvrš. iter. od *rizot*: *Oni möli rizusko brodić od körke*.

rižanj, -*žnja* m 1. odrezak, komad (kruha, mesa) što se jednom odreže; 2. na mijehu *paprica*, *bručak*; v. *krüh*

rižva, -*e* (G pl. *rižov/rižvh*) ž vriježa; v. *zēje*

robit, *röbin* nesvrš. 1. pljačkati; 2. u roblje voditi

röbit, *röbin* nesvrš. raditi, djelovati; funkcionirati materijalnim trvenjem: *Züb u mäkini röbi ol ne röbi* = hvata ili ne hvata, tare jedno o drugo ili ne tare

rodäkva, -*e* (G pl. *rodäkov/rodäkvih*) ž rotkva; v. *zēje*

rodbinski, -*o* (predik. -*a*), -*o* koji se odnosi na rodbinu: *rodbinska imena*: od milja *čäča*, *čäče*, *čöče* i *čäle*; *mäma* i *möme*; *sëka* i *sële*; *bräjne*, *brajine* i *bröje*; *pobrätime*, *pöbrica*; *striže*; *šüro*; *küme*, *kumpöre*; *teta*; *börba*; *röde*; *bräte* *röde*; *ostala rodbinska imena*: *did*, *dide*; *nöna*; *frädiđ*; *franöna*; *töst*; *pünica*; *sëkar*; *sekärvä*; *zët*; *nevista*; *diver*; *zölvica*; *jötarva*; *mäčeħa*; *öčuh*; *pästorak*; *pästorka*; *bratänič*; *brätona*; *sestrič*; *sëstrišna*; *unük*; *unüka*; *šukundiđ*; prema talijanskim su: *knjöđ*; *konjöda*; *börba*; *zermön/zérmo*; *zermöna*; brat ili sestra samo po ocu ili po materi: *bräť u polù*; *sestrná u polù*; *polubrat*; *polusestra*.

rôde, -ta m hipokor. od brat; v. *rôdbinska imena*

rogästvo, -a sr porok; mana; zlo svojstvo: *Bogästvo pokrije rogästvo* (poslovica)

rogat, -gäto (predik. -gäta), -gäto (odr. *rogati*) koji ima robove: *Hrôga, izila čörnega i rogatega, ili: devetrôlegega!* (kletva)

rogatin, -a m janjac ili jarac koji ima robove

rogobôr, -bôra m žamor; glasno prepiranje

rogoborit, -rin nesvrš. žamoriti; glasno se prepirati; zamjerati

rogöçot, -çep nesvrš. sklizati; runuti: *Sûze njöj nîza obrâze rogoču. Sitno kaménje rogoče nîza bôndu.*

rogöjak, -göjkja (G pl. *rogöjkov/rogöjkih/rogöjok*) m ralj na drvu poput roga; rošćić na rašljama

rogotat, -tân nesvrš.; v. *rogöçot*

rogöznica, -e ž vrst smokve; v. *smökva*

rogöžnica, -e ž vrst smokve; v. *smökva*

rogùša, -e (G pl. *rogùš/rogùših*) ž duljina od vrha opružena palca do vrha kažiprsta; mali pedalj (i kao mjera): *Imo tõte trî roguše dajiné.*

rohòlit se, -lin se nesvrš. oholiti se

rôj, rôja m gvozdena šipka s dva rogaljka nataknuta na drvenu ručicu; rašlje (Njim se tiska kiće u vapnenicu.)

rôj, rôja m raj: *Blöžen rôj!* (kad dijete premine)

rôj, rôja m roj (pčela): *Priko onega zimorâda leti rôj zel.*

rôjat (se), rôjon (se) nesvrš. rađati (se)

rojëne, -o sr 1. rođenje; 2. porod; dijete: *Mât bi svë dôla za svoje rojëne;* v. *porojëne*

rôjnika, -e žensko dijete koje je umrlo i pošlo u *rôj* (tj. raj)

rôjnik, -a m muško dijete koje je umrlo i pošlo u *rôj* (tj. raj)

rokèl, -kèla m malo kolo ("špula"); okrugao predmet na koji se namotava konac: *Istrâtila són na kârpjenje dvô rokèla kônca.*

rokñò, -a sr oveći pleten rubac za omatanje pleća

rôkò, rôka m malo kolo; okrugao predmetić oko kojega se obično nešto namotava; v. *rokèl*

rōmb, -a m vrst ribe od dna; v. *hlōndavina*

romōn, -a m uteg na tezulji

romonit, -nī̄n i -mōnī̄n nesvrš. davati tih glas ili zvuk: *Potōk romoni*. *Ôn ni govōri ni romoni*.

roncat, -cōn nesvrš. zadubiti se i nastojati oko posla

rōncid, -o (predik. -a), -o; v. *rōngov*

rōnda, -e ž vrst jedra na jedrenjacima na križeve

rōngov, -o (predik. -a), -o upaljen (o mesu); koji zbog pokvarenosti nije za ljudsku prehranu (mast, svinjetina itd.)

rosikat, -sī̄kon svrš. iter. od *rōskot*

roskopica, -e (G pl. *roskōpic/roskōpicih*) ž raskopavanje (protivno od *kōpica*)

rōskot, -kon nesvrš. sitno rositi

roskrižje, -o sr; v. *roskrižnica*

roskrižnica, -e (G pl. *roskrižnic/roskrižnicih*) ž raskrižnica; raskrižje

rōspōr, -pōra m otvor na ženskoj suknji koji vodi u džep

rōspovac, -vca (G pl. *rōspovoc/rōspovcih*) m onaj koji nosi rasap stanu

rōspovica, -e (G pl. *rōspovic/rōspovicih*) ž ona koja rasiplje stan i inače je neredna

rōsprūga, -e (G pl. *rosprūg/rosprūgih*) ž pukotina (na podu, drvu, kamenu i sl.)

rōstarga, -e (G pl. *rōstarog/rōstargih*) ž unutarnji nemir; uzrujanost; trganje (bilo tjelesno ili moralno)

rōstōrk, -a (G pl. *rōstōrci*, -ih/*rōstōrok/rōstōrkov*) m onaj koji je razbacan na udaljenost: *Svā su brūška pōja na rōstōrku.*

rošušan, -šno (predik. -šna), -šno rasušen: *Vridica je rošušna pōk njoj krōz rōsprūge ol dūg cīdi voda.*

rōt, *rata* (G pl. *rōt/ratih*) m rt; (U moru: *pūnta ili bōd*. Riječ bod ima Hektorović u svom "Ribanju" i još živi na otoku.)

rovāt, -vēn nesvrš. revati: *Oni čovik rovē kakō tovōr.*

rovōnje, -o sr gl. imenica od *rovāt*, revanje

rōza, -e ž ruža; v. *cviže*

rōzblīšće, -o sr početak svitanja: *Stōri su težōci hodili u poje u rōzblīšće.*

rōzga, *rozgē* ž rogoz

rōzgarba, -e (G pl. *rozgōrb/rozgarbih*) ž nesloga; razdor; svada; prepiranje; smutnja

rozgrēbja, -e ž razdioba vrta na *grēbje*; fig. oporučni raspored: *Učini je rozgrēbju* = napravio testamenat, tj. raspored u oporuci.

rōzlōosit, -o (predik. *-a*), *-o* rastvoren odasvuda pa ulazi vjetar i hladnoća: *Ova je kūća rōzlōsita.*

rozmīrak, -mīrka m (obično u pl. *rozmīrci, G rozmīrok/rozmīrcih*) dijelovi (ponajviše maleni) u diobi ili mjerenu: *Išlo je sve na rozmīrke ili po rozmīrcih/rozmīrcima* = ovamo-onamo (*Rozmīrci* su i tara, tj. gubitak u mjerenu na malo.)

rōzon, pril. razom; paralelno s vrhom ruba (o tekućini): *Napūn rōzon sūd. Kāleb leti rōzon mōra.*

rōž, rāži ž raž; v. žitarice

rožinjōl, -a i *-njōlā* m vrst morskog raka; v. rāk

rōžōnj, rōžnja (G pl. *rōžonj/rōžnjih*) m ražanj

rožōnjac, -žōnjca (G pl. *rožōnjoc/rožōnjcih*) m božićni kolač u koji se udjene nekoliko neoljuštenih bajama da se skupa s tijestom speku

rūb, -a m 1. okrajak (odijela, suda, jame); 2. komadić robe kojim se začepi raspuklina; 3. komadić platna što se sagori i namoči ružmarinovim uljem, pa privije na ranu da zaraste; v. bāčvor

rubāt, -bōn nesvrš. pljeniti; provoditi ovrhu (u ime suda)

rūbit, rūbin nesvrš. obašivati kraj platna; skidati koru s čega; v. obrūbit, zarūbit

rucēj, -cējā (G pl. *rucējov/rucējih*) m držak (osobito od vesla)

rūčak, rūška (G pl. *rūčok/rūškov/rūških*) m prvo jelo ujutro (Katkad je poslije toga *mōli rūčak*; o podne je *obiđ*; po podne užina; uvečer *večera*, jelo poslije večere: *povečerak*)

rūčat, rūčon svrš. i nesvrš. doručkovati; v. rūčak

rūčica, -e (G pl. *rūčic/rūčicih*) ž 1. dem. od ruka; 2. držak na posudama, alatima itd.; v. kosōr

rūd, rūdo, rūđo (odr. *rūdi*; predik. *rūd, rūđa, rūđo*) kovrčast (o kosi): *rūđo zemja* = zemlja u dubini još ne kopana ni obrađena. Isto: *rūdast*

rūda¹, -e ž ženska osoba rudaste kose

rūda², -e ž pram rude kose na glavi. Isto: *rūdica*
rūdast, -o (predik. -a), -o; v. *rūd*
rūde, -eta m onaj koji je kovrčaste kose
rūdica, -e ž pram rude kose na glavi. Isto: *rūda*
rūdić, -a m vrst travе po ravnu dnu mora; v. *trōva*
rudinā, -e (pl. *rudine*, G *rūdin/rūdinih*) ž 1. mahovina; 2. travnik; livada; ležeći komad niske šume (u goleti)
rudinica, -e (G pl. *rudinic/rudinicih*) ž; v. *rudina*
rūdit (se), *rūdin* (se) nesvrš. kovrčati (sebi) kose
rudōn, -dāna m onaj koji je kovrčastih kosa: *On je rudōn i prōvi šušđon.*
rūgō, *rūga* (pl. *rūzī*, G *rūg/rūgov/rūzih i ruzih*) m 1. neredno, nevrijedno, rđavo čeljade: *U rūgā nī ni lūga*; 2. ruglo, sramota: *Na pūtū - na rūgu. Stoji rūgō pōkraj pūta, pōk se rūgō sa svākin rūgo. Za rūgā niko ne hāje* (poslovica). *Biće rūgā po gazētu āko tō ne učiniš.*
rūj, *rūja* m 1. grm smrče; 2. "juha" od smrče za maštenje mreža
rujat, -jōn (mriže) nesvrš. mastiti, bojiti mreže; v. *rūj*
rūkā, *rukē* (pl. *rūke*, G *rūk/rūkih*; L *rukōh/rūkim/a/rukāmi*) ž ruka
rukovat (se), -kūjen (se) svrš. vjenčati (se); oženiti (se)
rukovōnje, -o sr vjenčanje
rumbāt, -bōn svrš. udariti i provaliti (vrata)
rumbōvat, -bōjen nesvrš. udarati i provaljivati (vrata)
rūme, -eta m naziv po boji za mūlā; rumenko
rumenast, -nāsto (predik. -nāsta), -nāsto ponešto rumen
rumēnkast, -o (predik. -a), -o ponešto rumen
rumēnko, -ta m; v. *rūme*
rūnjev, -o (predik. -a), -o rutav; pun dlaka
rūs, -o (predik. *rūsa*), -o crvenast: *Rūso vīno. Rđza je rūsa.*
rūta, -e ž vrst biljke; v. *cviće*
rūzgā, -ē ž trstika
rūžev, -o (predik. -a), -o rđav; zardao
rūževit, -vin nesvrš. rđati: *Gvđžje na daržju rūževi.*
rūžina, -e (G pl. *rūžin/rūžinih*) ž rđa

sābja, -e (G pl. *sāboj/sābjih*) ž 1. sablja; 2. vrst ribe od dna;
v. *hlōndavina*

sadōj, pril. sada

sadōja, pril. sada

sādrina, -e (G pl. *sādrin/sādrinih*) ž kosa, kamen, pećina u moru
koja je nastala od naslage mulja, morskih pužića itd.

sagutat, -tōn svrš. zgužvati neuredno; zbiti; neuredno smotati:
Ne stōvjojte mi košūju u saketić da se ne sagutō; v. *zguto-*
lit, *zgušmat*

sagutit, -tīn svrš.; v. *sagutat*

sagutlat, -tlōn svrš.; v. *sagutat*

sāja, -e (G pl. *sōj/sājih*) ž čadja: Čūvo tūje sāje, a pūščo svoje
grēde (tj. radi drugoga svoje zapušta). Dōša je na stōre sā-
je (tj. došao je gdje je prije bio); v. *sđj*

sajita, -e (G pl. *sajit/sajitih*) ž strijela, munja: Leti kako sa-
jita.

sāka, -e ž "vreća" mreže trate

sākat, -o (predik. -a), -o koji je bez dijela ruke

saketić, -a m mala vreća (obično od platna)

sāl, pril. sada (u nekim pozicijama umjesto *sād*): Sāl dohodiš kad
mi ol tebe ni potriba.

salbūn, -būna m pijesak. Isto: *sarbūn*

saliz, -a m pločnik; popločeno tlo

salōta, -e ž salata

salpat, -pōn svrš. izvlačiti sidro iz mora: Sālpa sidro!

salpōra, -e ž vrst ribarske mreže; v. *mriža*, *sōlpa*

samanūt, -mānen svrš. satrti među prstima, među rukama

samaštrat, -štrōn svrš. ribu posebno začiniti i pripremiti pa osu-
šiti na dimu i suncu: Samašrat ēu te kakò ribu.

samica, -e (G pl. *samić/samicih*) ž hobotnica (ženka) puna sjemena
koja se o sebi drži. Isto: *posamnica*

sāmodrug, -a m ja u društvu s drugom osobom

sāmohron, -o (predik. -a), -o koji sam o sebi živi

samohrōnka, -e ž ona koja sama o sebi živi

sāmokruh, -a m žitarica poput ječma; v. šenica

sāmonič, -a m povrće koje je samo poniklo

samōr, -mōrā m 1. samar; sedlo za magarca (I mūl i mazgā imaju posve jednako sedlo-samor, ali se samo onaj za magarca nazi-va i samōr); 2. vrst ribe u moru

sāmotok, -a m ulje koje otječe samo iz mljevenih maslina, prije tijeska: Kad nī vele māslin, nī ni sāmotoka.

sāmotreč, -a m ja u društvu s još dvojicom

samožirka, -e ž ona koja bi sve sama pojela

sānan, snēno (predik. snēna), snēno koji je pospan, komu se spava

sansīr, -sīrā m meštar: Nīsōn te zvō za sansīrā.

santīna, -e ž šupljina ispod pajōlih na dnu broda

sapēt, sāpnen svrš. sapeti: Sāpe(l) je mūlā zōvuzōn. Sāpe(l) ga je guščer (tj. stisle su ga vratne žile).

sarbit, -bīn nesvrš. svrbjeti: Di kōga sarbi, ondikōja se češe; v. sorbēž

sarbūn, -būna m pjesak. Isto: salbūn; v. grotōm

sārce, -a sr srce: Sārce može, sārce tvoje u jūbāvi sapletono. Ôn kantō òl sarca. Isto: sōrce

sarcobōlica, -e ž (ironički) iskazivanje nenavidnosti; iskaljivanje ljutine s kakve strasti: Znōmo mī di je njegōva sarcobōlica (tj. znamo zašto je tako nenavidan ili strastveno ljut)

sarčēn, sarčēno (predik. sarčenā), sarčēno jak, snažan; ugojen: Lipo sarčēno dite.

sārčen, -o (predik. -a), -o odvažan, hrabar, srčan: Jē ôn mōli, ma je sārčen.

sardājce, -a sr 1. dem. od sārce, srdašce; 2. meso uz nokat na ruci ili nozi (što se zove jabučica)

sardēla, -e (G pl. sardēl/sardēlih) ž vrst plave ribe; v. plovūčo riba

sardēlica, -e (G pl. sardēlic/sardēlicih) ž vrst plave ribe; v. plovūčo riba

sardelūn, -lūna m vrst plave ribe; v. plovūčo riba

sarpāt, -*pōn*, nesvrš. srpom sjeći: *Zimorōd se sarpō u sōrpnju i kriš-njōkū*; v. *posarpāt*

sartit, -*tīn* (za kim ili za čim) nesvrš. živo čeznuti za kim ili za čim: *Dite sarti iz mojih ruk za mäteron. Vridan čovik sarti za poslōn. Dikmōn sarti za svojōn divnjōn.*

saspit, -*pīn* svrš. sasvim oslabiti; propasti u tijelu: *Saspila je kako lojeno sviča i kakò da ni Boga nīmo u nōdi.* (Teže je i gore: *prisaspit*)

sätvor, -*i* ž stvar; predmet manje vrijednosti

savūr, -*a* m vrst umaka od kvasine, ulja, češnjaka i lišća lovora i ružmarina: *Stävit ribu u savūr = marinirati ribu;* v. *marinirat*

savūra, -*e* ž sitno kamenje; v. *grotōm*

sazlit, -*līn* svrš. vrlo oslabiti u tijelu; propasti od zla, od nevolje, od bolesti; v. *prizlit*

sébičan, -*šnjo* (predik. -*šnja*), -*šnje* (odr. *sébišnji*) 1. običan, svakidašnji; 2. jednostavan, prost: *Ovo mi je sébišnjo röba i sébišnji postoli* (protivno: *svetăšnjo*). *Tô je sébišnji čovik* (jednostavan).

sedlō, -*a* (pl. *sedla*, G *sedol/sédlih i sedlīh*) sr sedlo, samar (Najemu su:luci; prišnice; poprōg; blazinje; pustò; pōfina; pōjma; ògarlina - u određenim prilikama; spice - u određenim zgodama); v. *samōr*

segutra, pril. jutros. Isto: *sega jūtra*

sēka, -*e* ž hipokor. od *sestra*; v. *rödbin. imena*

sékar, -*kra* m svekar; v. *rödbin. imena*

sekärva, -*e* ž svekrva; v. *rödbin. imena*

sēle, -*e* ž hipokor. od *sestra*; v. *rödbin. imena*

sēna, -*e* ž (ekav. refleks glasa jat) sjena

sēno, -*a* sr (ekav. refleks glasa jat) sijeno

sěst, *sěden* svrš. (ekav. refleks glasa jat) sjesti

sestra, -*ë* (pl. *sestre*, G *sěstor/sěstrih i sestrih*) ž sestra: *Tô je cviče mojih sestor.*

sěstrič, -*a* m sestrin sin; v. *rödbin. imena*

sěstrišna, -*e* ž sestrina kći; v. *rödbin. imena*

shāran, *shōrno* (predik. *shōrnà*), *shōrno* haran

shārnost, -i ž harnost

shāštrit, -in svrš. bezobzirno uništiti, upropastiti; sve pokljaštriti. Isto: *pohāštrit*

sīca, -e ž kuja; v. *bīrba*

siciljōna, -e ž vrst plesa (iz Sicilije). Isto: *ciciljōna*; v. *tānac*

sīčanj, -čnja m mjesec siječanj; v. *mīsec*

sičivo, -a sr komadić čelika kojim se iz kremena izbjija iskra, nado; v. *ognjišće*

sič, -a (G pl. *sič/sičih*) m 1. limena posuda za tekućinu; 2. mjera za tekućinu, oko 1 l litara

sič, *sičen* nesvrš. sjeći

sičic, -a m dem. od *sič*; v. *križic*

sidit, *sidīn* nesvrš. sjediti: *Mat mi sidī tiščac mene.*

sidita, -e ž daske u krmi *kajića* za sjedenje

sidjēnje, -o sr gl. imen. od *sidit*, sjedanje

sidobrādac, -brōlca (pl. *sidobrōlci*, G *sidobrādoc/sidobrōlcih*) m sjedobradac: *Zīmi su trī sidobrōdaca: Antić, Fabić i Vičić* (tj. tri sveca o kojima pada snijeg); v. *bilobrādac*

sidro, -a (G pl. *sidor/sidrih*) sr sidro (Štap mu se zove *fūš*, a na 4 grane koje u stupu svezuje *vēra* nalaze se 4 lopatice koje se zovu *māre*. Vitica na vrhu "štapa" zove se *anēl* ili *prejica*, a za nju se privezuje konop *surgadīna*.)

sīga, -e ž stalagmit; stalaktit

sik, -a m 1. mjesto na drvu gdje se sjekirom, *kosorōn* ili jačim oruđem zasjeklo; 2. čin sječenja

sīka, -e ž oštar kamen, stijena u moru (na površini)

sīki, uskl. kojim se zove prasac na hrani: *sīki...sīki...sīki*

sīkica, -e ž mali greben u moru; v. *sīka*

sīkira, -e (G pl. *sīkir/sikirih*) ž sjekira

sīkirica, -e (G pl. *sīkiric/sikiricih*) ž 1. mala sjekira; 2. sočivo; v. *zēje*

sīla, pril. mnogo, puno: *Bilo je sīla svīta.*

silovit, -o (predik. -a), -o prepotentan; nasilan

simo, pril. ovamo: *Hod simo!* (*Hočimo!*) *Šo simo, toväre!*

sinjavina, -e (G pl. *sinjavin/sinjavinih*) ž drag svjetla u moru
kao odsjaj riba ili mreže

sinjōl, -*njōla* m znak, signal; v. *alōti na ribar.* brodū

sipa, -e (G pl. *sip/sipih*) ž vrst morskog mekušca: *Čapat češ sipp*
(tj. smočit češ se, jer sipa obično štrcne vodu iz sebe).

sipat, *sipon* nesvrš. lagano drijemati

sipit, *sipin* nesvrš. pršiti: *Sipi mōlo rosica.*

sipižit se, -žin se nesvrš. prigovarati, ne puštati se drugome,
buniti se

sipot, -pon i -pjen nesvrš. sipati (ne tekućinu!); v. *prisipot*,
prosipot, *rasipot*, *usipot*

sir, *sira* m sir

sir, *siro*, *siro* (odr. *siri*; predik. *sir*, *sira*, *siro*) sijed: *Onda*
siro ženško je *sira* kakò kudijà vûne.

sirac, *sirca* (G pl. *siroc/sircih*) m naziv po boji; surac (*mūl*, ma-
garac)

sirast, -o (predik. -a), -o sivkast

sirišće, -o sr suho, kiselo mlijeko kao kvas za pravljenje *sira*.

Sirišće je mōli tobolac učinjen od štunka mlōdega kozlića (ol
dvodeset dōn) u kojēn je uliveno kozjē mliko kojē tī kozlić
siso. Tī se tobolac sūši na sūncu olī na dimu velereć i mi-
sec dōn.

sirit, *sirin* nesvrš. sijedjeti: *I ol stroha se siri;* v. *osirit*

sirit, *sirin* nesvrš. siriti, praviti sir. (A *siri* se ovako: Vāzme
se na vōrh od noža kusić *sirišće* i stavi ga se u pōl žmūla
vodē. Dobro se promišo i izlije se u 3-4 litre mlikā. Epeta
se i mliko promišo, pōk se prociđi i ostavi ūru-dvī da se
mliko sjacđ. Onda ga se stavi na ogōnj da se smlodi, a krūz
tō se vrime rukōn skūpjo *sir* u grūdu dōkli se sve ne skūpi.
U sūdu ostane sōmo ūrutva. Izvādjeno grūda još se misi dōk-
li se iz njē ne iscidi svā ūrutva. Onda se *sir* stōvjo u ob-
ručić i po obručiću se šestō. Nakon dēsetvonāste ūrih razvē-
že se obručić, a *sir* se mālo posoli morskōn sōli. Tāko ga se
darži i okreće 3-4 dni. Opere ga se u vodi i obriše, osuši i
stōvjo se u ūje (od māsline). Tō je onda *SIR IZ ŪJA*.

sirnica, -e (G pl. *sirnic/sirnicih*) ž glava kruha (za Uskrs) od bi-
jela brašna, stučenih jaja i šećera.

sirovina, -e (G pl. *sirovīn/sirovinih*) ž 1. vuna neoprana; 2. okus
sirova mesa: *Mēso dōje sirovinan.*

siška, -e ž tane puške od komada olova

sitan, -tno (predik. -tna), -tno koji je vrlo malog obujma: *sitni i krūpni kruh* (prema tome je li brašno mljeveno sitno ili krupno).

sítō, -á sr sito u sumpornjači

sjacát se, -cón se svrš. skrutiti se; zgrušati se; učiniti kožicu "krastu" na površini (o tekućini): *Jūha se je u teréni sjacála.*

sjacóvat se, -cójén se nesvrš. od *sjacát se*: *Kôr od kozliča sjacó je se u bronzinu.*

skákot, -čen nesvrš. skakati

skakútat, -kúton nesvrš. iter. od *skákot*

skále, -ih i *skôl* ž pl. ljestve; stube; stubište; stepenice

skancija, -e (G pl. *skancij/skancijih*) ž vrst police na zidu za smještanje stolna posuđa: *Stávit ču zûbe na skanciju* (neće imati što jesti, neće postići što želi)

skandajat, -jón nesvrš. izazivati (skandal) smutnju: *Nímo čô činit, pôk skandajô po kúci.*

skáras, *skôrsa* (G pl. *skâros/skôrsih*) m stepenica u moru

skáras, *skôrso* (predik. *skôrsá*), *skôrso* koji je manji od potpune, propisane mjere

skjúčit (se), *skjúčin (se)* svrš. zgibati, pregibati: *Cûsnu(l) je: skjúči je kolina i lôjte (lakte).*

sklat, -a m vrst ribe od dna. Isto: *sôkol*; v. *hlôndavina*

sklopi, *sklopîh/sklopîh* m pl. *bašetîne*, tj. pločasto i četvorouglasto kamenje za gradnju čvrstih dijelova *japjénice*, otpornih prema vatri; zajedno s pragom čine *vêlo vrôta*

skolâsičina, -e ž ona koja ne haje za posao i drži se raspušteno; raskalašenica

skolâstničina, -e ž; v. *skolâsičina*

skòmine, -nih i *skòmin* ž pl. nejasna bol, osjet u zubima; neugodan osjećaj u tijelu od nezrela, trpka voća

skôns, -a m trzaj

skonsát, -sôñ svrš. trgnuti; trznuti; iznenada učiniti pokret

skônska, -e ž. vrst morskog račića. Isto: *kônjska*

skonsôvât, -sôjén nesvrš. iter. od *skonsát*

skopīsit, -*pīsin* svrš. od muke izlinjati; sasvim omršavjeti (u ti-jelu); svenuti od čeznuća ili od bolesti, nevolje: *Skopīsila sōn čekojuć te hōčeš mi se vrōtit.*

skopīstrit se, -*pīstrin* se svrš. zablenuti se; začuđeno se skame-niti

skorōnča, -e (G pl. *skorānoč/skorōnčih*) ž suha slatkovodna riba (na dimu sušena) iz Skadarskog jezera. Isto: *škobōj*

skorovāča, -e (G pl. *skorovōč/skorovāčih*) ž savijača, tj. vrst hrušta sjajne boje koji zavije i povije u list loze jaja, pa list usahne. Isto: *zavijāča*

skōruša, -e ž oskoruša (stablo i plod)

skōrušica, -e ž vrst boljke; v. *zēje*

skōsat se, *skōson* se (na koga) nesvrš. srđito napadati na koga ri-ječima (i gestima) žestinom kao da bi udario

skosīt se, -*sīn* se svrš. okositi se; žestoko napasti na koga; poka-zati komu zube

skōtan, -*tno* (predik. -*tna* i *skotnā*), -*tno* zbabna (o živini)

skrāma, -e (G pl. *skrōm/skrāmih*) ž kožica masti na površini vruće tekućine kad se kuha meso, ili na mljeku itd.: *Pokūpi je svū skrāmu* (tj. pokupio je sve najbolje).

skrepenit se, -*nīn* se svrš. ukočiti se od zime; smrznuti se; v. *krepenit*

skričāt, *skričen* nesvrš. kreštavo vikati; derati se

skrinja, -e (G pl. *skrinj/skrinjih*) ž 1. škrinja; 2. prsa i što je u njima

skrinjica, -e (G pl. *skrinjic/skrinjicih*) ž 1. mala škrinja; 2. vrst kukca; sjemenka divlje djeteline; v. *trōvā*

skrūž, *skrūža* m sir, zapravo skorup što se napravi (zgruša) na po-vršini uzavrele surutke, skuta

skūbal, -*bla* (G pl. *skūbol/skūblih*) m na motki namotana stūpa, tj. vlaknasta kudjelja (umočena u katran ili paklinu za maštenje broda); velik kist za maštenje broda katranom

skūdal, -*dla* (G pl. *skūdol/skūdlih*) m komad drva (greda) što se stavlja iznad gredica u krovu kuće da se na nj slože ploče ili crijeponi

skūdnji, -o (predik. -a), -e: *skūdnji dōn*, *skūdnjega dneva* m ob-ljetnica smrti

skūlob, -a m poljsko (divlje) zelje, biljka poput ošljebada kojoj se korijenje kuha i jede; v. *zēje*

skūnit se, *skūnin se* svrš. poniknuti; zbiti se; pokunjiti se; v. *pokūnit se*

skupusit, -sin svrš. kako mu drago sastaviti, složiti, učiniti skuša, -e ž vrst plave ribe; v. *plovućo riba*

skušejića, -e (G pl. *skušejić/skušejičih*) ž vrst plave ribe. Isto: *skušajica*; v. *plovućo riba*

skvāra, -e ž strujanje tekućine koja kipi; trag vrenja nad kipućom vodom što skvrči u tavi pri friganju; tustilo na jusi

skvarčit, -čin nesvrš. jako i glasno strujiti: *Skvarčū girice kal se frigodu na parsūri. Mārač marči - bāčva skvarči* (tj. kad je martkišovit, u bačvi je te godine dosta vina koje vri i skvarči); v. *skvāra*

skvārit, -rin nesvrš. glasno strujati pri friganju

skvicot, -čen nesvrš. oštro lajati (o psu kad nađe i goni zeca)

skviče, -eta m 1. onaj koji se glasa poput psa kad *skviče*; 2. (*Skviče*) nadimak u Brusju; v. *skvicot*

sladokōran, -rno (predik. -rna), -rno ljubezan (dolazi od riječi kōr, tj. krv). Isto: *blagokōran*

sladokūsan, -sno (predik. -sna), -sno koji rado i slatko (tj. s užitkom) jede. Isto: *blagokūsan*

slanūtak, -nūtka (G pl. *slanūtok/slanūtkov/slanūtkih*) m vrst sočiva; "slani grah"; v. zēje

slarkō, -kēga sr slistica, slatki kolač: *Za Božić se ji slarkō: paršurāte i hrüstule, a za Ūzmā sīrnice.*

slat, šājen (imper. šaj) nesvrš. slati

slavič, -viča m slavuj; v. ēūška

slāvit, -vin nesvrš. 1. slaviti; 2. svečano u zvona udarati; 3. u golu vodu malo vina (ili štogod kisela) uliti; v. *slōv*, *zalāvit*

slāvjenje, -o sr gl. imen. od *slāvit* 1. slavljenje; 2. svečano udaranje u zvona bilom

slēgnut (se), -nen (se) svrš. tijelom se nisko šćućuriti; čučnuti; v. *sligot se*

slēmo, -ta m mlitavo, lijeno i nesnalažljivo čeljade

slid, -a m trag: *Pas je na slidu. Hod slidon pāsa, čapāt ćeš ga.*

slidit, *slidin* nesvrš. ići tragom; vrebati za kim

sligalo, -ota m onaj koji se ulaguje

sligat, *sligon* nesvrš. iter. od *sligot*

sligot se, -on se nesvrš. 1. prigibati se k zemlji (i sakrivati se); 2. udvarati se, lukavo ili od straha: *Sligo se kako kô-kos̄ kad je hōćes čapat.*

slima, -e ž centralna greda u krovu kuće koja se pruža od vrha jednoga do vrha drugoga *učelka* (tj. kuta na vrhu od kuće)

slimit, *slimin* svrš. snimiti, skinuti: *Slîm bronzin is komoštov!*

slinavica, -e (G pl. *slinavic*/*slinavicih*) ž ona koja slini; (posprdno) još nezrelo žensko čeljadi

slinit, -nin nesvrš. puštati slinu; cijediti slinu; fig. koješta brbljati; nevaljalo što činiti

slinka, -e ž 1. ona koja slini; 2. vrst ribe; v. *riba od râpe*

slinko, -ota m onaj koji slini, koji je musav. Isto: *slinovac*

slinovac, -vca (G pl. *slinovoc*/*slinovcih*) m onaj koji slini; fig. nezrelo čeljadi

slip, *slipo* (predik. *slipa*), *slipo* (predik. *slipo*) slijep; *slipo Marija* društvena igra u kojoj je jedan igrač zavezanih očiju pa lovi ostale; fig.: *Igro iš njîn na slîpe Marije* (tj. nastoji ga prevariti); *slipo* oko sr vrst mreže za lov skuših i lokôrdih; v. *mriža*

slipavac, -vca m vrst biljke koja se lijepi (više nego *bušinac*)

slipica, -e ž slijepa ženska osoba, sljepica

slipić, -a m 1. vrst zmije; 2. slijepo oko (pup) na prutu loze (jer ne baca mladice)

slipit, *slipin* nesvrš. 1. postajati slijep; 2. činjeni koga slijepim; v. *sliporit*

sliporit, -pôrin nesvrš. iter. od *slipit* slabo vidjeti (od sna, od bolesti, od slaba vida); žmiriti; pri slaboj svjetlosti radići: Ča *sliporiš tôte u škuru?* fig. *Ova svîča slipori* (tj. slabo svijetli)

slipot, -pon nesvrš.; v. *slipit*

slipovac, -vca m; v. *slipavac*

slipûja, -e (G pl. *slipûj*/*slipûjih*) ž ona koja je nesmotrena u svojim postupcima (pogrdno): *Slipûjo, ol ne vidiš da gâziš po cviđu.*

sliz, *sliza* (G pl. *slizov*/*slizih*) m vrst biljke; v. *cviđe*, *trôvâ*

slōde, -eta m onaj koji *slōdi*, tj. koji odveć slatko govori dodvrajavajući se: *Ôn je vëliki slôde!*

*slôdit*¹, *slôdin* nesvrš. slatkim ugodnim činiti: *Ne slôdi me život.*

*slôdit*², *slôdin* (komu) nesvrš. slatkom riječju (ponajviše neiskreno) govoriti komu; umiljavati se: *Slôdi, rëka bi da biš se moga u njëga ispođit; kàl tâmo, svih sèdan smârtnih gřihov je u njemu.*

slôk, -a m vrst biljke; v. *zêje*

slôn, *slôno*, *slôno* (odr. *slôni*; predik. *slôn*, *slôna*, *slôno*) slan; v. *jîđe*: *slôno riba* = konzervirana riba posoljena u *barilu*

slôna, *slone* (G pl. *slôn/slônih*) ž mraz; slana

slôp, -a m maglovite kapljice mora što ih vjetar nosi (na kopno)
slôrko, pril. slatko. *Stâv cûkara, ma nekà ne bûde slôrko.*

slôv, -a m malo vina, kvasine ili druge kisele tekućine što se pojmeša s vodom: *Bòje slôvo, nego sômo. Vôlin slôv od lozë, nego sôme vodë* (slôvo umjesto slôv radi rime)

slôvnica, -e (G pl. *slôvnic/slôvnicih*) ž slavnjača, slamarica

slûpit se, -in se svrš. odviše smršavjeti (osobito o živini)

smâlin, pril. zamalo; gotovo da ne; malne. Isto: *dobôta*

smâman, *smômno* (predik. *smamna*), *smômno* pustopašan; obijestan: *Ne ûđini smâman čà ûđini lâčan* (poslovica)

smantarela, -e (G pl. *smantarel/smantarelih*) ž čeljade koje *sman-*
tôjë, tj. zanovijeta, dodijava, koje te svojim govorom uzne-miruje, ošamuće

smantat (se), -tôñ (se) svrš. ošamutiti (se); izgubiti ravnotežu;
fig. zaluditi koga: *Onâ mu je glôvu smantâla. Kô prevëc u bukâru nôs zabijë, glôvu smantô.* Isto: *ismantat*

smantâvina, -e (G pl. *smantâvin/smantâvinih*) ž 1. mućenje u glavi;
vrtoglavica; 2. zanovijet, briga koja se vrti po glavi; 3.
onaj koji zanovijeta i napastuje; v. *smônt*, *zamantât*: *Čapâla me je niko smantâvina u glôvi. Largâj se od mène: ti si mojà vëliko smantâvina.*

smantôñ, -o (predik. -a), -o smeten; ošamućen

smantôvât, -tôjë̄n nesvrš. ošamućivati; gubiti ravnotežu; fig. za-luđivati koga: *Ovđ vînô vèselo* (tj. brzo) *smantôjë.* Pôčelo mi se smantôvât.

smanjûrit se, -njûrin se svrš. postati manji u rastu, obujmu (od glada, nevolje itd.)

smanjurivat (se), -jen (se) nesvrš. smanjivati (se); postajati manji; v. *smanjurit*

smārča, -e ž vrst grma; smrča: *Smārča te opōlila* (šaljiva kletva); oksimoron: jer zelena smārča ne gori, pa ti ništa neće naškoditi. Isto: *Voda te opōlila*, kako su pređi govorili, "kleli").

smardečon, -čāna m onaj koji smrdi; onaj koji je gnusan

smardečonka, -e ž ona koja smrdi; ona koja je gnusna

smardēj, -dēja m vrst divljeg stabla (poput divljega rogača), a lišće mu smrdi; smrdelj

smardit, -din nesvrš. smrdjeti: *Od glovē riba smardi.*

smārdot, -don ulagati se nespretno u koji posao; kvariti; gnusiti: ča smārdoš?!; v. šmārdot

smargorica, -e (G pl. *smargoric*/*smargoricih*) ž stonoga (koja smrdi)

smarginjat, -njōn svrš. strti; uništiti: Čko te čapōn, smarginjat ču te.

smārt, smārti ž smrt: *Jedna smārt - stō prorokov!* (tj. svakom se događaju pridaje mnoštvo uzroka)

smārtni, -tno, -tno smrtni: *grīh smārtni* = đavao, sotona; smārtni težčk, kopōč, mušnik = (ironički) tobože vrlo velik i težak radnik

smārnut (se), -nen (se) svrš. smrnuti (se)

smēst, smētnen svrš. uništiti, upropastiti: *Guba te smela.*

smēštrit, -in (komu što) svrš. nepoćudno komu što opraviti: *Misli se je domać tūjega dobrā, ma su mu smēstrili posđl.*

smetišnjica, -e (G pl. *smetišnjic*/*smetišnjicih*) ž ona koja smeta, ometa; ona koja podmuklo rovari

smetišnjok, -a (G pl. *smetišnjokov*/*smetišnjocih*) m onaj koji smeta, ometa; onaj koji podmuklo rovari; v. sotona

smihatāt se, -tōn se nesvrš. iter. od *smijāt se*

smihuš, -a m smijeh: *Dōče smihuš na plakuš!* (tj. smijeh u neprikladnoj dječjoj igri svršit će plačem)

smijāt se, -jen se nesvrš. smijati se; v. *smihatāt se*

smiran, smirnq, smirno (odr. smirni; predik. smiran, smirna, smirno) miran: *Di je krūha i vinā, tōte je kūča smirna.* Bud smiran.

smirit, -rin svrš. pogoditi: "Ti hit, a još ču smirit", govori Sotona (poslovica). Smiril je kakđ u brokvu (tj. imao je potpun uspjeh)

smirno, pril. mirno, tih: Stoj smirno!

smočan, -čno (predik. -čna), -čno dobro začinjen (o jelu)

smočit, *smočin* svrš. smočiti: smočit buhe = pasti u more u odijelu; ostati mokar do kože

smôk, *smôka* m masni zalogaj koji se jede uz kruh: Jin sâhi krûh: prez sôka i smôka (v. jist)

smokovina, -e ž smokvino granje s lišćem; smokovo drvo

smôkva, -e (G pl. *smôkov*/*smôkvih*) ž smokva. Ima velikih i malih smokava. Velike rode dva puta, prvi put o sv. Petru, tj. krajem lipnja, pa se zato plod zove petrôvčica, petrôvkinja, petrôvača. Vrsti su smokava: blêtkinja ili mlétkinja ili mléknja; dvojelitka; trojelitka; čarnica; krivâča; konstantinôvka; debelokornjâča; lûčka ili peliška; bilica; garkinja; karginja (jer je iz Krka); modrûja ili rogošnica; zimica ili zimineca; têrmenica ili têrmilica; vodenjâča; sušelica; zamôžčica; bôrsanica.

smôkvina, -e ž 1. divlja smokva; 2. (*Smôkvina*) ime predjela kraj Brusja; 3. preneseno: glupo čeljade

smônt, -a m laka vrtoglavica; mučenje u glavi: Niki mi je smônt u glövi.

smotaj, -a (G pl. *smotoj*/*smotojih*) m ono što je zamotano; smotan predmet

smrâdovina, -e (G pl. *smrâdovin*/*smrâdovinih*) ž vrst trave koja cvjeta; v. cviće

smrič, *smriča* m vrst biljke, smrč, smriječ

smričalina, -e ž vrst zmije; v. gûja

smûcat se, *smûcon se* nesvrš. skitati se; klatariti se; yucariti se; potucati se (sve posprdno)

smučivica, -e (G pl. *smučivic*/*smučivicih*) ž smutljivica; ona koja čini smutnju, svađu; v. čängara

smûd, -a m vônj, smrad spaljenih, upaljenih krpa i sl.

smûda, -e ž ona koja je prljava, nečista; gnusura

smûdast, -o, -o (predik. *smûdast*, *smudâsta*, *smudâsto*) gnusan, prljav

smûrit, -rin svrš. napola popeći: Gauni se povâržu po žerâvi i kad se mälo (po)smûridu vazimje se i jî.

smušen, -o (predik. -a), -o koji je nesređene pameti
smušenjōk, -njōka (pl. *smušenjōci*, G *smušenjōkov*/*smušenjōcikh*) m
smušenjak

smūtica, -e ž mlijeko netom pomuzeno pomiješano s crnim vinom (za piće)

snest, *snesen* svrš. snijeti (jaje)

snigovina, -e ž nebo, vrijeme od snijega

snit, -i ž crnilo u pšenice; snijet

snogā, *snogē* (pl. *snogē*, G *snōg*/*snōgih*, L *snogima*/*snogōh*) ž snaga;
fig. muška radna snaga: *Već se niko ne muči po japjenicoh,*
jer u Brusju ni snog.

sōčivica, -e (G pl. *sōčivic*/*sōčivicih*) ž vrst povrća; v. *zēje*

sōd, -a m mlada loza prve godine (druge je godine *dvižac*, treće
trećok, četvrte *četvartok* ita.)

sōdnō, *sōdnā* sr nateklina, naboj na hrptu magarca ili mula što
prouzroči sedlo; fig. osjetljivost, ranjavost: *Nōša mu je*
sōdnō (tj. otkrio je gdje je osjetljiv, ranjav). *Družbenen*
konjū ūvik sōdnō (tj. tuđe se ne pazi, nego se dozla isko-
rišćuje).

sōha, -e (L pl. *sohōh*/*sohāmi*/*sohima*) ž kolac, drvo rašljasto s dva
rogaljka utaknuto na vanjski rub škāfa ili koridūra (*Sōhe* u
pl. su dizalice na brodovima; u fig. smislu vješala, jer po-
stoji poslovica: *Oni bi te volili vidit na sohōh, nego na no-*
gōh.)

sōj, *sāja* (pl. *sāji*, G *sōj*/*sajih*) m sjena

sōjer, -a prag na otvoru brodske palube. Isto: *šōjer*

sokōl, -kōlā m mjesto od poprišta, megdana, zabavljanja: *Ostat na*
sokōlu = ostati na megdanu, na poprištu. *Bit na sokōlū* = bi-
ti na zabavi veselju. *Iz sokōlā se svēja dohōdi dobrē vōje.*

sōkol, -a m 1. ptica sokol; 2. vrst ribe od dna. Isto: *sklat*; v.
hlōndavina

sokolic, -a m mali *sokol*; v. *čuška*

sōlma, -e ž drvena, ploskasta posuda za prijenos vode; vučija

solnica, -e ž posudica za sol

sōlnjača, -e ž vrst bijele ribe; v. *sōrnjača*

sōlpa, -e ž vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*: *Pūn je besīd kako sōl-*
pa gōvon.

sōm, sōmo, sōmo (odr. *sōmi*; predik. *sōm, sōma, sōmo*) sam
sōmo, pril. samo: *Moja jūbōv si sōmo ti.*

sōn (*sī, jē, smo, ste, sū*) skraćeni oblik prezenta od bit: *Kāl sōn bī mōli...; v. jesōn*

sōpa, sopē ž dah; disanje; isparivanje; para

sorbēž, -beža (G pl. *sorbēžov/sorbēžih*) m svrbež (Glas v ispušta se i u riječima: *srōb; sarbit; sèkar; sekärva*

sōrce, -a sr srce: Sōrce mojē drōgo (obišno mat ditētu). Isto:
sārce

sōrčak, sōrška (pl. *sōrški, G sōrškov/sōrčok/sōrških*) m onaj dio tekućine koji se odjednom posrkne; srk: *Nēće bāđva sōrčok ni tūrta ulomok* (poslovica)

sōrkāt, sōrčen nesvrš. srkati: *Sōrče sōrčak po sōrčak.*

sōrp, -a m srp: Sōrpon se sarpō zimorđd.

sōrpanj, -pnja m šesti mjesec u godini, lipanj; v. *mīsec*

sōrtije, -jih ž pl. konopi koji vezuju vrh jarbola s obadva ruba broda (i koji na većim brodovima imaju trše za penjanje na jarbol); v. *konōp*

sotona, -ē m *sotona* (sinonimi: *oni čōrni; oni iz pākla; nōpasnik; smetišnjok; - Riječi: vrāg, vrōg, jával* često se eufemiziraju: *hrág, hrōg, hnјág i hnјōg*)

sotonit, -nīn nesvrš. napastovati; na zlo nagovarati poput sotone: *Ona ökolo njega sotoni, sotoni dokli ga ne prisotoni; v. prisotoni*

sovā, -e (G pl. *sōv/sōvih i sovih*) ž sova; v. *čūška*

spač, spāčo (predik. *spāča*), *spāčo prost, slobodan: Za jemātvu su svī sūdi spāči. Badōnj je spač i bāčva je spāča.*

spačat, -čōn svrš. isprazniti: *Spačōj mi ti sūd.*

spāmetan, -tno (predik. *-tna*), *-tno pametan* (Glas s dolazi i u ovim riječima: *shāran; neshāran; shārnost; neshārnost*)

spančat se, -čōn se (u koga ili u što) nesvrš. dirati u koga; dosadičati komu; ulaziti u što (osobito u tuđe i opasne poslove): *A ti se ne spančōj u tūje poslē.*

spančōvat se, -čōjen se nesvrš. iter. od *spančat se*

spapūščen, -o (predik. *-a*), *-o duboko namreškan, naboran* (od stariosti, bolesti, iscijedenosti): *Nōna je spapūščena kakō osušeno smökva.*

spapūščit se, -pūščin se svrš. isprazniti se i uslijed toga namreškati se: *Kal se grōzje osuši, onda se spapūšči. Isto: ispacapūščit se*

spāra, -e (G pl. *spōr/spārih*) ž 1. kolač ili svitak od robe, trave, lukovine i sl. učinjen da se stavi ispod tereta na glavu da ne žulja; 2. kolač od *spārožine* što se stavi pod čep u bačvi (s *drofon*) iznutra neka se kroz to procjeđuje vino, tj. toči, a *drof* iza toga ostaje

sparčoděnje, -o sr (skupno) posprdno ime za ono što se naleglo:
Kojè *sparčoděnje!* = koliko se djece naleglo

sparenjat, -njōn nesvrš. štedjeti: *Evo ti, nā - pōk trāt i spare-njōj!* (o novcu)

spāroga, -e (G pl. *spārog/spārogih*) ž vrst biljke; v. *cviče*

spārožina, -e (G pl. *spārožin/spārožinih*) ž vrst divljeg poljskog asparagusa s bodljikama

spārta, -e ž okrugla pletena košara s okruglom ručicom poprijeko; v. *pōsude*

spārtica, -e (G pl. *spārtic/spārticih*) ž dem. od *spārta*: *Ne obadōj mu; dn svākoj spārtici nōjde provisłō* = za sve nađe ispriku

spavūša, -e (G pl. *spavūš/spavūših*) ž ona koja rado spava; v. *drīmalo*

spazma, -ē (G pl. *spāzom/spōzmih*) ž strah; grčevitost od straha, od boli (jer se reče): *Spazma me čapāla ól stroha.*

spazmat, -mōn svrš. zaprepastiti se; grčevito se prestrašiti: *Spazmāla sōn ól stroha.*

spazmōvat, -mōjēn nesvrš. zaprepaščivati se (s boli); grčiti se od straha ili od boli: *Ne spazmōj od svākega šūšnja!*

speštat, -tōn svrš. spljoštiti; zgnječiti: *Speštat ču ti glōpu kakò zmaji*; v. *peštat*

speštōn, -o (predik. -a), -o spljošten; zgnječen

speštōvat, -tōjēn nesvrš. od speštat

spīca, -e (G pl. *spīc/spīcīh*) ž tanki komad suha drvca, prutić: *Stāvi je gudēju spīcu u guzicu.*

spīcjarija, -e (G pl. *spīcjarij/spīcjarijih*) ž 1. ljekarna; 2. lijek

spīcijōr, -jōra (G pl. *spīcijōrov/spīcijōrih*) m ljekarnik, apotekar

spīčica, -e (G pl. *spīčic/spīčicīh*) ž dem. od *spīca*

spīčje, -o sr zbirna imen. od *spīca*

spinōt, -a m špinat; v. *zēje*

splavūtina, -e (G pl. *splavūtin/splavūtinih*) ž drvo koje ispliva na morsko žalo (ili drugdje na krš)

spletēst (se), *spletēn* (se) svrš. napraviti žensku frizuru: *Tèbe spletē mat, a jõ se spletēn sõmä.*

spominjak, -minjka (G pl. *spominjok/spominjkov/spominjkih*) m uspomena; spomen; sjećanje: *Od mõga spominjka. Ni vèc uboh od njèga spominjkov.*

spõna, -e (G pl. *spõn/spõnih*) ž trak kojim se spajaju i sapinju dvije prednje noge živini (kozama, magarcima, mulima itd.) da ne podu daleko ili u štetu

spõzma, -e ž; v. *spazma*

sprãvit, -in svrš. spremi; opraviti: *Istëga je brôd na krôj i sprãvi mriže. Sprãvit ëe mu on pòparu* (tj. opravit ëe mu nešto zlo, neugodno).

spridnjica, -e (G pl. *spridnjic/spridnjicih*) ž prednji dio jakete, sakoa; v. *jakëta*

spriko, pril. preko: *Spriko ðzrinja ni kozù* (tj. iz tuđa mjesta ni kozu - kamoli ženu, jer je ne poznaješ. - Ozrinj je brdo na istoku od Brusja)

sprobít, -jen svrš. poći u dobro, u tek; probaviti: *Ni mu sprobilo. Ne sprobí čoviku ni jíce nì pičé, di nì mîra u kućí;* fig. uspjeti: *Ni mu bome sprobilo*; v. *pajdit*

spruča, -e (G pl. *spruč/spručih*) ž i m rasipno čeljade; v. *pruča*

spručit, -čin svrš. potrošiti bez potrebe; rasuti (imanje); v. *pručit*

spûd, -a m mjera (sud, baril) za mjerjenje vapna: *Spûd jõpna*

spûga, -e (G pl. *spûg/spûgih*) ž vrst morskog koralja; spužva; v. *kuržja*

spûgast, -o (predik. -a), -o spužvast

spugat, -gõn svrš. *spûgon* (spužvom) ili krpom upijati tekućinu: *Svâki dõn pèren i spugõn.*

spûtan, -tno (predik. -tna), -tno uredan; pristojan; pristao; uljudan

spûž, *spûža* m puž (kopneni puževi: *vârtalski spûž; pojški spûž; kadûnjok* = veliki puž po kršu; *spûž râpenjok* = puž koji kod otvora ima rupicu, a pljoskast je, zovu ga i *martvâški spûž*; morski puževi: *volâk; ugârc ili gârc; žâbica; misec; bâbica; iskra*)

spûži, *spûžih* m pl. vrst cvijeća; v. *cviže*

spuščici, -ih m pl. vrst cvijeća; v. *cviče*

srāman, *srōmno*, *srōmno* (odr. *srōmni*; predik. *srāman*, *srāmna*, *srāmno*) sramotan: *Ne mōre mēni oni srōmni čovik ništa rēc, jer jō nisōn, fala Bogu, srāmna.*

sridā, -e (G pl. *srid/sridih i srīdih*) ž 1. treći dan u tjednu (srijeda); v. *parvi dōn*; 2. položaj između dvije jednakе polovice nekoga predmeta

sridadne, pril. o podne; usred dana: *Zvizdūn sridadne upiže.*

sridadnē, -dnēva m podne: *U sridadnēvu se ne maškinō, nēgo se grē ū hlod pod māslinu.*

sridica, -e (G pl. *sridic/sridicih*) ž unutarnji, središnji dio ploda koji se odlikuje posebnim okusom i finoćom (kupus, artičok i sl.)

sritva, -e ž vrst tikve (biljka); v. *trōvā*

srōb, -a m svrab; v. *sorbēž*

stak, *staka* m tren; čas; hip: *Nisōn ga zāspo ni stakā. Ne dōš mi stakā počinka.*

stargāčni, -o (predik. -a), -o koji struže (po dnu): *stargāčno ri- ba* - riba koja živi (u škrapama, oko kamenja, u travi) na dnu mora (Još se zove: *stargātnjo riba*; *riča od kāmika*, *riča od škrāpe*.)

stargāt, -gōn nesvrš. strugati (i time odljuštiti nešto: *zagōrinu*, *kōru* i sl.); v. *istargāt*; *postargāt*

stārgot (se), -on (se) nesvrš. strugati (se): *Svā se stārgola od poslā* (često ironično)

stargōtina, -e ž hrana koja zagori na dnu lonca, pa se struganjem pokupi; v. *pōstarga*, *zagōrina*

stargōtine, *stargōtin* i *stargōtinih* ž pl. strugotina (drugog matrijala, a ne hrane ili tijesta u kopanji, tj. načvama); v. *stargōtina*; *pōstarga*, *zagōrina*

stārica, -e (G pl. *stāric/stāricih*) ž 1. stara ženska osoba; 2. star prut na lozi: *Na stāricu rizot.*

starikov, -o (predik. -a), -o nešto star

starina, -ē (pl. *stārine*, G *starīn* i *stārin/stārinih*) ž zemlja koja se dugo nije obradivala; v. *novinā*, *damjēn*

starinica, -e (G pl. *starinic/starinicih*) ž mala *starinā*; prije obrađeno, pa zapušteno poljce

stārkaj, -kja (G pl. *stārkoj/stārkjih*) m 1. trun drva što se čo-vjeku u meso zabode; 2. komadić drva o koji se upiru tri *spice* da podrže kamenu ploču za lov ptica; 3. malena vrijež što uz more raste

Starogrōjčica, -e ž zaljev i luka Staroga Grada na Hvaru zaštiće-na poluotokom Kablom

starovičan, -čno (predik. -čna), -čno koji je stara vijeka

starovīrski, -o (predik. -a), -o drevan

starovitan, -tno (predik. -tna), -tno star, drevan

starožina, -e (G pl. *starožin/starožinih*) ž stara stvar, pogotovu stara roba. Isto: *storožina*

stat, *stānen* svrš. stati: *Stat će i tebi čōrni vōl nā nogu* (tj. stići će i tebe nevolja). *Stat kōmu na rēp* = ući u trag i zaustaviti ga u zlu

stāvit, -vin svrš. metnuti; staviti: *Stāvit u armiž* (brod) = armižat, tj. sidrom i konopima osigurati brod. *Stāvit būhu u īho* = prišapnuti i utuviti heku vijest (obično s insinuiranjem). *Stāvit će ḥbe dvi nōge u jednū kalčetu* (tj. uhvatit će ga žurba; zadovoljiti će se s manjim). *Stāvit zube na skanciju* = ne imati što jesti

stēpen, -o, -o (predik. *stēpen*, *stepeña*, *stepeño*) jedar; krepak; pristao, dobro razvijen: *Lip je i stēpen - ne būd mu zla ni urōka* (interkalar)

sterālo, -a sr; v. *stirālo*

stīna, -e (pl. *stīne*, G *stīn/stīnih i stīnih*) ž stijena, kamen

stīnut, -nen nesvrš. mrznuti; ledeniti; biti leden; v. *nastīnut*; *ostīnut*; *zastīnut*

stīnje, -o sr stijenje; kamenice; kamenje

Stiponj-dōn, -dneva m Stjepanje; v. *Otač-dōn*

stirālo, -a (G pl. *stirāl/stirālih*) sr 1. gumno na kojem se mlati ružmarin (da otpadne suho lišće); 2. mjesto s kolcima gdje se stere mreža (radi sušenja). Isto: *sterālo*: *Ni vēć ni mriž po vāloh, a nēšma stirālih.*

stīva, -e ž 1. unutrašnjost broda; u barci dio korita koji nije natkriven škafom; 2. naslaga, sloj: *U bariłu ribori sólidu stīvu po stīvu sardēl.*

stivāt, -vōn nesvrš. slagati po nekom redu

stōj, uskl. živini da stane; isto: *štōj*; v. *de*

stôlak, *stôlka* (G pl. *stôlok/stôlkov/stôlkih*) m naprava u kojoj
dijete stoji samo i uči se hodati

stôlnica, -e (G pl. *stôlnic/stôlnicih*) ž položaj gdje se čeka na
zeca; fig.: *Dôčeš mi na stôlnicu* (tj. čekam zgodu da ti od-
vratim).

stôn, -a m stan

stônit se, *stônin se* svrš. reducirati se; smanjiti se, pretvoriti
se u malo što je bilo veće: *Kâd se skûho pûn bronzin zêja, stôni se u terenu oboda* (tj. lonac kuhana povrća smanji se
na obujam zdjele). Isto: *ustonit se*

stôr, *stôrà* m mjera za sol i pšenicu: *Hriпje i sténje kakò da je na njemu stôr sôli.*

stôr, *stôro*, *stôro* (odr. *stôri*; predik. *stôr*, *stôrà*, *stôro*) star:
Stôr je kakò pas svetega Rôka.

stôrje, -o sr neugodan okus u hrani; zadah stareži ili ustajalo-
sti: *Dôjè stôrjen krûh, tîsto, mûkà.*

stôròžina, -e (G pl. *stôròžin/stôròžinih*) ž stara stvar, osobito
roba. Isto: *staròžina*

stôt, *stojîn* nesvrš. stajati: *Ne mogu ti cîlu ûru stôt dreto kakò svîđa.*

stôvjât, *stôvjon* nesvrš. stavljati: *Stôvjon ti nã dušu.*

strabročje, -o sr spičje, dračje; v. *handrôčje*

strahobôžan, -žno (predik. -žna), -žno pobožan

strašîn, -a m vrst ribarske mreže potegače; v. *mriža*

strašinat, -nôñ nesvrš. iter. od *strâšit* trajnije nekoga strašiti

strâšit, -šin nesvrš. strašiti: *Strâši se kakò koza nôža.*

strâtit, -tin svrš. potrošiti: *Strât besîdu = reci riječ*

strič, *strižen* nesvrš. strići; v. *strigûcat*

strîg, -a m čin striženja: *Kâl strîžes ne strigûcoj, nègo dôrz dreto strîg.*

strigûcat, -gûcon nesvrš. iter. od *strič*, strići na sitno ali loše
i neuredno

striha, -e (G pl. *strih/strihih*) ž strehâ; dio krova koji strši
preko zidova kuće: *Stâv sùd pod strihu da se naliye vodë.*

strîlit, *strîlin* nesvrš. strijeliti: *Strîli očima kakò münja.*

striš, *strišâ* m kristalizirana naslaga što je čini zdravo vino po
bačvi iznutra

strišor, -šorā m trgovac nakupac *striša*: *Nose godišć Pajizani su bili strišori.*

strižić, -a m vrst male ptice; v. *čuška*

strōšac, *strōjca* (G pl. *strōšoc*/*strōjcih*) m ironič. dem. od *strōh* (strah): *Strōšac brōve pōše* (tj. da ne učine štetu - poslovi-ca).

strōžica, -e (G pl. *strōžic*/*strōžicih*) ž 1. tunja koja se prišije od pluta do olova uz jednu i drugu stranu mreže; 2. (*Strōžica*) toponim u uvali Lozna pod Brusjem

strōžnjica, -e (G pl. *strōžnjic*/*strōžnjicih*) ž stražnji dio *jake-te*, sakoa

strūčje, -o sr ogoljele grančice (ružmarina, buhača i sl.) pošto je s njih omlaćeno lišće ili obrano cvijeće

strūg, -a m alat bačvarski i brodograditeljski na kojemu se stružu daske; v. *bāčvor*

strujit, -jīn nesvrš. strujiti prije samog kipljenja (o tekućini)

stūdan, -dno, -dno (predik. *stūdan*, *stūdnā*, *stūdno*) koji je sklon studeni, hladnoći; koji pati od hladnoće

studeniča, -e (G pl. *stūdenič*/*studeničih*) ž prehlada; nazeba: *Ca-pat u kosti studeniču.*

stupa, -e (G pl. *stūp*/*stūpih*) ž vlaknasta kudjelja; kučina: *Uplet se kako buhā u stūpu*; v. *kalafot*

stupēj, -pējā (G pl. *stupējov*/*stupējih*) m nagnjili *hrēb* (trupac, stup posječena stabla)

stūpica, -e (G pl. *stūpic*/*stūpicih*) ž 1. mišolovka; 2. jama, rupa na *tūrnu* (tj. tijesku) za udijevanje loze (tj. stupa sa žlijebom kao vijak)

stūpot, -pon nesvrš. mlatiti drvenim mlatom po suknu: *Hōd mi pomōz stūpot sūkno!*

stūra, -e (G pl. *stūr*/*stūrih*) ž rogožina; pletenka za steranje smokava i sl.

stvōr, -i (pl. *stvōri*, G -ih) ž stvar

stvōr, *stvōra* (pl. *stvōri*, G -ih i *stvōrov*) m stvor, stvorene

subitāt, -tōn svrš. učiniti da te pojede mrak, da te odnese vrag; *Subitōna te subitāla!* (kletva)

subitōna, -e ž prikaza, avet, vrag: *Subitōna te subitāla!* (kletva)

subōta, -e (G pl. *subōt*/*subōtih*) ž subota; v. *parvi dōn*

subujit, -jīn svrš. nabujati; oteči ispod površine kože (osobito od udarca)

suc̄ija, -e (G pl. *suc̄ij/suc̄ijih*) ž sušica, tuberkuloza

suc̄ijov, -o (predik. -a), -o sušičav

sudi, -ih i sudōv m pl. sudovi (Vrsti *sūdih ol darvā*: *bāčva*; *badnjenica*; *badnjič*; *badōnj*; *baril*; *baruza*; *bigūnac*; *bujōl*; *burāča*; *dizva*; *gročić*; *grotac*; *karatil*; *kōca*; *konāta*; *lākomica*; *maštīl*; *mizarōla*; *mujāča*; *pajāk*; *pritōr*; *šešula*; *vinotok*; *vridica*; *žbānja*.)

sugrādica, -e (G pl. *sugrādic/sugrādicih*) ž grad, tuča što pada zajedno s kišom; v. *grādica*; *grōd*

suh, -o, -o (odr. *sūhi*; predik. *sūh*, *sūha*, *sūho*) 1. suh, bez vlaže: *Sūh je kakō cōk*; 2. mršav: *Sūh je kakō bakalōr*.

suhanica, -e (G pl. *suhanīc/suhanīcih*) ž ona koja je (vrlo) mršava

suhanić, -a (G pl. *suhanīć/suhanićih*) m onaj koji je (vrlo) mršav

suharjikov, -o (predik. -a), -o ne odveć suh; ne odveć mršav

suhōnac, -hōnca (G pl. *suhōnoc/suhōncov/suhōncih*) m onaj koji je jako mršav

sūhor, -i ž suho dražje, šikarje, granje; suho spičje (između zelenila). Isto: *sūhvor*

sūhva, -e (G pl. *sūhov/sūhvih*) ž suho zrno grožđa. Isto: *sūhviča*

sūhvica, -e (G pl. *sūhvic/sūhvicih*) ž dem. od *sūhva*

sūhvor, -i ž; v. *sūhor*

sūka, -e ž konopčić od kostrijeti; v. *zōvūza*

sukālac, *sukōlca* m uzdužna gredica na sredini bukapōrte (na brodu). Isto: *pūnta od stīve*

sukalcāt, -cōn nesvrš. poticati, uckati; dražiti; v. *posukalcāt*

sukalcōvāt, -cōjēn nesvrš. iter. od *sukalcāt*

sukālina, -e (G pl. *sūkālin/sūkālinih*) ž žica iz platna i sukna istrgnuta i isukana. Isto: *sukōtina*

sukārvica, -e (G pl. *sukārvic/sukārvicih*) ž tekućina pomiješana s krvljju

sukāt, *sūkon* nesvrš. vlačiti predu

suknēn, -nēno, -nēno (odr. *suknēni*; predik. *suknēn, suknēna, suknēnō*) koji je tkan od vune; v. *partēn*: *suknēni kāmik* = ispod zemlje vađen kamen sive boje, tvrdi i otporniji prema vatri, potreban za gradnju *japjēnice*

suknenišće, -o sr suknena roba

suknjēna, -e ž igla (deblja) za suknenu žicu. Isto: *suknjenāča*
suknjenāča, -e ž; v. *suknjēna*

sukōnce, -a (G pl. *sukōnoc/sukōncih*) sr pokrivač posteljni (tanji) od domaćega sukna (vune), ali u bojama

sukōtina, -e (G pl. *sukōtin/sukōtinih*) ž; v. *sūkalina*

sukrižnica, -e (G pl. *sukrižnic/sukrižnicih*) ž raskrižje

sukružice, pril. uokrug. *Sukružice veslat* = veslati dvoma veslima (jedan veslač), i to jednim veslati (naprijed), a drugim šijat (veslati natrag)

sulōr, -lōra m kamena terasa (balkon) pred ulazom u kuću na koji vode stepenice: *U Brūšju je pūno sulōrih, jer su kūče visokē.*

sulustre, -tor i *sulustrih* ž pl. kozice

sumparēla, -e (G pl. *sumparēl/sumparēlih*) ž stijenj močen u raskrabljeni sumpor (upaljen pušta dim koji raskružuje vinske posude)

sumporāča, -e (G pl. *sumporāč/sumporāčih*) ž posuda kojom se (nada) sumporava lozje

sumporāst, -o (predik. -a), -o koji naglo plane (poput *sumparele*)

sūnac-zōpōd, -zōpāda m zapad sunca: *Težōk grē dōma u sūnac-zōpōd.* Ovo nōn vajd zakopāt do *sūnac-zōpāda*.

sunčēn, -čēno, -čēno (odr. *sunčēni*; predik. *sunčēn, sunčēna, sunčēnō*) sunčan: Čekot ču te kako sunčeno mđjka (tj. čekat ču te sveđ u nadi, ali i u nevolji).

sūnčenjok, -a (G pl. *sūnčenjokov/sūnčenjocih*) m pram svjetla što ga pravi sunce kroz oblake pri grubu vremenu; pasunce na nebū

sūpa, -e (G pl. *sūp/sūpih*) ž juha: Činit sūpu u vārč = činiti nepristojnosti.

supižit se, -in se nesvrš. nastojati živo oko čega; drpiti se; ne puštati se drugome i pri tom se buniti. Isto: *čipižit se, si-pižit se*

suprōška, -e ž lug, pepeo u kojem ima još sitne žerave: *U suprōški se jōjā surbulāju i konpiri pečū/pečedu.*

suprūtnica, -e (G pl. *suprūtnic/suprūtnicih*) ž mali prutić uz veči, ili ostatak večega prutića

suprūžina, -e (G pl. *suprūžin/suprūžinih*) ž grana (ogoljela) ili ogrizina na kojoj je više suprutova, izdanaka

suputnica, -e (G pl. *suputnic/suputnicih*) ž nuzgredan put uz drugi glavni. Isto: *suputnica*

suputnica, -e ž; v. *suputnica*

surbula, -e ž na meko pečeno jaje u *suprōšku*: *Učīn mi jđe u sūrbulu.*

surbulat, -lōn svrš. meko ispeći jaje u *suprōški*

surbulon, -o (predik. -a), -o meko ispečen u *suprōški* (o jajetu)

surgadina, -e ž debeo konop za sidro

surgat, -gōn svrš. uvaliti sidro u more za usidrenje broda

surgat se, -gōn se svrš. usidreniti se; fig. uvaliti se na sigurno

surić, -rīn nesvrš. ~~dugujavati~~; smetati: *Surić mi drēka ovēga mōle-ga. Ništo mi suri ū oku.*

sūrla, -e ž vrst glazbala na dah (vrst sopile, frule)

sūrlica, -e (G pl. *sūrlic/sūrlicih*) ž dem. od *sūrla*

surlikat, -līkon nesvrš. svirati u *surlu*

suručice, pril. suradnjom više ruku (raditi kakav posao): *Hōd mi pomōz, pōk ċemo suručice na žōrna mlit.*

sūrutva, -e ž surutka; tekućina koja ostane pošto se svari mlijeko i sir stisne: *Iša je na Plāme za se nāpit sūrutve* (tj. išao je daleko, a gotovo ni za što).

susnižica, -e (G pl. *susnižic/susnižicih*) ž snijeg zajedno s kišom

sūstopice, pril. za stopama; odmah iza tuđih stopa (ići): *On za svākin sūstopice = nesamostalan je.*

sūšanj, -šnja (G pl. *sūšonj/sūšnjih*) m suho granje i lišće stabala

sušelica, -e (G pl. *sušelic/sušelicih*) ž vrst smokve; v. *smokva*

sušilica, -e (G pl. *sušilic/sušilicih*) ž smokva što se suši

sušilo, -a (G pl. *sušil/sušilih*) srđmjesto, položaj gdje se suši mokra roba. *Stāvit rōbu na sušilo = izložiti je da se osuši.*

sūt, *sūta* (I sg. *sūtōn*) m suton; prvi mrak večernji: *U sūtu se ri-ba lovi.*

sútra-on-dôñ, pril. *sutra*: Kál bude sútra-on-dôñ.

sväčihov, -o (predik. -a), -o svačiji: Sväčihovo - ničihovo!

sväča, -e že svatovi: Svä se sväča sküpila u crkvi i na píru.

svädit (se), -in (se) svrš. svaditi (se)

svajba, -e že svađa: Něču svajbē u moju kuću.

svaldat, -dôñ svrš. napraviti slojeve, pregibe od tkanine; složiti tkaninu

svärc, *svärgnen* svrš. zbaciti; svrgnuti: Dôrž se šoldo (čvrsto) da te mûl ne svärgne.

svärdot (se), -čen (se) nesvrš. svračati (se); obazirati (se): Véč svärdce oči na divnjice. Isto: svärtot

svärdal, *svördla* (G pl. *svärdol*/*svördlih*) m svrdlo (alat)

svargnijat, -nižen nesvrš. zbacivati; svrgavati: Ovi mûl rëpo i is sebe sve svargnije; v. *isvärç*

svärvha, -e že l. svrha: U koju svärvhu to činiš? 2. svršetak: Svärvha òl godiščo = konac godine; zadnji dan u godini, Silvestrovo: Na dobro von dôšla svärvha òl godiščo! (uobičajena čestitka)

svärvhu, pril. povrh, iznad: Plivo kakò uje svärvhu vodë.

svärtot (se), -ton (se) nesvrš. svračati (se); obazirati (se); pre-vrtati: Něču svärtot na tvojë dvore. Môre te svärtolo i pri-värtolo. (kletva)

sväža, -e (G pl. *svôž*/*sväžih*) že okvir: Ôn je za u sväžu = uzoran je (ironički).

svéj(a), pril. sveder, uvijek, svagda: Ôn svéja po svoju!

svesébice, pril. s reda: Buhõč se bëre svesébice.

svetäšnji, -o (predik. -a), -o što se nosi na blagdane: *svetäšnjo rôba* = odijelo za blagdane (Protivno je: *sebišnjo rôba*); *svetäšnji dôñ* = dan svetkovanja, blagdan

svéžanj, -žnja (G pl. *svéžonj*/*svéžnjih*) m zamotan ili povezan snop

sviča, *sviče* (pl. *sviče*, G *svič*/*svičih* i *svičih*) že svijeća: Pod sviču loviti = pod svjetлом svjetiljke (nekad prije: lüča) uz kraj loviti (za mirne noći) ribu ostima.

svičalo, -a (G pl. *svičol*/*svičalih*) sr željezna rešetkasta naprava na kojoj se loži lüč: Nikad pri, na svičarici je sviti za pôljeni lüč na svičalu, a sad sviti felör na petrôlij bli plin; v. aloti na ribar. brodù.

svičarica, -e (G pl. *svičarič/svičaricih*) ž brod-gajeta sa svijecom na provi za lov srdela *trāton*; v. *bōrka*; *brôd*

svičnjok, -a m krijesnica (pl.: *svičnjoci*, -ih = zvjezdice, krijesnice što titraju u očima (od udarca, od slabosti, od vrućine i sl. - *Svičnjoci mi se u glōvi vartū/vartidū.*)

svičđlnica, -e (G pl. *svičđlnic/svičđlnicih*) ž drvo uz aštu prôve privezano kopopčićem (zvanim: *vēnat*) na koje se nasadi *svičilo* na *svičarici*

svičdr, -čōrā m svječar na *svičarici* trāte (S njime je na *svičarići* šijāvac na veslima.)

svikolici, -ih m pl. svi (koliko ih ima, do posljednjeg)

svilac, -lca (G pl. *svilōc/svilcīh*) m trak od kučine, stûpe (njime se vezuju drveni obruči na bačvi; v. *bâčvor*)

svilac, *svilca* (G pl. *svilōc/svilcīh*) m svilena buba

svilina, -e (G pl. *svilin/svilinin*) z vrst plovuće morske trave pri obali; v. *trōvā*

svirák, *svirkā* (G pl. *svirok/svirkov/svirkih*) m sviralica, fučkalica: *Svirit će u tōnke svirke* = past će u nevolju, u oskudicu.

sviralo, -a (G pl. *svirōl/svirālih*) sr sviralo: *Lîpo je zasvîrit, ma i sviralo ză pos zadit* (poslovica).

svirit, *svirin* nesvrš. svirati u *svirák*: *Jě, svirit cęš mi* = nećeš mi nauditi; ne činim od toga računa; *Ne svir* = prestani govoriti koješta; *Sviridu mu bōnde* (od obrāza) = debeo je, napuhnuta lica.

svirot se, -ron se nesvrš. žurno i okretno se vrtjeti tamo-amo; verati se naokolo (oko čega): *Sviroš se kōlo žēnskih kakō pasić kōlo kolōne.*

svitlūcat (se), -tlūcon (se) nesvrš. slabo svijetliti (se)

svitnjok, -a (G pl. *svitnjokov/svitnjocih*) m krijesnica. Reče se i: *svitnjok svētega Ivāna*, jer se javlja o blagdanu sv. Ivana, 24. lipnja.

svitovot, -tujen (koga) svrš. dati savjet komu: *Lîpo si ga svitovo!* (ironično)

svojeglōv, -glāvo (predik. -glāva), -glāvo svojeglav

svukūvot (se), -kūjen (se) nesvrš. svlačiti (se): *Trūdan težōk pomālo svukuje hānjule.* Čekoj, dōču: *sāl se svukújen.*

Š

šābaka, -e ž vrst ribarske mreže; v. mriža

šābot, -bon nesvrš. tapati rukama u potrazi za nečim gdje se ne vidi: Šābo je u nīdra, šābo je po žepū, ma nī nōša ništa.

šāćac, šājca (G pl. šāćoc/šājcih i šajćić) m vrećica od mreže na obruču s drškom; v. alōti na ribar. brodū

šāka, -e ž na ruci dio od dlana do bila, šaka

šākva, -e (G pl. šākov/šākvih) ž okrugla, kamena ploča kojom se djeca i momci igraju bacajući svaki svoju: Hōmo (se) igrat na šākve.

šalvādigo, -ota m neotesanac; divljak

šanpjēr, -a m vrst bijele rive. Isto: kovōč; v. bīlo rība

šantōča, -e (G pl. šantōč/šantōčih) ž ona koja "liže" oltare; bogomoljka

šantōn, -o (predik. -a), -o koji je od Boga "udaren" u tijelu; defektan, deformiran u tijelu

šārag, šōrga (G pl. šārog/šōrgih) m vrst bijele rive; v. bīlo rība

šāre, -eta m 1. onaj koji je nestalne riječi (Odatle: šārovit, šarovitāt, šōrat); 2. (Šāre) nadimak osobi i obitelji u Brusju

šargāt, -gōn nesvrš. stružući praviti štropot; povlačiti tvrdo po tvrdnu: Ne šargōj po salīžu is to darvēnih poplot!

šārovit, -o (predik. -a), -o šaren po boji; šaren po karakteru

šarovitālo, -a i -ota m onaj koji je bez karaktera

šarovitāt, -vīton nesvrš. prevrtati govorom i činima; nekarakterno se ponašati; vladati

šātara, -e ž satira; podrugljiva pjesma

šātra-pātra, -e ž nikaković; onaj koji nije od koristi ni sebi ni svome

šātra-pātra, pril. bezvrijedno; bezglavo: Ovo je učinjenō šātra-pātra.

šavardālo, -a i -ota m ševrdalo; prevrtljivac

šavardāt, -dōn nesvrš. miješati, prevrtati govorom; nesređeno govoriti ili raditi

šavarjôga, -e ž slatkiš; bombon: Šjera Betîna je svê u šavarjôge požôrla (poslovica)

šâvot, -von i -jen nesvrš. slati, šiljati

ščak, pril. čak, vrlo daleko: ščak lôrgo; ščak dalekô; v. čak

ščâpot se, -pon se nesvrš. podupirati se štapom: Jedva se ščâpon.
Isto: ščôpat se

ščarbina, -e (G pl. ščarbîn/ščarbînih) ž udubina na oštřici
oruða ili oružja)

ščavina, -e ž pokrivač; deka; gunj

ščedit, ščédin nesvrš. štedjeti: Kô rôbu ščedi, njèga rôba rëši
(poslovica)

ščenac, -nca (G pl. ščenoc/ščencîh) m vrst poskočne prečke na
ključanici; vrst zaponca na vratima

ščenza, -e ž oštar, plosnat i tanahan komadić drvca koji se lako
udjene u meso (tijelo). Isto: bârkaj

ščetina, -e ž oštra svânska dlaka

ščezer, -a m rod; pleme; koljeno

ščiga, -e (G pl. ščîg/ščigîh) ž navala, propinjanje mora; brzo di-
zanje i povlačenje mora uz obalu (Drugo je plima i òseka.)

ščikât, -kôn svrš. prsnuti; pustiti tekućinu iz jednoga, i to us-
kog otvora

ščiko, pril. jedva, s naporom, s manjkom (vremena ili materijala):
Od onê vûne ščiko sôn uplèla gûču.

ščikovât, -kôjèn nesvrš. puštati tekućinu iz jednoga, i to uskog
otvora; prskati

ščimbikât, -kôn svrš. potajno ugrabiti; ukrasti (posprdno rečeno)

ščipâlo, -a i -ota (G pl. ščipôl/ščipâlih/ščipâlotih) sr stvar ko-
jom se štipa; štipaljka; krak (kliješta) u hlapa kojim štipa

ščipât, ščîpon nesvrš. štipati; prstima čvrsto stiskati ili čupati

ščiperîv, -rîvo (predik. -rîva), -rîvo slab; tanahan u tijelu (a
obično visok)

ščipôlnica, -e ž vinogradarsko oruðe kojim se "štipa" (tj. naluš-
ćije) loza

ščipûkot, -kon nesvrš. iter. od ščipât: Kal grôzje dobro zabûho,
onda se zârna ščipûkoju.

šćipuša, -e (G pl. šćipuš/šćipuših) ž pojedino zrelo zrno na grozdu koje se čupa (šćipo) i jede (dok su druga zrna još nezrela)

šćir, -i ž štir, vrst ljekovite trave; v. trova

šćirenica, -e ž; v. šćir

šćirinica, -e ž; v. šćir

šćo, pril. čak. Isto: šćak, čak

šćoknut, -nen svrš. šklijocnuti; odskočiti uz zvuk: Ču son kako je iz prozne puške šćoknul tir u ništa.

šćonak, šćonka (G pl. šćonok/šćonkov/šćonkih) m koljenac na nozi nešto iznad stopala, a na ruci iznad zapešća. Isto: čjonač; v. čjonač

šćop, šćopa (G pl. šćopov/šćopih) m štap: Hodit u šćopu = poštati se

šćopat se, šćopon se nesvrš. podupirati se štapom u hodu: Šćopaju/šćopodu se stori judi i oni cđotovi.

šćorbov, -o (predik. -a), -o l. koji nema sve zube u ustima; 2. koji je nazubljen (o oštrici): Sikira je šćorbova.

šćucavica, -e (G pl. šćucavic/šćucavicih) ž štucavica: Čapala ga je šćucavica.

šćucot (se), -con (se) nesvrš. štucati (se): Čilo vrime šćuco, jer mu hrana nije sprobila (tj. dugo štuca, jer nije probavio hranu). Šćuco mi se = tjera me na štucanje

šćuknut, -nen svrš. pucketnuti; zveknuti: Pärstti šćuknu kal ih se pričomo.

šćula, -e (G pl. šćul/šćulih) ž nožna duga kost kad je oglodana, bez mesa (pa i na živu čovjeku)

šćumbikat, -kon svrš. prefigano što ugrabiti, prisvojiti; lukavo opraviti

šćut, šćuta (G pl. šćut/šćutih) m gnjat (ali samo kost); cijev od noge

šebecot (se), -ćon (se), -ćen (se) nesvrš. drhtati (zbog vitkoće ili od slabosti); tresti se u hodu; teturati se: Šebec se kako prut na vodi. Šebecu/šebecedu mu se noge kad grē.

šebetat, -ton nesvrš.; v. šebecot se

šega, -e ž pila. Isto: pilâ

šegāc, -gāca (G pl. šegoc/šegācih i šegōc) m vrst pile; v. šega

šegadūra, -e ž piljevina; otpaci nakon piljenja

šegāt, -gōn nesvrš. piliti pilom. Isto: pilat

šegulāt, -lōn nesvrš. smucati se; skitati se

šekāt, -kōn nesvrš. vaditi, bacati more iz broda: Kad je brōd rō-
šušan, vajō ga veće pūtih šekat.

šekōvat, -kōjēn (komu) nesvrš. sekirati; zanovijetati: Šekōvat
guzicu = spočitavati pogreške, mane, rdave čine: Ča ti nōn
šekōjēš guzicu kad za tō dōma imoš svojū dīcu?!

šembrat, -brōn nesvrš. hoditi teturajući se

šembrecat, -brecon nesvrš.; v. šembrat, odšembrecat, došembrecat

šemet, -a m; v. šemut

šemetat, -tōn nesvrš.; v. šemu:at

šemut, -a m drvena brkljača (kratka motka s rogaljcima) kojom se
po dnu mora hvata mreža, konop (kad se ne zna točno gdje je)

šemutat, -tōn nesvrš. 1. tražiti šemuton po dnu mora mrežu, konop
i sl.; 2. nespretno se nogama bacati u hodu; 3. neredno, ne-
sustavno raditi

šenā, -ē ž vrst pšenice; v. šenica

šena-māna, -e ž vrst ljekovite biljke (od nje čaj za probavu)

šenadūr, -dūra m svirač na lirici ili harmonici (za ples)

šenak, šēnka ž; v. ušenak

šenica, -e ž pšenica (Vrste su pšenice: grozdenjāča; modruja; kri-
vāča; golica; čarnoglāsica; - Divlje su: šēna; glōsinj; jūj;
samokruh; - Kukđoj spada u sočivo kao i proso.)

šenut, -nen svrš. skrenuti s prava puta: šenut pāmeču = poludjeti

šenut, -o (predik. -a), -o tuknut (u glavi); poremećen: On je še-
nut u glövi.

šepužit se, -žin se nesvrš.; v. šipižit se

šest, -a m sklad; ljupkost: Ona je lipušna, ma nimo šesta u hodu.

šestan, šesno (predik. šesna), šesno skladan; koji je lijepa ob-
lika: Lipa je i šesna kako kita.

šestat (se), šestōn (se) svrš. dotjerati se; postići lijep, skla-
dan oblik: Kad bi se pinku šestala, mogla bi stōt.

šestōvāt (se), -tōjēn (se) nesvrš. prema šestat (se)

šešula, -e ž lopatica; vrst velike žlice s ručicom (od jednoga komada drva) za ispuljavanje tekućine s dna broda ili za grabljenje masti u konobi; v. bāčvor, posude, sūdi

šešürka, -e (G pl. šešürrok/šešürkikh) ž morska školjka; v. škölka
šetēnbar, -bra m deveti mjesec u godini, rujan; v. miseci

šēv, šēva m red; vrijednost; dostojnost: Mālo je u njemu šēva. Ni u njemu šēva.

šēvan, šēvno (predik. šēvna), šēvno vrijedan; uredan; valjan; do-
stojan

šfogat se, šfogōn se nesvrš. iskaliti se. Isto: švogat se

šfogat se, šfogon se nesvrš. skitati se; smucati se; potucati se.
Isto: švogat se

šiba, uskl. nosi se; bježi; marš! (starinski izraz upućen psu, ali i čeljadetu): Šiba, gūjo! = nosi se, zmijo

šiba, -e ž vrst ribe od dna; v. hlonđavina

šibot, -bon nesvrš. šibom udarati; juriti (kao šibom udaren)

šij, šijā m sitna girica i svake vrsti ribica (u skupu, hrpi)

šijat, -jōn nesvrš. veslati prema krmi: šija-vōga = veslaj natrag-
-naprijed (jednim vesлом na krmi)

šijātika, -e ž išijas

šijāvac, šijōvca (G pl. šijāvoc/šijōvcih) m veslač na svičarici od
trate; v. svičor

šijōvat, -jōjēn nesvrš. od šijat: Šijāvac šijōjē po cīlu nōd.

šijūn, -jūna m vijavica vjetra

šikat, šikon nesvrš. juriti velikom brzinom: Oni brōd na jidra ši-
ko kako strila. Šikoj! = nosi se brzo!

šilo, -a sr l. šilo; 2. vrst morskog raka; v. rāk

šiloko, -a sr jugo, južni vjetar

šipat se, -pōn se nesvrš. buniti se, suprotstavljati se

šipičit se, -čin se nesvrš.; v. šipižit se

šipit se, šipin se nesvrš.; v. šipižit se

šip̄ižit se, -žin se nesvrš. buniti se; osorno se opirati i prigovarati (i to pokazivati vanjskim držanjem); ne puštati se drugome (u nastojanju da ga nadmašiš). Isto: *đip̄ižit se*; *šip̄ižit se*, *šip̄it se*: *Srāmuj se*, kad se tāko šip̄ižiš prid starijima. Šip̄iži se u poslu, ma ni snogë.

šiša, -e m onaj koji je ošišan, ostrižen: (podrugljivo) *šiša golisa...* (koji je ošišan do gole kože).

šiška, -e ž komadić olova što služi umjesto taneta u pušci. Isto: *usiška*

šit, *šita* m vrst pregrade između soba u kući

sjöla, -e ž potplat na cipelji

sjolat, -lōn svrš. napraviti novi đon na cipelji

šjolēta, -e (G pl. *šjolēt/šjolētih*) ž drvo po cijeloj dužini pribitо s donje strane kolumbe

šjuka, -e (G pl. *šjük/šjükih*) ž šljuka; v. *čuška*

škaf, *škafa* m ugrađen pokrov na dijelu *gajete* ili *levuta*

škafet, -a (G pl. *škafet/škafetih*) m ladica

škafić, -a m dem. od *škaf*

škakjít (se), -jiñ (se) nesvrš. škakljati (se); v. *gôlicat*

škakjív, -kjivo (predik. *-kjiva*), -kjivo osjetljiv na nekim mjestima tijela; fig. koji je u ljudskim odnošajima previše osjetljiv, razdražljiv

škalamára, -e ž drvena *blazinja* na brodu u koju je udjenut *škäram* za veslanje

škalönja, -e (G pl. *škalönj/škalönjik*) ž ljutika, vrst luka; v. zéje: *Škalönja se stôvjo u kvasinu*.

škamlíć, -a m malo sjedalo; bančić. Isto: *škomlić*

škandōj, -dōja i -dāja; i *škandōj*, -a m mjerilo za morske dubine; v. *aloti* na *ribar*. *brođu*

škandojât, -jōn nesvrš. mjeriti dubinu (mora) *škandōjōn*

škapulât, -lōn svrš. spasiti, izbaviti: *škapula(t) čemo do čôvla* (tj. spasit čemo sve).

škäram, *škôrma* (G pl. *škärom/škôrmih*) m kratak štapić uriven u stranu broda (ili u *škalamáru*) da se na nj priveže veslo (radi veslanja). (Konopac kojim se priveže veslo za *škäram* zove se *štrop*.); v. *pälac*: *Išlo je svê u škôrme i štropè = potrošilo se sve u sitnice.*

škargūtat, -gūton nesvrš. proizvoditi zvuk škargutōvīcon; fig. hrapavo, neartikulirano govoriti: Škargūtat zubima = škripti zubima

škargutāvica, -e ž; v. škargutōvica

škargutōvica, -e (G pl. škargutōvic/škargutōvicih) ž drveni instrument kojim se pozivaju vjernici na funkcije u Velikom tijednu kad zamuknu zvona; zvrčaljka

škarmit, -mīn (na koga) nesvrš. krivim okom ljutito gledati i kovati osvetu; škripti zubima na koga: „On škarmī na mene i na moje dobro (tj. imanje). Isto: škarnjit

škarnjāt, -njōn nesvrš. čampragama grepsti po tvrdu: Māška škarnjō po trupici i po podū.

škarnjít, -njīn (na koga) nesvrš.; v. škarmit

škarnjōta, -e ž pol kolača (što se napravi od potpuna kolača sijekući ga vodoravno u svem opsegu) ponovno pečena. (U taj se kolač stavlja ulja i maže se, dok se peče, vodom i uljem da postane svjetlij i tečniji.)

škarpīna, -e ž vrst bijele ribe; v. bīlo riba

škarpinica, -e ž dem. od škarpīna

škarpūn, -pūna m vrst bijele ribe; v. bīlo riba

škarpunić, -a m dem. od škarpūn

škātula, -e (G pl. škātul/škātulih) ž kutija

škaūkāt, -ūkon nesvrš. lajati i cviljeti istodobno (o psu): Pās škaūko kad ga istūčēš.

škemlija, -e ž malo sjedalo; bančić. Isto: škamlić

škēram, škērma m vrst bijele ribe. Isto: jāram; v. bīlo riba

škīna, škīnih (L škīnoh/škīnima) sr pl. leđa

škinōli, -nōlih sr pl. leđa: Opahnū(l) ga je priko škinōlih.

škīra, -e (L pl. škīroh/škīrima) ž naizmjenična skupina osoba na istom ali dugotrajnom poslu: Paljōči i prilagačice na japēnici izminiju se u škīroh.

škobōj, -bōja m suha slatkvodna riba (na dimu sušena) iz Skadarskog jezera. Isto: škorđnča: Kakđ da je škobōj (tj. mršav je).

škōj, škōja (G pl. škōj/škōjih) m otok

škojīc, -jīca m otočić (Ne škojīć, nego škojīc, kao i broćīc od břoč, konjīc, križīc ali i križīć, vonjīc, ražnjīc, mličīc, sičīc)

škôlka, -e ž morska školjka (Vrste: *justûra*; *kâmenica*; *kopito*; *kûcica*; *ûho sv. Petra*; *mûšula*; *pârstac* ili *dâtal*; *lûpor*; *šešûrka* = kost od školjke.)

škomlić, -a m; v. škamlić

škômp, -a m vrst morskog raka; v. rak

škopac, -peč (G pl. škôpoc/škôpcih i škopcih) m neuškopljen janjac ili jarac

škôra, -e ž čvor ili petlja od konca, vrpce ili konopca

škorônča, -e (G pl. škorânoč/škorônčih) ž suha slatkovodna riba (nadimku sušena) iz Skadarskog jezera. Isto: škobôj: *Sûh je kakô škorônča.*

škorovâča, -e (G pl. škorovoč/škorovâčih) ž štetočinja na lozi od koje se zavija list; vrst hrušta; Isto: *zavijâča*

škorûp, -rûpa m skorup; površina mora: *Na škorûpu od mora vididi se bôre di riba igro*; v. oškorupat, poškorupit

škôta, -e ž 1. konop na zadnjem i donjem kraju jedra kojim se regulira sila vjetra pri jedrenju; 2. konopčić koji vezuje flôk sa škafon broda

škrâbalo, -ota m 1. brbljavac; onaj koji nepromišljeno govori; 2. (Škrâbalo) - nadimak osobi u Brusju

škrabijica, -e (G pl. škrabijic/škrabijicih) ž drvena ili kovna kutija za novce (U crkvi se u nju skupljaju milodari.)

škrâbot, -bon nesvrš. šuškati u škrabijici novcem; buku i štropot činiti; lupati; fig. koješta govoriti; brbljati

škrabûcat, -bûcon nesvrš. iter. od škrâbot

škrâkot, -kon svrš. hodati u široko i nestalno; v. krâkot

škrâpa, -e (G pl. škrôp/škrâpih) ž pukotina u kamenu: *Obôša je sve škrâpe i râpe*; v. škrip

škrika, -e ž kreštava vika; glasno deranje: *Tôte je bîlo vike i škrike.*

škrip, -a m rupa; pukotina (na morskoj obali, u moru, u kršu, kamenu)

škripica, -e ž vrst biljke; v. zêje

škripûša, -e (G pl. škripûš/škripûših) ž brašno od krumpira (U pomankanju pravoga brašna jelo se za rata 1914-1918.)

škrôbut, -a m 1. divlji cvijet penjalac; 2. bolest, tj. bijeli striješ u dječjim ustima; v. cviće, zêje

škrokāt, -kōn svrš. 1. zakoracati; 2. izmaći, naopako poći: škro-
kālo mu je = nije mu uspjelo; izbjeglo mu je. Isto: škröknot
škröknot, -nen svrš.; v. škrokāt: Škröknulo mu je = nije mu uspje-
lo; izbjeglo mu je.

škrökot, -a m korak, koračaj: Čujen škrökokoje ūza skale.

škropac, -pca (G pl. škröpoc/škröpcih i škropcih) m kiša pomiješa-
na s tučom ili sa snijegom

škröpaj, -pjo (predik. škröpja), -pje trpak; nezreo (o voću):
škröpje vinò. Škorusa je škröpja. Isto: törpák, törk

škröva, -e ž dio tijeska

škuna, -e ž veliki jedrenjak, brod na križeve (kao i škuner ili
golēta, ali s dva jarbola, i to prvi s križima, a drugi s
rönđon); v. škuner, bröd

škuner, -a m veliki jedrenjak (brod na križeve s oštrom prövon i
s püpon kvđdron i s dva jedra od kojih prvi ima gore križ,
a ispod njega rönda-jidro, a drugo je obično. Flökih ima vi-
še. Još se zove i golēta); v. bröd

škûr, škûro, škûro (odr. škûri; predik. škûr, škûra, škûro) taman:
škûro jakëta. Nôć je škûra.

škûra, -e ž drveni kapak na prozoru: Dôrž će: zatvör škûre.

škurina, -e (G pl. škurin/škurinîh) ž tmina, tama

škvér, škvérâ m brodogradilište: Na škvérù se kalafatōjù brödi.

šmanjûra, -e ž ona koja se gnusna i zamazana drži. Isto: šnjûra

šmanjûrina, -e ž augment. od šmanjûra

šmärdot, -don nesvrš. gubicom brljati po hrani (o životinji); gnu-
siti; fig. kvariti; grditi; posao neredno činiti; mijehati se
u tuđe poslove; neredno, besmisleno govoriti: Ne šmärdoj po
terđni kakò prösäc (tj. ne gnusi po zdjeli kao prase). Ča
šmärdos tőte?

šmeštrit, -in (komu što) svrš. opraviti lukavo; pokvariti, pobrka-
ti komu posao

šmignut, -nen svrš. brzo i neopazice pobjeći; iščeznuti

šnjûr, šnjûra m vrst plave ribe; v. plovûco riba

šnjûra, -e ž ženska osoba vrlo neuredna; ona koja se gnusna drži.
Isto: šmanjûra

šo, uskl. kojim se tjera magarac; v. dë; šökica

šofo, -a sr vrst divana (za ležanje)

šojer, -a m prag na otvoru palube brođa. Isto: šojer, šover
šokat, šokon nesvrš. tjerati magarca usklikom: šo!; fig. (prezrivo)
nutkati koga na posao: Tebe vajđ svēja šokat ako ćeš čo učinit.

šokica, -e ž magarica (od riječi: šo kojom se tjera, goni)

šold, -a m vrst sitna kovana novca: Međe u more šolde = uludo tro-
ši novce. Šoldi su mu se pri pārste prilipili (tj. prisvojio
je; ukrao je).

šoldo, pril. čvrsto

šolša, -e ž (skuhan) sos od rajčica

šora, -e ž koza šarene boje: Njemu vāzda šora lēže dvō (razumije
se: dva kozlića, tj. uvijek mu sve uspijeva).

šorac, šorca m kamiš od lule, kao cigarluk koji su naši stari po-
morci dobavljali u Trebižondi (Trapezuntu na Crnom moru)

šorat, šron nesvrš. dobivati boju (o grožđu): Grōzje je pōčelo
šorat.

šornja, -e ž vrst bijele ribe. Isto: šornjača; v. bilo riba

šornjača, -e ž; v. šornja

šotiš, -a m vrst plesa (vjerojatno iz Škotske); v. tānac

šotokontrafōrt, -e ž drvo u uglu ispod gornje palube i ispod kon-
trafōrte na brodu; v. kontrafōrt

šotokuvertēla, -e ž drvo ispod kuvertēle na brodu

šotomavija, pril. kriomice, potajno: Brūške su dīvnje šotomavija
prodovale buhōž za kūpit žberlēt.

šotošotokontrafōrt, -a m drvo za pojačanje u uglu ispod palube i
ispod kontrafōrta na brodu

šotoverjinēla, -e ž daska ispod pajōla na brodu na kojoj su na jed-
nu i drugu stranu naslonjeni pajōli

šov, šava (L šovu; pl. šävi, G šov/šoviħ/šovih/šävih) m šav: Roba
se raspōre pōcili bili po šovu.

šover, -a m; v. šojer

šovrarōnda, -e ž vrst jedra na velikim jedrenjacima na križ; v.
križ

špale, prij. s gen. zbog; poradi: Špale njega je dobrota izgubi ži-
vot.

špale, -ih i špōl ž pl. 1. ramena, pleča, leđa: Čini na tūje špā-
le (tj. prebacuje na leđa, na štetu drugoga); 2. dva zida s
obadvije strane vēlih vrōt u polukruglu koji su glavni oslonac
cijele japjenice

šparič, -riča m dem. od špōr, mladi špōr

špetākul, -a m l. prizor koji iznenaduje, začuduje; 2. prizor uzbudljiv, koji očarava: *Dā ste vidili tī špetākul od sardēl u mriži ispod svičarice!*

špīna, -e ž rupica na dnu bačve, kad je položena na dugama (Kroz špinu se uzima malo vina, a rupica se začapljuje stūpon.); v. bāčva

špōda, -e ž 1. veslo (drugo po položaju) na levutu; v. veslo; 2. vrst igrače karte (to su špōda, kūpa, baštūn, dinōr)

špōr, špōra m vrst ribice; ploskasta, malena i mršava ribica

šporak, špōrko, špōrko (odr. špōrki; predik. šporak, šporka, špōrko) nečist; zamazan; gnušan: *Šporak je kako da je bī u kolcu is prōjcima. Šporka je kako guda.*

šporkačūn, -čūna m onaj koji se odao bludničenju; bludnik: *Da te, čerke, nisōn vidila is onin šporkačūnōn, ve!*

šporkat, -kōn svrš. zamazati, onečistiti, ognusiti; fig. upropasti

špōrko, pril. nečisto; zamazano; gnušno: Činit špōrko = činiti bludno djelo; izvršavati bludni čin

šporkovāt, -kōjēn nesvrš. prema šporkat

šporkuja, -e (G pl. šporkuj/šporkujih) ž l. ona koja se zamazana drži; 2. ona koja posao neuredno čini.

špōrta, -e ž od špage spleten okrugli jastuk koji se puni maslinovim tijestom radi tiještenja da se iscijedi ulje

špurtēlnjača, -e (G pl. špurtēlnjoč/špurtēlnjačih) ž barka za ribolov budělima: *Buděli su mriže is kojima lovū/lovidù špurtēlnjače.*

štajūn, -jūni ž doba godine; vrijeme godine: *Nī štajūn za pōc na lignje. I odīča i obuća nosi se prima štajūni.*

štēla, -e ž jedrenjak s visokom lantīnon i s jednim drugim flōkon; v. brōd

štičl, štičla m okomito drvo u mōrtvoj bōndi broda

štipēj, -pējā m vrst biljke; v. zēje

štōj, uskl. živini da stane: *Štōoooj, ti! Štōj, tovāre!*

štorjūn, -jūna m vrst rive od dna; v. hlonđavina

štrafanič, -a m komadić pirlitane robe (obično u pl.)

štramēng, pril. pretjerano, neobično: *Āko je brōd štramēng velik, onda je to brodušina.*

štrāpot, -pon i -pjen nesvrš. prskati tekućinom: *Štrāpon robu za je šuprašat*. *Môre štrāpje brôd kad šîko proti vitru*.

štravoglēdat, -glēdon nesvrš. biti razrokih očiju; gledati razrokim očima

štroj, -a m konopčić od vrha jarbola do ašte na prôvi broda

štrop, *štropa* m l. vodoravni brid na vrhu kućna krova od lastovice do lastovice (tj. učelka); plafon u sobi; 2. isfrcani mlaz krvi na živini što je obad ili muha napravila; 3. konopac u koji se utakne veslo pri veslanju (*Štrop* na veslu zakvači se za škâram ili pak za pälac.): *Išlo je sve u štropę i škôrme* (tj. potrošilo se sve u sitnice).

štrûcavica, -e ž naprava sa snopom udica kojom se mame i love lignje: *Homo na štrûcavicu lovit*.

šûfiga, -e ž gusto priredeno jelo (sos) od pamidôrih na zafrigi od ulja, kapûle i soli

šufigovât (se), -gôj en (se) nesvrš. kuhati (se) na pôfrigi

šufit, -a m potkrovlje, tavan: *teđe mu šufit* = nedostaje mu pameti

šûj a, *šûj* i *šûjih* sr pl. kesa (mošnja) u čovjeka: *Ne čap j se za šûj as tô ni krej onca!*

šûjak, *šûjka* (pl. *šûjci*, G *šûjok*) m ostaci klasova nakon vršenja u kojima se još pronađe koje zrno

šukot, -kon nesvrš. govoriti psu šû; huškati

šukundid, -di a m šukundjed; v. *rôdbin*. imena

šûlo, pril. samo

šûma, -e ž šuma; lisnato kiće ubrano u šumi i osušeno za gorivo

šûmarica, -e (G pl. *šûmaric/šûmaricih*) ž ona koja radi u šumi ili oko šume; v. *družina*

šûnut, *šûnen* svrš. "udariti" u glavu: *Šûnulo mu je u glovu da gr a* u Jam erike.

šupjâča, -e (G pl. *šupj č/šupj čih*) ž šuplja velika žlica (cjedi-
lo); fig. raskalašena žena

šuprašat, -š n svrš. ispeglati: *Po štrop robu pri n ego je šupraš š*.

šuprašovât, -š j en nesvrš. glačati

šupu it (se), -žin (se); v. *šip zit*

šurl tat, -l ton nesvrš. brzo hodati naokolo; obilaziti tamо-amo;
vrludati nesmotreno: *Ne šurlitoj po selu, n ego h d u poje*.

šūro, -ota m šurjak; v. rödb. imená

šūša, -e ž koza, ovca bez rogova

šūšanj, -šnja (G pl. šūšonj/šūšnjih) m jako šuštanje; 2. suho lišće

šūšast, -o (predik. -a), -o koji je bez rogova; fig. ponešto bedast, neozbiljan

šušketat, -tōn nesvrš. iter. od šuškot

šuškot, -kon nesvrš. praviti lagan šum; šuškati: Šuško sūho lišće; 2. huškati (psa)

šušnut, -nen svrš. napraviti lagan šum; zašuškati: Biće ništo šušnulo; v. šuškot

šušön, -šäna m janjac ili jarac bez rogova

šušta, -e (G pl. šušt/šuštih) ž 1. konopčić od vrha lantine do krme na brodu (taj drži lantinu da se ne slomi kad je jak vjetar). Isto: šuštica; 2. vrst elastična pera (feder); 3. krevet s elastičnim perima (federima)

šuštica, -e ž; v. šušta (pod 1. i 2); 3. "druker" na bluzi i sl. što se stavlja umjesto puceta

šušür, -a m žamor, vreva

švögat se, švögón se nesvrš. smucati se; potucati se: Ne švögój se po selú, nègo se čápa poslá.

švogat se, -gōn se svrš. iskaliti se: Pust me da se švogón, onda će mi pasát.

švøja, -e ž vrst ribe od dna. Isto: list; v. hlondavina

T

tabinj^a, -e (G pl. *tabinj/tabinjih*) ž vrst bijele ribe; v. *bilo
riba*

tabōn, -āna m taban, stopalo

tabōnit, -bōnin (noge) nesvrš. mučiti noge hodom; hodati bez korišti: Ča tabōniš nōge?! Hodī je tabōnit nōge = išao je na put uzaludno.

tābor, -a m vrst kamene kućice "na jednu vodu" (tj. s jednom strehom) pokrivena pelūhjen i zimorādon, a služi za ovce i koze

tabōr, -a m kaput; gornji haljetak vrojīdu mu tabōre = prigovara-ju mu sa strane: hoće mu iza leđa nešto opraviti

tajig, -īga m drvena kolacija oko vrata kozama i ovcama za zvono ili za konop

tajit, -jīn nesvrš. na sitno cijediti; gotovo neopaženo propušta-ti tekućinu (iz suda, mijeha ili iz oka): Mih taji na vēče mīst.

tāk, tāka m 1. komad drva na kojem počiva bačva; v. bāčva; 2. pe-ta na cipeli

tākaj, -kja (G pl. *tākoj/tākjih*) m kolčić (s dva rogaljka) kojim se podupre loza. Isto: takjica (Kad mu kraj prognije pa više ne vrijedi nego za gorivo, zove se gnjilōtāk.)

takajīca, -e (G pl. *takajīc/takajīch*) ž priljepčiva bolest; za-raza

takālo, -a sr 1. mjesto gdje ćeš se "nataknuti", gdje ćeš sigurno doći na zgodno mjesto i u zgodan čas da ti dadem "šilo za ognjilo"; 2. užigač; nosilac plamena, izgaranja i svjetla: Dōče jālo na takālo - poznat će se sve vajālo (tj. ako je jālo pravo gorivo, očitovat će svoju vrednoću kad dođe u dodir s takālon = očekivana kušnja pokazat će tvoju vrijednost); v. ta-kāt

takāt, -kōn svrš. taknuti; prihvati; primiti; prionuti: Ogōnj je takāt = zapalilo se. Tukō da se takōte posla = treba da se prihvate posla, da prionete na posao. Takāla je = zatrudnjela je.

taket, -a m otpadak, cipotak od borovine kad se siječe

takjāt, -kjōn nesvrš. podupirati loze tākjima; v. tākaj, poltakjāt; poltakjōvat

takjīca, -e ž; v. tākaj

takmōr, -ōra m malo sidro kojim se hvataju stvari potopljene u moru ili zdencu

takōvac, -kōvca m onaj koji je takav: *On je takōvac.*

takōvica, -e ž ona koja je takva: *Ona je takōvica.*

takujīn, -a m novčarka, lisnica: *A da te kō čapō iža kantūna i rēče: - "Nūko takujīn!"*

talabūka, -e (G pl. *talabük/talabükih*) ž buka

tāman, -mno, -mno (odr. *tamni* i *tōvni*; predik. *tāman, tamna, tamnō* i *tōvno*) zao; opak; raspušten: *tōvno dīlo* = blud (Odatle: *tamjōk* i *tamnōk* = zao, opak čovjek; *tamnjūra* = zla, opaka ženska)

tamāšan, -šno (predik. *-šna*), *-šno* čudan, neobičan, gotovo smiješan

tambalīsat (se), -līson (se) nesvrš. zibati (se) na vješanju; ljuljati (se) sjedeći na konopu, na grani i sl.: *Hōd me tambalīsoj!*

tambalūšit, -in i *tambalūšit, -lūšin* nesvrš. brbljati koješta: *Nemōj mi tōte tambalūšit, nēgo rēc čā imoš vōju!* (tj. ne brbljaj tu koješta, nego reci što želiš)

tambaškat, -kōn nesvrš. brbljati koješta. Isto: *tambalūšit*

tambūr, -a m vrst ribe od dna. (Reče se i *mīsec.*); v. *hlōndavina*

tambūra, -e (G pl. *tambūr/tambūrih*) ž gusle

tamjōk, -ōka (G pl. *tamjōkov/tamjōcih*) m zao, opak čovjek; v. *tāman*

tamnjūra, -e ž zla, opaka ženska osoba; v. *tāman*

tampūrit, -pūrin nesvrš. biti lijen u poslu otezanjem, zavlačenjem; sporo i dugo se zadržavati oko posla: *Čā tampūriš?!* *Nemōj toliko tampūrit!*

tānac, tōnca (pl. *tōnci*, G *tōncih* i *tānoc*) m ples: Za mālo pāsjega *tōnca* i *kūrbina/kūrbajskega pīra* (U Brusju su se plesali ovi plesovi: *pōlka*; *valcer*; *mažurka*; *šōtiš* = škotski ples; *furlōna* = furlanski ples; *treštīna* = trčanski ples; *siciljōna* = sicilijanski ples; *kvatropāši*; *postārašku*; *płeskavica*; ludi Rōko; *košantīn*; *traškūn*)

tānak, tōnko, tōnko (odr. *tankī*; predik. *tānak, tōnka* i *tanka*, *tōnko*) tanak: *Divnjā je tōnka/tanka kakō tōnko jelā.*

tancunāt, -nōn nesvrš.; v. *tančunāt*

tančit, -čīn nesvrš. tanjiti: *Rībor tančī rōžōnj za nataknut sardēle;* v. *istančit*

tānčod, -i ž tanko šikarje za gorivo. Isto: *tankiš tančunat*, -nōn (okolo koga ili s kim) nesvrš. zadirkivati; zanovijetati; napastovati: *Ne tančunōj ti okolo mojē ičerē!* Ôn bi iti is nāmin tančunat = on bi htio mene (is nāmin = sa mnom) zadirkivati.

tandarikat, -riķon nesvrš. improvizirano popijevati djeci za zabavu ili da se umire

tanfarat, -rōn nesvrš. imati, stvarati šum u glavi: *Tanfarō mi u glōvi.*

tangarija, -e (G pl. *tangarij/tangarijih*) ž radionica gdje se boji roba

tangat, -gōn nesvrš. bojiti (sukno)

tangōr, -ōra m onaj koji boji sukno

tankiš, -iša m; v. *tānčod*

tankovit, -o (predik. -a), -i l. visok, a tanak; 2. delikatan; skrupulozan u savjesti i poslu

tantagūzat (se), -gūzon (se) nesvrš. zibati (se) sjedećke na ljudi -ki; v. *gūzat*

tantahōrije, -jih i -rij ž pl. razni mali predmeti nikakve ili vrlo male vrijednosti: *Ponāra je pūna tantahōrij.*

tantat, -tōn nesvrš.; v. *tančunat*

tantiš, -iša m napasnik

tānut, -nen nesvrš. tonuti: *Nikomu i putō tāne* = nekomu i pluto tone

tāp, *tāpa* i *tapā* m "tijelo" vrše; v. *vōrša*

tāpot, -on nesvrš. pipati u mraku

tāpot, -a m mukli, jedva čujni zvuk od pipanja ili hodanja u mruku; v. *natapat*, *nātapat*

tapūn, -ūna m čep na rupi dna od bačve; v. *bāčva*

tapunōra, -e ž 1. veći okrugli otvor na boku bačve; 2. čep kojim se začepljuje taj otvor; v. *bāčva*

tarac, -rāca m zemlja tvrdo utabana i sa sitnim kamenčićima skamenjena

taramēja, -e (G pl. *taramēj/taramējih*) ž buka; treska; galama: *Nēčū taramēje po kūci!*

tarcalūn, -lūna m; v. *tarcarūl*

tarčarūl, -rūla m (obično u pl.) konopčići za skraćivanje jedra pri jakom vjetru

targačica, -e (G pl. *targačic/targačicih*) ž beračica grožda u jemati: *Targačice, tārgoje ga hłodon; gospodōru, ne mōremo glodon: kolačići kako rogačići, sardēlice kako smargōrice* (narodna pjesma); v. *družina*

targōč, -gōča m berač grožda u jemati; v. *družina*

tārgot, -on nesvrš. brati grožđe (u jemati); v. *protargivat*

targōvac, -gōvca (G pl. *targōvoc/targōvcih*) m trgovac; v. *tōržnica*

tarkāt, tarčin nesvrš. trčati; v. *tōrkāt*

tarkatāt, -tōn nesvrš. iter. od *tarkāt*

tarkatōnje, -o sr trčanje, potrkivanje

tarkija, -e ž kožnat pojaz

tarlecāt, -cōn nesvrš. gnječiti, gaziti; v. *tārt*

tarlūcāt (se), -lūcon (se) nesvrš. trljati, trti, nesvrš. iter. od *tārt*: *Zōrna se prōzna tarlūcāju. Pomōz mi tarlūcāt lōn* (lan).

tarmāt, tarmōn nesvrš. punuti koga brigom; izjedati zlobno koga nagonvorom: *Tarmāt glōvu = razbijati glavu brigom i pritom se nervirati*

tarmāt se, -mōn se nesvrš. nervozno se brinuti; gristi se u sebi zbog čega: *Ne tarmōj se, Andrija; dōče kasīl* (lijes) (poslovica = ne brini se i ne žuri, sve će se već urediti)

tarmōz, -o (predik. -a), -o koji sebe (i drugoga) izjeda

tarmuntōna, -e ž sjeverni vjetar, tramontana: *Zvīzda tarmuntōna = zvijezda Sjevernjača: Izgubi je Zvīzdū tarmuntōnu* (tj. ne zna se snaći; ne zna odmjeriti, procijeniti situaciju)

tarnjāča, -e (G pl. *tarnjōč/tarnjāčih*) ž riba koja u sebi ima munjinu kojom prodrma čovjeka (Slična je raži, ali je raža nešto drugo.)

tarnjōvka, -e ž srsi; osjećaj trnjenja: *Čapāla me je niko tarnjōvka po tilū.*

tarpit, -piň nesvrš. trpjeti. Isto: *tōrpit*

tarpūčac, -pūčca i -pūjca m vrst ljekovite trave, trputac

tārt, tāren nesvrš. trti, tiještiti (gl. pridj. *tōr*, *tārla*, *tārlo*): *tārt ūje = trti tijesto od zrele masline gazeći po napunjenoj vrećici oblijevajući je vrelom vodom*; v. *tarvēn*

tartāja, -e m i ž čeljade koje se spotiče, koje zapinje u govoru; mucavac, mucavica

tartajat, -jōn nesvrš. zapinjati u govoru; mucati

tartajūn, -jūna m oblo, kratko drvo na koje se namotava zōvūza da se njome bolje može vezati mijeh (kad je u njemu npr. vino, mast i sl.)

tarvēn, -vēno, -vēno (odr. *tarveni*; predik. *tarvēn*, *tarvena*, *tarveno*) trven, gnječen; *tarvēno ūje* = ulje što cijedi pri *tarvēnju*; v. *ūje*

tarvēnje, -o gl. imen. od *tārt*: tiještenje (ulja)

tarvōč, -vōča m onaj koji tare ulje (tj. gazi po vrećici napunjenoj maslinovim tjestom); v. *družina*

tāša, -e taksa; namet; biljegovina: *Ove tāše će nos umest.*

tašč, -o (predik. -a), -e koji je razna trbuha; koji je bez hranе: *na tašče ili* (skraćeno) *na sčē sōrca* (srca) = natašte: *Još sōn na ščē sōrca.*

taščeboci, -cih m pl. siabine bokova. Isto: *bočina*; v. *hōz*

teča, -e (G pl. *teč/tečih*) ž širok sud s dvije pobočne ručice; v. *posude*

tēg, -a m l. težačka, poljska radnja, posao: *U nediju tēg ne tēzi* - - *Boga mōli, a ne lēzi*; 2. ribarska mreža koja još nije ðrmona, tj. još joj nisu pripojeni drugi sastavnii dijelovi, kao što su *arganeli* na kojima su pluta, olova itd.; v. *ðrma*, *ðrmot*

tēgoč, -i ž tegoba; poteškoča; jad

telesō, -a (pl. *telesā*, G *telēs*) sr (ekav. refleks glasa jat) mrtvo tijelo čovječje, leš (A za živinu se reče: *krepalina*); v. *tilesō*

tēmpla, -plih i *tēmpol* sr pl. sljepoočice

temūrit, -rin nesvrš. biti pokunjen, nujan, obješen

tēnut se, -nen se (u što) svrš. dirnuti; taknuti: *Ni se ni tēnul* ū nje = nije ga ni taknuo.

tēnut, -o (predik. -a), -o dirnut; taknut; pokvaren; oštečen: *Ni ni mālo tēnut*. *Ni tēnut da je bi.*

tēpal, -plo, -plo (odr. *tēpli*; predik. *tēpal*, *teplā*, *teplō*) topao: *Ne pijen tēplu vōdu; voda je teplā.*

terāča, -e (G pl. *terōč/terāčih*) ž otirač; ručnik. Isto: *oterāča*, *otirāča*

tercarija, -e ž jedna od dvije daske pribijene sa strane u brodu iznad koljume i kontrakoljume (Od njih do kontrakolumbe su daske zvane pajđli, ispod njih prostor zvan santina.)

terēna, -e ž velika, široka zdjela (za juhu; prvenstveno od zemlje); v. terđ

tērmenica, -e ž vrst smokve; v. smokva

terđ, terāja m zemljano posuđe: *Kūpili smo mlđima ništō terāja za dōr.*

teršćō, pril. (ironički) dabome; upravo tako; daleko od toga.
Isto: toršćō, totšćō

tēsla, -e ž sjekirica dvostrukog oštarja. Isto: česer

teslat, -lōn nesvrš. 1. teslom djelati; 2. nabrajati komu što; uvješčivati ga; nagovarati ga: *Zālud ti njemu teslōš: ôn tiro svojū = utaman ti njega uvješćuješ: on tjera svoju (volju).*

testīr, -tīra m dopust; dozvola: *Jē l' testīr = je li slobodno?*

teta, -ē (pl. tete, G tēt/tetīh i tetih) ž tetka; v. rōdb. imena

tetevīca, -e (G pl. tetevīc/tetevicih) ž biljka u šumi što ima drače i duge vitke prutove (te zappleće sebe i stabla); v. cviće

tētivo, -a sr vlat trave ili bilja na gusto spleten (da ga nije lako i moguće razmrsiti); v. tetevīca

tetošit, -in nesvrš. maziti; njegovati; pitomiti; v. drāgovat

teturot se, -on se nesvrš. nestalno hodati; ići s kraja u kraj puta

tēza, -e (G pl. tēz/tēzih) ž štala: *Kad rasāpneš i razoglōviš mūlā, stav ga u tēzu.*

težačīca, -e (G pl. težačīc/težačīcih) ž pomagačica od prigode u poljskim poslovima; v. družina

težakinja, -e (G pl. težakinj/težakinjih) ž nadničarka u poljskim poslovima

težji, -o (predik. -a), -o teži

težōk, -žōkā (G pl. težōkov/težōcih) m 1. težak; ratar; 2. nadničar u poljskim poslovima; v. družina

težōščina, -e ž poljoprivredni rad; *dāt na težōščinu = dati težaku zemlju na obradbu (uz određene uvjete)*

tī, ta, tō i tō (gen. tēga, tē, tēga; dat. tēn, tōj, tēn; pl. tī, tē, tā) zamj. taj, ta, to

tikva, -e (G pl. *tīkov/tikvih*) ž 1. tikva; 2. glava u čeljadeta (posprdno): *Čapū čēš po tikvi*.

tilesō, -a (pl. *tilesā*, *tilēs*) sr mrtvo tijelo čovječje. Isto: *teleo*

tilo, -a (G pl. *til̄/tīlih* i *tilih*) sr 1. čovječje tijelo; 2. čovječje prkno: *Uvōlī mi je likōr niku medicinu u tilo*.

timenica, -e (G pl. *timenic/timenicih*) ž tjeme; vrh glave; v. *či-verica*

timūn, -mūna m kormilo (Objesi se māškulima o āstu od karmē. Timun ima vrđ na koji se nadjene argutla gđlon. Gola je rupa na argutli. Sredina argutle zove se *zirūn*, a držak *rucēj*.)

timunjēr, -njēra m kormilar; v. *kipđj*

timūrit, -rin nesvrš.; v. *tmūrit*

tīnjāk, *tīnjka* m mjesto tijesno u c̄tu gdje se čeljade ne može ni okrenuti; tjesnac

tipot, *tipon* i *tipjen* nesvrš. ticati

tīr, -a m pucanj; zamah; hitac: *Razlōti(l) je tri balote od jednega tīra*.

tirōda, -e ž vrhovi rebara na brodu

tirōskat, -rōskon nesvrš. iter. od *tirot*, natjerivati. Isto: *trōskat*

tirot, -ron nesvrš. tjerati; v. *trōskat*

tīsk, -a m turanj za tiještanje vina; v. *turnōnje*

tišćac (i *utišćac*), prij. s gen. pokraj, uz (dodirno): *Tišćac me-ne sidi moja mlōdo*.

tišćac, *tišćaca* i *tišćāca* m morski tjesnac

tišćat, -ćōn nesvrš.; v. *tišćot*

tišćōr, -ćōra m onaj koji tiješti *drōf*, vino; v. *družina*

tišćot, *tišćen* nesvrš. držati. Isto: *tišćat*

tleh, *tleha* m tlo

tlōpā, *tlopē* ž fantazija; sanja; tlapnja: *Sōn je tlōpā, a Bōg je istina*.

tlōpit, *tlōpin* nesvrš. tlapiti; lagano drijemati i na što misli-ti: *Tlōpi mi se*.

tmūrit, -*rin* i *tmūrit*, *tmūrin* nesvrš. 1. slabo, jedva gorjeti; *tmūri ogōnj* = jedva gori vatra; 2. biti pokunjen, tmuran, obješen, mutan: *tmūri vrime* = tmurno je, mutno je

tobolac, -*bōlca* (G pl. *toboloc/tobolcīh*) m kesa; vrećica: *Stāv na tovāra tobolac i ðn će bit targovac* (poslovica).

tocij, -*cīja* m sprava s brusom za brušenje oruđa i oružja

točenica, -*e* (G pl. *točenic/točenicih*) ž lušija koja se otoči nakon pranja. Isto: *otočenica*

točilo, -*a* (G pl. *točil/točilih*) sr tjesnac kroz koji ili niz koji toči voda (u gori)

tōč, -*a* (G pl. *tōč/tōčih* i *točih*) m 1. kameni mlin za mljevenje maslina; 2. sok što se iscijedi (iz pečenke i sl.): *Pospugoj tō tōča po terēni is pinkicu krūha.*

tōčac, *tōčca* i *tōjca* (G pl. *tōčoc/tōjcih*) m društvena igra (Igrači puštaju bajame po redu niz kosu dasku, pa igrač čiji bjam pogodi jedan od već spuštenih pokupi sve bajame sa zemlje ili poda.): *Homo igrat na tōčac! Kad ni omēndulih ni ni tōčoc.*

tōja, -*e* vrst alata na ribar. brodu

tōjat, *tōjin* nesvrš. kriti istinu; tajiti; v. *tajit*

tōk, -*a* m paran broj (tj. onaj koji je djeljiv sa 2): *Homo se igrat na līh i tōk!* (Līh je neparan broj.)

toko, pril. toliko; v. ovoko

tolič, pril. maloprije; malo časaka (ne sati) prije; v. *otolič*

toličak, -*ško* (predik. -*ška*), -*ško* tolilik; v. *količak*

tolikōj, pril. toliko

tolisan, -*sno* (predik. -*sna*), -*sno* toliko malešan

tōložina, -*e* ž talog u povećanu smislu

tōnko, pril. tanko: *Ko tōnko pređe vēselo* (tj. brzo) mu pukne.

tonobil, -*a* m automobil: *Misto is mūlōn ūli tovāron, sūl se ū poje grē is tonobilon.*

tonotā, -*ē* ž vrst mreže za lov jastoga; v. *mriža*

tōntul, -*a* m vrst signala u moru ispod svicarice po kojemu svicor znade koliko je ribe ispod ferolà

tōr, *tārla*, *tārlo*, gl. pridj. radni od *tart*, trljao, trljala, trljalo

tōrac, tōrca (G pl. *tōroc/tōrcih*) m velika voštanica

torāk, torkā m mali tor; mali ovčinjak

tōrg, tōrgā m trgovanje; javna kupnja i prodaja: *Prodōvat na tōrg;*
v. *tōržnica*

tōrij, -a m utorak; v. *parvi dōn*

tōrk, tōrko, tōrko (odr. *torkī*; predik. *tōrk, torkā, tōrko*) kiseo,
trpak. Isto: *tōrpak*

tōrkat, tarčīn nesvrš. trčati: *Mūl tarčī pōskočice* (tj. trči bacajući dvije po dvije noge).

tōrma, -e m i ž čeljadike koje čangrizavo izjeda sebe i drugoga: *Ne obadōj onōj tōrmi, pūna je prōposti.*

tornīsta, -e m tokar; strugar: *Kakō da ga je tornīsta udīlol* (tj. ukočen je, nespretan).

tōrnūt, tōrnen nesvrš. trnuti: *Øl trūdā težōku tōrnu/tōrnedu rūke.*

tōrpak, tōr(p)ko, tōr(p)ko (odr. *tor(p)ki*; predik. *tōrpak, tor(p)ka, tōr(p)ko*) nezreo; trpak; kiseo. Isto: *tōrk, škrōpaj*

torpedinjēra, -e ž vrst suvremenog ratnog broda; v. *brōd*

tōrpit, tōrpīn nesvrš. trpjeti. Isto: *tarpit*

*toršēō, pril. (ironički) dabome; baš tako; pravo; daleko od toga.
Isto: teršēō, totšēō*

tōrtar, -a m oljušten, ogrizen stup, podanak, korijen kupusa ili sl. biljke

tōržnica, -e ž ženska osoba koja sitne stvari kupuje i javno prodaje na *tōrg* (Stvari koje su prodavale i kupovale na *tōrg* zovu se: *kupōvne*, a druge su: *domōnske*. Npr. *kupōvni krūh, kupōvna rōba*. Na *tōrg* kupovati ili prodavati značilo je javno kupovati ili prodavati, a ne priredivati kod kuće. Muškarac koji prodaje zove se *targōvac*, a žena *tōržnica*.)

tōst, tāsta m tast; v. *rōdb. imena*

tōški, -ško (predik. *-ška*), *-ško* tolik

tōte, pril. tu: Tōte je ūja (tj. tu je nešto u pozadini, maskirano je; odnosi se na pretjerana udvarača, laskavca).

totekōj(a), pril. tu

totšēō, pril. (ironički) dabome, baš tako; v. toršēō

tōvā, tōve ž tava. Isto: *parsūra*

tovôr, tovâra (pl. *tovâri*, G *tôvor/tovârih*) m 1. magarac (Magari-ca je ugôta ili ugôtica.); v. *kênjac, mül*; 2. vrst ribe (ko-ja se još zove: *oslič, murluc, môl*)

trabâkul, -a m teretni brod na dva jedra i *flok*. Isto: *trobâkul*; v. *brôd*

trabujat, -jôn nesvrš. razlijevati, trošiti puno i uludo

tračić, -a m mali trak; konac; špaga. Isto: *trajčić*

trâgaj, trôgja (pl. *trâgji*, G *trâgoj/trôgjih*) m vrst bijele ribe; v. *bîlo riba*. Isto: *trôg*

traget, -a m brod koji je po manjim mjestima redovito razvozio stvari i ljude, a i poštu

trâina, -e ž vrst alata na ribar. brodu

trajât, -jôn nesvrš. zanovijetati; progoniti

trajčić, -a m; v. *tračić*

trakajat, -jôn nesvrš. progoniti; tjerati koga. Isto: *trakejat*

trakejat, -jôn nesvrš.; v. *trakajat*

trâmata, -e ž način ribolova zaokruživanjem ribe i stjerivanjem u mrežu (Drma se *arganél* s nanizanim komadićima bijela drva ili aloja da se riba plaši. To drmanje zove se *tramatônje* alatom koji se zove *trâmata*. Tako loviti reče se: *tramatât*, a ribar koji tako lovi zove se *trâmator*.)

*tramatât, -tô*n nesvrš. 1. loviti na *trâmatu*; 2. smucati se po moru loveći

tramatônje, -o sr poseban način tjeranja ribe u mrežu; v. *trâmata*

trâmator, -a m ribar koji *tramatô*, bavi se *trâmaton*

tramezôl, -zôla m kontrakolumba na brodu; v. *permezôl*

trâp, trâpa m zemlja iskrčena za sijanje ili sađenje

trâpit, -pin nesvrš. krčiti zemlju za sijanje i sađenje; v. *trâp*

trâpit se, -pin se nesvrš. mučiti se radom, poslom i sl.

trâstan, -stna m 1. prva katîna od *stîve* ispod škâfa na brodu; 2. veslo od srijede broda ili uz škaf; v. *katîna, veslo*

traškûn, -kûna m vrst plesa

*traškunât, -nô*n nesvrš. zadirkivati; izrugivati koga

trâta, -e (G pl. *trôt/trâtih*) ž velika mreža potegača za lov na sreddele i sl. (sastoji se od sâke u sredini i od dva kolâ sa strane: *parvô* i *zôtëga*. U poslu su tri broda: *svičarica, levût, barkarica*.

trātit, -*tin* nesvrš. trošiti: *Pēr tovāru glōvu - trātiš vōdu i sa-pūn* (tj. radiš uzaludan posao). *Trātit stūpu i pakōl na tūji brōd* (tj. trošiti ili raditi za drugoga).

travarica, -*e* (G pl. *travaric/travaricih*) ž rakija s kojom je ku-hano ljekovitih trava; v. *drofūja*

travarina, -*e* ž porez na popasenu travu

travērs, -*a* m ogradica na kraju škāfa prema stīvi, na brodu; v. *rāzma*

travērsa, -*e* ž pregača

trećōk, -*čōka* m 1. treća mjesečeva mijena: *treći kvārat*; 2. mlada loza treće godine; v. *mīnā; sōd*

tremezōl, -*zōla* m kontrakolūmba na brodu; v. *permezōl*

trepāt, *trēpjen* nesvrš. lupati nogama po podu. Isto: *trēpot*

trepečika, -*e* (G pl. *trepečik/trepečikih*) ž 1. vrst biljke; v. *zēje*; 2. (*Trepečika*) toponim blizu Brusja

trepetāt, -*tōn* i -*pečēn* nesvrš. 1. udarati u *trepetōjku*: *Dōj mēni trepetōjku: tī arjāvo trepetōš*; 2. drhtati; tresti se: *Stōrci pomālo grēdū i trepeču/trepečedu*.

trepetōjka, -*e* (G pl. *trepetōjok/trepetōjkih*) ž instrument od daske na kojem je sa svake strane po jedno pomicno klopotalo (Trepetojkom se udara, umjesto zvonjenja, u tri dana Velikog tjedna kad "zvōne zavēžu", tj. kad zvona zamuknu.)

trēs, -*a* m drhtavica (od zime, od povišene tjelesne temperature): *Ne čūtin se dobrō: čapōjē me trēs.*

trēpot, -*pon* nesvrš. lupati nogama po podu. Isto: *trepāt*; v. *is-trepāt se*

trēsa, -*e* (G pl. *trēs/trēsih*) ž poprečna daska, letva koja drži dno bačve (*trēse na sōrtijih* = poprečne daščice na konopima za penjanje na jarbol broda; *trēsa od stīve* = gredica ispod palube, škāfa broda); v. *bāčva, sōrtije, stīva*

trēskot, -*kon* nesvrš. buniti se vikom; galamiti; bučiti; drečiti se. Isto: *triskot*

trešēta, -*e* (G pl. *trešēt/trešētih*) ž vrst igre na karte

treština, -*e* ž vrst plesa (iz Trsta); v. *tānac*

trēva, -*e* ž jedro na četverokut; v. *jīdro*

trībit, *trībin* nesvrš. trijebiti, čistiti (npr. putove, voće, oso-bitovo povrće): *Trībin zēje za večeru. Zārna se pomālo trībidu od cvīta na lozi*; v. *istrībit, otrībit, potrībit*

- trihija, -e ž drvo uz aštu na brodu. Isto: kontrašta i ancikōr
 trija, -e (G pl. trij/trijih) ž vrst bijele ribe. Isto: barbūn;
 v. bilo riba
- trīm, trīma (G pl. trīmov/trīmih) m l. poljsko sklonište; kućerak;
 2. presvođeni prostor za paljenje vatre u japjēnici
- trinoge, -gih ž pl. tronožan željezni stalak (što se stavlja za
 podnožak sudu na ognjištu)
- trinōgo, -gota m drveno sjedalo na tri noge
- trisk, -a m grom: Trisk ū te udri! (kletva)
- triska¹, -e ž drvce, komadić drva
- triska², -e ž l. vika, svada: Triska praska u njihovu dvōru; v.
 triskot; 2. udarac rukom po tijelu; v. zašnica
- triskat, triskon nesvrš. lupati; treskati; v. istriskat se: Lupo,
 trisko po podu da mu kruga ne dodu (dječja rugalica).
- triskot, -kon nesvrš. vikati, drečiti se; bučiti. Isto: treskot
- trisnut, -nen svrš. udariti, lupnuti: Trisnut ču te po čiverici!
- trišće, -o sr iverje, otpaci od drva, skup trijesaka
- trišćica, -e (G pl. trišćic/trišćicih) ž komadić drvca što otpadne s drva koje se siječe
- trobākul, -a m jedrenjak s jednim, a ponekad s više flökikh i sa
 dva jedra koja stoje preko ḥrbura (no ima ih kojima je zadnje
 jedro samo do ḥrbura)
- troča, -e ž konop kojim se privezuje lantina od jedra uz jarbol;
 v. konop
- trōg, -a (G pl. trāgoj/trōgih) m vrst bijele ribe. Isto: trāgaj;
 v. bilo riba
- trohā, -hē ž trun, trunka: Ni nikakove trohe. Trohā mi je pāla u
 oko.
- trohast, -o (predik. -a), -o sitan (kao prah), trun
- trojelitka, -e ž smokva koja triput godišnje rodi; v. smokva
- trojica, -e ž svijeća na stalku u crkvi u Bijelu subotu
- trojōč, pril. trojako, na tri načina: Mi smo svoji po trojōč.
- trōk, -a (G pl. trakōv/trōkikh) m l. konopčić koji nije od kostrijeti; 2. krak hobotnice
- trōnogo, -gota m malo sjedalo s tri noge; v. trinōgo

tronôgo, -gota m tronožna klupica; v. *bânak, trinôgo trôskat, trôskon* nesvrš. iter. od *tiro* natjerivati *trôskot, -a* m vrst trave; v. *trôvâ*

trôvâ, trovë (pl. *trôve, G trôv/trôvih i trôvîh*) ž travu. (Vrsti trave: *bileć; bobojed; bôlan; bôlno; broć; brođac; brođic; bušin; čičak; ditelina; divjô blitva; dubođac; glôšinj; gomilnjača i gomînjač; goršćica; īva; jâbučina; kopriva; kûpina; lašćetica; lepuh; lužnja; matôr; mèkuša; mrižica; mûhor; oslobod; pâprot; skrinjica; sliz; sritva; stârkaj; šćir i šćirenica; trôskot; zlök; zminac i žminac; zvizdôn; źiga. U moru su: blitva; blitvurina; brôk; perjë; pûcalina; rudić; svilina.*)

trovôšit (se) -vôšin (se) nesvrš. travom, smećem trusiti (se), posipati (se): *Odnès jîzbinu ôtle da se ne trovôši.*

trûbit, trûbin nesvrš. trubljom svirati

trûd, trûđa m napor, teški rad

trûdan, -o (predik. -a), -o umoran, izmučen

trûdi, -ih m pl. hemoroidi

trûdi, trûđd/trûđih m pl. 1. napor; 2. imanje kao plod truda, rada, napora: *Ne krêć se u tô: tô su moji trûdi.*

trûdit, trûđin nesvrš. raditi, mučiti se poslom: *Ribor je trûđi cilu nôć i sad na žôlù marendôje.*

truhal, -hlo (predik. -hla), -hlo bremenit; zatrudnjeo: *truhlo žena* = zbabna, noseća žena. *Truhal si na dobar zâlogoj kako truhlo žena* (ako joj se želji ne udovolji, može škoditi djetetu u njezinoj utrobi).

trûjat se, trûjon se nesvrš. imati bolove, trudove pri porođaju (o ženi)

trûn, -a m sitna stvarčica što npr. padne u oko. Isto: *trûnka*

trûnka, -e ž; v. *trûn*

trûnto, -tota m tup, neokretan čovjek

trûp, -a m jak komad drva; panj

trûp, -a m vrst plave ribe; v. *plovûđo rîba*

trupêj, -pêjâ (G pl. *trupêjov/trupêjih*) m nagnjili panj

trupêvje, -o sr zbir. imen. od *trupêj*

trupica, -e (G pl. *trupîc/trupicih*) ž debela daska uz ognjište (za sjedenje); sjedalo od trupa, tj. debela dijela drveta; v. *bânak*

trupić, -a m dem. od *trūp*, mali panj za sjedenje

trūtot, -ton nesvrš. teturati u hodu; u hodu nailaziti na zapreke i stoga posrtati

tūb, -a m staklena cijev (cilindar) na petrolejci: *Užež tūb!*

tūcot, -con (komu) nesvrš. tuckati; noxtima ubijati gamad: *Hod mi mālo tūcot po glōvi!*

tūckot, -kon nesvrš. tuckati

tūča, -e ž potučena šuma (npr. za paljenje vapnenice)

tučenje, -o sr tučenje: *tučenje kićo* = branje šume za paljenje *japjenice*

tūč, *tučen* nesvrš. tući: *Tūč goru* = mašklinom tući grmlje u stupu radi goriva za vapnenicu. *Tūč vodu u martōr* = činiti uzaludan posao (poslovica).

tudōj(a), pril. tuda

tūf, -a m 1. neugodan zadah po stareži, pljesni ili truleži; 2. zemlja sitnim kamenčićima spojena s pržinom te sačinjava lagan kamen

tufac, -fāca i *tufaca* m zemlja sitnim kamenčićima spojena s pržinom te sačinjava lagan kamen

tugā, *tuge* (pl. *tuge*, G *tūg/tūgih*) ž tuga: *Ol tuge i nevoje svā je brižna prisaspila.*

tuhān, -hno, -hno (odr. *tuhni*; predik. *tuhān*, *tuhnā*, *tuhnō*) vrlo (neočekivano) malen, sitan

tuj, -a m 1. onaj koji nije domaći, kućni; 2. pomagač od prigode u svim seoskim poslovima; v. *družina*

tuja, -e ž četinasto stablo vrlo slično čempresu

tuje, pril. komp. od *tote*, malenkost dalje: *Ona prezōsnjica i Bo- ġu će reč - stan tuge.*

tūji, -o (predik. *tūja*), -e tudi: *Nisōn jō tēbi tūja: jō sōn ti zermōna.*

tujīn, *tujīna* m tudenac

tūka, -e (G pl. *tūk/tūkih*) ž puran; v. *čuška*

tukat, -kōn nesvrš. trebati: *Tukat će i ovu krušku izist* (tj. i ovu neugodnost trebat će podnijeti)

tūknut, -o (predik. -a), -o udaren u glavu, tj. bedast, smušen

tukōj(a), pril. tuda

tulija, -e ž cijev u koju se utakne ručica kosorā ili vinorisca tūlo, -a sr truplo (bez glave); v. *tīlo*: *Mōlo tūlo, vēlo fōka - rīlo* ti je kakò lōkva (rugalica).

tumbat, -bōn svrš. oboriti, baciti; v. *tumbōvāt*, *rastumbōvāt*, *tumbōcāt*, *rastumbōcāt*

tumbōcāt, -bōcon nesvrš. iter. od *tumbat*

tumbōvāt, -bōjēn nesvrš. obarati; bacati; v. *tumbat*

tūn, -a m vrst ribe. Isto: *tūna*

tūna, -e ž vrst ribe. Isto: *tūn*

tūnd, -a m pun mjesec; v. *mīna*

tūnj, *tūnja* m vrst plave ribe; v. *plovūčo rība*

tūnja, -e (G pl. *tūnj/tūnjih*) ž trak, konopčić od tvrda pamuka; v. *strōžica*

tunjōra, -e ž mreža za lovljenje tune; v. *mriža*

tūran, *tūrna* (pl. *tūrnī*, G *tūron/tūrnih*) m tijesak za *māst* (mošt); v. *tīsk*

tūrica, -e ž složeno i svijeno suho lišće od duhana

turlālo, -ota m 1. bedast, bezvrijedan čovjek; 2. (*Turlālo*) nadimak osobi u Brusju

tūrle, -eta m onaj koji je za porugu; bedak

tūrlu-mūrlu, -ta m blesavac; bedak: *On je tūrlu-mūrlu. Nēčū jō imat poslā is onīn tūrlu-mūrluton.*

turnōnje, -o sr tiještanje vina na *tūrnu*

tūrta, -e (G pl. *tūrot/tūrtih*) ž hljeb, glava kruha

turtejica, -e (G pl. *turtejīc/turtejīcīh*) ž dem. od *tūrta*

tūsan, -sno, -sno (odr. *tūsni*; predik. *tūsan*, *tusnā*, *tusnō*) vrlo malen, vrlo sitan

tustočēl, -čēla m vrst biljke; v. *zēje*

tūšć, *tūšća* m vrst trave (u vrtu) koja se jede; v. *zēje*

tuščūhan, -hno (predik. -hna), -hno malešan

tutekōj(a), pril. tu, tuda

tužōkāt (se), -žōkon (se) nesvrš. iter. od *tužit (se)* tužakati, tužakati se; jadovati se

tvardiška, -e (G pl. *tvardišok/tvardiških*) ž još nezrela i tvrda smokva (Kad smokva napukne, onda je *pùcalica*; kad se objesi i osuši na stablu, onda je *visalica*; kad se osuši na *bôrsi*, zove se *bôrsanica*.)

tvardoglôv, -glôvo, -glôvo (odr. *tvardoglâvi*; predik. *tvardoglôv, tvardoglâva* i *tvardoglôva, tvardoglâvo*) tvrdoglav

tvôrd, tvôrdo (predik. *tvôrda*), *tvôrdo* (odr. *tvôrdi*) tvrd

U

- ū i u(h)ū, uskl. odvratno, strahovito, grozno
 ubarāt, -rōn svrš. dati stvar za stvar u promjenu; izmijeniti npr. novac u novac, ili novac u robu
 ubit, -jen svrš. nasmrt dotuci koga; ubiti: Ubit jōje = pomiješati ili istuci bilōnce i žumōnce od jajeta; Ubit ūko = začas samo zaspati; načas zadrijemati
 ublija, -e (G pl. ublij/ublijih) ž dugoljasto-obla glava kruha iskićena pritiskom zubi viljuške (Peče se za Svesvete. U nju se stavljaju komadići suhih smokava i suhvice grožđa.)
 ūboh, pril. utaman; uzalud; ikad; u niječnim rečenicama: baš nikad; nipošto: Nisōn bī ūboh = nisa bio baš nikako.
 ubōrtat, ubōrton svrš. udarati rogovima, glavom (o kozi, janjcu i sl.); v. bōrtat
 ūcot, -con nesvrš. smišljeno poticati, navoditi koga na što; razdraživati; v. ūskot
 ūč, zamjenica ča, čđ s prijedlogom u akuz. sing., u što: Ūč si se obuka? Nimon ūč izōč vōnka.
 učēlak, -čēlka (G pl. učēlok/učēlkov/učēlkih) m vrh, kut lastavice na kući
 udārpit, -pin svrš. ugrabiti u (međusobnom) drmanju; v. dārpit
 udekōj(a), pril. ovuda
 ūdica, -e (G pl. ūdic/ūdicih) ž udica; v. alōti na rib. brodu
 udīja, pril. odmah, udilj
 udīlot, -lon svrš. učiniti, napraviti, udjelati: Kakō da ga je tornista udilo(l) (tj. nespretan je, ukočen).
 udīt, -jen svrš. udjeti: Ne viđin već udīt kōnce u ūho od jaglē.
 udōj(a), pril. ovuda
 udovičica, -e (G pl. udovičic/udovičicih) ž vrst cvijeća (obično u pl. udovičice); v. cviće
 udōvit se, -dōvin se svrš. udaviti se (krutom tvarju ili silom)
 udrobit, -biň i -drōbin svrš. udrobiti, umrviti: Udrob krūha u mlikō; v. drobit
 udūšit se, -dūšin se svrš. ugušiti se (u vodi, dimu, plinu): Udūšit ēu se u ovēn dimu.

ufat se, ufan se svrš. odvažiti se: *Tđ se nećeš ufat dvignut.* Ne ufan se tđ ni reč, něšmali učinit.

ufot se, -on se nesvrš. nadati se, uzdati se: *Jđ se ūfon u Boga i u svoju pāmet.*

ugarc, ugarcà i ugārca m vrst morskog pužića; v. *garc, škôlke ugarnjât (se), -njôn (se) svrš.* ugrepsti (se); v. *garnjât ugjât, -jôn* (koga na što) svrš. uvesti ili potisnuti na posao ili put; lijepim načinom nagovoriti koga: *Jedvà sòn ga ugjala da me poslušo i čapđ se posla.*

ugjen, -a m ugljen

ugor, -a m vrst jeguljaste ribe. Isto: *gruj;* v. *angula*

ugôta, -e (G pl. *ugôt/ugôtih*) ž magarica (magarac je tovôr); v. *kènja*

ugotica, -e (G pl. *ugòtic/ugòticih*) ž l. dem. od *ugôta*, mlada magarica; 2. vrst ribe; v. *murluc*

ugrančât (se), -čđn (se) svrš. ugrepsti (se); v. *grančat*

ugrebot, -bon svrš. ukopati u zemlju: *Lòzu vajđ duboko ugrebot.*

ugrizak, -ska (G pl. *ugrizok/ugriškov/ugriških*) m zalogaj tvrde hrane što se može odjednom zubima zagristi

ugrôdit, ugrôdin svrš. ugraditi: *Brôd je ugrôdjen òl dasôk i òl gredic.*

ugvat, -vâta m vrst ribe od râpe. Isto: *bâba, bôbak;* v. *riba od râpe*

uhîljen, -o (predik. -a), -o ucviljen; žalostan; prevaren

ûho, -a sr organ sluha (ali: *ûho i ūši su od jaglë (igle),* od matike, od vridice, od lopîze, od pinjâte; *ûho svêtega Pètra = školjka;* U ūši od sùdih udije se provislo.)

uhôran, -rno (predik. -rna), -rno koristan

uhôrno, pril. korisno

ûje, -a sr ulje: *ûje pajvèno* = ulje koje se iz samljevenih maslin na samo, bez trvenja, cijedi pa se pûje (grabi) paljem; buduci da se iz maslinova tijesta cijedi po noći, zove se i noćnjök. Ako se mekom travom kupi po skorupu nacijedene vase, kaže se: *môto se ûje.* Snop te trave zove se môtâ. (U Dolu na Hvaru kažu: *puvèno ûje*, jer se pûje, umjesto pajvèno.). *ûje tarvèno* = ulje što cijedi pri trvenju, tj. gnječenjem u badnju polijevajući maslinovo tijesto vrućom vodom: *Hođe da (ûvik) plivo kakò ûje svârku vodë* (o čeljadetu koje se oholi nad drugima).

ujđom, ujma m ujam

ujđt, ujmen svrš. uloviti; uhvatiti; stići u putu nekoga koji je pred tobom: Ujđt ćeš kāl dōjdeš dōma = dobit ćeš batina kad dođeš kući. Svi smo u jednu mrižu ujđti. Ujo sōn te tarđeć = stigao sam te trčeći.

*ukanjušit, -šin svrš. prisvojiti što potajno; v. kanjušit
uklēt, ukunen (koga) svrš. postignuti ono što si koga kleo
uko, pril. netom, kad: Ūko je dōša! Ūko je pōdnē, ūto je nōć. Isto: nēkon*

uko-ūto, pril. netom - u isto doba: Ūko je zalanpālo, ūto je zاغarmilo (tj. gotovo se zajedno dogodilo): Ūko je pōdnē, ūto je nōć (tj. dan je kratak zimi).

ukobit, -kobin (koga) svrš. nanijeti kome zlu kob, nesreću: Nemōj sōma sēbe ukobit.

ukopat, -pōn svrš. položiti u grob (mrtvaca): Āko je priša umrīt, ni ukopat (poslovica).

ukosa, -e ž ženska osoba koja se po smrti vraća kao vukodlak, pa kosi svijet (kako narod pri povijeda); v. ukosit

ukosit, -sīn svrš. nauditi; zlo nanijeti: Ūkosa i nepozvōna dōjde, pōk te ukosi.

ukotušit, -tūšin svrš. podušiti; nadvladati koga da umukne, da ne smije govoriti

ukrast se, ukrōdēn se svrš. poći odnekud kradimice

ukrōp, -a (G pl. ukrōp/ukrōpih) m voda u kojoj se kuhalo povrće. Isto: krōp

ukušit, ukušin svrš. u kuse pretvoriti, tj. slomiti ili razbiti u komade

ulaka, -e (G pl. ulok/ulakih) ž trak, vezica kojom se vezuje gor-nji dio cipele

ulāmbrit, -in nesvrš. pazariti (tj. prodavati i kupovati)

ulen, -o (predik. -a), -o natopljen uljem

ulenica, -e (G pl. ulenič/ulenicih) ž 1. uljenica ili posuda za ulje; 2. ženska osoba koja se drži nečisto, zamazano

ulist, uliznen svrš. oprezno i polako ući, ušuljati se: Za zapōlit japjēnicu vajō ulist u njeji trīm, pōd vōlat.

ulišće, -o (G pl. ulišč/uliščih) sr pojedina košnica za pčele

ulišen, -o (predik. -a), -o koji je ostao bez očekivana uspjeha, dobitka, sreće... Uziro se je na vělišku ženinu dōtu mā je ostō ulišen.

ulīšit, *ulīšin* (koga) svrš. ne dati što komu, ne udovoljiti očekivanju

ulizan, -zno (predik. -zna), -zno pohlepan za (fino) jelo

ulizot, *ulīzen* nesvrš. prema *ulist*

ulōmak, *ulōmka* (G pl. *ulōmok/ulōmkov/ulōmcih*) m odlomljen komad bilo gdje na glavi kruha; v. *krūh*, *podlōmak*

ulōr, *ulōra* m oglav, ular

uljenīca, -e (G pl. *uljenīc/uljenīcih*) ž posuda za ulje

ulješūra, -e ž vrst velike ribe; v. *rība balīna*

ūme, prij. između: *Dōša je ūme jūde.* *Ūme tēga sōn jō iša ēa.*

umēst, *umetēn* svrš. upropastiti, uništiti; iskorijeniti, isčupati: *Di nī dicē, rōd se umetē.* *Divjū trōvū ne mōreš umēst.*

umiljen, -o (predik. -a), -o umiljat

umīt, *umīn* svrš. umjeti

umītan, -tno (predik. -tna), -tno 1. umjetan; izvještačen; 2. koji umije, koji se snalazi; vješt, spretan

umīt (se), *umījen (se)* svrš. oprati (se); umiti (se)

umortvo, pril. bez žbuke (graditi): *Gomīle i kolnīci grōdjeni su umortvo;* v. *ūživo*

umrīt, *ūmren* svrš. umrijeti

ūmučeć, pril. šuteći; potaho; neopazice: *Dolībi se ūmučeć kako māška.*

umūdrīt, -mūdrīn svrš. učiniti koga mudrim; zamuknuti i time se pametnim pokazati

ūnda, pril. onuda

undekōj(a), pril. onuda

undōj(a), pril. onuda

ūnefol, pril. nehotice

unūk, -a (G pl. *unūk/unūkov/unūcih*) m unuk; v. *rōdb.* *imena*

unūtra, pril. unutra

unutrije, pril. kompar. od *unūtra*

ūnjul, -o (predik. -a), -o jednostruk (Poznati su bili *jelšōnski postoli* *ūnjuloci*. Jedna cipela je *ūnjulok*.)

unjulok, -a m vrst obuće; v. *unjul*

uočigled, pril. naočigled: *Ukrast će ti uočigled.*

upamet, uskl. usklik kojim se upozorava na razboritost

upārdamač, pril. bez ikakve potrebe, jedino iz pohlepe (jesti):
Sve bi upārdamač izi.

upārbit se, -tin se svrš. uzeti na sebe breme; preuzeti brigu i odgovornost: *U grūbi si se posol upārbi.*

upēlit, *upēlin* (komu što) svrš. velikim naporom komu što rastumačiti ili uvijestiti ga; utuviti mu u glavu; v. *pēlit*: *Di ćeš tī onēn búzdotu čō upēlit!*

upelivat, -lijen (komu što) nesvrš. iter. od *upēlit*

upicot, -čen nesvrš. pripicati: *Stān u pripečak di suncē upiče.*

uplest, *upleten* svrš. splesti: *Kal +i upleten gūču, biče ti tepli-je.*

úprov, pril. pravo, ravno. *Íšlo mu je úprov* (tj. uspjela mu je stvar). *Úprov!* reče se mūlū kad posrne ili se, naprčen, opasno približi ogradi, kolniku

upučivat, -čijen (koga) nesvrš. davati komu dobar naputak

uragōn, -gāna m uragan. Isto: *ragōn*

urānit, -in svrš. uraniti

ureč, -čen (koga) svrš. zlu kob nekomu nanijeti (pogledom, riječju, činom)

urēpot, -on svrš. udariti stražnjim nogama (o mūlū, tovāru): *Urēpo(l) ga je mūl ù nogu pōk cōto.*

úrnimice, pril. skupno nahrupiti na posao, i to složno, gotovo u ritmu

úrnut, *úrnen* svrš. nahrupiti, navaliti; naglo i složno uprijeti u posao

urōk, -a (G pl. *urōk/urōkov/urōkih*) m zla kob: *Ne буди mu urōka!*
Dignut *urōk* = raznim ceremonijama, osobito ubacivanjem žerave u blagoslovljenu vodu i molitvama oslobođati se uroka.

Usā svēta, *Usīh svēt* i *Usīh svētih* sr pl. Svi sveti (blagdan)

ushmūtot, -ton svrš. uzmiješati; uzmutiti; v. *hmūtot*

usičak, -ška (G pl. *usičok/usiškov/usiških*) m odsječeni komad drva ili kitica s grane; v. *kārš*, *siška*

usičje, -o sr manji komadi drvlja i kića odsječeni s većih

usipak, usipka (G pl. *usipok/usipkov/usipkih*) m rukovet zrnja pšenice ili kukuruza što se odjednom uspe u žrvanj da se same-lje

usipot, usipon i usipjen svrš. usipati

usiška, -e ž zrno za pušku usjećeno od olova. Isto: *šiška*

uskisnut, -nen svrš. narasti, nabujati djelovanjem gljivičnog vre-nja (o tijestu)

uskokotat se, -kötön se svrš. od kokotat, uskokodakati se uskopōrcat, -pōrcon svrš.; v. uskopōrcit se

uskopōrcit se, -pōrcin se svrš. pasti i prevrnuti se (nogama uzgor)

uskot, -kon nesvrš. poticati, navoditi. Isto: ūcot

uspah, -a m dah iz želuca (drugo je uzgōrnica ili zgōrnica kad se iz želuca uzdiže i hrana)

usparsvice, pril. u početku; isprva

usplahirit, -hirin svrš. prestrašiti (živinu, npr. mūla)

usplahirivat, -rivon nesvrš. od usplahirit

ustarpnüt (se), -tārpnen (se) svrš. ustrpnuti (se)

ustiščot, -čon svrš. uzdržati

ustōniť se, -tōnin se svrš. pretvoriti se u manje, u suženi obujam, prostor: Bože se ustonił u ništa (kletva).

ustōrnüt se, -tōrnen se svrš. suspagnuti se; otrpjeti

ustrāvit (se) svrš. teško prestrašiti (se)

ustrižak, -iška (G pl. *ustrižok/ustrižkov/ustrižkih*) m komadić ili otpadak ustrižene robe nakon krojenja; mali komad zemljista

usūtak, usūtkę (G pl. *usūtok/usūtkov/usūtkih*) m rukovet usute stvari: *Samlila són u mažinin nikoliko usūtok kafē.*

usvist, -a m spomen koji osvješćuje, koji čini razabratni

uvuda, pril. svagdje: ūsvuda nōs zabījè.

ušat (se), ušōn (se) svrš. (imper. ūša, ušōj, ušōjmo, ušōjte) dig-nuti (se): ūša 'se iz tleħà! Ušōjte mi vriċu na rāme. Isto: išat

ušāta, -e (G pl. *ušōt/ušātih*) ž vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*

ušatōra, -e ž vrst ribarske mreže; v. *mriža*

ušće, -o srušće na mijehu gdje su bile stražnje noge i rep živine; v. nožica

ušenak, -šenka (G pl. *ušenok/ušenkih*) m 1. uš; 2. vrst morskog raka. Isto: *šenak*, *pedoč*; v. *rak*

ušenčivac, -čivca (G pl. *ušenčivoc/ušenčivcih*) m onaj koji ima na sebi uši

ušenčivica, -e (G pl. *ušenčivic/ušenčivicih*) ž ona koja ima na sebi uši

uši, -ih ž pl. rupe (rupice) na glavi nekih oruđa (*matike*, *jaglë*, *vridice*, *lopiže* i sl.)

ušilit (se), -lin (se) svrš. učiniti što poput šila, postati tanko i oštro poput šila: *Ušil tākaj za ga lāšnje ugrēbot* (u zemju). Umirūćemu se nos ušili.

ušpale, prijed. (s gen.) radi; poradi

utak, utkā m žica pređe koja se premeće amo-tamo preko osnove na krosnim; v. *osnova*, *krosnā*

utāvina, -e ž vonj što ga daje starež, stare stvari: *Ovā rōba dōjē utāvinon*; v. *vetoš*

utiščac, prij. s gen. pokraj, uz (dodirno): *Kuća mu je utiščac mojē*. Isto: *tiščac*

uto, pril. u isto doba; tada; već: *Üko je pōdnē*, *uto je nōć* (tj. zimi, jer je dan kratak).

utōr, utōra (G pl. *utōrov/utōrih*) m rez u koji je utaknuto dno bačve; v. *bāčva*

utōrnjok, -a m sprava kojom se reže utor gdje će uljesti drvo; v. *bāčvor*

utrōbica, -e (G pl. *utrōbic/utrōbicih*) ž svi organi u košu tijela zajedno s plućima, jetrima, srcem itd.

utrūpit, *utrūpin* svrš. postati kao trup; oteščati u tijelu: *Utrūpilo me je ovo jidē i pićē*.

utūć, *utučen* svrš. uškopiti: *Kāl bude burin, onda ćemo utuć onega lüdega jaruhā*.

uvalivot, -lijen nesvrš. uvaljivati; ubacivati: *U japjēnicu se uvalije kice*.

uvārć se, *uvārgnen se* (u koga) svrš. sličiti komu, dobiti čije osobine: *Ti si se uvārgal u dida, a sestra ti u māter*; v. *vārd se*

uvendīrit, -dirin svrš. dati komu što u zlu smislu; podmetnuti komu krivu ili prijevarnu stvar; podmuklo udariti šakom: *Uvendīri mu je dvī* (misli se na udarac šakom) *pod rebra*.

uvōjat, -vōjon svrš. dovršiti gaženje, valjanje nogama (sukna) ležeći jedan prema drugome: *Uvōjati smo sūkno.*

uvōjon, -o (predik. -a), -o zgažen, valjan (o suknu): *uvōjono sūkno*

uvōlit (se), *uvōlin (se)* svrš. uvaliti (se): *Da ne uvoliš sić u gustirnu, vē! Uvōli se je u vēliku nevōju.*

uvōrit (se), *uvōrin (se)* svrš. užariti (se): *Uglēvje se uvōriło.*

uzba, -e (G pl. *uz/uzih*) ž konop kojim potežu ribari mrežu potegacu i migavici

uzba, prij. uz; kraj; pored: *Uza gōsta svī smo gōsti.*

uzbardon, pril. uzgor. *Nī lako napārđen hodit uzbardon.*

uzbrehnīvat, -nījen (komu) nesvrš. iter. od *uzbrehot*, podrigivati
uzbrehnut se, -nen se (komu) svrš.; v. *uzbrehot se*

uzbrehot se, -on se (komu) svrš. iz želuca pustiti dah i glas;
podrignuti (se): *Uzbrehlo mi se je*; v. *brehot*

uzgorglōvā, -glovē ž vrst biljke; v. *zđeje*

uzgōrnica, -e ž ljutina u želucu koja tjera na povraćanje. Isto:
zgōrnica

uzgrūhot, -hon svrš. uzdrmati teškim hodom, kasom. Isto: *izgrūhot*: *Uzgruholo me je jāhonje na mazgi.*

uzirot se, -ren se nesvrš. očekivati nešto, nadati se čemu sa željom, s pohlepolom: *Uzire se na vēliku dōtu. Čīn sōm i ne uzir se na tūju pōmoč.*

uzlepečat se, -čōn se svrš. uzdrhtati; teško se ustresti: *Kad me pogledo divnjica, vās se uzlepečōn*; v. *lepečat*, *lepečot*

uzlepēčot (se), -čen (se) svrš.; v. *uzlepečat se*

Uzmā, *Uzom* sr pl. Vazam; Uskrs: o *Uzmih rēstū/restedū užmičići.*

užmičići, -čih m pl. šumske ciklame (koje niču za *Uzmā*); v. *cviče*

uzrignīvat, -gnīvon i -gnījen nesvrš. iter. od *uzrignut*

uzrignut se, -gnen se svrš. učiniti podrig (iz želuca)

uzvōlit, -vōlin svrš. uzgor poleći

užāk, *užaka* m vrst zmije; v. *gūja*

užāt, *užōn* nesvrš. (part. perf. *užō*, *užāla*, *užālo*) običavati

užina, -e (G pl. *užin/užinih*) ž jelo poslije podne između *obića*
i *večere*; v. *rūđak*

užinot, -non svrš. užinati; v. *užina*

uživo, pril. sa žbukom (graditi): *Kuće se grôdu/grôđidu uživo*; v.
umortvo

užjâhot, -hon svrš. uzjahati: *Dôbro mazgà je za napârtit i uzjâ-*
hot (fig. o ženskoj osobi).

užji, -o (predik. -a), -e uži

V

vagančić, -a m dem. od vagōn, mala drvena zdjelica; v. pōsude, sūdi, vagōn

vaganjat se, -njōn se nesvrš. okretati se lijeno otimljuci se ustajanju (osobito ujutro u postelji); čutjeti se i protezati se kao ponešto bolestan

vagōn, -gāna m drvena zdjelica; v. pōsude, sūdi

vāja, -e ž samo u izreci: od vāje = od vrijednosti, od cijenjenosti, od ugleda: To su jūdi od vāje. Često ironično: I onā je od vāje.

vajālo, -a sr mjesto na zemlji gdje se valjaju živine (mūli, tovāri); gumno. Isto: vōjālo; 2. vrijednost, vrednoća, valjanost

vajat, -jōn nesvrš. valjati, trebati; vrijediti: Vajat će mi jēpepta tu krušku grist (tj. valja nešto neugodno pretrpjeti). Vajat će da je lice ik nōsu (tj. treba da jedno odgovara drugom). Vajat će mu za kürbe bābe dūšu (ironički, tj. stvar ili djelo je nevrijedno, zlo).

vajūg, -jūga m baršun: Čōrno kakō vajūg. Isto: valūd

vāla, -e (L pl. vāloh) ž morska uvala, zaljev, draga: Vrōtit će ti kād prodō vīnō iz vāle (tj. nikada). U svākoj vāli svōga vitra, u svākoj kūci svōga dīma (poslovica).

välcer, -a m vrst plesa; v. tānac

vālica, -e (G pl. vālic/vālicih) ž dem. od vāla, mala morska uvala: Napodan nāših vālic bilū/bilidū se žalca.

valōda, -e ž velika morska uvala; v. vāla

valūče, -o sr okamenine od pijeska i bilja, handrōčje u morskim uvalama: pijesak koji je nanijela voda

valūd, -lūda m baršun. Isto: vajūg

valūžje, -o sr okamenine od pijeska i bilja. Isto: valūče

vanije, pril. kompar. od vani

vanjēlje, -o sr evandelje

vapōr, -a m parobrod; v. brōd

vaprīma, -e ž vrst biljke; v. cviće

varbēć, -o, -e (predik. varbēć, varbēća, varbēće) delikatan; vrlo osjetljiv: Varbēće je ūko, rāna, prišć, a i čovik.

vārč, *vārča* m vrč: *Nisù jūdi vārči* (tj. s ljudima treba ozbiljno i dostoјno postupati).

vārčina, -e (G pl. *vārčin/vārčinih*) ž noćni sud, lonac

vārč, *vārgnen* svrš. baciti: *Vārč sūt* = baciti mreže u sutoru. *Vārč zōru* = baciti mreže u zoru (mjesto reći: *Vārč mriže u sūtu, u zoru.*); v. *varživat se*

vārč se, *vārgnen se* (u koga) svrš. sličiti komu, dobiti čije osovine. Isto: *uvārč se*

vardējak, -dējka (G pl. *vardējok/vardējkov/vardējkih*) m otekлина od udarca po glavi (bez rane)

vārenišče, -o sr jelo koje se kuha o sv. Barbari: *Vārenišče - Mi-kulinisčče, ūme njima dōn godišče*, tj. kakav bude dan između dana sv. Barbare (4. prosinca) i sv. Nikole (6. prosinca), takva će biti godina (poslovica).

vārenjok, -njoka (G pl. *vārenjokov/vārenjocih*) m vareno vino što se dobije iz varena mastā

varhōvak, -hōvka (G pl. *varhōvok/varhōvkov/varhōvcih*) m vršić, malji vrh

varhovat, -hügen nesvrš. biti na vrhu; prelijevati se preko vrha, ruba: *On hōde ūvik varhovat kako ūje svārhu vodē.*

varhovat, -vāto (predik. -vāta), -vāto pun puncat; krcat, pun s vrhom: *Badnjēnica je karcāta i varhovāta.*

varhovnica, -e (G pl. *varhovnic/varhovnicih*) ž vrh pruta; zeleni vrh pruta loze na kojem po jemati ostane još koja čehuja grožđa; grozdić koji ostane nezreo i poslije jemative

vārhu, prij. (s gen.) radi: *On je tō učini vārhu ženē.*

varičit (se), -čin (se) nesvrš. kvariti (se); v. *izvaričit*

varijsa, -e ž ugao jedra ili *flōka*, s refōrcon, na vrhu, a i dolje

vārivo, -a sr ono što se varilo

varovit, -o (predik. -a), -o koji nije stalan; nestalan; varljiv

varpīna, -e ž udubljen predjel gdje je dobra zemlja

varsnik, -nīkà (G pl. *varsnikov/varsničih*) m vršnjak; onaj koji je s drugima jednakih godina; v. *gōdina*

varstēni, -a, -o kristalizirani: *varstēni kāmik* = kristalizirani kamen (poput šećera u kristalima) što se nađe u zemlji ili u kamenju u slojevima

värtal, -tla (G pl. värtol/värtlih, L pl. värtlih/värtlima) m vrt
vartit (se), -tin (se) nesvrš. vrtjeti (se): Varti se kakđe pārdac
po gāčoh. Ča sē vartiš kakđe pās ökolo pulēnte.

vartlarica, -e (G pl. vartlaric/vartlaricih) ž ženska osoba koja
je zaposlena u vrtu; v. družina

vartoglāvac, -glōvca (G pl. vartoglāvoc/vartoglāvcih) m vrtogla-
vac; onaj koji je nestalna značaja

vartoglāvica, -e (G pl. vartoglāvic/vartoglāvicih) ž vrtoglavica
(kao bolest)

vartoglōv, -glāvo (predik. -glāva), -glāvo vrtoglav

vārva, -e ž vreva

varvica, -e ž konop od kostrijeti ili od žice aloja

varživat (se), -žijen (se) nesvrš. bacati (se): Dica se varžiju.
stijnjen: kō će dāje hitit i bōje smirit.

vāvik, pril. uvijek: I tāko vāvik vīkon.

vavlīnje, -o sr vapaj; čežnja; žudnja

vavlit, -lin (za čim) nesvrš. vapiti; čeznuti; žudjeti: Ona vavli
za tōbon kakđe za Bōgon.

vāzda, pril. svagda, uvijek: Fōljen Isūs - Vāzda būdi!

vazēst, vāzmen svrš. uzeti: Vazēla ga je postēja (tj. oslabio je).
Vāze je nōge na rāme i iša je ēa (tj. u šali: otišao je); v.
vōškot. (Riječi u bruškom govoru koje imaju va a ne u: vazēst
s odnosnim izvedenicama, vazēt, vazimot, vōškot, vōdne i vā-
vik)

vāzet, -o, -o (predik. vāzet, vāzētā, vāzētō) zabezeknut, kojemu
je uzeta svijest: On je brižan mālo vāzet.

vazimot, -mjen nesvrš. uzimati: Jō sōn vazimo po rēdu, a ona je
vazimola na grabiš.

vazmēni, -o (predik. vazmena), -o uskršnji: Sīrnica je vazmeno
slarkō.

-vē, uskl. za izricanje zapovijedi; zabrane; prijetnje: Mūč, vē!
Nemōj zōbit, vē! Da si pri dōša nēgo iša, vē! Da mi se kō ne
potūži nō te, vē!

večera, -e ž jelo, obrok uvečer: Oni su glōdni po večeri.

večerāskoj(a), pril. ove večeri; večeras

večērnja, -e ž bogoslužje navečer; večernjica

veće, pril. više; višekrat: *Veće ga je čut nego vidit* (tj. malén je, a govorljiv). *Jidro je sašiveno od veće firos/firesih.*

vejāča, -e ž veljača: *U pol pejāče loza plāče - u pol mōrča pūpak vōnka* (poslovica); v. *miseći*

velē, pril. puno, mnogo: *Iz i sōn ništo, ma nē vele.*

velereč, pril. tako rekavši: *Volila bi se velereč utopit nego njegova bit.*

vēli, -o, -o veliki: *vēlo drāča = velika drača*, tj. glavna kost (u ribe)

veličak (drugih rodova nema), ponešto velik

vēliki, -o (predik. -a), -o (pl. *vēliki* i *vēlici*) veliki: *Vēlicima govorit = vikati, govoriti glasno* (ne šaptati)

vēliški, -ško (predik. -ška), -ško veliki: *Oni vēliški čovik kakđe drho.*

vēlko, pril. slabo (npr. roba tanka, proderana): *Ovo je krūto vēlko.*

vēnac, *vēnca* (G pl. *vēnoc/vēncih*) ž (ekav. refleks glasa jat) vijenac

vēnat, *vēnta* m konopčić kojim je privezana svičolnica uz āstu na svičarici

ventōm, -tāma m zadnji dio jedra (*ča hlāmo na vitru*)

vēntula, -e ž 1. lepeza; 2. vrst morske školjke; v. *škōlka*

venzīr, -zīra m vezir; v. *būngarit*

veprīma, -e ž vrst biljke; v. *cvīce*

vēra, -e ž 1. vjenčani prsten (bez oka); 2. dio sidra; 3. krug koji nastane na konopu; v. *pārsten*, *sidro*, *verināt*

verāt se, *vēren se* nesvrš. okretati se; verati se

vērdjina, -e ž vrst daske na dnu drvena broda

verdūn, -dūna m vrst ptice: zelenčica, zelenac; v. *čūška*

verināt, -nōn nesvrš. zavijati ili razvijati konop od njegovih vērih (krugova) koje nastaju prigodom njegova smotavanja ili razmotavanja

versālo, -a i -ota m onaj koji improvizira verse (stihove); v. *versāt*

versāt, -sōn nesvrš. improvizirati i pjevati verse (stihove) pod prozorom djevojkje: *Puno je vrimena da nī sūnce sjālo i ovōj divnjici da se nī versālo* (podoknica).

věrsi, -ih i věros m pl. stihovi ljubavnih pjesama, često improvi-
zirani, i pjevani pod prozorom voljene djevojke; v. pisma

versōnje, -o sr gl. imen. od versat

veršunāt, -nōn nesvrš. vitlati kakvim predmetom; vrtjeti govorom,
riječima, tj. prevrtljivo govoriti, izmicati predmetu govo-
ra: Ča tōte veršunāt da te se ne mōre čapat ni za rēp ni zā
glovu; v. verunāt, izveršunāt, zaveršunāt

verunāt, -nōn nesvrš. izokretati; silovito motati: Vitar verunāt
lōze i stabla; v. izverunāt, verināt, veršunāt

věselo, pril. brzo, žurno: Hōd věselo (tj. hodi žurno). Divjō
trōvā věselo rěstě (poslovica)

veslō, -a (pl. vesla, G věsol/veslīh) sr veslo (Dijelovi su mu:
rucēj, bracūl, zirūn i pōlā. Neki ga dijele ovako: bracūl,
vlāga - ako je okruglo - a zirūn - ako je četverouglasto -,
štrōp i pōlā. Po položaju, vesla su na barci: 1. veslō od
karmē; 2. veslō prid karmōn; 2. trāstan - tako se zove i pr-
va katina od stive -; 4. fogūn; 5. veslō od škāfa. Na levūtu
su: 1. veslō na rōg; 2. špōda; 3. karmā; 4. veslō pri karmi;
5. fogūn; 6. puntāla gōrnjo; 7. puntāla dōlnjo).

veštīt, -a m odijelo (za blagdane)

větoš, -i ž starež; gnjilež, gnjilad: Bāčva dōjē větošon, pōk ti
je i vino větošno; v. utāvina; izvetōšit se

vetōšan, -šno (predik. -šna), -šno koji vonja po stareži; v. vě-
toš

věz, -a m 1. ručna radnja; čipka; 2. koža vrbovih šibica kojom su
nekoć - do potkraj XIX st. - vezivali obruče; v. bāčvor

vězalo, -a sr ono čime se veže; vez: Dōrž kozu u vězalu.

vīčerak, -čérka (G pl. vīčerok/vīčerkih) m kućerak u polju (tek
s jedne strane nasloženo kamenje kao zaklon od kiše: ograda
bez strehe i pokrova)

vīda, -e ž vijak; šaraf

vīdilo, -a sr 1. mjesto gdje se vidi, gdje je svjetlo (a ne tam-
no): Stān na vīdilo. Izōč će dilo na vīdilo. Ne zastūpoj mi
vīdilo. 2. vrijeme dok se još vidi, dok je danje svjetlo:
Težōci se is poja vrōčaju za vīdila; v. zastūpat

vīdit, -din svrš. vidjeti (arh. 1. lice sing. vīdj; imper. vīj,
vījmo, vījte)

vīdrīca, -e ž; v. vridica

vīje, -jih i vīj ž pl. vjeđe

vijoglōv, -glāvo (predik. -glāva), -glāvo vjetrenjast; svojeglav

vijôla, -e ž l. sprava za bušenje drva; 2. vrst cvijeća; v. bâčvor, cviće

vijolândo, -a i -dota sr strašilo: Ne hđd na Propôd, (kraj Brusja iz-dubena velika i široka jama, nenatkrivena, u koju se s okolnih brda skuplja voda) čapât će te vijolândo (opomena djeci da se čuvaju).

vijolâlat, -lôn nesvrš. amo-tamo obilaziti; skitati se (obično po zabavama): Misto da lavurôš, ti vijolôš.

vijôlice, -cih (L pl. vijôlicoh/vijôlicima) ž pl. zabava; ugodni, zabavni sastanci: Oni mõj dešperadûn sômo vijolô po vijôlicoh.

vijolûn, -lûna m onaj koji rado i često ide po vijôlicoh

vîk, -a (G pl. vîkih/vikôv) m vijek: I tâko je od vikôv vâvik vî-kon.

vîlor, -a m vile s dva rogaljka: S vîlorom se mlôti na stirâlu po-brôni i osûšeni zimorôd da olpâdne lišće od strûčjo.

vîme, vîmena (pl. vîmenâ, G vîmén/vîmenih i vîmenîh, L vîmenoh/vî-menima) sr vîme: Kad vîmena nabrizgoju/nabrizgodu, onda ih vâ-jô pobrëškot.

vîn, -o (predik. -a), -o koji se odnosi na vino: vîno tîkva = tikva u kojoj se nosi vino; vîno mušica = mušica koja se drži kisela vina i drofa

vînô, -â sr vino (Vrsti su vina: čôrno vînô; bîlo vînô; opôl = rusko, rumeno; prošek = vino iz sušena grožđa; varenjôk ili va-reno vînô = vino koje se dobije od varena mastâ; ciklo vînô = = vino što se malo skiselilo; dêbelo vînô = gusto vino; jôko vînô = vino koje ima visoku gradaciju; tõnko vînô = vino koje ima malu gradaciju; jûto vînô = kiselo vino; maravôn = posve kiselo vino; barsâta ili müfa = blljutavo vino koje pomodri i zamuti se; vôdno ili razvodnjeno = vino pomiješano s vodom).

vinorizac, -rijca m tanahân i širok srp za rezanje loze (tj. za rîz; straga ima peticu)

vînotok, -a m širok, drven sud za pretakanje vina s oznakom 1 hektolitra, i s dvije ručice; v. bâčvor

vîrđit, -đin nesvrš. iter. od vîrit, virkati

vîrit, vîrin nesvrš. viriti; v. vîrđit

vîsak, -ska m vrst ljepila. Isto: višć

vîsalica, -e ž plod smokve koji se objesi i osuši na stablu; v. tvardiška

višć, -o (predik. -a), -e vješt

vîšć, -a m vrst ljepila; v. vîsak

viščat, -čon nesvrš. raditi *viščunski*, tj. vračarski posao; zlo uzročiti (ureći); v. *zaviščat*, *zaviščovat*

viščica, -e (G pl. *viščic/viščicih*) ž vještica; vračara

viščun, -čuna m vještač; v. *viščica*

viščunski, pril. vračarski; vještički

višji, -o (predik. -a), -o viši

višepicūn, -cūna m drugi madir iznad koljumbe broda; v. *picūn*

vit, uskl. poziv golubu: *vit...vit...vit...*

vitar, -tra (G pl. *vitor/vitrov/vitrih*) m vjetar (Vjetri su ovi, počevši od istoka preko juga i zapada do sjevera: *levānat*, *levōnt*, *levantōra*, *levantīć*, *levantīn*; *gregolevānat*; - *jugo*, *šiloko*, *južin*, *jugovina*, *đstro*, *oštrijđda*; *lebic*, *lebićđda*; *garbin*, *garbinđda*, *garbinjāčina*; *pulenat*, *pulentač*, *pulentōda*; *majštrōl*, *majštralić*, *majštralūn*; *majstrotarmuntōna*, *tarmuntanēl*, *gregotarmuntōna*; *bura*, *burin*, *burica*, *burinet*).

vitlit, -in nesvrš. vrtoglaviti; qubiti se u ispraznosti, oholost: *On vitli is glovōn i očima.*

vitren, -o (predik. -a), -o 1. koji je od vjetra, sličan vjetru; 2. nesmotren, vijograd; 3. koji je od vlage ispačen i pocrno, ali ne još sagnjio (o drvu)

viver, -a m vrst ptice; v. *čuška*

vizēra, -e ž nakazna obrazina, maska; fig. osoba ružna lica; ženska neukusno naličena obraz: *Ona vizēra hōće batit, a pari kurbetina.*

vizla, -e ž i *vizle*, -eta m 1. lovački pas; 2. dijete koje u hodu gleda amo-tamo

vladuškot se, -on se nesvrš. vladati se kako-tako, mizerno, nevoljno

vläga, *vlagē* ž dio vesla između rucēja i mjesta gdje se veže kopčić (štrop); neki ga zovu *zirūn*; v. *veslo*

vlah, *vläha* m radnik, nadničar na seoskom gospodarstvu; 2. ("Vlah") čeljadi s kopna odakle se ne vidi more

vlasat se, -sđn se nesvrš. čupati vlasti jedna drugoj (o svađi žena); v. *povlásat se*

vlasinica, -e (G pl. *vlasinic/vlasinich*) ž 1. vlastasta živinica prilijepljena kao žuta trava o kamen u moru; 2. vrst čira

vlökä, *vlokē* ž tijesan, uzak komad zemlje koji dijeli dva mora; prevlaka

vłðs, -a (G pl. *vłðs/vłðsih*) m vlas: *Isprōvjalā se do tankā vłðsa* (tj. napričala do u tančine).

vodā, -ē (pl. *vode*, G *võd/võdih*) ž voda

vôda, pril. valjda: *Vôda češ mu zavěst baráku is sardelima* = nema ti odakle platiti dug, jer i nema barake.

vôdan, -dno (predik. -dna), -dno razrijedjen vodom: *vôdno vînô* = vino pomiješano s vodom

vodenica, -e (G pl. *vodenic/vodenicih*) ž Zub ili ploča u zidu na koju se polaže sud s vodom

vodenjôk, -njôkå (G pl. *vodenjôkov/vodenjôcih*) m vrst morskog raka; v. *râk*

vodînov, -o (predik. -a), -o vodnjikav; koji je s mnogo vode u sebi: *Kâd je grôzje vodinovo, slâbo je vînô*.

vôdne, pril. (vo dne = va dne) dan, po danu

vododérina, -e ž kanal, žlijenje koji je voda prorovala

vogât, -gôr nesvrš. veslati prema pramcu, naprijed: *Vôga!* = veslaj naprijed: *Vôga prôva!* = veslaj naprijed veslom što je bliže pramcu.

vôjâlo, -a sr; v. *vajâlo*

vôjan, *vôjno* (predik. *vôjna*), *vôjno* koji ima volju, koji hoće; koji hoće biti gospodar svojega

vôjât, *vôjon* nesvrš. valjati: *vôjât sûkno* = nogama gaziti, valjati sukno ležeći jedan prema drugome (Za gotov čin se kaže: *uvôjono sûkno*.)

vôjât se, *vôjon se* nesvrš. valjati se: *Kâd su vêlike bôte, brôd se grûbo vâjo*.

vôjdrok, -a m kus zemlje (*Vôjdrok* = jedan predjel u Brusju)

vojít se, *vojîn se* nesvrš. dâvati sebi na volju; činiti što po svojoj pohotii; v. *izvojít se*, *navojít se*

vôjka, -e (G pl. *vôçok/vôjkih*) ž breskva; voćka

volâk, *volkâ* m vrst morskog puža; v. *škôlke*

vôlat, *vôlta* ž svod: *U grôjbi japjenice kinima se pôvar trîma sa grôdi vôlat*.

volîna, -e ž vrst ribe od dna; v. *hlôndavina*

volit, *vôlin* nesvrš. više voljeti, više ljubiti; preferirati: *Vôlin skûšu nêgo lokôrdu*.

voluji, -o (predik. -a), -e volujski; koji je od vola: *voluji jazik* - vrst biljke; v. *zēje*; *volujo jōtra*; *voluje mēso*.

vōnj, *vōnja* (G pl. *vōnj/vōnjih*) m miris (bio ugodan ili neugodan)

vonjāt, -njōn nesvrš. 1. davati od sebe vonj, miris; 2. udisati (nosom) vonj, miris

vonjīc, -njīca m miomiris, parfem; v. *križic*

vōnka, pril. vani, izvan; v. *vaniye*

vōpā, *vopē* ž odisanje; isparivanje; topao miris i dim kad se što vari, kuha: *Iz jūstih/jūst izahōdi vōpā*.

vōr, *vōra* m 1. hrpa; skupina; odjel: *Rabotāju nā dvo i nā tri vōra* (tj. rade na dvije i na tri skupine, odjela, pravca); 2. ogradeno mjesto za ovce; v. *ōb(v)or*

vōrā, *vorē* ž u kovača otpaci i ostaci staroga gvožđa kad se vari

vōrh, *vōrhā* (pl. *vōrsi*, G *vōrhov/vōrsih*) m vrh (*Vōrsi* = predjeli istočno od Brusja.)

vōrit, *vōrin* nesvrš. variti, kuhati: *Lipotā se na parsūri vōri - dobrota se po svēn svitū fōli*.

vōrst, -i ž vrst

vōrša, -e ž vrša, naprava spletena u obliku tuljca i škrinje od šiblja ili željezne žice za ribolov *stargāćne* ribe (*Kōrap "tijelo*" od *vorše* zove se *tāp*, a ulazni lijevak se zove *vōršac*.)

vōršac, -šca m ulazni lijevak u *vōršu*

vōšak, -ška m vosak

vōškot, -on nesvrš. iter. od *vazēst*, tu i tamo uštipnuti; odasvud uzimati po malo: *Kād pōčme grōzje zrit, gūšt je krūz lozjē vōškot*.

vozēnje, -o sr veslanje

vozikāt (se), -zīkon (se) nesvrš. iter. od *vozit* (se)

vōz, *vōza* m skup ovaca od više susjeda (da pojedinci naizmjenice uzmognu od mlijeka svih ovaca usiriti gomolju, što inače ne bi mogli)

vozit, *vōzin* nesvrš. (imper. *vōz*, *vōzmo*, *vōste*) veslati: *Vozit na gunduljēru* = veslati na krmi broda jednim veslom. To se zove i *šīja-vōga*.

vozit se, *vōzin se* nesvrš. ploviti po moru: *Vōzin se vapōron*.

vrāčot, -čen nesvrš. vračati. Isto: *vrōčat*

vragometan, -*tno* (predik. -*tna*), -*tno* koji je poput vraga živahan, šaljiv i lukav. Isto: *vraguljast*

vragōvāt, -*gōjen* nesvrš. zaklinjati vragom: *Đn dobro vragōje.*

vragukāpju, pril. ni kaplje: *Nī krōnula (ūja) vragukāpju.* Isto: *vrājtukāpju*; v. *klētūt*

vragukūs, pril. ni komadića: *Nīson ga okusi vragukūs* (tj. nisam se založio). Isto: *vrājtukūs*

vraguljast, -*ljāsto* (predik. -*ljāsta*), -*ljāsto* vragoljast; v. *vragometan*

vrāgūt, pril. nimalo; niti: *Nī ga vrāgūt* (U složenicama glas t is-pada: *Nī ga vrāgukāpju, vrāgukūs*). Isto: *vrōgūt*

vrājtukāpju, pril. ni kaplje. Isto: *vrāgukāpju*

vrājtukūs, pril. ni komadića. Isto: *vrāgukūs*

vrāna, -e ž vrst bijele ribe; v. *bīlo riba*

vranjušit, -*šin* nesvrš. 1. priželjkivati što intenzivno; 2. iskazivati početak spolne zrelosti u pubertetu: *Vartī se kōlo divnjic: poče je vranjušit.*

vrāska, -e ž nabor na tijelu, osobito na licu

vrāščit se, -*in* se nesvrš. dobivati vraske; borati se: *Dīdetu se vrāšči koža na obrāzu.*

vratizēl, -*žēla* m i *vratizēj*, -*žēja* m divlja trava koja raste po starinama ili u vrtovima, pa se jede; v. *zēje*

vrēbāk, *vrēpka* m vrabac. *Ugriza te vrēbāk = ne bilo ti ništa.* Isto: *rēpāk*

vridića, -e (G pl. *vridić/vridicih*) ž vjedro; v. *bāčvor, pōsude, sūdi, vidrica*

vrīs, -a m vrst stabljike; v. *cvīće*

vrīsak, *vrīska* m vrst stabljike; v. *cvīće*

vrōčat, *vrōčon* nesvrš. vračati. Isto: *vrāčot*

vrōčōm, m neskl. povratak zajma: *Dāt vrōčōm za zōjōm = vratiti zlo gorim*

vrōg, *vrāga* (pl. *vrōzi*, G *vrōzih/vragōv*) m vrag: *Biž ēa od ono vragōv!*

vrōgūt, pril. nimalo; *Nī vrōgūt.* Isto: *vrāgūt*

vrōjtēga, pril. nimalo; ništa: *Nī ostālo vrōjtēga.*

vrōlca, *vrōtoc/vrōlcih sr. pl.* mala morska vrata. Isto: *vrōtca*
vrōt, -a (G pl. *vratōv/vrōtih*) m 1. vrat; 2. vrh *timūnā* na koji se
nadjene *argūtla gôlon*; v. *timūn*

vrōta, *vrōt i vrōtih sr. pl.* 1. vrata; 2. morska vrata: *vēlo vrōta*
i *mōlo vrōta* = dijelovi *japjēnice*

vrōtca, *vrōtoc i vrōtcih sr. pl.* mala morska vrata

vrōtit, *vrōtin svrš.* vratiti

vuga, -e ž vrst ptice; v. *čuška*

vük, -a m 1. vuk; 2. komad drva i komad željeza za natezanje ob-
ruča; v. *bâčvor*

vuko-kota m vukodlak: *Bište, bište dičica dokli vuko spî...* (iz
dječje igre)

vûnji, -o (predik. -a), -o koji ima vunu na sebi: *vûnjo živinā* =
živina kojoj raste vuna: *ovča, jânjac, jančić*

*zabaratać (se), -tōn (se) svrš. glibom ili sličnim zamazati (se).
Isto: imbaracat (se)*

zabarbasat, -sōn svrš. zaplesti se u govoru; v. barbasat

*zabarjahat, -hōn svrš. površno, loše pomesti (metlom); površno
učiniti: Ložje vajđ dūbje kopat, a ne zabarjahat. Isto: za-
barjohat*

*zabarjat, -jōn svrš. više stvari zajedno neredno pomiješati. Is-
to: zaborjat*

zabarjohat, -jōhon svrš.; v. zabarjahat

*zabāškorit, -rin svrš. zbrčkati rukama, prstima; zgnusiti; v.
bāškorit*

zabašūrit, -šūrin svrš. zatajiti; zamesti; sakriti; v. bašūrit

zabatolit, -tōlin svrš. zanemariti; omalovažiti

*zabaturit, -tūrin svrš. zaostati u rastu; ostati malen i zbijen;
v. batūrica, batūrac*

zaberužit, -ružin svrš. zadržati koga u poslu

*zaberužit se, -ružin se svrš. zadržati se oko posla pa zakasniti
i ne izvršiti glavno*

*zaberuživat (se), -živon (se) i -žijen (se) nesvrš. iter. od za-
beružit (se)*

*zabēzdīt se, -bēzin se svrš. budalasto, blesavo se zapanjiti:
Ca si se tōte zabēzdī, skoč u pomoč!*

zabēzdīvat se, -dīvon se nesvrš. iter. od zabēzdīt se

zabēzdjen, -o (predik. -a), -o koji je blesavo zapanjen

*zabilit, -in (očima) svrš. pasti u nesvijest; umrijeti: Po je i
onda zabilili(l) očima(n).*

*zabilit, -bilin, svrš. zabijeliti: Bote su zabilile po moru kako
lancuni.*

*zabit, -jen svrš. zabiti; zatući što u drugi predmet: Zabit čāval
u glou = utuviti sebi nešto u glavu; uporno htjeti nešto po-
stići.*

*zabit se, -jen se svrš. pasti u nesvijest; od plača ponestati zra-
ka*

zabjēnut, -o (predik. -a), -o zapanjen; koji je ostao bez daha

zabjēnut se, -nen se svrš. začuditi se vrlo; zapanjiti se; prestrašen stati

zabležnut se, -nen se svrš. zabezecknuti se

zabliščit (se), -bliščin (se) svrš. dati odsjev, blijesak od sebe; v. *bliščit*

zabōrjat, -bōrjon svrš. više stvari zajedno i neredno pomiješati. Isto: *zabarjat*

zabrečot, -con svrš. lagano i odmjereno zakucati zvonom (ne zazvoniti): *Kāl kđ umre, zabrečodu mu zvoni.*

zabrečat, -brečen svrš. osorno i na prepad na koga zavikati; v. *brečat*

zabrečot, -čen svrš. zastrašiti i snužditi koga (obično dijete) osornim riječima

zabreknut, -nen svrš.; v. *zabrecot*

zabrožgat, -brōzgon svrš. nešto zašarati; *brōzgū*, tj. brazdu učiniti; v. *brōzgat*

zabrūsīt, -brūsin svrš. 1. zagaziti (u nešto neugodno); 2. izreći nerednu riječ

zabubnut, -nen svrš. udariti (tako da se od udarca čuje mukli, tudi zvuk)

zabugnut, -nen svrš.; v. *zabuhnut*

zabuhal, -hla m bujanje i rumenjenje grožđa; poluzrelost: *Grōzje je u zōbūhlu* (tj. napola je zrelo; može se jesti).

zabuhnut, -nen svrš.; v. *zabuhotit*

zabuhon, -o (predik. -a), -o otečen; nabujao. Isto: *nabuhōčen*

zabuhot, -hon svrš.; v. *zabuhotit*

zabuhotit, -tiñ svrš. nabujati i zarumenjeti, tj. početi zreti (o grožđu): *Po vāloh je zrilega grōzjo kād po Vōrsih pren zabuhoti.*

zabuhovat, -hūjen nesvrš. iter. od *zabuhotit*: *Počelo je zabuhovat po lozjū.*

*zabukat*¹, -būčen svrš. zatrubiti iz roga; v. *bukat*

*zabukat*², -būkon (koga) svrš. zatrubiti u rog ili usklikom "bu" zakim u pogrdnu i prijezir; v. *bukat*

zabukot, -kon (koga) svrš. govoriti komu bu, bu, bu; učiniti koga bijednim, prezrenim, pa i bedakom

zabukovat, -*kujen* nesvrš. iter. od *zabukot*
zabulda, vez. (tj. za budi da) zašto; jer. Isto: *zubulda*
zaburnjat, -*njön* svrš. nesmotreno posrnuti; bezglavo odjuriti ili se ugurati: *Zaburnjô je ûme svit kakô brôv.*
zabûrtit, -*tin* svrš. zamiješati više stvari zajedno, i to neredno; v. *inbûrtit*
zacipòtić, -a m predjel (*pribòčak*) u Loznoj (uvali)
zacôngovit (se), -*vin* (se) svrš. zamaljati (se); v. *izcôngovit*
začamit, -*min* svrš. potamniti, potamnjeti (od dima, od isparavanja): *Krûh mi je u pedi začamil.*
začašat, -*šon* svrš. dojmiti se lijepim, ukusnim i privlačnim izgledom: *Divnja se napravijè da na tõncima začašo.*
začeparjat, -*jôn* svrš. lagano zagrænsti; v. *čeparjat*
začeparkat, -*kôn* svrš. začeprkati; v. *čeparkat*
začinit, -*nîn* svrš. začiniti (hranu uljem, kvasinom itd.)
začipiđit, -*čin* svrš. zakržljati; zaostati u rastu
začmâdit, -*din* svrš. zatamniti; potamnjeti (poput čmôdi, tj. male)
začihât, -*čihon* svrš. zakihnuti; v. *čihât*
začihnut, -*čihnen* svrš.; v. *začihât*
začušit, -*čušin* svrš. lagano zapuhati; v. *čušit*
zadarcovat, -*cujen* nesvrš. zadirkivati: *Ni jüske nevojnega i nemognega zadarcovat.*
zadesit, -*sîn* svrš. dogoditi se nešto neugodno i bolno: *Zadesilo ga je.*
zadimit, -*min* svrš. 1. dimom napuniti; 2. udariti koga čime; - 3. zavrtjeti u glavi, planuti u bijesu: *Zadimi ga je mahorùčice. Zadimilo mu je u glövi i èeto ti nesriče.*
zadit, -*jen* svrš. zadjeti: *Zadit koga = uzeti zajam pa ne vratići. Kò ne hâje lavurât, ôn će bli zadit oli ukrast. Lipo je zasvirit mà i sviralo zâ pos zadit* (poslovice). *Zadit fuštôni = nepotrebo(i) prekomjerno zadržati se: Ne šaj njû, njöj ûvik zadiju fuštôni.*
zadobit, -*jen* svrš. osvojiti; zauzeti
zădobit, pril. za prâvo: *I kâd imo prôv, ôn mu ne dô zădobit.*

zadōvit, -dōvin svrš. zadaviti; v. *zagūdit*

zadrāmit se, -min se svrš. nešto malo (koji dram) okusiti

zadrūžan, -žno (predik. -žna), -žno koji pripada društvu i u njemu radi. Isto: *zodrūžan*

zadušit (se), -dūšin (se) svrš. 1. usmrтiti (se); 2. prekriti, zastrti (se): *Sve se nebo zadušilo oblocima.*

zadužit se, -dūžin se svrš. naprtiti se duga

zafafinjat, -njōn svrš. brzo zaturiti, zabašuriti; zabosti (u što); podvaliti; v. *fafinjat*, *isfafinjat*: *Zafafinjala mu je ništō pod rebra.*

zafarnjat, -njōn svrš. zabosti i ukopati; udubiti: *Zafarnjala njōj je rōge u oči.*

zafrigot, -gon svrš. na pōfrigi jelo začiniti; fig. opraviti nešto varkom, zlobom: *Zafrigot ēu ga da se spominje.*

zafrižat, -žōn svrš. učiniti friž, brazdu, zabrazdati; zagrepsti

zafrižat se, -žōn se svrš. lagano se zagrepsti

zagarnjat (se), -njon (se) svrš. zagrepsti (se); v. *garnjat* (se)

zaglādit (se), -in (se) svrš. rukom ili češljem poravnati ili dotjerati kosu na glavi; sebi napraviti frizuru: *Šesno si se zaglādila*; v. *glādit*

zāglava, -e ž položaj iza glave ili glavice u polju ili uz more (Zāglava i Zoglōv su i imena predjela.)

zagnat, -nōn svrš. zatjerati (živinu u šumu ili u ogradu, ograden prostor)

zagōrina, -e (G pl. *zagōrin/zagōrinih*) ž miris zagorene hrane; sama zagorena hrana: *Dōjē zagōrinon* (tj. osjeća se miris zagorene hrane); v. *stargotina*

zagōrje, -o sr miris zagorene hrane: *Dōjē zagōrjen* (tj. osjeća se miris zagorene hrane); v. *zagōrina*

zagovōrat, -vōron nesvrš. 1. zadržavati koga u razgovoru; 2. za koga se zauzimati

zagrančat, -čōn svrš. zagrepsti, ogrepsti: *Isfrižōn si po rūci kakda te je māška zagrancala.*

zagrižnut, -nen svrš. malo zagristi; v. *grist*

zagūdit, -gūčin svrš. uhvatiti za grkljan i ugušiti koga; v. *gučōn*

zagūlit, -gūlin svrš. oljuštiti koru, kožu drva; zaguliti

zagūtli, -in svrš. loše zakrpati; rđavo učiniti (kao na mrtvacu)

zagūtolit, -in svrš.; v. *zagūtli*

zahītit, -in svrš. zabaciti; v. *hītit*

zahlāščen, -o (predik. -a), -o zamazan: *Svā mi je rōba zahlāščena.*

zahlāščit (se), -in (se) svrš. zamazati (se). Isto: *zahlāščot (se)*

zahlāščot (se), -on (se) svrš.; v. *zahlāščit (se)*

zahmādit, -din svrš. biti obrašten bradom od nemara (ili u znak žalosti, npr. udovac): *Zahmādi(l) je kakō da je udovac.* Isto: *zahmat*

zahmat, -hmōn svrš.; v. *zahmādit*: *Čā je zahmōl!*

zahmūtot, -ton svrš. tek malo promiješati tekućinu u (zatvorenu) sudu; v. *hmūtot*

zahnjāt, -hnjōn svrš. zadrijemati malko

zahūnjāt, -hūnjon svrš. zadrijemati; v. *hūnjāt*

zahuzdāt se, -zdōn se svrš. zapustiti svoje tijelo: *Ni onā tāko nevōjna od starosti i bōlesti, nēgo se je onā propja zahuzdāla.*

zahuzdōvat se, -zdōjen se nesvrš. prema *zahuzdāt se*

zaintāčit (se), -in (se) svrš. izazovno potaknuti, pobuditi govor; zainatiti se u govoru

zajēknut, -nen svrš. ispustiti jek; zaoriti se: *Zajēknut će ti žlipa po rilu.*

zajimot, -jīmjen nesvrš. iter. od *zajōt*, uzajmljivati: *Dă su zōj-mi dobri, i žene bi se zajimole (poslovica).*

zajist se, -jīn se svrš. ozlijediti se (od kemijskog djelovanja tekućine, osobito mokraće): *Pospî dîtētu zōrise prôhon da mu se ne zajî kôža. Zajilo mu se meju noge.*

zajmēni, -o (predik. -a), -o koji se zaimlje, daje ili uzima u *zajam*: *zajmēni (dn̄evi)* = prva tri dana mjeseca ožujka (*Fōlila se stōro bāba* da je ūspale vejāče, kûrbe rogāče, oltrehājila u planini telice pomukđovčice, kozličce pobekđovčice i jančice podigrđovčice/poskokđovčice. Kāl tō čūla vejāča, kûrba rogāča, išla u brâta Môrka "ožujka", zajōla tri dônka i potârla telice pomukđovčice, kozličce pobekđovčice, jančice podigrđovčice/poskokđovčice još iš njima stôru bâbu).

zajōsat, -jōson svrš. zajahati (u smislu zagospodariti nad drugim): *Ne dōj nevisti da ti zajōso.*

zajōt, zōjmen svrš. uzajmiti

zajūjāt (se), -*jūjon* (se) svrš. uljuljati (se) u san: *Zajūjalo mi se; dobota sbon zāspo.* *Zajūjoj dīte da zaspī.*

zakabanāt (se), -*nōn* (se) zagrnuti (se) kabānon/kabaničen: Čā si se zakabanād kakō da si stōri dīde?!

zakabanōvat (se), -*nōjen* (se) nesvrš. iter. od *zakabanāt* (se)

zakārpit, -*pin* svrš. zakrpiti; popraviti gornji dio cipele ili pa-
puče; v. *polkārpit*

zakimot, -*mon* svrš. zadrijemati načas: *Ol trūda težok vēče pūtih i za kominōn zakimo;* v. *kimot*

zakinut, -*nēn* svrš. zaustaviti vrenje (dodatkom novoga mastā u
badnjenicu gdje je već započelo vrenje)

zakjāt, -*kjōn* svrš. zadrijemati malko; v. *kjāt*, *kūnjāt*

zakjučāt, -*čōn* svrš. ključem zatvoriti; v. *zakučāt*

zaklāpot, -*pon* i -*pjen* svrš. zakucati; zalupati; v. *klāpot*

zaklēt, -*kunēn* (koga) svrš. zaželjeti i zazvati komu zlo

zakmēčāt, -*kmēčin* svrš. ispustiti tanak, piskutljiv glas; v. *kmē-čit*

zakmēkāt, -*kmēkon* svrš.; v. *zakmēčit*

zaknjāt, -*knjōn* svrš. zadrijemati malko; v. *kjāt*, *kūnjāt*

zakōdit, -*kōdin* svrš. zadimiti mirisnim kadom; v. *kōd*

zakōlit, -*kōlin* svrš. uhvatiti na se kal i oprljati se

zakorepit, -*pīn* svrš. udariti koga straga (gdje je rep)

zakorit, -*rīn* svrš. učiniti koru; otvrđnutj: Čekon da mi krūh u pe-
ći zakori. *Zakori mi je krūh;* v. *okorit*

zakosmātit, -*tin* svrš. postati kosmat, runjav

zakotit se, -*tīn se* svrš. razmnožiti se i ugnijezditi se (o skotu);
v. *kotit*

zakučāt, -*čōn* svrš. kukom zadjeti; zakvačiti

zakučōvat, -*čōjēn* nesvrš. iter. od *zakučāt*

zakūmit, -*kūmin* svrš. zvati koga kumom; zvati koga za kuma: *Iš njin se je zakumi.*

zakūnjāt, -*kūnjon* svrš. zadrijemati; v. *hūnjāt*, *kjāt*, *kūnjāt*

zakupūsit, -*sin* svrš. opsjenuti; opčarati: *Zakupūsila ga je ona čāngara,* pōk vēč nikoga ne vidi.

zakūsit, -sin svrš. dati neugodan miris, vonj: *Zakūsilo me je.*

zakusovāt, -sūjen nesvrš. davati neugodan miris, vonj; zaudarati

zalanpāt, -pōn svrš. sijevnuti: Čūvoj se kad jednāga zalanpō i zagarmi.

zalāsnut, -snen svrš. zaplamsati; sijevnuti: *Zalāsnulo je; v. lāsnut*

zalēć, -lēžen svrš. upasti u postelju dulje vremena (Ako je to do konca života, reče se: *zapast u lūkno.*)

zalepečat, -čōn svrš. zadrhtati; zalepršati; v. *lepecat*: Kad je vidin, sārce mi zalepečō.

zalepečot, -čen svrš.; v. *zalepečat*

zalepetat, -ton svrš. udariti; ošamariti; spljuskati. Isto: *zalepōtit*

zalepōtit, -pōtin svrš.; v. *zalepetat*

zaličit, -līčin svrš. zaliječiti, ali ne potpuno

zāličito, pril. gotovo stalno; gotovo istinito (ne ipak posve sigurno): *Tô ti je zāličito ôn oprāvi(l).*

zalizat se, -ližen se svrš. smočiti i odviše zategnuti vlasti na glavi; v. *glādit*

zalkat, -kōn svrš. zatkati

zalopōtit, -pōtin svrš. udariti kao lopatom; po lopatici koga udariti

zalōtit, -lōtin svrš. otjerati bez pravca u goru, u šumu: *Zalōti je kozè i ovce, pōk ih sad ne mōre nōć; v. lōtit*

zālōžak, -lōška (G pl. *zālōžok/zalōškov/zalōškīh*) m krpa koja se metne u postol kad je preširok. Isto: *zōlōžak*

založit, -lōžin svrš. dati zalogaj hrane

založit, -lōžin (nešto) dati u zalog: *Založila je sve zloto.*

založit se, -lōžin se svrš. okusiti nešto hrane (Kad se uzme još manje od toga, reče se *zadrāmit se.*)

zalūčit, -čin svrš. staviti za začin u jelo luka; v. *začinit*

zālud, pril. zaludu; uzalud

zalūdit, -lūdin svrš. zavesti koga na lude ili opasne stvari

zalūdnji, -o (predik. -a), -o uzaludan: *zalūdnjo hrōna* = hrana koju uzima onaj koji neće da radi

zalūdu, pril. uzalud

zalūščit, -lūščin svrš. djelomice oguliti; oljuštiti; v. *lūščit*

zalvica, -e ž vitica na žrvnju u koju se utakne mǎlan

zamaharjat, -jōn svrš. zavitlati mačem ili sličnim oružjem; v. *ma-*
harjat

zamaknut, -mǎknen svrš. zaći iza čega; poći: *Hòl ga vīj pri nēgo*
zamákne iza pùnte; *zamaknut veslima* = potegnuti vesla preko
broda iz položaja vožnje; prestati veslati

zǎman, pril. zaludu

zamandōvát, -dōjēn nesvrš. prigovarati; odbijati ponudu mršteći
se; v. *mōnd*

zamantat (se), -tōn (se) svrš. dobiti vrtoglavicu; v. *smantat (se)*

zamantōn, -o (predik. -a), -o smeten u glavi; ošamućen

zamantōvát (se), -tōjēn (se) nesvrš. dobivati vrtoglavicu: *Zamantō-*
jē mi se glōvā.

zamarjušen, -o (predik. -a), -o zbumjen; smotan; smamljen

zamarjušit, -šin svrš. smotati (koga); zbuniti; zavesti: *Dobro ga*
je zamarjušila.

zamārznut, -znen svrš. smrznuti

zamejat, -mějon svrš. zaprljati, zamazati: *Zamejō je ruke u katrōm.*
Dite se svaki čas zamějo.

zamendat, -dōn svrš. zakrpiti što je poderano, rasparano

zaměst, -měten svrš. zamiješati: *Rěc njōj da zaměte mukù (u kopā-*
nju).

zaměst (se), -međen (se) svrš. prebaciti što na rame; prebaciti se
teretom preko ramena

zamětnut (se), -nen (se) svrš. zametnuti što, zametnuti se

zaměžjat, -měžjon svrš. zacijeliti, ali ne potpuno: *Ne olkřivoj*
rānu ni kād zaměžjo.

zamítit, -mítin svrš. zaći: *Dvignut ċemo jidra kād zamítimo pún-*
tu.

zamōjčica, -e ž vrst smokve (što se suši). Isto: *zamōrčica*

zamōrčica, -e ž; v. *zamōjčica*

zamucovát, -cūjen nesvrš. preko jezika govoriti; nerazumljivo go-
voriti: *Ča mi zamucuješ; řec ča hōčeš!*

zamušejat (se), -*jōn* (se) svrš. zamrsiti (se): *Zamušejo si konop i ti si se u nje zamušejo.*

zanasprōvju, pril. zaista; ozbiljno: *Ovo ti govorin zanasprōvju. On pari malo nasprōvju, mà ovo je kako mucigòt opravi za-nasprōvju.*

znerat, -*n̄eren* svrš. zaroniti. Isto: *zanorit*; v. *nerat*

zanišat, -*n̄išon* nesvrš. govoriti nešto slično tuđem jeziku: *Za-nišo na ingl̄eški.* Isto: *zanosit*

zanitit se, -*n̄itit se* svrš. malo se zarumenjeti: *Kruh mi se je u pedi već malo zaniti(l); v. krūh*

zanocit se, -*čin se* svrš. nastati, spustiti se noć: *Zimi se veselo zanoći.*

zanojtica, -*e* (G pl. *zanojtic/zanojticih*) ž ranica, ozljeda uz nokat. Isto: *zōnōjtica*

zanorit, -*n̄orin* i -*noriñ* svrš. zaroniti. Isto: *znerat*; v. *norit*

zanosit, -*n̄osin* svrš.; v. *zanišat*

zānovet, -*i* ž (ekav. refleks glasa jat) zanovijet

zaoglōvit, -*glōvin* svrš. zaulariti (živinu); nataknuti joj òglov

zapachačat, -*čōn* svrš. zauzeti; zapremiti; obuhvatiti; v. *zapačovat*, *zōpač*

zapačovat, -*čōjen* nesvrš. zauzimati; zapremati; obuhvačati

zapahat, -*hōn* svrš. ispustiti miris, dah, vonj; v. *pahat*

zapajtat se, -*tōn se* svrš. iznenada ostati bez daha

zapara, -*e* ž žestina sunca (u sumaglici bez vjetra)

zapardovat, -*dūjen* nesvrš. (trivialno) zanovijetati: *Ne tōrpin/tarpin da mi ta slinovica zaparduje po kuci.*

zaparhūtat, -*hūton* svrš. žurno i loše učiniti (osobito o zemlji u kopici i raskopici); zaprašiti zemlju

zapārit (se), -*rin* (se) svrš. ostati neskuhan, nedovoljno kuhan: *Fa-žōl se zapari kāl ga se stāvi kūhot u teplu vōdu, a zēje kāl se stāvi u studenu.*

zapārtit, -*tin* svrš. pridodati i dobro učvrstiti nov teret natovarenoj živini: *Zapārt mi ovo brīmce na mūla.*

zapāsot, -*šen* svrš. mrežom u moru opkoliti ribu; zatvoriti mrežom dio uvale, zaljeva; v. *zōpāš*

zapešće, -*o* sr mjesto između dlana i podlaktice, zapešće

zapīhat se, -*pīhon se* svrš. zadahtati se od brza hoda, nervoze, posla, bolesti; v. *pīhat*

zapjufat, -*fōn* svrš. zapeti ondje gdje bi imalo izdušiti ili procuriti: *Kāl špīna zapjufō, vajō je profarkāt.*

zaplandat, -*don* svrš. zaplamsati; v. *plandat*

zapjuskat, -*pjūskon* svrš. po vodi udariti nečim (da pljusne); oblići tekućinom; v. *pjuskat*

zapleskot, -*kon* svrš. zaplijeskati

zapragnut, -*gnen* svrš. ostati neočekivano bez mlijeka (o kozi, ovci): *Zapragnulo je mlīkō kozi.*

zaprătit, -*tin* (koga u što) svrš. uvesti, ugnati; silom upregnuti koga (sa sobom) u neki posao

zăppripovist, pril. čudno; sramotno (pa će se o tome pripovijedati): *Bideš zăppripovist!*

zaprōvdot, -*don* (koga) svrš. dignuti pravdu (tj. parnicu) protiv koga: *Zaprōvdo je sūsida za mejōš.*

zapūt, -*jen* svrš. zacrpsti, zagrabit tekućinu iz čega; v. *pūt*

zarăče, -*o* sr 1. lokalitet koji se nalazi iza răta (tj. rta, rtova, bregova); 2. (Zarăče) ime sela na Hvaru

zarad i zărăl, prij. radi, poradi

zarătit se, -*tin se* svrš. 1. zametnuti rat s kime; 2. svojski se dati na posao, na put itd.

zareć se, -*rēčen se* svrš. reći nešto što ne odgovara ili što se nije smjelo reći: *Nè doj mi se, Bōže, zareć.*

zarit, -*rijen* svrš. na kraju mekote starinu uskopati i na mekotu nabaciti zemlju sa starine; iskopati rov za sadnju loze; učiniti fošol (jarak)

zărnit, -*in* nesvrš. runuti zrnje (s grozda, s klipa itd.)

zărno, -*a* (G pl. *zărnih i zōr*) sr zrno

zărōv, -*rōva* m; v. *zōrōv*

zarubit, -*rūbin* svrš. oko kraja robe obašiti rub; obašiti kraj robe drugom krpicom

zarūsít (se), -*rūsin (se)* svrš. učiniti rujnim: *Zarūs mi mālo ovi žmūl vodē īs vinōn;* ponešto se zacrvenjeti: *Zarūsili su ti se obrāzi kako rōza.*

zarūževit, -*in* svrš. zardati: *Gvōžje vēselo zarūževi.*

zasinut, -o (predik. -a), -o zabliješten; zaslijepljen od imaginarnе sile

zasinut, -nen svrš. 1. *zasvijetliti*; *zasjati*; *zabliještiti*: Čekonda i mени sunce *zasine*; 2. biti omamljen, zaslijepljen od neke duhovne sile: *Zasinulo ga je*, pôk ne čini ono da bi vajalo.

zaslavit, -vin svrš. 1. svečano u zvona udariti; 2. u golu vodu uliti makar što vina ili kvasine za piće. Isto: *zaslovit*

zaslinit, -nin svrš. slinom zamazati; v. *slinit*

zaslodićit, -slodin svrš. učiniti slatkim (hranu, život)

zaslovit, -slövin i -viñ svrš. smiješati vodu s kiselim vinom; v. *slöv*

zastaviti, -vin svrš. osnovati; udariti temelje (npr. zgradi); utemeljiti (odatle: *zostava*)

zastidit, -stidin (koga) svrš. učiniti da se tko zastidi

zastine, -ih i *zastin* ž pl. 1. zemljivođni položaj iza stijena; 2. (Zastine) ime predjela; v. *zavalas*, *zäglava*, *zoglôv*

zastinut, -nen svrš. prozepsti, zamrznuti (da popravka nema); v. *stinut*

Zastupac, -stupca m mala uvala ispod Brusja (kojoj neki ime izvode od glagola *zastupat*)

zastupat, -stupon nesvrš. 1. mjesto koga biti; *zastupati*; 2. prijeći da nekom ne dođe svjetlost, sunce itd.: Ne *zastupoj mi sunce!* (Odatle valjda: *Zastupac*)

zastupat, -pôn svrš. stupon ili tkaninom začepiti pukotinu: *Râpe i procipe na bôrki tukô zastupat.*

zasukat, -sûkon svrš. podvrnuti; *zafitiljiti*; *zašiljiti*: *Zasuko je rukôvè prî kopönjo. Kâl zasuko mustâče, möga bi ih provuć krûz uši od jaglê.*

zaškarnjat, -njôn svrš. zagrepsti; v. *škarnjat*

zaškarpunit se, -pûnin se svrš. zacrvenjeti se (od stida) kao škarpun: *Zaškarpunila se je do ušijuh.*

zatapjat se, -pjôn se svrš. (metateza od *zapajtat se*) iznenada osati bez daha

zatkât, -kôn svrš. pamukom ili krpicom ispuniti pukotinu na sudu, rupu na robi

zatôjat, -tôjon svrš. zadržati tude zanijekavši; v. *tajit*, *tôjat*

zatōrnut, -tōrnen svrš. zatrnuti: Kd pùno stojí cùsnut, zatōrnu/
zatōrnedu mu nòge.

zatukovat, -kújen nesvrš. zabijati; zaticati: Kalafot zatukuje
stùpu u komisùre od bròda.

zaùlen, -o (predik. -a), -o začinjen uljem

zaùlit, -lin svrš. začiniti hranu uljem

zaupit, -pìn svrš. 1. zavapiti; zavikati; zapomagati: Zaupì je
iza svèga glôsa, iz gârla tankéga (nar. pjesma); 2. tvrdo
odlučiti; zabiti sebi u glavu: Čà je zaupì, tò je učini.

zaùšit, -in svrš. udariti koga po uhu

zaùšnica, -e (G pl. zaùšnic/zaùšnicih) ž udarac rukom iza uha
(Udarac je rukom po licu pjùska, žlipa, pardejùska, a bilo
gdje triska.)

zävala, -e ž položaj iza vale (tj. uvale); gornji dio morske uva-
le (Isto tako: zästine = položaj iza stijena; zäglava i zö-
glòv = položaj iza glave brijege, brda)

zavârčit, -čin svrš. zavrći; lukavo zasnovati šalu, igru ili pri-
jevaru

zavârč (se), -vârgen (se) svrš. 1. zametnuti što; staviti što ne-
gdje, pa ne znati naći; 2. baciti mreže u more radi ribolova:
Zavârgli smo (mriže) òl pùnte pùl vonka; 3. prebaciti se ne-
kim teretom preko ramena: Zavârga(l) se je is mihon mastà.

zaveršunât (se), -nòn (se) svrš. zaplesti (se); omotati (se); oko
sebe obratiti, okretati; (preneseno) zavarati koga; v. veru-
nat, veršunat

zavèst, -vezèn (imper. zavèz, zavèste, zavèzmo) svrš. zaveslati

zavèznut, -vèznen svrš. zapasti nogom u tijesan prostor, u škri-
pac (pa se ne moći maknuti): Dogodi se da mûl òli tovôr na
pâši zavèzne.

zavijâča, -e (G pl. zavijâč/zavijâčih) ž vrst hrušta (štetočina
sjajne boje koji u list loze zavije jaja, pa list sahne)

zavijât, -vijén nesvrš. zavijati; zavijati glasom (o psu); zaok-
retati u luku

zaviščat, -ščôn svrš. ureći; vračarskim čaranjem zlo uzrokovati;
v. viščat

zaviščovat, -čôjén nesvrš. iter. od viščat

zavítat se, -tôñ se svrš. idući izgubiti se; zavesti se za kim ili
za čím

zavōpit, -vōpin svrš. biti poprskan parom i slično; obrositi nešto parom ili dimom: *Zavōpi je kapić*; v. *vōpā*

zavoščit, -ščin svrš. voskom oblijepiti vrh konca ili špaga

zavrāžen, -o (predik. -a), -o; v. *zavrōžen*

zavrōžen, -o (predik. -a), -o nastrojen na vražju; šaljiv; v. *zavrōžit*

zavrōžit, -vrōžin svrš. nastrojiti na vražju

zazūbnica, -e ž otekлина oko zuba. Isto: *zozūbnica*, *zozūbica*

zbrehnīvat (se), -nījen (se) nesvrš. uzrigivati (se): *Zbrehnīje mi se*; v. *uzbrēhnut* (se), *zbrēhnut*

zbrēhnut, -nen svrš. uzrignuti dah

zdēnac, *zdēnca* i *zdencā* m studenac, bunar studene vode

zdēpnast, -o (predik. -a), -o kratak, a debeo; zdepast

zdīla, -e (G pl. *zdīl/zdīlih*) ž zdjela; v. *pōsude*

zdīlica, -e (G pl. *zdīlic/zdīlicih*) ž zdjelica; v. *pōsude*

zēba, -e ž i m 1. ptica koju zovu i *bēna*; 2. prozeba: *Nōsiš zēbu* (tj. prozebu); 3. onaj koji je blesav, koji se u životu ne zna okrenuti

zēbal, -bla m prvo mlado lišće, cvijeće; v. *zēbot*

zēbot, -bon nesvrš. bacati mladicu (o bilju): *Zēbo kako murtēla, kakō iz vodē*. Isto: *zēnut*

zejarīca, -e (G pl. *zejarīc/zejarīcih*) ž ona koja se bavi uzgojem zelja (tj. povrća); v. *družina*

zēje, -g ž povrće (Vrsti zēja: artičok; bābji zub; bacīr; biž; blitva; bōb; bobica; broć/broćac; broćic; broška; cāta; dīnja; divjī spinōt; divjō blitva; divjō loboda; drāčevica; fažōl; gorčik; grāhorica; jōrišak; kamomil; kapula; kokocička; konpir; kōnjsko kopito; kōpar; koparc; koromač; kostrič; kozjō brōda; kreška; kukumari; kukōj; kupus; loboda; lük česnoviti; lük pōjski; lük vārtalski; lužanja; mak veli; mak mōli; mārka; materedūha; matōr; melancāna; milūn; mišakinja; mravinac; mrižica; pardēj; pāskvica; pičōla; pišakon; pjan-tāvina; pūcalina; radić; ratižēj; riga; rikula; ripa; rižva; rodākva; salōta; sikirica; skōrušica; skulob; slanutak; slōk; sočivica; spinōt; stārkaj; škalonja; škripica; škrōbut; šti-pēj; trepečika; tustočēl; tušč; voluji jazik; vratižēl; zelenika; zgorglōvā; zlatarica; žutinica.) (Ono što nije iz vrta, što raste samoniklo zove se *divjē zēje*.)

zelenika, -e ž vrst biljke; v. *zēje*

zelenkast, -*kästo* (predik. -*kästa*), -*kästo* nešto zelen
zemjā, -*e* (pl. *zēmje*, G *zēmoj*) ž zemlja: *Na Brūšju nī pūno dobrih zēmoj.*

zemunov, -*o* (predik. -*a*), -*o* oprijan zemljom
zemunovac, -*vca* (G pl. *zemunovoc/zemunovcih*) m l. onaj koji se bavi zemljom; 2. onaj koji je prljav od zemlje

ženica, -*e* (G pl. *ženic/ženicih*, L pl. *ženicoh/ženicima*) ž (ekav. refleks glasa jat) zjenica u oku. Isto: *zinica*

ženso, -*ota* m imenjak

ženut, -*nen* nesvrš. bacati mladicu (o bilju): *Smokva nōn vēč žene*; v. *žebot*

žermo, -*ota* m rođak; v. *rōdb.* imena

zermōn, -*a* m rođak; v. *rōdb.* imena

zermōna, -*e* ž rođakinja; v. *rōdb.* imena

žet, -*a* m kćerin muž; v. *rōdb.* imena

žezalo, -*a* m l. vrst morskoga raka; 2. fig. zanovijetalo

žezot, -*on* nesvrš. tijelom potresati na mahove

Zglōrinjani, -*nina* m Zlarinjanin (tj. stanovnik otoka Zlarina); v. *ažgvəlat*

zgōdјat, *zgōdjon* (komu) nesvrš. ugađati: *Zgōdjon mu kakō čiru na guzici (is proščenjen).*

zgorglōvā, -*e* ž vrst biljke; v. *zēje*

zgōrnica, -*e* ž ljutina u želucu koja tjera na povraćanje hrane; v. *uzgōrnica*

zgrizenica, -*e* ž pšenica koju su nagrizli moljci

zgušmat, -*mon* svrš. zgužvati. Isto: *zgužmat*

zgušmōn, -*o* (predik. -*a*), -*o* zgužvan: *Is kīn sī bīla? - sva si zgušmōna.*

zgušmōvat, -*mōjēn* nesvrš. iter. od *zgušmat*

zgutlāt, -*tlōn* svrš. neuredno zbiti; neuredno smotati; v. *sagutat*, *zgutolit*

zgutolit, -*lin* svrš. zgibano stisnuti, zbiti; zgužvati; v. *sagutat*, *zgutlāt*

zgužmat, -*mon* svrš.; v. *zgušmat*

zgvac̄et, -a meso s krumpirom priređeno; gulaš. Isto: *žgvac̄et*
zgvārij, -a m smutnja; pomutnja; nesporazumak; v. *ažgvělat*
zgvarijat (se), -jōn (se) svrš. pogriješiti; smotati se; smutiti
se; v. *ažgvělat*

zib̄at (se), *zib̄on* (se) i *zib̄jen* (se) nesvrš. ljudjati (se): *Māt*
zibo dītē u zikvi. Bôrka se *zib̄je* nā moru.

zih̄at, *zih̄on* nesvrš. zijeвати; v. *zjat*

zihavica, -e ž zиждане

zikva, -e (G pl. *zikov/zikvih*) ž zipka

ziman, -mno (predik. -mna), -mno hladan: *ziman* misec. Dôn je *ziman*.

zimica, -e (G pl. *zimic/zimicih*) ž vrst smokve. Isto: *ziminica*;
v. *smokva*

ziminica, -e ž; v. *zimica*

zimogrozan, -o (predik. -a), -o koji je jako osjetljiv na zimu

zimorōd, -rada (G pl. *zimorādov/zimorādih*) m ružmarin. Isto: *zmorod*; v. *cviće*

zinica, -e (G pl. *zinic/zinicih*) ž zjenica. Isto: *zenica*

zirūn, -rūnā m dio vesla gdje se veže štrop koji se natakne na
škaram (Neki taj dio vesla zovu štrop. Srednji dio argutle
također se zove *zirūn*); v. *veslo*, *tīmān*

zjālo, -a sr ono što zjapi; otvor jame, pećine i sl.

zjat, *zjōn* nesvrš. zjapiti; zjehati; začuđeno i požudno proma-
trati

zlāmen, -a m znamen

zlamenivat se, -nižen se nesvrš. iter. od *zlamenovot se*

zlamenot se, -non se svrš. 1. prekrižiti se; učiniti križ na se-
bi; 2. okaniti se; udaljiti se: *Zlāmenoj se od njēga kakō òl*
sotonē!

zlāmenovot se, -nujen se nesvrš. znamenovati se; križati se

zlatarica, -e (G pl. *zlataric/zlataricih*) ž biljka, lijek protiv
zlotinja (tj. žutice); v. *cviće*, *zēje*

zlatoglōv, -āvo (predik. -āva), -āvo koji je pametne (zlatne) gla-
ve

zliča, -e (G pl. *zlič/zličih*) ž žlica

zličica, -e (G pl. *zličic/zličicih*) ž 1. mala žlica; 2. jamica na tijelu prema želucu

zližnica, -e (G pl. *zližnic/zližnicih*) ž žlijezda

zlogārstit (se), -in (se) nesvrš. gaditi (se): *Zlogārsti mi se tō glēdot*; v. *dozlogārstit*

zlōk, -a m vrst biljke, slak; v. *cviče, trōvā*

zlotīnj, -a m žutica (bolest)

zmaja, -ē ž zmija otrovnica: *Bōje ti je da te zmaja uji, nēgo se u njū krēčat*. Isto: *zālo gūjā*

zminac, zminca (G pl. *zminoc/zmičcih*) m trava, korov (hrana za svinje); v. *trōvā*; Isto: *zminac*

zmōj, zmōjā m 1. veliki gušter (u pjesmama i pričama); 2. meteor koji preleti preko neba: *Leti kakō zmōj.*

zmorōd, -rāda m ružmarin. Isto: *zimorōd*

znānac, znōnca i znancā m mudrac; onaj koji puno govori: *Ol je znānac òl je lāžac.*

znāt, znōn nesvrš. znati: *Znōn ča znōn, a svē mi se pari da ništa nē znon.*

znōh, znāha m znak: *Ni od njega ni znāha.*

zō, prij. (u nekim pozicijama) za: *Ni zō nje (zō te, zō me) lībar, nego matika.*

zōbit, zōbin nesvrš. zaboraviti

zōbit se, -jen se svrš. zaboraviti se; ostati bez svijesti; onesvijestiti se. Isto: *zabit se*

zōbjen, -o (predik. -a), -o koji je ostao bez svijesti; blesav

zōbōj, -bōja m 1. biljka, voćka koja se ne usadi redovito, nego onako zabije u zemlju (npr. uz postojeću lozu drugi prut uboden); 2. duga udubina u zemlju na početku ili na svršetku radnje; v. *bōj*

zōbōjak, zōbōjka (G pl. *zōbōjok/zōbōjkov/zōbōjkih*) m prut uboden uz drugu biljku, lozu (imenovan pojedince, za razliku od *zōbōja*)

zobonā, -ē ž i m čeljade koje dosađuje svojim neprestanim primjedbama i napomenama

zoboniť, -nīn nesvrš. dosađivati komu svojim neprestanim primjedbama i napomenama: *Sekārva nevišti zoboniň dokli njōj ne dozvonī* (tj. do smrti).

zobôrje, -o sr položaj zemljišta iza borova; v. *zâvala*

zôbûsit, -o (predik. -a), -o zbijen; nerazmjerno širok prema maloj visini: *Onâ zôbûsito žênsko imo i pârste zôbûsite.*

zôč, pril. zašto: *Zôč si dôša?*

zôč, vez. jer, budući da: *Znôn jô zôč tî mučîš, zôč si tî učini* onu ščetu.

zôčinak, *zôčinka* (G pl. *zôčinok/zôčinkov/zôčincih*) m začinak ulja; količina kojom se može jednom začiniti hrana (obično *zêje*). Isto: *zočinjak*

zôčinjak, *zôčinkja* m; v. *zôčinak*

zôdîv, *zôdîva* m zadjev; mjesto i predmet koji čine da se zadije: *Zapêla mi je mriža za zôdîv. Tî ūvik zadiješ za zôdîv, pôk nikad dôč.*

zodrûžan, -žno (predik. -žna), -žno zadružan; koji pripada društvu i u njemu radi: *Zodrûžnen konjù ūvik sôdnô* (poslovica koja znači: tuđe se ne pazi, nego se dozla iskorišćuje).

zôduha, -e ž astma, zaduha

zodûhlica, -e ž smokva kad nabubri za zrenje. Isto: *zodûlica*, *zodûljica*

zodûlica, -e ž; v. *zodûhlica*

zodûljica, -e ž; v. *zodûhlica*

zodûšit, -o (predik. -a), -o koji zadušuje

zôg, -a igra (na karte: *trešeta*, *briškula* i sl.)

zogadûr, -dûrâ m onaj koji igra na karte

zogat, -gôr nesvrš. igrati na karte; fig. zadirkivati

zôglôv, *zôglôva* m položaj, mjesto iza glavice, brijega

zôgôn, *zôgôna* m ograda u koju se utjera stado (slično: *pôgonje*)

zôgôrina, -e (G pl. *zôgôrin/zôgôrinih*) ž miris zagorene hrane; sama zagorena hrana: *Dôjë zôgôrinon.* Isto: *zagorina*

zôgrâja, -e ž zaokruženje ribe mrežom uz plašenje i tjeranje

zôja, -e ž kut škâfa uz kontraštu (Zove se i *lâstovica*, možda jer sliči kutu zida u vrhu kuće koji se zove lastovica)

zôjôm, *zôjma* m zajam: *Dô mu je vrôčôm za zôjôm* (tj. vratio zlo gorim)

zôl, zâlo, zâlo (odr. *zâli*; predik. *zôl, zla, zlo*) *zao: Oni zâli čovîk. Onâ zâlo žênsko je zla kakô sotona.*

zolistak, -liska m l. *zalistak; 2. sporedan list uz veći*

zôlôžak, zolôška (G pl. *zôlôžok/zôlôškov/zôlôških*) m komadić kože
što se stavi u cipelu kad je preširoka; uložak; v. *postôl*

zôlvica, -e ž zaova (muževa sestra); v. *rôdb. imenâ*

zomâšan, -šno (predik. *-šna*), *-šno velik, krupan. Isto: zomâšit*

zomâšit, -o (predik. *-a*), *-o; v. zomâšan*

zômêt, -a (G pl. *zômêtov/zômêtih*) m l. začetak (foetus); 2. mje-
sto gdje se zavrže mreža radi lova u moru

zômîrak, zômîrka (G pl. *zômîrok/zômîrkov/zômîrkih*) m prigovor: *Ni mu zômîrka!*

zônôjtica, -e (G pl. *zanôjtic/zanôjticih*) ž zanoktica. Isto: *za-
nôjtica*

zôpâč, -a (G pl. *zôpâčov/zôpâčih*) m ono što *zapačôje*, zauzima, sa-
drži; opseg; obujam; sadržaj; v. *zapačat*

zôpâš, -a (G pl. *zôpâšav/zôpâših*) m zapašaj ribe mrežom: *Homo hi-
tit mrižu na zôpâš; v. zapâsot*

zôpérak, zopérka (G pl. *zôpêrok/zôpêrkov/zôpêrkih*) m sporedan iz-
danak (na rižvi ili drugom bilju)

zôpôd, zôpâda m zapad: *u sûnac zôpôd = o zapadu sunca*

zôrîz, zôriza (G pl. *zôrîzov/zôrîzih*) m žlijeb, prepona između
bedra i donjega dijela trbuha; zarez

zornî, -ô (predik. *-â*), *-ô ran; koji se zoram pojavljuje; koji
zoram ustaje*

zornica, -e ž rana misa (u zoru)

zorôn, pril. zoram, u zoru: Težôk zorôn grê u poje.

*zôrôn, pril. rano; na vrijeme; prije određena vremena: Ti si dô-
ša zôrôn na večeru.*

zôrôv, -rôva m rov, jaruga na kraju vinograda između trâpa i
starinë (tj. obrađene zemlje i ledine). Isto: *zârôv*

zôsîpak, -sîpkâ (G pl. *zôsîpok/zôsîpkov/zôsîpkih*) m šaka čega što
se zasppe (npr. u sud)

zôstâva, -e ž osnova; temelj: *Dobrê je zôstâve* (tj. jak je; čvrst
je; dobra je ustroja); v. *zastâvit*

zōtēga, -e ţ drugi, zadnji kraj (krilo) mreže trate koji se pote-
že (Prvi se kraj zove *parvō*.)

zōtiš, -a m tišina u zaklonitu mjestu; zaklonito mjesto: U *zōtišu*
se stōrci griju/grijedu. Isto: *zōtišje*

zōtišje, -o sr; v. *zōtiš*

zōtōn, pril. zato (rijetko u kontekstu; obično samostalno kao po-
sebno naglašeno i u posebnu smislu): Zōč nīs dōša...? - Zō-
tōn! (tj. u značenju: ne pitaj, to je moja stvar...)

zōuza, -e (G pl. *zōuz/zōuzih*) ţ kratak konopčić od kostrijeti
(Ako nije od kostrijeti, onda je *trōk*.) Isto: *zōvūza*

zōvālit, -o (predik. -a), -o vrijedan; uvažen; valjan

zōvālito, pril. uvaženo, odobreno, prihvaćeno, valjano: Govorila
sōn da tō nī dobro, mā mi nī zōvālito.

zōvkovac, -vca m vrst ptice; v. *čuška*

zōvōj, *zōvōja* m vino koje se dobije ispod tūrna (tijeska)

zōvūza, -e (G pl. *zōvūza/zōvuzih*) ţ; v. *zōuza*

zozūbica, -e (G pl. *zozūbic/zozūbicih*) ţ otekлина oko zuba. Isto:
zazūbnica, *zozūbnica*

zozūbnica, -e ţ; v. *zozūbica*

zōžbo, vez. jer

zrōčit, *zrōčin* nesvrš. lagantu svjetlost davati; pružati zrake:
Sūnce zrōči krūz obloke.

zubacōra, -e ţ vrst ribarske mreže; v. *mriža*

zubātac, -bāca (G pl. *zubātoc/zubācih*) m vrst bijele ribe; v. *bī-
lo riba*

zubātica, -e ţ vrst nazubljena mlata. Isto: *zubātnjica*, *zubātnji
mlōt*

zubātnji, -o (predik. -a), -e koji ima zube; zubat: *zubātnji mlōt* =
= zubati mlat. Isto: *zubāticia*

zubātnjica, -e ţ; v. *zubāticia*

zubuldā, vez. zašto; jer. Isto: *zabulda*. Ne jōvjo mi se, *zubulda*
sōn njōj rēkla i onakōvicih i ovakōvicih (tj. da je onakva i
ovakva).

zūk, -a m zvuk, zuj

zūnčan, -o (predik. -a), -o zvonak, zvučan (U pjesmi: *zūnčano tam-
bura* = epitet constans za tamburu.)

zvîr, -i ž velika ptica: *jûto zvîr* = divlja, krvoločna zvijer

zvîrčit, -čin nesvrš. motriti nemirnim i ispitivačkim okom

zvirica, -e (G pl. *zvirîc/zvirîcîh*) ž leptirica; ptičica

zvîzda, -e (G pl. *zvîzd/zvîzdih*) ž 1. zvijezda; 2. smještaj (po naravi) vlasti oko jednoga središta (na glavi)

Zvîzdan, -a m Sunce (Ilinštak)

zvîzdô, -dâna m vrst trave; v. *trôvâ*, *cviče*

Zvîzdûn, -dûnq m Sunce (osobito za vrijeme ljetne žege); Ilinštak: *Upiče Zvîzdûn sridadnê*. Isto: *Zvîzdan*

zvîžjot, -jen nesvrš. zviždati: *Zvîžjot ćeš mi* = ne marim za tvoje protivljenje.

zvîžjukât, -jûkon nesvrš. iter. od *zvîžjot*

zvôn, *zvôna* m zvono; *môrtvi zvôn* = mrtvačko zvono

zvôn, -o, -o (odr. *zvôni*; predik. *zvôn*, *zvôna*, *zvônô*) zvan: *Ôn je zvôn Pomožina, a onâ je zvônâ Pišinica*.

zvonîca, -e ž biljka (za stelju smokava); v. *cviče*

zvônka, pril. izvana

zvônjski, -o (predik. -a), -o izvanjski: *Rasplanzôna su zvônjsko vrôta*.

Ž

žābica, -e (G pl. žābic/žābicih) ž 1. mala žaba; 2. komad maslinova korijena koji se usadi u zemlju da iz njega naraste nova maslina; 3. morski puž kao orah sav izlašten u kestenjastoj boji, a s jedne strane ima duguljast nazubljen otvor u kojem živinica prebiva

žāgnut, -nen (nogom, rukom) svrš. navinuti nogu, ruku; uganuti:
Ne grēn, zōžbo sōn žāgnu(l) nogōn.

žalce, -ä sr malo morsko žalo; v. žōlō

žālosnica, -e (G pl. žālosnic/žālosnicih) ž ona koja je posve bijedna stanja (u fizičkom ili moralnom pogledu)

žālošnjok, -a (G pl. žālošnjokov/žālošnjocih) m onaj koji je posve bijedna stanja (u fizičkom ili moralnom pogledu)

žalvića, -e (G pl. žalvić/žalvičih) ž na žōrnima gvozdeno oko u koje se udjene mālan

žānjot, -njon nesvrš. žeti; v. požānjot

žāra, -e (G pl. žōr/žārih) ž žara; v. pōsude

žārvonj, žōrvnja m žrvanj: (ironično) Bārz je kakđ dōlnji žārvonj;
v. žōrna

žbānja, -e (G pl. žbōnj/žbānjih) ž drvena posuda plosnata oblika (u kojoj se nosi vino u polje ili na more). Isto: konāta

žberlēt, -a m crvena boja na papiru (šminka) kojom se crvene usnice i lice: Brūške su dīvnjē šotomavija prodōvāle buhōč za kūpit žberlēta.

žberletāt, -tōn svrš. namazati usnice i(li) lice žberlēton: Vajō umit žberlēton se līpo žberletāt.

žberletīnac, -tīnca m 1. onaj koji se žberletōjē (da bi se dopao dīvnjima); 2. (žberletinac) nadimak osobi u Brusju

žberletōvat, -tōjēn nesvrš. mazati usnice i(li) lice žberlēton: Pōslī onēga rāta (1914-1918) brūške su se dīvnjē pōčele žberletōvat.

ždrēknut, -nen svrš. malo stisnuti, pomečiti; malo izažeti (o dropu na tijesku)

ždrēkot, -kon svrš.; v. ždrēknut

ždrič, -a m 1. drven čep kojim se zatvara mizarđla (tj. vrst posude za vodu); 2. kocka: "Svārku odiće njegōve vārgoše ždriče."

ždrilac, *ždrilca* (G pl. *ždrilac/ždrilcih*) m morski tjesnac. Isto: *ždrilice*

ždrilce, -a sr morski tjesnac. Isto: *ždrilac*

ždroknut, -nen svrš. naglo pojesti (ali malo)

ždrôl, -a m ždral; v. *čuška*

žejûd, -jûda m žir: *Žejûdi se dôju prôjcima.*

ženba, -e ž ženidba

ženčev, -o (predik. -a), -o koji ima svojstvo vrijedne i uredne ženske osobe

ženskica, -e (G pl. *ženskic/ženskicih*) ž malo žensko dijete; djevojčica: *Oni imaju dvî ženskice i jednega muškića.*

žerât, žeren nesvrš. žderati; v. *požrit*

žerâva, -e ž žerava

žerõnje, -o sr glag. imen. od *žerât*, žderanje

žgvacët, -a m meso s krumpirom priređeno; gulaš. Isto: *zgvacët*

žgvélat, *žgvélto*, *žgvélto* (odr. *žgvélti*; predik. *žgvélat*, *žgvél-tä*, *žgvélto*) brz, okretan. Isto: *ažgvélat*

žgveljarîn, -a m budilica; v. *ažgvélat*

židak, -lko, -lko (odr. *žílki*; predik. *žídak*, *žílkâ*, *žílko*) gust, pastozan; židák (o tekućini)

žiga, -e ž vrst biljke; v. *cviče*, *trôvâ*

žigarica, -e ž jetra ili slezena

žigavica, -e ž kopriva. Isto: *palič*

žij, *žija* m ljiljan, lijer; v. *cviče*

žila, -e (G pl. *žîl/žilih*) ž trak žile

žilov, -o (predik. -a), -o 1. pun žila; 2. energičan

žîlje, -o sr skupina žila

žîr, -a m 1. paša; ono što je za žderanje živini: *Đde kozë imaju dosta žîra. Dî nî žîra nî ni mîra*; 2. žejûd, tj. žir od česmine, plod česmine; 3. hrana sažvakana u želucu živine

žiták, *žitka* i *žîlka* m življenje; život

žitarice, -cih i žitaric ž pl. žitarice (Vrsti žitarica: 1. šenica, i to: golica; bilica; modruja ili čarnoglásica; krvivča. Divlje su vrsti: šena; samokrūh; 2. rôž; 3. žito; 4. proso. Divlje su vrsti: jūj; glösinnj; kukoj spada u sočivo.)

žito, -a sr ječam; v. žitarice

živit, živen nesvrš. živjeti: Niki jüdi živu/živedu kako běštije.

živjenje, -o sr gl. imen. od živit. 1. življenje; 2. cjelokupne nekretnine: Nasloni mu se je na živjenje = intabulirao mu se na sve nekretnine.

živo, -a sr živina domaća; živad; uopće sve domaće živine: Ovo je za jude, a ono je za živo.

život, -votā (G pl. živōt/živōtih i životih) m 1. življenje; 2. ljudsko tijelo: On imo lipi život (tj. lijepo građeno tijelo).

živukat se, -vukon se nesvrš. jedva živjeti. Isto: živukat se

živukat se, -vukon se nesvrš. jedva živjeti. Isto: živukat se

žlapat, -pōn nesvrš. naglo jesti; v. požlapat. Isto: žlapot

žlapot, -pon i -pjen nesvrš.; v. žlapat

žlipa, -e (G pl. žlip/žlipih) ž pljuska: Oklāpot mu, otrešt mu, olaftat mu dviž žlipe; v. zaúšnica

žmerit, žmerin nesvrš. jedva gledati; jedva svijetliti: Žmeri na jedno oko. Ta je svičā počela žmerit. Sunc krūz obloke jedva žmeri.

žmikot, -kon nesvrš. davati znak okom; namigivati

žmiknut, -nen svrš. dati znak okom, mignuti, namignuti

žminac, žminca (G pl. žminoc/žmincih) m vrst trave, korova (hrana za svinje). Isto: zminac

žmirit, žmīrin nesvrš. očima stisnutim gledati; slabo vidjeti

žmirkot, -kon nesvrš. slabo gledati

žmūl, žmūla m čaša od stakla: Ne pijen iz žmūla nègo iz džive.

žmulić, -a m čašica od stakla

žnjafara, -e ž i m (posprdno) vrlo neredno čeljadi

žolo, -a sr morsko žalo (Malo žalo je žalce.)

žolve, -ih ž pl. tuberkuloza u mesu ili u kosti

žolvov, -o (predik. -a), -o koji ima žolve

žolovovac, -vovca (G pl. *žolovovoc/žolovovcih*) m onaj koji ima žolve
žolovovica, -e (G pl. *žolovovic/žolovovicih*) ž ona koja ima žolve
žokon, *žokna* (G pl. *žokon/žoknih*) m klerik (žakan)
žomor, *žomora* m žamor. Isto: *žormor*
žormor, -a m; v. *žomor*

žorna, -nih sr pl. žrvanj za ručno mljevenje žitarica (Dijelovi: *gornji žarvonj*; *dolnji žarvonj*; *malan*; *žalvica*.)

žubert, -rin nesvrš. kuburiti; životariti

žucuhan, -hno (predik. -hna), -hno nešto malo žut

žudij, -dija m židov

žudijk, -e ž židovka

žufroň, -frana vrst cvijeća; šafran; v. *cviće*

žuhak, -hko (predik. -hka), -hko gorak

žuj, *žujá* m žulj

žuka, -e (G pl. *žuk/žukih*) ž brnistra

žukov, -o (predik. -a), -o koji je od žuke: *žukov cvit*

žulka, -e ž ona koja je žute boje

žulkast, -kasto (predik. -kasta), -kasto žučkast

žumonce, -a (G pl. *žumānoc/žumōncih*) sr žuto u jaju; žumance

žunta, -e ž 1. žila u čovječjem tijelu; 2. dodatak (čemu)

žurnota, -e ž nadnica: *Nisōn u tebe na žurnoti da te poslušon.*

žutast, -sto (predik. -sta), -sto koji je lagano prozirne žute boje; žučkast

žutica, -e ž vrst trave (koja je ljekovita) (G pl. *žutić/žuticih*)

žutovrātnica, -e (G pl. *žutovrātnic/žutovrātnicih*) ž vrst ptice: crvendač; v. *čuška*

žutovratuša, -e (G pl. *žutovratuš/žutovratuših*) ž; v. *žutovrātnica*

žutuga, -e (G pl. *žutug/žutugih*) ž 1. vrst ptice; v. *čuška*; 2. ona koja po naravi ili od bolesti ima žuto lice

žvāčot, -čen nesvrš. brbljati; koješta govoriti: *žvāče ča ne bi
pāsu u rīlo stālo*. Isto: *žvātot*

žvālo, -a (G pl. *žvāl/žvālih*) sr otvorena rupa; ono što zjapi
žvātavica, -e (G pl. *žvātovic/žvātovicih*) ž; v. *žvātovica*

žvātot, -ton nesvrš. brbljati; koješta govoriti: *Lako je žvātot,
ma nī govorit*. Isto: *žvāčot*

žvātov, -o (predik. -a), -o koji puno žvāto, tj. mnogo, neukusno
i neodgovorno govoriti; fig. neukusan, šaren (o boji, osobito
na tkanini): *Na njōj je žvātovo odiča kakō je žvātova i onā*.

žvātovac, -vca (G pl. *žvātovoc/žvātovecih*) m neodgovorni brblja-
vac; v. *čaratōn*

žvātovica, -e (G pl. *žvātovic/žvātovicih*) ž neodgovorna i neuku-
sna brbljavica; v. *lājavica*